

Registers op de Doopsgezinde Bijdragen

oude en nieuwe reeks

DRS B. RADEMAKER-HELFFERICH

Registers op de Doopsgezinde Bijdragen oude en nieuwe reeks

DRS B. RADEMAKER-HELFFERICH

Registers op de Doopsgezinde Bijdragen oude en nieuwe reeks



Doopsgezinde Historische Kring

Amsterdam

2002

Deze uitgave kwam tot stand mede dankzij de bijdragen 'van bevriende zijde',
van de Stichting Dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds
en van de Broederschapsraad van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit.

ISBN 90-6550-705-1

© 2002 Doopsgezinde Historische Kring
Uitgever: Uitgeverij Verloren, Postbus 1741, 1200 BS Hilversum
Eindredactie: B. Rademaker-Helfferich

Inhoud

Voorwoord	7
Toelichting op de registers	9
Register op auteursnamen	11
Register op persoonsnamen	32
Register op plaatsen, streken en landen	143
Register op onderwerpen	171
Lijst van illustraties	244
Facsimile van het register uit 1912	251

Voorwoord

Het 25-jarig jubileum van de Doopsgezinde Historische Kring (1975-1999) en de *Doopsgezinde Bijdragen nieuwe reeks* werd op 6 november 1998 in Elspeet gevierd met lezingen en een receptie. Bovendien wilden bestuur en redactie gebruik van de *Bijdragen* vergemakkelijken door middel van een nieuwe registerband.

De vraag hoe een der kleinste kerkgenootschappen in staat bleek een zo lange en vruchtbare, over het algemeen op hoog niveau staande reeks van historische en theologische bijdragen voort te brengen, is aan de orde gesteld door prof. dr Sjouke Voolstra bij het 25-jarig jubileum in 1998. Als medeoprichter en redactielid vanaf het eerste uur hield hij een voordracht¹ met de veelzeggende titel 'Doopsgezinde Historische Kring, 25 jaar van dienstbaarheid'. Hij riep daarin ook kritische vragen op over de manier waarop en aan wie de DHK dienstbaar zou moeten blijven.

Bij het doorwerken van de *Doopsgezinde Bijdragen nieuwe reeks* bleek in elk geval dat zich in de inhoud en samenstelling van de jaarbundels in de loop van de tijd een aantal, zij het subtiele, verschuivingen had voorgedaan.

Dirk Visser schreef in 1975 als secretaris van de redactiecommissie in het voorwoord: 'Het bestuderen van de doperse geschiedenis – en het uitgeven van een tijdschrift daarover – is geen vrijblijvende zaak. Het heeft alleen zin wanneer wij onze kennis dienstbaar willen maken aan gemeente en wereld. Moge dit tijdschrift daaraan zijn bijdrage leveren'.² Die doelstelling zette al direct de toon. Groot was het aantal artikelen, geschreven vanuit 'bezinning', een veel kleiner deel vanuit 'bestudering'. Direct hiermee hing samen het feit dat een groot deel van de eerste bundels volgeschreven werd door theologen. Schoorvoetend deden archivariissen, bibliothecarissen en historici hun intrede, allen nog van doopsgezinde huize. Zij richtten zich in eerste instantie op de geschiedenis van doopsgezinde gemeenten, vervolgens op bijv. kerkenbouw en sociaal-culturele onderwerpen. Langzaam maar zeker verlegde het accent zich naar de positie van doopsgezinden in de omringende samenleving en trad de wereld binnen. Bij de afpaling van het doopsgezind-eigene kwam ook aandacht op voor wat tegenstanders had bewogen: de polemieken met het reformatorische kamp in *DB* 7(1981) en de rooms-katholieke anti-doperse geschriften in *DB* 9 (1983). Historische gebeurtenissen, herdenkingen, tentoonstellingen etc. vroegen om dopers commentaar. Doperse geschiedenis was niet alleen meer domineeswerk, maar vroeg om specialisten. Moest vroeger de doopsgezinde historiografie terugtreden voor de doperse apologie, zo'n tien jaar geleden signaleerde Voolstra³: 'Ook de gelovige geschiedschrijver zal moeten toelaten dat de profane historicus theologisch lijkende, maar in wezen ideologische, ja soms mythische interpretaties toetst en verwerpt'.

1 S. Voolstra, 'Doopsgezinde Historische Kring, 25 jaar van dienstbaarheid', *DB* nieuwe reeks 26(2000) 9-20.

2 D. Visser, 'Redactioneel', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 8.

3 S. Voolstra, 'Voortdurende beeldenstorm. Doperse geschiedschrijving en doopsgezinde identiteit', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 13-24.

Zet deze tendens zich voort, dan zal dit ongetwijfeld zijn invloed hebben op de inhoud van de toekomstige *Doopsgezinde Bijdragen* en, indirect, op de samenstelling van de redactie en de doelstelling van de DHK. Dit hoeft geen reden tot treurnis te zijn, evenmin dat de redactie sinds enkele jaren voor de helft bestaat uit doopsgezinden en voor de helft uit niet-doopsgezinden. Immers er is ook sprake van winst: bevruchting van disciplines wederzijds en een toename van professionalisering, vorm gegeven in publicaties van hoog niveau.

De samenstelling van het registerdeel begon in 1998 met een eerste opzet. De bewerking van een en ander vergde veel tijd tengevolge van de omvang van het te bewerken materiaal, dat zich uitstreckte over zowel een zeer lange tijdsperiode als over een breed onderwerpsspectrum. Eén cumulatieve registerband staat de leden van de DHK voortaan ter beschikking. In de 'Toelichting op het register' wordt concreet op de inhoud ingegaan.

De totstandkoming bracht financiële lasten mee. Van 'bevriende zijde', van de Stichting Dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds, en van de Broederschapraad van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit werden in grote dank financiële bijdragen ontvangen.

Veel dank ben ik verschuldigd aan Piet Visser, voorzitter van de redactie van de DHK, en onvermoeid ijveraar voor de Doopsgezinde Bibliotheek en de afdeling Mennonitica van de Rijksuniversiteit Amsterdam, aan conservator Adriaan Plak, aan mevrouw Betty Lavooij-Janzen, aan Sjouke Voolstra, strijder vanaf het eerste uur en altijd bereid tot hulp en overleg, aan Piet Tillema, die het materiaal voor het auteursregister bij elkaar sprokkelde, aan redactieleden en auteurs, die op een verzoek om hulp met een verlossend e-mailtje reageerden, aan Onno Boersma, die de computer altijd weer aan de praat kreeg, aan mevrouw J. Roelevink van het Instituut voor Nederlandsche Geschiedenis, en last but not least aan mijn echtgenoot Harry Rademaker die voor menig regeltje in de bres sprong.

DHK en samenstelster spreken de wens uit tot een vruchtbaar gebruik door de lezer/gebruiker, zowel amateur als wetenschapper, met of zonder wortels in de doopse traditie.

Deventer, Bonny Rademaker-Helfferich

Toelichting op de registers

Voor een goed begrip van de inhoud van het *Register op de Doopsgezinde Bijdragen oude en nieuwe reeks* volgt hier een vermelding van de diverse bronnen, zoals zij in chronologische volgorde zijn verschenen, gevolgd door de afkorting, waaronder ze in de registers herkenbaar zijn:¹

- S. Muller, *Jaarboekje voor de Doopsgezinde Gemeenten, 1837-1850*, Amsterdam, I(1837), II(1840), III(1850). Hierna *DJ*.
D.S. Gorter en S. Hoekstra Bzn, *Doopsgezinde Lectuur* [...], Sneek, I(1854: *Godsdienstige Lectuur* [...]), II(1856), III(1858). Hierna *DL*.
Doopsgezinde Bijdragen [oude reeks], 1(1861)-56(1919). (De jaargangen 1866, 1871, 1913, 1914 en 1915 zijn nooit verschenen; ook de vermelding van de jaargangen van de oude reeks is incorrect). Hierna *DB*.
Doopsgezinde Bijdragen nieuwe reeks, 1(1975)-25(1999), Den Haag, 1975-Hilversum, 1999. Hierna *DB*.

In 1912 verscheen een eerste register:

Register op de Doopsgezinde Bijdragen, 1861-1910 [...], benevens S. Muller, *Jaarboekje voor de Doopsgezinde Gemeenten, 1837-1850*; en D.S. Gorter, *Godsdienstige lectuur voor Doopsgezinden, 1854-1858*. [Samengesteld door K. Vos.] Leiden, 1912. In dit register als facsimile toegevoegd.

Het tweede register (2002) gaat voort waar het eerste was gestopt. Het ontsluit dus in totaal:

- DJ* (in facsimile)
DL (in facsimile)
DB [oude reeks] 1(1861)-50(1910) (in facsimile)
DB [oude reeks] 51(1911)-56(1919)
DB nieuwe reeks, 1(1975)-25(1999).

In deze reeks mag niet onvermeld blijven, zij het niet onderdeel vormend van de registers:

P. Visser, *Selectieve bibliografie van publicaties met betrekking tot de geschiedenis van het dopendom in de Nederlanden verschenen tussen 1975 en 1990*, aanhangsel bij *Doopsgezinde Bijdragen* nieuwe reeks 17(1991), Amsterdam, 1991. De opzet van de registerband 2002 sluit hier zoveel mogelijk bij aan.

Rubrieken als mededelingen, recensies, signalementen, en verenigingsnieuws bleven erbuiten. Wel opgenomen zijn verslagen van studiedagen. De volgorde binnen de registers is alfabetisch-lexicografisch, waarbij ä, ö, ü gerangschikt zijn als ae, oe, ue, en onderscheid is gemaakt tussen ij en y. Voor de c moet ook onder de k gezocht

¹ Zie voor een chronologische behandeling van de doperse historiografie, betrokken redacteurs en auteurs: H.W. Meihuizen, 'De beoefening van de doperse geschiedenis in Nederland', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 9-29.

worden, voor de f onder de v, de s onder de z, en omgekeerd. Jaardelen zijn vet gedrukt om hen te onderscheiden van paginanummers. Het jaardeel *DB* nieuwe reeks 12-13 (1986-1987), uitgegeven in een band, is om geen verwarring omtrent het aantal delen te scheppen, steeds weergegeven als 12/13.

De vijf onderdelen van het nieuwe register zijn:

Register op auteursnamen

Het auteursregister omvat alle artikelen uit *DB*, *DJ* en *DL* (zie boven).

De verwijzingen in dit registeronderdeel hebben betrekking op titel, jaargang, aflevering en pagina's. Alle artikelen zijn opgenomen. Anonieme bijdragen zijn voor het gemak gerangschikt op: Anoniem.

De auteursnamen werden in alfabetische volgorde gerangschikt en de artikelen per auteur chronologisch op datum van verschijnen. *Zie-* en *zie ook-*verwijzingen helpen de gebruiker op weg.

Register op persoonsnamen

Persoonsnamen zijn gerangschikt op familienaam, op patroniem en bij ontbreken hiervan op voornamen. Wegens de omvang van het personenregister, en om geen verwarring te scheppen of onjuiste identiteit te suggereren, is niet gekozen voor gestandaardiseerde vormen: 'Claes' en 'Klaas'. Bij meer personen van dezelfde naam is ter onderscheiding een nadere aanduiding toegevoegd (plaatsnaam, jaartal c.q. beroep).

Register op plaatsen, streken en landen

Aardrijkskundige namen zijn onder hun huidige vorm opgenomen. Bij onduidelijkheid (bijv. archivalische teksten) is de schrijfwijze zoals vermeld in het document overgenomen.

Register op onderwerpen

Gekozen is voor een opzet waarbij het gemak van de gebruiker voorop staat: een alfabetische lijst, waarin accentwoorden (bijv. beroepen), trefwoorden (korte aanduiding van het onderwerp) en systematisch getinte rubrieken (bepaalde begrippen of disciplines met hun onderverdelingen) voorkomen.

Lijst van illustraties

Namen van schilders/tekenaars, onderwerpen, geografische afbeeldingen etc., zijn in alfabetische volgorde gerangschikt. Asterisk (*) geven een portret aan, alle andere afbeeldingen zijn weergegeven met #. Tekstillustraties uit boek, handschrift of manuscript, en titels waaruit ze zijn overgenomen, zijn cursief weergegeven.

Register op auteursnamen

Afkortingen van de literatuurverwijzingen

DB Doopsgezinde Bijdragen, jaargangen

I (1861)-56 (1919); en, nieuwe reeks

I (1975)-25 (1999)

DJ Jaarboekje voor de Doopsgezinde Gemeenten:

I (1837), II (1838-1839), III (1850)

DL Doopsgezinde Lectuur I (1854), II (1856),

III (1858)

Alberda-van der Zijpp, T., ‘‘It bleatemanneboek’’. Dordtenaren in de *Martelaarsspiegel* van Tieleman van Braght’, *DB* nieuwe reeks 23 (1997) 49-59.

Andriessen, S.J., ‘De *Groote Bundel* als gezangboek voor onze gemeenten’, *DB* 36 (1896) 108-134. Met toevoegsel op blz. 176.

Anoniem, ‘En gij zult ook voor stadhouders en koningen geleid worden om mijnentwil enz., Matth. 10:18’, *DL* III (1858) 305-309.

Anoniem, ‘Een blik op de Doopsgezinden in Rusland’, *DB* 2 (1862) 115-131.

Anoniem, ‘De rechtstoestand der Doopsgezinde gemeenten in Nederland. Commissie-rapport uitgebracht in de vergadering der Vereeniging van Doopsgezinde gemeenten in Overijsel enz., 22 Juni 1881’, *DB* (1882) 1-33.

Anoniem, ‘Brieven aan een jong predikant: I. Over moeite met Socialisten, II. Over de ‘‘sociale taak’’ van gemeenten en predikanten’, *DB* 34 (1894) 116-143, III. Over mennisten, die tot andere gezindten overgaan’, *DB* 35 (1895) 117-138.

Anoniem, ‘Uit diepten’, *DB* 35 (1895) 101-104.

Anoniem, ‘Leerrede over Openbaring 3:11b, uitgesproken bij de bediening van den doop’, *DB* 37 (1897) 121-137.

Anoniem, ‘Achttiende-eeuwsche levenswijsheden’, *DB* 39 (1899) 165.

Anoniem, ‘Korte vrijage en andere huiselijke zaken’, *DB* 39 (1899) 185-189.

Anoniem, ‘Elitevorming bij doopsgezinden ca. 1600-1900’. Verslag van lopend onder-

zoek van de studiebijeenkomsten van de Werkgroep (sinds 1998 Stuurgroep) Onderzoek: I. Frouke Veenstra-Vis (red.), Eerste studiedag (16 december 1994). Met bijdragen van Y.B. Kuiper, F.M. Veenstra, S. Colenbrander, en C. Trompetter. Aangevuld met II. Tweede studiedag (19 juni 1995), *DB* nieuwe reeks 21 (1995) 229-240, III. Derde studiedag (22 april 1996). Met bijdragen van E.H. Cossee en D.C. de Clercq, *DB* nieuwe reeks 22 (1996) 229-239, IV. Vierde studiedag (28 mei 1999), met een bijdrage van D.C. de Clercq, *DB* nieuwe reeks 25 (1999) 228-231.

Attema, J., ‘Jan Godschalks van Elten’, *DB* (1874) 1-33.

Attema, J., ‘Nog het een en ander uit Nijmegen’, *DB* (1875) 67-92.

Augustijn, C., ‘Anabaptisme in de Nederlanden’, *DB* nieuwe reeks 12-13 (1986-1987) 13-28.

Augustijn, C., ‘Sacramentariërs en dopers’, *DB* nieuwe reeks 15 (1989) 121-127.

B., ‘Op den dag der regeeringsaanvaarding van H.M. de Koningin. Toespraak over Psalm 95:6’, *DB* 38 (1898) 163-172.

Bakels, H., ‘De laatste der oude garde. Geschiedkundige, zielkundige schets uit eene Menniste boerengemeente in ’t begin dezer eeuw. Met ills. van mr. R.S.B.’, *DB* 40 (1900) 38-70.

Bakels, H., ‘Langs lijnen van geleidelijkheid. De wording van het predikantstrakement in de Doopsgezinde gemeente te Warns’, *DB* 41 (1901) 57-126.

Bakels, H., ‘Moederlijke diakenzorg bij de vroegere Doopsgezinden te Warns’, *DB* 42 (1902) 29-86.

Bakels, H., ‘Authentieke bescheiden betreffende de oefening van de tucht in eene Menniste landgemeente tusschen 1650 en 1750’, *DB* 44 (1904) 30-65.

Bakels, P.J., ‘Naar aanleiding van een beginsel’, *DB* (1873) 107-112.

- Bakels, P.S., 'Waarom doopsgezind?', *DB* (1872) 95-104.
- Bakker, A.H.A., 'Doperse gemeente in bijbels perspectief', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 26-35.
- Bakker, J.S., 'Bijdrage tot de geschiedenis der doopsgezinden op Terschelling', *DB* 1(1861) 86-93.
- Bakker, W.J. de, 'De vroege theologie van Bernhard Rothmann. De gereformeerde achtergrond van het Munsterse Doperrijk', *DB* nieuwe reeks 3(1977) 9-20.
- Ballot, J.S.S., 'Hans de Ries, zijn leven en werken', *DB* I. 3(1863) 104-124, II. 4(1864) 1-74.
- Bangs, J.D., 'Waarom zou je het Nieuwe Jeruzalem zoeken in Hazerswoude, 1535-1536?'. Met bijlage: Protocol van de vierschaar van Rijnland, 16 February 1535 (Soetermeer), *DB* nieuwe reeks 7(1981) 82-91.
- Bergsma, W., 'Het Huis der Liefde. Enkele overwegingen naar aanleiding van Alastair Hamilton, *The Family of Love*. Besprekingsartikel', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 107-114.
- Bergsma, W., "'Een kruimeltje kritiek": Theun de Vries, *Kettters. Veertien eeuwen ketterij, volksbeweging en kettergericht*, (Amsterdam, 1982). Besprekingsartikel', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 185-193.
- Bergsma, W., 'Marnix en de Schwenckfeldianen. Enige algemene opmerkingen', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 56-70.
- Bergsma, W., en S. Zijlstra, 'Interview met A. Hamilton. De radicale Reformatie eindelijk in een breder kader', *DB* nieuwe reeks 14(1988) 179-181.
- Bergsma, W., 'Gereformeerden en doopsgezinden. Van concurrentie tot gedwongen acceptatie', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 129-156.
- Bergsma, W., 'Van pastoor tot dopers leidman. Menno's "uitgang" in historisch perspectief', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 35-48.
- Bergsma, W., 'Calvinisten en libertijnen. Enkele opmerkingen naar aanleiding van Benjamin Kaplan, *Calvinists and Libertines* [etc.], (Oxford, 1995)', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 209-228.
- Bijl, A.J., 'De scheuring in 1774 onder de Doopsgezinden te Zuidveen', *DB* (1878) 1-37.
- Blaupot ten Cate, S., 'Brief aan N.N., over den oorsprong der Doopsgezinden en hunne betrekking tot de wederdoopers', *DJ* III(1850) 198-223.
- Boekenoogen, G.J., 'De portretten van Menno Simons (met 12 afbeeldingen)', *DB* 53(1916) 33-106.
- Boekenoogen, G.J., 'Zaansche Anabaptisten', *DB* 55(1918) 140-148.
- Boekenoogen, G.J., 'Een veroordeeling van Jan Matthijsz. in 1528', *DB* 56(1919) 213-217.
- Boer, B.P. de, 'Michiel Vinke en de *Zilveren Arke*', *DB* nieuwe reeks 17(1991) 131-152.
- Boetje, H., 'Gemoedsstemming bij het einde des jaars. Leerrede over Psalm 145:13-21', *DB* 40(1900) 125-137.
- Boetje, J., 'Over 't opnemen van leden van Protestantsche Kerkgenootschappen in Doopsgezinde gemeenten', *DB* (1879) 95-111.
- Bogaers, L., 'Dirck Weyman en de reformatie in Utrecht. De religieuze gedrevenheid van een Utrechts glasmaker', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 43-51.
- Bosma, J., R. Winsemius-Oosterbaan en S. Voolstra, eds., 'Dat onse beste Werken Helle en Verdoemenis verdienen; een preek van Reinhard Rahusen als "jonge Nazireër"', met inleiding en teksteditie, *DB* nieuwe reeks 21(1995) 199-227.
- Broese van Groenou, H., 'Uit het verleden der Doopsgezinde gemeente te Aardenburg', *DB* (1876) 80-114, (1877) 1-42, (1879) 14-50, (1881) 1-33, (1883) 1-29, (1884) 32-63.
- Broese van Groenou, H., 'Verklaring van een ouden scheldnaam der Doopsgezinden', *DB* (1882) 34-40.
- Broese van Groenou, H., 'Wijlen de gemeente te Nieuwvliet', *DB* (1889) 90-116.
- Brüsewitz, C.F., 'Jacobus ten Doornkaat Koolman (1889-1978)', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 119-120.
- Brüsewitz, C.F., 'Hulpwerk als thema van het Doopsgezind Wereldcongres', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 27-32.
- Brüsewitz, J., 'Een opmerkelijke ontmoeting. Bijlagen: Vragen en Antwoorden den Switserz Broederen voorgesteld [...] 1710; Verklaring van de Zwitserse Broeders [1710].

- Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 100-106.
- Brüsewitz, J., "Tot de aankweek van leeren". De predikants-opleidingen van de Doopsgezinden, ca. 1680-1811', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 11-43.
- Bruggen, M., 'Christelijke authenticiteit en politieke verantwoordelijkheid. Een vergelijking van de theologische en ethische standpunten van John Howard Yoder en Reinhold Niebuhr. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 151-153.
- Bruggen Cate, B. ten, 'Wat er van de Tibben geworden is', (1888) 48-61.
- Bruijn, K. de, 'Vondel en Oudaan: strijders voor het psalmgezag', *DB* nieuwe reeks 16(1990) 39-48.
- Bruinvis, C.P., 'Levensbijzonderheden van Marten Schagen', *DB* (1881) 106-110.
- Bruinvis, C.W., 'Uit de aantekeningen van een Alkmaarschen diaken, 1778-1809', *DB* I. (1880) 48-65, II. (1882) 83-101, III. (1883) 30-42.
- Bruinvis, C.W., 'Een duimschroef, inzonderheid pijnlijk voor Doopsgezinden', *DB* (1889) 51-53.
- Bruinvis, C.W., 'De familie de Bleyker', *DB* (1889) 84-89.
- Bruinvis, C.W., 'Bouwstoffen voor de geschiedenis der Doopsgezinde gemeenten te Alkmaar', *DB* (1891) 1-23.
- Bruinvis, C.W., 'Oude rechtstoestand der Mennisten in Holland', *DB* 39(1899) 181-184.
- Bruyn Jzn, J., 'Een woord over het onderstands domicilie in ons kerkgenootschap', *DB* I(1861) 94-102.
- Brussee-van der Zee, E.I.T., 'De Doopsgezinde Broederschap en het nationaal-socialisme, 1933-1940', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 118-129.
- Burg, P. van den, 'Van Groninger Oude Vlamingen en de Afscheiding in Ulrum en Houwerzijl. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 106-109.
- Busé, H.J., 'Jelle Sipkes van Teerns', *DB* 49(1909) 49-103.
- Busé, H.J., 'De Ten Kate-stichting te IJlst', *DB* 54(1917) 66-73.
- Buy, J.B. du, 'De gedwongen overgang der Doopsgezinden in Zevenburgen tot de roomsche kerk', *DB* 50(1910) 41-69.
- Cardinaal jr, C., 'Is het wenschelijk, dat men kinderen reeds op 7- of 8-jarigen leeftijd catechetisch onderwijs ontvangen en de openbare godsdienst-oefening bijwonen laat?', *DB* nieuwe serie 3(1869) 90-104.
- Cardinaal jr, C., 'De nood in Frankrijk en de school te Etupes', *DB* (1872) 107-116.
- Cardinaal jr, C., en J.G. de Hoop Scheffer, 'Vrijstelling van den eed aan de Doopsgezinden verleend', *DB* (1875) 93-100.
- Cardinaal jr, C., 'Wat er voor vijftig jaren en langer alzoo in den Pool werd verhandeld', *DB* (1878) 38-44.
- Cardinaal jr, C., 'Samenspraak over de vrijbeurten der Doopsgezinde leeraars', *DB* (1878) 98-110.
- Cardinaal jr, C., 'Samenspraak tusschen twee leden der gemeente bij gelegenheid der vacature', *DB* (1879) 54-69.
- Cate, A. Hermansz ten, 'Misstanden in onze broederschap', *DB* 36(1896) 135-148.
- Cate, C.L. ten, 'Leviraatshuwelijk van een Twentse Oude Vlaming rond 1700', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 115-120.
- Cate, E.M. ten, 'Onderhandelingen, van wege het hof te Brussel met de munstersche wederdoopers aangeknoopt', *DB* 39(1899) 1-20.
- Cate, E.M. ten, 'Een oud lied over den strijd met de Wederdoopers te Munster', *DB* 43(1903) 124-131.
- Cate, E.M. ten, 'De eerste Waterlandsche belijdenis', *DB* 44(1904) 134-159.
- Cate, E.M. ten, 'Gemeente of oudsten souverein?', *DB* 46(1906) 141-151.
- Cate, E.M. ten, 'Het palmhouten cadavertje te Apeldoorn', *DB* 48(1908) 131-136.
- Cate, E.M. ten, 'Beredend overzicht van nieuwere werken omtrent de Doopsgezinden', *DB* 51(1911) 93-122.
- Cate, E.M. ten, 'Doopsgezinden te Amersfoort; en, Naschrift', *DB* 55(1918) 119-137.
- Cate, G. ten, 'Iets over Johan Andries van Aken en zijn geslacht', *DB* (1874) 77-84.
- Cate, G. ten, 'De Herrenhuttersche gemeente te Akkrum', *DB* (1885) 68-90.
- Cate, G. ten, 'Korte schets van de Doopsgezinde Gemeente der Oude Vlamingen te Sneek', *DB* (1890) 87-123.

- Cate, G. ten, 'Wat kan er gedaan worden voor onze broeders en zusters in de verstrooiing?', *DB* 34(1894) 71-115.
- Cate, G. ten, 'Geschiedenis der Doopsgezinde Gemeente te 's Gravenhage', *DB* 6(1896) 36-79.
- Cate Hoedemaker, H. ten, 'Iets over den invloed, dien de overtuiging, dat de Heer alle eeden heeft verboden, moet uitoefenen', *DL* II(1856) 294-312.
- Cate Hoedemaker, H. ten, 'Een afgeluisterd gesprek, medegedeeld ter opening der jaarvergadering van den Ring Arnhem, gehouden te Arnhem in Juni 1878', *DB* (1879) 71-84.
- C.D.K., 'M. van Geuns. Met portret', *DB* 43(1903) 119-123.
- Cleeff jr, L. van, 'De praktijk van 't Christendom het beste geneesmiddel tegen de afdwalingen van den tijdgeest', (1872) 11-32.
- Cleeff jr, L. van, 'Het wondergeloof van velen in de gemeente', *DB* (1873) 73-78.
- Cleeff jr, L. van, 'De Sociëteit van Doopsgezinde Gemeenten in de provincie Groningen in haar streven naar eenheid. (Feestrede [...] den 29en Mei 1876)', *DB* (1877) 94-114.
- Cleeff jr, L. van, 'Iets over de plaats die de gemeente inneemt in ons leven', *DB* (1893) 91-102.
- Clemens, Michael, 'De Mennonieten van Neustadtgödens en hun contacten in de Nederlanden', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 25-38.
- Clercq, Daan C. de, 'De doopsgezinde familie De Clercq, 1585-1831', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 237-239.
- Clercq, Daan C. de, 'Een verdwenen en vergeten "mennistenhemel" aan het Gein', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 39-60.
- Clercq, Daan C. de, 'Verkennde beschouwingen over de doopsgezinde elite in Amsterdam', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 249-262.
- Clercq, W.A. de, 'Een andere Willem de Clercq', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 133-145.
- Colenbrander, S., Zijdelaakennijverheid in Amsterdam en Haarlem in de zeventiende en achttiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 232-233.
- Cool, P., 'Brief aan Johanna, bij hare voorbereiding tot den doop', *DL* II(1856) 12-34.
- Cool, P., 'Is bijzondere liefde tot zijne kerk-gemeenschap een christelijk beginsel?', *DL* III(1858) I. 284-304, II. 313-326.
- Cool, P., 'Nog iets over de Doopsgezinden in Rusland', *DB* 5(1865) 127-141.
- Cool, P., 'Freerk Hoekstra als kinderschrijver', *DB* 3(1869) 56-89.
- Cool, P., 'De hoogste roeping der Friesche Doopsgezinde Sociëteit en van soortgelijke doopsgezinde vereenigingen'. (Toespraak [...] 1870)', *DB* nieuwe serie (1870) 1-15.
- Cool, P., 'Iets over en uit het archief der Doopsgezinde gemeente te Harlingen', *DB* (1877) 115-132, (1878) 78-97, (1880) 1-41.
- Cossee, E.H., 'De doopsgezinden en de opkomst van het modernisme in Nederland', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 219-239.
- Cossee, E.H., 'De Rotterdamse familie De Koker', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 233-237.
- Craandijk, J., 'Eenige mededeelingen uit het resolutieboek der Doopsgezinde gemeente te Rotterdam. 1771-1801', *DB* 4(1864) 102-123.
- Craandijk, J., 'Iets over den tegenwoordigen stand van zaken te Dordrecht', *DB* nieuwe serie 1(1867) 156-157.
- Craandijk, J., 'Nog iets over de Dordtsche zaak', *DB* nieuwe serie 3 (1869) 125-128.
- Cramer, A.M., 'Aanteekeningen van eene rondreize in alle de Gemeenten der Oude Vlamingen in de Nederlanden en Oost-Friesland, ten jare 1754; door den Eerw. Lubbert Jans Kreemer, Leeraar te Nieuwstad-Gödens', *DJ* II(1838-1839) 33-52.
- Cramer, A.M., ed., 'Brief betreffende den stamvader der familie Van Geuns hier te lande, en de nederigheid der oude doopsgezinden, met name der Oude Vlamingen', *DL* III(1858) 327-336.
- Cramer, A.M., 'Ontwerp van een Reglement voor den Kerkeraad eener Doopsgezinde gemeente', *DB* 5(1865) 22-66.
- Cramer, A.M., 'Wat is het eigenaardige der Doopsgezinden, vooral hier te lande?', *DB* (1873) 30-51.

- Cramer, A.M., 'Moet de doop voor allen gehandhaafd, of facultatief gesteld worden?', *DB* (1878) 45-77.
- Cramer, A.M., 'De legende van Aardenburg. (Kantteekening op *Doopsgez. Bijdragen* 1884, bl. 49)', *DB* (1885) 91-96.
- Cramer, A.M., 'Over de voorwaarden voor den doop in onze gemeenten', *DB* (1886) 88-113.
- Cramer, A.M., 'Brief van 1544 aangaande de twee Deldensche Davidjoristische martelaresen', *DB* 47(1907) 170-175.
- Cramer, S., 'Verdraagzaam of bekrompen?', *DB* nieuwe serie 1(1867) 1-50.
- Cramer, S., 'Broeders in den vreemde', *DB* nieuwe serie 2(1868) 1-22.
- Cramer, S., 'Ter gedachtenis van G. Bakker, in leven leeraar te Nordhorn. Toespraak bij de opening der jaarvergadering der Doopsgezinde Groninger Sociëteit in 1871', *DB* (1872) 1-10.
- Cramer, S., 'Iets over ons godsdienstonderwijs', *DB* (1874) 34-58.
- Cramer, S., 'Een Doopsgezinde prijsvraag', *DB* (1874) 115-119.
- Cramer, S., 'De doop bij overgang uit eene andere Christengezindte tot onze Broederschap', *DB* (1875) 43-56.
- Cramer, S., 'Een voorstel', *DB* (1880) 42-47.
- Cramer, S., 'De doopkwestie op de Amsterdamsche samenkomst. Indrukken en nabetrachtungen', *DB* (1880) 97-132.
- Cramer, S., 'Bezoekreizen in Duitschland', *DB* (1885) 1-53, (1886) 1-72, (1887) 1-31.
- Cramer, S., 'Bij Prof. Scheffer's laatsten arbeid voor de *Bijdragen*', *DB* 34(1894) 1-9.
- Cramer, S., 'Brieven aan een jong predikant. IV. Over het lidmaatschap van Doopsgezinden in Remonstrantsche gemeenten en omgekeerd', *DB* 37(1897) 138-160.
- Cramer, S., 'Hoe onze vaders over den doop bij overgangen tot hunne gemeenten hebben gedacht', *DB* 37(1897) 161-171.
- Cramer, S., 'Op welke gronden raadt men aan, bij overgangen te doopen?', *DB* 37(1897) 171-184.
- Cramer, S., 'De vereeniging der twee Amsterdamsche gemeenten in 1801', *DB* 38(1898) 1-54.
- Cramer, S., 'Martelaarsreliëken', *DB* 38(1898) 107-122.
- Cramer, S., 'Hoe een van onze vroegere kenmerken is te niet gedaan', *DB* 38(1898) 123-149.
- Cramer, S., 'Professor Hoekstra', *DB* 38(1898) 150-162.
- Cramer, S., 'De geloofwaardigheid van Van Braght', *DB* 39(1899) 65-164.
- Cramer, S., 'Bijdragen tot de geschiedenis van ons kerklied en ons kerkgezang', *DB* 1. 40(1900) 71-124, II. 42(1902) 1-25.
- Cramer, S., 'Nogmaals de geloofwaardigheid van Van Braght. Tevens antwoord op de kritiek van den heer W. Wilde', *DB* 40(1900) 184-210.
- Cramer, S., 'De doopsgezinde broederschap in de negentiende eeuw. Met portretten van Prof. Muller en Prof. de Hoop Scheffer', *DB* 41(1901) 1-56.
- Cramer, S., 'Mevrouw Brons. Met portret', *DB* 42(1902) 103-114.
- Cramer, S., 'Vergelijkende statistiek van het aantal doopsgezinden in ons land in 1860, 1890 en 1900', *DB* 42(1902) 115-138.
- Cramer, S., 'Martelaarszaken: 1. Hoe groot het getal onzer martelaars is geweest. 2. Hoe een deelnemend tijdgenoot in 1566 over martelaarsfoltering en dacht. 3. Hoe het reliëk van Mayken Boosers blijkt echt te zijn. 4. Hoe hoog Van Braght bij onze vaders in eere was', *DB* 42(1902) 150-171.
- Cramer, S., 'Jeronimo de Vries. Met portret', *DB* 42(1902) 172-186.
- Cramer, S., 'De Doopsgezinde gemeente te Utrecht van 1560 tot 1562. Uit onuitgegeven bescheiden. Met bijlagen: I. Verhooren der getuigen in het proces [...] tegen Cornelis van Voordt [...], 1562, II. Uit de Kroniek van Jhr. Herbaren van Aemstel van Mijnden, III. Vonnissen van Willem Willemsz en Henrick Emken, IV. Uit Buchelius *Descriptio Urbis Rheno Trajectinae*', *DB* 43(1903) 1-53.
- Cramer, S., 'Mr. Henrick Samuel van Lennep', *DB* 43(1903) 132-135.
- Cramer, S., 'Ludwig Keller. Met portret', *DB* 43(1903) 151-163.
- Cramer, S., 'Menno's leven; vertaald door J. Wuite. Met portret', *DB* 44(1904) 1-29.
- Cramer, S., 'Het eigenhandig laatst adieu van Maeyken Wens aan haar kind', *DB* 44

- (1904) 115-133.
- Cramer, S., 'Kroniek (18 Sept. 1903-25 Sept. 1904)', *DB* 44(1904) 225-245.
- Cramer, S., 'Kroniek (25 Sept. 1904-27 Sept. 1905)', *DB* 45(1905) 192-210.
- Cramer, S., 'Kroniek (24 Sept. 1905-26 Sept. 1906)', *DB* 46(1906) 194-202.
- Cramer, S., 'Kroniek (26 Sept. 1906-24 Sept. 1907)', *DB* 47(1907) 176-210.
- Cramer, S., 'Brief van een doopsgezinden galeislaaf', *DB* 48(1908) 116-130.
- Cramer, S., 'Kroniek (26 Sept. 1907-30 Sept. 1908)', *DB* 48(1908) 199-210.
- Cramer, S., 'Menniste stoutigheden in de Rijk (1628) en te Winterswijk (1638)', *DB* 49(1909) 169-172.
- Cramer, S., 'Kroniek (1 Okt. 1908-30 Sept. 1909)', *DB* 49(1909) 185-203.
- Cramer, S., 'Uit het verleden der armenzorg bij de Doopsgezinden', *DB* 50(1910) 70-80.
- Cramer, S., 'Kroniek (1 Okt. 1909-30 Sept. 1910)', *DB* 50(1910) 189-231.
- Cramer, S., 'Carel van Ghendt', *DB* 51(1911) 62.
- Cramer, S., 'Rede, gehouden bij de herdenking van het honderdjarig bestaan der Algemeene Doopsgezinde Sociëteit op 28 September 1911', *DB* 51(1911) 123-151.
- Cramer, S. 'Kroniek (30 Sept. 1910-15 Okt. 1911)', *DB* 51(1911) 200-210.
- Cramer, S., 'Wanneer heeft Menno voor het eerst van den bejaardendoop gehoord?', *DB* 52(1912) 1-13.
- Cramer, S., 'Kroniek (16 Okt. 1911-1 Okt. 1912)', *DB* 52(1912) 200-227.
- Cuperus, B., 'Mededeelingen over de Zutfensche Doopsgezinde gemeente', *DB* (1881) 40-63.
- Deenik MLzn, A.A., 'Is het voortbestaan van de verschillende kerkgenootschappen wenschelijk?', *DB* (1873) 13-22.
- Dickey, Stephanie S., 'Doop door water en het zwaard. Doopsgezind martelaarschap in de kunst van Rembrandt en zijn tijdgenoten', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 39-62.
- Dijkema, F., 'Het ondogmatisch karakter van onze broederschap', *DB* 48(1908) 137-152.
- Doornink-Hoogenraad, M.M., 'Korte geschiedenis van de Zutphense Doopsgezinde Gemeente', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 75-80.
- Dop, B.E., "'Terwyl in de Kalkwyk veele dier doopsgezinden woonen". Doopsgezinden in een Groninger veenkolonie in de achttiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 97-132.
- Dop, B.E., en M.R. Kremer, 'Van Oude Vlamingen en Nieuwe Zwitsers. Doopsgezinde bewegingen vanuit Deventer naar Groningen in het begin van de achttiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 81-116.
- Douwen, W.J. van, 'De rechtvaardiging van het voortbestaan onzer broederschap', *DB* 20(1880) 66-80.
- Douwen, W.J. van, 'Een andere Menno', *DB* (1884) 25-31.
- Douwen, W.J. van, 'De roeping onzer broederschap', *DB* (1884) 82-96.
- Douwen, W.J. van, 'Een lastig broeder', *DB* 36(1896) 97-107.
- Douwen, W.J. van, 'De afscheiding van de Huiskoopers of Oude Vlamingen (1587) en die van de Janjacobsgzinden (1599). Met naschrift van de redacteur S. Cramer', *DB* 52(1912) 49-75.
- Dudok van Heel, S.A.C., 'Doopsgezinden en schilderkunst in de 17e eeuw. Leerlingen, opdrachtgevers en verzamelaars van Rembrandt', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 105-123.
- Duin, C. van, 'De doperse gemeente – een politiek relevante zaak', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 62-70.
- Duke, A.C. 'Van "sacramentsschenderen", "sacramentisten" en "die van de bont"', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 129-134.
- Dyck, C.J., 'Hans de Ries en het Socinianisme', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 18-32.
- Dyck, C.J., 'De motieven achter de emigratie van Doopsgezinden uit Europa, 1650-1750', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 11-26.
- Dyck, C.J., 'Hans de Ries en het erfgoed van Menno Simons', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 266-283.
- Eeghen, I.H. van, 'De familie De Vos: kerk, kunst en zaken', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 124-136.
- Eeghen, I.H. van, 'Jan Luyken en zijn bloedverwanten', *DB* nieuwe reeks 16(1990) 65-112.
- Eeghen, P. van, 'Jan Minnaert. Tweeërlei opvatting van een onderdeel der armenzorg

- in den ouden tijd', *DB* 47(1907) 77-98.
- Epp, G.K., 'De relatie van Menno Simons met de Premonstratenzers. Bevestigingen, herzieningen en nieuw bewijsmateriaal', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 173-180.
- Erickson, V.O., 'Van William Penn tot Graaf von Zinzendorf. Over vrijzinnige Oostfriesse Doopsgezinden die Quakers werden in de zeventiende eeuw en Herrnhutters in de achttiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 95-113.
- Estep jr, W.E., 'De oecumenische betekenis van Menno Simons' gemeentebegrip', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 212-225.
- Ester, P., "Wel in, maar niet van de wereld". Cultuursociologische schets van de Amish gemeenschap in Amerika', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 159-184.
- Eyl, E., 'Het Panhuys-paneel van Maarten de Vos', *DB* nieuwe reeks 17(1991) 189-197.
- Falkenburg, R., 'Landschapschapschilderkunst en doperse spiritualiteit in de 17de eeuw – een connectie?', *DB* nieuwe reeks 16(1990) 129-153.
- Fast, H., '450 jaar Broederlijke Vereniging', *DB* nieuwe reeks 3(1977) 56-58.
- Fast, H., 'Wie doopte Konrad Grebel? Overwegingen bij Meihuizens uitleg van de bronnen', *DB* nieuwe reeks 4(1978) 22-31.
- Feenstra, P.W., 'Feestrede ter gedachtenis van het tweehonderdjarig bestaan der Friesche Doopsgezinde Sociëteit [...] 6 juni 1895', *DB* 35(1895) 1-33.
- Fleischer, F.C., 'Statistisch overzicht van de Doopsgezinde gemeenten in Nederland (en aangrenzende landengewesten)', *DB* 40(1900) 138-183, 42(1902) 187-227, 44(1904) 184-224, 46(1906) 152-193, 48(1908) 153-198.
- Fleischer, F.C., 'Welke plaats komt aan de viering van het avondmaal toe in ons hedendaagsche gemeentelven?', *DB* 50(1910) 100-120.
- Fopma, G., 'Uit de geschiedenis der Doopsgezinde gemeente in de Rijk', *DB* 54(1917) 9-65, 55(1918) 1-42.
- Frerichs, G.E., 'Korte geschiedenis der Doopsgezinde gemeente te Warns', *DB* (1874) 85-114.
- Frerichs, G.E., 'Menno's taal', *DB* 45(1905) 72-111.
- Frerichs, G.E., 'Menno's verblijf in de eerste jaren na zijn uitgang', *DB* 46(1906) 1-52.
- Frerichs, G.E., 'Het Groningsch plakkaat van 21 Jan. 1539', *DB* 46(1906) 139-140.
- Frieswijk, Johan, 'Was er in Friesland een voedingsbodem voor het nationaal-socialisme?', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 263-272.
- Gaay Fortman, N.A. de, 'Iets over de houding der Classis Walcheren tegenover de Doopsgezinden binnen haar ressort', *DB* I. (1883) 87-114, II. (1884) 104-124, III. (1891) 60-66.
- Geense, A., W.F. Golterman en J.C. Groot, 'Eenheid van doop en belijdenis. Een gesprek', *DB* nieuwe reeks 4(1978) 50-59.
- George, T., 'De spiritualiteit der vroege Dopers in de Lage Landen', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 195-211.
- Gerlings, H., 'Martelaars-liedekens', *DB* nieuwe serie 3(1869) 105-124.
- Gilse, A.G. van, 'Jan van Gilse, 1810-1859, liberaal doopsgezind theoloog', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 117-138.
- Glasz, P.J., 'Een en ander uit de geschiedenis der Alkmaarsche Doopsgezinden vóór 1600', *DB* 49(1909) 1-48.
- Goertz, Hans-Jürgen, "Ideale Formen kränkeln". Een beschouwing over de verhouding van geschiedenis en theologie in de doperse geschiedschrijving', nieuwe reeks 4(1978) 32-49.
- Gorter, D.S., 'De Christelijke lijdzaamheid [...] bij het vertrek der oud-doopsgezinden van Balk [...] naar Noord-Amerika ...', *DL* I(1854) 1-44.
- Gorter, D.S., 'Hans van Overdam en de gemeente der doopsgezinden te Gent in 1550', *DL* I(1854) 43-104.
- Gorter, D.S., en P. Cool, 'Vier brieven over de vraag: Wat moeten wij als doopsgezinden doen in den strijd tegen Rome', *DL* I(1854) 105-200.
- Gorter, D.S., 'Geloof en werken', *DL* I(1854) 201-260.
- Gorter, D.S., 'Vijf brieven uit Amerika', *DL* I(1854) 261-300.
- Gorter, D.S., 'De christelijke vrijheid', *DL* I(1854) 301-357.
- Gorter, D.S., 'De roeping van den christen', *DL* II(1856) 1-9.

- Gorter, D.S., 'De beteekenis van het woord: doop', *DL* II(1856) 10-11.
- Gorter, D.S., 'De kleeding van den christelijken leeraar', *DL* II(1856) 166-190.
- Gorter, D.S., 'Het beroep-preeken', *DL* II(1856) 190-193.
- Gorter, D.S., 'Vragen en gedachten', *DL* II(1856) 194-198.
- Gorter, D.S., 'De hoogere wereld', *DL* II(1856) 199-235.
- Gorter, D.S., 'Vragen en gedachten', *DL* II(1856) 236-252.
- Gorter, D.S., 'De vermaning van Jorjaan Simons', *DL* II(1856) 336-350.
- Gorter, D.S., 'Bijgeloof', *DL* II(1856) 351-357.
- Gorter, D.S., 'De armverzorging', *DL* III(1858) 49-80.
- Gorter, D.S., 'Open brief aan S. Hoekstra Bz.', *DL* III(1858) 81-90.
- Gorter, D.S., 'Nadere ontwikkeling van het pligts-beginsel des christendoms', *DL* III(1858) 126-152.
- Gorter, D.S., 'Het eeuwige leven te hebben', *DL* III(1858) 201-243.
- Gorter, D.S., 'De verzenen tegen de prikkels te slaan', *DL* III(1858) 244-250.
- Gorter, D.S., 'Het hospitaal', *DL* III(1858) 337-354.
- Gorter, K.S., 'Uit de vroegere geschiedenis der Doopsgezinde gemeenten op Ameland', *DB* (1889) 1-50, (1990) 1-38.
- Graaf, T. de, en R. Nieuweboer, 'De taal der Mennonieten in Siberië en hun relatie met Nederland', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 175-189.
- Grahe, W., 'Egt verhaal van de gevangenneeming, gevangenis en wederloslating van zeven personen, naamelijk Wm. Knep- per, Jacob Grahe, Joh. Lobach, G.L. Stetius, Joh. Henkels, Wm. Grahe en Joh. Carl [...] A° 1717', *DB* I(1861) 51-85.
- Gregory, Brad, 'Particuliere martelaarsbun- dels uit de late zestiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 81-106.
- Gregory, Brad, 'Het martelaarschap: voorge- schreven en beschreven. Menno's *Troestelij- ke Vermaninge* en het *Offer des Heeren*', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 11-22.
- Groenveld, S., 'Doopsgezinden in tal en last. Nieuwe historische methoden en de ge- talsvermindering der Doopsgezinden, ca. 1700-ca. 1850', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 81-110.
- Groenveld, S., 'Het "doopsgezind eigene" in historisch perspectief. Enkele opmerkin- gen', *DB* nieuwe reeks 7(1981) 11-30.
- Groot, A. de, 'De Amsterdamse Collegiant Jan Cornelisz. Knol', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 77-88.
- Gulik, A. van, 'De mislukte kolonisatie te Wa- geningen', *DB* 45(1905) 112-168, 46 (1906) 93-138.
- Gulik, A. van, 'Uit de geschiedenis van de overkomst der vervolgte Zwitsers in 1710 en 1711', *DB* 48(1908) 85-105, 49(1909) 127-155.
- Haga, B., 'De eisch eener wetenschappelijke opleiding van Doopsgezinde leeraars door onze geschiedenis aangedrongen', *DB* (1890) 77-86.
- Haga, H., 'Eenige bijzonderheden omtrent de vroegere doopsgezinden te Arnhem, en de herstelling van hunne vervallen ge- meente', *DB* 3(1863) 43-74.
- Haga, H., 'Drie brieven over de Algemeene Doopsgezinde Societeit', *DB* nieuwe serie (1870) 90-107.
- Hajenius, A.M.I., "'Quaet comportedment". De tucht in de Doopsgezinde Gemeente Utrecht in de zeventiende eeuw', *DB* nieu- we reeks 23(1997) 61-73.
- Halbertsma, J.H., 'Het gebruik, om kinderen te doopen onder de heidensche Germa- nen', *DL* II(1856) 358-359.
- Harting, D., 'Eene oude zinspreuk', *DL* II(1856) 111-134.
- Harting, D., 'Bijbel-studiën, no. 1: De kin- dermoord van Bethlehem', *DL* II(1856) 313-335.
- Harting, D., 'Onze roeping', *DB* I(1861) 1- 31.
- Harting, D., en P. Cool, 'Iets over de oprig- ting der Doopsgezinde Gemeente te Arn- hem', *DB* I(1861) 186-189.
- Harting, D., en P. Cool, 'Binnenlands nieuws. Weergave van het adres aan Z.M. den Kon- ning over de Dordtsche zaak', *DB* nieuwe serie 2(1868) 145-156.
- Hartog, J., 'Eenige bijzonderheden aangaan- de de doopsgezinden in de provincie Utrecht', *DB* 3(1863) 75-103.

- Hartog, J., 'Iets van de publieke opinie over de Doopsgezinden in het midden der 18de eeuw', *DB* nieuwe serie 1(1867) 91-109.
- Hartog, J., 'Uit de aantekeningen van Joannes Cuperus', *DB* nieuwe serie 2(1868) 85-111.
- Harting, D., en P. Cool, 'Buitenlandsch nieuws', *DB* nieuwe serie 2(1968) 133-144.
- Harting, D., 'Binnenlandsch nieuws / Weergave van het adres aan Z.M. den Koning over de Dordtsche zaak', *DB* nieuwe serie 2(1868) 145-156.
- Hartog, J., 'De laatste resolutie van den magistraat te Deventer tegen de doopsgezinden in die stad', *DB* nieuwe serie (1870) 16-31.
- Hartog, J., 'De ergernissen van Antje Dirks', *DB* (1872) 165-176.
- Heeringa, G., 'De Doopsgezinde kerk te Zwaagwesteinde', *DB* 43(1903) 164-170.
- Hesta, L., 'Nog iets over de Collegianten te Groningen', *DB* (1891) 24-29.
- Hesta, L., 'Een kanteekening bij de korte schets van de Doopsgezinde gemeente der Oude Vlamingen te Sneek, opgenomen in de *Doopsgezinde Bijdragen* van 1890', *DB* (1892) 89-98.
- Hesta, L., 'De laatste bladzijde van de geschiedenis der Oud-Vlaamsche gemeente te Norden', *DB* 35(1895) 74-100.
- Hiele, G.J.J. van, "'De duivel verzaken". Onderzoek naar de doopleer van Bernhard Rothmann, Menno Simons en Dirk Philips', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 53-79.
- Hiele, G.J.J. van, 'Een doperse visie. Op zoek naar een nieuw concept', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 179-192.
- Hirsch, P., 'Spinoza, wijsgeer tussen regenten en doopsgezinde collegianten', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 137-153.
- Hoek, W. van der, 'Kromwal', *DB* 4(1864) 75-81.
- Hoekema, A.G., "'De tijd is vervuld". Opmerkingen over een konflikt met de overheid door een onschuldig traktaatje van Pieter Jansz', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 144-159.
- Hoekema, A.G., 'Van onderstroom naar boventoon? Een ontijdige momentopname van het getuigenis der Doopsgezinden', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 37-48.
- Hoekema, A.G., 'Doopsgezinde zending 1940-heden: een bibliografisch overzicht', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 123-140.
- Hoekema, A.G., 'Honderdvijftig jaar doopsgezinde zending in historisch perspectief', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 139-158.
- Hoekema, C.P., 'De Doopsgezinde Scholen te Haarlem, 1782-1958', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 48-64.
- Hoekema, Gabe, 'Lijst van publicaties betreffende het dopers vredesgetuigenis 1890-1996', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 281-309.
- Hoekstra Bzn, S., 'Het doopsgezind gevoelen omtrent den eed, op nieuw ter toetse gebracht', *DL* II(1856) 135-165.
- Hoekstra Bzn, S., 'Gedachten over het regte gebruik en misbruik der christelijke vrijheid', *DL* II(1856) 253-293.
- Hoekstra Bzn, S., 'De Bergrede. Korte voorstelling van haren samenhang en inhoud', *DL* III(1858) 1-48.
- Hoekstra Bzn, S., 'Iets over het beginsel van pligts-betrachting bij den Christen', *DL* III(1858) 91-125.
- Hoekstra Bzn, S., 'Is de leer van Jezus uit God, of heeft hij van zich zelve gesproken?', *DL* III(1858) 153-177.
- Hoekstra Bzn, S., 'De moderne richting en de doop', *DB* nieuwe serie (1870) 119-138.
- Hof, W.J., op 't, 'Gereformeerde piëtisten. Opposanten en geestverwanten van de doopsgezinden', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 83-128.
- Hofman, E., 'Gereformeerden en doopsgezinden in de spiegel van de Schriftuurlijke liederen in de zestiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 61-69.
- Hofman, E., 'De Antwerpse drukker Frans Fraeten. De verhouding tussen de vroegste gereformeerde en doopsgezinde liedboeken', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 71-81.
- Hofman, E., 'Een onbekend gebleven lied van Menno Simons', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 193-207.
- Hofstede, G., 'Twee eeuwen geleden. Eene Zwitsersche geschiedenis, Ernst Müller naverdeld', *DB* 35(1895) 34-73.
- Holl, F.J. de, 'Jan de Liefde (1814-1869), zijne denkbeelden over de gemeente en zijne vroomheid', *DB* 41(1901) 133-195.

- Homan, Gerlof, 'Nederlandse doopsgezinden in de Tweede Wereldoorlog', *DB* nieuwe reeks 21 (1995) 165-197.
- Honig jr, J.J., 'Het gezangboek der gemeente te Balk vóór 1854', *DB* (1887) 86-112.
- Honig jr, J.J., 'Een Zondagvoormiddag onder de fijne Mennisten te Balk', *DB* (1892) 46-88.
- Honig jr, J.J., 'Een nagalm uit de oude vermaning van Balk', *DB* (1893) 103-105.
- Honig jr, J.J., 'Reizen naar de eeuwigheid', *DB* 36 (1896) 1-35.
- Honig jr, J.J., 'Bij het portret van Mej. T.R. Haitzema. Met portret', *DB* 42 (1902) 26-28.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Eenige opmerkingen en mededeelingen betreffende Menno Simons', *DB* I. 4 (1864) 124-153, II. 5 (1865) 109-116, III. (1872) 89- 94, IV. (1881) 34-39, V. (1889) 64-83, VI. (1890) 53-76, VII. (1892) 1-29, VIII. 34 (1894) 10-70.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Korte geschiedenis van het kerkgezag onder de Doopsgezinden hier te lande; met naamlijsten van de dichters der onderscheidene bundels, thans nog bij hen in gebruik', *DB* 5 (1865) 67-94.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Doopsgezinden in Gallicië', *DB* 5 (1865) 95-108.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De stijl van Menno Simons met een voorbeeld toegelicht en verdedigd', *DB* 5 (1865) 117-126.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Het geslacht: Sleutel', *DB* nieuwe serie 1 (1867) 51-90.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Nalezing op de geschiedenis van het kerkgezag onder de Doopsgezinden hier te lande, medege-deeld in den vijfden Jaarg. bl. 67', *DB* nieuwe serie 1 (1867) 142-144.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Mennisten-streken', *DB* nieuwe serie 2 (1868) 23-48.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Vriendschapsbetrekkingen tusschen de Doopsgezinden hier te lande en die in Pennsylvanië', *DB* nieuwe serie 3 (1869) 1-26.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Kerkelijk en huise-lijk leven der Doopsgezinden in Pennsylvanië', *DB* nieuwe serie 3 (1869) 129-147.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Onze martelaarsboeken', *DB* nieuwe serie (1870) 45-89.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Scheldnamen der Doopsgezinden', *DB* (1872) 32.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Echt doopsgezind', *DB* (1872) 94.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Statistiek der Baptisten in Groot-Brittannië in 1870', *DB* (1872) 105-106.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Doopsgezinden in Frankrijk', *DB* (1872) 117-137.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Het gedenkjaar 1872: I. Het eind der vervolging', II. Op 't punt van ondergang, III. De vergelding der offers', *DB* (1873), 1-12, 54-72, 159-175.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Doopsgezinden in Noord-Amerika', *DB* (1873) 23-29.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De man met den steek', *DB* (1873) 51.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Een oordeel in 1693 ten aanzien van overgang naar een ander kerkgenootschap', *DB* (1873) 52-72.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Bibliotheek van een Doopsgezind leeraar in 1700', *DB* (1873) 78-79.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Calvijn tegen Menno. (Een lieflijkheid uit den goeden, ouden tijd)', *DB* (1873) 80-103.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Maaltijd na de vergadering der Waterlandsche Societeit te Hoorn (29 juli 1734)', *DB* (1873) 103.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Statistiek der Baptisten in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika (1872)', *DB* (1873) 104-106.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Zonderling verlangenen van een martelaar, 15 December 1564', *DB* (1873) 106.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De school te Etupes, thans te Exincourt', *DB* (1873) 113-118.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De samenkomst te Sembach (29 October 1872)', *DB* (1873) 135-139.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De Doopsgezinden te Leeuwarden in 't begin der 18de eeuw', *DB* (1874) 59-76.
- Hoop Scheffer, J.G. de, en C. Cardinaal, 'Vrijstelling van den eed aan de Doopsgezinden verleend', *DB* (1875) 93-100.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Walsch-Doopsgezinde gemeente te Leiden', *DB* (1875) 27-31. Met toevoegsel: *DB* (1876) 62.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Eene geschiedenis

- van de Doopsgezinden, van hunne geschillen en hereenigingen, door een Doopsgezinde in 1647', *DB* (1876) 13-41.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Opdracht der kinderen in 't midden der gemeente', *DB* (1876) 78-79.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Een bijdrage tot de geschiedenis der Doopsgezinde gemeente te Haarlem', *DB* (1876) 115-116
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Oude gemeenteverorderingen', *DB* (1877) 62-93.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Naamlijst van oudsten en leeraren bij de Groninger Oude Vlamingen' van omstreeks 1650 tot omstreeks 1750', *DB* (1879) 1-11.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Trouwen in de familie', *DB* (1879) 12-13.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Vier tibben aan 't hof van Willem III'. (Uit het *Gedachtenisboek* van Jacob Derks Huysinga, lakenkooper te Groningen, H.S. aldaar.), *DB* (1879) 51-53.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Grafscript op Lubbert Egges, 1770', *DB* (1879) 69-70.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Reizen van oudsten naar de gemeenten', *DB* (1879) 85-94.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De oude eenvoudigheid gehandhaafd. (Uit schriftelijke aantekeningen van Jacob Derks Huysinga, die de vergadering bijwoonde.)', *DB* (1879) 111-112.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Menno Simons in zijn leven en werken geschetst', *DB* (1882) 41-56.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Korte geschiedenis der Mennonieten en Doopsgezinden', *DB* (1882) 57-82.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De eerste Collegianten te Groningen', *DB* (1883) 67-86.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De bevestiger van Menno Simons', *DB* (1884) 1-24.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Het tweede eeuwge-tijde van de vestiging der Duitschers in N.-Amerika, 6 October 1683', *DB* (1884) 64-82.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De oudste tegenstanders der slavernij in Amerika (1688)', *DB* (1884) 97-101.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Onze geloofsgenoten in West- en Oost-Pruisen', *DB* (1884) 125-135.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'De Doopsgezinden der zestiende eeuw, nu in Hongarije herboren', *DB* (1891) 67-92.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Onze gemeente te Friedrichstadt omstreeks 1770', *DB* (1891) 93-98.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Hulp bij vacatures', *DB* (1892) 99-127.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Het verbond der vier steden', *DB* (1893) 1-90.
- Hoop Scheffer, J.G. de, 'Doopsgezinden te Molkwerum', *DB* 35(1895) 105-116.
- Horst, Daniel, 'Een doperse bijeenkomst op een katholieke propagandaprent uit 1590', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 23-40.
- Horst, Irvin B., 'Brandpunten in de studie van de Radikale Reformatie', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 36-53.
- Horst, Irvin B., 'Doperse vernieuwing: realiteit en hoop. Een discussiebijdrage voor de Doopsgezinde Broederschap', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 9-25.
- Horst, Irvin B., en Dirk Visser, eds., 'Een tractaat van Melchior Hoffman uit 1531. Tekstuutgave, opnieuw uitg.', *DB* nieuwe reeks 4(1978) 66-81.
- Horst, Irvin B., 'Geloof en praktijk', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 11-23.
- Horst, Irvin B., en S. Voolstra, 'Interview met S.E. Yoder jr. Zondeval van het Doperdom. De verhouding gemeente en wereld in het Nederlands Doperdom', *DB* 96-104.
- Horst, Irvin B., 'De hulp van Nederlandse Doopsgezinden aan de Hutterse Broeders in Slowakije in de 17e en 18e eeuw. Met bijlage: Brief aan Zacharias Walther van 28 december 1748', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 33-47.
- Horst, Irvin B., 'Het vredesgetuigenis op de Doopsgezinde Wereldcongressen', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 45-52.
- Horst, Irvin B., 'De geestelijke pelgrimstocht van Jan Luiken', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 113-124.
- Horst, Irvin B., 'De portretten van Menno Simons', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 169-172.
- Horst, Irvin B., 'Menno Simons en de traditie van Augustinus', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 181-194.
- Huizinga, D.S., 'De hoge waarde en betee-

- kenis der tegenwoordige gewestelijke verenigingen, sociëteiten of ringen van Doopsgezinde gemeenten in Nederland', *DB* (1872) 43-88.
- Huizinga, J., 'Korte schets eener geschiedenis der Doopsgezinden op Texel', *DB* (1873) 140-175.
- Hullegie, G., "Goede waeke en scarpe toversicht". Stadhouders Schenck van Toutenburg en de Munsterse Dopers, 1534-1535', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 87-98.
- Hulshof, A., 'Lief en leed van een Menniste familie te Leeuwarden in de eerste helft der zeventiende eeuw', *DB* 55(1918) 107-118.
- Hulshoff, H.C., 'Groninger Oude Vlamingen in de eerste helft van de achttiende eeuw en de van Zenderen/Borne afkomstige familie van Hendrik Berendsz Hulshoff', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 53-82.
- Hylkema, C.B., 'De afzetting van Jacob Pieters Banning als leeraar te Wormer en Jisp, A° 1698', *DB* 38(1898) 78-106.
- Hylkema, C.B., Jan Stevens en het "Schuldboek" der diakenen', *DB* 42(1902) 87-102.
- Hylkema, C.B., 'De Nazareners', *DB* 44(1904) 160-183.
- Hylkema, C.B., 'Izaäk Molenaar aan Willem de Clercq', *DB* 51(1911) 63-92.
- Isaak, Helmuth, en Dirk Visser, 'Interview met Cornelius Krahn. Pelgrim in Europa en Amerika', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 114-118.
- Jacobszoon, J.P., 'Beknopte bibliografie van doperse literatuur (1945-heden)', *DB* nieuwe reeks 1. 1945-1955, 1(1975) 30-35, 2. 1955-1965, 2(1976) 71-80, 3. 1965-1970, 3(1977) 41-49, 4. 1970-1975, 4(1978) 60-65.
- Jacobszoon, J.P., 'Een Hamburgse vondst betreffende Joannes Deknatel', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 62-71.
- Jacobszoon, J.P., 'Brieven van Joost Daams', *DB* nieuwe reeks 3(1977) 59-70.
- Jansma, L.G., 'De chiliastische beweging der Wederdopers (1530-1535)', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 41-55.
- Jansma, L.G., 'Misdaad in de 16e eeuw in de Nederlanden. De Batenburgse benden na 1540', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 40-55.
- Jelsma, A., 'De positie van de vrouw in de Radicale Reformatie', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 25-36.
- Jong, A.F. de, 'Geest en toekomst. De invloed van het cultureel-wijsgerig klimaat op de Doopsgezinden in de tweede helft van de 17e eeuw', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 24-36.
- Keyser, M.C., 'De drukkerij van Mattheus Jacobszoon, Lübeck 1554', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 91-94.
- Kielstra, Tj., 'De rechtstoestand der Doopsgezinde Gemeenten in Nederland (Commissie-rapport [...] 22 Juni 1881)', *DB* (1882) 1-33.
- Kielstra, Tj., 'Nog eens de rechtstoestand der Doopsgezinde gemeenten in Nederland', *DB* (1883) 43-66.
- Kielstra, Tj., 'Het Munstersche oproer. 1534-1535', *DB* (1888) 1-47.
- Kis, Atilla, ed., 'Een brief van Adam Francke uit 1667. Inleiding: Adam Francke jr., een boekuitgever in Transsylvanië'. Met tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 197-227.
- Klaassen, W., 'Doperdom als revolutie; een voorbeeld van "confessionalisme" in de doopsgezinde geschiedschrijving', *DB* 7 (1981) 109-115.
- Klaassen, W., 'Menno Simons: vormgever van een traditie', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 226-247.
- Klever, W.N.A., 'De Spinozistische prediking van Pieter Balling. Uitgave van *Het Licht op den handelaar*; met biografische inleiding en commentaar', *DB* nieuwe reeks 14 (1988) 55-85.
- Knipscheer, F.S., 'Abdias Widmarius' twistgesprekken met de Mennisten in 1627/1628 gehouden te Uitgeest. Benevens eenige bijzonderheden uit de geschiedenis der Doopsgezinde gemeente aldaar', *DB* 47(1907) 36-76.
- Knipscheer, F.S., 'De Nederlandsche gereformeerde synoden tegenover de Doopsgezinden (1563-1620)', *DB* I. 50(1910) 1-40, II. 51(1911) 17-49.
- Knappert, L., 'De Doopsgezinden in den Franschen tijd', *DB* 52(1912) 94-113.
- Knappert, L., 'Twee pleidooien voor de vervolgte Anabaptisten (1554)', *DB* 53(1916) 109-144.

- Knijff, Philip, 'Drie generaties socinianisme en één foliant. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 310-313.
- Knipscheer, F.S., 'Geschiedenis van het stil en het stemmelijk gebed bij de Nederlandsche Doopsgezinden', *DB* I. 37(1897) 77-120, II. 38(1898) 55-77.
- Knotnerus, O.S., "'Gylieden die aen alle watenen zaeyt". Doperse immigranten in het Noordduitse kustgebied (1500-1700)', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 11-60.
- Knotnerus, O.S., 'Menno als tijdverschijnsel', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 79-118.
- Koekebakker jr, H., 'Uit het notulenboek van den Ring van Zuid-Holland en Zeeland', *DB* (1876) 63-77.
- Koekebakker jr, H., 'Welke voorwaarden behoort de gemeente te stellen aan hen, die tot haar wenschen toe te treden?', *DB* (1885) 97-117.
- Koekebakker, W., 'Belijdenisvragen in Doopsgezinde gemeenten', *DB* 55(1918) 85-106.
- Kossen, H.B., 'De kwaliteit der eenheid als oecumenische prioriteit', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 78-95.
- Kreider, A.F., 'De betekenis van de *Martelaers Spiegel* voor deze tijd', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 11-28.
- Kühler, W.J., 'Gesprek met Menno', *DB* 45(1905) 176-191.
- Kühler, W.J., '*Het Offer des Heeren*', *DB* 46(1906) 53-92.
- Kühler, W.J., 'Het vrouwtje van Gouda', *DB* 47(1907) 1-31.
- Kühler, W.J., 'S. Cramer', *DB* 53(1916) 1-32.
- Kühler, W.J., 'De strijd om de belijdenis in de Vereenigde Vlaamsche, Friesche en Hoogduitse gemeente te Utrecht', *DB* 53(1916) 145-195.
- Kühler, W.J., 'De vier tijdvakken van de geschiedenis der Doopsgezinden in Nederland', *DB* 54(1917) 1-8.
- Kühler, W.J., 'De oprichting der Amsterdamse Kweekschool in 1735', *DB* 55(1918) 43-84.
- Kühler, W.J., 'Het Nederlandsche Anabaptisme en de revolutionaire woelingen der zestiende eeuw', *DB* 56(1919) 124-212.
- Kuiper, A.K., 'Een en ander over het tegenwoordige sectewezen, voornamelijk te Amsterdam. Rede [...] 6 juli 1910', *DB* 50(1910) 81-99.
- Kuiper, A.K., 'Hebt de Broederschap lief, I Petr. II: 17m. Toespraak gehouden in de Oosterparkkerk te Amsterdam naar aanleiding van het eeuwfeest der A.D.S. den 1sten October 1911', *DB* 51(1911) 167-179.
- Kuiper, A.K., 'Een onderzoek naar den invloed der tegenwoordige groot-industrie op het geestelijk leven der arbeiders', *DB* 52(1912) 175-199.
- Kuiper, A.K., 'De Gemeente-dag der Doopsgezinden', *DB* 56(1919) 110-123.
- Kuiper, T., 'Een dwaalbegrip aangaande het Godsrijk, door Christus bestreden', *DL* III(1858) 255-283.
- Kuiper, T., 'Toespraak ter opening van de jaarvergadering, gehouden te Haarlem den 14en Juni 1876 door den Ring van Noord-Holland', *DB* (1877) 43-61.
- Kuiper, T., 'Een vruchteloos protest', *DB* (1880) 133-151.
- Kuiper, T., 'De Doopsgezinde Vereeniging tot verbreiding des evangelies in de Nederlandsche overzeesche bezittingen', *DB* I. (1885) 54-67, II. (1886) 73-87, III. (1887) 32-48, IV. (1889) 54-63, V. (1890) 39-52, VI. (1891) 30-41, VII. (1892) 30-45, VIII. (1893) 106-120.
- Kuiper, Yme, 'Doperse elitevorming in Harlingen, 1672-1814', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 229-230.
- Kuiper, Yme, 'Doopsgezinden in Harlingen en het Pachtersoproer van 1748', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 185-204.
- Kuipers, W.H., en Dirk Visser, 'Interview met Theun de Vries. Doperdom als radicale inspiratie', *DB* nieuwe reeks 4(1978) 82-87.
- Kuipers, W.H., "'Der gleib ist nicht idermans dinck". De ontwikkeling van Bernhard Rothmanns denken over de christelijke gemeente', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 19-40.
- Kuipers, W.H., 'Het priesterschap aller gelovigen', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 65-77.
- Kuipers-Postma, J.F., 'De geweldloze weg van de gemeente. In de wereld, niet van de wereld – een woord of een vuist?', *DB* nieuwe reeks 3(1977) 33-40.
- Lambour, R.C., 'De Amsterdamse collegiant Jacob Jansen Voogd (1630-1710)', *DB* nieuwe reeks 23(1997) 75-90.

- Lambour, R.C., 'De familie en vrienden van Daniel Zwicker (1612-1678) in Amsterdam', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 113-166.
- Laurense, L., 'Zending tussen Bazel (1925) en Straatsburg (1984)', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 33-44.
- Laurense, L., 'Ds Jan de Liefde, een doperse radicaal in Zutphen', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 83-100.
- Leendertz Wzn, P., 'De naam Doopschgezinden', *DB* 1(1861) 32-50.
- Leeuwen-Canneman, M.C. van, 'De registratie van particuliere archieven, in het bijzonder van kerkelijke archieven', *DB* nieuwe reeks 14(1988) 171-177.
- Lem, G.A.C. van der, ed., 'De doopsgezinde Jan Romein (1893-1914). Bronnen betreffende zijn religieuze achtergrond en belijdenis. Met teksteditie van de geloofsbelijdenis', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 149-174.
- Lem, G.A.C. van der, 'Menno Simons in de Nederlandse geschiedschrijving', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 9-19.
- Lem, G.A.C. van der, ed., 'Twee doperse verzoekschriften uit de tijd van stadhouder Willem III', *DB* nieuwe reeks 23(1997) 150-154.
- Liechty, D., 'Het Hongaarse "Boekje betreffende de ware christelijke doop". De Vlaamse herkomst en de theologische betekenis', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 155-168.
- Linden, J.W. van der, 'Een en ander uit het verleden der Doopsgezinde gemeente van Barsingerhorn en Kolhorn', *DB* (1880) 81-96.
- Lodeesen, D., 'De kerkstichting te Koudum', *DB* nieuwe serie (1870) 32-44.
- Loosjes, J., 'De rechtstoestand der Doopsgezinde gemeenten in Nederland', *DB* 51(1911) 50-59.
- Loosjes, J., 'Nogmaals: Uit het verleden der armenzorg bij de Doopsgezinden', *DB* 51(1911) 60-61.
- Loosjes, J., 'De Doopsgezinde gemeente op Vlieland', *DB* 52(1912) 76-93.
- Loosjes, V., 'Adriaan Loosjes (geb. 4 Augustus 1828, overl. 21 Juni 1902)', *DB* 44(1904) 66-114.
- Lopik, T. van, ed., 'Een tempel van de Geest. Een preek uit Balk, 1764. Tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 65-83.
- Lowry, J.W., 'Stierf Anna van Rotterdam als volgeling van David Joris?', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 113-118.
- Lulofs, S., 'Leerrede over 1 Petr. 2:17: Hebt de Broederschap lief. Ter herdenking van het 100-jarig bestaan der Alg. Doopsg. Soc. op 8 Okt. 1911 uitgesproken te s 'Gravenhage', *DB* 51(1911) 152-166.
- Marnef, Guido, 'De gereformeerde wortels van twee Waterlandse leiders: Hans de Ries en Albrecht Verspeck', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 9-20.
- Marnef, Guido, "'Verleid en bedrogen". Berouwvolle doopsgezinden in Brabantse remissiebrieven, 1543-1565', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 69-77.
- Meer, J. van der, 'Gerrit Persoons. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 125-127.
- Meihuizen, H.W., 'De beoefening van de doperse geschiedenis in Nederland', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 9-29.
- Meihuizen, H.W., 'De bronnen voor een geschiedenis van de eerste doperse doopstoediening', *DB* nieuwe reeks 1(1975) 54-61.
- Meij-Tolsma, M. van der, 'Lambert Jacobsz. (ca. 1598-1636). Kunstschilder en doopsgezind leraar te Leeuwarden', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 79-96.
- Meindersma, W., 'Eene Doopsgezinde vermaning in de Klundert anno 1571. Met bijlage: Testament van Adriaan Jacobsz', *DB* 52(1912) 30-44.
- Mellink, A.F., 'Karel Vos (1874-1926). Zijn betekenis voor de doperse geschiedschrijving', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 81-90.
- Mellink, A.F., 'Het beeld van het doperse rijk te Munster - voorheen en thans', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 45-60.
- Mellink, A.F., 'De beginperiode van het Nederlands Anabaptisme in het licht van het laatste onderzoek', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 29-39.
- Meulen, H. ter, 'Iets over de gezangen bij de Doopsgezinden', *DB* nieuwe serie 1(1867) 145-155.
- Meulen, H. ter, 'De gemeente van Rottevalle en Witveen vóór het jaar 1830', *DB* (1872) 33-42.

- Miedema, H., 'Een schilderij van Karel van Mander de Oude (1548-1606); een doopsgezinde interpretatie', *DB* nieuwe reeks 16(1990) 113-128.
- Mol, J.A., 'Menno Simons als pastoor', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 21-33.
- Molenaar, I., 'Oud en nieuw uit de gemeenten te Irnsum en te Poppingawier', *DB* nieuwe serie (1870) 139-160.
- Müller, J.P., 'Een bezoek aan de Palts in Mei 1874', *DB* (1875) 101-118.
- Müller, J.P., 'Oorzaken van de vestiging der Doopsgezinden in Oost-Friesland', *DB* (1881) 64-77.
- Muller, F., 'Omstandig verhaal van de stichting der tegenwoordige vergaderplaats van de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam, voorheen bekend onder den naam: *bij het Lam*, van hare verbouwing enz. tot op onzen tijd, benevens eenige bijzonderheden omtrent den stichter en de gemeente [...]. Met eenige aantekeningen van Prof. S. Muller', *DB* 3(1863) 1-42.
- Muller, S., 'De oorsprong en beteekenis der benamingen van Mennoniten en Doopsgezinden', *DJI*(1837) 39-50.
- Muller, S., 'Het ontstaan en het gebruik van Bijbelvertalingen onder de Nederlandsche Doopsgezinden', *DJI*(1837) 51-65.
- Muller, S., 'Proeve van de wederkeerige Christelijke betrekking tusschen de Regering der Nederlanden en de Doopsgezinden', *DJI*(1837) 66-85.
- Muller, S., 'De zoogenoemde Liefdepredikers en ongestudeerde Leeraren onder de Doopsgezinden', *DJI*(1837) 86-125.
- Muller, S., 'De belangrijkheid van de geschiedenis der Nederlandsche Doopsgezinden en de bezwaren met het schrijven van dezelve verbonden', *DJ* II(1838-1839) 78-142.
- Muller, S., 'Kerkhistorische bijdrage ter opheldering van sommige gedichten van Vondel', *DJ* II(1838-1839) 143-151.
- Muller, S., 'Geschiedenis van het onderwijs in de theologie bij de Nederlandsche Doopsgezinden', *DJ* III(1850) 67-197.
- Muller, S., 'De Baptisten in Engeland', *DB* 2(1862) 1-87.
- Nanninga Uitterdijk, J., 'Terechthelling van eenige Melchiorieten te Kampen', *DB* (1875) 57-66.
- Nanninga Uitterdijk, J., 'Aanteekeningen betreffende de geschiedenis der Doopsgezinden te Kampen', *DB* (1881) 78-105.
- Nissen, P.J.A., 'De anti-doperse geschriften van Petrus van Blommeveen, Cornelius Crocus, Joannes Bunderius en Georgius Cassander', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 171-184.
- Nissen, P.J.A., 'Pieter Jansz. Twisck en zijn katholieke opponent Jacobus Tiras', *DB* 14(1988) 153-170.
- Noteboom, L., 'De oorsprong van den christelijken doop', *DB* nieuwe serie 3(1869) 27-55.
- Onnes Mzn, M., 'De vermaner François Adriaan van der Kemp', *DB* 47(1907) 99-151.
- Oosterbaan, J.A., 'De reformatie der Reformatie. Grondslagen van de doperse theologie', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 36-61.
- Oosterbaan, J.A., 'Teyler en de vrijheid der theologie', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 86-90.
- Oosterbaan, J.A., 'De theologie en theorieën van geschiedenis en kerkgeschiedenis', *DB* nieuwe reeks 7(1981) 31-50.
- Packull, Werner O., 'Peter Tasch en de Melchiorieten in Hessen', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 107-138.
- Packull, Werner O., 'Enkele aspecten van de hermeneutiek van Menno Simons', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 143-157.
- Pekelharing, K.R., 'Berigten uit Amerika', *DLI*. (1854) 358-382.
- Pekelharing, K.R., 'Een paar oude liederen, bij de Doopsgezinde vaders in gebruik', *DB* III(1858) 189-200.
- Plaats, J.D. van der, 'De Jaarvergadering van Bestuurders der Algemeene Doopsgezinde Sociëteit in 1866. Een teeken des tijds', *DB* nieuwe serie I(1867) 158-183.
- Plak, Adriaan, 'Portfolio. Een keuze uit de prentencollectie van de Doopsgezinde Bibliotheek', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 61-80.
- Plak, Adriaan, 'Portfolio met tekeningen en prenten van Jan Luyken (1649-1712)', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 85-112.
- Plantinus, D., 'Open brief aan Do. C.N. Wybrands', *DB* (1888) 62-79.
- Ploeg, F. van der, 'Beknopt verslag aangaande het ontstaan der Vereeniging van

- Doopsgezinde Gemeenten in Overijssel, Gelderland, Utrecht en van de naburige in het Koninkrijk Pruisen', *DB* 1(1861) 103-119.
- Postma, J.S., ed., 'Samenspraak tussen Johannes Nutters (gereformeerd) en Johannes Rienks (mennist) (1780). Met tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 14(1988) 111-144.
- Quak, M.H., 'De Collegianten te Amsterdam. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 110-112.
- Quak, M.H., 'De sociale status van Amsterdamse doopsgezinde collegianten in de 18e eeuw', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 109-117.
- Rademaker-Helfferich, B., "'Een stille plaats aan de Brink". Honderd jaar geleden (in 1892) betrok de doopsgezinde gemeente van Deventer een nieuw kerkgebouw', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 101-112.
- Rademaker-Helfferich, B., ed., 'Jan van Calker, 1696-1773. De levensweg van een doopsgezind piëtist aan de hand van zijn *'Levensberigt'*. Met tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 157-179.
- Reimer-Blok, M.J., 'De Vlaamse Anabaptisten. Een studie van de brieven van Jacob de Roore', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 139-154.
- Reinders, U.J., 'Een en ander over het leven en de gevoelens van Ds. Jan Ter Borg', *DB* 37(1897) 1-76.
- Risser, Johannes, en L. Weydmann, 'De Doopsgezinden in de Palts', *DJ* II(1838-1839) 53-77.
- Roep, Th.B., 'Ds Hermanus de Boer. "De voorzienigheid boven het IJ"', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 89-105.
- Roep, Th.B., 'Lammerenkrijgh te Alkmaar en een hartstochtelijk pleidooi voor verzoening tussen Vlaamse en Waterlandse Doopsgezinden (1669-1683)', *DB* nieuwe reeks 14(1988) 87-110.
- Roep, Th.B., 'Simon Eikelenberg (1663-1738) en de Rijnsburger collegianten te Alkmaar', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 131-147.
- Scherft, P., 'Een zeventiende-eeuwse preek uit Vlaanderen', *DB* nieuwe reeks 2(1976) 91-104.
- Schiere, J.J., 'De architectuur van doopsgezinde kerken', *DB* nieuwe reeks 3(1977) 71-100.
- Schuckman, C.H., 'Gebruiksgrafiek bewaard: handelsmerken door Izaak Vincentsz. van der Vinne (1665-1745)', *DB* nieuwe reeks 16(1990) 155-176.
- Sepp, J., 'De nieuwe gezangbundels bij de Amsterdamsche gemeente ingevoerd', *DB* 12(1872) 138-164.
- Siemelink, T.H., 'Geschiedenis der Doopsgezinde gemeente te Workum', *DB* 39(1899) 21-64.
- Siemelink, T.H., 'Geschiedenis van de Doopsgezinde gemeente te Workum. In de dagen der liefdepreekers', *DB* 43(1903) 54-118.
- Siemelink, T.H., 'Geschiedenis van de Doopsgezinde gemeente te Workum. In den Patriotten- en den Franschen tijd', *DB* 45(1905) 1-71.
- Sijbolts, P., 'De Doopsgezinden te Middelburg in de XVIde eeuw', *DB* 48(1908) 1-64.
- Slee, J.C. van, 'Historie der Doopsgezinden te Deventer sinds 1533 tot het einde der 18de eeuw', *DB* 56(1919) 1-109.
- Sluis, Jacob van, 'Herman Bakels (1871-1952) en het godsbewijs vanuit de theepot', *DB* nieuwe reeks 23(1997) 119-132.
- Spaans, S., 'Voorwaarden bij overgang', *DB* 43(1903) 136-150.
- Spies, M., 'Vondels dichtwerken uit zijn doopsgezinde periode', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 97-114.
- Spijker, I. van 't, "'Mijn beminde huysvrouwe in de Heere". Doperse vrouwen in de vroege Reformatie in de Nederlanden', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 99-108.
- Spijker, W. van 't, 'Het gesprek tussen Dopers en Gereformeerden te Emden (1578)', *DB* nieuwe reeks 7(1981) 51-65.
- Sprunger, M., 'Faillissementen. Een aspect van geestelijke tucht bij de Waterlandsdoopsgezinde gemeente te Amsterdam in de zeventiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 17(1991) 101-130.
- Sprunger, M., 'Hoe rijke mennisten de hemel verdienen. Een eerste verkenning van de betrokkenheid van aanzienlijke doopsgezinden bij het Amsterdamse zakenleven in de Gouden Eeuw', *DB* nieuwe

- reeks 18(1992) 39-52.
- Spruyt, B.J., 'Laat-middeleeuwse ketterijen en de vroege hervorming in de Nederlanden. Cornelis Henricxz. Hoen en zijn *Epistola christiana* (1525)', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 15-28.
- Stayer, J.M., 'Oldeklooster en Menno', *DB* nieuwe reeks 5(1979) 56-76.
- Sybrandi, K., 'Een onuitgegeven brief van het jaar 1740 over de Doopsgezinde gemeente te Haarlem', *DB* 3(1863) 125-164'. Met toevoegsel, in *DB* 5(1865) 13-21.
- Sybrandi, K., 'De Doopsgezinden in Zuid-Rusland. Toespraak gehouden ter opening van de 23ste vergadering van den ring van Doopsgezinde Gemeenten in Noord-Holland', *DB* 5(1865) 1-12.
- Thissen, P.G.B., 'Geletterde doopsgezinden in Dordrecht in de zeventiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 23(1997) 31-48.
- Trapman, J., 'Afscheid van de sacramentariërs?', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 143-147.
- Treffers-Mesdag, Nine, 'De pastorie in Sneek onder de bezetting. Enige persoonlijke indrukken van de positie en de houding van doopsgezinden in de Tweede Wereldoorlog', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 273-280.
- Trompetter, C., 'Twente'. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 233-234.
- Valkema Blouw, P., 'Een onbekende doperse drukkerij in Friesland', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 37-63.
- Valkema Blouw, P., 'Een onbekende vertaling van Dirk Philips: *Traicté de quelques points* (1567). Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 149-150.
- Valkema Blouw, P., 'Drukkers voor Menno Simons en Dirk Philips', *DB* nieuwe reeks 17(1991) 31-74.
- Valkema Blouw, P., 'De drukker van Menno's eerste *Banboek*', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 119-121.
- Vandamme, Ludo, 'Doopsgezinden in Brugge, 1555-1575', nieuwe reeks *DB* (1998) 9-24.
- V[een, P.], 'Christus de bestrijder der wereld. (Antwoord op eenen vrienden-brief)', *DL* III(1858) 178-188.
- V[een, P.], 'De H. Schrift, het woord Gods, Christus en christendom. Gedachten uit den vreemde verzameld', *DL* III(1858) 251-254.
- V[een, P.], 'De mensch. – De zonde. – Verlossing van de zonde. Gedachten uit den vreemde verzameld', *DL* III(1858) 310-312.
- Veen, P., 'Jeronimus Segersz. in zijne werkdadige geloofsrigting', *DB* 4(1864) 82-101.
- Veen, P.H., 'Het ontstaan van de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Heerenveen en de Knijpe. Eene nalezing', *DB* nieuwe serie (1870) 108-118.
- Veen, P.H., 'Doopbeschouwing', *DB* (1875) 1-26.
- Veen, H.Th. van, 'Devotie en esthetiek bij Lambert ten Kate', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 63-96.
- Veen, J.S. van, 'Bevond Menno Simons zich in Mei 1551 in Groningerland?', *DB* 53(1916) 107-108.
- Veen, J.S. van, 'Mededeelingen van Kleef-sche Doopsgezinden over Menno Simons e.a.', *DB* 55(1918) 138-139.
- Veen, S.D. van, 'Foecke Floris', *DB* (1887) 49-85.
- Veenstra-Vis, Frouke, ed., 'Verslagen van de eerste en tweede studiedag 'Elitevorming bij Doopsgezinden' ca. 1600-1900', *DB* nieuwe serie 21(1995) 229-236.
- Veenstra-Vis, Frouke, 'Welgestelde doopsgezinden in Groningen', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 230-232.
- Veenstra-Vis, Frouke, 'Verslag van de derde studiedag "Elitevorming bij doopsgezinden"', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 229-239.
- Veenstra-Vis, Frouke, 'Geld en geloof bij de gemeente der Groninger Oude Vlamingen in de stad Groningen', *DB* nieuwe reeks 24(1998) 205-222.
- Vegte, J.P. van der, 'Loont het de moeite?', *DB* I. nieuwe serie 1(1867) 110-141, II. nieuwe serie 2(1868) 49-84.
- Vegte, J.P. van der, 'Het afscheidswoord van den Heer Straatman', *DB* nieuwe serie 2(1868) 112-132.
- Vegte, J.P. van der, 'Onze Zendings-vereeniging', *DB* (1873) 119-134.
- Veldhorst, Natascha, "'Elc hoor met vlijt": Van Manders leerzang *Bethlehem* als gedramatiseerde kerstboodschap', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 21-38.

- Venema, F.W., 'Overzicht over alle doopsgezinden op aarde', *DL* II (1856) 35-110.
- Verheus, S.L., 'Amersfoort, oud en toch jong. Korte geschiedenis van de Doopsgezinde Gemeente', *DB* I (1975) 72-74.
- Verheus, S.L., en Th.P. van Zijl, eds., 'Een onbekende brief van Menno Simons? Tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 5 (1979) 77-85.
- Verheus, S.L., 'Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap (1952-1963). Met register', *DB* nieuwe reeks 8 (1982) 88-94.
- Verheyden, A.L.E., ed., 'De Noordvlaamse broederschap binnen de Zeeuwse invloedssfeer (1530-1630). Met tekstuitgave: Confrontatie van Jacob de Rore en Herman Vlechwijk met hun brugse ondervragers (22 april-8 juni 1569)', *DB* nieuwe serie 2 (1976) 105-143.
- Verkade, M.A., 'Enige gegevens over de geschiedenis van de Doopsgezinde Gemeente te Koog en Zwaardijk (1845-1869) uit de windboeken van Cornelis Honig Cz.', *DB* nieuwe reeks 14 (1988) 145-152.
- Verkuyl, P.E.L., 'Zoeklicht op Van Manders *Olijf-Bergh*', *DB* nieuwe reeks 16 (1990) 49-63.
- Vermoolen, Joost, 'Aanzienlijk of voortreffelijk? Geschiedenis van de familie Mesdag, haar genealogie en de Stichting Mesdagfonds', *DB* nieuwe reeks 24 (1998) 223-248.
- Visscher, J., 'Advies over het al of niet aannemen van attestatiën van ongedoopte leden uit zustergemeenten', *DB* (1876) 1-11.
- Visscher, J., 'Iets over de kinderdoop in verband met heidensche gebruiken', *DB* (1876) 11-12.
- Visser, D., 'Interview met Alvin J. Beachy. De herwaardering van Dirk Philips', *DB* nieuwe reeks 7 (1981) 92-95.
- Visser, D., 'De viering van 450 jaar Doperdom in Nederland', *DB* nieuwe reeks 7 (1981) 96-108.
- Visser, D., 'Interview met Johannes Harder. Ketterij als motor van de kerkgeschiedenis', *DB* 8 (1982) 84-87.
- Visser, P., 'Van Leiden en belijden'. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 8 (1982) 95-99.
- Visser, P., ed., 'Hans de Ries, 'Verthoon van verscheijden onwaerheden'. Tekstuitgave ingeleid en voor uitgave gereedgemaakt', *DB* nieuwe reeks 11 (1985) 130-165.
- Visser, P., 'Vondeljaar 1987: kelken, klatergoud en klinkende munt. Besprekingsartikel', *DB* nieuwe reeks 14 (1988) 183-189.
- Visser, P., 'Doopsgezinde rederijksactiviteiten in de eerste helft van de zeventiende eeuw in Hoorn, De Rijn en Rotterdam', *DB* nieuwe reeks 16 (1990) 11-38.
- Visser, P., *Selectieve bibliografie van publicaties met betrekking tot de geschiedenis van het doperdom in de Nederlanden verschenen tussen 1975 en 1990* (Amsterdam, 1991). Aanhangsel bij *Doopsgezinde Bijdragen* 17 (1991). 101 blz.
- Visser, P., 'Het doperse mirakel van het onverbrande bloempje. Terug naar de bron van een onbekend lied over martelaar Leonhard Keyser (overl. 1527)', *DB* nieuwe reeks 17 (1991) 9-30.
- Visser, P., en S.B.J. Zilverberg, eds., 'Abraham van der Meersch, 'De laatste vaderlijke lessen' (1721). Ingel. en voor uitgave gereedgemaakt', *DB* nieuwe reeks 17 (1991) 153-188.
- Visser, P., 'Amischen in Nederland. Enkele haken en ogen van Zwitserse bergbewoners op sompige veengrond', *DB* nieuwe reeks 19 (1993) 107-129.
- Visser, P., 'Zeldzame menonitica: een liedboek uit 1630, een herdruk van Matthias Weyer en het werk van de onbekende Popken Wierds', *DB* nieuwe reeks 20 (1994) 241-247.
- Visser, P., 'De *Opera Omnia Theologica* of de "affecten en voornemens" van Menno's tekstbezoekers', *DB* nieuwe reeks 22 (1996) 119-142.
- Visser, P., "'Indefessus Favente Deo". Frederik Muller als onvermoeid begunstiger der doopsgezinde God geschetst', *DB* nieuwe reeks 23 (1997) 91-118.
- Visser, P., 'De pelgrimage van Jan Luyken door de doopsgezinde boekenwereld', *DB* nieuwe reeks 25 (1999) 167-195.
- Voolstra, S., W.H. Kuipers en D. Visser, 'Interview met H.W. Meihuizen. Een Galenist onder de Mennisten', *DB* nieuwe reeks 3 (1977) 50-55.
- Voolstra, S., 'Gods presente gebeuren', *DB* nieuwe reeks 5 (1979) 9-18.
- Voolstra, S., 'Marcheert Menno weerloos ver-

- der? Een tegenstrijdigheid vragenderwijs toegelicht', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 49-64.
- Voolstra, S., en M.A. Krebber, eds., 'Een spel van sinnen van de menswerdige Christo. Een rhetorische bestrijding van Melchior Hoffmans menswordingsleer. Tekstuitgave met inleiding', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 53-103.
- Voolstra, S., en D. Visser, 'Interview met C.W. Mönnich. Een reformatie ziet er vaak zo mooi uit ...', *DB* nieuwe reeks 9(1983) 104-112.
- Voolstra, S., en D. Visser, 'Interview met A.F. Mellink. De verworvenheden van het Dooperdom zullen een rol blijven spelen', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 70-76.
- Voolstra, S., en D. Visser, 'Interview met J.A. Oosterbaan. Over het wezen en de toekomst van de Doopsgezinde Gemeente', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 166-170.
- Voolstra, S., "Van ware penitentie". De kern van Menno Simons' theologie, *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 248-265.
- Voolstra, S., 'Interview met I.B. Horst. Wie kerkgeschiedenis schrijft moet weten wat de kerk is. De doperse traditie als levende traditie', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 284-288.
- Voolstra, S., 'Voortdurende beeldenstorm. Doperse geschiedschrijving en doopsgezinde identiteit', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 13-24.
- Voolstra, S., 'Boetvaardigheid buiten de biechtstoel. De transformatie van het sacrament der boete in een evangelisch-doperse boetepraktijk', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 29-42.
- Voolstra, S., 'Donatus redivivus. Menno Simons' reformatie in theologisch perspectief', *DB* nieuwe reeks 22(1996) 159-177.
- Voolstra, S., 'Pinksteren in praktijk. Apocalyptische lekenprophetie in de doperse hervormingsbeweging', *DB* nieuwe reeks 23(1997) 9-29.
- Vos, K., 'Jan Jansz. Schot', *DB* 45(1905) 169-175.
- Vos, K., 'De Doopsgezinden op Goeree en Overflakkee', *DB* I. De Doopsgezinden te Ouddorp-Goedereede 47(1907) 152-169, II. De doopsgezinden te Middelharnis-Sommelsdijk', 48(1908) 106-115.
- Vos, K., 'Adam Pastor. Met drie bijlagen', *DB* 49(1909) 104-126.
- Vos, K., 'De Doopsgezinden te Schiedam', *DB* 49(1909) 156-168.
- Vos, K., 'Statistisch overzicht van de doopsgezinde gemeenten in Nederland', *DB* 50(1910) 142-188, 52(1912) 127-174, 53(1916) 196-240, 55(1918) 156-201.
- Vos, K., 'De doop bij overstorting', *DB* 51(1911) 1-16.
- Vos, K., 'Jaartallen uit het leven van Menno Simons', *DB* 52(1912) 14-29.
- Vos, K., 'Kleine bijdragen over de Doopersche beweging in Nederland tot het optreden van Menno Simons', *DB* 54(1917) 74-202.
- Vree, J., 'Doopsgezinde theologen en Groninger godgeleerden in de jaren 1834-1872', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 195-217.
- Vries Gzn, Jeronimo de, 'Een aanneming en een kerkeraadvergadering', *DB* (1876) 42-61.
- Vries, Jeronimo de, 'Willen en doen. Rom. 7:19', *DB* 36(1896) 80-96.
- Vries, Jeronimo de, 'Leonardus Hesta. Met portret', *DB* 41(1901) 127-132.
- Vries, Jeronimo de, 'Vrede bij een donker verleden. 1 Timoth. 1, 12:13', *DB* 49(1909) 173-184.
- Vries, O.H. de, "Ik begrijp de waarheid voorzover ik door de waarheid gegrepen ben" (Hans Denck). Een doperse bijdrage aan de discussie over de schriftbeschouwing', *DB* nieuwe reeks 8(1982) 11-17.
- Waard, S. de, 'Ons hemelsch Jeruzalem. Eene overdenking op den hervormingsdag. Gal. 4:26', *DB* 39(1899) 166-180.
- Waard, S. de, 'Gods onverbreekelijke zedewet', *DB* 52(1912) 114-126.
- Waardt, H. de, 'Abraham Palingh en het demasqué van de duivel', *DB* nieuwe reeks 17(1991) 75-99.
- Waite, G.K., 'David Joris' ideeën in het kader van de vroege melchioritische en munsterse bewegingen in de Lage Landen', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 81-106.
- Waite, G.K., 'Dopers anticlericalisme en lekenheiligheid. Doperse heiligen en de status van heiligheid in de Nederlanden', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 65-84.
- Wartena, S., 'De naaste toekomst onzer

- Doopsgezinde gemeenten', *DB* (1888) 90-133.
- Wartena, S., 'Jan Thomas', *DB* 36(1896) 149-174.
- Wartena, S., 'De eerste psalm, op het plat frijs berijmd troch Jan Thomas', *DB* 36(1896) 175.
- Wartena, S., 'De doopsgezinde gemeente te Hallum', 50(1910) 121-141.
- Wartena, S.D.A., 'Een strijd over mystiek Christendom in het begin van de 18de eeuw', *DB* 48(1908) 65-84.
- Welcker, J.M., 'Doopsgezinden aan de Zaan', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 164-188.
- Welcker, J.M., 'Een eeuw Doopsgezinde kweekschool, 1811-1914', *DB* nieuwe reeks 11(1985) 44-86.
- Welcker, J.M., 'De Doopsgezinde Kweek-school tot 1940', *DB* nieuwe reeks 14(1988) 11-53.
- Welcker, J.M., 'Amsterdamse doopsgezinden in de achttiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 16(1990) 177-226.
- Westerdijk, P.B., '28 September 1911', *DB* 51(1911) 180-185.
- Wessels, H.D., ed., 'Een proces tegen enige van doperse gezindheid verdachte Zutphenaren. Het optreden van Adam Pastor in het kwartier van Zutphen. Met tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 7(1981) 66-81.
- Weydmann, L., 'De Doopsgezinden in den Palts', *DJII*(1838-1839) 53-77.
- Wiersma, J.N., 'De Doopsgezinde gemeente te Wieringen', *DB* (1891) 42-59.
- Wijk, N. van der, 'Niettegenstaande, dus daargelaten. Een studie naar mennonitische profilering in en ten opzichte van de oecumenische beweging. Verslag van lopend onderzoek', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 155-160.
- Willemse, C.W.A., ed., 'De briefwisseling tussen David Joris en Johannes à Lasco. Bijlage: David Joris' derde brief aan Johannes à Lasco (maart/april 1544)', *DB* nieuwe reeks 4(1978) 9-21.
- Winkelman, H.P., 'De Doopsgezinde gemeente te Vlissingen', *DB* (1875) 32-42.
- Woelinga, H.D., 'De theologie van Frits Kuiper', *DB* nieuwe reeks (1977) 21-32.
- Wuite Jzn, G., 'Na ons eeuwfeest', *DB* 51(1911) 186-199.
- Wuite, J., 'De scheuring tusschen het Lam en de Zon', *DB* 40(1900) 1-37.
- Wybrands, C.N., 'Aanteekeningen uit de geschiedenis der Doopsgezinde gemeente te Noordeind van Graft', *DB* (1878) 111-119.
- Wybrands, C.N., 'Geen priesters, maar profeten', *DB* (1886) 114-126.
- Wybrands, C.N., 'Aanteekeningen uit de geschiedenis der Doopsgezinden te Edam', *DB* (1887) 113-131.
- Wybrands, C.N., 'Antwoord aan [...] D. Plantinus, Emeritus predikant', *DB* (1888) 80-90.
- Zeeman, Bert, 'Christiaan Nicolaas Wybrands (1851-1913). Leven, werk, legaat', *DB* nieuwe reeks 21(1995) 147-164.
- Zijlstra, S., 'Menniste preutsheid? Doopsgezinde historici over het Wederopgerijk te Munster', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 29-44.
- Zijlstra, S., ed., 'Blesdijk's verslag van de bezetting van Oldeklooster, Met tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 10(1984) 61-69.
- Zijlstra, S., 'Menno Simons en David Joris', *DB* nieuwe reeks 12-13(1986-1987) 71-80.
- Zijlstra, S., 'Het "scherpe plakkaat" van Groningen uit 1601', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 65-78.
- Zijlstra, S., 'Anabaptisme en sacramentarisatie', *DB* nieuwe reeks 15(1989) 135-142.
- Zijlstra, S., 'De bestrijding van de davidjoristen aan het eind van de zestiende eeuw', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 11-37.
- Zijlstra, S., ed., 'Ubbo Emmius' relaas van de buitenechtelijke kinderen van David Joris en hun nageslacht. Ingel. en geann. tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 18(1992) 141-144.
- Zijlstra, S., 'De Reformatie als een radicale breuk?', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 9-13.
- Zijlstra, S., ed., 'Twee brieven van David Joris. Ingel. en geann. tekstuitgave', *DB* nieuwe reeks 19(1993) 191-218.
- Zijlstra, S., 'De vervolging van de dopersen in Friesland (1536-1560)', *DB* 22(1996) 49-67.
- Zijlstra, S., ed., 'De brief van David Joris aan het Hof van Holland, 1539', *DB* nieuwe reeks 23(1997) 133-149.
- Zijlstra, S., 'Gereformeerden en doopsgezinde

- den in Emden, ca. 1560-1620', *DB* nieuwe reeks 25(1999) 41-64.
- Zilverberg, S.B.J., 'Johannes Stinstra, een achttiende-eeuws strijder voor tolerantie', *DB* nieuwe reeks 6(1980) 154-163.
- Zilverberg, S.B.J., 'Enkele aspecten van de betrekkingen tussen doopsgezinden en remonstranten tot aan het begin van de 19de eeuw', *DB* nieuwe reeks 20(1994) 181-194.

Register op persoonsnamen

A

- Aaltje, vrouw van Hulshoff, Gerrit Teunisz **18, 68**
- Aalst, Willem van **11, 110**
- Aäron **17, 141**
- Aarschen, Adriaen **54, 111**
- Aarszen, Magnus van **24, 204**
- Aartszoon, Evert **56, 188**
- Aasman, Susan **24, 223¹**
- Abbis, Rincke **16, 92, 94, 25, 95, 96²⁰**
- Abeel, Jehan **2, 129³⁵**
- Abeele, Adam Rogiersz **14, 98-99**
- Abel **5, 38, 10, 19, 21, 24, 37**
- Abélard **11, 188**
- Abels, Dominicus **54, 113, 188, 19, 44-48**
- Aberlin, Heinrich **51, 4**
- Abma, G. **4, 62**
- Abraham, aartsvader **51, 70, 2, 47, 50, 62, 64, 3, 25, 27, 29, 5, 15, 26, 6, 80, 84, 12/13, 79, 97, 144, 146, 15, 93-94, 16, 58, 18, 36, 22, 150-151, 25, 16**
- Abraham, schoolmeester (Haarlem) **8, 49**
- Abrahams, Beerendt **24, 33**
- Abrahams, Trijntje **16, 190⁴⁴**
- Abrahamsz (Volbot), David **16, 69**
- Abrahamsz (Volbot), Janneke **16, 69**
- Abrahamsz, Leendert **14, 94, 101-102**
- Abrahamsz de Haan, Galenus *zie*: Haan, Galenus Abrahamsz de
- Abramsz, Janneke **16, 69**
- Absalom **53 144, 56, 197**
- Ach, Johan von *zie*: Schreiber, Nicolaus (ook Ach, Johan von)
- Achab **7, 94**
- Ackema, Rembertus **18, 22⁵¹**
- Acontius, Jacobus **53, 114, 15, 78**
- Acquoy, familie **17, 53⁶⁶**
- Acquoy, Johannes Gerardus Rijk **53, 3, 5**
- Acronius, Johannes **15, 73, 78**
- Acronius, Ruardus **51, 43, 52, 19, 56, 41, 10, 34, 15, 68, 89**
- Adam **2, 17, 20, 48, 51, 55, 57, 6, 18, 69, 7, 59-61, 8, 27, 9, 56, 12/13, 62, 97-98, 100, 146, 163, 188-189, 225, 16, 59, 62-63, 124, 134, 19, 145, 21, 24, 37, 22, 150-151**
- Adam, Peter **25, 219**
- Adams, Petronella **23, 67³⁴**
- Adamski, Welerian **21, 190-191**
- Adamsz, Hans **17, 12¹¹**
- Adolf van Sleswijk-Holstein, hertog **5, 93**
- Adolphi, Catharina **16, 70**
- Adolphi, Christoffel **16, 70, 72-73, 80-81**
- Adolphi, Margaretha **16, 70**
- Adolphi, Reinier **16, 70**
- Adriaan (van Amsterdam) **54, 117**
- Adriaans, Gerrit **23, 89**
- Adriaanse, H.J. **6, 66**
- Adriaansz, Adriaan **54, 118, 7, 83**
- Adriaansz, Broer Cornelis *zie*: Cornelis Adriaansz, Broer
- Adriaen (martelaar Brugge) **2, 132**
- Adriaen uit Den Haag **54, 152, 189**
- Adriaen de goudsmit **54, 114, 188**
- Adriaen de wever **54, 118**
- Adriaen zeemmaker **54, 152**
- Adriaenken, vrouw van Kuyk, Jan Woutersz **22, 59**
- Adriaens, Maijken **14, 98**
- Adriaensz, Adriaen **54, 152, 55, 147**
- Adriaensz, Barent **17, 69-70, 73**
- Adriaensz, Jacob **55, 147**
- Adriaensdr, Neeltgen, vrouw van Adriaensz, Pieter **54, 152-153**
- Adriaensz, Pauwel **54, 188**
- Adriaensz glasmaker, Pieter **54, 152**
- Adrianus VI, paus **15, 136, 22, 15-16**
- Adrien de pasesmentwever (uit Gent) **2, 113**
- Adrienssone, Bauduin **2, 113**
- Aebinga, familie **22, 28³⁴**
- Aelbertsz, Hendrick **15, 44, 17, 58**
- Aelbrecht, meester *zie*: Philips, Obbe (ook Aelbrecht, meester)
- Aelbrecht, Pieter **12/13, 205**
- Aeljets, Teuntge Willems **17, 118**
- Aelten, Derrick van (ook Kokerts) **7, 68**
- Aelua, familie Van *zie*: Aylva, familie Van
- Aelwynsz, Neel **7, 85**
- Aemilius, Gerardus **23, 51**

- Aemkers, Trijn **55**, 144²
 Aemstelredamus, Alardus *zie*: Amsterdam,
 Alardus van
 Aeriaens, Aeltje **25**, 87
 Aerjensz, Jacob *zie*: Adriaensz, Jacob
 Aerntsz, Jacob **54**, 173
 Aerssen, freules Van **20**, 169²⁷
 Aerts, Gysbrecht **54**, 121
 Aerts, Remieg **24**, 127
 Aerts, Heylken van **22**, 72¹⁷
 Aertsen, Pieter **16**, 147-148, 150
 Aertssone, Aert **2**, 114
 Aertsz, Cornelis **54**, 152-153
 Aertsz, Pieter (ook Pieter de Gulicker) **52**,
 31, 37
 Aesgo, pastoor **22**, 25
 Ages, J.R. **24**, 284
 Agges, Rensje **23**, 76
 Agricola **20**, 198
 Ahlefeldt, familie Von **17**, 44
 Ahlefeldt, Bartholomaeus von **15**, 53, **20**, 52,
22, 91, 104
 Ainsworth, Henry **8**, 108
 Ainsworth, Thomas **51**, 73-74
 Aken, familie Van **20**, 54²⁰⁷
 Aken, Cornelis van **16**, 219, 221, 224¹⁶⁵
 Aken, Frederik van **16**, 104
 Aken, Gillis van (ook Rothem, Gisbert van;
 Susteren, Gillis de) **51**, 2, **54**, 114, 120, **55**,
 138-139, **2**, 83-84, 109, 111, 133, **10**, 75, **11**,
 135, **12/13**, 38-39, 77-78, 139, **15**, 31, **19**,
 101, **22**, 104-105, 107-111, **24**, 11, 19
 Aken, Jacob van **20**, 51¹⁹¹
 Aken, Jan van **24**, 11
 Aken, Maria Elisabeth van **16**, 104
 Akers van der Does, Elisabeth *zie*: Does, Eli-
 sabeth Akers van der
 Akkerman, familie **24**, 278
 Alardus (1568) **10**, 32⁹
 Alardus van Amsterdam (1490/1491-1544)
zie: Amsterdam, Alardus van
 Albada, Aggaeus (Agge) van **8**, 107, 112-113, **11**,
 186, **12/13**, 57-69, **15**, 71, **22**, 210, 217¹⁶, 226
 Albarda, H.J. **14**, 112
 Albek, B.C. **53**, 83-84
 Alberda, Reint **15**, 69
 Alberda-van der Zijpp, T. **23**, 7, 49-59, **25**, 167
 Alberdingk Thijm, J.A. **21**, 68¹⁴
 Albert baardscheerder, Pater *zie ook*: Philips,
 Obbe **20**, 23⁶⁴, **22**, 110
 Albert droogscheerder **56**, 5, 24
 Albert (van Meppel) **56**, 189
 Alberthoma, Albertus **20**, 156
 Alberti, Johannes **21**, 201⁵
 Alberts, familie **56**, 90
 Alberts, Hindrik **24**, 106⁶⁷
 Alberts I(e)beltie **16**, 191⁴⁵
 Albertsdr, Maritien **55**, 115-118
 Albertus van Oostenrijk, aarshertog **22**, 11
 Albertsz, Hendrick **15**, 44
 Albrecht van Oostenrijk, aartshertog **2**, 125
 Alciati, Andrea **16**, 126
 Alckemade Jan Vranckenz van **56**, 215
 Aldegonde, Joris van **18**, 26
 Aldegonde, Marnix van Sint **51**, 41, **8**, 108,
10, 35, **11**, 131, **12/13**, 56-70, **15**, 146, **16**,
 39, **18**, 15-17, 26, 28, **22**, 9, 213, **25**, 63
 Aldegrevet, Heinrich **53**, 55
 Aldendorp, Goris van **53**, 152, 164, 167¹, 175,
 189, **20**, 99, **23**, 64-66
 Aldendorp, Jan van **23**, 66
 Alderts, Trijntie **16**, 191⁴⁵, 193⁵¹
 Aldewerelt, familie Van **18**, 45, **24**, 260²⁷
 Aldewerelt, Jan Pieter van **18**, 45²²
 Aldewerelt, Pieter van **18**, 45
 Aleander **19**, 10
 Aleffs, Claß **20**, 23⁶⁶
 Alefs (Alofs), Abraham **56**, 50, 66¹, **24**, 84
 Alefs, Hester **5**, 102¹⁸
 Alema, Julius **24**, 189⁸, 198
 Alenson, Hans **52**, 15, 24, **53**, 21, 38, 122,
 125, 6, 19, **15**, 92, **17**, 25-26, 77, **19**, 102⁵³,
 105
 Alewijn, Abraham **15**, 80
 Alewijnsz, Hendrick **19**, 82³, 88, 93, 96-97
 Aleyt Jorisdochter *zie*: Jorisd, Aleyt
 Alexander (kopersmid) **10**, 34
 Alexander de Grote **21**, 83
 Alkmaar, Claes van (ook Claes van Limmen,
 Claes met de lamme hand) **54**, 98, 105, **22**,
 83, 87³⁵, 106
 Allan, F. **8**, 59
 Allen, P.S. **12/13**, 56
 Allerts, Cornelis Jansz **20**, 39
 Alles, Derk **24**, 107
 Alles, Tierck **22**, 64
 Allier, Judith **51**, 69
 Alma, T. **14**, 21
 Alofs *zie*: Alefs
 Alphen, Jan van **56**, 215
 Alring(h), Harmen Hindriksz **17**, 144, **24**,
 219

- Alten, Dirich van **7**, 68
 Althaus, Paul **12/13**, 211
 Althusser, Louis **6**, 89-93
 Altling, Menso **5**, 100¹⁵, **7**, 53-65, **11**, 148, **18**,
 13, 15, 24-25, 27, **22**, 13, **25**, 55⁵¹, 63
 Altman, S. **24**, 117-124
 Alva, hertog van **53**, 102, **55**, 123-124, **56**, 27-
 28, **1**, 11, 72, **2**, 111-120 *passim*, **10**, 74,
12/13, 58-59, **14**, 169, **19**, 86, **21**, 10, **24**, 15,
 21, 191
 Ambrosius, kerkvader **17**, 176, **20**, 139
 Ameldonck Leeuw *zie*: Leeuw, Ameldonck
 Amelinck, Engelbert **22**, 101
 Amelius Gentilianus **12/13**, 63
 Ames, Jan **16**, 192
 Ames, William **5**, 96³, 97⁵, 6, 33-35, 141, **9**, 17,
14, 56, 61-65 *passim*, 84-85
 Amkers, Tryn **54**, 170
 Amman, Jakob **4**, 65, **19**, 7, 107, 111, 118, **21**,
 113, 129, **24**, 103, 162-164, 166, 169
 Ammann, Jost **25**, 35
 Amorie van der Hoeven, A. des *zie*: Hoeven,
 A. des Amorie van der
 Ampe, Abraham **24**, 253
 Ampsinck, Johannes **54**, 98, **11**, 131
 Amsdorf, Nikolaus **23**, 22
 Amshoff, M.A. **20**, 208, 212
 AmstelJ.Czn, Cornelis Ploos van **6**, 128
 Amsterdam, Adriaan van **56**, 8
 Amsterdam, Alardus van **11**, 175, **15**, 130-
 131, 136-137, **20**, 197, 199, 215-216
 Amsterdam, David van (ook Beuningen, Da-
 vid van) **20**, 20
 Amsterdam, Jan van (ook Beuningen, Jan
 van) **20**, 20
 Amstutz, Daniël **6**, 42²¹, **7**, 103
 Amstutz, Wera **7**, 103
 Amsweer, Doede van **20**, 132¹⁰, 139
 Ananias **12/13**, 164
 Andel, J. van **18**, 86
 Andlau, familie Von **12/13**, 135
 Andrae, Jacob **11**, 154
 Andree sr, Djurke **5**, 104
 Andrien (passementwever) **2**, 113
 Andrienssone, Bauduin **2**, 113
 Andrienssone, Rochus **2**, 114
 Andries, Annetje **16**, 195⁶²
 Andries, Cornelyse **2**, 107
 Andries(sen), Frans **53**, 167, 174, 177, **55**,
 126, 135, **1**, 73
 Andries, Jan **53**, 152, 164, 167¹, 189, 194¹, 195
 Andries, Johannes **20**, 99, **23**, 64
 Andries, Laurens **19**, 88, 97, 102
 Andries(sen)-Toens, Margaretha (Grietje)
16, 209
 Andriessen, Iohannes **53**, 175
 Andriessen, Jurriaan **6**, 128
 Andriessone, Frans **2**, 114
 Andriessone, Nelis **2**, 114
 Andriesz, Abraham **23**, 42, 44
 Andriesz, Frans **55**, 135, **23**, 44
 Andriesz, Menno **55**, 137
 Andrieszoon, Gherit **15**, 62, **17**, 66, 74
 Angas, William Henry **51**, 90-91
 Anken, Christiaan Hansen **24**, 114
 Anken, Christina Hansen **21**, 123, **24**, 114
 Anken, Hans **19**, 118-125, **20**, 164, 168-169,
21, 115, 123, **24**, 90, 97-98, 100, 103, 108-
 110, 113-114, 215-216
 Anken, Stijntje Christiaans **24**, 113-114
 Anken, familie Van **20**, 43^{15a}
 Anna, vrouw van Gaukes, Ydse **56**, 30
 Anna, zuster van Wever, Johan de **7**, 69, 72,
 76, 79
 Anna van Hannover, prinses van Oranje-Nas-
 sau **6**, 162, **24**, 191
 Anna van Oldenburg, gravin van Oostfries-
 land **54**, 143, 4, 10-12, 14, 7, 54, **25**, 43-46
 Anna Jorisdochter **54**, 122
 Annart, Dina **25**, 163
 Anneke, vrouw van Pietersz, Pieter **52**, 38, 41
 Anneken Jans (van Rotterdam) **54**, 157-159,
 162, 168-173, **18**, 7, 113-118, **20**, 63
 Annekyn, vrouw van Evertsz, Jan **54**, 125
 Annes, Jeip **24**, 95
 Anselmus van Canterbury **3**, 26, 8, 28, **12/13**,
 183
 Anslø, Cornelis Claesz **6**, 112-114, **21**, 45, 55-
 56, 60, **24**, 41-43
 Anslø, Elisabet **18**, 50³⁹
 Anslø, Gerbrant **24**, 41-43
 Anslø, Lijsbeth Joosten **18**, 50³⁸
 Anslø, Maria **6**, 110
 Anslø, Reyer **14**, 155, **16**, 46, **21**, 155²¹, **23**, 48
 Anthing, J. **2**, 150
 Anthonis, Thomes *zie*: Smedes, Anton
 Anthonisdr, Aecht *zie*: Thonisdr, Aecht
 Anthonisdr, Marittie *zie*: Thonisdr, Marittie
 Anthonisz, Cornelis **2**, 116
 Antink, Hendrik **24**, 52
 Antiochus Epiphanes **19**, 194, **23**, 134
 Antonides, Henricus **51**, 44

- Antonides van der Goes, Joannes *zie*: Goes, Joannes Antonides van der
 Antonie (wever) **56**, 30, 33-35
 Antonis (Antonides), Dina **23**, 82
 Antwerpen, Hans Symonsz van **10**, 13
 Antwerpen, Jacob *zie*: Herwerden, Jacob van
 Antwerpen, Leenaert van *zie*: Boekbinder, Lenaert
 Antwerpen Verbrugge *zie*: Verbrugge Antwerpen
 Apafi Mihály I, vorst **25**, 201²⁵
 Apeldoorn, L.J. van **22**, 44
 Apollon **6**, 74
 Aportanus **22**, 13⁸
 Apostool, Samuel **7**, 25⁴⁰, **14**, 8, 89, **16**, 177-178, 180⁸, 186³¹, **20**, 186, **23**, 53, **25**, 189
 Appel, S. **55**, 20-21
 Appeldoorn, Hendrik Dirksz **23**, 34
 Appeldoorn, Johan Gerrit **11**, 48 **14**, 34-50 *passim*
 Appelman, Cornelis (ook Olivier, Cornelis Jansz) **54**, 75, 86, 119, 140, 178-179, **56**, 18, **20**, **10**, 31, **12/13**, 42-55 *passim*
 Aquilomontanus, Hermannus **20**, 20⁵⁰, **22**, 93⁶⁷, **25**, 60
 Aquino, Thomas van **11**, 175, 179, **12/13**, 187, **17**, 85, 89-91, **19**, 63²⁶, **23**, 18
 Arbeiter, Hannsz **4**, 28
 Arends van Dooregeest, Engel *zie*: Dooregeest, Engel Arends van
 Arendsz, Pieter **16**, 180
 Arendts, Kerstiaen **7**, 54
 Arents, Berent **56**, 68
 Arents, Cornelis **2**, 125, 131⁷³
 Arents, H. **54**, 14
 Arentsz, Jan **56**, 136, **19**, 49, **25**, 156
 Arentsz sr, Pieter **16**, 65, 92, 98, 102, **24**, 311, **25**, 147, 151¹⁵³, 167-195 *passim*
 Arentsz jr, Pieter (ook Schrijver, Pieter Arentsz; Raap, Pieter Arentsz) **25**, 167-195 *passim*
 Arentsz, Sara **25**, 180
 Arentz, Engel (ook Van Dooregeest/Van Dooregeest, Engel), *zie*: Dooregeest, Engel Arentszoon van
 Ares, Heere **52**, 67
 Argivina **16**, 85
 Ariaans, Marritje, wed. van Westerhuys, Meindert **16**, 190⁴⁴
 Ariaens, Aeltje **25**, 87
 Arias Montanus, Benito **8**, 110
 Ariens, Johan **20**, 59
 Aris, Duijffgen **14**, 94²⁴
 Aristoteles **14**, 61
 Arisz, M. **5**, 111
 Arius **53**, 56, 120, **8**, 31, **12/13**, 63
 Arjens, Robyn **24**, 189⁸, 194, 198, 200-201, 203
 Arkema, Geert **52**, 221
 Arkema, Gerryt Garbrantsz **24**, 210³⁸
 Arkenbout, Martinus **8**, 53
 Arlebout (ius), Paulus **52**, 40¹
 Arler, Andries **56**, 28
 Armel, Van *zie*: Ermel, Van
 Armenteros, A. de **2**, 113
 Arminius, Jacobus **51**, 36, **53**, 64, 68, 73, **10**, 81-83, **18**, 19, **19**, 137, **20**, 183
 Armour, Rollin Stely **3**, 47
 Arnd(t), Johann **2**, 78, **17**, 132
 Arnold, Emmy **9**, 52
 Arnold, Gottfried **2**, 77-78, **9**, 20, **11**, 186, **17**, 140, 149, 151
 Arnoldi, Egidius **14**, 159
 Arondeaux, Abraham **16**, 66
 Arondeaux, Dina **16**, 70
 Arondeaux, Isaïc **16**, 70, 102
 Arondeaux, Jacob **16**, 70, 78, 80
 Arondeaux, Reinier **16**, 70, 102
 Arrenberg, Reinier **17**, 139
 Artlof, Caspar **1**, 58, **17**, 25-26⁴¹
 Artopaëus, Rudolphus **51**, 44
 Arum, Hilgundt van *zie*: Hilgundt van Arum
 Aryansz, Maerten **7**, 84-85
 Aschbacher, kinderen **19**, 118³⁵
 Ascherham(n), Gabriel **4**, 27¹⁶, **8**, 21
 Asperen, Jan van **23**, 70
 Assche, Justinus van **16**, 66-68
 Asselbergs, Wilhelmus Johannes Maria Antonius **14**, 183
 Asselij, Thomas **52**, 100, **8**, 99, **25**, 127
 Assendelft, Gerrit van **54**, 152-161, 186, 196, **56**, 146, 165, **8**, 110
 Aswerker, Jan Ariaans **16**, 190⁴⁴
 Aten, Jan **6**, 170
 Athanasius van Alexandrië **7**, 59
 Althaus, Paul **12/13**, 211
 Attema, D. **9**, 52
 Attema, J. **1**, 73
 Auchy, Jacques d' **11**, 102, **12/13**, 167⁶³, **16**, 113⁴
 Auck Petersdochter **22**, 29
 Audenaerde, Hanskin van **2**, 118

- Augsburger, Myron S. **3**, 47, **9**, 40
 August von Braunschweig-Lüneburg-Wolfenbüttel, hertog **20**, 72
 Augustijn van Hasselt **15**, 40-42
 Augustijn, C. **12/13**, 9, 11, 13-28, **15**, 10, 121-147, **19**, 12, **22**, 48, 220, 224
 Augustinus, kerkvader **53**, 123, **1**, 44, **3**, 16, **7**, 60, **9**, 108, **12/13**, 10, 162, 181-194, 276, 280, **14**, 39, 61, **15**, 30, **16**, 124, **17**, 89-90, 132, 153, 180, **19**, 18, 21, 23²², 34, 40³⁸, 158, 165, **20**, 139, **21**, 202, **22**, 42, 148²⁷, 171-173, **23**, 10, 19, 21-22, **24**, 133
 Aukes, Fopke **16**, 191⁴⁵
 Aurelius, Marcus **17**, 132
 Austro-Sylvius(-anus), P.J. **10**, 36, **20**, 123
 Auxtruyes, Jehan **2**, 113
 Avenenk, Dirk van **56**, 4
 Avis, zusters **6**, 178
 Avis, August **14**, 150
 Avis, Cornelis **14**, 149-150
 Avis, Jacob **14**, 149-150
 Aylva, familie Van **22**, 28
 Aylva, Epe van **22**, 25, 29
 Aylva, Tjaard van **22**, 25, 29³⁶, 45
 Aylva, Watze van **22**, 25, 28
 Aysesz, Reitze **54**, 5
 Aytta, Viglius van **1**, 24, **12/13**, 9, **22**, 10, 45⁴⁵
- B**
 Baack, Elisabeth **25**, 161
 Baar, M.P.A. de **21**, 237
 Baard van Sminia, H. **1**, 72
 Baartz, Willem **22**, 234
 Baas, Aris Dirksz **52**, 88-89
 Baas, H. **14**, 151
 Baccamude, Daniel *zie*: Bakkamude, Daniel
 Bachmanni, Elisabeth **15**, 29¹¹
 Back, Ino (ook Bakes/Bockes, Jacob) **22**, 82¹¹
 Backbant, Egbert Dicks **16**, 174
 Backer, familie **15**, 81
 Backer, Adriaen Tjercksz **6**, 108, **15**, 81
 Backer, Auke Janzen **24**, 203
 Backer, Barent **12/13**, 114
 Backer, Daniel **25**, 157
 Backer, Dirck Adriaansz **6**, 110
 Backer, Erasmus **51**, 45
 Backer, Gerrit Harmensz **14**, 99
 Backer, Huych Henrycxz **7**, 85
 Backer, Iohannis **14**, 91
 Backer, Jacob Adriaensz **6**, 108-110, 120, **15**, 82, 85, 87, **21**, 41, 56
 Backer, Jan Gerrits **24**, 35-36
 Backer, Luytgen **25**, 55
 Backer, Meuwes Eden *zie*: Bakker, Meuwes Edem
 Backer(s), Neesken **51**, 31
 Backer, Pawel **7**, 54
 Backer, Peeter **51**, 31
 Backer, Simon Fockes **24**, 203
 Backer, Tjerck Adriaensz **6**, 110
 Backer, Cornelis de **54**, 103, 119
 Backere, Gheraert de **2**, 117, **24**, 22⁴¹
 Backer, J. de **25**, 155¹⁷⁴
 Backere, J. de **2**, 121
 Backere, Jacquemynken de **2**, 117, **24**, 19²⁴, 20, 22⁴¹
 Backere, Joost de **2**, 118
 Backere, Pauwels de **2**, 111, **22**, 108
 Backhuysen *zie*: Bakhuisen
 Backmund, Norbert **12/13**, 174
 Bacon, Thomas **25**, 14⁸
 Baddel, notaris **6**, 137
 Baden, familie Von **12/13**, 135
 Baden, Frederik van, bisschop van Utrecht **11**, 87
 Bähler, Lydia **24**, 154-155
 Bähler, Ruth **24**, 154-155
 Bär, familie *zie ook*: Behr, familie
 Bär, Jakoeba **20**, 29⁹⁷
 Baerdesen, familie **19**, 48
 Baerdesen, Willem Dirck **19**, 49
 Baerlman, assurantiebezorger **6**, 125
 Baert, Leys **2**, 113
 Baerts, Martha **19**, 90
 Bagwan **14**, 180
 Bahlmann, P. **3**, 42
 Bainton, Roland H. **1**, 47, **2**, 37, **4**, 38, **7**, 104, 9, 12, **10**, 42, **11**, 99, **12/13**, 82⁷-83¹², 95⁶⁵, 209, 288, **18**, 37, 115
 Bake, Jacques **2**, 129³⁵
 Bakel, H.A. van **14**, 36
 Bakels, Floris B. **21**, 185⁶⁶
 Bakels, Herman **56**, 126, **23**, 7, 119-132, **25**, 86, 89-90, 103
 Bakels, Pieter Simon **23**, 119, 121³
 Bakels, Susanna Elisabeth **23**, 121
 Bakes (Bockes), Jacob *zie ook*: Back, Ino **22**, 82¹¹
 Bakuizen van den Brink, J.N. **2**, 75
 Bakuizen van den Brink, R.C. **24**, 124
 Bakhuisen, Ludolf **6**, 127

- Bakkamude, Daniel **24**, 310, 313, **25**, 198¹⁴
 Bakker, Adolphina Henriëtte Annette **2**, 7, 26-35, **11**, 127, **14**, 52
 Bakker, Anke Meuwes **24**, 33-34
 Bakker, Barend **54**, 119
 Bakker, Dina Petronella **10**, 89, 105
 Bakker, Cornelis J. **14**, 13
 Bakker, Henricus **16**, 188, 193, 199⁷⁹, 201
 Bakker, Meuwes Eden **24**, 34
 Bakker, Meeuwis Meyndertsz **23**, 80³¹, 84-85
 Bakker, Pieter Wiebes **16**, 193⁵¹
 Bakker, Jan de **51**, 10, **20**, 63
 Bakker, Jan Jansz de **15**, 130⁴
 Bakker, Willem de **5**, 57⁴, **7**, 114
 Bakker, W.J. de **3**, 9-20, **10**, 54
 Bakoenin, Michail Aleksandrovitsj **4**, 84
 Baldinucci, F. **21**, 55
 Balduinus, Franciscus **12/13**, 58
 Bale, William **5**, 96³
 Balen, Cornelia **23**, 41
 Balen, Jan **25**, 139
 Balen, Maria **25**, 139
 Balen, Matthijs Jansz **54**, 93, 144, 146, **23**, 37, 40-45, **25**, 139
 Balen, Sara **23**, 41-42
 Balk (=Berlikum), Matthias van *zie*: Belkensis, Matthias
 Balke, W. **12/13**, 11, **20**, 69, 87
 Ballinck, Cornelis **17**, 77
 Balling, Annetje **23**, 76¹⁶
 Balling, Pieter **6**, 33-36, 137, 141-152, **14**, 8, 55-85, **23**, 76, 89
 Balling, Rebecca **23**, 77¹⁶
 Balling, Trijntje **23**, 77¹⁶
 Ballivus, frater **2**, 113
 Ballot, A. **24**, 134
 Ballot, J.S.S. **54**, 14
 Baltzars, Wiebe **20**, 143
 Ban, Jan Albert **14**, 155, 159
 Bancroft, Richard **8**, 112¹³
 Bandsma, Pieter **18**, 59
 Bangma, J. **4**, 61
 Bangs, Jeremy D. **7**, 9, 82-91
 Barbeyrac, J. **6**, 161
 Barbier, Cornelis **54**, 122
 Barbier, Hans *zie*: Scheerder, Hans
 Barbier, Thonis **54**, 137
 Barclay, John **9**, 110
 Barclay, Robert **17**, 176⁶⁹
 Bardes, Willem Dirksz **54**, 197, **24**, 14¹²
 Barend, Sonja **11**, 167
 Barendsdochter, Christina Michiel **54**, 172
 Barendsz, Dirk **51**, 5, **16**, 120, 122, **21**, 50
 Baring, Georg **2**, 71
 Barlaeus, Caspar **20**, 189
 Barlagen, Bouwe Marcus **22**, 118
 Barlandus, Adrianus **11**, 175
 Barnaart Jaksz, Abraham **16**, 203⁹³
 Barnaar(d)t, Cornelis **8**, 50
 Barnaert, David **16**, 157
 Barre, Pasquier de la **2**, 115, 129³⁵
 Barrefelt, Hendrik Janssen (van) (ook Hiël) **8**, 107-114 *passim*, **12/13**, 57, **17**, 132-133, 149, 192-195
 Barry, James **21**, 69
 Barsacques, Philippe de **2**, 116-117
 Bartas, Guillaume de Salluste, seigneur du **15**, 103, 105, 110, **16**, 49², 56, 57, 60, **21**, 27
 Barth, Karl **1**, 48, **2**, 46, **3**, 24-25, 31, **4**, 45, 53-58 *passim*, 62, **5**, 115, **6**, 18¹⁶, 81, **7**, 40-49, **11**, 122, 168-169, 184, **12/13**, 184, 203, 220, **14**, 8
 Barth, Markus **12/13**, 220
 Barthel, H.C. **8**, 65
 Bartholomeus (van Amsterdam) **54**, 122
 Bartholomeus Boekbinder *zie*: Boekbinder, Bartholomeus (ook Halle, Bartholomeus)
 Bartholomeus schoolmeester **25**, 55
 Bartjens, meester **15**, 101
 Bartz, W. **4**, 64
 Barueth, Johannes **52**, 108
 Bary, Pieter de **16**, 73
 Baschwitz, Kurt **17**, 78, 96
 Baseroy, Bartholomeus van **19**, 134, 140, 142⁵⁰
 Baseroy, Grietje van, vrouw van Sleeper, Hendrik Jansz **19**, 142⁴⁹
 Baseroy, Jan van **19**, 140⁵³
 Baseroy, Samuel van **19**, 134-142 *passim*
 Basilides, gnosticus **17**, 175
 Basilius Magnus, kerkvader **17**, 176
 Basson, Thomas **8**, 107
 Bastian, Hermann **12/13**, 110, 120, 122-123, 130-132
 Bastiaensz, Mathys **16**, 19¹⁶
 Bastiaensz, Paulus **16**, 91
 Bastiaensz, Pieter **16**, 110
 Bastingius, Jeronimus **11**, 138, 146
 Batenburg, Jan van **54**, 88, 100, 114, 116-117, 119, 126, 140, 153, **56**, 17, 19, 192-194, 197-198, **5**, 51-52, 54, **10**, 56, 64, **12/13**, 38, 40-55, 71, 73, 104, 114, 250¹¹, **20**, 17, 50, **22**,

- 37, 55, 58, 84¹⁸, 86-99 *passim*, **23**, 27, **25**, 45-46, 74, 76
- Bath, Slicher van *zie*: Slicher van Bath
- Báthory, Stefan *zie*: Stefan Báthory
- Bats, Jan de **24**, 41, 43-44, 48
- Bauckezoom, Feye **22**, 61⁵⁴
- Baudartius, W. **17**, 133
- Baudoux, R. de **51**, 12
- Bauer, Hans *zie*: Baur (Boer), Hans
- Bauman, Clarence **3**, 47
- Bauman, Jacques **12/13**, 234
- Baumgarthen, Valentinus (Bálint) **25**, 213, 220-221, 224
- Baumhauer, Christoph **8**, 9, 33-37
- Baumhauer, T.K.M. von **24**, 133
- Baur, Abraham **21**, 114
- Baur, Christiaan **21**, 114
- Baur (Boer), Hans **19**, 119³⁶, **21**, 104⁶², 113-129 *passim*
- Bauwens, Hendric **2**, 118
- Bauwkes, Claef **20**, 54²⁰⁶
- Bavinck, Lubbartus **17**, 144
- Bax, E. Belfort **3**, 42
- Bayezn, Here **22**, 56
- Bayle, Pierre **21**, 84
- Beachy, Alvin J. **2**, 45, **4**, 35, 41-42, 47, **7**, 9, 92-95, **22**, 167¹³
- Beachy, Moses M. **7**, 92
- Beatris (1634) **17**, 112
- Beatris van Utrecht **55**, 122
- Beatrix, vrouw van Winssem, Johan de Oude van **56**, 12
- Beatus Rhenanus **52**, 10, **19**, 63
- Beaufort, W.H. de **21**, 153
- Beaumont, Abraham van **8**, 51
- Beaumont, Simon van **23**, 53
- Becius, Johannes **56**, 59-60, **20**, 102, **23**, 47, 77, 83-84, 89, **25**, 117, 120, 149-151, 153-154, 158, 161
- Beck, familie **24**, 47
- Beck, Josef **51**, 101, **3**, 42
- Becker, Berndt **22**, 98⁹⁰
- Becker, Bruno **8**, 108, 114, **14**, 180
- Becker, Caspar **12/13**, 115
- Becker, Elisabeth **6**, 12
- Becker, Hinrich **22**, 99, 101
- Becker, J. **14**, 186-187
- Becker, Maria **56**, 32
- Beckeringh, Joannes **20**, 147, 154
- Beckman, Johann **22**, 101
- Beckum, familie Van **54**, 188
- Beckum, Johann van **54**, 176¹
- Beckum, Maria van **54**, 142, 173, 176, 188, **11**, 103, **17**, 12¹¹, **22**, 205
- Beckum, Ursula van **54**, 142, 173, 176, **11**, 103, **20**, 26
- Bedaux, J.C. **25**, 227
- Bedda, Natalis **52**, 2
- Bedtijkwever, Jan Barentz **55**, 133-134
- Beeck, Jan Claessen van **53**, 182
- Beeck, Lucas van **24**, 253
- Beeck, Pieter Pietersz van **24**, 44
- Beeck, Isaac Willemsz van der **16**, 34
- Beeck Vollenhoven, H. van **11**, 51, **14**, 13
- Beeck Vollenhoven, J. van **11**, 48
- Beek, Jacob ter **25**, 179⁴⁶
- Beeldensnijder (ook Botterman), Lukas **20**, 32
- Beeldensnijder, Jehan de **2**, 114
- Beels-Gildemeester, Charlotte Christina **21**, 144
- Beelthouwer, Jan Pietersz **6**, 139
- Beem, notaris Van (A'dam 1782) **6**, 126-127
- Beer, C. **53**, 83
- Beerdens, Roleff *zie*: Martens, Roelof **22**, 109¹⁴⁶
- Beerta, Derk Hindriks **24**, 219
- Beerta, Sijbe Reints **24**, 221
- Beets, Cornelis **19**, 115
- Beets, Gerrit **21**, 205¹⁵
- Beets, Hendrick Willemsz **16**, 72-74, 84, 107, **25**, 155
- Beets, Nicolaas **53**, 93
- Beets, Pieter **16**, 197, 211, **24**, 122
- Beets sr, Pieter **18**, 91, **21**, 202⁷, 205¹⁵
- Behr, Conrad **20**, 29
- Behr, Johann **20**, 29⁹⁷
- Beieren, Jacoba van **7**, 87
- Beijerman, Hugo **11**, 56
- Beiler, Amos **24**, 184
- Beim, Franz *zie*: Bohemen, Frans van
- Bekaar, A.A. **6**, 173
- Bekesteyn, Jan van **20**, 22
- Bekjen, Pieter Pietersz **21**, 47²², **25**, 85, 89, 101
- Bekker, Balthasar **16**, 37, 94, **17**, 78, 88-89, 91, **20**, 146, **25**, 170⁸
- Bekker, Daniel **19**, 119³⁶
- Bekker, Pieter **18**, 80
- Bel (godheid) **5**, 38
- Bel, Pieter **16**, 203⁹⁴, 219-226 *passim*
- Belkensis (van Berlikum), Matthias **54**, 120,

- 138, **55**, 193, **56**, 193, **22**, 55²⁴, 95⁷⁴
 Belkmeer, Jan Pietersz **19**, 135, 139-147 *passim*
 Bell, Frederik Wilhelm Bernard van **23**, 115-116
 Bellamy, Jacobus **52**, 109
 Bellarminus, Robertus **14**, 154, 165, **18**, 33
 Bellen, Johan van **25**, 57
 Bellie, Martin *zie*: Castello, Sebastian
 Belo **5**, 38
 Beme, Franz *zie*: Bohemen, Frans van
 Benczédý, Gergely **25**, 196
 Bender, Harold S. **1**, 32, 35, 45-48, **2**, 37, 43-45, 78-79, **3**, 37, 46, 55, 60, **4**, 23-27, 33, 41, 43, 63, **5**, 72, 114, 116, **6**, 29, **7**, 17²¹, 31, 49⁵⁴, 110, **9**, 17, 29-30, 35, 40, 45, 47-48, 52, **11**, 169, 191, **12/13**, 285-287, **15**, 20, **22**, **22**, 179-192 *passim*, **24**, 155²⁷, 285
 Bendes, familie **20**, 36¹²⁶, 41¹⁴⁹
 Benes, familie **21**, 108
 Beneventura, Albert de (= Sneek, Albert van?) *zie*: Bonaventura, Albert
 Beninga, Eggerik **5**, 58⁹, 61
 Benjamin, J. **20**, 111
 Bennet, Benjamin **25**, 85-86, 92-94
 Bennett, John W. **3**, 47
 Benninck, Cornelis **54**, 195-196, **20**, 20
 Benninck, Lueke **54**, 120, 177-178
 Benninck, Lysbet **20**, 20
 Benschop, Adriaan van **54**, 111, **12/13**, 73
 Benschop, Gerrit Ghysen van (ook Gasgen) **54**, 86, 111
 Bensing, Manfred **3**, 46
 Bentheim-Steinfurt, graaf van **11**, 93
 Benthem, H.L. **55**, 59
 Bentinck, Jan **56**, 4
 Bento y Gabriël, fa. **6**, 146
 Berch, Cuert **56**, 8-9
 Berch, Gossen ten **9**, 55
 Berchem, Claes **6**, 127
 Berchem, familie Van **4**, 10, 12, **18**, 17, 35
 Berchem, Anna van **18**, 142-143
 Berchem, Joachim van **18**, 26, 35, 141-142, **20**, 21⁵³
 Berchem, Jürgen van **20**, 59
 Berchmans, Marten *zie*: Goudsmit (ook Berchmans), Marten
 Berck, Petronella **25**, 138¹⁰⁷
 Berck, Sara **25**, 138¹⁰⁷
 Berckenrode, Balthasar Florisz van *zie*: Florisz van Berckenrode, Balthasar
 Berckheyde, Gerrit **21**, 48, 52
 Berend (Amsterdam) **54**, 99
 Berendrecht, Geryt Lam van **7**, 86
 Berendrecht, Jan van **7**, 84-86
 Berendrecht, Mattheus van **7**, 86
 Berends, familie *zie ook*: Hulshoff, familie
 Berends, Aaltje **24**, 89, 113
 Berends, Jacob **52**, 49, 54-55
 Berends, Jantje **24**, 90
 Berends, Marijken (Martien), vrouw van Hulshoff, Goossen Berendsz **18**, 70
 Berends, Trijntien **21**, 107
 Berengarius van Tours *zie*: Tours, Berengarius van
 Berensteyn, Ghijsbert van **12/13**, 39
 Berent glasmaker **25**, 58
 Berent van Deventer *zie ook*: Boekbinder, Berndt; Becker, Berndt **22**, 98⁹⁰
 Berentsz, Adriaen **18**, 27
 Berentsz, Otto **15**, 53⁵¹
 Berewout, Fredrik **16**, 99
 Berg, Harmen van den **23**, 53, **25**, 170⁸
 Berg, Jan van den (1986) **16**, 88
 Berg, Jan van den (1752) **16**, 200⁸²
 Berg, Jan Janssen van den **54**, 84, 105
 Berg, N.P. van der **21**, 153
 Berg, Hendrik von **14**, 188
 Berga(i)gne, Antoine-Marie **17**, 45, 47
 Bergen, Abraham van **17**, 109
 Berger, Peter **4**, 46, **7**, 32
 Bergh, I. van den **53**, 11, 18
 Bergh van Eysinga, G.A. van den **11**, 188
 Berghe, Lieven vanden **24**, 12, 15-16²⁰, 20³¹
 Berghe, Niclaes vanden **20**, 71-81 *passim*
 Berghen, Adriaen van **17**, 33⁴, 40²⁹, 43
 Bergsma, Wiebe **8**, 10, 107-114, **10**, 10, **11**, 10-11, 185-193, **12/13**, 10-11, 56-70, **14**, 179, **20**, 129-156, **22**, 7, 35-48, 209-227, **25**, 228
 Bergson, Henri **14**, 40
 Bergsten, Torsten **2**, 72, 74
 Berkelbach van der Sprenkel, S.F.H.J. **4**, 50
 Berkem, Cornelia van **24**, 51, 58
 Berkhof, H. **7**, 98-99, 103-108
 Berlage, H.P. **18**, 108
 Berlikum, Matthias van *zie*: Belkensis, Matthias
 Bernaerts, Gielis **11**, 106
 Bernard van Clerveaux **12/13**, 194
 Bernard, Jean **6**, 127
 Bernt harnasmaker **56**, 9
 Berntsz, Jan **15**, 44, 47, 57

- Bertholomeuxzone, Wouter **2**, 114
 Bervoets, H. **52**, 221, **24**, 150
 Besier, Augustinus Gerhard **56**, 91
 Best, B.D. **55**, 120, 131, **1**, 73
 Beth, Ruysch Jans **54**, 195
 Bethzei, Elssa **15**, 29¹¹
 Bethke, Hildburg **3**, 47
 Bethlehemius *zie*: Bethlen
 Bethlen (Bethlemius), Miklós/Nicholas of Paulus/Pál (nagekomen mededeling Attila Kis) **25**, 201, 213
 Betke, Heinrich **16**, 72
 Betkuis, Hendrik *zie*: Beets, Hendrik
 Betten, Aizo **22** (bandomslag)
 Beukelsz van Leiden, Jan *zie*: Leiden, Jan Beukelsz van
 Beuling, familie *zie ook*: Böhling, familie **19**, 112¹⁴
 Beuning, Kornelis **11**, 110-111, 113
 Beuning, Matthias **20**, 165, 177⁶⁸
 Beuningen, familie Van **20**, 49¹⁸¹
 Beuningen, Coenraad van **6**, 147, **16**, 76
 Beuningen, David van *zie*: Amsterdam, David van
 Beusecom, Abraham van **22**, 124
 Bevel, Isaak **8**, 52
 Beyer, Jürgen **25**, 67, 82
 Beyerland, A.W. van **17**, 138
 Beyeren, Andries Palinck van *zie*: Palinck van Beveren, Andries
 Beverwijck, Johan van **23**, 40
 Beyer, Jürgen **25**, 67
 Beyerland, A.W.van **17**, 138
 Beys, Maximiliaan de **22**, 56
 Beza, Theodorus (Bèze, Théodore de) **7**, 55, 65, **10**, 35, **11**, 154, **12/13**, 60, 281, **15**, 68, **21**, 17³⁴, 28, **22**, 210, 226
 Bezemer, F. **16**, 99
 Bezoet, Jan **22**, 236
 Biandrata, George **12/13**, 157-158
 Bicker, Pieter Gerritsz **22**, 101¹⁰⁵
 Biddle, John **10**, 85²⁰
 Bidloo, Govert **21**, 72-73, 78
 Bidloo, Lambert **6**, 20, **16**, 173
 Bie, Cornelis de **6**, 118
 Biel, Gabriel **1**, 41, **23**, 18
 Bierens, familie **18**, 47, **21**, 232, **24**, 252
 Bierens, Anthony Jacobsz **24**, 255
 Bierens de Haan, Jacob **52**, 221
 Biermans, Absalom **17**, 116
 Biermans, Enoch **17**, 116
 Biermans, Hans **17**, 114, 116-118
 Biermans, Maria **17**, 113-118, 123
 Biermans, Saertje **17**, 116-118
 Biermans, Salomon **17**, 116-118
 Biest, Raphael de **52**, 33
 Biestkens, Abraham **17**, 74, **22**, 127²⁸
 Biestkens, Nicolaes (I) **52**, 36, **2**, 94-95, 117, **11**, 133, **15**, 38-39, 55⁵⁹, 59, **16**, 19, 32, 52, **17**, 51-52, 61, 74, **19**, 96, 100⁴⁵, **25**, 15
 Biestkens, Nicolaes (II) **17**, 60-69 *passim*, 73-74
 Bietenholz, P.G. **25**, 8, 123, 157
 Bijhouwer, Cornelis **52**, 87, **16**, 187
 Bijl, Aart **24**, 61, 66
 Bijler, familie Van **23**, 34
 Bijler, Anna van **25**, 136-137
 Bijler, Catharina van **25**, 139
 Bijler, Cornelia van **25**, 134, 136
 Bijler, David van **25**, 136-137
 Bijler, François van **25**, 117, 135-138, 157
 Bijler de Jonge, François van **25**, 138
 Bijler, Gerard van **23**, 34⁹
 Bijler, Gerrit van **25**, 136
 Bijler, Jan van **25**, 136, 138-140
 Bijler, Katharina van **23**, 42, **25**, 139
 Bijler, Maria van **25**, 134-137
 Bijler, Sara van **25**, 133-141, 148, 150-151, 154, 158, 166
 Bijler, Willem van **25**, 136-138¹⁰⁶
 Bijns, Anna **22**, 9
 Bijntgens, Thomas **8**, 29⁴⁶
 Bijstervelt, Harmen **56**, 215-216
 Bilderbeeck, familie **20**, 56
 Bilderbeeck, Claws Dieryckssen **20**, 56²¹⁴
 Bilderdijk, Willem **51**, 66-68, 70, 78
 Bileam, profeet **8**, 16, 85
 Billevelt, Hans van (ook Orlen) **21**, 10
 Billicanus (Gerlacher, Diepolt) **52**, 4, 6-7, **54**, 92, **22**, 148²⁷
 Billroth, J.M. **53**, 71-72
 Biltker, familie **40**, 42
 Binckhorst, Pieter van (den) **54**, 122, **7**, 82
 Bing, Valentin **53**, 92
 Binkes, Pier **24**, 200
 Binnerts Szn, Arjen **51**, 67, 31, 34, 40, **52**, 215, **56**, 114, 116, **7**, 12⁵, **14**, 31, 34, 40 **19**, 151
 Binnerts, H. **52**, 203
 Bisdom, Adriaen van **11**, 132
 Biskupec van Pilgram, Nicolaus **19**, 24
 Bisschop, Simon *zie*: Episcopius, Simon

- Bisschop, Jan de **21**, 95, **24**, 61
 Bisschop, Joannes de **55**, 58
 Bisschop, Pieter de **11**, 10, 131-139, **24**, 61
 Bitter, Geese, vrouw van Bitter, Jan **56**, 12
 Bitter, Jan **56**, 12
 Bittersz van Raesfeld, Arndt *zie*: Raesfeld, Arndt Bittersz van
 B.L. (ook Fresenburg, drukker van) **17**, 49⁵⁵, 73
 Blaauw, Gerrit **11**, 32
 Blaauw, Willem **16**, 187
 Blaeu, fa. **25**, 198, 200
 Blaeu, Joan **24**, 311-312, **25**, 198, 200
 Blaeu, Willem Jansz **15**, 98, 104, 110, **16**, 87, 89, **24**, 311
 Blair, Hugo **52**, 106
 Blake, William **9**, 117, **12/13**, 70
 Blanke, Fritz **1**, 35, **3**, 43, **4**, 30
 Blaupot, familie **24**, 86
 Blaupot, Claes Gerritsz **25**, 138¹⁰⁷
 Blaupot, Jan Simonsz **18**, 69
 Blaupot, Simon Jansz **18**, 69
 Blaupot ten Cate, Simon **51**, 45, **52**, 90, 92, 95, **53**, 22, 34, 39, 72, **54**, 1, 11, 14, 104, **55**, 124, **1**, 14-17, 34, 95, 98-103, 108³², **2**, 9-10, **6**, 171-172, **7**, 12, 106, **8**, 65, **10**, 39-40, **14**, 170, **16**, 7, 11, 38, 180, 183, 224, **18**, 54-55, 59, 66, 77, **20**, 198-217 *passim*, 244, **21**, 105, 110, 116-117, 229, **23**, 102³², 112-113, 117, **24**, 30, 84, 102³², 216
 Blaurock, Georg (Jurriaan) **51**, 4, 59, **1**, 12, 54-60, **2**, 79, **4**, 22-24, 29-31
 Blauwaert, Jan Matthijsz **54**, 102, 112, 123, 130, 188
 Blavatsky, Helena Petrovna **3**, 51, **19**, 156, 162
 Blazere, Jehan de **2**, 115, **3**,
 Bleeke, Aagjen Klaasen **24**, 32
 Bleeker, A. **11**, 74⁷⁷
 Bleeker, Albert **23**, 70
 Bleeker, Claas Pietersz **56**, 75, 109, **21**, 119-122, **24**, 33²⁶, 88, 90-93, 104, 111-112
 Bleeker, Hester Claas **24**, 33
 Bleeker, Lysbet Claas **24**, 33
 Bleeker, Pieter Claassens **24**, 90
 Bleijenberg, Willem van **23**, 47
 Bleijker, familie De *zie ook*: Bleyker, familie De
 Bleijker, J. de (1813-1862) **24**, 65
 Bleijker, Michiel de **16**, 202-203, 211, 213¹²⁵, 214, **24**, 123
 Bles, Herri met de **16**, 151
 Blesdijk, Nikolaas Meyndertsz van **52**, 16, **54**, 105, 138, **56**, 194-197, 209, **4**, 10, 15-16, **5**, 53²⁹, **10**, 10, 34, 60, 61-69, **11**, 181, **12/13**, 31-33, 76-79, 166, **15**, 142, **17**, 37¹⁷, 136, **18**, 7, 15, 19, 18-19, 28, 31-35, 116, 141, **19**, 193, **20**, 20, 22, 28, **22**, 36, 45, 80, **23**, 133
 Bleyker, Jacob de **10**, 98
 Blijdenstein, Jan Bernard **16**, 12
 Blijdesteijn, De Stoppelaar *zie*: Stoppelaar Blijdesteijn, De
 Blijenberg, Willem van **23**, 47
 Bloccius, Joh. **52**, 44¹
 Bloch, Ernst **2**, 24¹⁹, **3**, 34, **4**, 43, 87, **6**, 56, **11**, 187, **12/13**, 211
 Bloch, Marc **1**, 82-83, **7**, 38
 Block, familie **16**, 106, **18**, 47, **20**, 41¹⁵⁰
 Block, Abigael **24**, 44
 Block, Adriaan Pietersz **25**, 120
 Block, Agnes **24**, 254
 Block, Agneta **21**, 74
 Block, Anthonis **18**, 40⁴
 Block, Cornelia **22**, 237, **24**, 48-49
 Block, Jan **54**, 189
 Block, Michiel **24**, 44
 Block, Pieter Adriaenz **24**, 41, 44, 48
 Block, Pieter Michielsz **24**, 44¹⁴
 Block, Zander Jansz **7**, 85-86
 Block, Mathilde de **4**, 62
 Bloemaert, Abraham **16**, 130-131
 Bloemaert, Augustijn **14**, 155
 Bloemendaal, Frederik **6**, 176, 178
 Bloemendaal en Laan, fa. **6**, 176-178, 183, 186
 Bloemendal, Geertruyt **23**, 69
 Bloemsae(d)t, Johan **18**, 143, **20**, 57²¹⁷
 Blok, Arent *zie*: Bul, Jacob
 Blok, P.J. **22**, 18
 Blom, Jan **23**, 53
 Blom, Durk van **14**, 41
 Blon, Michel le **16**, 87
 Bloemendaal, Frederik **6**, 176-178
 Blom, Jan **23**, 53, **25**, 170⁸
 Blommeveen, Petrus van **11**, 171-175
 Blumhardt, Christoph **8**, 84
 Blumhardt, J.C. **5**, 114
 Blye, Franchois **2**, 129³⁵
 Bobbeldijk (kath. jurist Hoorn 1632) **14**, 160
 Bockaert, Cornelis **51**, 37
 Bockholt, Maerten van **20**, 38
 Bockes, Jacob *zie*: Bakes, Jacob

- Bodecherus, Nicolaas **6**, 157
- Bodenstein, Andreas Rudolf *zie*: Karlstadt
- Bodin, Jean **8**, 114, **17**, 80-87 *passim*
- Bodisco, J. **11**, 80
- Bodisco, Pieter **8**, 57
- Boeckaert, Cornelis **51**, **37**, **16**, 34⁴⁹
- Boeckaert, Jan **16**, 33
- Bögli, Maria **21**, 114
- Böhling, familie *zie ook*: Beuling, familie **19**, 112¹⁴
- Boehme, Jacob *zie*: Boehme, Jacob
- Boehme, Jacob **9**, 116, 119, **16**, 72, 84, 94, 103, 107, **17**, 132-151 *passim*, **19**, 125, **20**, 24, 58, **25**, 173, 189
- Boekbinder, Bartholomeus (ook Halle, Bartholomeus van) **54**, 98, 100, 125, 1151, **56**, 141-142, **11**, 89, **12/13**, 30-31, 33-34, 113, **19**, 57, **22**, 51, 81⁵, 95⁷³, **23**, 57
- Boekbinder (Boickbinder), Berndt **22**, 98⁹⁰
- Boekbinder, Gerrit (ook Closter, Gert tom) **54**, 98, 100, 115, **11**, 89, **12/13**, 32-37, **22**, 82
- Boekbinder, Jan Gerritsz **22**, 57
- Boekbinder, Lenaerdt (ook Antwerpen, Lenaert van; Emden, Lenaerdt van) **54**, 98, 104
- Boekbinder, Pieter (ook Scheymaker, Peter) **54**, 98, 103
- Boeke, Daniël **10**, 98
- Boeke, I.H. **52**, 223, **14**, 26, 32⁶⁸
- Boeke, Jan **11**, 71, 80⁹⁷, **20**, 198-215 *passim*, **23**, 95¹¹, ¹³, **24**, 125, 140, 142¹⁰
- Boeke, Kees **10**, 98
- Boekenoogen, E. **11**, 80
- Boekenoogen, Gerrit Jacob **53**, 33-106, **55**, 139-148, **56**, 213-217, **1**, 24, **12/13**, 169, 171, **14**, 27, **25**, 23
- Boekenoogen, Jan Gerrit **52**, 200, **1**, 35, **14**, 31-32, 34
- Boekholt, Johannes **20**, 89, 119
- Boekoo, Abraham **25**, 165
- Boelaard, Jan **6**, 162, **24**, 201
- Boele, Pieter **8**, 49
- Boele, Daneel van **2**, 129³⁵
- Boelens, Allard **54**, 195
- Boeles, P.C.J.A. **53**, 66
- Boelhouwer, Geertje **16**, 200⁸²
- Boelhouwer, Klaas **16**, 200⁸²
- Boelsen, Johan **18**, 141-142, **20**, 21, 59, **25**, 60
- Boeme, Bernhard zum **12/13**, 58, 60
- Boenes, Johan **53**, 170
- Boens, Anneken **12/13**, 201
- Boer, familie **19**, 108, **21**, 128, 129
- Boer, Annigje Hansen **21**, 125, 129, **24**, 106
- Boer, C. **20**, 90
- Boer, Christiaan Hansen **21**, 114-115, 129
- Boer, Christiaan Pietersz **21**, 115
- Boer, Hans *zie*: Baur, Hans
- Boer, P. **10**, 89, 95¹⁹
- Boer, familie De *zie ook*: Boer, familie **21**, 128-129
- Boer, Anna Catharina de **10**, 90
- Boer, B.P. de **17**, 8, 131-152
- Boer, Claudius Henricus de **10**, 90
- Boer, Hermanus de **10**, 10, 89-105, **11**, 71, 74⁷, **20**, 232
- Boer, K. Czn de **6**, 187
- Boer, Maria Jacoba de **10**, 90
- Boer, Michiel de **10**, 89
- Boer, Mies de **14**, 52
- Boer, M.G. de **21**, 114, 128
- Boer, R. de **14**, 21
- Boer, T.J. de **52**, 194
- Boerlage, C. **56**, 110, **21**, 169
- Boerlage, J.J. **14**, 40
- Boersma, Aukje Sietses **14**, 111
- Boerwinkel, F. **6**, 53
- Boeteman, Dirk **16**, 79
- Boeteman, Pieter **16**, 79
- Boetje, Herman **19**, 150
- Boetje, Jochem **11**, 69, **14**, 15, 19, 147, **19**, 150, **20**, 227-238 *passim*
- Bogaard, Geertruid van den **20**, 173⁴²
- Bogaart, Nico **7**, 104
- Bogaerde, Hans van de **2**, 114
- Bogaerde, Pieter van de **2**, 114
- Bogaers, L. **19**, 7, 43-51
- Bogaert **17**, 120
- Bogaert, Piere **2**, 114
- Bogaert, Zegher **2**, 114
- Bogerman, Johannes **51**, 47, **10**, 35, **15**, 89, **22**, 210, 213, 224, 226
- Bogerman, Reyner **22**, 45⁴¹
- Bogert, Dirk Jansz **52**, 80-81, 87-88
- Bogerts, C. **24**, 190
- Bohemen, Frans van (ook Beim, Franz; Beme, Franz) **20**, 26, **22**, 90
- Bohn, E. Stanley **9**, 41
- Boissevain, familie **21**, 133-145 *passim*
- Boissevain, Anna Maria **21**, 182
- Boissevain, Caroline Charlotte **51**, 64, 70, **21**, 136, 138, 143-145

- Boissevain, Charles **21**, 135
 Boissevain, Frans **21**, 182
 Boissevain, Gideon **21**, 135
 Boissevain, Gideon († 1943) **21**, 182
 Boissevain, Jan **21**, 182
 Boissevain, Jan-Karel **21**, 182
 Boissevain, W.Th. **21**, 170¹³
 Boissevain-van Lennep, Adrienne Minette **21**, 181-183
 Bok, Johannes Wilhelmus **23**, 118
 Boldesmann, familie **20**, 19³⁹
 Bolingbroke, Henry Saint John **53**, 100
 Bolland, fa. **20**, 241
 Bolsec, Hieronymus **18**, 26, 33, 35
 Bolte, Hester Hindriks **24**, 95
 Bolten, Wolt. Geer. **20**, 19
 Bolte(n)maker, Jan (Johan) Berntzoon **7**, 69, 72, 76
 Bomhoff, Jacobus Gerardus **14**, 183
 Bommel, Hendrik van **12/13**, 204, **19**, 46-47
 Bommel, Herman van **54**, 137, **20**, 49
 Bommel, Jacob van **54**, 122
 Bommel, Jan van **8**, 55
 Bommel, Lambrecht van **2**, 114
 Bona **17**, 146
 Bonaventura, Albert (= Sneek, Albert van?) **56**, 4, **10**, 62, **11**, 89-97, **22**, 81⁵
 Bonga, L. **14**, 40
 Bongaerts, Huybert **23**, 65
 Bo(n)gaerts, Willem **56**, 50
 Bongart, familie **1**, 76-78
 Bongart, Johan **1**, 77-78
 Bonhoeffer, Dietrich **2**, **19**, **3**, 37, **5**, 114, **11**, 168, **22**, 184
 Bonifatius, zendeling **22**, 27
 Bonifatius VIII, paus **12/13**, 199
 Bonino, Míguez **2**, 21
 Bontekoe, Willem Ysbrantsz **16**, 34⁵⁰, 36-37
 Bontemps, Petrus **56**, 59
 Bontwerckere, Pieter de **2**, 110
 Boogaers, Geertken **23**, 65
 Boogh, familie Van der **24**, 85
 Boogh, Frerick Frericksz van der **56**, 66¹, 71-72, **18**, 69, **24**, 84
 Boogh, Tonnis van der **56**, 71-73
 Boom, Hendrik **24**, 312
 Boom, Pieter **19**, 7¹
 Boom, H. ten **15**, 143
 Boomkamp, Aagje **16**, 200⁸²
 Boomkamp, Gijsbert **11**, 110, **19**, 131
 Boomkamp, Isak **16**, 200⁸²
 Boomkamp, Jacob **16**, 198⁷⁶, 200⁸²
 Boomsma, familie **21**, 230
 Boon, Gerrit Cornelisz **22**, 101¹⁰⁵
 Boon, Jan **54**, 63, **55**, 17
 Boon, Jan Koops **24**, 220-221
 Boon en C°, fa. W.J. **6**, 178
 Boonen, Arnold **25**, 150¹⁵¹
 Boosers, Mayken **54**, 78, **11**, 102
 Boot, Arent **54**, 105
 Boot, Pieter Pietersz **19**, 141
 Boot, Jacob de **20**, 63, 66-67
 Bootsman van 't Verlaat, Pietertje **16**, 105¹⁰⁴
 Bor, Pieter **54**, 186, **9**, 121
 Bora, Katharina von **25**, 27
 Borch, Ole **25**, 148
 Borchort uit Zeeland **54**, 118, **22**, 81
 Borculo, Herman (I) van **15**, 49, **17**, 43³⁸
 Bordes, Bauduin de **16**, 73
 Bordewijk, H.B.C. **14**, 41
 Boreel, Adam **6**, 35, **10**, 77, 79-81, 85-86, 88, 14, 56, 88, **16**, 69, **17**, 161
 Borg, Hendrik ter (1808-1879) **18**, 60, 67
 Borg, Jan ter **51**, 69-71, 76, 82, 134, **11**, 62, 66, 71
 Borger, E.A. **51**, 67, **5**, 90
 Borhaus (Cellarius), Martin **52**, 10, **22**, 148²⁷
 Bormans, Susanna **16**, 98
 Bornaige, Synkin **2**, 119
 Borne, Dirck (II) van den **54**, 167², **56**, 22-24, 15, 37¹, **17**, 37, 43
 Bornhäuser, Christoph **4**, 63, **5**, 56-76 *passim*, 116, **12/13**, 234, 248³, 256³¹, 278⁴⁴, **19**, 64, **22**, 148²⁹-151⁵⁴
 Borrekiek, Peter **54**, 84
 Borrydts, Peter **24**, 27
 Borselen, Anna van **7**, 87
 Borselen, Floris van **7**, 87
 Borselen, Frank van **7**, 87
 Borstius, Jacobus **55**, 141, 143, 146, **56**, 156, 6, 164, **9**, 126-127, **14**, 103, **23**, 47
 Bos, Claes **54**, 43
 Bosboom-Toussaint, Anna Louisa Geertruida **52**, 218
 Bosch, familie **24**, 47
 Bosch, Arent **18**, 40⁴, 45
 Bosch, Arent Dirksz **17**, 120, 124, 129, **18**, 49-51
 Bosch, David J. **18**, 124
 Bosch, Dirck Arentsz **18**, 40⁴, 45-46, 50
 Bosch, D.L. **14**, 113
 Bosch, Jan **8**, 52, **25**, 93¹², 180⁴⁶

- Bosch, familie De **16**, 222
 Bosch, Bernard de **6**, 127-128
 Bosch, Jan de, **6**, 128
 Bosch Jeronzs, Bern(h)ardus de **16**, 203⁹⁴, 215
 Bosch Kemper, Jeronimo de **51**, **54**, **11**, **64**
 Bosch, Marie ten **5**, 119, **11**, 85
 Bosch, Abraham van den **16**, 193
 Bosch, Cornelis van den **22**, 236
 Bosch, David van den **11**, 110
 Bosch, Geertrui van den **11**, 113
 Bos(ch), Hermanus (Manus) van den **8**, 58
 Bosch, Pieter van den **20**, 192
 Bosch, Pieter Jansz van den **20**, 40
 Boshuysen, familie **16**, 191⁴⁵
 Boshuysen, Galathea (Gola) van **16**, 104
 Boshuijsen, Janneke **25**, 116¹⁰
 Boshuysen, Johannes **16**, 104
 Boskamp, D.H. **8**, 57
 Bosma, Jelle **21**, 7, 199-205
 Bosman, familie **23**, 68
 Bosman, Aafje **23**, 68
 Bosman, Coenraad **20**, 170²⁷
 Bosman, Cornelis **23**, 67-71
 Bosman, Jehan **2**, 129³⁵
 Bosman, Johannes **23**, 69, 71
 Bosscha, Johannes **11**, 56, 67, **21**, 133-134, 142
 Bosscha, Sjoerd Bouwes **24**, 189⁸, 204
 Bosschaert, Hans *zie*: Busschaert, Hans
 Bossche, Jehan van den **2**, 129³⁵
 Bostijn, Hendrik Fransz **16**, 191⁴⁵
 Bostijn, Johannes **16**, 104
 Bostijn, Pieter **16**, 104
 Bostijn, Rijckje **16**, 104
 Botma, familie **14**, 113
 Botma, Johannes Nutters *zie*: Nutters (Botma), Johannes
 Botterman, Eppo **18**, 55, **24**, 107
 Botterman, Lukas *zie*: Beeldensnijder, Lukas
 Botterman, Pieter **24**, 210³⁸
 Bouckhove, Katherine de **2**, 129⁴³
 Boulengier, Jacques le **2**, 114
 Bouman, Jacob **16**, 78
 Bouman, Jan **25**, 170
 Bouman, Jan Jacobsz **16**, 30-31⁴⁴, **25**, 170
 Bouman, P.J. **24**, 280
 Boureel, Pierre **2**, 114
 Bourgeois, Loys **21**, 28
 Bourgondië, Jacob van, heer van Falais **12/13**, 135¹³⁵
 Bourgondië, Magdalena van **7**, 87
 Bouricius *zie*: Bouwer
 Bourignon, Antoinette de **16**, 74, 76-80, 92, 106, 107, **17**, 132-151 *passim*, **19**, 125, **20**, 55, 104, 122, **25**, 173, 189, 191
 Bout, Joost **25**, 171¹¹
 Boutens, P.C. **14**, 39
 Bouttens, Elisabet **17**, 163
 Bouwens (*zie ook*: Bauwens), familie
 Bouwens, Gheleyn **2**, 117
 Bouwens, Lenaert **52**, 16, 31, 39, 61, 76, 78, 54, 98, **55**, 122, **1**, 12, 72, **2**, 83-84, 109, 111, **11**, 136, **12/13**, 38, 77, 140, 193, 231, 269, 278, **15**, 50-51, **18**, 121, **20**, 22, 50, **22**, 47, 62, 104, 107-108, 111, **23**, 57, **24**, 28, **25**, 50
 Bouwenz, Neel **7**, 85
 Bouwer (Bouricius), Joan **56**, 71
 Bouwmeester, Johannes **6**, 150
 Bovenkamp, W.A. van den **55**, 131
 Boy, Gieles Pietersz de **54**, 122
 Braak, Maria de **16**, 209
 Braakenburg, Abraham **8**, 55
 Braam, familie **21**, 229
 Braam, Trijntje Gooitjens **6**, 159, **24**, 193
 Braam, A. van **6**, 170
 Braamcamp, familie **6**, 127
 Braams, Hermann **53**, 78
 Braat, Jacob **23**, 42, 53
 Bracht, familie Van *zie*: Bracht, familie Van
 Bradford, John **25**, 14⁸
 Bradwardine, Thomas **12/13**, 185
 Braeck, Willem Jansz **14**, 97-99
 Braeck, familie Ter **20**, 51
 Brael, Adriaen **24**, 11, 20
 Brämerle, Burckhart **4**, 28¹⁸
 Braght, Cornelis van **23**, 45-46, **25**, 171-172¹³
 Braght, Jan van **23**, 49
 Braght, Lyntje van **23**, 49, 51
 Braght, Pieter Jansz van **23**, 45, 49, 51, 54, **25**, 172¹³
 Braght, Tieleman Jansz van **51**, 9, **52**, 20, 30-44 *passim*, **53**, 19, 21, 159¹, 169, **54**, 11, 80, 84, 105, 142, 146, 160-162, 167-174, 186, **56**, 30, 168, **1**, 10, 60, **2**, 78, 86, **9**, 121-122, 126, **10**, 11-28, 73, **11**, 101-104, **12/13**, 141, 285, **15**, 29, 32, **17**, 7, 13-14, 22, 28, 29, 133, 155, 173, 183, **19**, 83-105 *passim*, **21**, 19, 39-62 *passim*, 52, 56, 60, **22**, 105, **23**, 36-47 *passim*, 49-59, **24**, 65, **25**, 14, 17, 88, 99, 167-168, 171, 189, 194
 Braitmichel, Caspar **1**, 54, **4**, 22, **17**, 21-22

- Brak, Cornelis **16**, 203⁹⁴, 219, 221
 Brak, Johannes **11**, 23
 Brakel, Theodorus à **17**, 132-133, **20**, 97-124
passim
 Brakel, J.E. van **56**, 110, **14**, 43
 Brakell tot den Brakell, Franciscus Gijsbertus
 Staatskin baron van *zie*: Staatskin baron
 van Brakell tot den Brakell, Franciscus
 Gijsbertus
 Brakonier, A.J. **20**, 117
 Bramen, David **17**, 143, 149
 Brand, Bartholomée Hermina **24**, 58
 Brand, Kasper **17**, 166
 Brand van Cabauw, Jean, heer van Willige
 enz. **24**, 59
 Brandaan, Sinte **16**, 37
 Brandenburg, Angenies **22**, 42²⁵
 Brandewijn, Jurgen **56**, 12
 Brandsma, J.A. **2**, 74, **12/13**, 173, 223
 Brandt, Gerard **51**, 46, **52**, 20, **53**, 34, 145, **54**,
 162, 8, 108, **10**, 37, **14**, 184, **15**, 99, **18**, 141,
22, 11-13, **17**, **24**, 312, **25**, 163
 Brandt, Hendricus **20**, 97
 Brandt, Joannes **16**, 188
 Brandt, Kasper **17**, 166
 Brandts, Christoffel **24**, 255
 Brants, familie **23**, 95¹²
 Brants, mr. A. **14**, 48
 Brants, Jan Jacob **6**, 128, **24**, 257
 Braudel, Fernand **1**, 84-86, **7**, 38, 49
 Braun, fa. A. **53**, 39, 50
 Brauwer, Marijn de **16**, 22-23²⁴
 Brave, J. **53**, 93
 Bray, Dirck de **16**, 155, 163-167
 Bray, Guydo de *zie*: Brès, Guy de
 Brechtbühl, Benedict **8**, 101, 104, 106, **19**,
 112-116²⁷
 Breckling, Friedrich **17**, 140, **25**, 147-148
 Breda, Jan van **56**, 23-24
 Brederburg, Johannes **14**, 83²⁶, **16**, 173, **19**,
 139³², 146, **23**, 81
 Bredero, Gerard Adriaensz **8**, 97, **16**, 32⁴⁵
 Brederode, Hendrick van **19**, 49
 Bredius, A. **51**, 14, **16**, 82
 Bree, Cornelia de **25**, 93
 Breedt, Jan Jzn **14**, 151
 Breen, Daniel de **10**, 77, **16**, 69, **17**, 183, **24**,
 311-312, **25**, 198
 Breiden, Johan van *zie*: Wever, Johan de (ook
 Breiden, Johan van)
 Bremen en Verden, prins-bisschop van **20**, 15²⁰
 Bremer, H. **1**, 34, **18**, 126, **21**, 195⁹³-196⁹⁸
 Bremer, Johannes **55**, 71-72, 74, **2**, 72, **16**,
 193, **20**, 190, **21**, 202⁷
 Bremmer, J.N. **25**, 229
 Brence, Jean *zie*: Brenz, Johannes
 Brendler, Gerhard **3**, 10, **4**, 33, **10**, 49-51, 57-
 58
 Brenz, Johannes **53**, 112, 124, 130-131, 135-
 142, **15**, 78
 Brereton, William **51**, 15
 Brès, Guy de **53**, 112-113, 133, **1**, 9, **7**, 25⁴⁰,
10, 32-33, 40, **15**, 75, **21**, 9
 Brester, Jeannette **24**, 120
 Bret, Hans **8**, 24, **12/13**, 267, **21**, 18-19, **25**, 90
 Bret, Thomas **12/13**, 267
 Breugeman, Fokeltje **23**, 119
 Breughel, Pieter (I of II) **9**, 122
 Breuker, Ph. H. **7**, 106
 Breul, Valentin **12/13**, 123⁸¹
 Breusing, Friedrich August Arthur **51**, 180
 Brès, Guy de **53**, 112-113, 115, 118, 127, **7**,
 25⁴⁰, **11**, 131
 Brie, familie Van den **6**, 126
 Brie, Catharina van den **6**, 125
 Briel, Cornelis Pietersz uit den **54**, 98-99,
 101-102, 104-105, 108-110, 133, 149,
12/13, 36, **22**, 83
 Brill, fa. **2**, 84
 Brill, Jacob **19**, 125
 Brinckerinck, Johannes **52**, 201, **14**, 30
 Brinckmann, H. Gustav **53**, 78
 Brink, Claas van den **25**, 165
 Brink, Hendrik van den **25**, 165
 Brink, Bakhuizen van den *zie*: Bakhuizen van
 den Brink
 Briochter Jepozn **22**, 65
 Brixius Gerrits *zie*: Norden (Nordanus),
 Brixius Gerrits van
 Broeckhuysen, Willem van **53**, 169
 Broeder Cornelis *zie*: Cornelis Adriaansz,
 Broeder (Broer)
 Broek, Anthonis van den **52**, 31
 Broekhuijzen, Adam van **23**, 82-83
 Broekman, Van Mourik *zie*: Mourik Broek-
 man, Van
 Broer Cornelis Adriaansz *zie*: Cornelis Adriaansz,
 Broeder (Broer)
 Broer, Wouter **3**, 44, **21**, 185
 Broere, C. **24**, 133
 Broersema, Melle **20**, 52¹⁹⁷
 Broersma, C.B. **24**, 62

- Broertjes, J. **7**, 103
 Broes, W. **20**, 199
 Brötli, Johannes **1**, 56-57, **60**, **4**, 23, 26-27, 30-31, 40²³, **12/13**, 268⁶
 Broke, Caspar von den **24**, 27
 Brom, Gerard **21**, 157
 Bromley, Thomas **17**, 148
 Bronckhorst, Andries of Anthonis van (rechter Hof van Holland 1534) **54**, 153
 Bronckhorst en Batenborch, Johan van **20**, 50¹⁸³
 Brongers, Claes Jansz **22**, 57³⁸
 Bronkhorst, Jacobus **16**, 102
 Bronkhorst, Pieter **16**, 203⁹³
 Brons-ten Doornkaat Cremer, Antje **51**, 95-96, 98
 Broon, Hans **2**, 114
 Broos, Abraham **8**, 57
 Broucke, Hans van den **2**, 111
 Brouwer, Adriaen **21**, 81
 Brouwer, Cornelis (bontreder) **24**, 204
 Brouwer, Cornelis (graveur) **53**, 88-90
 Brouwer, Daniel **6**, 136
 Brouwer, ds H. **9**, 52, **20**, 211
 Brouwer, Hermann **20**, 19⁴²
 Brouwer, Jacob **23**, 80, 83, 86-88, **25**, 135, 148-149, 151-152, 158
 Brouwer, Jan **51**, 126
 Brouwer, ds Jan **11**, 55, 62, 79
 Brouwer, Jan Claasz **52**, 70
 Brouwer, Jeen **6**, 136
 Brouwer, P. (onderwijzer) **8**, 63
 Brouwer, P. (pred.) **11**, 48
 Brouwer, R. **20**, 233
 Brouwer, Wytse Jansz **6**, 159
 Brouwers, Roelof **52**, 68
 Brown, H.M. **21**, 37
 Browne, Thomas **17**, 132, 135
 Bruck, Jörg von *zie*: Joris, David
 Brüsewitz, Carl F. **2**, 78, **5**, **8**, 119-120, **7**, 98, **8**, 65, **9**, 9, 27-32, **12/13**, 180, **21**, 189
 Brüsewitz, Jaap **6**, 96, **7**, 101, 107, **8**, 10, 42, 100-106, **11**, 9-10, 11-43, 48-49, **12/13**, 225
 Brugge, Hans van **18**, 27
 Brugge, Johann van *zie*: Joris, David
 Bruggen, M. **15**, 11, 151-153
 Brugman, C.W. **14**, 27
 Brugman, pater **22**, 12
 Brugmans, H. **51**, 67, **24**, 261
 Bruin, Claes **23**, 74, 79, **24**, 48
 Bruin, Jan **24**, 124
 Bruin, K. **24**, 223, 225
 Bruin, Pieter **11**, 71
 Bruin, Willem **55**, 22, 45
 Bruining, Albertus **14**, 35
 Bruins Slot, J.A.H.J.S. **2**, 73,
 Bruinvis, Cornelis Pieter **10**, 89, 91
 Bruinvis, Cornelis Willem **51**, 16, **10**, 89, 90³, 93, 97-99, 103, **19**, 131
 Bruinvis, H.J. **10**, 98
 Bruinvis, Jan **14**, 173 174
 Bruinvisch, familie **5**, 107-108
 Bruinvisch, Aeltie Hindricks **5**, 107³⁴
 Bruinvisch, Hinricus **5**, 107³⁰⁻¹⁰⁸
 Bruijn (wever) **56**, 30, 33-35
 Bruijn, Pieter **11**, 78
 Bruijn, W. **11**, 77
 Bruijn, Willem **55**, 22, 45, **16**, 224
 Bruijn, C. (Kees) de **15**, 98, **16**, 9, 39-48
 Bruijn, K. de **14**, 185
 Bruijningh, Frans **17**, 130
 Brumanus, Sergius **10**, 25
 Brummelcampius (Brummelkamp), Johannes **18**, 20-21
 Brunfels, Otto **15**, 129, **22**, 148²⁷
 Brunner, Charles H. **2**, 41, **3**, 24
 Brunner, E. **14**, 51
 Bruno, Giordano **6**, 145, 152
 Brunsfeld, familie Von **20**, 28⁹⁰
 Brunsfeld, Hermann von **20**, 28
 Brunt, Reynier **54**, 85, 102, 113, 122, 171, 196, **56**, 164-167, 176, 182-184, 216¹, **8**, 110, **12/13**, 36, **15**, 130
 Brussee-van der Zee, E.I.T. **11**, 9, 118-129, **21**, 166², 168⁵
 Brutus **21**, 60⁵³
 Bruville (Bruyler) Salomon de **20**, 22⁵⁹, **25**, 61
 Bruyckere, Gillis de **2**, 118
 Bruyler, de *zie*: Bruville, de
 Bruyn, Arent **24**, 257
 Bruyn, J. **15**, 91, **16**, 10, 129-153 *passim*
 Bruyn, Maria, vrouw van Clercq, Pieter de (1731-1807) **24**, 52-53
 Bruyn, Pieter **10**, 89, 91-92, **11**, 78, **20**, 232
 Bruyn, Pieter Maartensz **54**, 49, 53-61, 64
 Bruyn, W. **11**, 77
 Bruyn, Abraham de **25**, 35
 Bruyn, Cornelis de **16**, 69
 Bruyn, L.S. de **24**, 203
 Bruyn Kops, C.J. de **6**, 127-128
 Bruyningh, Aris Jansz **18**, 42¹¹

- Bruyningh, Jan Pietersz **6**, 112-113, 117-118, 25, 142
 Bruyningh, Nicolaes **6**, 113-114
 Bruynsz, Bruyn **14**, 163
 Brzeska, Zophia **25**, 160-161
 Buber, Martin **6**, 58, 8, 85
 Bucer, Martin **52**, 10, **54**, 97, **2**, 51, 71, **3**, 7, 14, **4**, 14, **7**, 51, 57, 8, 55¹⁰, **11**, 106, 179-180, **12/13**, 17²⁶, 19, 32, 107-108, 114-115, 119-138, 186, **15**, 129, **18**, 26, **19**, 64, **20**, 44¹⁶⁴, **22**, 40, 45, 148²⁷, 170-171¹⁷, 175, **23**, 19, 22, 24
 Buchel(1), Arend van **53**, 119, **22**, 217¹⁵, 227⁴⁶
 Buchwald, Heinrich von **20**, 52
 Böheler, Sebald **12/13**, 135
 Bündlerlin, Johannes **5**, 71, **11**, 181, 183
 Bürki, Hans **8**, 101, 104, 106, **19**, 112
 Buesse, Michiel **2**, 124
 Bugenhagen, Johann (ook Pomeranus, Johannes) **53**, 123, 140, **54**, 96, 4, 68, **15**, 129, **23**, 19³³
 Buhr, familie *zie ook*: Boer, familie
 Buhr, Annigje **19**, 124⁵³
 Buhr, Hans **19**, 124⁵³
 Buijtene, Pieter van **16**, 72
 Buijtenen, Marcel Pieter van **22**, 21
 Buik, Y.U. **21**, 174²⁶
 Buisman, L. Leend. **24**, 204
 Buitendijk, W.J.C. **16**, 8
 Buitenwerf, Andries **24**, 32
 Buitenwerf, Sicke Tyssen **24**, 32
 Bul, Jacob *zie*: Bultens, Jacob
 Bullinger, Heinrich **51**, 48, **52**, 10, **53**, 21, **54**, 128, **1**, 9, **2**, 36, 78, 5, 27, **10**, 31, 36, **12/13**, 20, 119, 195, **15**, 75, **17**, 61, **18**, 12, 20-21, 26, 34-35, 119, **21**, 15, **22**, 40, 45, **25**, 14⁸, 63
 Bultens, Jacob (ook Bul, Iacob; Blok, Arent) **52**, 36, 42
 Bultmann, Rudolf **1**, 119, 4, 54, **7**, 47
 Bunderius, Ioannes **2**, 73, **11**, 171-172, 177-179
 Buning, Johannes **56**, 28
 Bunyan, John **9**, 107, 113, **14**, 39, **20**, 119
 Burchardt, Jacob **12/13**, 68
 Burchwegen, Pieter in **22**, 63⁶³
 Burckhardt, Paul **51**, 103
 Burcky, Hans *zie*: Bürki, Hans
 Buren, Floris, graaf van **54**, 190, **56**, 20, **12/13**, 32
 Buren, Idelette van **12/13**, 135¹³⁴
 Burg, P. van den **10**, 10, 106-109
 Burger jr, C.P. **55**, 108, **21**, 161
 Burger, D. **24**, 132
 Burger, Hendrik **24**, 58
 Burgh, Abel Matthijsz **24**, 41
 Burgh, Coenraad **6**, 124
 Burgh, Pieter Ysbrantsz la **25**, 117, 137-138¹⁰⁶
 Burghart, Jacobus **53**, 33-34, 37, 51, 77-81, 84, **12/13**, 171
 Burgundien, Claus **20**, 58
 Burmania, Epo Sjuk van **24**, 191
 Busch, Dirk Gerritsz van den **54**, 121, 170, **55**, 144², **56**, 159
 Busch, Johan van den **22**, 91⁵⁵
 Busé, H.J. **54**, 66-73
 Buse, Willem Anne **21**, 144
 Buse-Gildemeester, Susanne Elisabeth **21**, 144
 Busken Huet, C. **56**, 127, **20**, 212, 216, **22**, 18
 Buskes, J.J. **11**, 123¹⁰
 Busmaker, Paulus **8**, 23
 Busschaert, Hans (ook Wever, Hans de) **2**, 109, 111, 121, 124, **7**, 54, **14**, 188, **20**, 22, **22**, 104¹²⁰, 107-108, 111
 Busschhof, B. **20**, 115
 Bussemaker, familie **56**, 90, **24**, 84, 86, 105
 Bussemaker, J.Jzn **18**, 106
 Bussemaker, Jan Jurriëns **15**, 116
 Bussy, I.J. le Cosquino de **6**, 13, **14**, 32-36, 38⁹⁹, **20**, 233, 236⁴², **23**, 119-120, 126
 Buthelezi, Manas **2**, 25²⁷
 Butzer, Martin *zie*: Bucer, Martin
 Buwo, Bernardus **25**, 58⁶¹
 Buynsters, P.J. **21**, 66⁸
 Buys, H. **21**, 185⁶⁶
 Buys, Jacobus **51**, 13, **53**, 74
 Buys, Willem Jansz **19**, 82³, 90-91, 94
 Bylandt, baron van Rheydt, Herman van **9**, 21
 Bylandt, baron van Rheydt, Otto van **9**, 20
 Byle, Cornelis **2**, 114
 Byntgens, Thomas **52**, 49-58
 Bynum, Walker *zie*: Walker Bynum
- C**
- Cachet, Carel Adolf Lion **53**, 94
 Caen *zie*: Canin
 Caesar **3**, 47, **4**, 43
 Cahler, Margriet **19**, 119³⁶
 Cain, *zie*: Kain
 Cal, Joseph **5**, 96³
 Calcar, familie Van *zie ook*: Calkar/Kalkar, fa-

- milie Van; Calker, familie Van **56**, 90, **20**, 167²⁰, **21**, 122, 132, 231, **24**, 84-86
- Calcar, Ariandje Hindriks van **24**, 32
- Calcar, Berend van **24**, 216
- Calcar, Berend Mattheussen **24**, 216
- Calcar, Christina van **24**, 217
- Calcar, Geesje van **24**, 237
- Calcar, Grietje van **24**, 216
- Calcar, Hendrick van **24**, 32
- Calcar, Hendrik van (Burgsteinfurt) *zie ook*:
Calcar, Hendrik van **20**, 162, 167²⁰
- Calcar, Hendrika van **18**, 103, **20**, 162¹⁴
- Calcar, Herman Carel van **20**, 205, **24**, 146
- Calcar, Mattheus van **20**, 167²⁰
- Caleb **12/13**, 144, **14**, 107
- Calis, familie *zie ook*: Kalis, familie **19**, 143⁵²
- Calis, Aalbert Symonsz **19**, 141
- Calkar, familie Van *zie ook*: Calcar/Kalkar, familie Van; Calker, familie Van **21**, 231
- Calkar, Jan Jansz van **24**, 35
- Calkema, familie **21**, 108, 125, **24**, 114
- Calker, familie Van *zie ook*: Calcar, familie Van; Calcar/Kalkar, familie Van **56**, 90, **21**, 102¹¹, 122, 132, **24**, 84-86, 114
- Calker, Anna Feminina van **20**, 177⁶⁴
- Calker, Antje Jans van **20**, 170³¹
- Calker, Armgart van **24**, 85
- Calker, Berend van **19**, 121⁴⁵
- Calker, Berend Christian van **20**, 175⁵⁴
- Calker, Berend Jansz van **20**, 170³⁰
- Calker, Berend Mattheussen van **20**, 162, 167-168²⁴, **24**, 87, 101, 216
- Calker, Berendje van **24**, 32
- Calker, Eefje Jans van **24**, 89, 92
- Calker, Elizabeth van **20**, 171³³
- Calker, Fenneke van **24**, 32
- Calker, Gerrit Hendriks van **56**, 76, **24**, 81-82, 114
- Calker, Gerrit Matheussen van (ca. 1763) **56**, 84, 97
- Calker, Grietje Jans van **56**, 75, 109, **21**, 119, **24**, 88-89
- Calker sr, Hendrik van **56**, 50, 67-70, **21**, 119, 123, **24**, 32, 82, 85-88, 95 (= wed.)
- Calker jr, Hendrik van **56**, 50, 66¹, 70, 75, **24**, 84-85
- Calker, Hendrik Jansz van (1683-1749/1755), **56**, 70, 109, **21**, 119-123, **24**, 88-89, 92-93, 95, 103-104, 111-115
- Calker, Henrica Elisabeth van **20**, 179⁷⁰
- Calker, Izaak Hendriks van **21**, 121-124, **24**, 104⁶², 114
- Calker, Jan van **56**, 66¹, **24**, 85
- Calker, Jan Berendsz van **19**, 121-124, **20**, 157-179, **24**, 100-103, 107-109, 111-112, 215-216
- Calker, Jan Hendriksz van **21**, 119-123, **24**, 82, 87-89, 95, 104⁶², 111⁸⁵, 114
- Calker, Jan Jansz van **24**, 89, 92
- Calker, Jenneken van, wed. van Calker sr, Hendrik van **24**, 85, 95
- Calker, Johannes van **20**, 176⁶⁰, 179⁷⁰
- Calker, Mattheus Berendsz van **56**, 87
- Calker, Popko Berendsz van **24**, 101
- Calker, Stijntje Mattheussen van **24**, 88, 101⁵⁰, 112⁸⁸
- Calker, Tewes (Mattheus) van **56**, 50, 66¹, 87, **24**, 84-85
- Calom, Jacob Aertsz *zie*: Colom, Jacob Aertsz
- Calvijn, Johannes **51**, 40, 83, **53**, 59, 64, 68, 71-73, 92, **54**, 16, **1**, 116, **2**, 39-54 *passim*, 123, 3, 16-17, 28, 37, 48, **5**, 111⁴⁴, **6**, 100, **7**, 46-49, 57, **9**, 109, **10**, 41, 81, **11**, 152, **12/13**, 56-57, 64, 66, 108, 135, 138, 192-195 *passim*, 200, 204, 207-208, 212-213, **14**, 116, 118, 135⁵⁴, **15**, 78, 123, **17**, 132, 135-136, 194, **18**, 25-26, 33, 35, **19**, 33, 50, **20**, 18, 62, 87, 139, **21**, 13¹⁷-14, 15, **22**, 10, 12-13, 15, 36, 79, 170, 172²³-173, 218-219, 223-224, **23**, 15¹⁹, **24**, 125, **25**, 13-14⁸, 23-40 *passim*, 224
- Calvin, Jean *zie*: Calvijn, Johannes
- Camerhouwer, Cornelis **22**, 45, 50
- Camerlinck, Jan **24**, 21
- Cameron, E. **19**, 11
- Camholt, Lammert **20**, 21
- Caminada, I.W.L.A. **19**, 43
- Cammere, Jan de *zie*: Diericxsonne, Jan
- Cammerlander, Jakob **4**, 68
- Campanus, Johannes **12/13**, 94⁵⁶, 96, **20**, 50¹⁸⁶
- Campe, Jehan van **2**, 114
- Campen, Cornelis van **16**, 201-202, **18**, 43¹⁴
- Campen, Gerrit van **54**, 100
- Campen, Jacob van (ook Ijselmuiden, Jacob Jansz van) **54**, 85, 98-102, 106, 112-116, 133, 147, 155, 195, **56**, 149, 189, **10**, 74, **12/13**, 83¹², **20**, 17, **22**, 81^{5,6}, 83-84²², 83, **24**, 43
- Campen, Jan van **22**, 56
- Campen, Johan van **20**, 50
- Campen, Pieter Hendriksz van (ook Putte,

- Peter van) **15**, 37-63 *passim*, **17**, 65-74, **19**, 90-93, 96-97, **22**, 125
- Camper, Petrus **6**, 131
- Camphuysen, Dirck Raphaelsz **3**, 43, **14**, 56², **15**, 86, **16**, 41-43, 46, **17**, 163, 167, 169, 186, **20**, 24, 187, **22**, 236, **23**, 48, **24**, 311, **25**, 177, 189
- Canin, Jan **51**, 39, **17**, 58, **18**, 14
- Canneman, Elias **52**, 111
- Canu, Robbert Robbertsz le **1**, 72, **2**, 125, **11**, 135, **17**, 135
- Capadose, A. **51**, 68, 70, 82, **18**, 96
- Capel(le), Jan van **54**, 189
- Capelle tot den Poll, Joan Derk van der **52**, 109
- Capelli, Giacomo **19**, 26
- Capito, Wolfgang **2**, 71, **3**, 18, **12/13**, 119, **23**, 23
- Cappenberg, Johannes **56**, 91
- Carasso-Kok, Marijke **24**, 39
- Caravaggio **15**, 92
- Cardinaal (Cardinael), familie **21**, 231
- Cardinaal, C. **18**, 83
- Cardinael, Catalijntje **25**, 143-144
- Cardinael, Levijntje Sybrants, vrouw van Colvenier, Jacob **25**, 139, 142-143
- Cardinael jr, Levijntje **25**, 143-144
- Cardinael, Sybelte **25**, 143-144
- Cardinael, Sybrandt Hansz **25**, 143
- Cardinael, Tanneke **25**, 143-144
- Cardinael, Ytje **25**, 143-144
- Carlyle, Th. **14**, 39
- Carstiaensz, Theunis **15**, 86
- Cartesius *zie*: Descartes
- Casimir, Hendrik **23**, 75
- Cassander, Georgius (Joris) **11**, 171-172, 179-184, **12/13**, 59, **17**, 180
- Cassier, Hans *zie*: Ries, Hans de
- Castelein, Matthijs **17**, 11
- Castellio, Sebastian (ook Bellie, Martin) **53**, 110-144 *passim*, **1**, 118, **8**, 112, **12/13**, 59, 68, **17**, 132, **22**, 210, **25**, 56⁵², 127
- Castro, Emilio **6**, 46
- Castro, Judocus a **14**, 160
- Cate, familie Ten **54**, 66, **56**, 90, **18**, 77, **21**, 25, 125, **24**, 83, 86, 105
- Cate, Abraham Gerritsz ten **19**, 124⁵³, **21**, 125, 129, **24**, 106, 112⁸⁷
- Cate, Abraham Jansz ten **18**, 70
- Cate, Berend Gerritsz ten **24**, 106⁶⁷
- Cate, Catharina ten **6**, 130
- Cate, C.L. ten **15**, 10, 115-120, **24**, 83
- Cate, E.M. ten **51**, 93-122, **55**, 119-137 *passim*, **1**, 29⁴³, 73
- Cate, Frederik (Frits) ten **21**, 122
- Cate, Geertruid ten **56**, 89
- Cate, Geesken ten **18**, 68
- Cate, Gerrit ten (1721) **56**, 87, 97, **24**, 81
- Cate, Gerrit ten (predikant Drachten ca 1870) **20**, 236
- Cate, Gerrit Abrahamsz ten **21**, 125
- Cate, Gerrit Gerritsz ten **15**, 116-118
- Cate, Gerrit Hendriksz ten *zie*: Cate, Gerrit Gerritsz ten Cate
- Cate, Gerrit Jansz ten **18**, 69
- Cate, Gerrit Stevensz ten **56**, 66¹, **18**, 71, **24**, 105⁶³
- Cate, Gerrit Teunisz ten *zie ook*: Hulshoff, Gerrit Teunisz **18**, 77
- Cate, Greetken Arends ten **18**, 68
- Cate, Grietje Stevens ten **21**, 129, **24**, 88, 95
- Cate, Hendrik ten **15**, 116
- Cate, Hendrik Gerritsz ten **18**, 68
- Cate, Hendrik Hendriksz ten **15**, 115, **25**, 144¹²⁹
- Cate, Hendrik Lambertsz ten **56**, 50, 66¹, **24**, 85
- Cate, Jacob Gerritsz ten **15**, 118
- Cate, Jacob Theunis ten **19**, 125, **20**, 104
- Cate, Jan Lambersz ten **56**, 49-61
- Cate, Jan Teunisz ten **18**, 70
- Cate, Jenneken Arends ten **18**, 71
- Cate, Jenneken Gerrits ten **18**, 69
- Cate, Jenneken Hendriks ten **15**, 116⁵
- Cate, Keimpe ten *zie*: Kate, Keimpe ten
- Cate, Lambert ten *zie*: Kate, Lambert ten
- Cate, Marijcken Lamberts ten **18**, 70
- Cate, N.N. ten **18**, 69
- Cate, Rijkle ten *zie*: Kate, Rijkle ten
- Cate, Roelof ten **56**, 94
- Cate, Steven Abrahamsz ten **21**, 125
- Cate, Steven Gerritsz ten **24**, 106⁶⁷, 112⁸⁷
- Cate, Steven Jansz ten **19**, 124⁵³, **24**, 106
- Cate, Teunis ten *zie*: Kate, Teunis ten
- Cate, Wolter ten **56**, 81-82, 94-95, **3**, 82, 95, **15**, 115²-117, 204, **16**, 204, **18**, 59, 65
- Cate Coster, L. ten **11**, 79, **14**, 12
- Cate Hoedemaker, H. ten **56**, 95
- Cater, Dirck **19**, 49
- Catharina van Alexandrië **16**, 118
- Catharina II de Grote, keizerin van Rusland **6**, 121, **19**, 179

- Caton, William **5**, 96³
 Cats, Jacob (1577-1660) **53**, 158, **2**, 116, **16**, **8**,
17, 132, **24**, 55
 Cats, Jacob (1741-1799) **24**, 55
 Cattenburg, Adriaan van **55**, 71, 73-74, **3**, **53**,
11, **17**, **20**, 190
 Cattepoel, Dirk **11**, 127, **21**, 169
 Caut(t)er, familie Van de *zie*: Kouter, familie
 Van de
 Cauwe, Bertelmieux Andrienssone **2**, 114
 Cefas **6**, 74
 Cella (ps.van Clercq, Coba de) *zie*: Clercq, J.C.
 de
 Cellarius, Martin *zie*: Borhaus (Cellarius), Mar-
 tin
 Celsus **17**, 185
 Centen, Goosewijn **11**, 110, 113, 116
 Cents, Jan **53**, 146¹, **7**, 23, **23**, 52, 54
 Ceretie, Frans **16**, 104
 Ceulen, Peter van *zie*: Keulen, Peter van
 Chadwick, Owen **22**, 218
 Chaffetier, Sander le **2**, 114
 Cham (Kam) **19**, 203
 Chantepie de la Saussaye, Daniël de **18**, 91,
20, 215, 225-226
 Charles, Jan **22**, 65
 Chateaubriand, François René de **14**, 39
 Cheke, John **19**, 16
 Chelicky, Peter **19**, 24
 Cheron, Antoine **25**, 65
 Chodowiecki, Daniel **53**, 100-101
 Chrisman, Miriam U. **11**, 99
 Christiaan (martelaar Antwerpen) **52**, 39
 Christiaan (pasteibakker) **25**, 56
 Christiaan (uit Vlaanderen) **52**, 39
 Christiaan I van Denemarken, koning **4**, 68
 Christiaan II van Denemarken, koning **54**,
 178, 194, **22**, 89
 Christiaan III van Denemarken, koning **5**,
 92-93, **12/13**, 54, **22**, 89
 Christiaen, doper **22**, 108
 Christianus, Hieronymus **14**, 103
 Christina (davidjoriste) **54**, 162
 Christoffel, hertog van Württemberg **53**, 112,
 131-132, 135
 Christoffelsen, Casper *zie*: Luyken, Casper
 van
 Christoffelszone, Pol **2**, 114
 Christoph O.Praem., abt **12/13**, 175
 Christoph van Oldenburg, graaf **20**, 31-32
 Chrysostomus, Johannes **17**, 155, 175-176
 Chur, Georg von *zie*: Blaurock, Georg (Jurri-
 aan) von
 Cicero **1**, 44, **12/13**, 175, **20**, **8**
 Circe **17**, 90
 Cirksena, familie *zie ook*: afzonderlijke leden
 op voornaam **5**, 112⁴⁵
 Citron, Anselm **24**, 273
 Cittert, Pieter van **8**, 59
 Claas, Claasje **19**, 132-133
 Claasen, Aafke **24**, 97, 113
 Claasen, Jacob **14**, 101
 Claassen, Hugo (ook Aleff) **20**, 23
 Claassen, Martin **16**, 222
 Claassen, Tobias **17**, 149¹⁰⁵
 Claasz, Claas **51**, 10
 Claasz, Jacob **14**, 94
 Claessens I, Pieter **24**, 10
 Claes (bij Steenwijk) **54**, 120
 Claes met de lamme hand **22**, 106
 Claes de suikerbakker **22**, 75
 Claes van Alkmaar (ook Limmen, meester
 Claes van) **22**, 83
 Claes, Claes († 1534) **54**, 121
 Claes, Jacob **54**, 173
 Claes, Jan **19**, 102
 Claesdr, Hester **25**, 81
 Claesdr, Maaijcken **17**, 96
 Claesdr, Stijntje **25**, 81
 Claesdr, Weintje **54**, 78-79, 168, **11**, 103,
12/13, 199
 Claesdr, Wendelmoet **6**, 24, **11**, 103, **12/13**,
 15, 18, **15**, 130⁴, 138, 147
 Claesken, martelares **15**, 31
 Claessen, Jan **22**, 54
 Claessen, Johan **22**, 90⁵³
 Claesz, Adriaan **54**, 122
 Claesz, Allert **55**, 147
 Claesz, Andries **54**, 172, **10**, 62-63, **11**, 90, **22**,
 52
 Claesz, Anthonys *zie*: Nicolai van Wassenaer,
 Antonius
 Claesz, Claes († 1534) **54**, 170, **55**, 144²
 Claesz, Claes (leraar Blokzijl 1613) **52**, 63,
55, 48
 Claesz, Cornelis **51**, 38
 Claesz, Dammas *zie*: Claeszoen, Dammas
 Claesz (Jansen?), Egge **22**, 111
 Claesz, Frans **22**, 55
 Claesz, Gerrit **22**, 53
 Claesz, Heijndrick **15**, 68¹¹
 Claesz, Herman **22**, 53

- Claesz, broeder Jacob **54**, 184
 Claesz, Jacob **54**, 39-40, 43
 Claesz, Jan **54**, 56, 139, 174, **10**, 17, 20, **11**,
 104, **12/13**, 202, **17**, 39, **19**, 102
 Claesz, Karsten **16**, 73
 Claesz, Pieter (van Zaenredam; ook Koster,
 Pieter) († 1535) **54**, 103, 106-107, 111-112,
 172
 Claesz, Pieter (1596/97-1661) **6**, 117
 Claesz (Dral), Reijer **18**, 44¹⁸
 Claesz, Rijpert **54**, 90, 112, **22**, 53
 Claesz, Ulbe **22**, 55
 Claesz, Willem **20**, 25
 Claeszen, Feycke **52**, 21-22
 Claeszen, Hugo (Aleff) (ook Spegelmaker,
 Adolf) **20**, 23, **22**, 112
 Claeszoon, Dammas **54**, 198
 Claeszoon, Jan **25**, 81⁵⁶
 Claissone, Cornelis **2**, 110
 Claissone, Sebastiaen **2**, 114
 Clarisse, Joh. **24**, 124
 Clarke, Samuel **6**, 162
 Clasen, Claus-Peter **1**, 39, 48, 4, 34-48 *passim*,
 5, 69-70, **7**, 42, **12/13**, **22**
 Classone, Adrien **2**, 114
 Claus, Catelina **2**, 118
 Claus, Jan I en II, **5**, 103-104
 Claus, Susanneken **2**, 118
 Claus-Haesbaert, Anna Maria **5**, 104
 Claypoole, James **9**, 17
 Cleeff, L. van **20**, 206-217 *passim*
 Cleercq, Michiel de **2**, 122-124
 Clef, Jean le **16**, 174
 Clemens VII, paus **7**, 88
 Clemens, Michael **22**, 101¹⁰⁵, **24**, 25-38
 Clerck, Syvert *zie*: Clericus, Stewardus
 Clerck, Trijntje Jacobs, vrouw van Hogermolen,
 Clement Jacobsz **19**, 141⁴⁰
 Clercq, burgemeester De (Brugge) **2**, 131
 Clercq (*zie ook*: Cleercq, familie De), familie
 De **6**, 129-130, **22**, 237-239, **24**, 47, 53, 55
 Clercq, Anna de **24**, 58
 Clercq, Anna Elisabeth (Lili) de **21**, 133-135
 Clercq, Catharina de **6**, 132
 Clercq, Cornelia de **24**, 55³⁸
 Clercq, Daniel Cyril de **21**, 142⁴⁹, 237, **22**,
 229, 237-239, **24**, 39-60, 249-262, **25**, 163,
 228, 230-231
 Clercq, Elisabeth de **24**, 48
 Clercq, Gerrit de († 1817) **51**, 70, **21**, 137,
 139
 Clercq sr, G. de (Zutphen 1843) **18**, 90
 Clercq Wzn, Gerrit de **21**, 140
 Clercq, Gideon de **21**, 134
 Clercq, Gijsbert de **24**, 53, 55
 Clercq jr, Gijsbert de **24**, 55-56
 Clercq, Jacob de (1710-1777) **22**, 238, **24**, 49-
 51
 Clercq, Jacoba Catharina (Coba) de **6**, 132
 Clercq, Jacques de **22**, 237
 Clercq, Jan de **2**, 121
 Clercq, Janneke de **24**, 39³
 Clercq, Lucas de **22**, 237, **24**, 58, 253
 Clercq, Maria de, vrouw van Clercq, Gijsbert
 de **24**, 53, 55
 Clercq, Maria Charlotte de **53**, 11, **14**, 23³⁷
 Clercq, fa. P. en S. de **24**, 51
 Clercq, Pieter de (1661-1730) **22**, 237-238,
24, 39³, 48
 Clercq, Pieter de (1700-1757) **24**, 49, 51, **25**,
 163
 Clercq, Pieter de (1731-1807) de **24**, 51-55³⁸
 Clercq jr, Pieter de (1757-1805) **16**, 224, **22**,
 238, **24**, 52-54
 Clercq Gzn, Pieter de (1807-1879) **24**, 59
 Clercq Jzn, Pieter de (1748-1802) **22**, 238
 Clercq Steph.zn, Pieter de **21**, 137-138
 Clercq, Pieter de (1901) **14**, 22-23
 Clercq, Sara de **25**, 163
 Clercq, Sécrétan de **51**, 71
 Clercq, Stephanus de **16**, 215, **21**, 134, 137,
 140
 Clercq, Stephanus Pieters de **24**, 51
 Clercq, fa. S. en P. de **51**, 66, **21**, 133, 136,
 140, **22**, 238, **24**, 51
 Clercq, Willem de (1795-1844) **51**, 63-92,
 133, **6**, 131, **11**, 66, **16**, 225¹⁶⁷, **21**, 7, 133-
 145, **22**, 238, **23**, 98²⁰
 Clercq, W.A. de **21**, 7, 133-145
 Clercq, Jacques du, heer van Beauvoir **17**, 85
 Clericus, Stewardus (Clerck, Syvert) **54**, 120,
56, 193, **22**, 94, 105
 Cleve, Kuyper van **54**, 176, **20**, 19⁴²
 Cleveringa, Hijlkjen Frederiksdr **15**, 118¹⁵
 Cleynsmith, Henrick **20**, 19⁴²
 Cliquet, Anna **25**, 126⁴⁸
 Clock, Leenaert **8**, 22, **15**, 92, **22**, 111
 Cloot, Cornelis **54**, 117
 Cloot, Nicolas Jacobszone **2**, 114
 Cloppenburg, familie **20**, 43
 Cloppenburg, Jan Evertsz **17**, 70, **22**, 125
 Cloppenburg, Johan **24**, 27

- Closter, Gert *zie*: Boekbinder, Gerrit
 Closter, Hero Mauritz von **20**, 24
 Clusius, Carolus **8**, 107
 Cnoop, Wopke **24**, 233, 246
 Cnoop Koopmans, Catharina **10**, 92
 Cnoop Koopmans, Wopke **51**, 136, **10**, 92, **11**,
 55-56, 61-62, 67, 69, 73, 80, **14**, 30, **18**, 87-91,
23, 95¹¹, 102-105, **24**, 123-124, 126, 129
 Cnoopmaecker, Tijs Cornelisz **14**, 101
 Coccejus, Johannes **20**, 124
 Cock, Hieronymus **16**, 126
 Cock, Hendrik de **10**, 106-109, **19**, 120, **20**,
 195¹
 Codde, Pieter Adriaenz **8**, 97-98, **21**, 51³⁴⁻⁵²
 Codde, Pieter Jacobsz **21**, 52³⁴
 Coehoorn, doctor (Gron., 1680) **20**, 145
 Coelen, Hans van *zie*: Keulen, Hans van
 Coelen, Peter van *zie*: Keulen, Peter van
 Coelingh, Mia **24**, 276-277
 Coen, Cornelius **24**, 204
 Coene, Callekijn **2**, 111
 Coenensz (de backer), Cornelis **22**, 101¹⁰⁵
 Coertsz, Cornelis **15**, 123
 Coetken, familie *zie*: Koetken, familie
 Cohen, Jacob **25**, 116¹⁰
 Cohen, Roosje **21**, 180
 Cohn, Norman **10**, 57
 Cok, Jan Claessen **54**, 85, 112
 Colaert, Pieter **16**, 174
 Colberg, D. **17**, 149
 Colenbrander, B.W. **20**, 236
 Colenbrander, S. **21**, 232-233
 Colibrant **22**, 59
 Colijn, Hendrikus **6**, 75
 Colijn, Klaas **19**, 131³
 Colijn, Pieter **54**, 87, 102, 195, **56**, 172-174,
12/13, 37
 Collaert, Adriaen **25**, 39
 Collaert I, Johannes **25**, 39
 Collen, Johan van **24**, 28
 Colom, Jacob Aertsz **8**, 30, **20**, 118, 241-243,
24, 311-312
 Colonius, Paulus **56**, 56
 Colonius, Petrus **12/13**, 60
 Co(u)lster, Van (lid Hof van Holland, Den
 Haag 1533/1535) **54**, 153, 186
 Colthoff, mej. (Sneek) **24**, 275
 Colvenier, Jacob **25**, 117, 139-144
 Comalada, Miquel **25**, 180
 Comans de Jonge, Michiel **16**, 70, 87, 108,
23, 77, **25**, 174-175
 Comans de Oude, Michiel **16**, 70, 87, **23**, 77,
25, 174
 Comenius, Jan Amos **25**, 115, 148
 Comes, Jan Pietersz *zie*: Koomes, Jan Pietersz
 Commelin, C. **25**, 89
 Commelin, Jan **24**, 254
 Cone, James H. **8**, 10
 Coninck, G. **2**, 117
 Coninck, Johan **56**, 28-29
 Coninckxhooven, Claertie **23**, 69
 Conincklo, Hubert van 129⁴³
 Coning, Willem Arentsz **54**, 17-18, 21
 Coning, Isaac de **23**, 40
 Coningh, Salomon *zie*: Koninck, Salomon
 Coninghs, Susanna **17**, 114
 Constantijn de Grote, keizer **3**, 74-75, **6**, 11,
 14-15, **8**, 19, 86, **11**, 189, **12/13**, 220, **15**,
 158, **22**, 172
 Cool, Gerrit **14**, 13
 Cooge, Abraham de **53**, 37-38, 44, 59-60, 63
 Cooghen, Dirk van der **24**, 44
 Cool, familie **21**, 240
 Cool, Gerrit **14**, 13
 Cool, Pieter **1**, 7, 18-20, **7**, 107, **23**, 113, **24**,
 140²
 Coolhaas van der Woude, S. **20**, 211
 Coolhaes, Caspar Jansz **15**, 70-78 *passim*, **18**,
31, **22**, 216
 Cools, Johanna **23**, 41
 Cools, Lieven **2**, 130⁵⁶
 Cools, Zegher **2**, 130⁵⁶
 Coolsma, S. **18**, 93
 Cooltuyn, Cornelius **19**, 36
 Cooman, Josse **2**, 113
 Coopmans, Johannes **24**, 200
 Coops *zie*: Koeps
 Coore(s), familie *zie ook*: Coorne, Kore(n)s,
 familie
 Coore(s), Catelyntgen **16**, 66
 Coores, Hester, vrouw van Luyken, Caspar *zie
 ook*: Kores **16**, 65-73 *passim*, 77-78, 90-91,
25, 174¹⁸
 Coorne, Susanne **16**, 66
 Coore(s), Tobias **16**, 66
 Coornhert, Dirck Volckertsz **6**, 137, **7**, 95, **8**,
 107, 109, 112-113, **9**, 126, **10**, 35, **11**, 130,
12/13, 56-57, 59, 67, 281, **14**, 180, 187, **15**,
72, **16**, 24, 26, **17**, 58, 62, 66, 107, 132, 136,
18, 11, 15-16, 26, 30, **19**, 49, **20**, 22⁵⁹, 42²⁸,
 185, **22**, 9, 18, 42²⁸, 212-215, 217¹⁵, 226, **23**,
 109, **25**, 59, 63

- Coornhert, Frans Volckertsz **20**, 22⁵⁹
 Coott, Jan Clausen (ook Koth, Jan) **20**, 39
 Copello, Kappeyne van de *zie*: Kappeyne van de Copello
 Copernicus, Nicolaas **12/13**, 209
 Coppen, Lossche (ook Rore, Jacob de) **2**, 134
 Coppenol, familie (Van) **17**, 118-130
 Coppenol, Hillette **17**, 122⁸¹
 Coppenol, Jan Pietersz **17**, 119
 Coppenol, Leendert Pietersz **17**, 119
 Coppenol, Lieven **17**, 119⁶⁶, 123⁸⁴
 Coppenol, Lieven Willemsz **6**, 112-113, 115-116, **17**, 118-119, 126⁸⁸
 Coppenol, Petronella Pieters **23**, 86
 Coppenol, Pieter Willemsz **17**, 118-119, 121, 130
 Coppenol, Stijntje **17**, 122-123
 Coppenol, Teuntge Willems **17**, 123
 Coppenol, Willem Pietersz **17**, 118-130
 Coppens van Diest, Gillis **15**, 149, **17**, 59-60, 72, 74
 Coppins, Anthoine **2**, 113
 Coppins, Lievin **2**, 113
 Coq, Hendrik **56**, 28-29
 Corbe, J. **17**, 149¹⁰⁵
 Corbeau, Olivier **2**, 114
 Cordatus, Adrianus **54**, 195
 Cordier, Andrieu **2**, 129³⁵
 Corens (Coores/Korens), Johannes *zie*: Kores, Jan
 Corneissone, Gheleyn **2**, 114
 Cornelia, vrouw van Lewen, Claes van **7**, 68-69, 71-72, 74-77, 79-80
 Cornelis de Kuiper *zie*: Kuiper, Cornelis de
 Cornelis Pietersz uit den Briel *zie*: Briel, Cornelis Pietersz uit den
 Cornelis, Aeltje **25**, 143
 Cornelis, Antie, wed. van Schellinger, Jan Jansz **16**, 191⁴⁵, 193⁵¹
 Cornelis, Arend **20**, 138⁴²
 Cornelis Adriaansz, Broeder (Broer) **51**, 2, 5, 12, **53**, 58, **2**, 128²¹, **12/13**, 140-141, 166³¹, 201-202, **14**, 167-168, **19**, 91, 96³⁵, **24**, 17²³, 18, **25**, 90
 Cornelis, Gerrit **24**, 27
 Cornelis, Engel **54**, 121
 Cornelis, Jan **5**, 103¹⁸
 Cornelis, Jannetie **55**, 116-118
 Cornelis, Marcus **54**, 103
 Cornelissen, Dirck **16**, 83
 Cornelissen, Jan **15**, 69
 Cornelissen, Leonard **24**, 28
 Cornelissone, Jehan **2**, 114
 Cornelisz, Adriaan (1632, Dordtse Belijdenis) **53**, 146¹, **54**, 6, **16**, 183, **23**, 34, 36, 40, 47, 52
 Cornelisz, Adriaen (martelaar Leiden † 1552) **10**, 16, 20
 Cornelisz, Albert **54**, 35-39
 Cornelisz, Claes **54**, 182
 Cornelisz, Cornelis (ook Gyselaer, Cornelis de, Dordrecht) **52**, 35, 38-39, 42-43
 Cornelisz, Cornelis *zie ook*: Maarseveen Czn., Cornelis (Utrecht, 1660) **53**, 167¹, 169, 178, 182-184, 190
 Cornelisz de Jonge, Cornelis (A'dam, 1617) **54**, 42-44, 46-47, 64, **15**, 80
 Cornelisz, Geleyn **52**, 36-38
 Cornelisz, Gerrit **55**, 147
 Cornelisz, Jacob (1571) **52**, 35, 38, 43
 Cornelisz van Dalen (1652), Jacob *zie*: Dalen, Jacob Cornelisz van
 Cornelisz, Jan (Leiden, 1526) **19**, 28³⁴
 Cornelisz, Jan (Den Briel, 1535) **54**, 108
 Cornelisz de oude, Jan (Hazerswoude, 1533) **54**, 151
 Cornelisz de jonge, Jan (Hazerswoude, 1534) **54**, 121, 171
 Cornelisz, Jan (leraar Oost-Graftdijk) **54**, 47-48
 Cornelisz, Jan (Leiden) **15**, 146
 Cornelisz, Pieter **22**, 64
 Cornelisz, Tamis **19**, 142
 Cornelisz, Willem († 1534) **54**, 121, 171, **7**, 85
 Cornelisz, Zacharias **14**, 156, **17**, 70, **22**, 127²⁸-128²⁹, 132
 Corneliszzone ('pointre'), Frans **2**, 114
 Corneliszoon, Arent **20**, 90-122 *passim*, **21**, 18³⁷
 Cornelius, Carl Adolf **51**, 99, **54**, 102, 106, 131, **56**, 156, **2**, 78, 85-86, **3**, 9, **10**, 46-47, 59, 71
 Cornelius, Johan **20**, 42
 Cornelysen, Pauwel **24**, 27
 Cornet, P. **14**, 17
 Cortoys schrijnwerker **54**, 118
 Corver, familie *zie ook*: Korver familie
 Corver, Cornelis **11**, 71, 80, **20**, 209, 231-232
 Corvinus, Antonius **23**, 10⁴
 Cosquino de Bussy, I.J. le **11**, 44, 69-70, **14**, 28-39 *passim*, 49, **23**, 119-120, 126

- Cosquino de Bussy-van der Lelie, Anna M. le **21**, 185⁶⁶
- Cossee, E.H. **20**, 219-239, **22**, 229, 233-237
- Costa, Isaãc da **51**, 65-66, 68, 70, 82, 88, 91, 134, **11**, 67, **14**, 39, **16**, 191, **20**, 205, **21**, 134, 142, **23**, 98²⁰, 115, **24**, 125, 131
- Costa, Uriël da **6**, 146, **18**, 96
- Coster, Catharina Johanna **6**, 130
- Coster, Dirk **9**, 117, **20**, 36²⁹
- Coster, Gerrit **6**, 130
- Coster, Herman Albertsz **25**, 140¹¹⁵
- Coster, Laurens Jansz **21**, 144
- Coster, Samuel **21**, 149
- Costerus, Franciscus **54**, 126, **14**, 154, 157, **15**, 78, **18**, 25-26, **33**, 35
- Costerus, Isaac **16**, 191
- Cotermans, Jan **23**, 38
- Cotermans, Katelijntje **23**, 38
- Cotes, Clawes Peter **20**, 39¹³⁸
- Cotken, Jan *zie ook*: Koetken **20**, 39¹³⁸
- Coulster, Abel van **56**, 185
- Coup, Willem de **25**, 191⁷³
- Coupé, Jan **5**, 103¹⁸
- Courcelles, Etienne de *zie*: Curcellaeus, Stephanus
- Courtszoon, Anthonis **22**, 60, 66
- Courtewille, François **2**, 113
- Courtney Murray, John **12/13**, 222
- Cou(t)sie, Harm Jacobs **21**, 128
- Coutsy, familie **21**, 128
- Couwenhoven, Johannes **16**, 201-224 *passim*
- Coverden, Gertt von **20**, 27
- Coverden, Reyner van **56**, 4
- Coye, Pauwels vande **24**, 17²²
- Cox, Elisabeth **5**, 98⁸, 102¹⁸
- Craandijk, Alexandrina Geertruida **24**, 120-121
- Craandijk, Coenraad **19**, 152⁷
- Craandijk, Herman **14**, 27, **21**, 165-197 *passim*
- Craandijk, Jacobus **52**, 209-215, **54**, 146, **1**, 22, **10**, 101, **14**, 19, 25-27, **19**, 155-156, **20**, 228, **24**, 139, 145
- Craandijk, Susanna Johanna (Suze), vrouw van Lange, L.P. de **19**, 152
- Crab, Albert **16**, 182
- Craemer, Frans de **2**, 114
- Craen, Huig **54**, 121, 124, 171
- Craftinck (Creftinck) *zie*: Krechting, He(i)nrich
- Cramer, familie *zie ook*: Cremer, Kramer, Kremer
- Cramer, Alle Meindertsz **53**, 34, 39, 91, **1**, 13-16, 22-24 **2**, 9-10, **7**, 12, **10**, 39, **11**, 76, **14**, 18, **18**, 61, **20**, 197-217 *passim*, **24**, 37
- Cramer, Arend Jansz **54**, 117
- Cramer, Hendrik *zie ook*: Valck, Hendrik Evertsz **1**, 75, **11**, 93, 98
- Cramer, J. **20**, 235
- Cramer, Samuel **51** (ed.), 8, 60, 62, 95, 123-151, 155, 181-183, 200-210, **52** (ed.), 1-32, 110, 201, 200-227, **53**, 1-32, 33, 36, 117, **54**, 78, 95, 127-128, 133, 156-157, 160-162, **1**, 22-24, **2**, 7, 81, 83-85, **4**, 67-68 **7**, 28, **11**, 44, 59, 69-70⁶⁹, 74, 78-85, *passim*, **12/13**, 29, 83¹², **14**, 12-39 *passim*, **15**, 28, **16**, 216, 225, **17**, 25, **19**, 84⁷, 89, 99-100, **20**, 213-217, 227-228, 235-238, **21**, 154, **23**, 54, 101^{26,27}, 119, 122
- Cramer, Steven Abrahamz *zie*: Cremer, Steven Abrahamz
- Cranach de Oude, Lucas **25**, 27⁷
- Craon, Catharina de **7**, 87
- Crautwald, Valentin **12/13**, 64
- Crayesteijn, Jacobus **16**, 174
- Crekel, familie De **2**, 117
- Crekel, Catheline de **2**, 117
- Crekel, Daniël de **2**, 117
- Crekel, Gabriël de **2**, 117
- Crekel, Jehan de **2**, 117
- Crekel, Victor de **2**, 117
- Crellius (Spinovius, Spinovsky), familie **25**, 129-133, 157
- Crellius, Catharina **25**, 132
- Crellius, Christina **25**, 132
- Crellius, Christophorus/Christian (ook Spinovski, Christophorus) (1621-1680) **25**, 129-131
- Crellius, Daniel (1669-1740) **11**, 110, **25**, 131-133
- Crellius Spinovius II, dr Johannes (ook Spinovski, Johannes) (1628-1684) **23**, 88⁷¹, **24**, 311, **25**, 116, 124, 127, 129-132, 198-199, 201, 220, 226
- Crellius III, Johannes (ca 1659-1722) **23**, 88-89, **25**, 31-133, 201
- Crellius Francus I, Johannes (1590-1633) **25**, 129, 133, 197⁷
- Crellius, Margaretha **25**, 132
- Crellius Maria **25**, 132
- Crellius, Martinus **25**, 132-133
- Crellius, Paul (1678-1760) **25**, 130
- Crellius, Petrus **25**, 132-133

- Crellius, Samuel (1660-1747) **20**, 188, **25**, 129-130, 201
 Crellius Spinovius, Theophilus (ook Spinovski, Theophilus) (1621-na 1669) **25**, 129
 Cremer, familie *zie ook*: Cramer, Kramer, Kremen **21**, 128, **24**, 84-86
 Cremer, Aagjen Lubbers **24**, 32
 Cremer, Aaltje Izaaks **21**, 112
 Cremer, Abraham Stevensz **24**, 95, 101-102, 112
 Cremer, Abraham Willemsz **56**, 48-61, 65, 66¹, 75¹, **24**, 84, 88, 95
 Cremer, Albert Lubbersz **24**, 32
 Cremer, Andries Stevensz **56**, 75¹, 109, **21**, 119-123, **24**, 88, 91-93, 95, 109
 Cremer, Annigje Willems **24**, 113
 Cremer, Antje Jacobs **24**, 32
 Cremer, Berend Danielsz **56**, 50, 66¹, 87, **24**, 84, 100⁴⁷, 111
 Cremer, Berend Gerritsz **56**, 85, 87
 Cremer, Berend Willemsz **56**, 67¹, **24**, 84
 Cremer, Daniel Berendsz **56**, 50, 66¹, 89, **24**, 84, 87
 Cremer, Doede Lubbersz **24**, 32
 Cremer, Fenneke Stevens **20**, 170³²-171³³, **24**, 95, 100-101
 Cremer, Freerk Tobias **24**, 33
 Cremer, Frouke Dirks **24**, 33
 Cremer, Geertje Berends **24**, 32
 Cremer, Geesche Dirks **24**, 33
 Cremer, Gerrit Berendsz **56**, 66¹, 90, **21**, 120, **24**, 85, 87, 91, 105⁶³
 Cremer, Gerrit Stevensz **24**, 95, 101-102, 110
 Cremer, Grietje Abrahams **56**, 75, 109, **21**, 119, 121, **24**, 87-89, 91-96, 104, 111-112^{87,88}
 Cremer, Grietje Stevens **56**, 75, 109, **21**, 119-121, **24**, 88, 90-93, 95, 100-103, 110-111, 215
 Cremer, Heiltje Berends **24**, 32
 Cremer, Hester Stevens **24**, 95, 100
 Cremer, Hinrich Tobiasz **24**, 33
 Cremer, Izaak Stevensz **24**, 95, 101
 Cremer, Jacob **11**, 93, 98, **22**, 83-86
 Cremer, Jan **16**, 219, 222
 Cremer, Jan Berendsz **24**, 95, 100, 103, 109
 Cremer, Jan Lubbersz **24**, 32
 Cremer, Jan Willemsz **21**, 128
 Cremer, Janneke Lubbers **24**, 32
 Cremer, Johannes **11**, 181, 184
 Cremer, Lubbert Albertsz **24**, 32
 Cremer, Lubbert Jansz **18**, 61, 64, **24**, 27, 29, 32, 34
 Cremer, Marcel R. **24**, 7, 81-116
 Cremer, Roelofsken Berends **21**, 104¹⁷
 Cremer, Saartje Daniels **56**, 66¹, **24**, 85
 Cremer, Samuel Danielsz **56**, 50, **24**, 84-85
 Cremer, Steven Abrahamsz **56**, 66¹, 75¹, **8**, 101, **19**, 107-129 *passim*, **20**, 168²³-169²⁵, 170³², **21**, 112-113, 118-121, **24**, 82-83, 85, 87, 90-91, 93-97, 100-103, 107, 109-113
 Cremer, Steven Berendsz **56**, 92, **24**, 110-111
 Cremer, Steven Jansz **24**, 32
 Cremer, Stijntje **56**, 89
 Cremer, Stijntje Berends **24**, 105⁶³
 Cremer, Teuntje Berends **24**, 105⁶³
 Cremer, Trijntje Berends **24**, 105⁶³
 Cremer, Trijntje Willems **21**, 122, 125
 Cremer, Webbeken Stevens **56**, 75¹, **21**, 120-121, **24**, 90, 92, 95
 Cremer, Wibbegien Stevens **21**, 120-121
 Cremer, Willem Berendsz **56**, 89, **21**, 121-122, 128, **24**, 93, 104-105⁶³, 109, 111-113
 Cremer, Willem Gerritsz **56**, 75, 109, **21**, 119-120, **24**, 88, 91, 93, 103⁵⁷
 Cremer, Willem Stevensz **24**, 95-99, 113
 Crepel, Jacob Woutersz **54**, 181, **56**, 144-146
 Crespin, Jean **15**, 29-30, **17**, 20, **19**, 100
 Crijt *zie*: Krijt
 Crins, Otto **20**, 37¹³⁰
 Crisp, Steven **5**, 96³, 104
 Crock, Cornelia Maria **23**, 121³
 Crocus (Croock), Cornelis **11**, 171-172, 175-177, **15**, 130⁷, 137
 Croix, André du **21**, 177, 188-192
 Croix-Boersma, T. du **21**, 166², 192⁷⁷
 Crok, familie **6**, 187
 Crok, fa. T. **6**, 178
 Crok Tzn, Dirk **6**, 178
 Crok Tzn, J. **6**, 178
 Crok, Trijntje **6**, 178
 Crok en Laan, fa. **6**, 178, 187
 Crom, Mattheus (*zie ook*: Oldenborch, Nicolaes van) **17**, 38-39, 42, 73
 Crommelin, Claude **21**, 144
 Cromwell, Oliver **8**, 97, **9**, 15
 Cromwell, Thomas **12/13**, 118
 Croock, Cornelis *zie*: Crocus, Cornelis
 Crous (ps. van Walré, Jan van) *zie*: Walré, Jan van
 Cruiningen, Jan van **7**, 86
 Cruiningen, Joos van **7**, 86-89
 Cruyck, Willem **54**, 140
 Cruysere, Joost de (ook Verbeke) **22**, 108

- Ctematius *zie*: Erven, Gillis van der
 Cuffeler, burgemeester (A'dam 1663) **6**, 147
 Cupe, Jan **17**, 148
 Cuper, Dirck (1535) **54**, 98, 101
 Cuper, Gysbert **56**, 70-72
 Cuper, Willem die **22**, 45
 Cuperel, Nicolas de **2**, 114
 Cuperinus, Aelbertus **54**, 186-189
 Cuperus, B. **51**, 50, **1**, 75, 77, **18**, 84, 86-87,
20, 202²⁰
 Curcellaeus, Gideon **25**, 222
 Curcellaeus, Stephanus (Courcelles, Etienne
 de) **17**, 181, **20**, 189, **24**, 311, **25**, 117, 129⁶⁴-
 130, 222¹⁸
 Curtius, Jacobus **24**, 11, 20²⁷
 Curtius, Petrus **54**, 160
 Cuyck, Jan Woutersz van **19**, 82³
 Cuyper, Adriaan Dircksz **22**, 101¹⁰⁵
 Cuyper, Albert **6**, 113
 Cuyper, Cornelis de **2**, 126, **20**, 94
 Cuyper, Durk († 1551) **54**, 101, **19**, 57
 Cuyper, Frans *zie*: Frans cuyper
 Cuyper, Frans *zie*: Kuyper, Frans
 Cuyper, Gerrit **54**, 98
 Cuyper, Willem de **12/13**, 113, **23**, 57
 Cuypers van Velthoven, P. **52**, 30
 Cyprianus, kerkvader **52**, 3-5, 7, 9, **53**, 113, **4**,
 52, **15**, **30**, **20**, 139, **22**, 148²⁷, **23**, 19
 Cyrus **1**, 44
- D**
 Daalder, Simon Martinus Anton **14**, 45¹²², **21**,
 191⁷⁶-194⁸⁵, **24**, 153²³
 Daalen, Aleida G. van **6**, 81
 Daams Pzn, Joost **3**, 8, 59-70
 Daldörp, Lüder **20**, 54²⁰⁹
 Dagneaux, H.J. **2**, 153
 Dale, Anthonius van **16**, 37, **17**, 88³⁷, 92
 Dale, Maurissus van **2**, 118
 Dale, Tanneken van **22**, 72¹⁷
 Dalen, Daniel van **25**, 170
 Dalen, Jacob Cornelisz van (1652) **17**, 107,
25, 156
 Dalen, Jacob Thomasz van **18**, 43¹⁴
 Dalenoord, E. **21**, 154
 Dalldörp, Lüder **20**, 54²⁰⁹
 Dalzen, R. van **24**, 204
 Dam, Keimpe **52**, 108
 Dam, Evert van **23**, 69
 Dam, Jan Albertsz van **16**, 188
 Dam, Leon(h)ard van **19**, 193, **20**, 32, **22**, 98⁹⁰
 Dam, W. van **21**, 154
 Dam, Mynart vande (ook Hamme, Meindert
 van) **22**, 91⁵⁷
 Dam, Jan van den **16**, 103
 Dam wever **54**, 102-104, 107
 Damas van Hoorn **54**, 102, **22**, 83,
 Damas Jacobsz (van Leiden) *zie*: Jacobsz (van
 Leiden), Damas
 Damas, Jan **54**, 113
 Damhoudere, Joost de **24**, 23
 Dammassoon, Frans **22**, 58-59
 Damme, Jan van **2**, 128²¹
 Damme, Janneke van **25**, 155
 Damme P. van **17**, 68¹⁰⁵
 Damme, P.C. van **16**, 31
 Damme, Wyllem van den **20**, 56²¹³
 Damme, Tonies van dem **20**, 27
 Danaeus, Lambertus **12/13**, 59, **22**, 212
 Danckertz II, Cornelis **53**, 63, 65, 74
 Daniel **16**, 58
 Daniel (ca 1567) **17**, 195
 Daniel (Woensel) **22**, 74
 Danielsz, Anthony **23**, 86
 Dankart, Albert **2**, 117
 Dantzich, Hans van **17**, 106
 Dapper, Jan *zie*: Thymasz (ook Dapper), Jan
 Darby, J.N. **18**, 95
 Dassel sr, H. **1**, 34
 Dassonleville (lid Raad van Beroerten 1567)
2, 115
 Dasveld(t), Jan **6**, 128
 Dathenus, Petrus (ook Montanus) **54**, 57, **56**,
 83, **2**, 126, **7**, 57, **16**, 39-46 *passim*, **17**, 163²²,
20, 29-30, 242, **21**, 28-29
 Daven, Fye **54**, 102
 David, koning **53**, 144, **56**, 201, 205, **2**, 126, **5**,
 31, 40, 45, 50-51, 57, 66, **6**, 22, **12/13**, 62,
 73-74, 90-91, 95, 97, 101, **15**, 90, **19**, 212,
20, 45, 55, **21**, 24, 27, 29, 37, 60⁵³, 219, 223,
22, 86, 151, **23**, 25
 David, de heer (Antwerpen) **21**, 140
 David, Christian **20**, 159¹⁰
 Dávid, Franz **12/13**, 155-168
 David Joris *zie*: Joris, David
 Davids, Johan **18**, 143, **20**, 57
 Davids, Peter **20**, 57
 Davies, Rupert E. **1**, 119
 Davis, Kenneth **12/13**, 108, 197
 Davis, Natalie Z. **11**, 99
 Day, George E. **23**, 117
 Deák (A'dam, 1667) **25**, 224

- Decavele, J. **10**, 74, **12/13**, 16-17, 39, **15**, 147, **24**, 24
- Decker, Coenraad **16**, 94, 96-97
- Decker, Cornelis **25**, 183
- Deckers, Elsken **52**, 30, 37
- Deenik, A.A. **11**, 71
- Deinze, Barend van **2**, 117
- Dekema, Sicke van **22**, 59
- Deken, Aagje **52**, 102, 217, **54**, 22, **6**, 12, **10**, 112, **12**, 12, **16**, 12
- Dekker, fa. Van Waveren en *zie*: Waveren en Dekker, fa. Van
- Dekker Adrz, Jan **6**, 176-177, 185-186
- Dekker Jzn, Jan **3**, 44
- Dekker Pzn, Jan **6**, 177
- Dekker Jzn, fa. P. **6**, 177
- Deknatel, familie **5**, 109
- Deknatel, Abraham T. **5**, 107³³-108
- Deknatel, Hillegonda Jacoba, vrouw van Smissen, Jacob Gijbsert van der **3**, 59
- Deknatel, Jan **1**, 62, **3**, 59
- Deknatel, Joannes (Jimme) **55**, 71, 74, 80, **1**, 8, 62-71, **2**, 72, **3**, 8, 59-62, **5**, 107-113, 116, **6**, 162, **7**, 27, **11**, 15-16, **20**, 161, 176⁶⁰, **21**, 202⁷, 204¹³
- Deknatel-Swart, Heilke Claassen **5**, 107-110
- Del, Jan Claess **17**, 122⁸²
- Delden, familie Van **56**, 90, **24**, 84-86
- Delden, Albert van **18**, 105
- Delden, Annigje van **24**, 218
- Delden, Berend Jansz van **56**, 50, **24**, 84
- Delden, Gerrit Berendsz van **56**, 66¹, **24**, 84-85, 95
- Delden, Harmen Berendsz van **56**, 50, **24**, 84
- Delden, Izaak Berendsz van **24**, 210
- Delden, Izaak Jansz van **24**, 217
- Delden, wed. Jan van **56**, 86
- Delden, Jan Berendsz van **56**, 66¹, **24**, 85, 111
- Delden, Janneke van **24**, 217
- Delden, Martje Berends van **24**, 100⁴⁷
- Delden, Oedeke Gerrits van **24**, 95
- Delden, Pieter Berendsz van **56**, 66, 81, **24**, 85
- Delden, Steven Berendsz van **56**, 75, 82, 85-87, 97, **18**, 65²³, **19**, 122⁴⁶, **24**, 83, 110-111
- Delden, Steven Jansz van **56**, 86
- Delenus, Petrus **20**, 28
- Delenus, Wouter **11**, 176, **12/13**, 20, 37
- Delff, W. **21**, 11
- Delft, Meynardt van *zie*: Emden, Meindert van
- Del Rio, Lodewijk **2**, 112, **17**, 90
- Denck, Hans **53**, 140-141, **1**, 29⁴³, 118, **2**, 36, 48-49, 57, 71, **7**, 17²¹, 48, **8**, 11-12, 14, 30, 109, **9**, 105, **12/13**, 19, **14**, 180, **22**, 162, **23**, 23-24
- Denekerman, Jan **55**, 125
- Denlinger, D.M. **4**, 65
- Denner, Jacob **21**, 205¹⁵
- Denys, Tanneke **17**, 132, 135
- Denysse, Claes **52**, 36, 42
- Deppermann, Klaus **4**, 67-68, **7**, 43, **10**, 57-58, **12/13**, 83-84¹⁸, 100, 115, 239, 268, 288, **14**, 180, **15**, 134, **19**, 73 **23**, 19³²
- Derks, Alle **56**, 83, **18**, 61-63, 65, **19**, 111-112¹¹, 114²⁰, 125, **21**, 112-113, **24**, 83, 95, 102, 107
- Derks, Jeltje **24**, 212
- Derks, Sijke **24**, 216
- Derramout, Gerrit Jacobsz **16**, 69
- Descartes, René **6**, 32, 33, 137, 146, 152, **14**, 59, 83, 155, **16**, 186, **25**, 142
- Desmarests *zie*: Marests, des
- Detmer, Heinrich **1**, 20⁷, 112, **2**, 86, **10**, 47
- Detmers, Anna, wed. van Albert baardscheerder, Pater **20**, 23⁶⁴, **22**, 110, **25**, 51
- Deuremonde, Gillis van **54**, 113
- Deurhoff, Willem **16**, 186-187
- Deursen, A.Th. van **4**, 62, **20**, 84, **22**, 38, 217, **23**, 31-32, 72, **25**, 157
- Deursen, Jochem Andries **17**, 96
- Deutel I en II, Jan Jansz **16**, 30-38 *passim*, **17**, 9, 88³⁷
- Deventer, Anthonie van **4**, 12, **18**, 13, 20-23, **20**, 25, 57
- Deventer, Berent van *zie*: Berent van Deventer
- Deventer, Gerrit van **56**, 188
- Deventer, Jan Evertsz van **54**, 105, 107, 125, **56**, 171, **11**, 174
- Dever, Marie **54**, 99
- Dexter, Henry M. **23**, 117
- Deyer, Gisbrans Reyers **14**, 161
- Deyl, D. van **23**, 45
- Deyl, Samuel van **53**, 182
- Deynoots, Maeyken **19**, 88-89, 97, 100, 103
- Deyster, Jacobus van der **23**, 53, **25**, 170⁸
- Dhanins, Jehenne **2**, 118
- Dhanins, Martijnken **2**, 118
- Diana, godin **14**, 123
- Dick, John R. **9**, 40
- Dickens, A.G. **3**, 48

- Dickey, Stephanie S. **21**, 7, 39-62
 Diderot, Denis **53**, 100
 Dieckmann, Jürgen **20**, 54²⁰⁹
 Diepenbrock, familie Von **20**, 51
 Diepenbroeck, Coenraet van **16**, 174
 Diepenhorst, I.A. **14**, 41
 Diephout, Lubbert Lubbertsz van **15**, 80
 Diericxen, Peter **22**, 74-75
 Diericxsonne, Jan (ook Cammere, Jan de) **24**,
 12, 15, 17, 22
 Diest, Jan Airtsz van **12/13**, 30
 Diest Lorgion, E.J. **24**, 133
 Dieuwer, vrouw van Mathijsz, Jan **12/13**, 34
 Dieuwertje **15**, 26
 Digna, waardin **56**, 9
 Dignum, pastoor (Blokker) **14**, 160
 Dijck, Anthonie van *zie*: Dyck, Anthony van
 Dijck, Pieter van **23**, 66
 Dijk, Berendina Albertha **18**, 84
 Dijk, Jan Regter op de *zie*: Regter (op de
 Dijk), Jan
 Dijk, familie Van **56** 90, **24**, 86
 Dijk, Adriaan Jansz van **16**, 205
 Dijk, Helena van **16**, 209
 Dijk, Jan van **21**, 97, 108
 Dijk, Pieter Jansz van **16**, 205-207, 209
 Dijk, Tamme van **56**, 85
 Dijkema, Fokke **11**, 119, 126, **14**, 48, **19**, 153-
 155, 164, **20**, 238
 Dijkhuis-Leignes Bakhoven, H.C. **11**, 121⁶
 Dijkhuysen, Jacob van **56**, 28-29
 Dijkstra, B. **4**, 61
 Dijkstra, Uilke Reitses **4**, 82-83
 Dijl, Dirk van **6**, 128
 Dijlius, Daniel **6**, 131
 Dilcher, H. **53**, 93
 Dilthey, Wilhelm **7**, 34-35
 Dinkla, Enno **21**, 182⁵³
 Dinkla, Hero E. **21**, 182
 Dinzelbacher, Peter **25**, 83
 Dircks, Hester **25**, 96²⁰
 Dircksen, Andries **16**, 22²²
 Dircksz, Barent (Doove Barent) **56**, 127, **21**,
 50-51
 Dircksz, Bastiaen **16**, 134, 144
 Dircksz, Cornelis **23**, 37
 Dircksz, Hendrick **24**, 14¹²
 Dircksz I, Jacob **16**, 34⁵², **18**, 61¹⁷
 Dircksz (van Wormerveer), Ome Jacob **25**,
 179
 Dircksz, Jan *zie*: Walen, Jan
 Dirckxen, Rokes **16**, 19¹⁸
 Dircx, Geertje **6**, 114
 Dircx, Heynrick **54**, 181
 Dircx, Zytze **54**, 121
 Dircxdochter, Lysbeth **22**, 60-61
 Dircxsx, Gherit **54**, 108
 Dircxsx, Harmen **18**, 44¹⁸
 Dircsx, Gherit **54**, 108
 Dircxzoen, Engelbert **54**, 153, **56**, 217
 Dirkje, vrouw van Joris, David **54**, 162
 Dirkmaat, J.C. **9**, 52
 Dirks, Claes **54**, 121, **55**, 144²
 Dirks, Elisabeth **11**, 101-102
 Dirks, Heinrich **24**, 150
 Dirks, Herk **54**, 115
 Dirks Jan († 1534) **54**, 80
 Dirks, mr. J. **53**, 76
 Dirks, Lambert **54**, 80
 Dirks, Maerten **54**, 121
 Dirks, Peter (snijder) **54**, 103
 Dirksz, Claes **54**, 170, **55**, 144²
 Dirksz, Faes **51**, 5
 Dirksz, Willem **15**, 130⁴
 Dirkszoon, Jan **54**, 121 (3x)
 Diurken, Helmerus **7**, 55¹²
 Dixmude, burgemeester **2**, 131
 Djojodihardjo, Suhadiweko **9**, 38-39, **24**, 154
 Dobai, Johannes **21**, 68-69
 Dobbelaers, Geertruy **23**, 70
 Dobbensz, Cornelis **54**, 197
 Dock, Christopher **3**, 46
 Doctor Klumpe *zie*: Ebbink, Hendrik
 Doddridge, Philip **21**, 204
 Doedes, J.I. **20**, 207
 Doel, H.G. van den **3**, 43
 Doernick, Hans van **22**, 91⁵⁵
 Does, Elisabeth Akers van der **12/13**, 267, **21**,
 18
 Does, Marthe van der **16**, 92
 Doesborch, Jan Stevensz van **15**, 44, 52, 56
 Doetinchem, Engelbert van **56**, 10-11
 Doetinchem, Johan van **56**, 11, 21
 Doijer, familie *zie ook*: Doyer, familie
 Doijer van Cleeff, A. **11**, 80
 Dokkenburg, P.van **16**, 211
 Dokkum, Cornelis van **11**, 110
 Dokkum, Lieuwe van **11**, 110, 112
 Dolphijn, Agatha, vrouw van Prigge, Aeriaen
 Claes **16**, 73, 84
 Dolphijn, Beertje (Belitje), vrouw van Claesz,
 Karsten **16**, 73

- Dolphijn, Jan **16**, 73
 Domburch, Willem van **2**, 114
 Domela Nieuwenhuis, Ferdinand **2**, **82**, **10**,
 72, **22**, 9
 Domela Nieuwenhuis, F.J. **24**, 128-130
 Dominicus Abelsz (vande Vechte) *zie*: Vechte,
 Dominicus Abelsz vande
 Dominicus, (uit Deventer) **56**, 14-15
 Dominicus, Lisbeth **7**, 69-70, 81
 Dominicus, Truiken **56**, 14-15, **7**, 69-71
 Dominicus, Wybrandus **22**, 43
 Dominissent, Boudewijn **24**, 14
 Domna, Pieter **25**, 127⁵²
 Donatus **22**, 159
 Dondaine, Antoine **11**, 190
 Donens, Peter **8**, 104, 106
 Dongen, Jan van **52**, 40
 Donia, Frans (van) **24**, 191
 Donia, Bocke (van) **22**, 29
 Donk, Maarten **52**, 9
 Donk-Romein, Mies van **19**, 154¹⁵
 Donne, John **9**, 116
 Donselaar, W.M. **2**, 157²³
 Donteclock, Reinier **22**, 216
 Doomer, Lambert **6**, 127
 Dooregeest, Engel Arendsz van **54**, 11, 15-16,
 30-31, 37, 40-44, 46, 53, 64, **55**, 20, 41, **16**,
 180⁸, 197, **17**, 182
 Dooreslaer, Abraham A. van **10**, 36, **20**, 123
 Doornbos, familie *zie ook*: Doornbusch, fami-
 lie **24**, 215-216
 Doornbusch, familie **24**, 103, 110, 215-216
 Doornbusch, Berend Luidrsz **21**, 121, **24**, 90,
 92, 100, 103, 110, 215
 Doornbusch, Grietje Jans **20**, 167²², **24**, 100⁵⁰-
 101, 216
 Doornbusch, Grietje Luidrs **24**, 100⁵⁰, 103,
 110
 Doornbusch, Luidr Jansz **24**, 90, 97-98, 100⁵⁰,
 112⁸⁷
 Doornbusch, Willemkje Luidrs **21**, 103, **24**,
 100⁵⁰, 103, 110, 215
 Doornick, D. **23**, 82⁴²
 Doornink-Hoogenraad, M.M. **1**, 8, 75-80
 Doornkaat Koolman, Jacobus ten **3**, 43, **5**, 8,
 119-120, **11**, 75, **14**, 17, **15**, 149, **17**, 34, 53-
 55
 Doove Barent *zie*: Dircksz, Barent
 Dooyer-Overbeek, Anna **8**, 54
 Dop, B.E. **21**, 7, 97-132, **24**, 7, 81-116
 Dop-Kremer, A. **21**, 113⁵⁷
 Doregeest *zie*: Dooregeest
 Dornseiffen, Hoite Godert **24**, 62, 68
 Dornum, Essa van **54**, 96, **22**
 Dornum, Margaretha van **54**, 96, 176¹, 195,
 22, 38
 Dornum, Ulrich Attena van **54**, 96-97, 176¹,
 20, 49, **22**, 35, 37-38, 47
 Dorpe, Jerom van den **2**, 129³⁵
 Dorpius, Henricus **3**, 9
 Dorré, H.A. **8**, 62
 Dorsten, Jan Adrianus van **8**, 108
 Dort, Jan van **54**, 140, **19**, 93
 Dotingh, Johannes **24**, 193, 199⁴⁵, 202
 Douwen, Jan Wybes van **24**, 33, 35
 Douwen, W. van **11**, 72⁷⁵
 Douwen, Wiebe Jansz van **52**, 49-75, 215-217,
 54, 65, **1**, **23**, **20**, 228, 239
 Douwes, Cornelis **16**, 192
 Douwes, Hans **19**, 115
 Douwes, J. **20**, 214
 Douwes Dekker, P. **11**, 74
 Douwesdr, Anne **22**, 59
 Douwesz (Mooij), Anne **16**, 191⁴⁵
 Douwesz, Jasper **16**, 191⁴⁵
 Douwesz, Merck **22**, 63
 Dove Barent *zie*: Dircksz, Barent
 Doyer, Abraham **11**, 71, 80⁹⁷, **23**, 105⁴¹, **24**,
 125
 Doyer, Johanna **23**, 96
 Doyer, Mattheus **51**, 69, 76, 92
 Doyer, Thomas **23**, 96¹⁶, **24**, 147-148
 Dozy, familie **51**, 133
 Dråndorf, Johannes **19**, 25²⁷
 Dral, Reijer Claesz *zie*: Claesz (Dral), Reijer
 Drechsel, Thomas **22**, 17²⁶
 Dremmen, Peter Petersz van **22**, 100⁹⁸
 Dremmen, Thomas **23**, 17²⁶
 Dreux, D.C.M. **21**, 156
 Drew, John (Jan Dru) **17**, 112, 114-115
 Driessen, A. **20**, 105
 Driessen, Hendrich van **16**, 82, 90, 92, 99
 Dronryp, Jacobus **24**, 204
 Droochscheerder, Jacob de **24**, 20
 Drooge, A.H. van **51**, 45, 181, **52**, 215, **11**,
 120-121, **14**, 48, 53, **21**, 169, 179⁴³, 189
 Drooge, H.A. van **21**, 179
 Droogscheerder, Albert (de) *zie*: Albert
 droogscheerder
 Droogscheerder, Jan **54**, 100
 Droysen, Johann Gustav **7**, 34
 Dru, Jan *zie*: Drew, John

- Drücker von Imbroich, Thomas *zie*: Imbroich, Thomas von
- Druinen, Paulus van **54**, 114, 123, 186-189, 193, **22**, 98, 100
- Dudithius (Dudiçs, Dudich), Andras **25**, 224
- Dudok van Heel, Bas **19**, 50
- Dudok van Heel, S.A.C. **6**, 9, 105-123
- Dülmen, Richard van **7**, 110-114, **10**, 58, **19**, 9
- Dürer, Albrecht **20**, 59, **22**, 10
- Dütscher, familie *zie ook*: Dutscher, familie **20**, 41¹⁵⁰
- Düyffcke, P. **53**, 98-99
- Dufour, Bartholomeus **21**, 189⁷⁵
- Duft, Valentin **12/13**, 113³⁰
- Duifhuis, Huibert **51**, 45, 8, 107, 110, **19**, 16^d, **22**, 212-213
- Duin, C. van **2**, 8, 62-70, **3**, 39, **7**, 29⁴⁹, **24**, 284
- Duinkerken, Anton van (ps. van Asselbergs, W.J.M.A.) *zie*: Asselbergs, Wilhelmus Johannes Maria Antonius
- Duivel, Hein de **54**, 106
- Duivenvoorde, Jan van **56**, 214
- Duke, A.C. **12/13**, 23, 65, **15**, 10, 129-134, **19**, **10**, **22**, 45, 213
- Dulken, Hendrik van **23**, 70-71
- Dullaert, Heijmen **20**, 118
- Dullaert, Joan **8**, 10, 95, 97-99
- Dulmen, Hermannus **18**, 27
- Duncanus, Martinus **14**, 157, **18**, 33
- Duns Scotus, Johannes *zie*: Scotus, Johannes Duns
- Duplessis Mornay *zie*: Mornay, Du Plessis
- Duraeus, Johannes **14**, 88, 92
- Durgerdam, Willem Jansz van **25**, 86
- Durnbough, D.F. **4**, 65
- Dusentschuer, Johan **54**, 178, **5**, 51, **10**, 56
- Dusentschuer, Margaretha **54**, 178
- Dusseldorp(ius), Franciscus **54**, 145-148, **55**, 140, **15**, 70
- Dutscher, Jürgen *zie ook*: Dütscher **20**, 58
- Duyl, G. van **21**, 170¹³
- Duymaer van Twist, A.J. **2**, 145-159 *passim*
- Duyrs, Heijndrick (leerbereider) **15**, 68¹¹
- Duyvis, fa. **6**, 177
- Duyvis, familie **6**, 184
- Duyvis, E.G. **6**, 186
- Duyvis, Jacob J. **6**, 185-186
- Duyvis Jzn, T. **6**, 185
- Dyck, familie **19**, 186
- Dyck, Anni **2**, 73, **3**, 42
- Dyck, Cornelius J. **2**, 79, **3**, 45, 8, 9, 18-32, **9**, 11-26, 30-41, **12/13**, 10-11, 197, 266-283, **21**, 12
- Dyck, Peter J. **9**, 40
- Dyck, Anthony van **21**, 81, **22**, 15
- Dyll, Johan **56**, 14
- Dyserinck, Johannes **52**, 215, 217-220, **19**, 150²
- Dyserinck, Kleiweg *zie*: Kleiweg Dyserinck
- E**
- Ebbing, Hendrika Margaretha **20**, 173-177-178
- Ebbing, Willem **20**, 172-173⁴²
- Ebbink, Hendrik (ook Klumpe, Doctor) **20**, 23, **22**, 109
- Ebeling, Gerhard **7**, 40-47
- Echt, Johannes van **11**, 182
- Eck, Johannes **54**, 93, **11**, 175, **17**, 18, 22³⁴
- Ecke, Hensken **22**, 89
- Eckhart, J. **56**, 65
- Eckehart, Meister **17**, 132
- Edelpöck, Benedikt **21**, 33²⁵
- Eden, Jacob (Jan) Barendsz van **16**, 219
- Eden, Edo Tobias van **24**, 35
- Edskes, Berend **21**, 104¹⁷
- Edskes, Fedde **21**, 101, 103¹⁶-107
- Edskes, Idske **21**, 104¹⁷
- Edward VI, koning van Engeland **17**, 47
- Edzard I, graaf van Oostfriesland **54**, 128, 130, **22**, 13
- Edzard II, graaf van Oostfriesland **7**, 52, **18**, 13, 20⁴³, 23-24, **25**, 44, 46-47
- Edzema, Philipp **20**, 17
- Eeckelenberg, familie *zie*: Eikelenberg, familie
- Eede, Tanneken van den **2**, 117
- Eeden, Edo Tobias van **24**, 31
- Eeden, Frederik van **19**, 51
- Eeghem, familie Van (*zie ook*: Eeghen, familie Van) **51**, 133, **2**, 92, 127, **21**, 142
- Eeghem, Adriaan van **2**, 127, **17**, 155, 182, **20**, 122¹⁰⁶
- Eeghem, Christiaan van **2**, 127
- Eeghem, Jacob van **2**, 127
- Eeghen, familie Van **51**, 133, **2**, 92, **14**, 173, **18**, 51, **21**, 142, **22**, 238, **23**, 95¹², **24**, 140
- Eeghen, Christiaan van **16**, 203⁹³
- Eeghen, Christiaan Pieter van (1816-1889) **51**, 134, **20**, 205, **24**, 140, 145-147
- Eeghen, Christiaan Pieter van (1853-1917) **52**, 2, 224, **53**, 78, **6**, 39¹¹, **11**, 69, 71, **14**, 30,

- 24**, 145-147, 157²⁸
 Eeghen, Christiaan Pieter van (1880-1968) **1**,
 34, **14**, 26, 30, 46-51 *passim*, 100-101
 Eeghen, David van **21**, 186⁶⁹
 Eeghen, Esmée Adrienne van **21**, 186
 Eeghen, Hans van **16**, 82-83
 Eeghen, Isabella H. van **3**, 44, **6**, 9, 124-136,
16, 9, 65-112, 172, **25**, 93
 Eeghen, Jan van **6**, 126
 Eeghen, J. van **2**, 150
 Eeghen, Pieter van (1820) **21**, 140, **24**, 139¹
 Eeghen, Pieter van (1844-1907) **11**, 78, 84,
52, 221, **14**, 23³⁷, **16**, 65, 103, 106, **21**, 140,
 240, **25**, 172-173, 183, 195
 Eeke, Cornelis van **16**, 65, 68, 80, 82, 85, 99,
 102, **23**, 80³¹, 85⁵⁵, **25**, 170⁸, 177, 192-194
 Eekens, Douwe (Dominicus) **55**, 58-59, 62,
 64²
 Eekhoff, Wopke **7**, 106, **23**, 112-113
 Eelman, Johanna Maria **14**, 52
 Eemens, Hendrik **25**, 86, 89-90, 103
 Eenhusius, Gerardus **14**, 159
 Eeuwoltz, Dirck **54**, 153
 Eewouts, Jutte **56**, 156
 Effen, Justus van **52**, 100-101, **24**, 257-258
 Egberts, Hindric **54**, 177
 Egberts, Jan **54**, 177
 Egberts, Roelof *zie*: Morveldinck, Roelof Eg-
 berts
 Egberts, Roelof (1599) **52**, 69-70
 Egbertzoon, Michiel **56**, 188
 Egges, Arian **55**, 143
 Egges, Hendrik Jansz (ook Oudt Heyn) **55**,
 141, 146
 Egges, Jan Pietersz **54**, 115, 151-152, **55**, 143-
 144², 146, **20**, 31
 Egges, Pieter **55**, 143, 145
 Egli, Emil **51**, 4, 103, **4**, 60
 Egmond, Josina van **7**, 87
 Egmond, Jan III, graaf van **7**, 87
 Egmond, Floris, graaf van **9**, 60
 Egmond, Lamoraal, graaf van **24**, 12, 21³³
 Egri, Lucas **12/13**, 158
 Egtwerken, Jan (ook Walen, Jan) **54**, 170, **55**,
 144²
 Ehrenpreis, Andreas **8**, 38-41
 Eijles, Foocke **19**, 115²¹
 Eijloff, Jacob Jansz **25**, 155
 Eijloff, Neeltje Jans **25**, 152, 155
 Eijloff, Nittert Jacobsz **16**, 72, **25**, 121, 154-
 155
 Eijnden, familie Van *zie*: Eynden, familie Van
 Eikelenberg, familie **19**, 143⁵²
 Eikelenberg, Aalbert Harmensen **19**, 132
 Eikelenberg, Grietje **19**, 133
 Eikelenberg, Harmen **19**, 142⁴³
 Eikelenberg, Jan Albertsz **19**, 133, 135, 141³⁹
 Eikelenberg, Lijsbet **19**, 133
 Eikelenberg, Maartje **19**, 134
 Eikelenberg, Simon **14**, 95, 97-99, 108, **19**, 8,
 131-147 *passim*
 Eikelman *zie*: Eilkeman
 Eilkeman, Geert (ook Leermans, Geert;
 Norg, Peter van) **54**, 127, **56**, 18, 22, **12/13**,
 45-54, **20**, 20, 27, **22**, 85-88
 Eisenburg, Johannes (ook Pont, Jan) **12/13**,
 115-116, 122⁷⁷, 133-134, **22**, 87, 98, 106
 Eisenmenger, Samuel **12/13**, 64
 Elbertzoon, Anthonis **56**, 188
 Elconius, Hermannus **51**, 45-47
 Eldering, Petrus **19**, 154
 Elffers, P. **20**, 233
 Elgersma, Franciscus **6**, 157, **20**, 101-124 *pas-
 sim*
 Elia **54**, 75, **56**, 139, **5**, 46, 7, 94, **9**, 105, **12/13**,
 31, 93, 276, **23**, 12, 19, 21, 23
 Elinx, Eva **16**, 66
 Elisa **12/13**, 152
 Elizabeth, martelares **12/13**, 204, **15**, 30
 Elizabeth I, koningin van Engeland **56**, 53,
21, 18, **25**, 29⁹, 37
 Ellul, Jacques **7**, 112-114, **12/13**, 247
 Elout van Soeterwoude, P.J. **51**, 68, **2**, 151
 Elskén, vrouw van Joris, David **56**, 21
 Elst, Cornelis van **17**, 148
 Elstland, familie Van **23**, 31
 Els(t)lant, Joost van **8**, 50, 52
 Elten, Anna van **16**, 83
 Elten, Dirck (Theodorus) Cornelissen van
16, 82-83, 85, 99
 Emde, J. **2**, 151
 Emden, Bernt van **22**, 101¹⁰³
 Emden, Dirck van **22**, 91⁵⁵
 Emden, Girard van **15**, 41
 Emden, Jakob van **56**, 189
 Emden Jan Gerritsz van **53**, 66, **20**, 41
 Emden, Lenaerdt van *zie*: Boekbinder, Lena-
 erdt
 Emden, Meindert van (ook Delft, Meynardt
 van) **54**, 98, 105, 107, 125, **22**, 84²⁰, 105,
 107
 Emmanuël *zie*: Immanuël

- Emmerick, Dirk Jansen **25**, 140¹⁴
 Emmerick, Dirk van **56**, 12
 Emmerik, Stephanus van **56**, 49
 Emmius, Ubbo **4**, 10, 12, 16, **7**, **56**, **10**, **35**, **15**,
 73, **18**, **13**, 16-37, 141-144, **20**, **57**, 139, **25**,
 60
 Encina, Juan del **21**, 32
 Ende, Abraham van den **16**, 76, 78
 Enden, Franciscus van den **6**, 146-147
 Endovianus, Melchior **17**, 42
 Engel, Johannes **25**, 152
 Engelbrecht, Hans **17**, 132, 135, **19**, 125
 Engelbrecht, S.P. **55**, 107-108, 111
 Engelen, Cornelis van **52**, 106, **6**, 161, **24**, 193
 Engelen, Engelbertus van **23**, 36
 Engeler, Maria **19**, 149-150
 Engels, Friedrich **10**, 51, 71-72, **11**, 188
 Engelsman, Jacob den (ook Trumba/Trum-
 baal, Jacob) **23**, 71
 Enno II, graaf van Oostfriesland **4**, 10, **9**, 60,
25, 43
 Enno III, graaf van Oostfriesland **51**, 29-30,
 5, 112⁴⁷, **25**, 47
 Enns, Albert **9**, 42
 Enoch *zie*: Henoch
 Enoch, weduwe **16**, 209
 Enos **16**, 59
 Ens, Hendrik **52**, 215
 Enschede, Isaak **17**, 131
 Enschede, Roelof Hendriksz **15**, 51, **25**,
 128⁸⁶, 154¹⁶⁹
 Entfelder, Christian **11**, 181, 183
 Enyedi, Györgi **25**, 200
 Epeš, Jorjaan **54**, 144
 Epezoon, Douwe **22**, 59
 Epictetus **17**, 158
 Episcopus, Simon **14**, 94, 187, **16**, 68, **17**,
 156, 181-184, **20**, 185, 189
 Epp, F.H. **4**, 64
 Epp, George K. **12/13**, 10, 12, 173-180, 193
 Eppens, Abel **18**, 12, **23**, **20**, 21, 134, **22**, 46,
 209-210, 218, **25**, 48, 55-56
 Erasmus (van Maastricht) **54**, 189
 Erasmus, Desiderius **52**, 2, 9-10, **53**, 59, 68,
 92, 141, **1**, 43-44, 46, 2, 39, 51, **3**, 45, **5**, 31,
93, **6**, 105, 137, **8**, 109, **10**, 40, **11**, 175, 191,
12/13, 9³, 15-25 *passim*, 56, 87²⁹, 162, 185,
 204, 213, 216, 230, 252-253¹⁹, 268, **14**, 56²,
 88, 92, 169, **15**, 122, 125, 129-130, 136-138,
 144, 146¹⁰, **16**, 25³⁰, 144²⁰, **17**, 87, 132, 135,
 155, 177, 180, **19**, 12, 16, 18, 27³⁴, 30, 49,
 63-64, 145, **20**, 198, **22**, 10, 12, 15-16, 22,
 25, 36, 43, 48, 149, 162, 167, 169¹⁵, 171¹⁸,
 214, **23**, 13¹²-14, 16²², 18, **56**, **25**, 68
 Erasmus, Johannes **25**, 63
 Erasmus, Peter *zie*: Rázmán (Erasmus), Péter
 Ergkel, Adam **12/13**, 109¹³
 Erickson, V.O. **5**, 8, 95-113
 Ermel, Gert van **56**, 13-14
 Ermel, Jacob van **56**, 14
 Ermel, Johan van **56**, 14
 Erpecum, Jan van **18**, 46, 51
 Erven (Ctematius), Gillis van der **17**, 61, 64,
18, 120-121, **20**, 63, 66, 80
 Esaias (zoon van Anneken Jansz) *zie*: Lind(t),
 Esaias de
 Esau **19**, 202
 Esau, Elma **21**, 192⁸⁰
 Escher, D.A. **20**, 202²²
 Escornaix, heer van (Monnikendam, 1535;
 commandant krijgsvolk) **56**, 161¹, 183
 Esdra **19**, 192
 Esens, Balthasar van **20**, 25-26, 50, **22**, 82, 88,
 90⁵⁰
 Esken, knecht van Wever, Johan de **7**, 72
 Espine, Jean de l' **20**, 90²⁷
 Essen, Johannes van **20**, 61
 Essenius, Andreas **53**, 163, **9**, 126
 Estep jr, William R. **2**, 78, **12/13**, 10, 212-225
 Ester, P. **24**, 159-184
 Etten, Anna van **18**, 142⁴, **25**, 76⁴¹
 Eusebius **52**, 10, **17**, 82-83, 155, 175
 Euwes, Hendrik **11**, 102
 Eva **7**, 59, **8**, 27, **12/13**, 163, 188, 225, **22**, 151
 Evekink, familie **1**, 76, **18**, 83-100 *passim*
 Evekink, Derk **18**, 84, 90, 98
 Evenhuis, R.B. **4**, 62, **25**, 157
 Everdingen, Allaert van **6**, 127
 Everts, Cornelis **54**, 125
 Everts, Lambert **25**, 55
 Evertssone, Henry **2**, 114
 Evertssone, Jaques **2**, 114
 Evertsz, Cornelis **54**, 125
 Evertsz van Deventer, Jan *zie*: Deventer, Jan
 Evertsz van
 Ewoutsz, Jan **17**, 43³⁸
 Ewsum, heren Van **54**, 96, 142, 176¹, 195, **20**,
 43¹⁵⁷, **22**, 106
 Ewsum, Christoffer van **54**, 96, 176¹, 195, **20**,
 49, **22**, 35, 38
 Ewsum, Essa van **22**, 38
 Ewsum, Johan van **20**, 43, **22**, 37

- Ewsum, Margaretha van **54**, 96
 Exetren, Grietken van den **22**, 72¹⁸
 Eyghere, Beelken **2**, 118
 Eyk, J. van **6**, 128
 Eyl, Elisabeth **17**, 8, 189-197
 Eyl Sluyter, familie Van **6**, 127
 Eylers, Friedrich **20**, 55²¹⁰
 Eyloff *zie*: Eijloff
 Eyles, Hans **5**, 61²⁵
 Eymer, Arnoldus Johannes **6**, 132
 Eynden, R. van **16**, 172, **21**, 68¹⁴
 Eyssen, Pieter **16**, 180
 Ezau **17**, 133
 Ezechiël, profheet **6**, 72, **19**, 205, **21**, 224
- F**
 Fabel, Hans *zie*: Lott, Andreas
 Faber, Gellius **52**, 1, 3, 14, 22, **54**, 77, 158, **2**, 54, 5, 63, 7, 56, 10, 33, 11, 131, 135, **12/13**, 212, 218-220, 229, 14, 154, **19**, 57, **22**, 35, 41-42, 125, 132, 148²⁷, 150
 Faber, Johan **53**, 66
 Faber, J.A. **1**, 86-105 *passim*
 Faber, Samuel **25**, 92
 Fabricius, Christoffel (ook Smidt, Christoffel) **16**, 113⁴, 133⁴
 Fabricius, David **24**, 29
 Fabricius, Theodoricus **12/13**, 119, 125⁹⁰
 Faddegon & C^o, fa. **53**, 94
 Fälber, Leonard (ook Lenhart van Fritslar, van Keulen, van Maastricht, van Tongeren) **12/13**, 110, 115⁴⁰, 120, 128¹⁰⁰, 130, **22**, 106, 108-109
 Faes, Maeyken Cornelis **2**, 116
 Fagel, Gaspar **20**, 168²³, **23**, 53, 150-152
 Fagius, Paul **11**, 180
 Falckner, Daniel **9**, 13
 Falkenburg, R. **16**, 10, 129-153
 Fantel, Hans **5**, 97
 Farmer, W.R. **10**, 15, 27-28
 Farnese, Alexander, hertog van Parma **2**, 120, **25**, 38
 Fasel, W.A. **19**, 131
 Fast, Heinold **1**, 49⁵-50¹⁶, 62, **2**, 36, 38, 78, **3**, 8, 47, 56-58, **4**, 7, 22-31, 47, 61, 5, 19, **7**, 97, 101, **9**, 38, **10**, 42, **19**, 70
 Faulkelius, Hermannus **54**, 98, **10**, 37, **20**, 97, 122
 Faustus, Dr **53**, 58, **25**, 137¹⁰³
 Fèbre, Lucien **1**, 82-86, **7**, 38, **12/13**, 198
 Feddes, Berend **21**, 104¹⁷-105, **24**, 89, 113
 Feddes, Idske **21**, 104¹⁷-105
 Feddes, Ugge **52**, 66
 Feddriks, Douwe **20**, 116, 120
 Feenstra, Pieter Wepkesz **14**, 18
 Feenstra jr, P. **51**, 181, 184, 187, 191, **52**, 200, **6**, 17, **14**, 26-51 *passim*, **20**, 233
 Feicken (Feickes), Hille **11**, 97, **12/13**, 203, **22**, 81⁵
 Feige, Johann **12/13**, 120
 Feisser, Johannes Elias **18**, 95-98, **20**, 202²⁰
 Feitama, Eduard **6**, 126, **21**, 70, **24**, 47
 Feitama, Jacob Idesz **15**, 81
 Feitama jr, Sybrand **16**, 103, **21**, 70, 74, 77-78
 Feith, Rhijnvis **21**, 96
 Feiwei, Mimi **16**, 103
 Fekkes, Martje **18**, 70, 81
 Felbinger, Jeremias **23**, 83, **25**, 160
 Felgenhauer, Paul **25**, 147
 Félibien, André **21**, 79
 Fell, Margaret **6**, 141, **14**, 61
 Fellmann, Walter **2**, 71
 Fénelon **21**, 79
 Fenna, vrouw van Boelsen, Johan **18**, 142⁴
 Fens, Kees **7**, 106
 Ferdinand I, koning/keizer **11**, 181, **25**, 70²⁰
 Ferdinand III, koning **23**, 44
 Ferf, P.B.J. **6**, 187
 Ferrner, Bengt **24**, 49, 51, 257²⁰
 Fettens, Idske **21**, 105
 Feuerbach, Ludwig Andreas **6**, 80-81
 Fèvre d'Étaples, Le *zie*: Lefèvre d'Étaples
 Feyter, Adriaen **19**, 141³⁸
 Feyter, Claes **19**, 135-142 *passim*
 Ficino, Marsilio **17**, 138³⁵
 Fijne, Paschier de **19**, 138, **20**, 184, 187
 Fikensholt, Armgart von **20**, 27⁸²
 Fikensholt, Jost von **20**, 31
 Finger, Tom **12/13**, 235
 Fiore, Joachim de **7**, 113, **10**, 72, **12/13**, 93, **23**, 21
 Fischer, lekenprediker (1917) **14**, 17²⁵
 Fischer, Andreas **12/13**, 162
 Fish, Simon **1**, 118
 Fisher, John **11**, 175
 Fix, A.C. **19**, 136, 145-147
 Flacius Illyricus, Marcus **17**, 177⁶⁶
 Flandrin, J.L. **12/13**, 165
 Flavius Josephus *zie*: Josephus Flavius
 Fleischer, F.C. **9**, 29, **10**, 90³, 101-102, 47, **14**, 47, **19**, 176
 Flemink, familie **40**, 42

- Fles, Roelant van der **23**, 69
 Flesseman-van Leer, E. **6**, 79
 Fliedner, Th. **24**, 126
 Flim, Bert-Jan **24**, 276, 278
 Flinck, Govert **6**, 109-122 *passim*, **15**, 85, 87, 89, **21**, 40⁵-41, 56, 61
 Flines, familie De **18**, 45, **21**, 232-233, **24**, 252, 260²⁷
 Flines, Cornelis de **18**, 45²²
 Flines de Oude, Guilbert de **18**, 40⁴, 42¹⁰, **21**, 72, 232
 Flines, Guilbert Philipsz de **18**, 40⁴, 42¹⁰, 50
 Flines, Philips de **21**, 70-78, **24**, 254, 256
 Fockens, familie **24**, 229¹³
 Floh, Jacob Hendrik **52**, 109, **20**, 193
 Floris, Foecke **6**, 157, **20**, 102-103
 Florisz van Berckenrode, Balthasar **17**, 117, **25**, 119
 Fock, familie **51**, 133, **16**, 222
 Fock, Abraham **20**, 55
 Fock, C. **14**, 172
 Fock, Jacob (1770-1835) **11**, 62, **16**, 212¹²³, 219, 221¹⁵⁴, 223¹⁶¹⁻¹⁶³, 226, **21**, 140
 Focke, Hans **20**, 30
 Focke, Harmen **20**, 30-31¹⁰²
 Focke, Johann **20**, 31¹⁰²
 Fockens, familie **24**, 229¹³
 Fockesz, Obbe **22**, 63
 Focking, familie **6**, 125
 Focking jr, Cornelis **16**, 204¹⁰⁰⁻²⁰⁸, 223¹⁶⁴
 Focking sr, Cornelis **53**, 85, **16**, 204-206¹⁰⁵
 Focking, Eva **6**, 125
 Focking, Hendrik **16**, 205, 209
 Focking, Sara **16**, 204¹⁰⁰, 206¹⁰⁶
 Foeldrichs, Claes Jansz **5**, 102¹⁷-104, 106-107
 Foeldrichs, Nicholas **5**, 106²⁸
 Foeldrichs-van Laer, Magdalena **5**, 104
 Fokke, S. **51**, 9, 13
 Foksen, Adriaen Anthonisz **54**, 117
 Folckers, Dirck **20**, 37¹³⁰
 Folckerts, Trijntje **19**, 124⁵³
 Folkema, Jacob **53**, 66
 Folkert Pieters, familie **21**, 230
 Folkerts(z), Pieter **56**, 81-82, **18**, 54, 70, **24**, 31
 Folkertsma, D. **21**, 185
 Folkertsma, E.B. **24**, 266
 Fonck, Dirck **54**, 190
 Fons, familie **22**, 28³⁴
 Fontaine Verwey, H. de la **4**, 62, **8**, 108, **16**, 65, **17**, 139
 Fontein, familie **51**, 133, **21**, 229, 239, **24**, 194
 Fontein, Freerk **51**, 126, **24**, 189⁸, 204
 Fontein, F.D. **11**, 79, **21**, 229
 Fontein, Pieter **23**, 103³⁴
 Fonteyn, Thomas **52**, 24, **22**, 124¹⁶
 Foorthuis, Willem **21**, 97, 108
 Fopma, G. **54**, 9-65, **55**, 1-42
 Foppes, Annetje **16**, 190⁴⁴
 Foreest, C. van **10**, 93-95
 Formosus, paus **25**, 83
 Forte, Dieter **10**, 75
 Fortgens, Abraham **22**, 123
 Fortgens, Anna **8**, 51
 Fortgens, G. **22**, 123
 Fortgens Jaczn, Isaak **16**, 203⁹⁴
 Fortgens Jaczn, J. **16**, 214
 Fortgens I, Michael **16**, 185, 198, **22**, 123
 Fortgens II, Michael **8**, 54
 Fortuyn, Symon Jansz **18**, 43¹⁴
 Fosse, Guillaume de la **2**, 114
 Foster, James **6**, 162
 Foth, P.J. **4**, 64
 Foth, Peter J. **1**, 62
 Fouckezoon, Eelck **22**, 61⁵⁴
 Fox, George **5**, 101¹⁶, 104, 141, **9**, 107, 109, **16**, 94, **25**, 96²¹
 Foxe, John **19**, 100, 103
 Fraenkel, Peter **12/13**, 163
 Fraet(en), Frans **20**, 63-69, 71-81
 Franc jr, Adam *zie*: Francke jr, Adam
 Francijntgen **11**, 104
 Francius, Petrus **55**, 64
 Franck, gebr. **19**, 49
 Franck, Isbrant Jeronimus **55**, 110, 114
 Franck, Jeronimus Isbrantsz **55**, 114
 Franck, Sebastian **52**, 9-10, **54**, 91, **1**, 10, **2**, 75, **3**, 46, **4**, 65, **5**, 27, **7**, 47, 95, **8**, 106, 109, 113-114, **9**, 105, **11**, 183, **12/13**, 60, 65, 154⁹⁴, 166, 221, 281, 286, **14**, 180, **15**, 75, **17**, 15, 17, 22³⁴, 27⁴⁵⁻²⁸⁴⁷, 29, 47⁵², 132-142 *passim*, **18**, 11, 16, 120, **19**, 64-65, **20**, 22, 47⁵², 50¹⁸⁶, **22**, 94⁶⁹, 148²⁷, 176, 210, 215, **23**, 110, **25**, 43, 48, 51, 58-63, 69¹⁷
 Francke sr, Adam **25**, 196-197
 Francke jr, Adam (Francus Transylvanus, Adamus) **24**, 312¹¹, **25**, 8, 115-116¹⁰, 122-123, 128⁵⁵, 147-148, 157, 164, 196-227
 Francke, August Hermann **9**, 13
 Francke, Catharijntje **25**, 116¹⁰
 Francke, Dieuwertje **25**, 116¹⁰
 Francken, Everwijn **1**, 76

- Francken, Frederick **16**, 77, 79, 106
 Francken, Gerrit **25**, 81-82⁵⁸
 Francken, W. **24**, 133
 Franckenstein, Goll van *zie*: Goll van Franckenstein
 François, Jean **22**, 76
 François van Turenhout, Sara *zie*: Turenhout, Sara François van
 François van Turenhout *zie*: Turenhout, François van
 Francus, Adam *zie*: Francke, Adam
 Franckx, Jan **2**, 114
 Franeker, Julius van **22**, 81⁵
 Franken, H.J. **21**, 179
 Franken-Duparc, Else Atie **21**, 179
 Frans I, Rooms-Duits keizer **8**, 41
 Frans cuyper **22**, 57, 62⁵⁹
 Frans snijder **22**, 55
 Frans, Tanneke **17**, 142
 Fransen, Siewert **19**, 113¹⁶, **24**, 107
 Franz, Jan **54**, 122
 Frantzius, D. **20**, 117
 Franz (Antwerpen) **22**, 101¹⁰³
 Franz (Oldenburg) *zie*: Iper, Frans van
 Franzen, Harm **24**, 32
 Fredericq, Paul **15**, 132, 136, 138
 Frederik, davidjorist **19**, 194, 202, 204, 210
 Frederik van Baden, bisschop van Utrecht, **11**, 87
 Frederik I, koning van Denemarken **23**, 21
 Frederik III, keurvorst van de Palts **22**, 36⁵
 Frederik de Grote, koning van Pruisen **5**, 112⁴⁷
 Frederik de Wijze, keurvorst van Saksen **23**, 18
 Frederik Hendrik, prins van Oranje **6**, 106, **20**, 91, **24**, 40
 Frederik Willem I, koning van Pruisen **9**, 18-20, **14**, 173-174
 Frederik Willem II, koning van Pruisen **20**, 192
 Frederiks, Dirk (ook Vaertgen) **54**, 115, 151, **55**, 144²
 Frederiks, Frederik **17**, 77
 Fredriks, Kempe **16**, 191⁴⁵
 Freerks, Eime **20**, 54
 Freerks, Sicke *zie*: Frericksz Snijder, Sicke
 Freimoet, Wilco **17**, 148
 Fremerij, Paulus **23**, 68³⁹
 Frenkel, antiquariaat **55**, 107
 Frerichs, G.E. **1**, 22, **11**, 76, **22**, 129-131, **24**, 64, 134
 Frerichs, J.G. **23**, 124⁸
 Frerichs, Junge Peter **20**, 41
 Frericks, Sicke *zie*: Frericksz, Sicke
 Frericksz van der, Frerick *zie*: Boogh, Frerick Frericksz van der
 Frericksz, Tonis *zie*: Boogh, Tonis Frericksz van der
 Frericksz Snijder, Sicke **52**, 1, 6, 27, **54**, 79, 171, **56**, 135, 200, **2**, 85, **5**, 43, 64, **6**, 7, **11**, 89, **12/13**, 29, **19**, 56, **20**, 63, **22**, 40, 45, 50, 58, 81⁵
 Frericxz, Peter **54**, 90
 Frericxzoon, Symon **22**, 58
 Freriks, Geertje **56**, 84
 Freriks (zen?), Jan **24**, 107⁷⁰
 Frese, familie **20**, 42
 Frese, Sybbeken **22**, 81⁵
 Fretz, J. Winfield **1**, 35
 Frey, Claus **12/13**, 113³⁰
 Fridag zu Gödens, Frantz Ico von *zie*: Gödens, Frantz Ico von Fridag zu
 Friedmann, Robert **1**, 35, 44-45, 54, **2**, 38-39, 44-45, 72, **3**, 41, **4**, 24, **5**, 116, **6**, 13, **12/13**, 197, 286, **20**, 87-88
 Friese, Claes de **20**, 22⁶²
 Friesen/Friezen familie **19**, 186
 Friesen, Abraham **1**, 49, **5**, 72, **7**, 32, **10**, 72, **22**, 129-130, 132
 Friesen, J.F. **24**, 183
 Friesen, Peter Martin **19**, 185
 Frieswijk, Johan **24**, 263-271
 Frijhoff, W. **16**, 12-14¹⁰
 Frisius, Cornelius **10**, 86-87²³
 Fritzlar, Lenhart van *zie*: Fälber, Lenhart
 Frouck, vrouw van Serps, Fedde **22**, 57³³
 Frützen, Hans **20**, 30¹⁰⁰
 Fruin, Robert **54**, 149, **2**, 83
 Frutiger, Magdalena **21**, 114
 Frutiger, Maria **21**, 125
 Frutiger, Peter **21**, 125
 Frutiger, Ulrich **19**, 119³⁶
 Fry, Barbara **19**, 110⁸, **21**, 111⁴⁵, 115
 Fuchs, Charles **53**, 83
 Fuchs, Ernst **7**, 47
 Füsslin, Johann Conrad **51**, 4
 Funk, Christian **9**, 24
 Funk, A. **4**, 64
 Furly jr, Benjamin (Colchester) **5**, 99, 106²⁶, **6**, 35, **9**, 17
 Furly sr, Benjamin (Rotterdam) **5**, 99-100, 106²⁶

Fyckaert, Joos **22**, 75
Fynje, Wybo **56**, 94

G

- Gaaikema, Harm H. **21**, 185
Gaaikema-Onnes, R. **2**, 82, 89³
Gaal, Pieter **56**, 188
Gabbema, Simon **5**, 58⁹
Gabriël, aartsengel **9**, 56
Gabriël, stiefzoon Kirchen, Bernardus **18**, 12
Gabriël y Bento, fa. *zie*: Bento y Gabriël, fa.
Gabriëlszone, Jehan **2**, 114
Gadamer, Hans-Georg **7**, 36-38, **12/13**, 154
Gaeledr, Claesken **11**, 102
Gärtner, Jan Hendrik *zie*: Gertner, Jan Hendrik
Gailliard(d)t, Hans (Jan/Johan) *zie ook*: Ghelliaert, Willé **5**, 93-94, **17**, 47, 64, 72, **18**, 120, **25**, 53, 60
Gailliart, Willem **15**, 41¹³, 59, 61⁷⁶, **17**, 17, 47⁵², 50⁵⁸⁻⁷² *passim*, 73-74, **18**, 120, **22**, 125
Gäismair, Michael **5**, 70, **7**, 110, 114
Galen, Jan van **19**, 145
Galenus Abrahamsz de Haan *zie*: Haan, Galenus Abrahamsz de
Galeyn, familie Van *zie*: Geleyn, familie Van
Gallam, Jellys **56**, 8-10
Galle, Pauwels **2**, 133
Galle, Philips **25**, 39
Galle, Theodoor **25**, 39
Gallée, Johan Hendrik **21**, 158-159
Gallus (romeins stadhouder Achaia) **18**, 31
Gamaliël **2**, 152, **18**, 22, **19**, 198
Gamerslach, Jacques van de **53**, 170
Ganglofs, Claes **54**, 170¹, **20**, 22, 41, 246
Gansenebe van Harderwyk, Diederik **20**, 26⁸⁰
Gansfort, Wessel **54**, 91-92, **12/13**, 258³⁶, **19**, 18, 28, 49, **20**, 198, **22**, 36
Garbrands, Jan **55**, 10
Garbrands, Wijbe **21**, 125
Garbrantsz (Arkema), Gerryt *zie*: Arkema, Gerrit Garbrantsz
Garbs, Jan **55**, 10
Garments, Crelis **55**, 8
Garner, Jakob **19**, 127⁶³
Garreau, L.E.F. **53**, 82, 84-85
Garrels, Stijntje **17**, 148
Garrelt schipper **25**, 57
Garzoni, Thomas **25**, 156
Gasser, Elsbeth **19**, 127⁶³
Gasser, Hans **19**, 113¹⁷
Gastaldi, U. **4**, 64, **7**, 105
Gaukes, Ydse **56**, 30-33, 36, **18**, 101
Gaumann, Christen/Christian **19**, 115²⁴
Gaumann jr, Christian **19**, 116, 121⁴⁴
Gaytyes, Thyethie (Tjitte) **22**, 63⁶³
Gebhardt, C. **14**, 55¹, 85
Geel, Jan van *zie*: Geelen, Jan van
Geelen, Fenneke van, vrouw van Geelen, Jan van **54**, 114, **56**, 9-10
Geelen, Jacob van **56**, 10-11
Geelen, Jan van (ook Lukener, Hansken) **54**, 85, 102, 114, 116, **56**, 5, 9-10, 182, 188, **2**, 106, **5**, 57, 63, **10**, 62-65, **11**, 93, 97, 159, **12/13**, 35-37, 114, **22**, 82¹¹
Geense A. **4**, 7, 50-59
Geert Janszoon **22**, 37
Geertken Erasmusdr **54**, 189
Geertruyd, vrouw van Simons, Menno **54**, 74, **22**, 92⁶²
Geertruyt, vrouw van Claeszoon, Dammas **54**, 198
Geerts, Gerrit **15**, 88
Geertsema, familie **20**, 50¹⁸³
Geertz, Allert **24**, 204
Geeryts, Michiel **2**, 117
Geese **22**, 88
Geest, Wijbrant de **6**, 107
Geesteranus, Johannes Evertsz **19**, 137-138, **20**, 187
Geesteranus, Justus **14**, 94
Geesteranus, Pieters Evertsz **19**, 138
Geeszoon, Focke **22**, 64
Gehazi **2**, 93
Geiffertsen, Nicolaus *zie*: Gevaerts, Nicolaes
Geijtenbeek, Adriana Maria Arssina **23**, 121³
Geiser, Samuel H. **4**, 64, **12/13**, 233
Geissen, Junghen von **12/13**, 128¹⁰⁰
Geldenhouwer, Gerard **12/13**, 19, 125⁹⁰, **15**, 78, 136
Gelder, fa. Van **6**, 176-177, 179, 181, 184
Gelder, familie Van **24**, 47
Gelder, Arend van **16**, 213¹²⁵
Gelder, Arent Hendrik van **51**, 126, **11**, 477-48, **16**, 202-222 *passim*
Gelder, Enno van **10**, 53, **22**, 214
Gelder, Hendrik van **16**, 213²¹⁵, **24**, 123
Gelder, Jan van **53**, 167¹, 169, 178, 182-183, 194
Gelder, J.G. van **21**, 65-66, 69, 91⁷⁹
Gelder, Lydie van **24**, 279
Gelder, Pieter van **53**, 163¹, 165-166, 180,

- 186², 188, 193, **55**, 131, **2**, 106-107
 Gelder de Neufville, David Mattheus van **24**, 257
 Gelderblom, A.J. **16**, 84, 87-88
 Geldorpheus, Goswinus **10**, 35, **22**, 210, 213, 224, 226
 Gelen, Jan van *zie*: Geelen, Jan van
 Geleyn, weduwe Jacob van **23**, 71
 Geleyn, Jan van **23**, 71
 Geleyn, weduwe Pieter van **23**, 71
 Gellius Faber, *zie*: Faber, Gellius
 Gellus, Petrus **18**, 21-22
 Gelre, Karel van *zie*: Karel van Gelre
 Gelre, Pieter van **22**, 100
 Gemmingen, Dietrich von **53**, 137
 Génard, P. **2**, 87
 Geneff, Valerius van **2**, 109
 Gendt, Carel van *zie*: Gent, Karel van
 Gendt, Petrus Stephanus van **17**, 577³
 Genis, René **15**, 98
 Gennep, Caspar von **11**, 173
 Gent, Hendrik van **22**, 98
 Gent, Karel van **10**, 36, **20**, 194², 25, 50, **25**, 50-51
 Gentman, Cornelis **53**, 156, 163, 180, 189, **20**, 99-122 *passim*
 Georg van Saksen **9**, 59
 George, T. **12/13**, **10**, 12, 195-211
 Georges, E.F. **53**, 50-52
 Gerber, familie **21**, 128
 Gerber, Claas (Nicolae) **19**, 120³⁹, **24**, 100
 Gerbrands, Klaas **55**, 136
 Gerdes, Daniël **6**, 161, **10**, 38
 Gerdes, Johann **20**, 28⁹⁰
 Gerhards, Wilhelm **11**, 51, **20**, 202²¹-216 *passim*, 231
 Gerlach, H. **19**, 186
 Gerlacher, Diepolt *zie*: Billicanus (Gerlacher, Diepolt)
 Gerlofs, Salomon **24**, 204
 Gerrevink, J. Moeriaens van **16**, 199⁷⁹
 Gerries, Abraham **20**, 39
 Gerrish, B.A. **3**, 46
 Gerrit met de baard **54**, 122
 Gerrit Boekbinder *zie*: Boekbinder, Gerrit
 Gerrits, Abraham **56**, 49
 Gerrits, Brixius *zie*: Norden (Nordanus), Brixius Gerrits van
 Gerrits, Dirk **24**, 84
 Gerrits, Jan **8**, 22-23
 Gerrits (Görritz), Johan **20**, 57-58
 Gerrits, Soetjen **16**, 16¹⁴, **20**, 64
 Gerrits, Vrouw **16**, 16¹⁴
 Gerritsma, Metje Tj. **11**, 85
 Gerritsz, Cornelis **54**, 115, **55**, 144²
 Gerritsz, Dirck (1649) **23**, 66
 Gerritsz (van den Busch), Dirck *zie*: Busch, Dirck Gerritsz van den
 Gerritsz, Hendryck **55**, 114
 Gerritsz, Lubbert **55**, 45, **1**, 72, 7, 23, **14**, 91, 186, **15**, 79-80, 82, 92, 94, 99, 111, **16**, 183, **20**, 242, **22**, 111
 Gerritsz, Michiel **52**, 33, 36, 42
 Gerritsz, Pieter **54**, 104
 Gerritsz, Wouter **14**, 100
 Gerritsz van Emden, Jan *zie*: Emden, Jan Gerritsz van
 Gersema, Johan **20**, 49-50
 Gertner (Gärtner), Jan Hendrik **19**, 120³⁹
 Gerwen, Isaïc van **16**, 120
 Geryts, Maritgen, vrouw van Adriaens, Adriaen **54**, 152-153
 Gerytsdochter, Deliane **54**, 152-153
 Gerytsz, Neel **7**, 85
 Geuns, familie Van **51**, 133, **54**, 133, **14**, 173, **24**, 32
 Geuns, J. van (pred. Leiden) **11**, 48
 Geuns Mzn, Jakob van **3**, 44, **16**, 106, **24**, 214, 249-250
 Geuns Mzn, Jan van **52**, 106, **3**, 44
 Geuns, Matthias van (1769-1832) **51**, 133, **52**, 106, **3**, 44, **14**, 173, **16**, 12, **24**, 249
 Geuns, Matthias Jansz van **11**, 48, 62⁴⁴
 Geuns, Matthias C. van **14**, 18
 Geuns, Pieter van **56**, 84
 Geuns, Saartje Berends van **18**, 69
 Geuns, Steven van **14**, 173
 Geuns, Steven Jan Mzn van **52**, 106
 Geurts, Marten **53**, 161, 166, 174, 186²
 Gevaerts, Nicolaes (ook Nicolaus Geiffertsen; Nicolaes Gevardus) **17**, 62, 73, **18**, 119-120
 Geyen, Peter von *zie*: Tasch, Peter
 Geyl, P. **12/13**, 65
 Gheerolf, Cornelis **2**, 113
 Gheerolf, Jacques **2**, 113
 Gheert, zoon van Schotteldreijer, Derrick **7**, 68
 Ghelliaert, Willé *zie ook*: Gaillart, Johan **5**, 94
 Ghendt, Carel van **51**, 62, **53**, 22
 Ghendtbrugge, Jan van **2**, 106
 Gherit (uit Arnhem) **2**, 114

- Gheruwe, Pieter van **24**, 17, 24
 Gherwen, Abraham Matthijsz van **16**, 17-27
passim
 Gherwen, Ambrosius van **16**, 19¹⁸
 Gheyn II, Jacob (Jacques) de **16**, 130-131
 Gheynst, Johanna van der **54**, 99
 Ghysbertsdr, Ghysbertgen **54**, 103
 Gichtel, Johann Georg **16**, 94, **17**, 140, 151
 Gideon **3**, 17-18
 Gielis, martelaar **11**, 103
 Giessen, Caspar von **12/13**, 131¹¹³
 Gifftheil, Ludwig Friedrich **16**, 68
 Gijsbers, Ulf **20**, 21
 Gijsberts, Lijsebet **23**, 63, 66
 Gijsbertszoon, Jakob **56**, 188
 Gijsbrechtsz, Hendrik **53**, 159¹
 Gijsbrechtsz, Leendert **22**, 221²⁹
 Gijsen, Aafje **17**, 153
 Gildemeester, familie **6**, 126
 Gildemeester, Adriaan **21**, 134
 Gildemeester, Susanne Elisabeth *zie*: Buse-
 Gildemeester, Susanne Elisabeth
 Gillis, Cornelis **2**, 116
 Gilse, Alexander Gerard van (1847-1928) **24**,
 120
 Gilse, Alexander Gerard van (1923-) **1**, 73,
12/13, 287, **24**, 117-138, 284
 Gilse Jaczn, Hendrik van *zie*: Voorst van Gilse
 Jaczn, Hendrik van
 Gilse, Jacob van (1836-1917) **11**, 71, **14**, 26-
 27, 32⁶⁸, **24**, 120
 Gilse Janzn sr, Jacob **24**, 122-123
 Gilse Janzn jr, Jacob **24**, 124
 Gilse, Jan van (1756-1782) **16**, 202, **24**, 122
 Gilse, Jan van (1810-1859) **51**, 136-137, 190,
52, 209-210, **11**, 56-57, 59, 67-69, **14**, **11**, **20**,
 197-216 *passim*, 221, **23**, 95¹¹, 108⁴⁹, 116, **24**,
 117-138, 140
 Gilse jr, Jan van **20**, 209, 215, 217
 Gilse, wed. prof. Jan van **11**, 59
 Ginder, Henry A. **9**, 41
 Gingerich, Melvin **1**, 35, **4**, 65
 Gingeryg, Hans *zie*: Güngerich, Christen[?]
 Ginzburg, Carlo **22**, 218
 Giran, E. **53**, 130
 Girard, René **6**, 57⁸
 Glasmaecker, Adriaen Jansz **54**, 154
 Glasemaker, Peter **20**, 31-32, **22**, 86, 98
 Glasemaker, Willem **11**, 93, **20**, 22⁵⁹, **25**, 61
 Glashorst, Gijsbert **56**, 28-29
 Glasius, B. **21**, 68
 Glasmaker Jan **22**, 56
 Glas(e)maker, Peter **12/13**, 38, **20**, 32, **22**, 86-
 87, 98, 101, 105
 Glasmaker, Willem **54**, 117, **56**, 7-8, **11**, 93,
25, 61
 Glasz, Pieter Jacob **10**, 92, 100
 Glazemaker, Jan Hendriksz **6**, 150, **14**, 56²,
 59⁷, **16**, 186, **25**, 142, 144
 Gleysteen, Gerritje **21**, 192, 194
 Gleysteen, Jan **9**, 52, **21**, 166², 192
 Glimmer, familie **16**, 106, 136¹⁰
 Glimmer, Anna **25**, 138¹⁰⁶
 Glimmer, Catharina **16**, 100
 Glimmer, Govert **16**, 100
 Gnapheus, Guilhelmus **15**, 130⁴, 132
 Goch, Jan van **17**, 96
 Goclenius, Conradus **15**, 146¹⁰
 Godschalk, Jacob **9**, 24
 Goebens, Goossen **7**, 51
 Goede, Hendrik de **20**, 53
 Gödens, Frantz Ico von Fridag zu **24**, 30
 Goehre, Paul **52**, 195
 Goer de jonge, Hansken van **22**, 91⁵⁵
 Goeree, Jan **16**, 102
 Goeree, Wilhelmus **16**, 102
 Görritz, Johann *zie*: Gerrits (Görritz), Johann
 Goertz, Hans-Jürgen **1**, 46, 49⁵, **2**, 39, 41, **3**,
 46, **4**, 7, 32-49, 64, **6**, 58⁹, **7**, 9, 31-50, 102-
 103, 107, 109, **8**, 84, **10**, 44, 71, **11**, 9,
12/13, 86²⁸, 199, 268, **19**, 72, **22**, 183¹¹, **23**,
 26, **25**, 67
 Goes, Cornelis Pietersz van der **54**, 94
 Goes, Anthony Jansen van der *zie*: Jansen,
 Anthony
 Goes, Joannes Antonides van der **16**, 85-87,
 98
 Goessed, Griet, vrouw van Reynertsz, Jasper
22, 63⁶⁴
 Goeters, W. **5**, 114, **20**, 112
 Goethals, Joos **2**, 122
 Goethe, Johann Wolfgang (von) **21**, 90
 Gogel, I.J.A. **52**, 111
 Goir, Henrick van **56**, 18
 Goliat **12/13**, 144
 Goldschmitt, Jacob **19**, 127
 Goll van Franckenstein, Johan **24**, 55
 Gollwitzer, Helmut **2**, 67, **6**, 62
 Golterman, W.F. **1**, 73, **2**, 72, 76, **4**, 7, 50-59, **6**,
 43, 45, **21**, 192⁸⁰, **24**, 153²⁴-154
 Goltsmid, Wiger **15**, 68¹¹
 Goltstein, juffer **1**, 75

- Gomarus, Franciscus **53**, 64, **18**, 19, **20**, 183
 Gonryp, J.R. **24**, 204
 Goniadz (Gonesius), Peter van **8**, 19
 Gonnet, C.J. **54**, 10, 150
 Gontsy, Hans **21**, 113
 Gooitjes Braams, Trijntje **6**, 159
 Goos, Pieter **16**, 78
 Goossen, broeder **56**, 4
 Goossen, gebr. **2**, 116
 Goot, Jan Melles van der **24**, 267
 Goot, Pieter van der **51**, 134, **2**, 150, **10**, 100,
11, 81, **14**, 12, **24**, 139², 142
 Gor, Joseph *zie*: Kuhr, Joseph
 Gorcum & Comp. NV, fa. Van **8**, 89
 Gorinus, Adrianus **25**, 61
 Goris (lantaarnmaker) **54**, 117
 Goris, Lijntje *zie*: Joris, Lijntje
 Goris, Trijntje *zie*: Joris, Trijntje
 Goris, Meynou **16**, 84
 Gorisz, Iasper **23**, 44
 Gorkum, Hendrik van **54**, 188
 Gorter, familie **7**, 86
 Gorter, Cornelis Sijmons **14**, 99
 Gorter, Douwe Simonsz **1**, 18, 25, **2**, 10-11,
20, **7**, 12²-13, **8**, 68, **15**, 16-18
 Gorter, Foeke Wiggles **21**, 128
 Gorter, Gijsbert Johan **21**, 187-188
 Gorter, Herman **4**, 83, **9**, 115
 Gorter, J. **2**, 77
 Gorter, Jan Ariaensz **19**, 139³²
 Gorter, Jan Heynrycxz **7**, 85
 Gorter, Klaas Tamme **8**, 88-89
 Gorter, S.H.N. **6**, 40¹⁴, **8**, 89, **9**, 29, **11**, 120-
 121
 Gorter, Thijs Jansz(en) **14**, 94-95, 99, 101
 Gortinga, Hendrik **1**, 79
 Gosses, Godard **24**, 264
 Gosses, Pieter **16**, 203⁹⁶
 Gosses Gzn, S. **1**, 73, **2**, 77
 Goszner, Johannes Evangelista **51**, 85
 Gottschalk, gebr. **24**, 274-275
 Goubert, Pierre **1**, 85-86, 89, 89, 106^{11.12}
 Goudsmit (ook Berchmans), Marten **54**, 119,
 188
 Gouthoeven, W. van **56**, 152
 Goutsmit, Henrick **56**, 22
 Gouw, J. ter **16**, 95
 Gouwezn, Jan **54**, 159
 Govert (rond 1545) **22**, 109
 Goverts, Tobias **10**, 87
 Govertsz, Peter **54**, 133
 Goyen, Jan van **16**, 130, 132, 135
 Graaf, B. de **2**, 75
 Graaf, H.T. de **14**, 44
 Graaf, Tjeerd de **19**, 8, 175-189
 Graafhuis, A. **4**, 62
 Graafland, C. **20**, 84, 87
 Graafland, J. **2**, 150
 Graber, J.D. **9**, 37, 39
 Graedt, Hendrik Joorisz de **2**, 117, **24**, 19²⁴
 Graeff, Hermann op den **9**, 17-18
 Graess, Hendrik **10**, 56
 Graeve, Maeillaerd de *zie*: Grave, Maeillaerd
 de
 Graft (?), Jacob Jansz van der **7**, 85
 Graham, Billy **9**, 41
 Gramberg, K.P.C.A. **24**, 150
 Granjon, Robert **15**, 58
 Granvelle, kardinaal **20**, 89
 Grashuis, Johannes **11**, 110
 Graswinckel, J.J. **17**, 141
 Gratama, familie **21**, 230
 Gratz, Delbert L. **1**, 35
 Grave, Abel de **24**, 21³⁴
 Grave, Hermes de **25**, 54
 Grave, Maeillard de **24**, 12, 17, 20-21, 24
 Grave, Adriaen van den **54**, 187, 190-191
 Grave, Jan van den **56**, 217
 Grawert, Hinrich **20**, 51
 Grebel, Conrad **1**, 12, 35, 54-60, **2**, 47-49, 57,
3, 19, 49, 57, **4**, 22-31, 40, 47, 61, **5**, 108³⁷,
114, **6**, 26, **7**, 17²¹, **8**, 14, **22**, 184
 Greenwalt, Margaret **21**, 194
 Greep, Rickey **21**, 166²
 Gregorius de Grote **16**, 143
 Gregorius van Nazianze **51**, 48
 Gregory, Brad S. **19**, 7, 81-106, **23**, 55, **25**, 8,
 11-22
 Grentzenbach, Bartholomeus **12/13**, 125⁹⁰
 Gresbeck, Heinrich **5**, 19, 35, 49, 56³, **10**, 47
 Greserus, Daniel **12/13**, 125⁹⁰
 Greve, J. **17**, 87
 Grevenhage, Adriaen van **54**, 189
 Grevinchoven, Caspar **51**, 40-41, **54**, 105, **8**,
 108, 110, **10**, 35, **18**, 17, 28-29
 Gribaldi (16^e e.) **8**, 19
 Griesbach, hoogleraar (Jena ca 1800) **51**, 67
 Griet (van Alkmaar) **54**, 153
 Griete (bij den Dam) **22**, 88⁴³
 Griete, vrouw van Liclaesz, Jan **54**, 152-153
 Griethuysen, Cornelis van **53**, 182, 194¹
 Griethuysen, Jacobus van **53**, 193, 194¹, 195

- Grietken (cipiersvrouw Antwerpen) **22**, 75
 Grimberge, Johann von dem (gen. Aldenbocum) **22**, 100¹⁰²
 Grindal, Johannes **20**, 110-111, 123
 Grindall, Swithune **17**, 112
 Grislis, Egil **22**, 148³⁰
 Gritsch, Eric W. **3**, 46
 Groen van Prinsterer, G. **51**, 66, 68, **18**, 93, 100, **20**, 199-216 *passim*, **22**, 17-18
 Groenendijk, L.F. **20**, 88, 107
 Groeneveld, Frits **7**, 104
 Groeneveld, Hessel J. **21**, 180-181
 Groenevelt, Hendrik Jansz **19**, 134
 Groenewegen, H.G. **14**, 33⁷², 35-36, 48
 Groenou, Arent van **24**, 64
 Groenou, Jacobus van **8**, 54
 Groenveld, R. **55**, 120, **1**, 73
 Groenveld, Simon **1**, 8, 81-110, **6**, 170, **7**, 9, 11-30, 98-99, **21**, 237, **22**, 229, **25**, 228
 Groh, Dieter **7**, 39
 Grol, Gerrit van **54**, 87, **56**, 90, 171-174, **12/13**, 21
 Groningen, familie Van **56**, 90, **24**, 84, 86
 Groningen, broeder Dico van **22**, 102¹⁰⁷
 Groningen, Dirk van **56**, 74, 84, 86
 Groningen, Hendrik van **20**, 17³¹
 Groningen, J.H. van **24**, 101⁵¹
 Groningen, Lambert van **16**, 200⁸²
 Groningen, Simon van **56**, 74, 85-86
 Groningen, Steven van **56**, 86
 Groot, J.C. **4**, 7, 50-59
 Groot, P. **14**, 21
 Groot, A. de **7**, 107, **10**, 10, 77-88
 Groot, D.A. de **20**, 200, 202²²
 Groot, Evert de **16**, 79
 Groot, Gerrit de **21**, 192
 Groot, Hendrick Lauwerensz de **16**, 17-19¹⁸, 24-25²⁹
 Groot, Hugo de **11**, 37, **14**, 176, **15**, 106, **17**, 155, 176, 181, 185, **20**, 183-184, **24**, 133, **25**, 117
 Groot, Josse de **2**, 109
 Groot, Lauwerens Hendricksz de **16**, 19¹⁶
 Groot, S.J. de **7**, 104
 Grootes, E.K. **14**, 183
 Grosheide, Daniël **15**, 38, 40
 Grosheide, G. **2**, 86
 Gross, J.D. **53**, 86
 Grossouw, W.K. **6**, 56⁷
 Grote Pier **22**, 15, 114-115
 Grote, Geert **15**, 121, **20**, 198, **22**, 22
 Grotius *zie*: Groot, Hugo de
 Grouw, Joannes Gerbensz van **54**, 61, 64
 Grouwel, Barend **1**, 76, **7**, 73-81
 Grutte Pier (van Kinswerd) *zie*: Grote Pier
 Gruys, J.A. **9**, 125
 Grynaeus (Bazel) **18**, 27
 Guchius (Guczius?) (1667) **25**, 221
 Güngerich, Christen **19**, 127
 Günzburg, Eberlin von **25**, 69¹¹
 Guggisberg, H.R. **12/13**, 66
 Guibal, C.J. **24**, 201-202
 Guise, Henri, hertog de **25**, 37
 Guldemond, Christopher **54**, 117, **22**, 95, 105
 Gulick, Luyte van **22**, 72-73
 Gulicker, Pieter de *zie*: Aertsz, Pieter
 Gulik, Hans van **2**, 114, **12/13**, 73
 Gulik, Jan van **56**, 193
 Gulik, Johan van **54**, 120
 Gunne, fa. ter **18**, 95
 Gustaaf Adolf, koning van Zweden **53**, 92
 Gutte, Endres **12/13**, 131-133
 Guylick, Johan van **22**, 91⁵⁵
 Guyon, Jeanne Marie Bouvier de la Mothe-
17, 132
 Gwalter, Rudolf **25**, 65²
 Gymnick, Jan **16**, 27³⁶
 Gysbrechts, Maritgen, vrouw van Adriaen uit
 Den Haag **54**, 152
 Gyselaer, Cornelis de *zie*: Cornelisz, Cornelis
 (ook Gyselaer, Cornelis)
 Gyulai, Wolf **12/13**, 155-157
- ## H
- Haack de houtzager **54**, 106
 Haak, Bob **15**, 85¹⁶
 Haalen, Arnoldus van **18**, 44-45
 Haalwijk, Annetje Kornelisdr **19**, 136
 Haamstede, Adriaan van **10**, 33, **23**, 55, **25**, 58
 Haan, familie De **51**, 133, **6**, 126, **22**, 238, **24**, 47, 252
 Haan, Anthonie de **24**, 140
 Haan, Galenus Abrahamsz de **52**, 97³, **53**, 148, 158-159, 179¹, 193, **55**, 49, 53-57, 59-60, 66-67, 71, 126, **56**, 46, 83 **1**, 10, 29⁴³, 34-35, 46, 62, **2**, 15, 32, **3**, 50, 52-53, **6**, 16-19, 32-33, 36, 98, **8**, 32, 37, 39, 99, **9**, 115-116, 126, **10**, 10, 37-38, 86-88, **11**, 9, 12-15, 17, 22, 33, 39-40, 133⁸, **12/13**, 270, **14**, 8, 62-63, 65, 76²², 84, 87-91, 97, 100, 103, 109, **15**, 19, **16**, 41, 46, 69, 76, 91, 177, 179, 186³¹, 188, 200, **17**, 81, 154-155, 161-163, 173-

- 174⁵⁸, 182-183⁹⁰, **19**, 137, 139, **20**, 102-103, 115-116, 186, 189, **23**, 36, 51-52, 77¹⁷, 85, 87, 89, **24**, 63, 252, **25**, 131-132⁷⁷, ⁸², 147, 172-174, 177, 189, 199, 222
- Haan, Reinier de **25**, 164
- Haan, familie Bierens de *zie*: Bierens de Haan, familie
- Haar, B. ter **20**, 209, **24**, 126
- Haaren, Onno Zwier van **24**, 120
- Haas, Martin **1**, 111-112, **5**, 70
- Haas, Meno **53**, 69
- Haas, kerkeraadslid De (Zutphen 1845) **18**, 99
- Haasbaart, familie *zie*: Haesbaert, familie
- Habets, Joseph **54**, 78
- Habsburg, geslacht **1**, 46, **5**, 60, 62, 67, **7**, 20, 114, **8**, 41, **22**, 88, 91
- Habusch, Simeon (ook Hagebusch, Simeon) **20**, 22⁵⁹, **25**, 62
- Hachtingius, Regnerus **18**, 24
- Hackfort, Barend van **20**, 49, **22**, 91
- Hackmann, Heinrich Friedrich **3**, 51
- Hadewik **11**, 101
- Haecht, Godevaart van **20**, 80³⁹
- Haeghen, Ferdinand vander **19**, 82
- Haemstede, Adriaan Cornelisz van **53**, 114-115, **15**, 29, **17**, 20, 27⁴⁵, 28⁴⁷, **19**, 100, **25**, 58⁶²
- Haes, Meester Jan **15**, 141
- Haes, familie De **1**, 76
- Haes, Catharina de **25**, 161-162
- Haes, Wouter Jansz de **54**, 122
- Haesbaert, familie **5**, 98¹⁰, 108-110, **15**, 98, 100
- Haesbaert, Anna Maria *zie*: Claus-Haesbaert, Anna Maria
- Haesbaert, Diewerke **5**, 106²⁷-107
- Haesbaert, Elisabeth *zie ook*: Werff-Haesbaert, Elisabeth van der **5**, 106²⁶
- Haesbaert, Geertruyd *zie ook*: Furl-Haesbaert, Geertruyd **5**, 106²⁶
- Haesbaert, Heilke **5**, 107
- Haesbaert, Hendrik **5**, 98¹⁰, 104, 106²⁶
- Haesbaert, Imke **5**, 106²⁷-108
- Haesbaert, Jacob Dirksz **5**, 98, **15**, 98
- Haesbaert, Jan Willem (Johann Wilhelm), **5**, 98-102, 104-107, 109, 113
- Haesbaert, Magdalena *zie ook*: Luilofs-Haesbaert, Magdalena **5**, 105²⁵, 106²⁶
- Haesbaert-van Laer, Magdalena **5**, 104, 105²⁵-106
- Haesbaert-Swart, Imke Dirks **5**, 98-102, 106-107, 110
- Haesbaert-van Tongerlo, Clara **5**, 98¹⁰, **15**, 98
- Haesbaert-de Vos, Magdalena **5**, 104
- Haestens, Henr. van **53**, 56
- Haetzer, Ludwig **1**, 57, **2**, 36, 79, **12/13**, 19, **18**, 35
- Häuser, familie **20**, 41^{149,150}
- Haeyes, Syouck **20**, 27
- Haga, B. **55**, 130, **56**, 113, 122
- Haga, Hendrik **14**, 14-15, 19
- Hagebusch, Simon *zie*: Habusch, Simon
- Hagedoorn, J.C. **24**, 64
- Hajenius, A.M.L. **23**, 7, 61-73
- Haitink, Bernard **10**, 25
- Haistwell, Edward **5**, 101¹⁶, 104
- Hajonides van der Meulen, D.J. **14**, 21
- Halberstadt, P.W.A. **56**, 110
- Halbertsma, familie **3**, 43
- Halbertsma, Joost Hiddes **52**, 90, **56**, 95, **1**, 16, 17, 99, 103, **6**, 16-17, 75, **7**, 16¹⁸, **14**, 12, **18**, 83, **20**, 200, 215, 219, **23**, 98²⁰, 112, **24**, 140, 269
- Halen, Arnoud van **24**, 63
- Hall, Floris Adriaan, baron van **21**, 139
- Hall, H.C. van **20**, 202²¹
- Hall, Jacob Nicolaas van **21**, 159
- Hall, Maurits Cornelis van **21**, 145
- Halle, Bartholomeus van *zie*: Boekbinder, Bartholomeus
- Hallinger *zie*: Hellinger
- Halma, François **22**, 14
- Halmaal/Halmael familie Van **16**, 136¹⁰, **18**, 45
- Halmaal, Abraham van **14**, 102, **16**, 22²³
- Halmael, Aeltje van **23**, 34
- Halmael jr, Arent van **21**, 150
- Halmael, Geertruyd van **25**, 120
- Halmael, Hendrik van **23**, 84⁵⁰, **25**, 153¹⁶¹
- Halmael, Israël van **23**, 34
- Halmael, Jacob van **52**, 111, **16**, 215
- Halmael, Jacob Otto van **25**, 120, 150
- Halmael, Jan Otto van **17**, 112³⁵, **18**, 45³², **25**, 150
- Hals, Frans **6**, 117, **22**, 237, **24**, 58
- Halsbergius **18**, 18
- Haluin, Jeanne de **7**, 87
- Haluin, Louis de **7**, 87
- Ham, Meyndert van *zie*: Hamm(e), Meindert van
- Hamaker, H.A. **24**, 124

- Hamconius, Martinus **22**, 11
 Hamer, Petrus **17**, 139, 151
 Hamilton, Alastair **8**, 107-114, **14**, 8, 179-181, **17**, 140
 Hamilton, R. **11**, 99
 Hamm, Berndt **22**, 164-167
 Hamm(e), Meindert van **54**, 178, **9**, 60, **20**, **51**, **22**, 89, 91, 97
 Hand(t), familie (Van) **19**, 142
 Hand(t), Cornelis Claas **19**, 141
 Hand(t), Maritge Jacobs, vrouw van Spiegel, Pieter Joosten **19**, 142⁵⁹
 Handt, Sijbrich Jacobs, vrouw van Feyter, Claes **19**, 135, 140³⁵, 141³⁸, 142⁵⁹
 Hane, Aert de **22**, 72¹⁸⁻⁷³
 Hanekuik, familie **21**, 229, **24**, 194
 Hanekuik, Douwe **24**, 203
 Haneton, Johan **56**, 17
 Hannebeel, Karel **24**, 12
 Hannema, familie **21**, 229, 239
 Hannema, Sjoerd **24**, 204
 Hans 'au cheval d'or' **2**, 114
 Hans bonnetmaker **56**, 16
 Hans van Sleswijk-Holstein, hertog **5**, 93
 Hansdr, Luytgen **22**, 64⁶⁸
 Hansen, Heinrich **24**, 27
 Hansitz S.J., Paul **25**, 92
 Hanssen, Lambertus Johannes **6**, 128
 Harckens, Albertje **24**, 91
 Hardehoorn, Johannes **17**, 145
 Hardenberg, Albert R. **4**, 11, **7**, 56, **12/13**, 174, **19**, 28, **20**, 28, 32, **22**, 100
 Harder, Allen J. **6**, 63¹³
 Harder, Johannes **5**, 114, **8**, 10, 84-87, **12/13**, 245
 Harder, Leland **1**, 35
 Harder, Marvin **1**, 35
 Harderwijk, Ysbrand van **22**, 59⁴⁶
 Hardiman, Sandy **10**, 25⁶⁹
 Harding (Harder), Alexander **12/13**, 172
 Harding, Vincent **3**, 42
 Haren, Jean **21**, 17
 Haren, Onno Zwier van **24**, 120
 Haring, vicaris (Langweer, 1537) **22**, 59⁴⁷
 Haring, Margaretha Jans, vrouw van Boot, Pieter Pietersz **19**, 141³⁷
 Haringh, afslager (A'dam 1673) **16**, 78
 Haringing, Christina **15**, 29
 Haringes, Egbert **19**, 115^{22, 24}, 121⁴⁴
 Harinxma, familie **22**, 28³⁴
 Harkenroth, J.I. **20**, 25⁷⁶
 Harler, Anna van **23**, 66²⁹
 Harmanni, Harmen **51**, 48
 Harmansdr, Wobbel **22**, 63⁶³
 Harmen de wever (verwer) **56**, 30-31, 34-35
 Harmens, Jan **5**, 103¹⁸
 Harmens, Meye **24**, 204
 Harmensen, Aalbert **19**, 132-133
 Harmensen, Grietje **19**, 133
 Harmensen, Jan Aalbertsz **19**, 133
 Harmensen, Lijsbet **19**, 133
 Harmens, Gerrit **14**, 97-99
 Harmensz [van der Storck] *zie*: Storck, Harmensz van der
 Harms, Jan **21**, 125
 Harmsen, Sijmen **52**, 68
 Harnack, Adolf (von) **19**, 160
 Harprecht **16**, 72
 Harricz, Jan **56**, 215
 Harris, John **19**, 24
 Harrsch, Josua **9**, 13
 Hart, Henry **22**, 95
 Hart, S. **6**, 167
 Hartevelt, Pieter Zachariasz **53**, 62
 Harthoorn, S.E. **24**, 141
 Hartig(h), Jan **16**, 180⁸, 194
 Hartig(h), Volkert **16**, 194⁵⁷, 198
 Hartigveld, Johan **24**, 312
 Harting, Dirk **51**, 136, **1**, **7**, 18-20, **7**, 107, **11**, 68, 77, 132, **20**, 224, **23**, 113
 Hartloop, Elisabeth **25**, 127-128
 Hartloop, Pieter **25**, 128⁵⁴
 Hartloop, Pieter Adriaansz **20**, 40¹⁴¹
 Hartman, Pieter **54**, 61-62, 64, **55**, 35
 Hartmans, Hartman **16**, 74
 Hartog, J. **20**, 217, 235, **23**, 113
 Hartog, A.H. de **14**, 48
 Hartsen, Cornelis **11**, 70
 Hartsen, Jacob **23**, 113
 Hartsoecker, Christiaan **20**, 186-187
 Hartsvelt, Jasper Jansz **11**, 10, 132
 Hartw(a)ert, Wybrant Jansz van **51**, 2, **54**, 81, 15, 137
 Hase, Karl **24**, 132
 Hasenhan, Mathias **12/13**, 116, 118, 131¹¹³
 Hasenvoet, Johann **22**, 96⁸³
 Hasepoot, Gerrit **10**, 17
 Hasersou, Pieter Jansz **14**, 94, 99-100
 Hasersouw, Adriaen **14**, 90, 94
 Hasse, H.G. **24**, 131
 Hasselt, Augustijn van **15**, 40⁸, 42, 59, **17**, 32²
 Hasselt, Margaretha van **7**, 87

- Hasselt, S.F. van **20**, 200, 202²²
 Hastenrath, Theunis van **2**, 83, **22**, 109
 Hattum, Pontiaan van **19**, 125⁵⁶
 Hauerwas, Stanley **22**, 188-190
 Hauk, Peter **2**, 115
 Haverman, Johan **25**, 127
 Haydon, B.R. **21**, 69
 Hayen, Hemme **17**, 132, 145-149
 Hayes, Syouck **22**, 57
 Hayessen, Jan (ook Heicksen, Jannick) **20**, 30⁹⁸
 Hayezn, Douwe **22**, 112
 Hazard, Paul **20**, 149
 Hazart, Cornelius **25**, 148
 Haze(l)broeck, François van **12/13**, 113³⁴, **22**, 101¹⁰³
 Hecksant, Egbertus **55**, 117
 Hecksant, Pieter **55**, 117
 Hedzerdsz, Halbe **22**, 65⁷²
 Heek Hzn, H. van **21**, 154
 Heel, Catharina van **22**, 72¹⁷
 Heel, familie Dudok van *zie*: Dudok van Heel, familie
 Heemskerck, familie Van **7**, 85
 Heemskerck, Bouwen Kerstantz van **7**, 85
 Heemskerck, Egbert van **10**, 88²⁹
 Heemskerck, Maarten van **16**, 126
 Heemskerk, Jacob van **22**, 15
 Heep, J.H. **14**, 21
 Heere, Lucas de **16**, 116
 's-Heeren, Mayken **24**, 15
 Heeres, Berend (Bene) **21**, 108
 Heering, Gerrit Jan **3**, 28, **14**, 52
 Heeringa, G. **4**, 83, **15**, 117
 Heermans, F. **17**, 133
 Heermans, Levinus **16**, 83
 Heeroma, Klaas **4**, 83, **9**, 114³, 115, 119
 Hees, schoolmeester Van (Haarlem, 1764) **8**, 52
 Heffius, pater **2**, 126
 Hege, Christian **52**, 225, **1**, 30, **12/13**, 107
 Hege-Fellmann, Christine **51**, 97
 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich **2**, 24¹⁶, **5**, 90, **6**, 92, 149-152, **7**, 36-50, **11**, 168, 185-186
 Hegeman, Wolter **12/13**, 53³²
 Heicksen, Jannick *zie*: Hayessen, Jan
 Heidanus, Casper **7**, 51
 Heidegger, J.H. **11**, 1668, **20**, 113
 Heidegger, Martin **5**, 90, **6**, 24, **7**, 35, 47, **11**, 168
 Heijckes, Herman **20**, 144⁶¹
 Heijddanus, G. **20**, 147, 154
 Heijden, Gaspar van der **7**, 65²³
 Heijden, Johanna van der **23**, 46
 Heijden, Rieuwert van der **55**, 50¹
 Heije, Jan Pieter **24**, 126
 Hein de Duivel **54**, 106
 Heindrick, Grietkin **2**, 118
 Heineken, gemeenteraadslid (A'dam, 1893) **14**, 24
 Heinens, Rudolphus **20**, 145
 Heijnis-Renssen, E.D. **25**, 87³
 Heinrichs, Cornelius **19**, 185
 Heinrick de goudsmit **54**, 122
 Heinrikszoon, Bartout **54**, 121
 Heinsius, Daniël **52**, 97, **15**, 102-103, **18**, 19
 Helder, familie **1**, 231, **21**, 231
 Heldring, O.G. **51**, 134, **20**, 205, **24**, 140, 146
 Hellinga, Wytze Gerbens **14**, 183
 Hellingner, Gerardina Christina **20**, 173⁴²
 Helm, Krijn van den **21**, 186
 Helmont, Jan Jansz van **25**, 116¹⁰
 Heltai, Gáspár **12/13**, 158
 Heltius, drukkerij **25**, 224
 Hemelrijk, Jan **8**, 50
 Hemony, François **16**, 82-83
 Hemsterhuis, Frans **21**, 65, 95
 Hendricks, Pieter **5**, 98⁸, **17**, 74
 Hendricksen, Dirck **17**, 109
 Hendricksen, Jorden **22**, 91⁵⁵
 Hendricksz, Aelbrecht **17**, 62-64, 71, 73, **19**, 86, 88-89, 104
 Hendricksz, Aert **17**, 69, 74
 Hendricksz, Arian **55**, 141-143
 Hendricksz, Evert **12/13**, 202
 Hendricksz, Jacob **15**, 88-89
 Hendricksz (van Schoonrewoerd), Jan **15**, 46-62 *passim*, **17**, 48-49, 55, 57⁷², 73-74, **19**, 102⁵², **22**, 125
 Hendricksz, Joost **53**, 147¹
 Hendricksz, Pieter (De Rijp) **54**, 15
 Hendricksz van Campen, Pieter (ook Andrieszoon, Gherit) **15**, 52, 62, **17**, 65-66, 74, **19**, 91-92, 96, **22**, 125
 Hendricksz, Roelof *zie*: Enschede, Roelof Hendricksz
 Hendrik, een Engelsman **56**, 193
 Hendrik VIII, koning van Engeland **12/13**, 118, **25**, 29⁹
 Hendrik (van Gorkum) **54**, 188
 Hendrik (kuper) **25**, 57

- Hendrik Casimier, stadhouder van Friesland **23**, 75
- Hendriks, weduwe **56**, 90
- Hendriks, Anneke **21**, 48²³, **25**, 90
- Hendriks, Antje **55**, 112
- Hendriks, Arend C. **8**, 63, **12/13**, 172-173
- Hendriks, Barbara **16**, 194
- Hendriks, Harke **56**, 81-82
- Hendriks, Hendrik **54**, 117, **12/13**, 249⁸
- Hendriks, Jan († 1535) **54**, 122
- Hendriks, Jan (1534-1536) **54**, 188
- Hendriks, Jan (1558) **51**, 2
- Hendriks(dr), Trijntie **55**, 113
- Hendriks, Wigger **54**, 171, **56**, 168
- Hendriks, Wybrand **6**, 127, **8**, 56, **24**, 52-53, 58, 64
- Hendriksen, Jordan (ook Somyckraedt, Jordan) **56**, 18
- Hendriksz, Clement **10**, 18
- Hendriksz, Jacob **56**, 59
- Hendriksz, Jan **54**, 107, 149, 188
- Hendrikz, Wiltetus **24**, 204
- Hendrikzoon, Jacob **55**, 108-110
- Hendrycx, Cornelis **55**, 117
- Hendrycx, Hendrickien **55**, 116
- Hendrycxz, Jan **55**, 117
- Hendrycxzoon, Jochem **55**, 116
- Hendryczdr, Walke **55**, 114
- Hengel, Wessel Albertus van **23**, 115
- Hengelaar, Gerrit **53**, 191, **55**, 126, **1**, 72-73
- Hengstenberg, Ernst Wilhelm **51**, 92
- Hennebo, Adriaan **25**, 128⁵⁴
- Hennezn, Cornelis **22**, 63⁶⁴
- Henny, W.A. **24**, 143¹¹
- Henoch **54**, 75, **56**, 139, 140, 200, **5**, 46-47, **12/13**, 31, 93, 276, **16**, 55, 58, **23**, 21, 25
- Henrici, Henricus **20**, 28⁹⁰
- Henriczoon, Barent **56**, 214
- Henry, L. **1**, 107¹², ¹⁴
- Hensen, A.H.L. **52**, 28
- Hepe, H. **17**, 150
- Heraklites **11**, 189
- Herberts, Herman **51**, 39, **15**, 72, **18**, 11, 14, **20**, 58, **23**, 109
- Herborn, Nicolaus **11**, 175
- Herck(e)maicker, Henrick **54**, 86, 88-89, 119, 140, **22**, 58
- Herder, Johann Gottfried **14**, 39
- Herder-Brugman, C.W. den **21**, 195⁹¹
- Herderscheê, Johannes Hooykaas **23**, 100
- Heres, Jacob **22**, 57
- Heresbach, Konrad von **11**, 180, 182
- Herman (Menno's schoonvader?) **22**, 37
- Herman (Kleef) **2**, 131
- Herman schoenmaker **12/13**, 36
- Herman schotelmakerszoon (Winterswijk) **7**, 67
- Hermann, Nicolaus **20**, 28⁹⁰
- Hermans, Andries **54**, 120
- Hermansz, Jan (ook Lange Jan) **54**, 159
- Hermens, Victor **21**, 166², 191-192⁷⁷
- Hermensz, Jan *zie*: Taet, Jan
- Herodes **2**, 67, **4**, 43, **6**, 83, **21**, 60⁵³
- Herri met de Bles **16**, 150
- Herrison, Hendrick Jansz **52**, 25, **53**, 74, **2**, 77, **9**, 121, **22**, 122, 129
- Hershberger, Guy F. **1**, 35, 47, 52⁴⁴, **2**, 78
- Hertog, familie *zie ook*: Herzog, familie **19**, 112¹⁴
- Herwaarden, Jan van **25**, 228
- Herwarth, Ulrich Pius **8**, 22, 24, 26
- Herwerden C.Hzn, C.H. van **20**, 206³², 211
- Herwerden, Jacob van (ook Antwerpen, Jacob van; Winterswijk, Gosen van en Wolter) **54**, 115-116, 126, **56**, 8-9, **11**, 94, **12**, 81⁶, **22**, 81⁶
- Herzen, Alexander **10**, 11
- Herzog, familie *zie ook*: Hertog, familie **19**, 112¹⁴
- Herzog, Johann Jakob **23**, 109
- Hessel boeckbinder **22**, 52
- Hessel, Dirk **56**, 12
- Hesselink, familie **21**, 231, **24**, 84-86
- Hesselink, Albert Jacobsz **24**, 217, 219
- Hesselink, Derk Jacobsz **24**, 214
- Hesselink, Eefje Pieters **24**, 88
- Hesselink, Gerrit **51**, 126, 136, 190, **52**, 97³, **11**, 33-38, 45, 48, 52, 60-61, **23**, 103³⁴
- Hesselink-Jans, Grietje **24**, 217
- Hesselink, Hendrik **56**, 50, 66¹, **24**, 84-85
- Hesselink, Jacob Jacobsz **24**, 212, 214
- Hesselink, Jacob Willemsz **24**, 217
- Hesselink, Judith **24**, 217
- Hesselink, Pieter **56**, 66¹, **24**, 85
- Hesselink, Trijntje, vrouw van Hulshoff, Teunis Izaaksz **24**, 218
- Hesselink, Trijntje Alberts **24**, 214
- Hesselink, Willem Jacobsz **24**, 212, 214
- Hessels, Sieuke, wed. Pietersz, Frans **16**, 190⁴⁴
- Hesselszoon cuyper, Jan **22**, 55²⁷
- Hessen, Willem IV de Wijze, hertog van **53**, 131

- Hesta, L. **20**, 235
 Hetzer, Ludowic *zie*: Haetzer, Ludwig
 Heukelom, familie Van **51**, 133, **21**, 142, **22**, 238
 Heukelom, H.P. van **51**, 181, **52**, 203, **14**, 53
 Heukelom, Jean Charles van **52**, 220-221
 Heukelom, Walraven van **51**, 126, 186, **11**, 62, **21**, 137-141
 Heukelom, mevrouw Walraven van **21**, 142
 Heuning, Albert **24**, 220
 Heuning, Roelof **24**, 34
 Heurne, Johannes van *zie*: Heurnius, Johannes
 Heurnius, Johannes **8**, 114
 Heusde, Ph. W. van **20**, 207
 Heusler (Hüssler), Nicolas **11**, 139
 Heuvel, familie *zie*: Hövell, familie
 Heuvel, Arent van den **14**, 58
 Heuvel, Barber van den **16**, 96
 Heuveling, Gerrit **55**, 129
 Heuven, Arent van **53**, 152, 164, 167¹, 175, 189, **20**, 99
 Heuven, Hendrik van **23**, 38
 Heuven, Johannes van **55**, 63
 Heuven, Johannes van (apotheker) **25**, 128⁵⁶
 Heyda, Joachimus ab *zie*: Heyde, Joichum Jacobsz van der
 Heydanus, Abraham *zie*: Heyden, Abraham van der
 Heyde (ab Heyda), Joichum Jacobszoon van der **22**, 58
 Heyden (Heydanus), Abraham van der **16**, 68, **17**, 182
 Heyden, Gaspar van der **12/13**, 58, 66, **25**, 60
 Heyden, Jan van der **56**, 67, 6, 128, **21**, 40, 48, 52-54
 Heylwegen, Lodewijk van **54**, 191
 Heymans, Gerard **14**, 36
 Heymans?, Geertruyd, vrouw van Simons, Menno *zie*: Geertruyd
 Heymenbergh, notaris (Alkmaar, 1677) **14**, 100
 Heyndricksz, Claes **14**, 163
 Heyndrickszoon, Aelbrecht **20**, 92
 Heyndrickxz, Evert **12/13**, 202
 Heyne, Cop **54**, 113
 Heyne, Ricxt **22**, 57³⁴
 Heyne, Wouter **2**, 107
 Heyningen, Gerard van **24**, 48
 Heyningen, Gerrit van **16**, 215, 224
 Heynricxzoon, Olmer **54**, 108
 Heyns, Hendrick **16**, 90
 Heyse, J.H.C. **14**, 15
 Heyst, David van **16**, 186-187
 Heysterman, familie **25**, 153¹⁶⁵
 Heysterman, Clara **25**, 153
 Heysterman, Judith **25**, 152¹⁵⁸⁻¹⁵⁴
 Heyting, W. **16**, 72
 Hibma, Jacob **24**, 204
 Hiebert, P.C. **9**, 52
 Hiël *zie*: Barrefelt, Hendrik Jansen (van)
 Hiel, Samuel ter **23**, 80
 Hiele, Gerke J.J. van **15**, 9, **19**, 7, 53-79, **22**, 7, 179-192
 Hieronymus, kerkvader **15**, 125
 Higgins, John **5**, 96³
 Hilarius, kerkvader **23**, 19
 Hildernis, Trijntje Cornelis, vrouw van Eekelenbergh, Jan Albertsz **19**, 141³⁹
 Hildernis, Willem **19**, 141
 Hilgundt van Arum **54**, 106-107
 Hilman, Johannes **21**, 149-150, 158
 Hill, Christopher **7**, 102, **10**, 74
 Hille, J.J. van **20**, 236
 Hillebrant (ook Meylers), Frederik **22**, 97⁸⁶
 Hillegonde (Amsterdam) **54**, 101
 Hilleken (1571) **52**, 41
 Hillerbrand, Hans Joachim **1**, 39, **2**, 72, 79, **3**, 46, 48, **20**, 241
 Hilman, Johannes **21**, 149-150, 158
 Hilten, Johannes **23**, 22
 Hilten, Tymon van **16**, 187³⁴
 Hilverda, Grietje **54**, 73¹
 Hindriks, Gosse **16**, 203⁹⁶
 Hingst, familie **21**, 229-230
 Hingst, Sybrand Jan **21**, 229-230
 Hinlopen, Jacob Jacobsz van **15**, 109
 Hinne Rode *zie*: Rode, Hinne
 Hinnes, Heert **8**, 68
 Hinnes, Obbe **8**, 68
 Hinrichs, Hinrich **5**, 103¹⁸
 Hinton, Jeanne **10**, 25⁶⁹
 Hippolytus **20**, 213
 Hirsch, P. **6**, 9, 137-153
 Hissink, vrouw **56**, 6
 Hissink, Dirk **56**, 12, 15
 Hider, Adolf **2**, 69, 5, 115, 117, **7**, 27, **11**, 118, 122, **21**, 195, **24**, 270
 Hobbema, Meindert **6**, 127
 Hobbes, Thomas **6**, 148, 152, **12/13**, 200, 202
 Hoburg, Christian **20**, 60
 Hochhuth, E.W.H. **1**, 112

- Hodshon, familie **24**, 260²⁷
- Hoeck, familie Van **18**, 45, **21**, 233, **24**, 252
- Hoeck, Anthony van **17**, 112, **18**, 40⁴, 46-47, 51, **24**, 255
- Hoeck, Christiaen van **17**, 112, 122⁸², **18**, 45²²
- Hoeck, Jan van **18**, 46
- Hoeck, Susanna van **24**, 255¹²
- Hoejewilt, H.A. **16**, 30
- Hoek, Jan van **18**, 64
- Hoek, W.H. van der **24**, 141
- Hoekema, Alle G. **2**, 8, 144-159, **3**, 44, **6**, 8, 37-48, **7**, 104, **18**, 9, 123-140, **24**, 139-158, 282
- Hoekema, C.P. **3**, 44, **7**, 105-106, **8**, 9, 48-64, **25**, 94¹⁷
- Hoekema, Gabe G. **24**, 281-309
- Hoekema, Piebe **21**, 185
- Hoeksema, J. **21**, 189⁷⁵
- Hoekstra, Joannes Albertus Sjoerdszoon **24**, 63, 72
- Hoekstra (van Twisk), Sjoerd **1**, **18**, **20**, 206³⁴
- Hoekstra Bzn, Sytze **51**, 108-111, 136-137, 139, 190, **52**, 210, 225, **53**, 3, 5, **1**, 21, **2**, 7, 6, 13 (of Sj. ?), 17, **20**, **10**, 40, 11, 59, 65, 68-70, 81-82, **14**, 13, 36, **20**, 206³⁴, 210-217 *passim*, 220-238 *passim*, **23**, 128, **24**, 61, 130, 134
- Hoën, Cornelis Henricxz **54**, 91, **15**, 130, **19**, 7, 15-28, **23**, 24, **25**, 42
- Hoetink, kerkeraadslid (Zutphen, 1845) **18**, 99
- Hoeve, Vincent van der **55**, 123
- Hövel, Johan Gerritz **20**, 24, **25**, 60
- Höevell, Wolter Robert baron van **20**, 204-205
- Hoeven, A. des Amorie van der **20**, 196, 199, 215-216, **23**, 105
- Hoeven, H. A. des Amorie van der **2**, 159⁴⁴
- Hoëzoo, W. **24**, 145, 157
- Hof, W.J. op 't **20**, 83-128
- Hoffman, Melchior **51**, 108-111, **52**, 1-2, 9, **53**, 116, 121-122, 140, **54**, 75-81, 83, 95-97, 99, 128-136, 155, 179-180, **56**, 128-141, 170, 191-192, 200, 211, **1**, 11, 22-24, 29⁴³, 43, 50¹⁶, 60, **2**, 36, 52, 55, 71, 85-86, 88, **3**, 47, **4**, 7, 10, 23, 66-81, 85, **5**, 30-31, 42-48, 53-56, 90, 116, **6**, 7, 18, 25, 164, **7**, 16¹⁷, 43, 93, 95, 103, 105, **8**, 21, 42, 55¹⁰, **9**, 53-103, **10**, 31, 34, 41, 43, 46-60, *passim*, 73, **11**, 88-89, 176, 183, **12/13**, 10, 15, 20, 29-33, 72-73, 82-105, 111-120 *passim*, 133-137, 186, 189, 202-203, 209-210, 214, 239, 256, 263, 269, 288, **14**, 180, **15**, 26, 34, 121, 124, 134-142 *passim*, **18**, 35, **19**, 28, 40, 54, 57, 67, 72, 192⁶, **20**, 45, 49, 181, **22**, 37, 41, 51, 93-96, 114, 148²⁷, 165, 175, **23**, 7, 19-25, 134-135¹⁸, **25**, 44, 54, 71-72, 76
- Hofkens, Mathijs **53**, 152, 155, 163¹, 167, 169, 172, 186², 188, 190
- Hofman, E. **20**, 61-69, 71-81, **22**, 7, 193-207
- Hofmeister, Ad. **15**, 53⁵²
- Hofstede, Gerrit H. **53**, 94, **11**, 78, **21**, 170, 195⁹⁵
- Hofstede de Groot, C.P. **20**, 203²⁴, 206, 209⁴⁴, 212
- Hofstede de Groot, Petrus **10**, 40, **20**, 195-217 *passim*, **24**, 130, 132
- Hoge, Hendrik **56**, 5, 12, 15
- Hogendorp, Dirk van **51**, 68
- Hogendorp, Willem van **51**, 68
- Hogermolen, Claes **19**, 141⁴⁰
- Hogermolen, Giertje, vrouw van Willigen, Gerrit van **19**, 141⁴⁰
- Hogermolen, Ijsbrand Claasz **19**, 141
- Hogermolen, Jacob **19**, 141⁴⁰
- Hohenau, Hochmann von **9**, 20
- Hoikes, Harmen **20**, 144
- Hoisingen-Huënen, Freifrau von **51**, 103
- Hoisingius, S. **20**, 147, 154
- Holbein, Hans **22**, 10
- Holk, L.J. van **14**, 52
- Holl, Karl **1**, 40, **12/13**, 270
- Holl, Folpmer Jacob de **51**, 103, **14**, 34, 48-49, **18**, 93
- Holland, R.C. **4**, 65
- Hollander, familie **20**, 33¹¹⁴, 42
- Hollander, Gerrit **24**, 27
- Hollander, Johan **24**, 27
- Hollander, Peter **24**, 27
- Hollandere, Lucas den **2**, 111
- Hollebeek, Ewald **52**, 103, 107
- Hollenbenders-Schmitter, B. **14**, 187
- Hollenberg, P. **54**, 63, 65
- Holly, Jakob **19**, 126
- Hollweg, W. **17**, 140
- Holm, familie **20**, 19³⁹
- Holms, Ties **20**, 19
- Holstein-Gottorf, hertogen van **20**, 15²⁰
- Holsteyn, Dirk Jacobsz **20**, 40
- Holsteyn, Pieter **53**, 68, 70
- Holten, Hendrik van **56**, 10
- Holtgräve, fa. **56**, 80

- Holtman, Johannes **22**, 45⁴³
 Holsager, Tanneke **25**, 54
 Holtzhey, Martinus **53**, 95
 Holwerda, J. **19**, 152⁸
 Holwerda, J.H. **23**, 116
 Homan, B.K. **2**, 77, **21**, 166²
 Homan, Gerlof D. **21**, 7-8, 165-197
 Homan, Herman **6**, 147
 Homberts, Jan **54**, 177
 Homburch, Clais van **22**, 84¹⁸
 Homerus **14**, 56²
 Hommes, Trijn **22**, 59
 Hondecoeter, familie De **6**, 128
 Honée, E.M.V.M. **11**, 171
 Honich, T.C. **1**, 72
 Honig, fa. **21**, 185⁶⁶
 Honig, familie **6**, 174²³, 168-169, 178-179, 182³², 186
 Honig, Aagje **14**, 148
 Honig, Adriaan **14**, 146-148, 151
 Honig, Antje **6**, 178
 Honig, Claes **14**, 146
 Honig, Cornelis Adraansz **14**, 146-148, 151
 Honig, Cornelis Claasz **6**, 169, **14**, 8
 Honig, Cornelis Cornelisz **14**, 8, 145-152
 Honig, Gerrit **14**, 146-151
 Honig, Gerrit Jan **55**, 141¹, **6**, 169
 Honig, Hendrik **6**, 177, 180, 185-186, **14**, 147-148, 152
 Honig Jszn jr, Jacob **55**, 143, **6**, 164
 Honig, Jan **6**, 176, 180, 186
 Honig, Jan Czn **6**, 177, 186
 Honig en Co., fa. Jan **6**, 177
 Honig jr, J.J. **8**, 65-69
 Honig, Klaas **14**, 148, 151
 Honig en Zoon, fa. Klaas **6**, 177
 Honig, K.K. **14**, 147
 Honig, Lyssie **14**, 146
 Honig, Maartje (Ma) **14**, 146-149, 151
 Honig, Machteld (Mak) **14**, 146, 149, 151
 Honig, Meindert Klaaszoon **6**, 177, 186
 Honig, Neeltje **14**, 146-150
 Honig, Pieter **14**, 148, 151
 Honigh, zusters **6**, 186
 Honigh, Cornelis Adr. **14**, 151
 Honigh, Meindert **51**, 60, **7**, 13
 Hoochvelt, Robbert van *zie*: Hoogveldt, Robbert van
 Hooft, burgemeester (A'dam, 1678) **23**, 84
 Hooft, Cornelis Pietersz **14**, 187, **19**, 7-9
 Hooft, Jan Gerritsz **18**, 43-44
 Hooft, Katharina **25**, 157
 Hooft, Pieter Cornelisz **15**, 98-114 *passim*, **20**, 7-8, **22**, 9
 Hooft, Pieter Gerritsz **17**, 113
 Hoofman, Gillis **17**, 192-193
 Hoog, I.M.J. **54**, 145, 148
 Hoogeboom, Jan Cornelisz **19**, 133
 Hoogervorst, Hendrik van **25**, 131
 Hooghe, Romeyn de **53**, 99, **12/13**, 171, **16**, 94, 98, 172, **25**, 176³³
 Hooghsaet, Catharina (ook Jans, Trijntje) **6**, 115-116, **23**, 66
 Hoogstraten, Anthony van Lalaing, graaf van **54**, 78, 85, 147, 196, 200, 202, **56**, 173-174, 216¹, **5**, 60¹³, **11**, 95, 97, **12/13**, 35
 Hoogstraten, C.W. van **24**, 204
 Hoogstraten, David van **22**, 14
 Hoogstraten, David Fransz van **16**, 46
 Hoogstraten, Dirk van **23**, 34
 Hoogstraten, Frans van **20**, 119, **23**, 42-46
 Hoogstraten, Jacobus van **17**, 89³⁹
 Hoogstraten, Samuel van **21**, 41, 56, 79, 81, **23**, 40-44
 Hoogt, M.J. van der **6**, 179
 Hoogveldt, Robbert van **53**, 152-153, 156-157, 163¹, 165-169, 172-173, 177-188, **23**, 64
 Hoogvliet, Arnold **21**, 73, 77
 Hooites, Anne **21**, 108, 125
 Hoop Scheffer, Jacob Gijsbert de **51**, 136-137, 139, 184, 190, 192, **52**, 6, 14-29 *passim*, **53**, 3, 5, 12, 19, 35-36, **54**, 76-78, 92-93, 106, 127, 132, 150, 168-169, 198, **56**, 128, 159-160, 164, 172, 190, 208, 213, 215-217, **1**, 21-24, **2**, 85, 87, 91, **5**, 73-75, **8**, 67, **10**, 40, 100, **11**, 59, 68-69, 81-83, **12/13**, 39, **15**, 137, **14**, 20, 109-110, **15**, 137, 145, **16**, 69, 225, **17**, 156, **20**, 202²¹, 205-238 *passim*, **21**, 149, 153, **22**, 67, 128-130, 132, **23**, 107-108, 110, 117
 Hooper, John **25**, 14⁸
 Hoorens, Daniel **23**, 69
 Hoorn, Hendrick Pietersz **18**, 44¹⁸
 Hoorn, Tobias Claassen **17**, 149¹⁰⁵
 Hoorn, Jan ten **25**, 170-171, 176-177
 Hoorn, Claes van **17**, 144, 149¹⁰⁵
 Hoorn, Clement Jacobsz van **19**, 141
 Hoorn, Damas van **54**, 103, **12/13**, 81, 91, **22**, 83
 Hoorn, David van **54**, 98, 103-104
 Hoorn, Jacob van (1711 leraar) **55**, 64
 Hoorn, mr Jacob van **25**, 82

- Hoorn, Jacob Pietersz van **19**, 141
 Hoorn, Rem van **54**, 114
 Hoornbeek, Johannes **52**, 4, **56**, 52, 8, 18, **20**, 100
 Hoorne, Ghelain de **2**, 114
 Hoorne, Jehan de **2**, 114
 Hoosen, Jan Jansz **19**, 128
 Hoover, Amos **25**, 171¹⁰
 Hooschuur, R. **25**, 230
 Hope, familie **24**, 260²⁷
 Hopperus, Joachim **22**, 10
 Horatius **12/13**, 175
 Horn, Hermann **8**, 84
 Horsch, John **1**, 35, **3**, 46, **12/13**, 238, 287, **24**, 285
 Horst, Daniel **25**, 8, 23-40
 Horst, Dirck Gerritsz **17**, 62
 Horst, Irvin Buckwalter **1**, 8, 36-53, 117-119, **2**, 7, 9-25, 75, **3**, 7, 45, **4**, 7, 60, 63, 66-81, **5**, 8, 74, **6**, 8, 11-23, 96, **7**, 97, 101-102, 104-107, **8**, 9, 33-47, 9, 9, 45-52, 113-124, **12/13**, 10-12, 169-172, 181-194, 230, 284-288, **14**, 9, 179, **17**, 33, 38, 42, 49, 68, **18**, 119-120, **19**, 97, **22**, 130, 204, **25**, 7
 Horst, Samuel **3**, 46, **5**, 96
 Horst, familie Ter **21**, 231
 Horst, Abraham ter **15**, 116⁵, 118
 Horst, Leendert van der **16**, 198⁷⁶, 200⁸²
 Horstink, Warnar **8**, 56
 Hortensius, Lambertus **55**, 140, **5**, 61-63, **8**, 97, **10**, 31, 36, 61, **21**, 49, 50-53
 Hosea, profeet **7**, 104
 Hospitaal, Pieter 't **22**, 58⁴²
 Host von Romberg, Johann **11**, 174
 Hoste, Herman **2**, 114
 Hostetler, Pius **24**, 164
 Hotman, François **12/13**, 58
 Hottinger, familie **4**, 27
 Hotze, C. **53**, 83-84, **12/13**, 172-173
 Houbakker, Joannes **55**, 64²
 Houbraken, Arnold **16**, 82, 88, 92, 99, 104, **21**, 41⁸, 73, 75, **25**, 194
 Houbraken, Jacobus **21**, 64
 Houcke, Franchois van **2**, 117
 Houcke, Jacques van **2**, 117
 Hout, F.J. van der **24**, 204
 Houte, Jehan van **2**, 129³⁵
 Houte, Soetken van den **15**, 34, **17**, 68, **19**, 90, 96-97
 Houten, familie Van **21**, 230-231, **24**, 229¹³, 234, 241
 Houten & Zoon, fa. C.J. van **24**, 229
 Houten, Derk van **24**, 234, 236
 Houten, Samuel van **11**, 51, **14**, 18, **20**, 231, **21**, 230, **22**, 79, 118, **24**, 228, 233¹⁹, 234²⁰, 236, 246
 Houten, Sebo van **22**, 118
 Houten, Sientje van **24**, 234²⁰
 Houtermans, J. **2**, 121
 Houthaeck, Dirck Cornelisz **20**, 51³⁴
 Houthaeck, Tymon **20**, 243
 Houtstapelaar, Dirk **7**, 104
 Houttuin, Popke Jans **24**, 32
 Houttuint, Adriaan **16**, 199-200
 Houttuint, Frans **16**, 195-201 *passim*
 Houttuin, Berend Popkes **24**, 32
 Houttuyn, Geertje Berents **24**, 32
 Houtzager, Pieter (de) **54**, 85, 94-95, 98, 106-107, 125, 147, 151, **56**, 49, 199-200, **12/13**, 30, 33-34, **19**, 57
 Houtzagher, Salomon de **2**, 114
 Houtzagher, Eestienne den **2**, 115
 Houve, Vincent van den **1**, 72
 Houwaart, D. **2**, 73
 Houwaert, Michiel **2**, 128²¹
 Houwerda van Up- en Wolthusen, Hico **20**, 50
 Hove, Anthony van **20**, 53
 Hove, Pieter van **56**, 49
 Hove, Anneke van den **25**, 90
 Hove, Willem van den, heer van Wedde etc. **20**, 33¹¹⁶
 Hovel, Aaltje Jacobs van **20**, 169²⁶, **24**, 101
 Hovel, Jacob Jacobsz van **20**, 169
 Hovemann, Aagjen Cornelis **24**, 32
 Hoving, Trijntje, vrouw van Regter (op de Dijk), Jan **19**, 141⁴²
 Hovingh, Jacob **19**, 141
 Hoyer, Harmen **20**, 52, **22**, 92⁶²
 Hoyer, Heymann **20**, 27⁸³, **22**, 92⁶²
 Hoyers, Anna Ovena **20**, 52
 Huberinus, Caspar **15**, 129
 Huberts, Leenken **25**, 56
 Hubertus, Adrianus **25**, 37
 Hubmaier, Balthasar **1**, 29⁴³, 57-59, **2**, 71-72, 74, **3**, 47, **4**, 61, 65, 68, **5**, 68, 71, **12/13**, 205, 215, 217, 221, **17**, 18²², 22³⁴, **22**, 148²⁷, **25**, 70
 Hubrecht, Franchois (ook Lochtenier) **2**, 123
 Hubrechts, Jan **54**, 111, 181, 195-196, **55**, 124
 Hubscher, Hans **19**, 127-128

- Hudde, Joannes **6**, 147
 Hueff, Lorentz **4**, 28¹⁸
 Huessen, Cornelis van **2**, 129⁴³
 Hüssler, Nicolas *zie*: Heusler, Nicolas
 Hugenholtz, Ph. J. **20**, 237
 Hugenholtz, Ph. R. **20**, 237
 Hugens, Claess **20**, 236⁶⁶
 Hugo, Herman **9**, 120
 Hugo, Ulrich **19**, 119³⁶
 Hugues, Adriaen **52**, 39-40
 Huijsman, Claas Jelisz **55**, 135
 Huikman, Pieter **8**, 56
 Huisbergen, Johannes **22**, 56
 Huiskuinen, Mees Jansz **20**, 40, **22**, 55²⁷
 Huizinga, K. **8**, 59¹³-60¹⁴
 Huizinga, familie **24**, 32
 Huizinga, Derk Jacobsz **6**, 169¹⁰, **24**, 97⁴³-98
 Huizinga, Dirk **14**, 15, 18-19
 Huizinga, Hillegien Derks **18**, 69
 Huizinga, Jacob **14**, 15, 18-19, **18**, 83, **19**, 110, 113, 117, 119, **21**, 114, **24**, 241-242
 Huizinga, Jacob Derksz **18**, 54, **24**, 32, 88, 97⁴³-98, 100⁵⁰, 112⁸⁸
 Huizinga, Johan **1**, 9, **8**, 16, **10**, 75, **18**, 8, **20**, 42, 129, **21**, 231, **22**, 19, **24**, 233-234
 Hulft, Joan **16**, 76
 Hull, W.I. **5**, 96
 Hulle, Trijntje Michielsdr van **17**, 79¹⁶
 Hullegie, Gerard **11**, 9, 87-98
 Hullu, J. de **54**, 91, **56**, 1¹
 Hulshof, A. **55**, 107-118
 Hulshoff, familie **56**, 66¹, **10**, 107, **18**, 53-82, **21**, 231, **24**, 84-86, 105
 Hulshoff, Aaltje Gerrits **18**, 68
 Hulshoff, Abraham **1**, 23
 Hulshoff, Abraham Berendsz **18**, 66, 69-71, 76, 79-82, **24**, 211, 216
 Hulshoff, Abraham Izaaksz **24**, 211-212, 218
 Hulshoff, Aletta *zie*: Hulshoff, Maria Aletta
 Hulshoff, Allard **16**, 214-215¹³⁰, **18**, 66, 81
 Hulshoff, Arend Berendsz (tussen 1660-1670 geb. -1732) **18**, 63, 69-70
 Hulshoff, Arend Berendsz (1728-1806) **18**, 67
 Hulshoff, Barend **51**, 133, **11**, 50
 Hulshoff, Berend (1781) **24**, 219
 Hulshoff, Berend Abrahamsz **18**, 66, 71, 76, 81-82
 Hulshoff, Berend Berendsz (1747-1785) **18**, 61, 67, 81-82
 Hulshoff, Berend Gerritsz **18**, 68
 Hulshoff, Berend Hendriksz **18**, 67
 Hulshoff, Berend Jansz **18**, 66, 70
 Hulshoff, Dietje Eltes **18**, 70-71
 Hulshoff, Eltje Berendsz **18**, 70
 Hulshoff, Fenna **18**, 81
 Hulshoff, Geertje (Afscheiding) **10**, 109
 Hulshoff, Geertje Gerrits Teunisz **20**, 169²⁶
 Hulshoff, Geertje Hendriks **18**, 60
 Hulshoff, Geertjen Teunis **18**, 70, 75, 80-81
 Hulshoff, Geesken Jans **18**, 60
 Hulshoff, Gerrit Berendsz **18**, 69
 Hulshoff, Gerrit Teunisz **18**, 68, 73, 77-79
 Hulshoff, Goossen Berendsz **18**, 69-70, 80-81
 Hulshoff, Hendrik Berendsz (1664-1745) **17**, 153, **18**, 53-82, **24**, 83
 Hulshoff, H.C. **18**, 8, 53-82
 Hulshoff, Hendrik Gerritsz **18**, 68, 81
 Hulshoff, Hendrik Tonissen **24**, 84-85
 Hulshoff, Hendrikje Gerrits **18**, 56
 Hulshoff, Izaak Abrahamsz **18**, 80, **24**, 211
 Hulshoff, Izaak Berendsz **18**, 81
 Hulshoff, Jan Berendsz (1661/1662-1732) **18**, 67-70
 Hulshoff, Jan Berendsz (ca. 1730-1762) **18**, 69
 Hulshoff, Jan Gerritsz **18**, 68
 Hulshoff, Jan Hendriksz (1712-1798) **18**, 67
 Hulshoff, Jenneken Hendriks **18**, 69
 Hulshoff, Joanna **18**, 81
 Hulshoff, Maria Aletta **52**, 107, **16**, 215¹³⁰
 Hulshoff, Martha **18**, 81
 Hulshoff, Martje Teunis **18**, 56, 69
 Hulshoff, Steven Berendsz **18**, 71
 Hulshoff, Teunis Gerritsz **18**, 68
 Hulshoff, Teunis Izaaksz **56**, 50, **24**, 211-212, 217
 Hulshoff, Willemke **18**, 71
 Hulshoff Pol, familie **18**, 70
 Hulshoff, Van Oosterwijk, *zie*: Oosterwijk
 Hulshoff, Van
 Hulst, J.W. van **24**, 277
 Hulst & Zn, fa. wed. L. van **23**, 111
 Hulst, Pieter Teyler van der Hulst *zie*: Teyler van der Hulst, Pieter
 Hulst, Rogier van der **53**, 38, 64-65
 Hulswit, Jan **6**, 128
 Hulswit de Jonge, Jan **6**, 128
 Humboldt, Wilhelm von **51**, 67
 Hume, David **14**, 34, **21**, 89⁷⁵
 Hunnius, Aegidius **18**, 33
 Hunthum, familie De **16**, 76

- Hupster, Hans *zie*: Hubscher, Hans
 Hus, Johannes **11**, 188, **12/13**, 185, **19**, 9, 16³,
 19-27 *passim*, **22**, 12, **23**, 22
 Husserl, Edmund **7**, 35
 Hussey, Phil. **21**, 69
 Hut, Hans **54**, 82, **1**, 43, 51²³, **3**, 47, 49, 4, 37,
 5, 71, **8**, 14, **23**, 22, 24
 Hutten, Ulrich van **53**, 131, **24**, 133
 Hut(t)er, Jakob **1**, 58, **8**, 41, **17**, 21
 Huurkamp van de Vinne, Pieter *zie*: Vinne,
 Pieter Huurkamp van de
 Huutgheers, Lauwereinse **24**, 15
 Huybrechts, Anna **25**, 137¹⁰²-138
 Huyckmaker, Adriaen de **54**, 117, 149
 Huydecoper, familie **24**, 41, 251
 Huydecoper, Johan **24**, 54
 Huygelmumzoon, Andreas **18**, 17-36 *passim*,
 141
 Huygen, Hendrik **16**, 45²¹, **23**, 80
 Huygen, Jan **23**, 80-81³³, 85⁵⁵, 88, **25**, 179
 Huygen, Pieter **23**, 80, **25**, 179⁴²
 Huygens, Constantijn **6**, 106, **14**, 155, **16**, 53,
22, 9
 Huygens jr, Constantijn **21**, 96
 Huygenszoon, Willem **56**, 172³
 Huysen, Theunis Aerjensen van **14**, 105
 Huysum, Jan van **6**, 127
 Huyven, Christiaan Hendricksen van **25**, 164
 Huyven, Margrieta Christiaans van **25**, 164-
 165
 Huyzen, Kornelis van **10**, 38, **16**, 186
 Hyginus, paus **12/13**, 164
 Hylkama, Joannes **24**, 204
 Hylkema, Cornelis B. **51**, 63-92, **52**, 200, **1**,
 23, **6**, 98, **10**, 84, **11**, 123¹⁰, **14**, 29-34, 48-49,
 16, 94-95, 99, 108, **21**, 170¹¹, 13-172¹⁹, 195⁹⁵
 Hylkema, Govert W. **21**, 172¹⁹
 Hylkema, Oepke Tinus **21**, 179, 186, 193⁸³
 Hylkema, T.O.M.H. **56**, 110-111, 113, 116, **1**,
 73, **2**, 77, **9**, 47, 52, **14**, 43, **21**, 179, 184-185,
 192, **24**, 283
 Hylkema, U.F. **7**, 98, **21**, 179⁴⁵, 186⁶⁸
 Hyperphragmus *zie*: Zuttere, Pieter de
- I**
- Idsardi, familie **21**, 179
 Idsardi, F.P. **21**, 179⁴⁷
 Idsinga, Saco Herman van **24**, 189⁸, 191, 204
 Idskes, Fedde **24**, 89, 209
 Idtses, Jentie **20**, 115
 Iel, Jan van **2**, 110
- Ieper, Frans van **22**, 87³⁹, 100, 105
 Iges, Ige *zie*: Ygesz, Yge
 Ignatius van Loyola **19**, 34
 Ihering, Sebastian **24**, 26
 IJntema, Jan **11**, 122, **21**, 169-170
 Ijsbrandsz, Wolfaert *zie*: Isebrandt, Wulf
 Ijsbrantsz *zie*: Ysbrantsz
 IJsenbeek, Daniel **10**, 100
 IJsenbroeck, Leonard van *zie*: Isenbroeck,
 Leonard
 IJzenbeek, Daniel *zie* IJsenbeek, Daniel
 Imbroeck (Imbroich, Von), Thomas van **11**,
 181, **17**, 65, **19**, 96-98³⁹
 Imhof, Christian **19**, 126⁶²
 Immanuël **4**, 13, 17
 Ingen Schenau-Elsen, J. van **7**, 98-99
 Inghelson, Martin **2**, 129³⁵
 Inja, Cornelis Poulis **9**, 47, **11**, 121⁶, 125¹⁹, **21**,
 170¹¹, 184, 192, **24**, 152²²
 Inja-Wey, Ellen **21**, 184
 Inn- und Knyphausen, Almuth von **22**, 100¹⁰²
 Inn-und Knyphausen, Hebrich von **22**,
 100¹⁰², **24**, 26
 Innocentius I, paus **12/13**, 164²⁴
 Innocentius III, paus **19**, 19-20
 Institoris, Heinrich **17**, 89
 Intes (Impkes), familie *zie*: Robijn, familie
 Intes, Robijn *zie ook*: Robijn, familie **17**, 114
 Intes, Wybrand *zie*: Robijn, Wybrand Intesz
 Ipatow, Alexej N. **19**, 180-182, 184-185
 Ipes, Hessel **20**, 98, 120, 122, 124
 Ireneus **17**, 185
 Ireland, Samuel **6**, 128
 Isaäcs, Susanna **16**, 69
 Isaäk **5**, 15, **6**, 80, **12/13**, 144
 Isaak, Helmut **5**, 114-118, **6**, 99-100
 Isebrandt, Wulf (ook Ijsbrandsz, Wolfaert)
20, 14
 Isbrantsz, Horo **16**, 161
 Isenbroeck, Leonard van *zie ook*: Ketelbueter,
 Leonard **54**, 119, **12/13**, 110¹⁵
 Iserloh, Erwin **3**, 49
 Israel, Jonathan **22**, 48, **23**, 151³
 Itsma, Wybrand van **24**, 189-201 *passim*
- J**
- Jaarland, Silas van **16**, 78
 Jacob, aartsvader **51**, 78, **5**, 15, **6**, 80, **12/13**,
 97, 144, 146-147, **17**, 133, **21**, 37, **22**, 151
 Jacob (van Meppel) **54**, 122
 Jacob schoenmaker **25**, 62

- 's Jacob, H.K. **9**, 41
 Jacobs, Adriaen **52**, 32, 35-36, 39-40, 42-48
 Jacobs, Anne **20**, 25⁷⁶
 Jacobs, Claes **54**, 31, 38-39, 64
 Jacobs, Damas **54**, 120
 Jacobs, Griete **56**, 19
 Jacobs, Haring **21**, 101, 104-105
 Jacobs, Hendrick **20**, 23
 Jacobs, Hilleken **52**, 38, 41-42
 Jacobs, Jaapje **16**, 191⁴⁵
 Jacobs, Jan **54**, 121
 Jacobs, Jannetjen **52**, 67-69
 Jacobs, Joris **52**, 78
 Jacobs, Neeltje (Alkmaar, 1692) **19**, 135
 Jacobs, Neeltje (A'dam, 1730), vrouw van Sol, Reijer Reijndertsz **16**, 191⁴⁵
 Jacobs, Pieter **22**, 65
 Jacobs, Serop **55**, 118
 Jacobs, Yttie, vrouw van Roos, Klaas Willemsz **16**, 191⁴⁵
 Jacobs, Zilis *zie*: Zilis Jacobs
 Jacobsdr, Trijntje *zie ook*: Tiebbes (Popta), familie **55**, 109, 112, 114-116
 Jacobsen, Dirk **14**, 102
 Jacobsen, Reindert **16**, 49-50, 57, 59-60, 113, 116, **21**, 22-23, 29
 Jacobsen, Wicke **56**, 26
 Jacobson de Noorman, Jan *zie*: Noorman, Jan Jacobson de
 Jacobsson, Rickert *zie*: Schomecker, Dirick
 Jacobsz, Andries **53**, 151, 169-170
 Jacobsz, Anthonie (ook Roscius, Anthonie) **15**, 79, 82, **20**, 97
 Jacobs(z), Antje, vrouw van Franck, Isbrant Jeronimusz **55**, 110-111, 114, 116
 Jacobsz, Arent **54**, 11-12, 15, 173
 Jacobsz, Caspar Philipsz **17**, 120
 Jacobs(z), Catarina **55**, 114, 117
 Jacobsz, Claas (18^e e.) **11**, 110
 Jacobsz, Claes (17^e e.) **54**, 38-39, 64, **11**, 137¹⁷, **16**, 28-29, **25**, 181-183, 188
 Jacobsz, Damas **54**, 104, 120
 Jacobsz, Dirk **14**, 94, 101-102
 Jacobsz de Cuyper, Dirk *zie*: Cuper, Dirck
 Jacobsz, Elsie **15**, 80-81
 Jacobsz, Focco **15**, 88
 Jacobsz, Frederick **17**, 110
 Jacobsz, Heertje **14**, 99, 105
 Jacobsz, Hendrick **18**, 14, **20**, 23
 Jacobs(z), Hendrik **55**, 113-116
 Jacobsz, Heyman **54**, 196
 Jacobsz, Jacob (Alkmaar) **14**, 99, 105-106
 Jacobsz, Jacob (Leeuwarden) **55**, 110, 113, 116
 Jacobsz, Jan (Alkmaar) **14**, 94, 101, 105
 Jacobsz (van Amsterdam), Jan *zie*: Zeilmaker, Willem Dirksz (ook Jacobsz, Jacob, van Amsterdam)
 Jacobsz, Jan (Harlingen) **52**, 64-72, 77-78, **56**, 41
 Jacobsz, Jan (hoedenmaker) **17**, 108
 Jacobsz, Jan (Leeuwarden) **55**, 112, 114-117
 Jacobsz, Jeronimus **55**, 114
 Jacobsz, Joachim **22**, 56
 Jacobsz, Kornelis **8**, 52
 Jacobsz, Lambert **55**, 110, 114, **6**, 107-115 *passim*, **15**, 10, 79-96, **21**, 41
 Jacobsz(z), Leonaert **55**, 112-113, 115, 118
 Jacobsz, Nittert *zie*: Eijloff, Nittert Jacobsz
 Jacobs(z), Tiebbe **55**, 109-112, 114, 116
 Jacobsz, Willem **17**, 43³⁸
 Jacobsz Hinlopen, Jacob *zie*: Hinlopen, Jacob Jacobsz
 Jacobsz Rooleeuw, Hendrick **6**, 115
 Jacobsz Rooleeuw, Isaac **6**, 108
 Jacobszoon (Roscius), Anthony *zie*: Jacobsz, Anthonie (ook Roscius, Anthonie)
 Jacobszoon, Jacob Pieter **1**, 7-8, 30-35, 62-71, **2**, 8, 71-80, **3**, 8, 41-49, 59-70, 4, 7, 60-65, **7**, 96, 99, 8, 89, 9, 9, **10**, 9-10, **25**, 7
 Jacobszoon, Jan (harnasveger; 1549) **54**, 140
 Jacobszoon, Jan (1600) **15**, 75
 Jacobszoon, Mattheus **5**, 7, 91-94, **15**, 55, **17**, 44, 45⁴⁵, 50, **22**, 104¹¹⁹
 Jacobus, apostel **11**, 26, **12/13**, 186, **17**, 175, 177
 Jacobus Maior **21**, 60⁵³
 Jacobus, pater *zie*: Tiras, Jacobus
 Jacobus I Stuart, koning van Engeland/Schotland **17**, 85
 Jacobus II Stuart, koning van Engeland/Schotland **9**, 110, **23**, 150
 Jacobzoon, Lammert **55**, 114
 Jader (Joder), Christian *zie*: Yoder, Christian
 Jael **12/13**, 149
 Jaessone, Hugo **2**, 114
 Jager, Hendrik de **14**, 109
 Jaghere, Arnould de **2**, 106
 James, John Angel **18**, 85
 Jan (uit Brugge) **2**, 140
 Jan (bij den Dam) **22**, 88⁴³
 Jan (uit Kleef) **2**, 133

- Jan de Commere **2**, 140
 Jan Gerritszoon boekbinder *zie*: Boekbinder,
 Jan Gerritsz
 Jan glasmaker *zie*: Glasmaker, Jan
 Jan de goudsmit **54**, 112
 Jan de mandemaker **56**, 5, 15
 Jan scroer **22**, 53
 Jan de snijder **54**, 119
 Jan timmerman **22**, 56
 Janckenn, Jan van **20**, 28⁹⁰
 Jankenius, Er **20**, 28⁹⁰
 Jankenius, Sara **20**, 28⁹⁰
 Janneken (Bourom) **54**, 117
 Janneken, bisschop **20**, 28⁹⁰
 Janov, Matthias von **19**, 19¹¹
 Jans, Adriaenken **19**, 82³, 93, 97, **23**, 57-59,
25, 90
 Jans, Ake **52**, 83
 Jans, Anna **25**, 160
 Jans, Beukje, vrouw van Jeltjes, Dirk **16**, 191⁴⁵
 Jans, Anneke *zie*: Jansz (van Rotterdam), An-
 neke
 Jans, Elisabeth **18**, 50³⁹
 Jans, Evert **54**, 159
 Jans, Geesje **25**, 143¹²⁵
 Jans, Griet **16**, 67, **25**, 87⁴
 Jans, Grietje **24**, 217
 Jans, Heero **21**, 107-108
 Jans, Hester **5**, 105
 Jans, Jan (ook Jancke) **22**, 65
 Jans, Jannetje **16**, 190⁴⁴
 Jans, Jeltje **16**, 191⁴⁵
 Jans, Jetske **52**, 83
 Jans, Joos **52**, 49, 54-55
 Jans, Komen **54**, 15, 30
 Jans, Laurentie **2**, 107
 Jans, Lijntje **14**, 99
 Jans, Lijsbet Wiebmoeisdr (18^{de} e.) **52**, 80
 Jans, Lysbet (1603) **18**, 49
 Jans, Lysbet (1641) **55**, 116
 Jans, Martijn (Mertien) **18**, 68
 Jans, Melis *zie*: Huysduinen, Mees Jansz van
 Jans, Neeltje, vrouw van Adriaansz, Jacob **25**,
 152¹⁵⁸, **52**, 80
 Jans, Reyer **54**, 52
 Jans, Trijntje *zie*: Hooghsaet, Catharina (ook
 Trijntje Jans)
 Jans, Welmoet **24**, 220
 Jans, Weyneken **54**, 121
 Jansdochter, Fye, vrouw van Cornelisz, Pieter
54, 152-153
 Jansdochter, Guertje **12/13**, 267
 Jansdochter, Neeltgen **53**, 130
 Jansdochter, Trijn (Monnikendam) **11**, 93⁴⁴
 Jansdochter, Trijntje (Medemblik) **19**, 142⁴⁴
 Jansen, Abraham **14**, 56², **20**, 59
 Jansen, Anthony **16**, 98-99
 Jansen, Jan Cornelius **20**, 41¹⁴⁸
 Jansen, Coert **25**, 57
 Jansen Dirck **22**, 60
 Jansen, Dirk **20**, 41
 Jansen, Egge Claesz **22**, 111¹⁵²
 Jansen, G. **24**, 276
 Jansen, Hartman **17**, 108
 Jansen, Jacob **17**, 108
 Jansen schoenmaker, Jan **15**, 68
 Jansen, Jan Reyersz **5**, 101¹⁶, 102¹⁸
 Jansen, Janneken **25**, 54
 Jansen, Johan **54**, 143
 Jansen, Lammert **20**, 57²¹⁷
 Jansen (Iepelmaker), Pieter **15**, 68
 Jansen, Ottie **17**, 108
 Jansen, Sara **21**, 200¹
 Jansen, Symon **11**, 137
 Jansen Voogd, Jacob **23**, 7
 Jansma, Lammert G. **5**, 7, 41-55, **10**, 43, 56,
12/13, 10, 40-55, 105¹⁰⁰, **20**, 51, **25**, 231
 Janssen (van der Goes), Anthony **16**, 87, 98-
 99, **18**, 44, 47, **23**, 82-83, 89, **24**, 44, **25**, 127
 Janssen, Claes **56**, 217
 Janssen, Hendrik **56**, 50
 Janssen, H.Q. **2**, 122
 Janssen, Johannes **22**, 63
 Janssen, P(i)eter **2**, 113, **12/13**, 202, **22**, 72-
 76
 Janssen, Willem **16**, 22²²
 Janssens, H.G.C.L. **10**, 93-94
 Janssens, Saskia **21**, 166²
 Janssone, Adam **2**, 114
 Janssone, Andrien **2**, 114
 Janssone, Bernard **2**, 113
 Janssone, Daen **2**, 114
 Janssone, Dierick **2**, 114
 Janssone, Dignus **2**, 129³⁵
 Janssone, George **2**, 114
 Janssone, Guillame **2**, 114
 Janssone, Henry **2**, 114
 Janssone, Jacob **2**, 129⁴³
 Janssone, Jacques **2**, 129³⁵
 Janssone, Jasper **2**, 115
 Janssone, Jehan **2**, 114, 129³⁵
 Janssone, Josse **2**, 113

- Janssone, Matthijs **2**, 114
 Janssone, Wouter **2**, 114
 Janssone Kint, weduwe Jan *zie*: Kint, weduwe Jan Janssone
 Janssonius, fa. **25**, 174
 Jansz, Adam **54**, 120, 149
 Jansz, Adriaen **19**, 82³, 93-94
 Jansz, Adriaen Glaesmaecker *zie*: Glaesmaecker, Adriaen Jansz
 Jansz, Allert **22**, 56
 Jansz (van Rotterdam), Anneke, vrouw van Jansz (de Lind), Arent **54**, 105-106, 115, 123, 147, 157-159, 162, 168, 172-173, **9**, 122, **10**, 13, 19, 27, **11**, 100-101, **12/13**, 118, **15**, 31, **16**, 16¹⁴, **17**, 35-37, **18**, 7, 113-118, **19**, 84⁷, **20**, 63, **25**, 76⁴¹, 90⁶
 Jansz (de Lind), Arent **54**, 105
 Jansz, Beatris **55**, 122
 Jansz, Berend (leraar) **18**, 65-66
 Jansz, Berent (drukker) **15**, 44
 Jansz, Broer **22**, 63⁶³
 Jansz, Claes **22**, 57³⁸
 Jansz bakker, Claes (1534) **54**, 153, **56**, 217
 Jansz (ook Brongers), Claes *zie*: Brongers, Claes Jansz
 Jansz, Cornelis **11**, 94, **25**, 89
 Jansz, Dierick (glazemaker) **52**, 40
 Jansz, Dirck **20**, 14¹⁵
 Jansz, Gerrit (1535) **54**, 100
 Jansz, Gerrit (1636) **17**, 77
 Jansz, Henrick (timmerman) **15**, 53⁵¹
 Jansz van Ijselmuiden, Jacob *zie*: Campen, Jacob van
 Jansz Scheedemaker, Jacob *zie*: Scheedemaker, Jacob Jansz
 Jansz Voogd, Jacob *zie*: Voogd, Jacob Jansz
 Jansz, Jan **19**, 95
 Jansz (van Calcar), Jan **54**, 122
 Jansz, Jan (van Dirckshorn) **54**, 101
 Jansz (van Tongeren), Jan **54**, 103
 Jansz, Job **19**, 95³³
 Jansz, Joos **19**, 95³³
 Jansz, Lambert **18**, 143
 Jansz, Mees *zie*: Huisduinen, Mees Jansz van
 Jansz, Melis **22**, 55²⁷
 Jansz, Michiel **55**, 122-123
 Jansz, Paulus **19**, 139³²
 Jansz, Pieter († 1534) **54**, 122, **55**, 144²
 Jansz, Pieter († 1549) **54**, 74, **21**, 47-48²³
 Jansz, Pieter (1820-1904) **2**, 8, 144-159, **3**, 44, **24**, 128, 139-158 *passim*
 Jansz, Simon **17**, 43³⁸
 Jansz, Syvert **12/13**, 202
 Jansz, Thomas (Amsterdam) **54**, 159
 Jansz, Thomas (Lidlum) **22**, 59⁴⁶
 Jansz, Willem **21**, 48²³, **25**, 86, 89, 102
 Janszone, Frans **2**, 114
 Janszoon, Claes († 1535) **56**, 188, 217
 Janszoon, Claes (Alkmaar) **20**, 94
 Janszoon, Geert **22**, 37
 Janszoon, Jan **17**, 70, 73, **22**, 125
 Janszoon, Jordan **56**, 217
 Janszoon, Michel **1**, 72
 Janszoon, Michiel **54**, 137
 Janszoon, Sebastiaan **56**, 148¹
 Janszoon, Thomas **54**, 90, 159
 Jantje, vrouw van Scholtens, Berend Hendricksz (?) **18**, 70
 Jantzen, Jacob **25**, 50, 59
 Janzen, Jan **18**, 65
 Jasper, J. **21**, 139
 Jaspers, Lysbeth **16**, 191⁴⁵, 193⁵¹
 Jedig, Hugo H. **19**, 177, 186
 Jehring *zie*: Jhering
 Jeipes, Tjitske **24**, 90-91, 95
 Jelckezn, Johan **22**, 64
 Jelgersma, Taco **16**, 156
 Jeliz, Jan **55**, 136
 Jelledr (van Workum?), Sybrich **22**, 59⁴⁶
 Jelles, Jarich (Jarig) **6**, 35, 137, 140-152, **14**, 56, 84
 Jellesma, J.E. **2**, 151, **24**, 140², 145, 157
 Jelsma, Auke **10**, 50, **15**, 9, 25-36
 Jeltjes, Aucke **20**, 115
 Jeltjes, Jelte (ook Postmus, Jelte) **52**, 86-87
 Jeltjes, Dirk **16**, 191⁴⁵
 Jeltjes, Pieter **52**, 66-71 *passim*
 Jensema, Tziado **22**, 95⁷⁴
 Jensma, Th.E. **3**, 44
 Jentink, M.A. **20**, 202²²
 Jepozn, Briochter *zie*: Briochter Jepozn
 Jeremia, profeet **56**, 153, **14**, 96, 18, 93, **21**, 21, 24, 28, 216
 Jeroensone, Adriaen **2**, 109
 Jeroensz, Claes **56**, 173-174, **7**, 85
 Jeronimus (Brabant) **54**, 111
 Jeronymus, Cecilia (Seli) **54**, 173
 Jesaja (Jezaias), profeet **2**, 69, **12/13**, 63, 152, **21**, 213-222 *passim*
 Jeschke, Marlin **22**, 188
 Jesse, W. **52**, 209-212, 223, **6**, 175, 179²⁹, 182, **14**, 26-27, **20**, 236-237

- Jever, Maria van **20**, 27⁸²
 Jeyes, Jeye **53**, 174
 Jezebel **7**, 94
 Jezus Sirach **16**, 57
 Jhering, Joachim Christian **51**, 11
 Joachim de Suikerbakker *zie*: Vermeeren, Joachim
 Job **51**, 78
 Jobs, Jacob **52**, 94
 Joder, familie *zie*: Yoder, familie
 Joël, profeet **21**, 218, **23**, 10, 23
 Jörger, familie **23**, 12
 Joesgen, vrouw van Pietersz, Jacob **54**, 152-153
 Joessen, Steven **17**, 43³⁸
 Joestezn, Jan **6**, 164, **12/13**, 21
 Joestzoen, Lenert **19**, 199, 211
 Jagues, Henri **9**, 15
 Johan de baardscheerder **56**, 14
 Johan oude Jans **2**, 113
 Johan stoeldreyer **25**, 57
 Johan, graaf van Oostfriesland **7**, 52, 56, **18**, 13, 23, **20**, 28, 25, 44, 47
 Johan Maurits, graaf van Nassau , gouverneur van Brazilië **24**, 147
 Johann (Sneek) **24**, 274
 Johann Adolf, hertog van Sleeswijk-Holstein **20**, 36¹²⁵
 Johann Friedrich, graaf van Saksen **12/13**, 118
 Johann Georg I, keurvorst van Saksen **20**, 171³⁵
 Johanna, vrouw van Wessels, Dirk **56**, 30
 Johannes, apostel en evangelist **5**, 27, **9**, 105, 118, **12/13**, 62-63, **14**, 168, **16**, 58, **19**, 67
 Johannes de Doper **51**, 3, 13, **9**, 105, **11**, 188, **12/13**, 190, **19**, 194, 214, **21**, 57-61
 Johannes, Aaltie **16**, 193⁵¹
 Johannesen, K. Langvik **14**, 184
 Johanni, Erasmus **20**, 22
 Johannis, Aaltje, wed. van Douwesz, Jasper **16**, 191⁴⁵
 Johans, Johan (kleinzoon David Joris) **18**, 143-144
 Johansen, Eggert **20**, 31
 Johnston, A.G. **15**, 129
 Joly (spion) **2**, 115
 Jolyt, Leyn **2**, 114
 Jona(s), profeet **8**, 16, **12/13**, 152, **25**, 85, 91-92
 Jonathan **15**, 90, **21**, 60⁵³
 Joncheere, J. de **2**, 121
 Jonck, Hans **2**, 117
 Joncker, Klaes Klaesz **55**, 144²
 Jonckheer, Geertje **16**, 104
 Jonckheer, Jacobus **16**, 79
 Jonctys, Daniel **17**, 87
 Jong, familie De **6**, 181
 Jong, fa. Gebr. de **6**, 177
 Jong, studentenpredikant De (Enschede) **8**, 13
 Jong, A.F. de **6**, 8, 24-36
 Jong, Erik de **21**, 69-73 *passim*, **24**, 254
 Jong Gzn, Jacobus de **6**, 177, 180, 186
 Jong, K.H.E. de **11**, 188
 Jong, K.K. de **14**, 21
 Jong, Martien de **21**, 30
 Jong, Murk de **24**, 265
 Jong, Otto J. de **4**, 62, **12/13**, 16
 Jonge, Alle D. de **21**, 237, **22**, 229, **25**, 231
 Jonge, Cornelis Cornelisz de **15**, 80
 Jongewaard, Maria Jacoba **10**, 89
 Jonghe, Clement de **53**, 68
 Jongmsa, Jan Jansen **24**, 189⁸, 204
 Joorissone, Jacques **2**, 114
 Joos 'uut Hollandt' **2**, 111
 Joost, familie *zie*: Jost, familie
 Jooste, Cornelis **54**, 108
 Joosten, Jan **54**, 100, 103, 115, **12/13**, 34, **23**, 37
 Joosten, Josijntje **17**, 114, 118
 Joosten, Lambert **23**, 84
 Jordaens, Anna **15**, 80
 Jordens, Georg **56**, 91
 Jordens, Herman **56**, 66
 Jordensdr, Anna **14**, 94²⁴
 Jorens, Eduard Johan Pieter **23**, 118
 Joriaensz, Thijs **19**, 82³, 89, 91-92, 96-97, 99, 102, 106
 Joriën, meester **56**, 4
 Jorijs de lantarenmaker **22**, 106
 Joris, Clara **18**, 12
 Joris, David (ook Bruck, Jörg von; Brugge, Johann van) **51**, 39-41, **52**, 16, **53**, 55-56, 118, 127, 130-131, **54**, 75, 79, 86, 88, 95, 103, 105-106, 111, 120, 123-126, 135, 138, 141-143, 157-158, 161-167, 173, 177, 180, 188, **56**, 19-24, 194, 196-198, 209, 214, **1**, 16, **2**, 31, **4**, 7, 9-21, 60, **8**, 107-114 *passim*, **10**, 30-31, 34, 61, **11**, 101, 183, **12/13**, 9-11, 38, 41, 57, 60, 71-106, 115, 118⁵⁵, 122, 136-137, 167, 202, 269, **14**, 180, **15**, 37, 53, 73-77 *pas-*

- sim*, 137-142, **16**, 15, 26, **17**, 31, 33, 35, 37¹⁷,
 43, 55, 132-152 *passim*, **18**, 7, 11-37, 113-
 118, 121⁸, 141-144, **19**, 8, 41, 191-218, **20**,
 14¹⁵-60 *passim*, 63, 76, **22**, 16, 36-37, 42, 56,
 58, 83-84, 94, 96, 98, 101-102, 133, 148²⁷,
 171¹⁸, 214, 218, **23**, 7, 27-29, 109-110, 133-
 149, **25**, 35, 45, 59-60, 65-84 *passim*
 Joris, Lijntje **56**, 30, 36
 Joris, Margarietje, vrouw van Schermer, Jan
 Pietersz **19**, 142⁴⁷
 Joris, Trijntje **56**, 30, 36-37
 Jorisd, Aleyt **54**, 122
 Jorisd, Maritgen, vrouw van Rombout de
 backer **54**, 152-153
 Jorissen (Brouwershaven), Adriaan **54**, 104
 Jorissen, Adriaen (Kleef) **55**, 139
 Jorissen, E.J.P. **20**, 213-214, **23**, 118
 Jorissen I, Matthias **51**, 81
 Jorisz, Abraham **17**, 93, 96
 Joriszone, Jacques **2**, 114
 Jorritsma, Carolus Johannes **54**, 70-71
 Josephus Flavius **9**, 122, **25**, 92-93
 Josi, Christiaan **6**, 128
 Josselin de Jong-Cappeyne van de Capello, P.
 de **56**, 110
 Jost (Joost), familie **19**, 112¹⁴
 Jost, Lenaert **12/13**, 122, 137, **19**, 192, **23**, 22,
 24
 Jost, Ursula **15**, 34, **23**, 22-23, **25**, 76
 Jouwer, Sander Wybrantsz van de **25**, 170⁸-171
 Joye, George **25**, 14⁸
 Jozef, aartsvader **19**, 23, **21**, 24, 31
 Jozua **12/13**, 144, **14**, 107
 Jubal, aartsvader **21**, 25
 Juda **14**, 96
 Judas **10**, 34, **20**, 109, **24**, 205
 Judith **12/13**, 149
 Jüchen, Theunis van **22**, 109
 Juliana, koningin/prinses der Nederlanden
3, 96
 Julius, Dominicus **7**, 52
 Julsing, J. **51**, 29
 Junghans, Helmar **3**, 48
 Junius, Franciscus **12/13**, 65
 Jupiter **16**, 53-54
 Jurgen (wever) **22**, 81⁶
 Juriaensdr, Jannetje **17**, 77⁶
 Jurieu, P. **17**, 149
 Jurriens, Jan **24**, 221
 Justinus Martyr **17**, 175, 185
 Jut, Pieter Nicolaas **16**, 203⁹⁴, 214-215, **18**, 98
- K**
 Kaars Sijpestein, familie **6**, 181⁸²
 Kaars Sijpesteijn, P.H. **6**, 177
 Kaaskoper, Adriaen J. **25**, 81
 Kaaskoper, Jan Jansz **19**, 135
 Kaay, W. van der **10**, 93-94
 Kaescooper, Claes Jansz **14**, 98
 Kaescooper, Jan Jansz **14**, 90-99 *passim*, 101,
 106-109
 Kain **5**, 38, **6**, 69, **16**, 59, 62, 123-124, **19**, 202
 Kajafas **3**, 26
 Kakanin, I.A. **19**, 177
 Kalesny, František **8**, 9
 Kalf, Gerrit **21**, 29, **23**, 96¹⁶
 Kalf jr, Gerrit **23**, 94
 Kalis, Grietje Albers, vrouw van Eikelenberg,
 Harmen **19**, 142⁴³
 Kalis (Calis), Simon **19**, 141
 Kalkar, familie *zie ook*: Kalker, Calcar, Calker,
 familie Van **21**, 102¹¹
 Kalkar, Jan van **24**, 33, 35
 Kalker, Grietjen Jans van **21**, 119
 Kalker, Hendrik van **19**, 123⁵¹
 Kalma, Douwe **24**, 264-267
 Kalma, J.J. **2**, 76, **3**, 43-44, **4**, 62
 Kampen, Jacob van **12/13**, 30, 34-37
 Kampen, Jan Hermensz van *zie*: Taet, Jan
 Kampen, Michiel Jacobsz van **52**, 221
 Kampen, Nicolaas Godfried van **52**, 106, **23**,
 92-93
 Kampen, P.N. van **23**, 111, 113
 Kampen, Thymon Hendriksz van **54**, 84
 Kamphuys, C. **6**, 177
 Kamphuys, gebr. **6**, 179
 Kamsma, M. **21**, 180⁴⁹
 Kankebeer, Quirinus **20**, 24
 Kannegieter, J.Z. **4**, 62
 Kant, Immanuel **5**, 89-90, **20**, 190
 Kaplan, Benjamin **22**, 209-227
 Kappeyne van de Copello, Johannes **23**, 118
 Kapteyn, J.M.N. **24**, 269
 Karel van Egmond, stadhouder van Gelre,
54, 137, 141, **8**, 60, **11**, 98, **20**, 49, **22**, 82,
 96⁸⁰
 Karel van Gelre, hertog **4**, 10-11, **8**, 60, **9**, 59,
11, 94, **15**, 78, **20**, 49, **22**, 37, 82
 Karel de Grote, keizer **3**, 74
 Karl Ludwig van de Palts, keurvorst **8**, 34-36,
9, 21, **21**, 110
 Karel V, keizer **54**, 93, 142, 145-146, **5**, 46, **7**,
 70, 85-87, 89, **9**, 59-60, **11**, 87-88, 94-95,

- 12/13, 30, 15, 46, 65, 72, 136-137, 17, 103, 19, 44, 47, 197, 20, 19, 45, 73, 22, 37, 69-70, 76, 91, 23, 21, 56, 25, 11, 45, 175
- Karlstadt, Andreas Rudolf Bodenstein von 54, 90-97, 1, 40, 43, 50¹⁶, 2, 40, 59, 3, 49, 53, 4, 64, 9, 105, 11, 174, 12/13, 19, 185, 202-205, 15, 129, 19, 26, 20, 32, 49-50, 22, 37, 39, 23, 18, 22, 25, 42, 69
- Karsdorp, Abraham sr en jr 24, 65
- Karsdorp, Gerrit 21, 199-201, 204-205, 207-211
- Karsseboom, notaris (A'dam, 1823) 6, 127
- Karstkarel, Peter 7, 106
- Kartskens, Hendrik *zie*: Kerskens, Hendrik
- Kartini, Ajeng 24, 147
- Kassel, Ylles 9, 17
- Kat, Floris 16, 203⁹⁴
- Kat, Hidde Dirksz 53, 81-82
- Kat, Jacob Jansz 16, 197-198
- Kat, Jannetje, vrouw van Loosjes, Jan 16, 200⁸²
- Kate, familie Ten *zie ook*: Cate, familie Ten
- Kate, Cornelis ten 16, 203⁹⁴
- Kate (ook Cate), Jan Lammertz ten 54, 66-73 *passim*
- Kate, J.J.L. ten 24, 131
- Kate (ook Cate), Keimpe Lammertz ten 54, 66-73 *passim*
- Kate, Lambert ten 52, 106, 16, 12, 21, 7, 63-96
- Kate (ook Cate), Rijkle Lammertz ten 54, 66-73 *passim*
- Kate (ook Cate), Teunis Lammertz ten 54, 66
- Kater, Gerard 21, 177, 178⁴⁰-179, 189, 195, 22, 179
- Katrijn, vrouw van Jacobs, Arent 54, 173
- Kauffmann, Donald D. 3, 47
- Kaufmann, Gordon D. 3, 48
- Kaufman, Walter (filosoof) 12/13, 244
- Kaufman, Walter (pianist) 21, 179
- Kauter, familie Van de *zie ook*: Kouter, familie Van de
- Kauter (Cautter), Jan Pietersz van de 19, 142
- Kauter, Pieter Pietersz van de 19, 142⁴⁴
- Kautsky, K. 3, 10, 10, 50-51, 58
- Kautz, Jakob 2, 36, 71
- Kauz, Gaspar 52, 6
- Kawerau, Peter 4, 67, 22, 193²
- Kee, Jan Klaasz 54, 46-47, 51-54, 57-59, 64, 55, 41, 16, 187³⁴
- Kee, Piet 10, 25
- Keeney, William Echard 1, 45, 2, 74, 3, 45, 5, 31, 12/13, 144
- Keere, Hendrik van den 15, 42
- Keere(n), Jacob van der 16, 73, 17, 69¹⁰⁷, 123⁸³
- Keeren, Willem van der 16, 83-84, 88, 106, 108
- Keersgieter, Jacob de *zie*: Rore, Jacob de
- Keersmaeckere, Jacob de *zie*: Rore, Jacob de
- Kees-Kooper, Jan Jansz 16, 180⁸
- Keest, Jacob *zie*: Outerman, Jacques
- Keg, familie 6, 185³⁵
- Keg, C. 6, 185
- Keg, Jan 6, 185³⁵
- Keikes, T.A. 53, 75-76
- Keimpes, Pyter 24, 204
- Keister, Lorens de (ook Maler, Lorenz) 20, 58
- Keith, A. 18, 95
- Kelder, Cornelis Cornelisz 54, 105
- Kelder, Hendrik Koelo van 54, 115
- Kelder, Herman van 54, 115
- Kelderman, Jan Reinier 20, 116-117, 123
- Kellen, J.Ph. van der 16, 65, 25, 93, 183
- Kellenberg, Jean 2, 116
- Keller, Josef 53, 71-72
- Keller, Ludwig 51, 98-100, 56, 151, 3, 9, 22, 162⁶
- Kemp, Abram Aartzs de 25, 162
- Kemp, C.M. van der 51, 68
- Kemp, François Adriaan van der 52, 109, 20, 192
- Kempe, Jehan 2, 114
- Kempenaar, Dancker de 24, 195
- Kemper, Joan Melchior 51, 67
- Kemphuysen (kunstschilder 17^e e.), 6, 118
- Kempis, Thomas a *zie*: Thomas a Kempis
- Keovendius (Kövendi) 25, 220
- Kerbusch, Jan 22, 108
- Kerckerinck, Johann *zie*: Oelde, Johann von
- Kerdijk, A. 6, 172-174, 185
- Kerkhoff, D. 53, 88-89
- Kershof, Cornelis int 22, 85²⁶
- Kerskens (Karstkens), Hendrik 7, 73-74
- Kerssenbroch, Hermann *zie*: Kerssenbrock
- Kerssenbrock, Hermann 2, 86, 3, 9, 10, 47, 54, 57, 15, 34
- Kessler, Johannes 51, 4, 3, 49
- Kesterick, Stintgen van 9, 127
- Ketel, Antonis 17, 58

- Ketel, Elskén **56**, 22, 24
 Ketel, Jacob **19**, 193
 Ketel, Jan **19**, 193
 Ketel, Jurrien (Joriaen) **54**, 41, **56**, 20-24, **17**,
 59⁸¹, 146, **19**, 193, **20**, 32, **22**, 98⁹⁰, **23**, 109
 Ketelaer, Jan Gerritsz **52**, 77
 Ketelbueter, Leonard *zie ook*: Isenbroeck, Le-
 onard van **54**, 120, **12/13**, 110¹⁵
 Ketelbueter, Ruth **54**, 120
 Kethelare, Dierick de **2**, 111
 Ketjen-Evekink, familie **18**, 90, 94
 Ketman, echtpaar **18**, 94
 Keuchenius, L.W.C. **2**, 150-156 *passim*
 Keulen, Anthonie van **22**, 99⁹⁵, 108, 110
 Keulen, Hieronymus van **12/13**, 113³⁴
 Keulen, Johannes van **12/13**, 112²⁸, 114
 Keulen, Klaas van **18**, 94
 Keulen, Lenhart van *zie*: Fälber, Lenhart
 Keulen, Peter van **52**, 17, 19, 63, **54**, 118, 132,
 56, 41, **7**, 54-65, **10**, 34, **11**, 147, **22**, 87³⁸,
 112
 Keuning, Anna **21**, 186
 Keuning, H.C. **21**, 186, 194
 Keuning, H.J. **21**, 97, 103
 Keuter, Albert **3**, 51, **21**, 177, 188-191
 Keuter, Barend **21**, 190-191
 Keuter, Corrie **21**, 197⁶
 Keuter, Willem **21**, 166², 190-191⁶
 Keyser, Daniël **17**, 25, **21**, 43
 Keyser, Dirck Gerritsz **17**, 9²
 Keyser, Leonhard **17**, 7, 9-30 *passim*, **25**, 79⁵⁰
 Keyser, Marja **5**, 7, 91-94, 120, **15**, 149, **17**, 34,
 44, 60, 74
 Keyser, Martin de **17**, 39²³
 Keysere, makelaar **54**, 125
 Keyzer, Crelijs Pietersz **55**, 8
 Khomeiny **12/13**, 242
 Kieckhefer, Richard **25**, 73²⁵, 75, 83
 Kielstra, Tj. **51**, 50, **20**, 234
 Kierkegaard, Sören **1**, 116, **2**, 45-46, 76, **11**,
 167
 Kiewiet, Jan J. **2**, 79
 Kilsmo, Karl **3**, 42
 Kimedoncius, Jacobus **17**, 69
 Kimeus, Joannes **12/13**, 125⁹⁰, 130¹⁰⁹
 Kind, Joos **10**, 14
 Kind, Maarten **54**, 44
 Kinderen, Lenaert der **15**, 55⁵⁹, 58, **17**, 61
 Kind(t), Jan Jansz **8**, 114
 King, Martin Luther **2**, 67, **9**, 41
 Kint, weduwe Jan Janssone **2**, 114
 Kippenberg, Hans G. **6**, 82
 Kirchen, Bernardus **18**, 12, 24-27, **25**, 60
 Kirchoff, Karl-Heinz **3**, 19, **4**, 63, **5**, 19-20,
 69, **7**, 114, **10**, 48, 50-54, **11**, 192
 Kis, B. Attila **24**, 312¹¹, **25**, 9, 196-227
 Kis, Nicholas **25**, 200-201
 Kist, Jacob Jansz *zie*: Scheedemaker, Jacob
 Jansz
 Kist, N.C. **20**, 199, **24**, 124, 132
 Kistemaker, Antonie (Antonis) **54**, 119, **10**,
 65, **11**, 93, 98, **20**, 27, **22**, 84
 Kistemaker, Hendrik (ook Zutphen, Hend-
 rik van) **54**, 88, 114, **56**, 8, 193, **4**, 114, **56**,
 8, 13, **1**, 76, **20**, 15, **22**, 86, 95, 106
 Kistemaker, Jan Teunisz **18**, 42⁹
 Kistemakers, familie **7**, 68
 Kistemakers, Anna **1**, 76, **7**, 69-72, 74, **78**
 Kistemakers, Truiken **1**, 76, **7**, 69-81
 Kistenn, Clawes **20**, 30
 Kistmaecker, Frans **20**, 31¹⁰⁵
 Klaas (Klaes), Jeske, vrouw van Abbis, Rincke
16, 92-95, **25**, 95-96²⁰⁻²¹, 183⁵³
 Klaasen, Tonjes (Teunis) **24**, 31
 Kla(a)ssen, familie **19**, 186
 Klaassen, Joh. **9**, 36
 Klaassen, Walter **2**, 39, **7**, 10, 97, 101, 104,
 109-115, **12/13**, 10-11, 193, 226-247, 285,
22, 145¹³, **25**, 70
 Klaasz, Jan **6**, 17, 23²⁵
 Klaaszen, Jan **52**, 100
 Klaaszoon, Jan **20**, 115-116
 Klaaszoon, Sybrand **56**, 188
 Klaatz, Isebrant **25**, 54
 Klanderman, J. **24**, 282
 Klaes, Jeske *zie*: Klaas, Jeske
 Klanes, Elsjé **23**, 80, 88⁶⁸⁻⁸⁹
 Klassen, A.J. **18**, 123, **20**, 241
 Klassen, C.F. **9**, 29
 Klassen, John **9**, 52, **12/13**, 165, **15**, 32
 Klassen, Peter James **2**, 80
 Klassen, P.P. **4**, 64
 Klassen, William **3**, 47, **5**, 19, **11**, 169
 Klaver, Iekenprediker (1929) **14**, 17²⁵
 Kleef, schoolmeester Van (Haarlem, 1713) **8**,
 50
 Kleef, Kuyper van *zie*: Cleve, Kuyper van
 Kleermaker, Derk de **54**, 117
 Klei, A.J. **7**, 104
 Klein, Leendert **24**, 64, 76
 Kleinberg, Georges **53**, 130
 Kleiweg Dyserinck, P. **8**, 60-62

- Klerk, C.R. de **14**, 183
 Klerk-Anbeek, Anna de **8**, 54
 Klever, W.N.A. **14**, 8, 55-85
 Kleyn, Jan **52**, 93
 Klijjn, H.H. **6**, 129
 Kligen, Frederick **20**, 31
 Klinker, Teunis Maartensz **54**, 57-59
 Klinkert, Hendrik **16**, 103⁹⁴
 Klinkert, Hillebrandus Cornelius **24**, 141, 148, 156
 Klinkert, H.C. **2**, 157¹³
 Klinkert, H.K. **16**, 214
 Klinkhamer, notaris (A'dam 1819) **6**, 136
 Klock, Leonard **16**, 183
 Kloek, J.J. **20**, 115
 Klöpffer, Hannsz **4**, 28¹⁸
 Klötzer, Ralf **23**, 26
 Kloot, Wilhelm te **53**, 104
 Klopysz, Johan **56**, 150, **19**, 55
 Kluit, A. **54**, 144, 148
 Kluit, M.E.B.J. **21**, 133
 Kluit-de Clercq, E. **51**, 66, 72
 Klumpe, Doctor *zie*: Ebbink, Hendrik (ook Klumpe, Doctor)
 Kluppel, commissaris (Deventer, 1674) **56**, 65
 Kluyver, Pieter **6**, 177
 Knapp, Albert **51**, 92
 Knappert, Jan **14**, 24
 Knappert, L. **52**, 94-113, **53**, 109-144, **54**, 77, 86, 93, 111-112, 150, **1**, 25, **2**, 82, 87-89, **14**, 24, **15**, 130, 137, 144, 146, **23**, 54, 59
 Knecht, Jan de **6**, 128
 Kneubel, familie **21**, 110⁴³, 128
 Kneubel, Jan **21**, 128
 Knijf, Johannes **15**, 65
 Knijff, Philip **24**, 310-313
 Knijnenberg, Kees **22**, 191³²
 Knipperdolling, Bernd (Barent) **53**, 55, **54**, 100, **8**, 10, 95-97, **12/13**, 32, 34, **25**, 34
 Knipping, J.B. **16**, 8
 Knipscheer, F.S. **51**, 17-49, 62, **54**, 122, **14**, 21, **22**, 218
 Knipscheer, Leendert Desiderius Gerardus **1**, 34, **4**, 62, **9**, 52, **11**, 126, **25**, 7
 Knobbe, Johanna **25**, 162
 Knobloch der Jüngere, Johann **4**, 68
 Knol, Jan Cornelisz **10**, 10, 77-88
 Knoop, J. **8**, 60
 Knoop, Willem Jan **10**, 94
 Knot, Jan **21**, 189⁷⁵
 Knottnerus, Otto S. **20**, 11-60, 247⁹, **22**, 7, 79-118, **24**, 25³
 Knox, Ronald **12/13**, 196
 Knuttel, P. **6** 179
 Knuvelde, Gerard **16**, 49, **21**, 29
 Knuyt, Frans de **51**, 10, **20**, 94, 121
 Knyphausen, Tido van **20**, 28
 Koch, Hans **1**, 10
 Kochs, E. **17**, 140, 151-152
 Kodde, familie Van der **16**, 41, **19**, 138
 Kodde, Jacob Jansz van der **19**, 138
 Kodde, Gijsbert van der **10**, 110, **19**, 137-138, **20**, 186
 Kodde, Maria van der **16**, 41
 Köbner, Julius **18**, 96
 Koeck, Gerrit **55**, 46
 Köhler, Hans **19**, 119³⁶
 Köhler, Walter **2**, 50-51, 53-54, **5**, 114, **12/13**, 284
 Koejemans, Anthoon Johannes **2**, 73, **3**, 44, 4, 83
 Koekbakker, Jacob Pietersz **15**, 116
 Koeke(n)bakker, Gerrit (ook Koockenbakker) **51**, 5, **54**, 139, 179, **7**, 69-74, 76-79
 Koekebakker jr, H. **11**, 72⁷⁵, **20**, 235
 Koekebakker, J. **56**, 126, 195
 Koekebakker, W. **55**, 85-106, **11**, 119, 125
 Koëller, Philippus **22**, 222-223
 Koelman, Jacobus **20**, 119, 121
 Köln, Peter von *zie*: Tasch, Peter (= Keulen[?], Pieter van)
 Koepal, Tonny **56**, 9
 Koepe (Coops), Gerrit Wiggersz **14**, 164
 Koerbagh, gebr. **6**, 151
 Koerbagh, Adriaan **6**, 147, **14**, 63, 83-84, **25**, 141¹²⁰
 Koerbagh, Lucia **16**, 89
 Koerten, Johanna **22**, 15, **25**, 150¹⁵¹
 Koertsz, Anthonius **54**, 114
 Koetken (Cotken), Peter **20**, 39¹³⁸
 Koetsveld, C.E. van **20**, 209, **24**, 131
 Kövendi *zie*: Keovendius
 Kohlbrügge, Hermann Friedrich **51**, 70, **21**, 140
 Kohls, E.W. **4**, 67
 Koker, familie De **22**, 233-237
 Koker, Alida de **22**, 233-235
 Koker, Cornelia de **22**, 233-234
 Koker, Daniel Michielsz de **22**, 233
 Koker, Egidius de (1782) **22**, 235-236
 Koker 'den Ouden', Gerrit Danielsz de (†

- 1765) **22**, 233-234
 Koker, Gerrit Michielsz de († 1797) **22**, 233-236
 Koker, Gillis (Gerrit) de **22**, 233
 Koker, Jan de **22**, 235
 Koker, Johanna de **22**, 235
 Koker, Maria de **22**, 233-234
 Koker, Michiel Danielsz de **22**, 233
 Koker sr, Pieter de **22**, 235
 Koker Jzn, Pieter de († 1788) **22**, 235-236
 Koker, Sara de, vrouw van Smidt, Petrus **16**, 201⁸⁸
 Koker, Yda de **22**, 235
 Kokerts *zie*: Aelten, Derrick van (ook Kokerts)
 Kolakowski, Leszek **17**, 151
 Kolb, Isaac **9**, 24
 Kolb, R. **25**, 67⁸
 Kolijn *zie*: Colijn
 Kolkman, kamerlid (1891) **6**, 181
 Kolkman, M.J.C.M. **6**, 174
 Kolmatsch, Jörg von **12/13**, 110
 Komans, Michiel jr en sr *zie*: Comans, Michiel de Oude en de Jonge
 Komen, familie Van **19**, 123⁵¹
 Komen sr, Jan van (ca 1650-1690) **21**, 119⁷⁹
 Komen, Jan Jansz van (1685-1743) **56**, 75, 109, **19**, 118-125 *passim*, **21**, 119-124, **24**, 82, 88-89, 92-93, 103-104, 111⁸⁵-115
 Komen, Teelke Jans **18**, 69
 Komen, Trijntje Jans van **56**, 75¹, **21**, 121, **24**, 89, 92, 112
 Komen, Willempje Jans van **21**, 121-122, **24**, 104-105⁶³, 113
 Komrij, Gerrit **14**, 7
 Koninck, Salomon **6**, 112, 118
 Koning, Cornelis **53**, 62-65, 71
 Koning, Abraham de **15**, 104, 106-107
 Koning, Jacobus de **8**, 57-60
 Koningshoven, E. van **16**, 223¹⁶⁴
 Koog, Jacob Pietersz van de **17**, 106-107, **24**, 206-207, **25**, 189
 Kooi, Willem Bartel van der **53**, 81-82
 Kooiman, W.J. **1**, 26, **12/13**, 284, 286, **14**, 37
 Kool, kinderen **6**, 124
 Kool, Arent **6**, 124
 Kool, Jacob **6**, 124-125, **11**, 110
 Kool, weduwe Jacob **11**, 110
 Koolwijk, H. **10**, 93
 Koomen, familie *zie*: Komen, familie
 Koomes (Comes), Jan Pietersz **8**, 50
 Koopman, Dirk **19**, 128⁶⁹
 Koopmans, J. **8**, 63
 Koopmans, Lieuwe **6**, 44-45, 48³⁷, **24**, 154
 Koopmans, Rinse **51**, 136, 190, **52**, 112, **11**, 48, 52, 60-61, 66, 80, **16**, 215, **20**, 193, **23**, 103³³, **24**, 139¹
 Koopmans, Wopke Cnoop *zie*: Cnoop Koopmans, Wopke
 Koopmans-Kingma, Janna **24**, 154
 Koordedrayer, Hanskin *zie*: Schaeck, Hans
 Koorn, Frouwtje, vrouw van Koorn, Jan **21**, 193⁸³
 Koorn, Jan **21**, 193⁸³
 Koos, Lambert Danielsz **52**, 87
 Kooy, Johannes **21**, 135
 Kop, Katharine Gerrits **15**, 109
 Koperslager, Severyn **20**, 22⁶⁰
 Kopijn, Jan **23**, 82⁴³
 Koppedraijer, familie **25**, 152¹⁵⁹
 Kops, familie **16**, 168, 222
 Kops, mevrouw (moeder van Vos, Jacob de) *zie*: Vos-Kops, mevrouw De
 Kops, Elisabeth **6**, 126
 Kops, Geerling Pietersz **16**, 203⁹⁴, 220
 Kops, Jan **51**, 133, **11**, 12, 51, 60, 63, 79-80⁹⁷, **16**, 12, **24**, 62, 69
 Kops, Maria **6**, 134
 Kops, Pieter Geerlingsz **16**, 193, 199⁷⁹
 Kops Pzn, G. **16**, 220
 Kops, Willem **8**, 50
 Kores (Coores, Corens, Korens), Jan **16**, 66
 Korff, fa. Wed. C. **6**, 177
 Korff, Cornelis Pieter **6**, 176, 183
 Korffmecker, Peter **22**, 99
 Kornelis, Vincent **54**, 196
 Korte, Maeyde de **5**, 77
 Korteweg, P.C. **6**, 186
 Korthals, H.A. **2**, 73
 Korver, Dirk **16**, 198⁷⁶, 200⁸²
 Korvijn, Jan **25**, 154
 Kossen, D. **52**, 203, **14**, 31
 Kossen, Hendrik B. **6**, 8, 78-95, **7**, 97, 100, 107, **18**, 127, **24**, 284
 Kossmann, E.H. **5**, 79
 Koster, A.C.H.W. **6**, 179
 Koster, Pieter *zie*: Claesz (van Zaenredam), Pieter
 Koster, Th. A. de **18**, 106
 Kusters, Sweer **56**, 14
 Koth, Marten Petersz **20**, 39
 Kous, Annetje **17**, 108²³

- Kouter, Jan Pietersz van de
Caut(t)er, familie Van de **19**, 142
- Kouverde, Johan van (ook Timmermann)
24, 27
- Kouwenhoven, familie *zie*: Couwenhoven, familie
- Kraan, Catharina de **25**, 151
- Kraan, Maria de **25**, 151
- Kraemer, G. **53**, 104
- Kraemer, Hendrik **18**, 125, **24**, 152
- Kraen, Huig *zie*: Craen, Huyg
- Kraft, Adam **12/13**, 125⁹⁰, 133
- Krahn, Cornelius **1**, 33, 45-46, **2**, 43-44, 73, 75, 77-78, **3**, 45, **5**, 7, 72, 114-118, **10**, 48, 51, **12/13**, 10, 14-16, 18, 20, 173, 198, 213, 233-234, 240, 286, **14**, 17, **19**, 9, **21**, 42, **22**, 148²⁹
- Krajewski, Ekkehard **2**, 79
- Kramer, familie *zie ook*: Cramer, Cremer, Kremer **24**, 27
- Kramer, Albert Eden **24**, 32
- Kramer, Albert Hindriksz **24**, 32
- Kramer, Henrick **12/13**, 114
- Kramer, Lubbert **24**, 27
- Kramer, Marijtte Joris, vrouw van Hovingh, Jacob **19**, 141⁴²
- Kramer, Metke Hinrichs **24**, 32
- Kramer, Michiel **20**, 17, **22**, 109
- Kramer, Pieter **21**, 199-200, 205¹⁵, 207-211
- Kramers, Hans **19**, 151⁶, 163
- Kramers, Hendrik **19**, 151
- Kramm, Chr. **6**, 128, **16**, 103
- Kras, Wijnand **15**, 75-76
- Kraus, Norman **22**, 185-186
- Kray, Dirck **1**, 76
- Kraybill, D.B. **24**, 159¹, 171, 180
- Krayenbühl (of Kraehembühl), Peter **19**, 119³⁶
- Krebber, M.A. **9**, 53-103
- Krebs, Hans **19**, 124⁵³
- Krebs, Manfred **1**, 31, **2**, 71
- Krebs, Pieter **19**, 120⁸⁹
- Krechting, Heinrich **10**, 64, **12/13**, 38, 40, 54, 73, 105¹⁰⁰, **19**, 192-194, 210, 212, **20**, 31-32, 49, 56, **22**, 86-106 *passim*, **23**, 25³, 27
- Krechting, Hermann **22**, 101¹⁰³
- Kremer, familie *zie ook*: Cremer, Kremer
- Kremer, Lubbert Jansz **18**, 61
- Krehbiel, H.J. **9**, 47
- Kreider, Alan F. **10**, 9, 11-28
- Kremer *zie ook*: Kramer, Cremer
- Kremer, Jacob (ook Pouwelsz, Jacob?) **54**, 114, 119, **10**, 65, **11**, 93, 98, **22**, 84²²⁻⁸⁵, **25**, 45
- Kremer, Johannes **11**, 181, 184
- Kremer, Marcel R. **21**, 97-132 *passim*, **24**, 81-116
- Kremer, Lemke **4**, 26, 28, **12/13**, 273, **22**, 109, 111
- Kreps, Hans *zie*: Krebs, Hans
- Krey, Hendrik **56**, 50
- Kreyboer, familie **21**, 128
- Kreyder, Robert S. **25**, 171¹⁰
- Kriek, Willem Jansen **54**, 18
- Krighout, Jacobus **17**, 155
- Krijth, Gert **56**, 4, 10
- Krohn, Barthold Nicolaus **1**, 13
- Kronenberg, M.E. **17**, 35, 38, **18**, 121⁸
- Krook, Gerrit **21**, 182
- Kroon, K. **25**, 7
- Krufft, Heinrich **22**, 111
- Kruijjer, Klaas **16**, 194⁵⁷
- Kruijff II, Jan de **22**, 234
- Kruijs, Wiggertje Wiggerts **16**, 206¹⁰⁶
- Kruseman, A.C. **23**, 94⁷, 115
- Krzyzanowski, Hieronim **12/13**, 167³³
- Kühler, Wilhelmus Johannes **52**, 200-202, **53** (ed.), 1-32, 145-195, **54** (ed.), 1-8, **55** (ed.), 43-84, 133-137, **56** (ed.), 124-212, 216¹, **1**, 15, 23-26, 29⁴³, 34, 45-46, **2**, 39, 81, 83, 85, 87, **3**, 9, 50, **5**, 19, 45, 62³¹, 67, 74, 115, **6**, 75, 163, **7**, 12-13, 16¹⁹, 82-84, 107, **8**, 18-19, 21, 66, 99, 108, **9**, 111, **10**, 41-42, 45-47, 49-51, 55, 60, 71, **11**, 11, **12/13**, 9, 14-16, 18, 20, 182, 197, 234, 238, 287-288, **14**, 23-24, 30-53 *passim*, 170, 186, **15**, 19, 22, 138, 147, **16**, 7, 11, **19**, 105, 20, 87⁷, 123, 125, 244, **21**, 106, **22**, 18, 46, 129, 132, **23**, 54, 56, 94
- Kükenbieter (Nosiophagus), Joachim **20**, 17³¹, **22**, 93⁶⁷
- Kuene, A. **20**, 209-210, 216⁶⁶
- Küng, Hans **4**, 59
- Kueper, Peter **22**, 81⁵
- Kuese, Matthijs **24**, 19
- Küther, C. **12/13**, 45
- Kuhr, Joseph **8**, 41
- Kuijck, Johannes van **25**, 145-149, 158
- Kuijter, Hendrik **16**, 194⁵⁷-196, 199⁷⁹
- Kuijter, Neeltje **16**, 200⁸²
- Kuijter, Reinoutje, vrouw van Horst, Leendert van der **16**, 200⁸²
- Kuijter, Trijntje **16**, 200⁸²

- Kuile, C.P. ter **21**, 154
 Kuinre, Dirk van **56**, 4
 Kuijper, J. (voorzanger Haarlem) **8**, 63
 Kuijper *zie ook*: Kuiper
 Kuiper, A.H. **24**, 282
 Kuiper, Abraham Kornelis **51**, 167-179, 191, **52**, 175-199, **56**, 110-123, **3**, 22, **5**, 115, **14**, 26, 31-46 *passim*, **16**, 95, 108, **24**, 151-152
 Kuiper, Dirk (de) **54**, 125, **56**, 141, **11**, 89
 Kuiper, Egbert **22**, 111
 Kuiper, Frits **1**, 73, **2**, 69, 76, **3**, 7, 21-32, 44-45, **4**, 62, 83, **5**, 115, **6**, 46, **9**, 48, 52, **11**, 120-122¹⁹, 125-126, 128-129³¹, **14**, 37-38, 52, **18**, 93, 126, **21**, 169-193⁸¹, **24**, 282-283
 Kuiper, F.J. **24**, 282-283
 Kuiper, Jacob **56**, 95
 Kuiper, ds Jan **54**, 69
 Kuiper, K. **14**, 26-27, 32⁶⁸
 Kuiper, Lubbert **7**, 71-72, 76, 81
 Kuiper, Taco (1784) **24**, 33, 35
 Kuiper, Taco (broer Kuiper, Frits) **4**, 83
 Kuiper, ds Taco **14**, 13, **20**, 229, 233
 Kuiper, Teunis Evertsz **8**, 57-59
 Kuiper, Willem (de) *zie*: Kuyper, Willem (de)
 Kuiper, W.H. **4**, 61, **7**, 104
 Kuiper, Yme B. **21**, 229-230, 237, **22**, 229, **24**, 7, 185-204, 223¹, **25**, 228, 231
 Kuiper-Heuvelink, M.A. **10**, 90²
 Kuiper-Masselink, C.E. **21**, 179⁴⁵, 192⁷⁸, 196⁹⁹
 Kuiper van Heusden, Willem **12/13**, 30
 Kuiper, Cornelis de **54**, 119
 Kuiper, Frans Reintz de **19**, 139, **22**, 107, 110
 Kuiper, Gerrit de (1529) **15**, 137
 Kuiper, Willem de **54**, 100-101, 196, **56**, 142
 Kuipers, Anna Carolina **24**, 149
 Kuipers, Hendrikus **23**, 114
 Kuipers, Robijn **11**, 126, **14**, 34, **21**, 169¹⁰, 195⁹⁵
 Kuipers, Tjeerd Egbertsz **18**, 108-112
 Kuipers, Wilhelmina Albertine **24**, 149
 Kuipers, Wim H. **3**, 55, **4**, 8, 31, 49-50, 82, **5**, 7, 19-40, 76, **6**, 8, 65-77, **7**, 89, 104, **8**, 10, **25**, 7
 Kuipers-Postma, J.F. **3**, 7, 33-40
 Kuit, rabbijn **24**, 274-276
 Kuitse, Juliette **24**, 148
 Kuitse, M.J. **1**, 26
 Kuitse, Roelf **24**, 148, 154
 Kundt, E. **11**, 121
 Kunst, Nikolas **2**, 114
 Kutsch Loyenga, Salvus **54**, 65, **14**, 13
 Kutter, Herman **8**, 86
 Kuyk, Jan Woutersz van *zie ook*: Woutersz, Jan van **10**, 16-17, 21, **19**, 93, 97, **22**, 59, **23**, 57, 59, **25**, 90
 Kuyp(er) van Kleef *zie*: Cleve, Kuyp(er) van
 Kuyp(er), Abraham **10**, 76, **22**, 9
 Kuyp(er), Daniël **16**, 69
 Kuyp(er), Diderik **54**, 98
 Kuyp(er), Frans **16**, 69, **17**, 183⁸⁸, **24**, 310-312, **25**, 164, 198-199²⁰
 Kuyp(er), Klaas Abrahamus **16**, 182
 Kuyp(er), Maartje Cornelis, vrouw van Belkmeer, Jan Pietersz **19**, 141³⁶
 Kuyper, Teunis Dirxcsz **14**, 90-109 *passim*
 Kuyper, Cornelis de **54**, 119
 Kuyper, Willem (de) **54**, 100-101, 103, 111, 151, 196, **12/13**, 30, 33-34
 Kuysten, Henrick **54**, 186
 Kuyx, Hendrik Hendriksz **55**, 133
 Kybele **11**, 187
 Kymeus, Johannes **22**, 10⁴
 Kwadijk, Bouwe **14**, 151
- L**
- Laackhuysen, Cornelis **16**, 31
 Laan, familie **6**, 176, 187, 186
 Laan, fa. Gebr. **6**, 178, 183, 187
 Laan, Adriaan **6**, 178-179, 186
 Laan, Cornelis **6**, 179-180
 Laan, Dirk **6**, 177-180, 186-187
 Laan, Jan **6**, 178
 Laan, Jan Cornelis **6**, 178, 180
 Laan, Jan Jacob **6**, 178
 Laan, Jan Jansz **23**, 84
 Laan, Remmert Adriaan **6**, 177, 186
 Laan, Hermanus van der *zie ook*: Verlaan, Hermanus **8**, 51
 Laan, Theunis Albertsz van der **25**, 175
 Laanbeek, familie *zie ook*: Ladenbach, familie
 Laanbeek, Benjamin **25**, 116, 133-141, 148, 154, 158, 161, 166
 Laanbeek, Christiaan **25**, 115, 123, 135-136, 157
 Laar, Nicolaas van **56**, 37
 Laar, mr dr Van der (1912) **52**, 189-194
 Laars, Cornelia **16**, 104, 106, **23**, 84⁵¹
 Laars (Laers of Leers), Jan **6**, 125-126, **23**, 84-86, **25**, 127, 132⁸², 150, 153, 158
 Labadie, Jean de **17**, 132, **20**, 169²⁷
 Laburgh, Pieter **24**, 312
 Lacheret, Elysée Pierre Joseph Augustin **20**, 230

- Lachovius (Lachowski), Andrzej **25**, 221
 Lacuelle-van de Kerk, mevrouw **19**, 94
 Ladenbach (Ladenbeek, Laanbeek), familie **25**, 133-136
 Ladenbach, Andreas **25**, 116, 123, 133
 Ladenbach, Benjamin *zie*: Laanbeek, Benjamin
 Ladenbach-Zwicker, Susanna ('Ladenbachia') **25**, 116, 122-123, 223
 Laekhuisen, Cornelius van **20**, 58
 Laer, familie Van **20**, 43¹⁵⁹
 Laer, Cornelio van **24**, 43, 45
 Laer, Cornelis van **24**, 255
 Laer, Jan van **56**, 11
 Laer, Magdalena van *zie*: Foeldrichs-van Laer, Magdalena; Haesbaert-van Laer, Magdalena
 Laer, Pieter van **21**, 81
 Laers, familie *zie ook*: Laars/Leers, familie
 Laers, Christina **16**, 106
 Laers, Cornelia **16**, 106
 Laers, Jan *zie*: Laars, Jan
 Lairesse, Gerard de **16**, 98, **21**, 65-85 *passim*, 233, **24**, 256
 Laivre, Renier de la **2**, 114
 Lalaing, Joost de **56**, 161¹
 Lalaing, Pontus de **7**, 87
 Lambert (hoedenmaker) **25**, 55
 Lamberti, Laurens **16**, 73
 Lamberts *zie ook*: Lammerts
 Lamberts, Floris **55**, 10
 Lamberts, Lucas **54**, 140
 Lambertsz van den Tempel, Abraham *zie*: Tempel, Abraham Lambertsz van den
 Lambertsz van den Tempel, Jacob *zie*: Tempel, Jacob Lambertsz van den
 Lambertszoon, Jan **22**, 59, 67
 Lambour, R.C. **23**, 7, 75-90, **25**, 8, 87⁴, 113-166, 196
 Lambrecht, 'dienaar van Melis Jansone' **2**, 114
 Lambrechts, Josina **6**, 120
 Lammers, Isaak **16**, 205, 209
 Lammertijn, Jacob **16**, 194
 Lammertijn, Margaretha **16**, 194
 Lammerts *zie ook*: Lamberts
 Lammerts, Gerrit **20**, 39
 Lampe, Friedrich Adolf **21**, 203
 Lamsveldt, H. **56**, 110
 Land, J.P.N. **24**, 128
 Land, Sipke van der **7**, 104
 Landesperger, J. **23**, 110
 Lands, Elisabeth **25**, 165
 Landtman, Jacob **17**, 91⁴³
 Lanfranc van Bec **19**, 18⁸
 Lang, H. de **6**, 179
 Langa, Johannes von **53**, 97-998
 Lange, Johannes Philippus **53**, 90, 96-98
 Lange, A. de **55**, 120, **1**, 73
 Lange OFM, Cyril de **14**, 161³³
 Lange C. Jzn, Jan de **10**, 98, **14**, 25
 Lange, L.P. de **19**, 152⁷
 Lange, P.A. de **10**, 96
 Langedult, Pieter **17**, 183
 Langendijk, Pieter **19**, 109, 125, 128, **21**, 233, **23**, 74, 79
 Langeraad, L.A. van **53**, 115
 Langestrate, Hansken van de **20**, 51¹⁹¹
 Langeveld, D.M. **53**, 89
 Langgult (Brabant, 1820) **21**, 139
 Langhenesz, Bernard **17**, 69, 74
 Lannoy Pzn, Pieter **23**, 68
 Lanoy, Anna de **22**, 233
 Lanoy, K. de **2**, 150, **20**, 233-234
 Lanooij, Abraham de **11**, 110
 Lansbergen, Franciscus van **11**, 131
 Lansbergen sr, Samuel **10**, 83, **14**, 162, 164
 Lapp, John A. **3**, 47, **4**, 64
 Lasco, Johannes a **53**, 92, **4**, 7, 9-21, **5**, 78, **7**, 56, **8**, 110, **11**, 131, 179, **12/13**, 77, 176, 188, 192, 212, **17**, 69, **18**, 12, 32, **20**, 19, 65, **22**, 13, 47, 100¹⁰¹, 125, 148²⁷, **25**, 43, 46, 58⁶¹
 Laski, *zie*: Lasco, a
 Lasschuit, Anna **8**, 55
 Last, C.C.A. **24**, 63
 Lastman, Pieter **51**, 16, **6**, 105, 118, **15**, 89-90, 93
 Latomus, Jacobus **54**, 94
 Latourette, Kenneth Scott **2**, 23⁹, **12/13**, 288
 Lauffer, Abraham **19**, 119-120⁹⁹, 122, 124, **24**, 97⁴³
 Laurens (van Gelre; martelaar Antwerpen) **2**, 133
 Laurens droogscheerder **54**, 117
 Laurens de schrijnwerker **54**, 113, **22**, 106
 Laurens, Leo **6**, 48³⁷, **7**, 97, **9**, 9, 33-44, **11**, 167, **18**, 8, 83-100, 127, **24**, 154, **25**, 7
 Laurentius, notaris (A'dam, 1680) **16**, 95
 Laurentius, Sint **51**, 7, **16**, 88, **17**, 15¹⁶
 Lauriszone, Vincent **2**, 114
 Lauwerens (bontwerker) **22**, 87³⁹
 Lauwereyns ('uit Zeeland') **2**, 106-107

- Lavater, Hans Rudolf **19**, 110, 113, 115
 Lavater, J.K. **53**, 100
 Laymann S.J., Paul **17**, 84
 Le Long, Isaac **5**, 93, **15**, 41¹³, 53⁶⁶
 Leblon, Christoffel **21**, 69
 Lebrun, Charles François **52**, 112
 Lecxsmont, Adrien Cornelissone **2**, 114
 Leddensis, Hugo **22**, 37
 Ledeboer, Aaltje Bertha **21**, 155, 160-161
 Ledeboer, Abraham **21**, 154
 Ledeboer, A.M. **5**, 93
 Ledeboer, H.J.M. **21**, 155¹⁹
 Leede, Lijntje Jans van der **14**, 108
 Leeghwater, Jan Adriaensz **54**, 11-13, 15-16, 18, 32, **20**, 39
 Leegte, Hendrik Cornelis **24**, 109, 113
 Leenders, familie **21**, 128
 Leendertz, familie **11**, 76
 Leendertz, Abraham Cornelis **11**, 75
 Leendertz, Cornelis **14**, 13
 Leendertz, fa. J. **24**, 117
 Leendertz, Johannes Matthias **56**, 110-111, **9**, 36, 39, 47, 52, **14**, 43, **24**, 62, 152
 Leendertz, Pieter **5**, 109⁴⁰
 Leendertz, Willem Isaac **54**, 65, 97, 131, **1**, 22, 62, **2**, 76, 4, 66, 83, **11**, 85, **14**, 24, 26, 32⁶⁸, 34, 48, **22**, 19³²
 Leentjes, familie **14**, 113
 Leerbergen, Abraham **8**, 51
 Leerbergen, Geertruid **8**, 51
 Leermaers, Gerrit (of Hendrick) **56**, 22
 Leermans, Geert **22**, 85²⁸
 Leers, Jan *zie*: Laars, Jan
 Leeuw, Agneta **6**, 119
 Leeuw, Ameldonck **6**, 109-111, 119, 121, **22**, 111
 Leeuw, Barbara **6**, 120
 Leeuw, David Ameldoncksz **6**, 120-121
 Leeuw, Dirck Jacobsz **6**, 109-110
 Leeuw, Jacob **6**, 119, 121
 Leeuw, Rebecca **16**, 187³⁴
 Leeuw, Susanna Davids **6**, 121
 Leeuw, Annie de **21**, 182⁵³
 Leeuw, Dirck de **53**, 163
 Leeuwarden, Andries van **55**, 62, 64
 Leeuwarden, Hans van **54**, 116, 133
 Leeuwarden, Peter van **54**, 103
 Leeuwen-Canneman, M.C. van **14**, 8, 171-177
 Leeuwenhoeck, Anthony van **6**, 105, **19**, 141³⁶
 Lefèvre d'Étaples, Jacques **9**, 107, 171-177
 Lehrort, Drost van **18**, 22³¹
 Leibnitz, Gottfried Wilhelm **6**, 146
 Leicester, Robert Dudley, graaf van **22**, 209
 Leickert, Charles Henri Joseph **6**, 132
 Leiden, Damas Jacobsz van *zie*: Jacobsz, Damas
 Leiden, Jan Beukelsz van *zie*: Leyden, Jan Beuckelsz van
 Leiden, Lukas van **51**, 3, 15
 Leiden, Pieter van **54**, 114
 Leignes Bakhoven, H.C. **14**, 27, **21**, 169, 177, 179, **24**, 273
 Leijden, D. van **6**, 177
 Leitgen (uit Oppergelre) **22**, 106
 Leitgen, Zillis **5**, 50
 LeLong, Isaac *zie*: Le Long, Isaac
 Lely(ij), familie **6**, 169
 Lely(ij), Cornelis **16**, 182-183, 194-201 *passim*
 Lely(ij), Jan **16**, 194
 Lely(ij), Pieter T. **16**, 183, 196⁶⁴
 Lem, M. **2**, 117
 Lem, G.A.C. (Anton) van der **19**, 8, 149-174, **21**, 7-8, **22**, 7-19, **23**, 7-8, 150-154, **24**, 7
 Lemke, oudste (ook Lemmeken; Kremer, Lemke) **52**, 15-16, 18, **15**, 62, **17**, 66
 Lemmerman, Abraham **16**, 42, 44, **19**, 139⁹², **23**, 77, 81-83, 89
 Lenaert (1583) **25**, 58
 Lenaert schoenmaker **54**, 125
 Lenaerts, Aeltie **55**, 117
 Lenardts, Jan *zie*: L(a)enertsz, Jan
 Len(a)erts, Jacob **55**, 118, **21**, 49²⁸
 Len(a)ertsz, Jan **1**, 76, 78, **17**, 108-109, **18**, 49
 Len(n)ichius *zie*: Linnich
 Lenin, Vladimir Iljitsj **3**, 24, 30, 4, 62, **10**, 51
 Leningus, Johannes **12/13**, 125⁹⁰
 Lenius, Nicolaas **14**, 159
 Lennep, familie Van **52**, 105, **21**, 233, **23**, 95¹², **24**, 252
 Lennep, Abraham van (1905) **11**, 84
 Lennep, Anna van **6**, 121
 Lennep, Cornelis van **52**, 105, **24**, 260
 Lennep, David van **52**, 105, **24**, 260
 Lennep, David Jacob van **11**, 60, 84, **16**, 11, **23**, 93, **24**, 123
 Lennep, Dirck van **6**, 121
 Lennep, Dirk Dirksz van **24**, 256
 Lennep, Egbert David van **52**, 105⁷
 Lennep, Henrick Samuel van **51**, 133, 190, **52**, 105⁷
 Lennep, Jacob Aernoutsz van **24**, 256

- Lennep de Jonge, Jacob van **24**, 255
 Lennep, Jan van (1634-1711) **24**, 44, 47
 Leo X, paus **5**, 91, **17**, 135, **25**, 83
 Leopold I, Duits keizer **18**, 52
 Lepper, Henric **54**, 118
 Lerberghe, Simon van **2**, 133
 Lescaille, Jacob **8**, 94²
 Lescrinier, Felix **2**, 114
 Lespière, Bernard de **56**, 48
 Lessing, Gotthold Ephraim **6**, 152, **7**, 44, **14**, 40
 Lethmatius, Hermannus **22**, 62
 Leutscher, familie **19**, 108, **21**, 113⁵⁶-114⁶²,
 128, **24**, 97⁴³, 113
 Leutscher, Abraham Abrahamsz **21**, 114-115
 Leutscher, Abraham Davidsz **24**, 113
 Leutscher, Abraham Hansen **21**, 114
 Leutscher, Isaac J. **19**, 126⁶¹-127⁶⁴
 Leutscher, Johannes Abrahamsz **21**, 114-115,
24, 101-102
 Leutscher, Rudolf Jacobsz **24**, 113
 Leutscher, Susanna **21**, 125
 Leuvene, Francois van **2**, 118
 Leuvenich/Leuvenig, familie Van **1**, 76, **16**,
 222
 Leuvenig, Bartholomeus van **55**, 70-71, 74, **2**,
 76, **24**, 39
 Leuvenig, Pieter Johannes van **16**, 203⁹⁴, 215-
 226 *passim*
 Leuvenig, Sara van **24**, 51
 Levenstein, Adolf **52**, 175-199 *passim*
 Leverssem, Rickert *zie*: Schomecker, Dirick
 Levina **17**, 12¹¹
 Lewen, Cornelia van **7**, 68-69
 Lewen, Claes van (ook Linden, Claes van) **7**,
 69, 72, 74-77, 80
 Lewis, Clive Staples **19**, 15-16
 Lewy, Guenter **7**, 113
 Ley, familie Van der **6**, 169
 Ley, Neeltje van der **25**, 128⁵⁴
 Leydekker, Jacobus **20**, 122¹⁰⁶
 Leyden, Jan Beuckelsz van **52**, 24, **53**, 55, **54**,
 74-75, 83, 98-99, 104, 114, 138, 195, **55**,
 142, **2**, 85-86, 106, **56**, 5-6, 53, 142, 153,
 155, 171, 177, 192, 201, 205, **1**, 29⁴⁴, **5**, 31,
 35, 43, 49-51, 54-56, 58, 66-67, 73, 76, **7**,
 113, **8**, 10, 95-99, **9**, 59, **10**, 30, 36, 46-48,
 50-52, 55-58, 63, **11**, 89, 97-98, 133⁸, 154,
12/13, 31-36, 38, 73-74, 76, 79, 98, 114,
 123, 241, 252, **15**, 35, 134, **16**, 15, 165, **18**,
 29-30, **20**, 31, **22**, 16, 96⁸⁰, 101, 121, 126,
 129-132, **23**, 10, 25-27, **25**, 34
 Leyen, familie Von der **9**, 20
 Leyen, David van der **53**, 129
 Leyman, Paulus *zie*: Laymann, Paul
 Leynssone, Michiel **2**, 129⁴³
 Liauckema, Meye **22**, 65
 Lichtenberg, Hillegonda van **8**, 56
 Liclaesz, Jan **54**, 152
 Lieburg, F.A. van **20**, 84
 Liechty, Daniel **12/13**, 10, 12, 155-168
 Liefde, Jan de **51**, 71, 132, **1**, 29⁴⁴, 79, **2**, 76,
 150, **14**, 14, 19, **18**, 8, 83-100, **20**, 202, 220,
23, 98²⁰
 Liefde Hzn, Pieter de **20**, 247
 Liender, Jacob van **6**, 127
 Lier, familie Van **4**, 10, 12
 Lier, Cornelis van **18**, 12, 17, 142
 Lier, Emmery van **18**, 12, 17
 Liesvel(d)t, Jacob van **5**, 91, 93, **12/13**, 19,
 252¹⁶, 93, **12/13**, 19, 252¹⁶
 Lietaert, Pieter **17**, 108
 Lievens, Jan **6**, 105-106, 117, **21**, 18
 Lievense-Pelser, E. **16**, 74
 Ligne, Antoine, baron de **7**, 88
 Ligne, Jacques, graaf de **7**, 87-88
 Lijn, Cornelis van der **19**, 145
 Lijnden, baron Van *zie*: Lynden, baron Van
 Lijnslager, Heertje Jacobsz **14**, 99
 Lijsken, vrouw van Segersz, Jeronimus **5**, 77,
15, 32
 Lille, Alain de **19**, 26
 Lillo, David van **23**, 88⁶⁸
 Limborch, Hendrik van **21**, 91⁷⁹
 Limborch, Philippus van **55**, 70, **1**, 10, **11**, 37,
16, 185, **17**, 155-156, 174, 183, **20**, 186-189,
25, 221-222
 Limmen, Claes van *zie*: Alkmaar, Claes van
 Lin, Thijs van **22**, 91⁵⁵
 Lind, Arent Jansz de **54**, 105
 Lind, Esaias Arentsz de **54**, 147, 157, **10**, 13,
18, 113-118 *passim*
 Lindanus, Wilhelmus **22**, 64
 Linde, S. van der **10**, 78⁴, **20**, 84, 86-87
 Lindeboom, J. **1**, 33, **2**, 77, 85, 88-89, **4**, 61, **8**,
 108, **10**, 42, 45-46, **11**, 186, **12/13**, 198, **14**,
 41, **15**, 143-144, **22**, 216
 Lindeman, Hendrik **56**, 87
 Linden, Claes van *zie*: Lewen, Claes van
 Linden, Jan Willem van der **10**, 99
 Linden, Henricus Antonides van der **24**, 28
 Linden, F.O. zur **54**, 132-133¹, **1**, 22, **4**, 66, **23**,
 19³²

- Lindt, familie De *zie*: Lind, familie De
 Lingen, Lubbert Jansz van (ook Kremer) **20**,
 32
 Linnich, Jacob **20**, 40, **25**, 131-132, 221
 Linnich, Willem **17**, 123⁸³
 Lintz, Adam van **23**, 84, **25**, 127, 150-151
 Lintz, Pieter van **25**, 151¹⁵²
 Lion Cachet, Carel Adolf *zie*: Cachet, Carel
 Adolf Lion
 Lip, J.V. **16**, 25²⁹
 Lipkens, Jan **52**, 106
 Lipkes, Nette **22**, 64, 111
 Lipman, S. Ph. **23**, 115
 Lippe, een fries **54**, 117, 126
 Lippe, Reckert zu *zie*: Schomecker, Dirick
 Lippes, Idje **15**, 117
 Lips, Joh. H. **53**, 100
 Lipsius, Justus **8**, 107-113
 Lis, Jan **15**, 85
 List, Günther **5**, 19-20, 35, 42, **10**, 56-57
 List, Peter **1**, 77
 Listincx (Listinck), Aafje **54**, 116, 122, **7**,
 82
 Listincx (Listinck), Aaltjen **54**, 116-117
 Littell, Franklin H. **2**, 23⁹, 39, 44, 75, 79, **3**,
 47, **6**, 97, **8**, 40, **12/13**, 108, 222-223, 234
 Lloyd Moote, A. **7**, 112
 Lochem, Wessel van **56**, 50
 Locer, Jacob van *zie*: Loker, Jacob van
 Lochman, Jan Milic **2**, 21
 Lochtenier *zie*: Hubrecht, Franchois (ook
 Lochtenier)
 Locke, John **52**, 106, **6**, 161
 Lodeesen, David **11**, 83, **23**, 108
 Lodensteyn, Jodocus van **20**, 115, 121, 125¹¹⁰
 Lodewijck, Hans **2**, 117
 Lodewijk van Nassau, graaf **25**, 46
 Lodewijk VI, keurvorst van de Palts **53**, 137,
56, **53**, **22**, 36⁵
 Lodewijk XIV, koning van Frankrijk **53**, 192,
9, 22
 Lodewijk Napoleon, koning van Holland **51**,
 131, **56**, 95, **20**, 193
 Lodewijks, Anna **16**, 205
 Lodewijks, P.F. **21**, 156
 Loë, Jan van der **15**, 46
 Löben Sels, M.J. van **18**, 94, 100
 Loefs, Arent **16**, 73
 Löher, Herman **17**, 92-93
 Loenen, Daniel van **23**, 80³¹
 Loenen, Rutger van **56**, 64
 Loenen Martinet, J. van **14**, 15¹⁵
 Loenius, Reinier **16**, 80
 Löss, Peter *zie*: Lose, Peter
 Loffelt, Anthonie Cornelis **21**, 151-152, 157-
 158
 Logteren de Oude, Jacob van **24**, 50
 Logteren, Jan van **24**, 256
 Lohmann, Annemarie **4**, 61
 Loker, Jacob van **25**, 140¹¹⁷-141
 Lomeijer, Albertus **51**, 41
 Lomper, kunstschilder **6**, 120
 Long, Isaäc Le *zie*: Le Long, Isaäc
 Lonius, Nicolaas **14**, 159
 Loo, B.T. van **24**, 62
 Loo, Gerrit van **22**, 49
 Loo, Jan van **25**, 138¹⁰⁹
 Loo, Sara van **25**, 137¹⁰²-138
 Loofs, Catrijntje (Catharina) **25**, 155-156
 Loon, familie Van **16**, 76
 Loosdrecht, Jacob Claesz van **6**, 110, **16**, 67,
 77, **18**, 41-42⁸, **25**, 113-166 *passim*
 Loosdregt, Nic. van **23**, **85**, **25**, 166
 Loosjes, familie **52**, 106
 Loosjes, Adriaan **11**, 70, 78, **20**, 233
 Loosjes, Adriaan Pietersz (1761-1818) **51**,
 126, **6**, 132-133, **8**, 56, **11**, 47⁷-48, **22**, 14, 16-
 17, **24**, 64
 Loosjes, Jan **51**, 50-61, **52**, 76-93, 224, **16**,
 194⁵⁷, 198⁷⁶-200⁸², **24**, 157²⁸
 Loosjes, Pieter Adriaansz (ps. Rotgans) **6**,
 133
 Loosjes, Petrus **1**, 102, **23**, 108
 Loosjes, Vincent (1786-1841) **8**, 57
 Loosjes, Vincent Adriaansz **14**, 25
 Loosjes Overbeek, C. **18**, 83
 Loosvelt, Adriaan van **24**, 251
 Loosvelt, Anna van **6**, 116
 Looten, Laurens Jans **17**, 112
 Looten, Marten **6**, 111
 Lootsma, S. **4**, 61
 Lopik, T. van **8**, 10, 65-83
 Lortz, Joseph **3**, 49
 Lose, Peter (ook Löss) **12/13**, 110, 119-123,
 128¹⁰⁰, 130
 Loserth, Johann **3**, 42
 Lostadt, Elsa van **54**, 112, 142, 188
 Lot, vrouw van **12/13**, 144
 Lott, Andreas (ook Fabel, Hans) **16**, 68
 Lotzer, Sebastian **19**, 35
 Louff, Leenhardt *zie*: Tongeren, Lenart van
 Louffers, Trijntje **24**, 221

- Lourens, Maria **25**, 135-136
 Loury, Cathelijne **24**, 15
 Lourysoon, Adriaen **54**, 150-151
 Lourysz, Lourys **54**, 112
 Louterbach, familie **1**, 76, 78
 Louvers, Marie **24**, 15
 Louwen, Bartholomeus **6**, 124
 Louwerijsoon, Louwerijs **54**, 112, **15**, 141
 Louwes, Derck **20**, 144
 Lover, Abraham *zie*: Lauffer, Abraham
 Lowry, J.W. **18**, 7, 113-118
 Loy de Schaliedekker **8**, 109
 Loyola, Ignatius de **19**, 34
 Loysone, Loys **2**,
 Lubberts, Judith **16**, 31
 Lubbertsdr, Pietertje **15**, 79
 Lubelei, Johan **56**, 7-8, 13, **11**, 93
 Lubi(e)niecki, familie *zie*: Lubienietzki, familie
 Lubienietzki, Christoff **25**, 160
 Lubienietzki, Paul **25**, 160
 Lubienietzki, Stanislas **24**, 312, **25**, 125, 160-161, 198¹⁴-199, 218, 221
 Lubienietzki, Theodorus (Bogdan) **25**, 160
 Lucas, evangelist **3**, 73, **6**, 68, **21**, 24, 121
 Lucas, Hendrikje **24**, 221
 Lucas, Johan **22**, 99, 106
 Lucas, J. M. **6**, 147
 Lucianus **16**, 37
 Luck (= Lyckles?), Johan **22**, 81⁵
 Ludwig von der Pfalz *zie*: Lodewijk VI, keurvorst van de Palts
 Lücke, G.C.F. **20**, 205
 Lüders, Johannes **20**, 27
 Lueniszone, Guilame **2**, 114
 Lütgens, H. **21**, 90
 Lütjeharms, W. **3**, 59
 Lueven, Hanskin van **2**, 114
 Luevene, Levina van **53**, 129
 Lufft, Hans **17**, 18
 Lugt, familie **16**, 222
 Lugt, Dirk **16**, 195⁶²
 Lugt, F. **6**, 126, 132
 Lugt, Grietje **16**, 195⁶²
 Lugt jr, Jan **16**, 203⁹⁴, 219, 222-223¹⁶⁴
 Lugt, Paulus Johan **21**, 184
 Lugt-Goudekot, C.M. **21**, 184
 Luies, Jan **20**, 109
 Luijkens, Gerrit **56**, 2-3
 Luiken, advocaat (A'dam, 1788) **16**, 203
 Luiken, Jan *zie*: Luyken, Jan
 Luikinga, Hendrik **21**, 177, 196
 Luikinga, M.W. **21**, 166², 177³⁵, 191⁷⁶, 193⁸³, 196
 Luilofs, Warner **5**, 106-107³⁰
 Luilofs-Haesbaert, Magdalena **5**, 105²⁵, 106²⁶
 Luirds, Willemtje **24**, 110
 Luirts, Luit **24**, 30
 Luitgensz, Cornelis **54**, 170
 Luitjens, Jacob **21**, 165, 196-197
 Lukacs, Georg **7**, 42³⁶
 Lukener, Hansken *zie*: Geelen, Jan van
 Lulofs, nicht, van Zijtsema, Jacobus **16**, 225
 Lulofs, Johan **21**, 201⁵
 Lulofs, S. **51**, 152-166, **11**, 84, **14**, 26, 32⁶⁸, 41
 Lumey, Willem van der Marck, heer van **52**, 44
 Lund, F. **24**, 63
 Luninckhuysen, Anna **6**, 124
 Luninckhuysen, Barent **6**, 124
 Lunnen, Jan van **54**, 113
 Luns, J.M.A.H. **9**, 111
 Lutger, vrouw van Ketel, Jurriën **56**, 22
 Luther, Martin **51**, 80, 83, 157, **52**, 7, 9-10, 21, 29, **53**, 64, 68, 72-73, 92, 135-138, 140-141, **54**, 77-78, 91-94, 96, **56**, 128-129 **1**, 42-47 *passim*, **2**, 14, 19, 29, 38-54 *passim*, **3**, 10, 12-17, 28, 34, 48, 53, 72, 80, **4**, 14, 44, 47, 68-69, **5**, 11, 31, 64, 68-69, 91, 93, 114, **6**, 14-16, 21, 100, **7**, 46-47, 51, 57-60, 7, 93, 104, **8**, 60¹⁴, **9**, 10, 12, 104-112, **10**, 29, 46, 59, 75, 81, **11**, 88, 170, 174, 177, **12/13**, 15, 17-20, 25, 56, 79, 87³², 119, 164, 183, 185, 187-189, 192, 195, 198-199, 208, 213, 215-216, 220, 230, 235, 252-253¹⁹, 255, 259-260, 270, 282, **15**, 70, 122, 125-126, 129-130, 136-138, 144, **16**, 115, **17**, 14, 17²⁰-18, 20, 31, 132, 135, **18**, 16³, 34, **19**, 10-12, 16, 18, 28, 30, 33-35, 43-49 *passim*, 61-74 *passim*, 159, **20**, 18, 45, 61-63, 77, 139, **22**, 10, 12-13, 23, 40-41, 44-45, 48, 50, 59⁴⁶, 147-149, 162-175 *passim*, **23**, 10³, 12-23, 56, 110, **25**, 23-40 *passim*, 42-43, 67⁸, 69-70
 Lutkegeest, Reyner van **52**, 21
 Luttervelt, R. van **24**, 253
 Luxemburg, Philipotte van **7**, 88
 Luyck, Pieter van **54**, 117
 Luyes, Jan **18**, 53, **21**, 106-107
 Luyken, familie **16**, 65-112, 172
 Luyken, Albert Christoffelsz **16**, 79-80, 102, 104, 106, **23**, 83-84⁵¹
 Luyken, Caspar Jansz **9**, 116, 122-123, **16**, 91,

- 95-96, 98, 100, 104-105, 108, **25**, 192
 Luyken, Casper Christoffelsen **16**, 65-73, 78, 80-81, 84, 91, **25**, 174
 Luyken, Catryna (van) **16**, 67, 95
 Luyken, Christoffel Caspersz (van) **16**, 66-67, 72-78, 80, 91, 94
 Luyken, Hester **16**, 73, 76
 Luyken, J(o)an Caspersz **51**, 78, **53**, 33-34, 49, 73-75, 79, 87, **1**, 10, **5**, 80-81, **9**, 10, 113-124, **12/13**, 169, 171, 172-173, **14**, 30, **16**, **9**, 65-112, 172, **17**, 7, 13, 132, 154, 166, **18**, 114, **20**, 89, 119, 160, **21**, 19, 43, 46-48, 55, 61, **23**, 55-56, 74, 79, 81³², 83, **24**, 18, **25**, **8**, 14, 85-112, 126⁴⁹-127, 157, 167-195
 Luyken jr, Jan **16**, 67, **25**, 192, 194
 Luyken, Johanna **16**, 95
 Luyken jr, Johannes Caspersz **16**, 100-104
 Luyken, Margaretha **16**, 70
 Luyken, Michiel Christoffelsz **16**, 67, 80
 Luyken, Rebecca **16**, 67
 Luyken, Rijckje Christoffels **16**, 79, 104
 Luyken, Susanna **16**, 67
 Luykx, Cornelis **52**, 44
 Luyt, J.M. **1**, 73
 Luytgen Hansdr *zie*: Hansdr, Luytgen
 Luytgenszoon, Cornelis **54**, 121, **55**, 144², **56**, 158-159
 Luytsz, Cornelis **54**, 170, **55**, 144²
 Luytys, Gerrit **22**, 55²⁷
 Lyckles, Johan *zie*: Luck, Johan
 Lydius, Jacobus **23**, 47
 Lydius, Martinus **18**, 24
 Lynden, baron Van **18**, 86
 Lynghe, Johan van **20**, 56²¹³
 Lyntgens, Pieter **18**, 43
 Lyppe *zie*: Schomecker, Dirick
 Lysbeth **11**, 103
 Lysken **11**, 104-106
 Lysken, vrouw van Block, Jan **54**, 189
- M**
 Maakal, Wouter **52**, 94
 Maal, Neeltje (Neletta) **16**, 206¹⁹⁹
 Maarloop, familie Van *zie ook*: Maerloop, familie Van
 Maarschalkerwaard (-weerd), fa. **56**, 81
 Maarseveen, H. **24**, 61
 Maarseveen Czn, Cornelis van **53**, 167¹
 Maarseveen, familie **6**, 126
 Maartens, Christiaan *zie*: Martens, Kristiaan
 Maartens, Sybrand **54**, 61
 Maastricht, Hendrik van **54**, 105, 111
 Maastricht, Johan van **54**, 121
 Maastricht, Lenhard van *zie ook*: Fälber, Lenhart **54**, 120
 Maathuis, dr. (Warga 1940-1945) **21**, 179-180
 Maatschoen, familie **17**, 53⁶⁶
 Maatschoen, Gerard **51**, 9-10, **52**, 26-28, **53**, 67, **11**, 39, 76, 79, **16**, 188, 201
 Mabé, Egbertje Jans **21**, 104¹⁷
 Mabé, Femina Geertruida Henriëtte **23**, 94⁶-95
 Mabé, P. **16**, 92
 MacGlothin, William J. **51**, 103
 Machiels, Cornelis **54**, 30, 64
 Machiels, Simon **54**, 30, 64
 Machtelt (van Utrecht) **54**, 153
 MacIntyre, Alasdair **22**, 189
 Mackin, Benjamin T. **12/13**, 173-174
 Maclaïne Pont, Archibald **10**, 92-96
 Maekelaere, Baven de **2**, 114
 Maelschalk, Hendrik **10**, 15
 Maerlant, Jacob van **22**, 22
 Maerlinck(x), familie *zie ook*: Morveldinck, familie **54**, 177
 Maerlinck, Egbert **54**, 177
 Maerlinck, Gheert **54**, 177
 Maerlinck, Henrick **54**, 177
 Maerlinckx, Jan **54**, 177
 Maerlinckx, Rolef **54**, 177
 Maerloop, Gerrit van **16**, 79, **23**, 80, 84, 85⁵⁵-86, 88
 Maerloop, Ryckje van **16**, 76
 Maertens, Adriaen **54**, 149-150, **56**, 215
 Maertensz, Claes **56**, 215
 Maertensz, Cornelis **54**, 215
 Maertensz, Dirk **54**, 150, 153, **56**, 217
 Maertssone, Charle **2**, 114
 Maertsz, Aerjan **55**, 10
 Maertsz, Bouwe **14**, 94, 99
 Maertsz, Frederik **54**, 121
 Maes schoenmaker **22**, 54-55, 95
 Mahui, familie **21**, 229
 Mahusius, Johannes **56**, 27
 Maij, M. **8**, 63
 Maître Pierre **21**, 28
 Majoor, Elsjé **8**, 51
 Makkabeeën **25**, 92, 110
 Malachias **19**, 218
 Malaval **17**, 132
 Maldegem, Jacob van **2**, 126-127
 Malderus, Johannes **14**, 151

- Malebosch, Pierijnken van **24**, 11, 20³⁰
 Maler, Lorenz *zie*: Keister, Lorenz
 Man, Claas Jantze **16**, 187³⁴
 Man, D. de **14**, 37
 Manaut, Gheerart **2**, 118
 Mandel, Ernst **6**, 86-87
 Mandemaker, Jan *zie*: Jan de mandemaker
 Mander, Karel van **52**, 75, **53**, 60, **6**, 112, **14**,
 9, 188, **15**, 98, 101-104, 149, **16**, 9-10, 11,
 14, 21-22, 26, 49-63, 113-128, **17**, 60, 101,
 105-106, **19**, 102, **21**, 7, 21-38, 40, **23**, 47
 Mander, François van **16**, 117
 Mandeville, Jean de **16**, 37
 Mandrou, Robert **1**, 106¹⁰
 Mani **11**, 190
 Manilius, Gautier (Gualterius) **17**, 64-65,
 68¹⁰⁴, 74
 Manilius, Ghislain (Gislenius) **17**, 64
 Mankes-Zernike, Annie *zie ook*: Zernike,
 Anna **14**, 24, 33
 Mannhardt, Hermann Gottlieb **51**, 180
 Mannheim, Karl **22**, 113
 Manninga, Unico **12/13**, 58, **20**, 50
 Manninga, Haïke **20**, 50
 Manninga, Luurt **20**, 52
 Manrique, Gómez **20**, 32
 Mansfeld, Albrecht, graaf van **23**, 12, **24**, 28
 Mansfelt, W.M. **21**, 135
 Mantz, Felix **1**, 10, 12, 55-60, **2**, 79, **3**, 19, 57,
 4, 22-23, 30-31
 Mantus, waarzegger **17**, 82
 Marbeck, Pilgram *zie*: Marpeck, Pilgram
 Marcel, Gabriël **2**, 46
 Marcus, Herbert **24**, 154
 Marcus, Jacob **19**, 131
 Marcus-van den Nieuwenhuysen, Mieneke
24, 154
 Marets, Des (Kweekschool, 1699) **55**, 58-59
 Maresius *zie*: Marets, Des
 Margaretha, vrouw van Kuiper, Willem (de)
54, 196, **12/13**, 30
 Margaretha van Parma, landvoogdes **54**, 80,
 99, 142, 176, 192, **2**, 113, 115, **24**, 11⁵, 20²⁷-
 21³³
 Maria, moeder van Jezus **54**, 107, 183, **2**, 52,
 54, 94, **5**, 44, **6**, 18, **7**, 58-61, **9**, 56, 58, **11**,
 179, **12/13**, 23, 62, 189, 198, 203, **14**, 166,
15, 90-91, 112, 133, 136, **17**, 79, 81, **19**, 40,
21, 31, **22**, 38, 47, **23**, 63, **25**, 54-55, 66, 68¹⁰
 Maria van Hongarije, landvoogdes **54**, 80,
 142, 176, 102, **56**, 136, **4**, 12, **19**, 46
 Maria Louise van Hessen-Kassel, prinses-we-
 duwe van Oranje-Nassau **20**, 164, 172
 Maria Magdalena **12/13**, 262⁴⁶
 Maria Stuart, prinses van Oranje/koningin
 van Engeland **5**, 105
 Maria Theresia, keizerin van Oostenrijk **8**,
 38, 41
 Maria Tudor *zie*: Mary Tudor
 Marichen, dochter van Joris, David **16**, 143
 Maris, Mayken **2**, 106-107
 Maritgen, vrouw van Aertsz, Cornelis **54**, 152-
 153
 Maritgen, vrouw van Craen, Huig **54**, 124,
 171
 Maritgen, moeder van Joris, David **54**, 161
 Marius, Leonard **14**, 155
 Marken, Jacob van **24**, 51³¹
 Markusz, Pieter **53**, 159¹
 Marlowe, Christopher **5**, 111⁴⁴
 Marmer, Johannes **25**, 142¹²⁵
 Marmontel, Jean François **17**, 150
 Marnef, Guido **20**, 66-67, **21**, 7, 9-20, **22**, 7,
 69-77
 Marnix van Sint Aldegonde *zie*: Aldegonde,
 Marnix van Sint
 Marot, Clément **21**, 28
 Marou, Catharijn **23**, 65
 Marpeck, Pilgram **2**, 71, 79, **3**, 47-48, **4**, 28, **7**,
 48, **12/13**, 216, 232, **19**, 56
 Marquardt, Friedrich-Wilhelm **6**, 80-82, 85
 Marritgen (vlashekelaarster uit Leiden) **54**,
 104
 Marritgen, vrouw van Mesmaker, Johan **25**,
 55
 Mars, Geert (Gerrit) **54**, 57-59, 64
 Marsch, Catharina (Cathy) ter, vrouw van Ro-
 mein, Jan Julius *zie*: Romein-ter Marsch,
 Catharina
 Marsch, Gerhard ter **56**, 94
 Marsch, Jan ter **19**, 149
 Marschalck, Haug **12/13**, 264⁵⁴
 Marselissen, Jan **23**, 65
 Marten, N. **18**, 143
 Martena, Kempo (Keimpe) van **22**, 44, 50³
 Martens, Elmer A. **9**, 42
 Martens, Kristiaen **16**, 193⁵¹
 Martens, Roelof *zie*: Pastor, Adam
 Martenssone, Bouwen **2**, 114
 Martensz, Eese **22**, 65⁷²
 Martha (gevangene te Gent) **15**, 34
 Martin, John R. **22**, 184-185

- Martin, W. **53**, 40
 Martin, W.L. **3**, 65
 Martini, Arnoldus **20**, 138⁴²
 Martinus, Matthias **18**, 18
 Martinus van Tours *zie*: Tours, Martinus van
 Martyr, Petrus **7**, 57
 Marx, Karl **52**, 184, **6**, 80, 86-87, 149, **7**, 42³⁶,
 44, **10**, 51, 72, **11**, 185-186, **19**, 161
 Mary Tudor, koningin van Engeland **17**, 47
 Marytgen (vlashekelaarster) **54**, 104
 Marytgen, vrouw van Craen, Huig **54**, 124,
 171
 Mas, Jerome **2**, 129⁴³
 Mase, Jacob van der **2**, 107, **22**, 100
 Masin, burgemeester (Brugge 1569) **2**, 131
 Masius, Gysbertus **8**, 107
 Master of Wakefield **20** 31
 Maastricht, Peter **20**, 30
 Maastricht, Willem **20**, 30, 39
 Mathijs van Middelburg *zie*: Middelburg, Ma-
 thijs van
 Mathysone, Mathys **2**, 114
 Mathijsz, Claes **55**, 145²
 Mathijszoon, Dirck **54**, 182
 Matthes, Carel Johannes **11**, 56
 Mattheus, evangelist **6**, 68, **12/13**, 62, **16**,
 187, **21**, 88
 Mattheusz, Claes **54**, 197
 Matthijs (uit Den Haag) **54**, 114
 Matthijs de kuiper **56**, 173
 Matthijs, Jan **53**, 55, 116, **54**, 75, 98-99, 111,
 125, 153, 160, **56**, 53, 135, 139-148, 173³,
 189, 193-194, 200, 211-217, **1**, 24, **2**, 85-86,
 110, **5**, 31, 43, 46-49, 53-56, 65, 73, **9**, 59,
 10, 34-36, 39, 46, 50, 54-55, 58, **11**, 89,
12/13, 32-35, 92, 113, 118⁵⁶, 136, 203, 206,
 15, 26, 136-142 *passim*, **18**, 114, **19**, 55-57,
22, 16, 42, 51, 67, 81, 95-96, 98, 95, 98, **23**,
 24-25, **25**, 34, 72
 Matthijssen, Jan **24**, 154
 Matthijssen, Johannes Petrus **3**, 42
 Matthijssen-Berkman, Mary **24**, 154
 Matthijsz, Gielis **5**, 12
 Matthijsz, Jan (Leiden) **17**, 43³⁸
 Matthijsz, Jan († Smithfield) **22**, 100
 Matthyszoon, Hughe **54**, 137
 Matthyszoon, Klaas **54**, 121
 Matuszewitz, Johann Heurik **20**, 177⁶⁴
 Maurer, Wilhelm **4**, 44
 Maureydr, Cornelya, wed. Leynssone, Mi-
 chiel **2**, 129⁴³
 Maurik, Justius van **11**, 110
 Maurik, Matthys van **16**, 188⁴¹
 Maurik, Willem van **53**, 150-195 *passim*, **55**,
 47, 135, **11**, 23, 110, **20**, 99, **23**, 52, 151-154
 Maurits, prins van Oranje **54**, 32, **56**, 41, **1**,
 76, **2**, 121, 127, **6**, 106, **9**, 18, **14**, 159, **15**,
 104-105, **20**, 183-184, **25**, 225
 Maximiliaan, keizer van Duitsland **7**, 86
 Maximiliaan II, keizer van Duitsland **11**, 181
 May, Klaas **14**, 151
 Mayer, Hans **19**, 120³⁹
 Maykin, vrouw van Raedt, Bertram de **2**, 124,
24, 12¹⁰
 McLuhan, Marshall **22**, 186
 Mecenseffy, Grete **2**, 72, **4**, 60
 Meckeler, Hendrik Hendriksz **20**, 54
 Medema, Meertien Sypkes **24**, 32
 Medemblik, Trijntje Jans van, vrouw van Kau-
 ter, Pieter Pietersz van de **19**, 142⁴⁴
 Medenblick, Claes Claesz van **16**, 66
 Medendorp, Alle Derksz **18**, 56-66 *passim*, 70
 Meenen, Pauwels van **12/13**, 139, 152⁸¹, **24**,
 21
 Meer, Baucke in de **22**, 64
 Meer, familie Van **24**, 279
 Meer, familie Van der **14**, 113
 Meer, Jaap (Jacob) van der **21**, 178⁴⁰, **24**, 278-
 279
 Meer, J. van der **9**, 10, 125-127
 Meer, P. van der **4**, 62
 Meer-Leentjes, mevrouw Van der **14**, 111
 Meerburg, Piet **21**, 178, **24**, 276, 278
 Meerdink, A.J. **3**, 44
 Meerdink, P.Th. **3**, 44-45
 Meerdink-van den Ban, Anna Jacoba **3**, 44-
 45, **24**, 152
 Meere, Martinken **2**, 118
 Meereghem, Jan **2**, 117
 Meerius, pastoor (Wognum) **14**, 160
 Meersch, Abraham (I) van der **17**, 8, 153-
 187, **18**, 48-49
 Meersch, Abraham (II) van der **17**, 153-187
passim, **18**, 47-49, **25**, 133⁸⁴
 Meersch, Abraham (III) Arentsz van der **17**,
 153-187 *passim*, **18**, 47
 Meersch, Abraham Jansz [?] van der **17**,
 165³²
 Meersch, Anna van der *zie*: Roeters-van der
 Meersch, Anna
 Meersch, Arend van der **17**, 154, 159-160,
 164, 168

- Meersch, Jacques Janssone van der **2**, 114
 Meersch, Jan van der **17**, 162
 Meersch(e), Pieter van der **17**, 154, 159-160, 164, 168, **24**, 312
 Meertens, Jan **20**, 136-137
 Meertens, Roelof **22**, 109¹⁴⁶
 Meester, Jacob de **17**, **70**, **22**, 125-126
 Meeuwesse, A.C.M. **16**, 83-87, 94
 Meeuwesse, Karel **9**, 116, **25**, 175
 Mehrning, Jakob **51**, 13-14, **1**, 10
 Meihuizen, familie **19**, 108, **110**, **21**, 111⁴⁵, 115, 128-129
 Meihuizen, Aaltje Samuels **14**, 18
 Meihuizen, Barbara Samuels **21**, 115
 Meihuizen, Hendrik Wiebes **1**, 7-8, 9-29, 34, 46, 54-61, **2**, 39, 44, 50, 74-75, **3**, 7-8, 42-43, 50-55, **4**, 7, 22-31, **7**, 9, 12⁵, 29, 103, **8**, 88, **10**, 9, 46, 48, 71, 86, **11**, 118, **12/13**, 234, 238, 240, 288, **14**, 38, 89, **15**, 17, 19, **19**, 54, **20**, 103, **21**, 169, **22**, 204, **25**, 7
 Meihuizen, Rudolf **21**, 129
 Meihuizen, Samuel Peter **19**, 110⁸-117³¹, **21**, 115-116, 127¹⁰⁸, 129, **24**, 104⁶²
 Meihuizen, Samuel Samuelsz **21**, 115, 129
 Meij-Tolsma M. van der **15**, 10, 79-96
 Meijboom, L.S.P. **20**, 202²², 207
 Meijer, S. **20**, 136
 Meijer Warnars *zie*: Warnars, Meijer
 Meiles, Simon **24**, 195, 204
 Meindersma, W. **52**, 30-44
 Meinhold, Peter **3**, 48
 Meinsma, K.O. **7**, 107, **16**, 87, **23**, 76¹⁶, **25**, 115
 Meister, Leonhard **1**, 10
 Melanchthon, Philippus **51**, 48, **53**, 64, 68, 92, **56**, 26, **1**, 113, **2**, 51, **4**, 14, **5**, 24, **7**, 57, **12/13**, 20, 119-120, 162-163, 276, **15**, 129, **18**, 26, **22**, 148²⁷, 170¹⁶, **23**, 12-13¹¹, 17²⁶, 18
 Melander, Dionysius **12/13**, 120⁶⁵, 125⁹⁰, 130¹⁰⁹
 Melchizedek, hogepriester **8**, 73, **22**, 151
 Meler, Gerlich **56**, 5, 15
 Melis, Aacht **54**, 170, **55**, 144²
 Melis, Willem **54**, 170, **55**, 144²
 Melissone, Jehan **2**, 114
 Melisz, Claes **54**, 170, **55**, 145²
 Melkeeter, Evert Cornelis **16**, 189
 Melles, J. **14**, 183
 Mellesius, Wicherus **7**, 59
 Mellink, Albert Frederik **1**, 34-35, 46, 49⁵, 52³⁸, **2**, 8, 81-90, **5**, 44, 62³¹-63³², **7**, 42, 84, 102, 106, **9**, 59, **10**, 9-10, 42-43, 45-60, 70-76, **12/13**, 9-10⁴, 16, 29-39, 288, **14**, 7, 15, 20, 22, 143, 147, **22**, 31
 Mels, Margaretha **23**, 45
 Memling, Hans **53**, 51
 Menalda, familie **21**, 230
 Menalda, Gilles **24**, 214
 Menalda, Jan **52**, 108
 Mencil, Victor **21**, 190
 Menen, Pauwels van **2**, 118
 Menius, Justus **53**, 141
 Mennes, Nanne **20**, 37¹³⁰
 Menno Simons *zie*: Simons, Menno
 Menseborg, Hans Eppesz van **20**, 54²⁰⁹
 Mensonides, auteur studie Jan Luyken **16**, 92
 Mepsche, Johan de **20**, 52, **21**, 105
 Merberghe, Magnus vanden *zie*: Fraet(en), Frans
 Mercator, Johannes **18**, 21
 Merck, J.H. **6**, 128
 Merckman, fa. **16**, 159
 Merian, Matthaeus **25**, 156¹⁷⁷
 Merre, Robert de la **24**, 11, 22, 24
 Mersault, Gilles **19**, 25
 Mersenne, Marin **22**, 218
 Merton, Thomas **10**, 24, **12/13**, 237
 Merula, Angelus **53**, 92, **12/13**, 20, 23
 Mesdach, familie *zie ook*: Mesdag, familie **24**, 237-238
 Mesdach, Lodewijk **24**, 239
 Mesdag, familie **21**, 231, **24**, 223-248
 Mesdag jr, Geert (van) (historicus) **24**, 226, 237-240, 247
 Mesdag sr, Geert (van) (cacaofabrikant) **24**, 229, 232, 237, 242
 Mesdag, Gilles Hesselsz **24**, 228, 232, 238-239
 Mesdag Jaczn, Gilles **24**, 223, 229-233, 235²⁴, 243
 Mesdag Tzn, Gilles **24**, 233-234, 242-244
 Mesdag, Hendrik Willem **24**, 223, 228, 234²⁰-237, 241
 Mesdag (Mesdach), Hessel Gerbensz **24**, 232
 Mesdag, Jacob **24**, 234²⁰
 Mesdag, Julia **24**, 234²⁰, 244³⁸
 Mesdag Tzn, Klaas **24**, 233-236, 241, 243
 Mesdag Gilleszn, Matthias **24**, 235²²-236²⁷, 242-243
 Mesdag, Nine *zie ook*: Treffers-Mesdag, N. **14**, 24
 Mesdag, Rein **24**, 234²⁰
 Mesdag, Reinder Uneco **24**, 242

- Mesdag (Mesdach), Riemke **24**, 232, 237-239, 241
 Mesdag, Synco van **24**, 241-245
 Mesdag, Tacke Gillesz **24**, 223, 228, 232-233, 237, 240²⁹, 245-246, 248
 Mesdag, Taco (kunstschilder) **24**, 228-229, 237
 Mesdag, Taco (houthandelaar) **24**, 235²²
 Mesdag, Uco **24**, 244
 Mesdag, Willem **9**, 52, **14**, 52, **21**, 176-178, 189, 194, **24**, 273-280
 Mesdag-Dijk, Anna **24**, 229¹³
 Mesdag-Hylkema, Sjoukje J. **21**, 176-178, 189⁷⁵, 194, **24**, 273-280
 Mesmaker, Herman **25**, 46
 Mesmaker, Johan **25**, 55
 Mesmaker, Steven **25**, 54
 Messchaert, Nicolaas. **51**, 69-70, 76, 88, 91, **11**, 61, **24**, 139²
 Messchars, Pieter **24**, 15
 Messchert, Willem **51**, 70
 Messeler, Peter de **25**, 54
 Messie, Piet **24**, 154
 Mester Thomas *zie*: Thomas, Mester
 Metelen, Willem van **17**, 93
 Meteren, Emanuel van **8**, 114, **15**, 106
 Metken, vrouw van Vranken, Jacob **51**, 4
 Metminne, Jana van **2**, 121
 Metselaar, Peter de *zie*: Messeler, Peter de
 Metz, Jacobus de **14**, 159
 Metzler, James **6**, 47
 Meulen, H. ter **14**, 19
 Meulen, Jacob ter **9**, 48-52, **11**, 125¹⁹
 Meulen, A. van der **24**, 204
 Meulen, Jacob Pietersz van der **51**, 39, **10**, 36, **12/13**, 280⁵², **14**, 154, 157, **15**, 77, **17**, 101, 105-106, **22**, 126
 Meulen, M. van der **21**, 184⁵⁷, 196⁹⁸
 Meulen, Pieter van der (schoolmeester 1754) **8**, 51-52
 Meulen, dr Pieter van der **1**, 25, 34, **11**, 47, **18**, 93
 Meulen, Hajonides van der *zie*: Hajonides van der Meulen
 Meulenaere, Ghislain de **19**, 90
 Meulnaire, Anthoine de **2**, 113
 Meunick, Jan de **24**, 14
 Meusevoet, Vincentius **17**, 85²⁶
 Meyboom, L.S.P. **20**, 207, **24**, 132
 Meyer, Gerhard **20**, 116-117, 122-123
 Meyer, Herman **20**, 117
 Meyer, Lodewijk **6**, 139, **14**, 59
 Meyier, W. de **6**, 187
 Meylers, Frederik *zie*: Hillebrant, Frederik
 Meylink, J. **24**, 60
 Meynardt van Delft *zie*: Delft, Meynardt van
 Meyndertsz, Nicolaas *zie*: Bleswijk, Nikolaas Meyndertsz van
 Meynerts, Gerrit **54**, 159
 Meysebaert, Isenbrand **24**, 11, 20, 24
 Michael *zie*: Mihály I, Apafi *zie*: Apafi Mihály I
 Michaelis, Johannes **20**, 55
 Michel, Emile François **51**, 14
 Michelin, Agnes **16**, 82-83, 99
 Michelin, Joseph **16**, 82
 Michelle, Franz Louis **9**, 23
 Michels (medewerker Vondel-editie) **14**, 183
 Michiel (van Leiden) **54**, 114
 Michiel (van Waelhem) **54**, 121
 Michiels, Simon **12/13**, 267
 Michiels van Vaerlaer, familie **24**, 41⁶
 Michiels van Vaerlaer, Christina **24**, 41⁶, 251-252
 Michiels van Vaerlaer, Susanna **24**, 40 41⁶
 Michielssone, Jehan **2**, 129³⁵
 Micron, Maarten *zie*: Mikron, Martin
 Middelburch, Hendrik Peetersen van *zie*: Peetersen van Middelburch, Hendrik
 Middelburg, Jan van **12/13**, 118
 Middelburg, Mathijs van **2**, 106
 Middellie, Walraven Herbertsz van **54**, 117, **56**, 11-12, **22**, 82¹⁰
 Middelhoven, P.J. **6**, 186
 Middelhoven, Agatha **24**, 122-123
 Midelford, H.C. Erik **25**, 83
 Miedema, Hessel **16**, 10, 14, 113-128
 Mieden, Cornelia van der, vrouw van Schuijt, Dirk **19**, 142⁴⁸
 Mieling, C.W. **24**, 62
 Mierdman(s), Steven **17**, 45⁴⁵, 47, 50-53, 61, 72, 74
 Mierevelt, Michiel Jansz van **12/13**, 267, **15**, 80-81, 94, **21**, 11
 Mijle, Adriaan van der **8**, 112
 Mijleman, Franciscus **20**, 130, 133
 Mikron, Martin **53**, 125, **2**, 55, **5**, 92, **7**, 60, **10**, 33, **11**, 107²⁵, 131, 135, **15**, 54, **17**, 42, 44, 49, 70¹⁰¹, **20**, 17, 23, **22**, 47-48, 112, 119, 148²⁷, **25**, 58⁶¹
 Milder, Johannes **8**, 38
 Miller, Orië O. **9**, 37, 52
 Milton, John **7**, 102

- Minimus (ps. van ?) **52**, 203-204
 Mino Celsi da Siena **12/13**, 68
 Minstens, P.I.L.B.C. **20**, 119
 Miraeus, Albert **24**, 23
 Mirandola, Pico della **12/13**, 62, 69, **14**, 180
 Miremont, markies de **56**, 71-72
 Mirjam **20**, 61
 Miskotte, K.H. **3**, 31
 Mithras **11**, 187
 Mittermaier, Leonhart **17**, 22, 27, 29⁵¹
 Mitzka, W. **19**, 177
 Modderman, Aaltje Jans **24**, 219
 Modderman, Derk Jansz **24**, 210³⁸, 219
 Modderman, Frouke **24**, 218
 Modderman, Tonke Jansz **24**, 210³⁸, 216, 219
 Modderman, Trijntje **24**, 219
 Moded, Herman **10**, 35, **18**, 18
 Moekens, Hermanus **56**, 74
 Moeller, Bernd **3**, 10, **12**, **4**, **44**, **5**, **20**, **10**, **54**,
12/13, 14
 Möller, Thönis **12/13**, 128¹⁰⁰
 Mönnich, C.W. **2**, 73, **6**, 52, **7**, 39, 102, **9**, 10,
 104-112
 Moer, Hester van der **16**, 100
 Moerbeek, Jacob Pietersz **19**, 139
 Moerbeek, Katalijntje Kornelisdr **19**, 134-
 136, 144
 Moeriaen, familie **16**, 225
 Moeriaen, Dirk Sijmons **16**, 181-182, 187³⁴-188
 Moerkamp, Johannes **16**, 102-103
 Moerkerken, P.H. van **56**, 127, **2**, 86
 Moersbergen, Van der Wael van *zie*: Wael van
 Moersbergen, Van der
 Moeyaert, Claes **6**, **20**, **15**, 85, 89-90, 93
 Moeycke Steynke *zie*: Mooisteen, Hendrik
 Mohammed **53**, 56, **18**, 31, 34
 Mol, familie **18**, 47
 Mol, Hans **22**, 7
 Mol, J.A. **22**, 21-33, 39
 Mol, Maarten **16**, 181-182
 Mol, Jan de **23**, 40-41
 Molen, S.J. van der **24**, 269
 Molenaar, Dirk **51**, 70
 Molenaar, Esther Sophie **18**, 85
 Molenaar, Izaak **51**, 63-92, **6**, 186, **18**, 84-85
 Molenaar, Mietje **51**, 91
 Molenaar, Jan Claesz **17**, 79¹⁶
 Molenaar, Jan Miense **6**, 120
 Molenaarsgraaf, Adriaenken Jans van **23**, 57
 Molhuysen sr, Philipp Christiaan **54**, 174-175,
 177
 Molinaeus, Johannes **14**, 94, **19**, 133
 Molinos, Michiel de **17**, 132
 Molius, Wilhelmus **54**, 187-188, 192
 Molkenboer, Bernard H. **14**, 183, 1288
 Moll, G.J. **11**, 82
 Moll, W. **53**, 3, 5, **11**, 56, 69⁶⁵, **24**, 124, 129
 Mollem, David van **21**, 69-81 *passim*, **24**, 254-
 255
 Moller, H.W.F. **14**, 183
 Molmans, Rebekka **25**, 162
 Molqueeren, Douwe Feddriksz **16**, 187³⁴
 Moltke, J.W. von **6**, 121
 Moltmaker, Roelof J. **24**, 220
 Moltmaker, weduwe **24**, 221
 Moltmann, Jürgen **2**, 24¹⁹, **6**, 56⁷
 Mom, Dirk **25**, 165
 Momme, Henrick **56**, 23
 Monninkhof-Hagen, Jansje **8**, 48
 Monsma, Engeltje **24**, 240²⁹, 245, 248
 Monster, M. Vinleuven 't *zie*: Vinleuven 't Mon-
 ster, M.
 Montaigne, Michel de **6**, 150
 Montano, Benito Arias **8**, 110, **14**, 165
 Montanus, Petrus *zie*: Dathenus, Petrus (ook
 Montanus)
 Montanus, Herman **19**, 138
 Monte, Aegidius de **56**, 27
 Montfoort, Agniete van **7**, 86
 Montfoort, Pieter van **54**, 102, **11**, 96, **12/13**,
 37
 Mooij, Anne Douwes *zie*: Douwes (Mooij),
 Anne
 Mooisteen, Frerick **20**, 21
 Mooisteen, Hendrik (ook Moeycke Steynke;
 ook Stey?) **20**, 21
 Mooisteen, Ludolf (ook Seerijtsijl, Ludolf
 van) **20**, 21
 Moor, Jacques Leonissone de **2**, 114
 Moor, Johannes de **21**, 201⁵
 Moore, John Allen **2**, 79
 Moorman, Cornelis Jansz **17**, 155, 161, 179,
25, 154
 Moote, Lloyd *zie*: Lloyd Moote
 Moquette-Heeringa, W.A.E. **21**, 176³¹
 Mor, Anthonius **53**, 40-41
 Moraël, Hendrik **24**, 21³⁶
 Morbertynck, familie *zie*: Morveldinck, fami-
 lie
 More, Thomas **19**, 16, 103
 Moreau, G. **12/13**, 16
 Moretus (I), Balthasar **14**, 157, 164-165

- Moretus, Jan **14**, 164⁴⁰
 Morghen, Raffaello **11**, 190
 Moriaen de jonge, Jan **16**, 66, 68
 Moriaen de oude, Jan **16**, 66, 68
 Moris, Samson **2**, 114
 Mornay, Philippe du Plessis **15**, 72, **18**, 18
 Morteira, rabbi **6**, 137
 Mortier, boekverkopers/uitgeverij **9**, 122, **16**, 103
 Morveldinck, familie **54**, 141, 177-178, **56**, 18, 26, **12/13**, 49
 Morveldinck, Egbert **54**, 141, 177-178, **56**, 18
 Morveldinck, Geert **54**, 177
 Morveldinck Hendrik **54**, 177
 Morveldinck, Jan **54**, 141, 177, **56**, 18
 Morveldinck, Roelof Egbertsz **54**, 177, **56**, 18
 Moscorovius, Hieronymus (Moskorzowski) **8**, 22
 Mose, Jehan de **2**, 114
 Mosheim, J.L. von **17**, 151, **21**, 200³
 Motel, H.B. **4**, 64
 Motmans, Adriaan **14**, 162
 Mourik Broekman, M.C. van **3**, 51, **14**, 48
 Moucheron, Isaïc de **24**, 256
 Mout, M.E.H.N. **8**, 108, 113¹⁸, **22**, 227
 Moutmaker, Hillegont Pieters **6**, 112
 Moutmaker, Pieter Jansz **6**, 112
 Moxey, Keith P.F. **12/13**, 26, **15**, 126
 Moyaard, Pieter Janzen **6**, 124
 Mozes, aartsvader **51**, 78, **1**, 43, **2**, 47, **3**, 27, **5**, 33, 45, **7**, 83, **9**, 105, **12/13**, 27, 152, 198, **16**, 59, **17**, 141, 189-197 *passim*, **18**, 36, **20**, **8**, **21**, 24, 37, 212, **22**, 150-151
 Mudder, Jan **54**, 126-127
 Mudders, familie **22**, 81, 88
 Mudders, Dirk **22**, 81
 Mudders, Dirkje **22**, 81, 101
 Mudders, Jan **54**, 126, **22**, 81
 Mudders, Johan **20**, 56²¹³
 Müller, familie *zie ook*: Muller, familie
 Müller, bisschop (rijksbisschop D'land) **11**, 122
 Müller, Ernst **51**, 100, 102-103, **19**, 110-120 *passim*
 Müller, Johannes **51**, 90, **11**, 122, **23**, 92, 101, 110
 Müller, Jürgen **20**, 55
 Müller, J.P. **11**, 78, **17**, 139, **20**, 203, 244
 Müller, Lydia **3**, 41
 Müntzer, Thomas **54**, 78, **1**, 9, 11, 40, 43, 50¹⁶, **2**, 36, 40, 47-59 *passim*, **3**, 49, **4**, 37, 65, **5**, 11, 68, 70, **6**, 62¹², **7**, 17¹⁶, ²¹, 32-33, 49⁵⁴, 110, 113, **8**, 30, **10**, 29-39 *passim*, 58, 63, 72, 75, **11**, 134, 179, **12/13**, 110, 285, **18**, 7, 19, 29-30, 35-36, **23**, 17²⁶, **24**, 27⁵⁸, **25**, 34
 Muermeister, Joachim **25**, 53
 Muhaw, John R. **9**, 39
 Muilman, familie **6**, 126-127
 Muis, J. **21**, 186⁷⁰
 Mulder, A. **6**, 43
 Mulier, Anna **12/13**, 39
 Mulier, Willem **2**, 106
 Mullem, Dierck **18**, 14
 Muller, familie **6**, 127, **14**, 173, **23**, 98
 Muller, Catharina **23**, 96¹⁶
 Muller, Christiaan **11**, 73, 80⁹⁶, **14**, 12, 15, 146-148, 173⁸
 Muller, Frederik **53**, 35, 47, **23**, 7-8, 91-118
 Muller, Henriëtta Sophia **23**, 96¹⁷
 Muller Fzn, Jacob Wybrand **23**, 96¹⁷
 Muller, Jean Baptiste **3**, 47
 Muller, Jenneken Woltersdr **15**, 115-116
 Muller, Mientje **23**, 95⁹
 Muller Fzn, Pieter **23**, 96¹⁵
 Muller Szn, Piet **23**, 94⁶
 Muller, P.J. **14**, 24
 Muller, Samuel **51**, 67-68, 76, 126-127, 136, 190, **52**, 209, **53**, 2, 4, **55**, 45, **1**, 13-25 *passim*, **2**, 9-12, 15, 20, 76, **6**, 12, 16-17, 20, **7**, 11-12, 30, **11**, 11, 30, 35-38, 46-49, 54, 56, 60-72, 78, 81, **14**, 12, 15, 30, 173⁸, **18**, 83-100 *passim*, **20**, 197-216 *passim*, 219-221, **21**, 138, **23**, 91-118 *passim*, **24**, 123-124, 129-130, 134, 139¹-140, 142¹⁰
 Muller Fzn, Samuel **23**, 96¹⁷
 Muller, Sara **23**, 96¹⁷
 Muller-Mesdag, Jantje **24**, 229¹³
 Mulock Houwer, Jan Anthony **18**, 105-106, 109-110
 Muncero, Thomas **18**, 35
 Mun(n)ick, Michiel de **8**, 49
 Munniks, Wynoldus **5**, 98¹⁰
 Munsels, Lenaert *zie ook*: Tongeren, Lenart van **54**, 120
 Munster, Albert van **54**, 78
 Munstorp, Janneken **10**, 19
 Munter, familie **24**, 260
 Munters, Christiaan **15**, 27
 Muntinghe, Herman **51**, 67
 Muralt, Leonhard von **1**, 31, 111
 Muratori, L.A. **24**, 130
 Murray, John **6**, 128

- Murray, Stuart Wood **22**, 143-145
 Musculus, Wolfgang **25**, 14⁸
 Musschenbroek, Petrus van **21**, 201⁵
 Musscher, Michiel van **16**, **82**, **23**, **80**, 88⁶⁸⁻⁸⁹
 Musse, Beene Gerritsz **16**, 205
 Mussert, Anton **21**, 167, 176
 Mutsenscheerder, Jacob de **24**, 11
 Muurling, Dirk Jacobsz **19**, 142⁴⁵
 Muurling, Jacob **19**, 142
 Muurling, W. **20**, 195, 203-216⁶⁶ *passim*
 Muys, Douwe Douwens **16**, 186³²
 Myysken, C. **18**, 105
 Myrbeek, Joris **25**, 63⁸⁰
- N**
 N., Thomas (chirurg) **2**, 117
 Naaldeman, Hendrik **20**, **22**, **111**, **25**, 62
 Naarden, Maarten van **12/13**, **39**, **22**, 50³
 Nabuur-Laars, Sara **6**, 126
 Nachtegaal, Clement **53**, **88**, 106
 Nachtigal, Peter **24**, 150
 Naeldemaker, Jan Janssen **56**, 50
 Naeldeman, Hendrick **15**, 51⁴⁷, **22**, 111
 Naeranus, Johannes **20**, **188**, **24**, 312-313, **25**,
 130⁶⁶⁻¹³¹, 161, 196³-200, 222
 Naerden, Maerten van **22**, 50³
 Nafzi(n)ger, Hans **19**, 126-128
 Nanninga, Nanning J. **24**, 212
 Nanninga Uitterdijk, J. **51**, 50
 Nannings, Jan **55**, 8
 Napoleon I Bonaparte **51**, 154, **52**, 107, **54**,
 67, **3**, **82**, **84**, **11**, 44-45, **20**, 193
 Napster, Hans *zie*: Nafzi(n)ger, Hans
 Nassau, graven van *zie*: afzonderlijke leden
 op voornaam
 Nassau, Justinus van **16**, 66
 Nassau, Willem Adriaan, graaf van *zie*: Wil-
 lem Adriaan, graaf van Nassau
 Nauta, Claas **24**, 204
 Nayers, Jonge Jan de **56**, 215
 Nazianze, Gregorius van *zie*: Gregorius van
 Nazianze
 Neander, August **19**, 20¹¹, **24**, 131
 Nebukadnezar **5**, **40**, **16**, **58**, **23**, 134
 Neck, Jannetje van **24**, 123
 Necker, Abraham de **23**, 67, 71
 Neef, Catrina de **25**, 160
 Neelken, vrouw van Druinen, Paulus van **54**,
 189
 Neer, Aert van der **6**, 127
 Neff, Christian **52**, 225, **1**, **30**, **3**, **60**, **9**, **47**, **11**,
 120-121
 Nellesteyn, Joan van **53**, 187
 Nero, keizer **11**, 192
 Netter van Walden, Thomas *zie*: Walden,
 Thomas Netter van
 Neufville, familie De **6**, **121**, **128**, **16**, 136¹⁰,
21, **233**, **22**, **238**, **23**, 95¹²
 Neufville, Christina Leonora de **52**, 106-107
 Neufville, Daniel de **17**, 163
 Neufville, David de **21**, 72
 Neufville, Elisabeth Balthasardr de **16**, 136¹⁰
 Neufville, Jan Isaac de **17**, 163²¹
 Neufville, Maria de **25**, 150¹⁴⁸
 Neufville, Matthaes de **21**, 76³⁶, **24**, 256
 Neufville, Petronella de **21**, 76³⁶, **24**, 256
 Neufville, familie Van Gelder de *zie*: Gelder
 de Neufville, familie Van
 Neulen, Jan **53**, 42
 Neuman, J.H. **24**, 62
 Newman, John **54**, 162, **18**, 95
 Newton, Isaac **51**, **87**, **21**, 89⁷⁵
 Newton Brown, J. **53**, 93
 Nickel, Richard **9**, 52
 Niclaes, Hendrik **51**, 39-40, **53**, **118**, **54**, 136,
4, **62**, **8**, 106-114, **12/13**, **9**, **57**, **60**, **79**, **14**,
180, **15**, **38**, **53**, **58**, **17**, **31**, **43**, **55**, 132-135,
192, 194-195, **18**, 11-12, **16**, **18**, **19**, **42**, **65**,
20, **21**, **50**, **244**, **22**, **106**, **214**, **218**, **23**, 109-
110, **25**, 59-60, **62**
 Nicodemus **8**, 108, 111
 Nicolai, Didericus (Theodoricus) **18**, **18**, **20**, **25**
 Nicolai, Gerardus **53**, **21**, **5**, **73**, **10**, 31-32, **34**,
11, **131**, **12/13**, 250¹¹, **17**, **61**, **18**, **12**, **15**, **18**,
32, **119**, **25**, 63
 Nicolai, Philippus **18**, 33
 Nicolai van Wassenaer, Antonius (Claesz, An-
 thonys) **51**, **42**, **11**, 131
 Niebuhr, H. Richard **1**, 47-48, **3**, 37
 Niebuhr, Reinhold **1**, 47-48, **12/13**, **184**, **15**,
11, 151-153
 Nielles, D. de **12/13**, **43**, 50-51
 Nielsen, J.T. **1**, 116-117, **3**, **43**, **7**, **100**, **8**, 89
 Nietzsche, Friedrich **11**, 187, **19**, 161-162
 Nieuweboer, Rogier **19**, **8**, 175-189
 Nieuwenhoven, Jan **23**, 82⁴²
 Nieuwenhuis, familie **21**, 229
 Nieuwenhuis, Benjamin **17**, 143
 Nieuwenhuis, F.J. **18**, 105
 Nieuwenhuis(en), Tjerk **52**, 97³, **55**, 74-77,
79, **81-83**, **2**, **72**, **6**, **126**, **11**, **17**, **22**, 26-27,
29-31, **36**, **16**, **193**, **20**, **190**, **24**, 127

- Nieuwenhuis, Domela *zie*: Domela Nieuwenhuis
 Nieuwenhuizen, Jan **52**, 106, **16**, 12, 213, **20**, 191, **24**, 63, 73, 127
 Nieuwenhuizen, Martinus **53**, 82, 85, **16**, 12, 213, 222, **24**, 63, 127
 Niveen *zie*: Nivenius
 Nijdam, C. **56**, 110-111, **9**, 37, **14**, 43, **15**, 19, **24**, 152
 Nijendaal, Goossen van **25**, 133⁸⁸
 Nijenhuis, W. **12/13**, 29, 32
 Nijhoff, Anneken Dietmers **18**, 70
 Nijhoff, Dietmer Wijnholdsz **18**, 70
 Nijmegen, Dirk van **54**, 117
 Nijmegen, Gerard van **22**, 234
 Nikkel, Gerhard **24**, 149
 Niklaas, Hendrik *zie*: Nicolaes, Hendrik
 Nikolai, Gerardus **12/13**, 250¹¹
 Nikodemus *zie*: Nicodemus
 Nilant, Hendrik **56**, 64
 Nimrod **5**, 38
 Ninus **5**, 38
 Nipperdey, Thomas **4**, 84, **7**, 110
 Nippold, Friedrich **51**, 95, **4**, 16, **8**, 108, **15**, 38, **18**, 11
 Nispén, Margaretha van **17**, 192
 Nissen, Peter J.A. **11**, 10, 171-184, **14**, 8, 153-170
 Nitters, Jannetje **25**, 155
 Nitzen, Karel van der **22**, 54, 59⁴⁷
 Nivenius, Joannes **11**, 175
 Nivenius, Martinus **11**, 175-176
 Noach **5**, 35, **12/13**, 97, **16**, 51, 59, 122, **21**, 24
 Nobel, Felix de **8**, 62
 Noë, P. **8**, 60, 62
 Noerde, familie Van **7**, 85
 Noerde, Jan van **7**, 86
 Noirde, Briccius tho **22**, 112¹⁵⁷
 Nollen, Trijntje Cornelis **16**, 206¹⁰⁹
 Nolpe, Pieter **14**, 161
 Nolt, S.M. **24**, 166
 Nolthenius, Marius J. **21**, 173²⁵
 Noman & Zoon, fa. Johannes **53**, 92
 Nomes (Nomis), Jan **19**, 142
 Noorde, Cornelis van **8**, 56, **16**, 156
 Noordegraaf, Leo **25**, 228-229
 Noorman, Jan Jacobson de **54**, 84
 Noort, Jacob van **54**, 188
 Noort, W.J. van **54**, 144, 148
 Noortdijk, Pieter **55**, 53, 67, **11**, 14, **24**, 63, 74
 Noortwijck, Gerrit **16**, 91
 Noot, Jan van der **8**, 114
 Nooter, J. **8**, 89
 Norbert van Prémontré **12/13**, 174, 177-178, 194
 Norden, Brixius Gerrits van (thom) **5**, 25, **7**, 54-61, **15**, 65, **20**, 22, **22**, 112
 Norden, Steven van **22**, 87, 99, 106
 Norg, Peter van (ook Eilkeman, Geert) **54**, 86, 120, 127, 141, 178, **56**, 18, 22
 Nosiophagus *zie*: Kūkenbieter (Nosiophagus), Joachim
 Novellier, Peter **2**, 115
 Noviomagus, Gerardus *zie*: Geldenhouwer, Gerardus
 Nozeman, Cornelis **20**, 191
 Nuijen, Hendrik **16**, 91
 Numan, Hermanus **6**, 128
 Nunzer, A. **53**, 96
 Nutters (Botma), Johannes **14**, 8, 111-144
 Nyemans, Bertold **54**, 120
- O**
 Oberman, Heiko A. **1**, 41, **4**, 32, **18**, 9
 Obbens, wed. **20**, 172
 Obbesz, Nittert **8**, 9, 29-31, **11**, 133⁸, **12/13**, 274, 276-277, **18**, 44¹⁷, **20**, 185, **22**, 168¹³, **23**, 48, **25**, 155
 Obbezoon, Zijbrant **22**, 37, 51⁷, 53-54
 Obbonis, Timannus *zie*: Timannus, N.
 Obrius, Adrianus **2**, 112
 Ockham (Occam), William van **12/13**, 185, **23**, 18
 Odenhausen, Christian van **12/13**, 128¹⁰⁰
 Odysseus **17**, 91
 Oecolampadius, Johannes **54**, 91, **3**, 49, **6**, 26, **12/13**, 119, 15, 129, **22**, 148²⁷
 Oelde, Johann von (ook Kerckerinck) **22**, 96⁸⁰
 Oem van Wyngaerden, familie **7**, 85
 Oems, Dries **54**, 191
 Oetschi (Sneek) **24**, 274
 Oevelacker, Evert (ook Swerhues) **22**, 89
 Oeverlander, Alexander **22**, 87⁸⁸
 Offerhaus Lzn, J. **20**, 214
 Oije, Gerrit opt **7**, 68-74, 76, 79-80
 Oillaarts, Isaac **11**, 111
 Oillaerts, Adriana **25**, 153
 Oistwart, Michiel **22**, 109
 Okkinga, K.R. **24**, 268
 Olbrants, Thijs **54**, 115
 Oldeboorn, Obbe Fockesz **22**, 63

- Oldenbarnevelt, Johan van **54**, 157, **16**, 39, **20**, 183-184
- Oldenborch, Nicolaes (Claus) van *zie ook*: Crom, Mattheus; Fraet(en), Frans **17**, 38, 47⁵¹, **20**, 71-81 *passim*, **22**, 84¹⁸
- Oldenburg, Henricus **6**, 147
- Oldenburg, graven van **20**, 31-32
- Oldenburg, Anna, gravin van *zie*: Anna, gravin van Oldenburg
- Oldenburg, Christoph, graaf van *zie*: Christoph, graaf van Oldenburg
- Oldersma, Jonas **24**, 200
- Oldersum, Hero van **20**, 50
- Oldewelt, W.F.H. **11**, 116
- Olephiers, Elysabet Cornelis **55**, 114
- Oliemans, Willem H. **21**, 126-127¹⁰⁹
- Oliszoon, Claas **25**, 81
- Olivet, A. **53**, 111
- Olivi, Petrus **23**, 22
- Olivier, Cornelis Jansz *zie*: Appelman, Cornelis (ook Olivier, Cornelis Jansz)
- Oliviers, Josse **52**, 49-50, **2**, 116
- Ollefen, L. van **24**, 39
- Olphartsz, Jan **22**, 65
- Olst, familie Van **21**, 231, **24**, 217
- Olst, Berend Geertsz van **24**, 217
- Olst, Christina van **24**, 217
- Olst, Geert Gerritsz van **24**, 217
- Olst, Geeske Jans van **24**, 32
- Olst, Hendrik Berendsz van **24**, 217
- Oltze, Johann **25**, 116¹⁰
- Ommeren, Richeus van **6**, 130
- Ones, Foppe **52**, 85
- Onghena, Jan **2**, 117, 130⁵⁶
- Ooms(b)ergen, Salomon van **25**, 125, 128, 132⁷⁹
- Oomius, Simon **20**, 111
- Oordt J. Wzn, J.W. van **20**, 195-196
- Oort, Petronella **10**, 98
- Oortman, Susanna Maria **16**, 202, 213¹²⁵
- Oossaan, A. **23**, 53
- Oost, Antje **10**, 99-100
- Oostende, Anna van **2**, 117
- Oosterbaan, familie **21**, 229, **24**, 194
- Oosterbaan, A.J. **7**, 104
- Oosterbaan, Claas **24**, 201
- Oosterbaan, C.E. **24**, 204
- Oosterbaan, Ermina **22**, 233
- Oosterbaan, Evert **24**, 201
- Oosterbaan, Heere **11**, 29-34, **22**, 16
- Oosterbaan, Johannes Arnoldus **1**, 46, **2**, 8, 36-61, 72, 4, 41-42, 55, 5, 8, 86-90, **6**, 18¹⁶, 45, **7**, 9, 17^{20,21}, 31-50, 103-107, **8**, 89, **11**, 10, 166-170, **12/13**, 185, 240, 286, **22**, 148²⁹
- Oosterbaan-Lugt, R.C. **7**, 105
- Oosterhuis, Huub **23**, 10
- Oosterhuis, H.P. **24**, 64
- Oosterling, Lodewijk **17**, 160-161
- Oosterwijck, Cornelis Dircksz van **23**, 34, 37
- Oosterwijck, Matthijs **55**, 54
- Oosterwijck, Willem van **53**, 163¹, 180, 186²
- Oosterwijk, familie Van **21**, 233, **24**, 260²⁷
- Oosterwijk Hulshoff, Willem van **24**, 64, 78
- Oosterzee, J.J. van **24**, 131
- Oostrom, M.M. van **14**, 184
- Ophoge, Elisabeth **2**, 126
- Ophoorn, Jan van **52**, 58, 62, **53**, 126, **7**, 54, 58, 63, **20**, 23
- Opreider, Klaas, **56**, 30, 36
- Opzoomer, Cornelis Willem **11**, 68
- Oranje, Huis van *zie*: afzonderlijke leden op voornaam
- Orck, Peter van *zie ook*: Appelman, Cornelis; Norg, Peter van **54**, 141, **56**, 18, 22
- Origenes, kerkvader **12/13**, 78, 166, 189, **17**, 175, 185
- Orlen, Hans van *zie*: Billevelt, Hans van
- Ortelius, Abraham **8**, 107, 110
- Ortssone 'le joeusne', Andrien Jacob **2**, 114
- Os, Pieter Gerardus van **6**, 128, 132
- Os, Van (Haarlem 19^{de} e.) **8**, 60
- Os, Antonius van der **52**, 98
- Osel, Maria **17**, 121⁷⁷
- Osgood, Howard **23**, 117
- Osnabrück, Jacob van **5**, 58⁸
- Ossaen, Aert Dircksz **23**, 53, **25**, 170⁸
- Osse, wed. Hendrick van **2**, 113
- Ostade, Adriaen van **6**, 120, 129, **16**, 186¹⁴
- Ostaeyen, Hendrik **22**, 72-76
- Ostel, prevost de l' (1536) **54**, 182
- Ostens, Jacob **23**, 37
- Ostorodt, Christopher **8**, 20, 23, 25
- Oterendorp, familie Van **20**, 54²⁰⁷
- Oterman, Jacques **23**, 52
- Otten, Hedwig Sophia von **25**, 116¹⁰
- Otten, Jost Mauritz von **25**, 116¹⁰
- Ottens, Fettie(n) **21**, 101, 104-105
- Ottens, Willem **54**, 77
- Ottius, Johann Heinrich **52**, 22-23
- Oudaan, Joachim **53**, 105, **16**, 39-48, **17**, 163, **21**, 211, **22**, 236, **23**, 48, 82⁴², **24**, 313, **25**, 128⁵⁵, 130, 132⁷⁷, 198¹⁴

- Oudaen, Catharina **20**, 165, 177⁶⁸
 Oudejans, Frans **7**, 106
 Oude Jans, Johan **2**, 113
 Oude, Bernard d' **2**, 113
 Oudens, Jacob de **16**, 82, 99
 Oudens, Maria de, vrouw van Luyken, J(o)an
 Caspersz **9**, 116, **16**, 80-95 *passim*, 108
 Ouderamstel, Heyman van **54**, 195
 Oudt Heyn, Arian **55**, 144, **6**, 164
 Oudt Heyn, Heynrick *zie ook*: Pietersz, Hendrik **55**, 141
 Oudt Heyn, Katrijn **55**, 144
 Oudt Heyn, Pieter **55**, 144-145¹, **6**, 164
 Oultre, Jeanne de la **24**, 14¹⁴
 Oultre, Marie de la **24**, 14
 Outerloo, Catharina **17**, 164, **18**, 47, **25**, 133
 Outerman, Jacques (ook Keest, Jacob; Reinegog, Jacob van) **52**, 49, 51-57, **55**, 78, **8**,
 9, 21, 24, 29, **17**, 25, **18**, 55, **20**, 94, **23**, 52
 Outhof, Gerardus **22**, 12-13
 Ouwejan, C. **21**, 170¹¹
 Ouwejans, Jacob **52**, 108, **21**, 202⁷, **24**, 61
 Ovelacker, Evert **20**, 51
 Ovens, Jürgen **20**, 58, 60
 Ovens, Jurriaen **6**, 119, 121
 Overbeck, Franz **11**, 187
 Overbeek, C. **8**, 63
 Overbeek, Hendrik Jillesz **8**, 59-62
 Overbeek, P. **11**, 77
 Overdam(me), Hans van **54**, 83, **2**, 10, 109,
 10, 19, 30, **23**, 29
 Overlander, Alexander **54**, 117
 Overmeer, W.P.J. **6**, 132
 Overstege, Cornelis van **23**, 41, 47
 Overwijk, Harmen Reynskes van *zie*: Reynskes van Overwijk, Harmen
 Overzee, Jan **24**, 204
 Ovidius **12/13**, 175, **16**, 58, 118
 Ovitius, Pibo **51**, 33
 Oyer, John S. **2**, 79, **5**, 70, **25**, 171¹⁰
 Ozment, Steven E. **1**, 41, **12/13**, 257³⁴
- P**
 Pacieco, Don **56**, 28
 Pack, P.I. **16**, 31⁴³
 Packull, Werner O. **12/13**, 10, 12, 107-138,
 264⁵⁴, 268, **22**, 7, 143-157
 Paddenburgh, A. van **16**, 83
 Paeds, familie **7**, 85
 Paeds, Anthonis Pietersz **7**, 85
 Pael, Jeronimus **22**, 51⁹
 Paep, Johannes de **16**, 161⁶
 Paets, Adriaen **6**, 147
 Paeuw, Jan Willemsz **16**, 34
 Pafraet, Albert **54**, 177, **56**, 24-25, **12/13**, 31,
 15, 37¹, **17**, 37, 43, 57
 Pafraet, Pieter **54**, 177
 Pahud, C.F. **2**, 148
 Palache, Jehuda Lion **3**, 51
 Palinck, Andries **17**, 78-88
 Palinck, Maaycken **17**, 79
 Palingh, Abraham **16**, 37, **17**, 7, 75-99
 Palingh, Andries **17**, 79, 88
 Palingh, Jan **17**, 79
 Palm, J.H. van der **51**, 67, **52**, 109, **24**, 124
 Palme, Salvador de la **2**, 113
 Palmer, R.R. **20**, 192
 Palts van der Meer, familie **21**, 110
 Pamel, heer van **2**, 125
 Pampiermaker, Pieter Jansz **14**, 94, 99
 Pandelaert, Bernardus **23**, 41
 Panhuys, Anna **17**, 191
 Panhuys, Bartholomeus **17**, 191
 Panhuys, Cnelis **17**, 191
 Panhuys, Margarita (I) **17**, 191
 Panhuys, Margarita (II) **17**, 191
 Panhuys, Peter (van) **17**, 189-197
 Panman, J. **21**, 182⁵⁴, 191-192⁷⁷
 Panne, Maarten inde **22**, 74
 Pannebecker, Peter **56**, 9
 Panneel, Anthony **25**, 162
 Panneel, Elisabeth **25**, 162
 Panneel, Michaël **21**, 18
 Panneman, Jan **16**, 207¹¹¹
 Pannenbergh, Wolfhard **2**, 24¹⁹, **4**, 45, **7**, 40-45
 Panten, Catalijntje **25**, 144
 Panten, Levijntje **25**, 143
 Panten, Maria **25**, 140^{116,117}
 Panten, Siebeltje **25**, 144
 Panten, Tanneke **25**, 144
 Panten, Ytje **25**, 144
 Pantens, Reineux **2**, 123-124
 Paracelsus **7** 16¹⁷
 Pardo, Silvester **21**, 19
 Pareau, L.G. **20**, 195, 197
 Parker, Theodore **20**, 237
 Parma, Alexander Farnese, hertog van **14**,
 154, **20**, 99
 Pascal, Blaise **4**, 43, **14**, 39
 Pасelman, Göddert **20**, 17³¹
 Pasia, Mathias **2**, 122
 Paskate, C.C. **10**, 93

- Pasma, Frans H. **2**, 73, 76, **3**, 44, **11**, 118, 128, **14**, 33, **21**, 173
- Passe de Oude, Crispijn de **25**, 39
- Pasementwever, Adrien de *zie*: Adrien de pasementwever
- Pastor, Adam (ook Martens, Roelof) **51**, 2, 5, **52**, 10, **53**, 21, 119, **54**, 98, **55**, 138-139, **1**, 23, 29⁴³, 75, **2**, 83-84, **4**, 14, 7, 9, 18, 66-81, 72¹⁶, **8**, 21, 23, **10**, 30, **11**, 134, 181, **12/13**, 49, 77, 252¹⁶, 254²⁴, 271-272, 277, **19**, 37, **20**, 21, **22**, 41, 47, 105-106¹²⁶, 109, 112, **25**, 34, 50
- Pastorius, Francis Daniël **9**, 12-13, 17, 25
- Pater, Calvin A. **12/13**, 268
- Pater Albert baardscheerder (ook Aelbrecht, meester) *zie*: Philips, Obbe
- Pathuis, advocaat (Gron. 17^e e.) **20**, 145
- Paul de wever **25**, 55
- Pauli, Benedictus **11**, 111
- Pauli, István **25**, 196³
- Paulinus, stadssecretaris (Emden 1573) **25**, 51
- Paulus, apostel **51**, 78, **52**, 114-126 *passim*, **53**, 134, **1**, 48, **2**, 18, 30, 64, **3**, 34, 73, **4**, 47, 54-55, **5**, 15, 26, 31, 33-34, 78, **6**, 54-56⁷, 72-74, 85, 99, **7**, 50, **8**, 15, 28, 70, **9**, 105, 110, **10**, 22, **11**, 26, 188-189, **12/13**, 62, 79, 164, 166, 186-187, 191, 207, **14**, 133, **15**, 34, 92, 94, 96, **16**, 142, **19**, 23, 44, 158, 165, 197, 208, **20**, 61, 215, **21**, 149, 212, 217, **22**, 42, 149, **25**, 16
- Paulus, Lijntje **25**, 87⁴
- Pauw, Adriaan **11**, 110
- Pauw, Jan **54**, 84-85, 102-103, 106, 112, 116-117, **56**, 173-177, 182, **10**, 73
- Pauwels de Backere **22**, 108
- Pauwelsz, Jan **54**, 101
- Pauwelsz, Reyer **14**, 48, **15**, 48-49
- Payne, Ernest A. **2**, 23⁹, **12/13**, 286
- Paz, Wessel **11**, 182, 184
- Peachey, Paul **1**, 48, **9**, 41, **24**, 155²⁷
- Pecuren (Pecuen), Joost van **56**, 217
- Peereboom, Jacob **11**, 110-111
- Peeters, Joannes **14**, 160
- Peeters, Nicolaes **12/13**, 20, **17**, 57⁷³
- Peetersen van Middelburch, Hendrik van **17**, 39, 73
- Peetersz, Jan **52**, 31-34, 37-39
- Pegg, Michael A. **4**, 66-69 *passim*
- Pekelharing, Klaas Rutger **14**, 18
- Pekema, J.S. **54**, 65
- Pel, Trijntje *zie ook*: Pfann-Pel, T. **21**, 182
- Pel-Groot, Geertruide (Geertje) **21**, 181-182
- Pelagius **12/13**, 186
- Pelikan, Jaroslav **12/13**, 185, 285
- Pellman, Hubert R. **3**, 46
- Pelt, Jan van **12/13**, 253¹⁹
- Pelwijk, Joost **17**, 122⁸²
- Penges, Jacob **54**, 52
- Penn, William **5**, 95-113, **9**, 17, 22, 24, 110, **19**, 144⁵⁶, **24**, 165
- Penner, David **19**, 184
- Penner, Horst **2**, 79
- Penninck, familie **18**, 103
- Penny **53**, 85-86
- Pennypacker, Samuel W. **9**, 11, **23**, 117
- Pensaant, Pasch. Gerritsz **52**, 44
- Pepys, Samuel **19**, 132
- Pereboom, Jacob **11**, 111
- Perkins, William **17**, 84-86, **20**, 93, 109-110, 125
- Perre, Lynken van **2**, 114
- Perre, Jehan van der **2**, 114
- Pers, Dirck Pietersz **15**, 103, 110
- Persijn, Anna **25**, 87
- Persijn, Hippolytus **22**, 55-65
- Persijn, Jan **54**, 11, 30, 43, 56, 65, **25**, 87
- Persijn, Jan Hendrik **25**, 87
- Persijn, Poppo Jan **25**, 87
- Persoons, Gerrit **9**, 10, 125-127
- Persoons, Lambert **9**, 125
- Pertz, G.H. **23**, 108
- Peruve, Joost van **54**, 153
- Pesch, Ds Van (Rotterdam ca 1840) **18**, 90-94
- Pesser, Johan **25**, 131-132⁷⁷
- Peter de Grote, tsaar **18**, 51, **24**, 254
- Peter de metselaar **25**, 54
- Peter Scroer **22**, 54
- Peter, Jacob **19**, 119³⁶
- Peters, Aef **54**, 113
- Peters, Bastiaen **20**, 141
- Peters, Jan **20**, 143
- Peters, Lucia **22**, 60
- Peters, Saskia **20**, 136
- Peters, Tiarcke **51**, 28
- Peters, Victor **3**, 46
- Petersdochter, Auck **22**, 29
- Petersz, Jan **17**, 59⁸³
- Petit, F. **12/13**, 175
- Petitpas, Hector **2**, 107
- Petken, Henrich **20**, 27
- Petrieus, Th. **7**, 62, **11**, 173

- Petreyus, Petrus **20**, 36¹²⁶
 Petronella, **2**, 125
 Petrus, apostel **6**, 70-71, **12/13**, 27, 62-63, 148, 215, **14**, 169, **16**, 52, 58, **17**, 186-187, **19**, 31, **23**, 9, 23, 25, **25**, 27, 83
 Petrus, Suffridus **22**, 10
 Pettinga, familie **21**, 230
 Petzold, Sebastian **16**, 91, 110
 Peucker, P.M. **20**, 157-179 *passim*
 Peypus, Friedrich **17**, 14
 Pezelius, Christoph **51**, 40, **18**, 15
 Pfann, H.D. **16**, 96
 Pfann-Pel, T. *zie ook*: Pel, Trijntje **21**, 182⁵²
 Phaeton **16**, 54, **22**, 45
 Philalethius, Irenaeus **14**, 92-94
 Philippus, apostel **51**, 13-14, **17**, 179, 187, **19**, 197
 Philips van Bourgondië, bisschop **22**, 16
 Philips van Bourgondië (de Schone), hertog **7**, 87
 Philips II, koning van Frankrijk **1**, 84
 Philips IV, koning van Frankrijk **12/13**, 199
 Philips de grootmoedige, landgraaf van Hessen **53**, 131, **4**, **14**, **10**, 63, **11**, 94-95, **12/13**, 107-138 *passim*, **20**, 45¹⁶⁵, **23**, 133
 Philips Wilhelm van de Palts, prins **9**, 22
 Philips II, koning van Spanje **53**, 41, 114, **1**, 24, **7**, 22, **12/13**, 39, 58-59, **15**, 65, 125, **19**, 47, **20**, 130, **22**, 45⁴⁵, 69, 71, 160, **23**, 56, **25**, 41
 Philips Gloeilampenfabriek, fa. **24**, 229
 Philips wever **25**, 63
 Philips, Catharina Eva **21**, 184
 Philips, Dirk **51**, 2, **52**, 10, 16, 62, **53**, 38, 60, 62-64, 66, 119, 161, **54**, 74, 93-94, 106, 111, 123, 125-126, 129-132, 136, **55**, 123, **1**, 23, 45, 72, **56**, 143, 149, 200, 209, **2**, 17, 126, **3**, 45, **5**, 8, 63, 77, 119-120, **6**, 19, **7**, 10, 18-20, 59, 92-95, **8**, 18, 21, 28, **10**, 30, 48, 60, **11**, 181, 184, **12/13**, 25-28, 34, 38, 77, 83¹², 186, 202-208, 230-231, 269, 278, **14**, 185, **15**, 10-11, 41-42, 50-62 *passim*, 140, 149-150, **16**, 114, 124, **17**, 7, 31-74 *passim*, 174⁵⁸, **18**, 114, 119, **19**, 7, 38, 40³⁵, 53-79, 102, **20**, 17, 27⁸³, 176⁵⁰, 244, **21**, 161, **22**, 41-42, 80-110 *passim*, 125¹⁹, 132, 147²⁶, 153⁵⁰, 168¹³, 185¹⁶, **23**, 110, **25**, 45
 Philips, Jan Caspar **53**, 66-67
 Philips, Obbe (ook Aelbrecht, meester; Pater Albert baardscheerder) **53**, 21, 53, 116, **54**, 74, 76, 79, 91, 93-95, 98-103, 111, 116, 123-136, 155, 158, **56**, 135, 141, 143, 149, 191, 194, 200, 202-203, 209, 211, **1**, 50¹⁶, **2**, 36, 85, 88, **5**, 45-46, 51-54, 66, 73, **10**, 32-38, 43, 74, **11**, 135, 184, **12/13**, 18, 31, 33, 35-36, 38, 71, 73, 81, 202, 239, 250¹¹, 269-277 *passim*, **15**, 26², 75, 135-140 *passim*, 147, **18**, 114, **19**, 56-57, 192, **20**, 17, **22**, 35, 41-42, 51, 66, 80-110 *passim*, 132, **23**, 23
 Philipsz, Lucas **16**, 22, **23**, 35-36
 Philo Judaeus **14**, 39
 Picart, Bernard **51**, 11-12
 Picolet, Pieter Theunisz **16**, 24
 Pieper, R. **6**, 186
 Pier, Grote *zie*: Grote Pier
 Pierre, Maître *zie*: Maître Pierre
 Piersom, echtgenoot van Vetre, Claudine le **15**, 32
 Pierson, Allard **51**, 63-64, 71, **21**, 133-143 *passim*
 Pierson, N.G. **24**, 232
 Pieter in de gulden Hant **56**, 173
 Pieters met één oog, Adriaan **54**, 149, 181
 Pieters, Anna **22**, 55-56
 Pieters, Barbele **2**, 119
 Pieters, Bonne **16**, 203⁹⁶
 Pieters, Clara, vrouw van Zeemmaker, Adriaan **54**, 152-153
 Pieters, Corneliß **24**, 27
 Pieters, Digna **23**, 57-58
 Pieters, Folkert **21**, 230
 Pieters, Frans **54**, 121
 Pieters, Geerd **24**, 95
 Pieters koekbakker, Jacob **15**, 116
 Pieters (vleeshouwer), Jan **54**, 86, 103, 107
 Pieters, Lou **54**, 35
 Pieters, Lynken **19**, 90
 Pieters, Lysbeth **23**, 76
 Pieters (van Coppenol), Petronella *zie*: Coppenol, Petronella Pieters (van)
 Pieters de Pelser, Rem **54**, 114
 Pieters, Sijvaert **52**, 64
 Pieters, Stoffer **24**, 210³⁸
 Pieters, Sytje, wed. van Bostijn, Hendrik Franz **16**, 191⁴⁵
 Pieters, Tamme **15**, 117
 Pieters, Tryntge **17**, 110
 Pieters, Weelme **24**, 95
 Pieters, Wytse **16**, 203⁹⁴, ⁹⁶, 223
 Pieters, familie Folkert *zie*: Folkert Pieters, familie
 Pietersdr, Anne **5**, 61²⁵

- Pietersdr, Clara, vrouw van Adriaen zeemmaker **54**, 150
- Pietersdr Dorothea **54**, 112
- Pietersdr, Maritgen **54**, 152-153
- Pietersen, Quirijn **15**, 53⁴⁸, **17**, **37**, **22**, 58³⁹
- Pieterssone, Cauwenburch **2**, 114
- Pieterssone, Dierick **2**, 113
- Pieterssone, Jaques **2**, 115
- Pieterssone, Jehan **2**, 114
- Pietersz, Adriaen **54**, 117, 149, 181
- Pietersz, Anneke, vrouw van Pietersz, Pieter **52**, 38, 41
- Pietersz, Cornelis Pietersz uit den Briel *zie*: Briel, Cornelis Pietersz uit den
- Pietersz, Davidt **14**, 100
- Pietersz, Frans **16**, 190⁴⁴
- Pietersz (Ramsberg), Gerrit **16**, 74
- Pietersz, Heynrick (ook Oudt Heyn) **55**, 141
- Pietersz, Jacob (1534) **54**, 152-153
- Pietersz, Jacob (1660), **53**, 174
- Pietersz, Lambert **52**, 66, 68-71
- Pietersz, Pieter († 1534) **54**, 115, **55**, 144²
- Pietersz, Pieter (1571) **52**, 38, 41
- Pietersz, Pieter de Oude (leraar ca. 1600-1625) **54**, 30-32, 38, 64, 115, **16**, 28, **20**, 243
- Pietersz, Simon **17**, 136
- Pietersz, Sywert **17**, 28
- Pietersz, Willem **54**, 181
- Pieterszoon, Cornelis **54**, 108
- Pijkeren, kerkeeraadslid (Alkmaar, 1867) **10**, 99
- Pijl, Lambert **25**, 165
- Pijl, J.C. van der **21**, 193⁸³
- Pijls, Jan **18**, 65²³
- Pijnappel (lid Felix Meritis ca 1800) **6**, 128
- Pij(n)ssen (lid Hof van Holland 1533-1534) **54**, 152-153
- Pijper, F. **53**, 20, **110**, **54**, 77, **1**, 23, **19**, 57, 98, 101⁴⁷, **23**, 54
- Pikhaus, P. **20**, 77
- Pilatus, Pontius **5**, 15
- Piles, Roger de **21**, 65, 79
- Pilgram, Nicolaus Biskupec van *zie*: Biskupec van Pilgram, Nicolaus
- Pimentel, mevrouw (directrice Holl. Schouwburg A'dam) **24**, 276
- Pino, Ernst **24**, 275
- Pinto, Jacob Benjamin de **18**, 94-98
- Pirrenne, Henri **2**, 87, **10**, 53
- Pirnát, Antal **12/13**, 157-159
- Pistorius Niddanus, Johannes **12/13**, 125⁹⁰, 130¹⁰⁹
- Pitra, Dom J.B. **24**, 132
- Pits, Samuel **2**, 125
- Pius IX, paus **12/13**, 189
- Plaa, familie De **2**, 92-93
- Plaa jr, Antheunis de **2**, 92
- Plaa sr, Antheunis de **2**, 92
- Plaa, Karel de **2**, 92
- Plaats, Folkert van der **6**, 161, **24**, 194, 203
- Plaats, Jan van der **20**, 209-210, 217, **24**, 203
- Plaetman, Hendrik **56**, 11
- Plak, Adriaan **24**, 61-80, 120, **25**, 8, 85-112, 120, 157
- Plantenga, Broer Pieter **52**, 203, **14**, 44¹²⁰
- Planteydt, Dirk **6**, 178²⁷
- Plantijn, Christoffel (en Officina Plantiniana) **8**, 107-112, **12/13**, 56, **14**, 165, **15**, 37-63 *passim*, **17**, 31, 58, 192, 194, **25**, 25, 38
- Plantijn, Martina **14**, 164⁴⁰
- Platina, Bartholomeus **12/13**, 163
- Plato **10**, 85, **14**, 39, 61
- Pleiter, Gerrit **7**, 104
- Plemp, Cornelis Gijsbertsz **11**, 176¹⁸
- Plessis Mornay, du *zie*: Mornay, du Plessis
- Plettinck, Leopold **16**, 61, 113, 115-116
- Plevier, Jan Fransen **17**, 122
- Plinius Maior **53**, 122, **19**, 160
- Plockhoy, Pieter Cornelisz **1**, 35, **3**, 45, **9**, 15-16, **23**, 63¹⁰
- Ploegh, Pieter **24**, 97⁴³
- Ploos van Amstel, Cornelis **6**, 126, 128, **21**, 63¹, 65-67, 95-96, **25**, 125⁴⁴
- Plooy, D. **3**, 51, **14**, 47, 52
- Plotinus **12/13**, 63
- Plümper, H.D. **4**, 65
- Poelenburch, Cornelis van **6**, 117, **15**, 85
- Poelenburg, Arnold **25**, 199, 221-222
- Poelgeest, Gerrit van **54**, 122
- Poelvoet, Adrien Lenaertssone **2**, 114
- Poerten, Aleid ter **56**, 2
- Poerten, Johan ter **56**, 15
- Poettcker, Henry **2**, 73
- Poiret, Pierre **16**, 79-80, **17**, 132, 140-151 *passim*
- Pol, familie **18**, 70
- Pol, Berend **56**, 80
- Pol, Jan **11**, 77
- Pol, Jan Jansz (1740-1806) **18**, 67
- Pol, Johannes **23**, 98-101
- Pol, Teunis Jansz **18**, 71
- Pol, J. van der **8**, 63
- Polanus von Polandsdorff, Amandus **18**, 27

- Polay, Benjamin **8**, **9**, 33-37
Polderman, Cornelis **54**, **113**, **56**, **140**, **211**,
12/13, 31-32, 113³⁰, 116⁴⁶, **23**, **23**, **25**
Polidoro Vergilio *zie*: Polydorus
Poll, I. van de **16**, 203
Pollak, Olga **24**, 273
Polman, Pontianus **14**, 151
Polydorus (Polidoro Vergilio) **12/13**, 163
Pomeranus, Johannes *zie*: Bugenhagen, Johannes
Pompemaker, Jan **54**, 122, **22**, 87³⁸
Pont, F. **20**, 57
Pont, Jan *zie*: Eisenburg, Johann
Pontanus, Gerhardus **56**, **39**, **14**, 94
Pontanus, Isaac **25**, 161, 199, 221
Pool, Ambrosius **16**, 96
Pool, Pieter **16**, 195⁵⁹, 198, 200⁸²
Poole, Jacob le **19**, 132
Poole, Samuel le **6**, 174
Poortvliet, Tak van *zie*: Tak van Poortvliet
Popkens (van Lier/Leer), Anne **20**, 246
Popkens (van Lier/Leer), Wiert **20**, 244-247
Popkes, Tiete **18**, 59, **24**, 31
Popkin, R. **14**, 84
Poppes, Neeltie, werd. Van Albertsz, Meindert **16**, 191⁴⁵
Popta, familie *zie ook*: Tiebbes, familie **55**,
125-126, **1**, 72-73, **18**, **50**, **23**, **69**
Popta, Lutcia Hendricks **55**, 118
Popta, Sjoerdt Tiebbesz **55**, 116
Popta, Trijntje **25**, 153¹⁶⁰
Pordage, John **17**, 148
Portielje, D.A. **52**, 203, 221, **14**, 26⁵¹-27, 47
Portman, de heer (Krefeld, 1828) **51**, 77, 79
Posjager, Albert Cornelisz **54**, 35-37
Posjager, Cornelis Albertsz **54**, **11**, 15-16, **30**,
37, **40**
Posjager, J. **54**, **11**, **15**, 30-31
Post, Willem **24**, 204
Postma, Gerrit **16**, 204⁹⁹, **24**, 117
Postma, Johan **21**, 165, 195⁹⁵, 197
Postma, Johan Sjouke **2**, **79**, **4**, **62**, **7**, **100**,
106, **14**, 111-144, **19**, 181
Postma, Pieter **16**, 221
Postmus, Jelte *zie*: Jeltens, Jelte (gen. Jelte
Postmus)
Pot, schoolmeester (Haarlem, 1780) **8**, 52
Potgieter, E.J. **7**, 11
Pothout, Hendrik **16**, 91
Potter, Paulus **6**, 127, 131
Pottinga, Dirk **3**, 50
Pouille, Benjamin **16**, 79
Pouwelsz, Jacob *zie ook*: Kremer, Jacob **54**,
114, **22**, 84²², **25**, 45
Praepositus, Jacobus **12/13**, 17-18
Praet, Claes de **10**, 18-19, **20**, 26⁷⁸
Praet, Lodewijk de **20**, 26
Praevostius, Bartholomeus **25**, 224
Pranger, M.B. **7**, 102
Praz, Mario **9**, 120
Prent, Jan **16**, 206¹⁰⁶
Press, Harald **10**, 27
Pretle, Hans *zie*: Brötli, Johannes
Pretorius SJ (16^e e.) **18**, 25-26, **35**
Preuss, Johannes **25**, 226
Prévost, Marcq **2**, 116
Prigge, Aeriaen Claesz **16**, 73
Prigge-Dolphijn, Agatha **16**, 73, 84
Prince, Pieter de **2**, 117
Prins, familie **6**, 186
Prins, A. **6**, 187
Prins jr, A. **11**, 127
Prins, Dirk **16**, 194
Prins, J. **6**, 187
Prins, fa. Jan **6**, 177
Prins, Willem Jan **6**, 177, 180, 185-186
Prinsen Jlz, J. **14**, 183
Prinsen, M.M. **21**, 64-66, 69
Prinsen, P.I. **8**, 56
Pronck, Cornelia **6**, 113
Pronk, Aldert **6**, 127
Pronk, Cornelis (tekenaar) **16**, 189, 196⁶⁷,
199⁷⁸, **24**, 62-63, 189, 199
Pronk de Jonge, Cornelis **16**, 196⁶⁷
Pronk, Jan **19**, 133
Provijn, familie De *zie*: Provin, familie De
Provin, Lieven de **2**, 126
Provin, Maria de **2**, 125-126
Provost, Pierre **2**, 115
Pruystinck, Egidius **19**, 16
Pruystinck, Eloi **54**, 143
Przykowski, Samuel **24**, 312, **25**, 198-200
Psalmus, man van Feicken, Hille **22**, 81⁵
Pull, Wouter Antonie **52**, 221
Purmerent, D.G. **54**, 47
Purveys, John **23**, 22
Put, J. van der **16**, 102
Putmans, Colaert **2**, 114
Putt, A. van de **20**, 117
Putte, Peter van *zie ook*: Campen, Pieter
Hendricksz van **15**, 61-62, **17**, 65
Putte, Reinier van den **9**, 103

- Pyll, familie **20**, 43¹⁵⁹
 Pynas, gebroeders **15**, 90
 Pythagoras **16**, 37
- Q**
 Quack, H.P.G. **21**, 229-230
 Quak, Marieke **10**, 10, 110-112, **11**, 9, 109-117
 Quadratus, Pieter **54**, 195
 Quaritch, antiquariaat **16**, 161
 Quartel, Jacques **23**, 67, 69
 Quellijn, Artus de Oude **6**, 116, **17**, 111
 Quellinus *zie*: Quellijn
 Quester, Jacop de **2**, 112
 Quiring, Horst **5**, 114
 Quiring, J. **19**, 177, 187
 Quirinssone, Guillaume **2**, 129³⁵
 Quirinssone, Lievin **2**, 129³⁵
 Quiryne, Jan **25**, 89
- R**
 Rabelais, François **1**, 84
 Rabus, Ludwig **17**, 20
 Rade, Gilles van den (Aegidius Radaeus) **15**, 61
 Radecke, Mattheus **8**, 22
 Rademacher, Görriß **20**, 30¹⁰⁰
 Rademaker, L.A. **52**, 201
 Rademaker-Helfferich, Bonny **15**, 9, **18**, 8, 101-112, **20**, 157-179, **21**, 120, **22**, 8, **24**, 38, 81, 83-84, 91, 101, 110
 Radermacher, Johan **17**, 192⁵
 Radermecher, Reinicken **22**, 106
 Radziwill, prins Boguslav **25**, 129
 Rade, Gillis vanden **15**, 61
 Raedt, Alhardt de **17**, 140
 Raedt, Bertram de **24**, 12¹⁰
 Raedt, Grietgen de **2**, 117
 Raedt, Karel de **2**, 117, **24**, 12¹⁰, 19
 Raemundus, Florimond **54**, 135
 Raesfeld, joffer van **1**, 75
 Raesfeld, Arndt Bittersz van **20**, 20
 Raeymaeckers, Goirt **20**, 30
 Raeymaeckers, Peter **20**, 30¹⁰⁰
 Raeymaeckers, Wilken **20**, 30¹⁰⁰
 Rafael Sanzio **21**, 81, 83-95 *passim*
 Ragaz, L. **5**, 114
 Rahner, Karl **1**, 51²⁷, **4**, 56
 Rahusen, familie **21**, 142
 Rahusen, D. **51**, 181, 188, **11**, 84¹¹⁸-85
 Rahusen, H. **21**, 140
 Rahusen, Herman **21**, 200¹
 Rahusen, Reinhard **21**, 7, 199-227
 Rákóczy, Ferenc **25**, 201, 224
 Rákóczy I, Georg **25**, 197⁷
 Rammelman, Dirk **56**, 12
 Rammstedt, Otthein **3**, 9, **5**, 19, **10**, 47, 49-51, 56-57
 Ramsberg, Gerrit Pietersz *zie*: Pietersz (Ramsberg), Gerrit
 Ramseyer, R.L. **6**, 48
 Ranke, Leopold **7**, 34, **12/13**, 286
 Ranst, Jan van **55**, 49
 Rantzau, Johann **20**, 52
 Raodecki/Sternacki, fa. **24**, 311
 Rataller, Jan **22**, 49
 Ratheim, Gillis van **54**, 120
 Rau, Christiaan *zie*: Ravius, Christiaan
 Raupp, H.J. **16**, 129, 147
 Rauter, H.A. **21**, 188
 Raven, Claes Cornelisz **17**, 116⁵⁹
 Raven, Dirck Albertsz **16**, 37⁵⁵
 Ravenstein, Cornelis Andriesz van **5**, 98⁸, 102¹⁸
 Ravenswaay, Jan van **6**, 128
 Ravesteyn, Paulus van **16**, 80, 89
 Ravius, Christiaan **25**, 224
 Raymakere, Hendrik de **22**, 72¹⁷, 74-76
 Rázmán (Erasmus), Péter **25**, 116, 197
 Reael, Laurens **15**, 98
 Reagan, Ronald **10**, 22
 Rebaus, Maeyken van, vrouw van Walle, Dionysius van **51**, 30-31
 Rebstock, Barbara **25**, 76
 Recke(n), familie Von der **22**, 100¹⁰²
 Recke, Margaretha von der **22**, 100¹⁰²
 Redekop, Calvin **6**, 103
 Redekop, Harold **19**, 180-182, 184
 Redichove, Jenyn **2**, 106
 Redoch, David Willemsz **25**, 153
 Redoch, Jannetje Davids **25**, 135, 154
 Redoch, Willem Davidsz **25**, 153-154, 156
 Reede, Reinhart, baron van, heer van Midachten **14**, 173-174
 Rees, Boudewijn van **20**, 193
 Regius, Jacob **2**, 118, **21**, 18
 Regius, Johannes **2**, 72, 118
 Regius, Urbanus **15**, 129
 Regter (op de Dijk), Jan **19**, 141⁴²
 Regteren Altena, J.Q. van **16**, 96
 Reichen, Hans **19**, 127
 Reijersz, Johannes **25**, 154⁶⁹

- Reiling, Roelof **18**, 96-97
 Reimer-Blok, M. J. **12/13**, 10, 139-154
 Reininck, Gerd **20**, 31
 Reinders, Anneken Jans **16**, 77
 Reinders, Caatje **24**, 32
 Reinders, Maayke **16**, 191⁴⁵
 Reinegom, Jacob van *zie*: Outermaans, Jacques
 Reinersz, Tjaard *zie*: Renicxz, Tjaard (Tiaert)
 Reininck, Gerd **22**, 86-87
 Reintjes, H. **54**, 40
 Reist, Hans **19**, 7, 106, 111, 118, **24**, 163-164, 166
 Reitsma, A.T. **20**, 202²², 215
 Reitsma, J. **51**, 35, **54**, 95, 101
 Reitsma, Frits **16**, 94
 Reitz, J.H. **17**, 140, 148
 Reitzes, Uilke **1**, 29⁴⁴
 Rekers, Bernard **8**, 108
 Rembrandt Harmensz van Rijn **51**, 14-16, **6**, 9, 105-123, **16**, 130, 132, **17**, 104, 118, **21**, 7, 39-62, **22**, 9, **23**, 44, **25**, 89, 116-117, 136-137
 Remetz, Popke **20**, 25⁷⁶
 Remmert (kramer) **56**, 13
 Remmes, Jacob **54**, 119
 Rempel, Jakob **9**, 28-29
 Rempel, John **6**, 60¹¹
 Renan, Ernest **23**, 98
 Rendel Harris, James **14**, 42, 44, 52
 Renen, Johan van **56**, 14
 Renesse, Johan Adolph van **18**, 79
 Rengers van Ten Post, Johan **15**, 69
 Renicxz, Tjaard (Tiaert) **54**, 173, **22**, 55, 95⁷³, 103
 Renicxzoon, Heyne (Haya) **22**, 57
 Renix, Hoyte **22**, 111
 Rennenberg, George van Lalaing, graaf van **56**, 39, **25**, 49
 Rens, Lieven Robrecht Ferdinand **14**, 183
 Renssen, Hylle, weduwe van Renssen, Lubbert van **56**, 2-5
 Renssen, Lubbert van **56**, 2-5
 Renst, Abraham de **8**, 55
 Rensynck, Gert **20**, 20
 Rentsen, Berent **20**, 144
 Requesens, Don Luis de (landvoogd) **2**, 116
 Resch, Ambrosius **17**, 22³²
 Rese, Heinrich **12/13**, 206
 Reublin, Wilhelm **2**, 71, **4**, 27, 71, **9**, 107, **12/13**, 268⁶
 Reuchlin, Johannes **12/13**, 62-63, 69, **22**, 12
 Revius, Jacob **16**, 8, **18**, 28, **21**, 38
 Reyd, Everhard van **1**, 97
 Reyers, Jan Jansen *zie*: Jansen Reyers, Jan
 Reyersdr, Anna **15**, 48-49
 Reyersz, Iohannes **14**, 91
 Reyn, weduwe van *zie*: Sare, weduwe van Reyn
 Reyndertsz, Pieter **16**, 45²¹, **23**, 85⁵⁵
 Reynerszoon, Jan **22**, 57
 Reynerts, Tjaert **12/13**, 229
 Reynertsz (wever), Jasper **22**, 63
 Reyness, Heyne *zie*: Renicxzoon, Heyne (Haya)
 Reynskes van Overwijk, Harmen **16**, 186-188
 Reynst, Hendrick **24**, 253
 Reynolds, Jan **52**, 82
 Rhenanus, Beatus **19**, 63, **22**, 148²⁷
 Rhetzen, Reinhold van **8**, 24
 Ribbert(inck), Aelbert **54**, 177-178
 Richardson jr, Jonathan **21**, 65, 89-92
 Richardson sr, Jonathan **21**, 65, 89-92
 Richardson, Samuel **3**, 45-46, **6**, 161-162, **52**, 106
 Richen, Daniel **19**, 119-124 *passim*
 Richgers, Claartien Gerrits (Joris) **18**, 70
 Richrath, Richard von **12/13**, 113
 Ridder, Tetje **16**, 200⁸²
 Ridderus, Franciscus **20**, 100-124 *passim*
 Rieborn, Wilhelmina Catharina **20**, 179⁷⁰
 Riedel, P.A. **6**, 180
 Riedeman(n), Peter **3**, 41, **4**, 61, 65, **8**, 20, 41
 Rieger (Rücker), Johannes **8**, 34-36
 Riemsdijk, familie Van **24**, 274
 Rienks, Johannes **14**, 8, 111-144
 Ries, Hans de **51**, 36-37, **52**, 61, **54**, 29-30, **55**, 45-46, 125, **1**, 10, 12, 29⁴³, 60, **6**, 165, **7**, 23, **8**, 9, 18-32, 95¹, **11**, 10, 130-165, **12/13**, 10, 266-283, **14**, 91, 93, 100, 103, 109, 186, 188, **15**, 19, 80, 99, 111, **16**, 39-41, 180, 183-184, **17**, 25-29, 60⁸⁷, 110, 132, **18**, 44¹⁷, **19**, 40³⁵, 99⁴³, 104-105, **20**, 22⁶², 185, **21**, 7, 9-20, 44-45, 56, **22**, 162, 168¹³, **23**, 48, 54, **25**, 53, 59, 79-80, 155
 Riesser, Hans (Hänsel) **8**, 42
 Rietema, familie **10**, 107-109
 Rietema, Jacob Jansz **10**, 109¹⁷
 Rietmaker, Abraham **12/13**, 279⁵¹
 Rietstap, J.B. **24**, 226-227
 Rieuwer(t)s, Geertje **6**, 136
 Rieuwertsz jr en sr, Jan **6**, 35, 136, 139-140, 150,

- 152, **14**, 56-57, 59, 75¹⁹, **16**, 186, 102, **17**, 79, 87, **22**, 124¹⁶, **24**, 312, **25**, 120, 179, 189
- Rijcen, Christiaan *zie*: Rijken, Christiaan
- Rijgens, Hans *zie*: Reichen, Hans
- Rijken, Christiaan **16**, 113⁴, **19**, 82³, 90, 93-94, 97-98, 102
- Rijkens, familie **19**, 108, **21**, 128
- Rijn, Rembrandt Harmensz van *zie*: Rembrandt Harmensz van Rijn
- Rijn, Titia van **25**, 137-138¹⁰⁹
- Rijn, Titus van **25**, 117, 136-138
- Rijnders, U.J. **51**, 71
- Rijnenberg, J. **8**, 62
- Rijp, Helena van de **25**, 161
- Rijp, Volkert van de **25**, 161
- Rijsdijk, Jacobus **6**, 162, **12/13**, 132, **18**, 55-56
- Rijssen, Jan van **11**, 111
- Rijssen, Johannes van **56**, 13
- Rijswijk, Herman van **15**, 137
- Rimini, Gregorius van **12/13**, 185
- Rinck, Melchior **5**, 71, **12/13**, 109, 131, 133
- Ring(h), Ieme Jacobs de **15**, 92, **20**, 41
- Rintelen, Kaspar Gerdt von **20**, 41¹⁴⁹
- Rintjes, Hendrik **1**, 29⁴⁴, **4**, 62, **23**, 31, **25**, 179
- Rio, Lodewijk Del *zie*: Del Rio, Lodewijk
- Riphaagen, J.G. **4**, 62
- Ripp, Jacob **19**, 127
- Ripperda, Unico **18**, 77
- Rippert **22**, 54
- Rippertsdochter, Gert **22**, 54²¹
- Ris, Cornelis **51**, 10, **16**, 222, **21**, 202⁷
- Ris, Jan **21**, 205¹⁵
- Ris, Pieter **1**, 29⁴⁴
- Rissdick, Peter Jacobs **5**, 107
- Ritman, J.R. **20**, 243
- Ritschl, A. **1**, 119, **20**, 86
- Ritter, F. **5**, 93-94
- Ritter, George **9**, 23
- Ritzerow, Paul **20**, 29⁹⁵
- Rivière, Jeanne **17**, 192
- Rixt, vrouw van Thiethiezn schuytmaecker, Hein **22**, 63
- Rixtel, Pieter **25**, 175
- Rob, tekenaar **6**, 127
- Robbe, Christiaan **24**, 221
- Robbertsz, Robbert Le Canu *zie*: Canu, Robbert Robbertsz Le
- Robbrechtsz, Ghys **7**, 85
- Robertssone, Guillaume **2**, 114
- Robijn (ook Intes), familie **17**, 114-118, 123-124
- Robijn, Absalom **17**, 116
- Robijn, Enoch **17**, 116
- Robijn, Inte **17**, 114
- Robijn, Jacobus **16**, 74, 93, **17**, 116, 118, **25**, 96, 183⁵³
- Robijn, Saertje **17**, 116, 118
- Robijn, Salomon **17**, 116, 118
- Robijn, Wybrant Intesz **17**, 113-118, 123-125
- Rochussen, J.J. **2**, 150
- Rochuszone, Jehan **2**, 113
- Rode, Hinne (Johannes) **54**, 91, **12/13**, 17²⁶, **19**, 46-47
- Rodecki/Sternacki, fa. **24**, 311
- Rodenburg (Royenburg), Cornelis Martini **51**, 45-46
- Rodenburgh, Theodoor **15**, 110
- Roelefs, Anna **20**, 140
- Roelfsema, W.J. **24**, 244⁴⁰
- Roëll, Antonie **21**, 160
- Roëll, Willem Frederik **21**, 141
- Roelofs, Anna **12/13**, 50-51
- Roelofsz, Cornelis **25**, 96²¹
- Roelofsz, Menso **8**, 52
- Roen, Hans **54**, 177
- Roep, Th.B. **10**, 10, 89-105, **14**, 8, 87-110, **19**, 8, 131-147, **21**, 166², 174²⁵
- Roer, Leendert van der **23**, 45, **25**, 172¹⁴
- Rössing, H.W. **14**, 18²⁶
- Rössing, Johannes Herman **21**, 150-152
- Roessingh, Karel Hendrik **3**, 51, **14**, 44-45, **52**, **20**, 220-223
- Roessingh, Th. **21**, 154
- Roeters, familie **21**, 233
- Roeters, Anna **17**, 164
- Roeters, David **17**, 165
- Roeters, George **24**, 255
- Roeters, Pieter **6**, 121
- Roeters-van der Meersch, Anna **17**, 154, 164
- Roeters van Lennep, familie **6**, 121
- Roetsaert, Lippinken **2**, 119
- Roever, J.A. de **56**, 110
- Roevre, Geertruydt Adriaans de, vrouw van Hogendoorn, Wouter **54**, 189²
- Roffhusen, Tete von **20**, 27⁸²
- Rogge, Cornelius **20**, 193, **24**, 211
- Rogier, L.J. **12/13**, 66
- Rogiersz van de Abeelen, Adam **14**, 97-99
- Rohr, Barbara **19**, 119⁹⁶
- Rohrer, Ava **12/13**, 284
- Rohrer, Warren **12/13**, 169, 171
- Rol, Hendrik **51**, 2, **53**, 122, 139, **54**, 94, 112,

- 1, 23, 10, 55, 60, 11, 174, 12/13, 11, 32-33, 35, 110¹⁵, 113, 15, 140, 19, 55
- Rol, Joh. 8, 63
- Roland Holst, Henriëtte 10, 72, 14, 39
- Roldanus, C.W. 16, 83, 85, 104
- Rolland, Romain 19, 164
- Roloffszoon, Dirick 22, 55²⁷
- Rolwag(h)en, Jan Clasen 15, 70-78 *passim*, 18 31⁸², 20, 39, 53, 58
- Rombach, J.H.R. 10, 89, 95
- Rombauts, E. 25, 33, 38
- Romberg, Johann Host von *zie*: Host van Romberg, Johann
- Rombout de bakker 54, 152
- Romboutssone, Josse 2, 114
- Romein, familie 19, 149-166 *passim*
- Romein-ter Marsch, Catharina 19, 149-166 *passim*
- Romein, Constance Henriette (Conny) 19, 151
- Romein, Frans 19, 149
- Romein Jzn jr, Jan 19, 149, 151
- Romein Jzn sr, Jan 19, 149
- Romein, Jan Julius 19, 149-152
- Romein, Jan Marius 1, 81-82, 4, 85, 7, 42³⁶, 10, 45, 70, 75, 12/13, 284, 286, 19, 8, 149-174, 22, 9, 19
- Romein, Maria (Mies) *zie ook*: Donk-Romein, Mies van 19, 151, 154
- Romein, T.A. 2, 76
- Romein, Willem 19, 149
- Romein-Engeler, Maria 19, 149-150, 164
- Romein-Verschoor, Annie 19, 164, 22, 9
- Romeyn, Gerrit Jan 7, 103
- Romeyn, Rita 7, 103
- Romijn, H.M. 4, 61
- Rommersz, Aelbart 7, 85
- Rommertshoven, Jannes van 22, 100
- Rommius van Odijk, J.A. 20, 24⁷²
- Ronemberg, Simon 8, 20
- Ronkel, Ph. S. van 18, 86
- Ronnevelt, Maarten 19, 133
- Rood, familie *zie*: Roth, familie
- Roodenburg, H. 23, 72
- Rooiestein, Jacob van 11, 111
- Rooij, A. de 6, 183
- Rooijens, G.J. 24, 123
- Rooleeuw, Anthony 16, 45²¹, 23, 81³³, 85⁵⁵, 25, 131
- Rooleeuw, Hendrick Jacobsz 6, 115
- Rooleeuw, Isaac Jacobsz *zie*: Jacobsz, Isaac
- Rooleeuw, Jacob 17, 123⁸³, 18, 42⁹
- Rooleeuw, Margareta 18, 44-45
- Rooleeuw, Reinier 19, 139, 25, 131, 183⁵⁴
- Rooman, Gillis 55, 108, 17, 59⁸¹, 19, 90-91, 93-94
- Roon, familie Van 24, 85
- Roon, Ger van 1, 118, 124, 128, 3, 23, 11, 118-129 *passim*
- Roone, Simen Janssone van 2, 114
- Roore, Jacob de *zie*: Rore, Jacob de
- Roorda, familie 21, 229
- Roorda, Georg 22, 39
- Roorda, Taco 24, 123-124, 126
- Roos, Dieuwertje 24, 32
- Roos, Epke 11, 72
- Roos, Jan 16, 191⁴⁵
- Roos, Klaas Willemsz 16, 190-191⁴⁵
- Roos, Sebille 6, 128
- Roos, Jan de 16, 168
- Roose, L. 20, 72, 75, 78
- Roosen, Berend Karl 51, 97, 52, 23¹
- Roosen, Carel 16, 199⁷⁹
- Roosen, Gerhard 52, 14-29 *passim*
- Roosen, Paul 52, 23
- Rooses, Max 8, 108, 15, 38
- Rooseveld, Hendrik van 22, 108
- Rooze, Gilles *zie*: Roze, Gillis
- Ropp, Martha 24, 154
- Rore, Jacob de (ook Keersgieter, Jacob de; Keersmaeckere, Jacob de) 52, 36, 2, 110-111, 117, 128²¹, 131-143, 9, 122, 10, 20, 12/13, 10, 139-154, 167, 201-202, 19, 81², 86-106 *passim*, 22, 107¹³³, 24, 12, 15, 17-18, 20-22, 25, 90
- Roscius, Anthonie *zie*: Jacobsz, Anthonie (ook Roscius, Anthonie)
- Roseboom, wed. Barthel 16, 209
- Roseboom, Sara 16, 205-206, 208
- Rosenzweig, Franz 3, 23-24, 4, 62
- Rosijn, Zacharias 25, 144
- Rosinga, Allert Jansz 18, 70
- Rosinga, Joanna 18, 81
- Roskam (Fries boerenleider) 24, 268
- Roskam, Agge Jansz 16, 110
- Rossum, Maarten van 54, 139, 12/13, 54
- Rot, familie 6, 182³²
- Rotgans (ps. van Loosjes, Adriaan Pietersz) *zie*: Loosjes, Adriaan Pietersz
- Roth, familie 19, 112¹⁴
- Roth, Barbara Ulrichs 19, 124⁵³, 21, 129, 24, 106

- Roth, John D. **22**, 143, **24**, 163
 Roth, Ulrich **19**, 124⁵³
 Rothe, Johannes **25**, 191
 Rothem, Gisbert van *zie*: Aken, Gillis van
 Rothmann (ook Stoetenberend), Bernard
56, 6, 8, 12, **1**, 50¹⁶, 112, 113, **2**, 36, **3**, 7, 9-
 20, **5**, 19-40, 48, 50, 57, 61, 66-67, 74-75, **7**,
 94, 113, **10**, 38²⁷, 47-48, 54-62 *passim*, **11**,
 174, 183, **12/13**, 26, 32-35, 72-73, 81-106
passim, 113, 164²⁴, 182, 214, 254²⁴, 255²⁸,
 256³⁰, 260⁴³, **15**, 35, **19**, 7, 53-79, **20**, 23, 31-
 32, 51¹⁹¹, **22**, 84, 100, 105, 130, 132, 148²⁷-
 149³⁴, 185¹⁶, **23**, 25, 109, 134
 Rott, Hans Georg **2**, 71
 Rotteman *zie*: Rothmann
 Rotterdam, Anneke Jansz van *zie*: Jansz (van
 Rotterdam), Anneke
 Rottier, Josse **2**, 129³⁵
 Rousseau, Jean Jacques **14**, 39
 Rovere, Giulio della **25**, 14⁸
 Rowse, A.L. **19**, 15-16
 Roy, Jan Gerritsz de **23**, 66²³
 Roy Ladurie, Emmanuel Le **1**, 107¹⁴, **7**, 38,
11, 191
 Royaards, H.I. **24**, 132
 Royaards, H.J. **20**, 199
 Royaards, W.H.J. **6**, 174
 Royen, Willem van **20**, 27⁸³
 Rozenburg, Cornelis Martini *zie*: Rodenburg,
 C.M.
 Roze, Gillis **24**, 15, 24
 Rozenburg, Rutgers van, David *zie*: Rutgers,
 David (ook Rutgers van Rozenburg, Da-
 vid)
 Rozendaal, Joan van **16**, 85
 Ruardi, Feyto **22**, 62
 Ruarus, familie **25**, 124-129, 157
 Ruarus, Catharina **25**, 128
 Ruarus, Christina **25**, 128
 Ruarus, David **25**, 116, 126-127, 132, 138, 157
 Ruarus jr, David **25**, 126-127⁵¹
 Ruarus, Joachimus **25**, 125-126
 Ruarus, Margaretha **23**, 88⁷¹, **25**, 129-130
 Ruarus, Maria **25**, 128-130, 154¹⁶⁹
 Ruarus, Martinus **23**, 77, **25**, 117, 124-130,
 132, 149, 158
 Ruarus jr, Martinus **25**, 125-126
 Rubens, Peter Paul **15**, 94, **21**, 81
 Ruchti, familie **21**, 110
 Rudolf Christian, graaf van Oostfriesland **25**,
 48
 Rudyard, Thomas **5**, 99
 Rück(l)er, Johannes *zie*: Rieger, Johannes
 Rues, Simeon Frederik **51**, 8-9, 13, **54**, 11, 25,
 34, 44, **55**, 30, 72, **19**, 108-109, **21**, 76³⁷, 117
 Ruether, Rosemary **6**, 56⁷
 Rufinus **52**, 10
 Ruijter, J. de **23**, 111
 Ruidrs, Pieter **25**, 179
 Ruisdael, Jacob van **6**, 120, 127, **16**, 130-142
passim, **21**, 40
 Ruisdael, Salomon van *zie*: Ruysdael, Salo-
 mon van
 Ruiter, Geert **24**, 268
 Ruissen, Willem van **14**, 173-174
 Ruitenbergh, L.H. **7**, 104
 Ruler, Johan Arie van **8**, 11
 Rumende, Tyes van **22**, 91⁵⁵
 Runciman, Steven **11**, 190
 Runckel, Johann Ludwig **19**, 112¹², 117, 121
 Rupp, Gordon **1**, 43, **3**, 49, **12/13**, 270
 Rupp, Hans **8**, 104, 106, **19**, 112
 Rupp, Israel Daniel **17**, 29⁵¹
 Ruremunde, Christoffel van **17**, 40, 42, 47⁵²
 Ruremunde, Hans (II) van **17**, 41-43, 73
 Ruremunde, Melchior van **17**, 42
 Ruremundensis *zie*: Ruremunde, van
 Rusburg, Barend **15**, 117
 Ruser, Steffen **19**, 119³⁶
 Russel, Paul A. **12/13**, 250, 264⁵⁴
 Russell, Jeffrey Burton **11**, 190
 Rutger (kraanopzichter) **56**, 28-29
 Rutgers, familie *zie ook*: Rutgers van Rozen-
 burg, familie **18**, 47, **21**, 70, 233, **24**, 252,
 256
 Rutgers, Abraham **21**, 40⁵, 61⁵⁶, 70²⁰
 Rutgers, Adriaan **21**, 75
 Rutgers jr, Anthonie **21**, 40⁵, 61⁵⁶-62, 70, 77,
 89-90
 Rutgers sr, Anthonie **21**, 61-62
 Rutgers, Cornelis **6**, 116
 Rutgers, David (ook Rutgers van Rozenburg,
 David) **55**, 58, 61, **14**, 97, **18**, 52, **21**, 75, **25**,
 116¹⁰, 128⁵⁶, 138¹⁰⁷
 Rutgers, Hillegonda **21**, 75
 Rutgers, Margaretha **21**, 75
 Rutgers, Susanna **6**, 119
 Rutgers, S.J. **21**, 126
 Rutgers van der Loeff, A. **18**, 86
 Rutgers van Rozenburg, familie **6**, 111, **18**,
 47, **21**, 70, 233, **24**, 252, 256, 260²⁷
 Rutgers van Rozenburg, Maria **6**, 111

- Ruts, Nicolaes **6**, 111, 121
 Ruusbroec **17**, 132
 Ruysdael, Salomon van **16**, 136-153 *passim*,
21, 40
 Ruyt 'de Smit' **2**, 113
 Ruyter, Elisabeth **6**, 178
 Ruyter, Michiel de **19**, 145, **25**, 225-226
 Ryenninck, Gerrit **54**, 100
 Ryo, Lodewijk Del *zie*: Del Rio, Lodewijk
 Ryssenius, Leonardus **56**, 56
- S**
 Saan, Lodewijk van **25**, 201
 Saaxuma, familie *zie ook*: Sakama, familie **24**, 86
 Saaxuma, Eltjen Jacobs **15**, 116-118
 Saaxuma, Hester **56**, 94
 Saaxuma, Martje Jacobs **24**, 91
 Sabbe, Maurits **8**, 108 **16**, 82, 106
 Sachsse, D. **4**, 61
 Sachtleben, Volker **20**, 59
 Sack, Karl Heinrich **51**, 66
 Sadeler I, Jan (Johan) de **16**, 120-122, **25**, 39
 Saedler *zie*: Sattler, Michael
 Saeghmolen, Martinus **9**, 117, **25**, 174
 Saenredam, Pieter **16**, 173²⁵, **21**, 48²³, 54⁴⁰
 Saftleven, Cornelis **6**, 127
 Saint-Andéol, De (kunsthistoricus) **51**, 7
 Sakama, familie *zie ook*: Saaxuma, familie **55**,
 117
 Salden, Maeyken **23**, 68³⁹
 Salm, familie *zie ook*: Zalm, familie
 Salm, koopman (A'dam 1651-1652) **18**, 50
 Salm, gemeentezuster (Haarlem ca 1900) **8**,
 63
 Salm, Claas **16**, 199
 Salm, G.B. **8**, 60
 Salm, Isaak **16**, 198⁷⁶, 200⁸²
 Salm, Jan **16**, 199
 Salm, Siewert Adriaensz **17**, 119⁶⁷
 Salm, Stijntje Siewerts **17**, 119, 123
 Salmasius, Claudius (Claude de Saumaise)
17, 181
 Salomo, koning **3**, 72, **5**, 40, 66, **12/13**, 97,
22, 151, **23**, 25
 Salomons, Annie **25**, 90
 Sampir, Sem **2**, 145
 Samuelsz, Joost **16**, 74
 Sandelijn, Arent **54**, 152-153, 186, **56**, 146,
 214
 Sanders en Berlage, architectenbureau **18**,
 108
 Sanderus, Pieter **6**, 125, 131
 Sandius, Christophorus **10**, 78, **12/13**, 167,
25, 149, 153, 161, 198
 Sandt, P. **16**, 209
 Santen, Dirck Jansz van **21**, 51³³
 Santen Dirck Wylicx van *zie*: Wylicx van San-
 ten, Dirck
 Santen, L. van **24**, 62
 Sanzio, Rafael *zie*: Rafael Sanzio
 Sapma, Dominicus **14**, 162-165
 Saravia, Adriaan **8**, 112¹³
 Sarcerius, Erasmus **12/13**, 108
 Sare, weduwe van Reyn **2**, 113
 Sárpataki, Mihály (Sarpatakius) (1667) **25**,
 213
 Sartorius, Joannes **11**, 175, **15**, 130⁴
 Sasbout, Joost **54**, 152-153, 186, 196, **56**, 161¹,
 185, 216¹
 Sasse van Ijssel, A.O.F. van **54**, 187
 Sassen, Ferdinand **21**, 201⁵
 Sassen, Herman **54**, 117, **56**, 8
 Sassen, Hendrik van **56**, 12
 Sattler, Michael **53**, 122, **1**, 56-60, **3**, 35, 47,
 56, **4**, 23, 47, **8**, 12, **12/13**, 232, 285, **17**, 17,
 22³⁴, **18**, 35, **25**, 71
 Saturnus **16**, 51, 53
 Saul **21**, 60⁵³, **22**, 42
 Saumaise, Claude de *zie*: Salmasius, Claudius
 Saur, Christopher **4**, 60
 Saverij, Abigaël **25**, 140-141¹¹⁸
 Saverij, Annetje **25**, 140-141
 Saverij, Cathrijntje **25**, 140
 Saverij, Hester **25**, 140-141
 Saverij, Jacob **23**, 42, 53, **25**, 139-141, 181
 Saverij, Livinus **25**, 139-140
 Saverij, Martina **23**, 42
 Saverij, Salomon **17**, 92, **25**, 139-142, 181
 Saverij, Susanna **25**, 139-141¹¹⁸
 Savonarola, Girolamo **9**, 109
 Sawadsky, familie **19**, 183
 Sawatsky, Rodney James **4**, 32-33
 Scaep, Johan **1**, 75
 Scellens, Wouter **54**, 191
 Scenck, Guillame Andrienssone **2**, 114
 Schaaf, Pieter **52**, 84
 Schaap-Jongens, M.C. **14**, 145
 Schaar, J. van der **16**, 88, 106
 Schaav, Benjamin **24**, 204
 Schabaelje, gebr. Dierick en Jan **8**, 95¹, **11**, 9,
12/13, 12, **16**, 134, **20**, 88
 Schabaelje, Jan Philipsz **8**, 95¹, **11**, 9, 137¹⁷,

- 12/13** 12, **14**, 155, 186, **16**, 26³², 28, 134-145 *passim*, 169, 184-185, **17**, 90⁴¹, 133, **19**, 139, **20**, 89, 118, 243, **21**, 60⁵³, **23**, 48, **25**, 86, 91, 179
 Schabaelje, Pieter **25**, 163
 Schabel, familie **21**, 128
 Schabel, Hans **19**, 119³⁶
 Schabel, Michiel **21**, 128
 Schabel(t), Elsbeth **19**, 118³⁵
 Schaeck, Hans (ook Koordedraye, Hanskin) **2**, 117, **24**, 19
 Schaep, Simon **24**, 41
 Schaepman, H.J.A.M. **22**, 9
 Schäufele, Wol(f)gang **3**, 47
 Schaft, Hannie **4**, 85
 Schagen, Jannetje Jans **19**, 142⁴⁶
 Schagen, Marten **53**, 48, 51, **1**, 12-13, **16**, 182¹⁵, 198, **19**, 108, **20**, 242, **23**, 103³⁴, 107⁴⁸, **25**, 85, 92-94, 179⁴⁶, 194⁸⁶
 Schagen, Pieter Gerritsz **14**, 94, 97, 99
 Schaliedekker, Loy de *zie*: Loy de Schaliedekker
 Schama, Simon **16**, 8-9
 Schapanski, familie **19**, 183
 Scharnschlager, Anna **4**, 25
 Scharnschlager, Leopold **4**, 25, 28
 Scheedemaker (ook Kist), Jacob Jansz **51**, 37, **54**, 14, 29, 64, 101, **54**, 14, 29, 64, **11**, 136, **17**, 60⁸⁷, **19**, 95³³, **20**, 22
 Scheerder, Hans (ook Barbier, Hans) **54**, 101, 116, 125, **56**, 141, **15**, 139, **22**, 51, 81-105 *passim*
 Scheeuwe, A.J.H. **22**, 229
 Scheffer, Jan (I) **17**, 43³⁸
 Scheffer, De Hoop *zie*: Hoop Scheffer, De
 Schele tot Weleveld, familie **18**, 68
 Schele tot Weleveld, Zweder **18**, 73, 78
 Schellinger, Abraham Pietersz **16**, 196, 198, 199⁷⁹, 201
 Schellinger, Cornelis **20**, 165, 171³⁴, 177⁶³, **24**, 255
 Schellinger, Jacob **20**, 164, 171, 177⁶³
 Schellinger, Rutger **24**, 98⁴³
 Schellingwou, familie **21**, 230
 Schellingwou, Folkert Pytersz **24**, 203
 Schellingwoude, Jan van **54**, 103
 Schellong, Dieter **6**, 92
 Schelstratus, Paschasius **2**, 125
 Scheltema, Jacobus **54**, 144, **17**, 78
 Scheltema, P. **23**, 105
 Scheltes, familie **6**, 125-126
 Scheltes, Jacob **6**, 125-126
 Scheltes, Jacob Jansz **6**, 125-126
 Scheltinga Drijer, familie **21**, 230
 Schelvis, Pieter Cornelisz **18**, 40⁴
 Schemering, Wolter **20**, **32**, **22**, 101
 Schenck, Curd **12/13**, 109¹³
 Schenck van Toutenburg, George **54**, 172, 178, **56**, 6-7, **5**, 57, 59, 60-61, **10**, 61-64, 67-68, **11**, 9, 87-98, **12/13**, 36, **22**, 65
 Schenk, Jan **25**, 177
 Schenkel, D. **20**, 213
 Schenkeveld-van der Dussen, M.A. **14**, 184, 188
 Schepens, Adriaan **16**, 23
 Scherff, familie **1**, 76
 Scherft, P. **2**, 8, 91-104
 Schermer, familie **19**, 143⁵²
 Schermer, Jan Pietersz **19**, 142
 Schermer, Lukas **24**, 44
 Schermer, Trijntje Pieters, vrouw van Velde, Jan Aldertsz van de **19**, 142⁵⁰
 Scherpenhuysen, J. **54**, 65
 Scheurleer, D.F. **20**, 241
 Scheymaker, Peter *zie*: Boekbinder, Pieter
 Schierbeek, Lambertus **53**, 92
 Schiere, J.J. **3**, 8, 71-100
 Schijn, Hermannus **51**, 9-10, **52**, 26, **53**, 33-34, 67, **54**, 40, **1**, 11, **6**, 20, **10**, 38, **12/13**, 232, **16**, 173, 181-201 *passim*, **17**, 143, 149, **22**, 13, 16
 Schilder, Hermannus **11**, 182
 Schilders, Richard **17**, 69, 74
 Schiller, Friedrich von **51**, 67
 Schilling, H. **5**, 20
 Schilstra, A.M. **21**, 179
 Schilstra, Otte Annes **54**, 73
 Schilstra, Yme Ales **54**, 70
 Schilthuis, familie **21**, 231, **24**, 234, 244
 Schilthuis, Jan **24**, 234
 Schilthuis, Ulferdus Gerardus **24**, 234²⁰, 244³⁸
 Schimmel, H.J. **24**, 134
 Schimmelpenninck, Andries **7**, 81
 Schimmelpenninck, Gerrit **7**, 74, 79, 81
 Schimmelpenninck, Rutger Jan **52**, 107, 109, **56**, 95, **5**, 89
 Schimmelpenninck van der Oije, A. **21**, 153
 Schinckel, Harman **17**, 64
 Schipman, Andries **16**, 110
 Schipper, Geertruida A. **2**, 81
 Schippers, Jan **11**, 72⁷⁵
 Schirmunski, V.M. **19**, 177, 181

- Schlabach, Christen **19**, 119³⁶
 Schlaffer, Hans **1**, 51²³
 Schleiermacher, Friedrich Ernst Daniel **5**,
 90, 7, 34, **11**, 169, **14**, 39, **19**, 159, **20**, 213,
23, 98, **24**, 133
 Schlemmer, L. **53**, 101
 Schlette, Chr. **12/13**, 247
 Schlichtingus, J. **25**, 198-200, 220, 224, 226
 Schlindewaeter, Jacob **7**, 74, 81
 Schlink, Edmund **4**, 53, 56
 Schmalz, Valentinus *zie*: Smalcius, Valentinus
 Schmeid, Magdalena *zie*: Schmid, Magdalena
 Schmeid, Hans *zie*: Schmid, Hans
 Schmet (Smit), Clement **16**, 67
 Schmet, Rebecca **16**, 67
 Schmid, Abraham **21**, 114-115
 Schmid, Hans **4**, 28, **19**, 119³⁶
 Schmid, Johannes **21**, 114-115
 Schmid (Schmeidt), Magdalena **19**, 118³⁵,
 121, **21**, 114-115
 Schmid, Walther **1**, 31
 Schmidhans *zie*: Schmitt, Hans
 Schmidt, K. **24**, 223, 225
 Schmitt (Schmidt, Schmidhans), Meister
 Hans **22**, 101
 Schmyt von Horbach, Contz **12/13**, 128¹⁰⁰
 Schnabel, familie **21**, 128
 Schnabel, Georg (Jorg) **12/13**, 110, 115-117,
 120-121, 128¹⁰⁰, 130-133
 Schnabel, Ludwig **12/13**, 128¹⁰⁰
 Schnabel, Michiel **21**, 128
 Schnabel, Tilemann **12/13**, 125⁹⁰
 Schneevoogd, Voorhelm *zie*: Voorhelm Schnee-
 voogd
 Schneider, familie **19**, 112¹⁴
 Schneider, Jost **9**, 13
 Schnidewindt, Aleke (=Eilke) **20**, 27⁸⁷
 Schoeffler, Peter **17**, 39²³
 Schoemaeker, Josse de **2**, 114
 Schoenmaecker, Claes Aerijense **14**, 98
 Schoenmaecker, Hendrick Albertsz **16**, 30-31
 Schoenmaekere, Lievin de **2**, 114
 Schoenmaker, Claes Aerjens **14**, 97, 99
 Schoenmaker, Claes Cornelisz **14**, 99
 Schoenmaker, Douwe **54**, 119
 Schoenmaker, Harmen **54**, 119, **12/13**, 36,
 249⁸, **20**, 133-134, **22**, 85
 Schoenmaker, Peter (1534) **54**, 110
 Schoenmaker, Peter (1601) **25**, 55
 Schoenmaker, Steven de **54**, 85, 102
 Schokking, J. **51**, 52
 Scholemester, Jan **54**, 99
 Scholle, Jan **8**, 50
 Scholte, Hendrik Petrus **18**, 96
 Scholten, Johannes Henricus **11**, 68, **20**,
 209⁴⁵-210, 216⁶⁶, 222-223
 Scholtens, Berend Hendricksz (?) **18**, 70
 Scholtens, Fennigje Berends **18**, 70, **24**, 211,
 216-217
 Scholtens, Harm **56**, 82, 93, **18**, 59
 Schomaker, Thee **22**, 95⁷⁴
 Schomecker, Dirick (ook Lyppe?, Rickert Ja-
 cobssons of Leverssem, Reckert zu Lippe,
 Richard Schomecker) **12/13**, 41⁴, **22**, 84,
 86, 90, 106
 Schomecker, Richard *zie*: Schomecker, Dirick
 Schoolmeester, Valerius **19**, 39, 83⁷, **23**, 29
 Schoonderwoert, G. van **16**, 82, 90
 Schoonegevel, Hendrik Taekesz **18**, 61
 Schoonegevel, Maria **18**, 61
 Schoonhoven, Johan van **54**, 121, **56**, 194, **22**,
 95
 Schoonrewoerd, Jan Hendricksz van **15**, 10,
 47-62 *passim*, **17**, 48-50, 55, **19**, 103, **22**, 125,
25, 15
 Schopenhauer, W. **14**, 17
 Schor, Heinrich von **4**, 10
 Schornbaum, Karl **1**, 31
 Schortinghuis, Wilhelmus **10**, 107 **17**, 150
 Schot, Jan Jansz **54**, 115
 Schotanus, Meinardus **52**, 21-22, **54**, 80, **20**,
 97
 Schotte, Johan **54**, 99
 Schotteldreijer, Derrick **7**, 68
 Schotteldreijer, Gheert (ook Harman, Her-
 man) **7**, 67-68
 Schottenloher, Karl **1**, 39
 Schotvanger, Jan Dirksz **16**, 198
 Schouten, familie **24**, 40
 Schouten, Aeltje Gerritsdr **6**, 112-113, **21**, 56
 Schouten, Cornelis Lambertsz **24**, 40
 Schouten, Jan Gerritsz **18**, 40⁴
 Schouten, Lambert **24**, 40
 Schouten, Laurens Cornelisz **18**, 42¹¹, **24**, 40-
 48 *passim*, 252
 Schouten, Susanna **24**, 43
 Schouten, Willem Cornelisz **15**, 110, **16**, 37⁵⁵
 Schreiber, Nikolaus (ook Ach, Johan von)
17, 73
 Schreiner, Michael **1**, 59-60
 Schrijver, Gerrit **6**, 136
 Schrijver, Meesie **6**, 136

- Schroder, Gert **20**, 56²¹³
 Schröder, Balthasar **5**, 93-94
 Schroeder, David **9**, 42
 Schroeder, P.R. **9**, 52
 Schroer, Herman **54**, 117, , **56**, **8**, **11**, **93**
 Schroer, Jacob **56**, 5, 7-8
 Schroer, Peter **22**, 54
 Schubert, Hans von **1**, 36
 Schuckman, C.H. **16**, 10, 155-176
 Schuer, J.L. **22**, 14
 Schuere, Denijs van der **16**, 68, 84, **17**, 109-110, 113, **18**, 42, 87, **25**, 153, 155¹⁷², 174
 Schuere de Jonge, Denijs van der **16**, 84, 87, **18**, 42-43¹³
 Schuere, Jacob (Jacques) van der **16**, 26, **18**, 42
 Schütte, Mattheus Pieter **19**, 154
 Schuiling, K.R. **4**, 83
 Schuijt, Dirk **19**, 142
 Schuijt, Gillis **19**, 142
 Schuir, Wilh. van der **20**, 136
 Schulte Nordholt, J.W. **9**, 119, **16**, 88-89, 94
 Schultens, Jan Jacob **21**, 201⁵
 Schumacher, E.F. **6**, 63¹³
 Schur, Ulrich **19**, 115²⁴-116
 Schurer, Fedde **2**, 73
 Schuring, Roelf **21**, 101
 Schut, Cornelis **6**, 117
 Schut, Jan **22**, 63⁶⁴
 Schutte, Johan **20**, 43
 Schu(ur)man, Anne Maria van **17**, 132, **20**, 170²⁷, **22**, 15
 Schuurmans, Nicolaas Dirk **8**, 62, **24**, 143-144
 Schuylenburg, Gerardus van **20**, 116⁹⁹-117
 Schuytvlot, A.C. (Bram) **14**, 184, **20**, 244
 Schwager, Raymund **6**, 57⁸
 Schwartz, Gary **15**, 85¹⁷
 Schwartze, Therese **20**, 222
 Schwarz, C. **24**, 131
 Schweitzer, Albert **6**, 20
 Schwenckfeld, Caspar von **1**, 40, 43, **2**, 55, 71, 4, 65, 5, 116, 6, 18, 8, 24, 30, 107, 112-114, **9**, 105, **11**, 146, 181, 186, **12/13**, 10, 56-70 *passim*, 276-278⁴⁴, **15**, 71, **17**, 132, **20**, 34, 50, **21**, 149, **22**, 144, 209-210, 215, **23**, 25
 Schwertner, Alexander **25**, 161-162
 Schwertner, Balthasar **25**, 161
 Schwertner, Georgius **25**, 161-162
 Schwertner, Wilhelmus **25**, 162
 Sciegienny, A. **4**, 65
 Scip, Andrien Janssone **2**, 114
 Scipio **18**, 32
 Scoemaker, Maes *zie*: Maes schoenmaker
 Scory, John **25**, 14⁸
 Scot, Reginald **17**, 83²⁰
 Scott, Walter **25**, 201
 Scott Latourette, Kenneth **12/13**, 288
 Scotus, Johannes Duns **23**, 18
 Scrib, Gillis **22**, 111
 Scribner, Robert **25**, 67^{7,8}
 Scroder, Gerryt **22**, 106
 Scroer, Herman *zie*: Schroer, Herman
 Scroer, Jan **22**, 53
 Scroers, Nyse **56**, 15
 Scryvere, Dierick de **2**, 123
 Scullon, Elisabeth **5**, 98⁸
 Sebastiaenssone, Jehan **2**, 114
 Sebille Roos *zie*: Roos, Sebille
 Seebass, Gottfried **1**, 49⁵, **5**, 70-71
 Seeman, Enoch **16**, 117¹⁶
 Seerps, Fedde **22**, 57
 Seerps, Frouck **22**, 57³³
 Seerijtsijl, Ludolf van *zie*: Mooisteen, Ludolf
 Segal, Sam **16**, 172
 Segers, Lysken, vrouw van Segers, Jeronimus **5**, 77
 Segers van Wijck, Ottho **16**, 82
 Segersz, Harmen **53**, 152, 161, 167¹, 186²
 Segersz, Jeronimus **5**, 77, **10**, 14, **11**, 104-105, **15**, 32, **22**, 71
 Segesvári, Bálint **25**, 197⁶
 Séguy, Jean **3**, 45
 Seije-Eindhoven, Anna **8**, 54
 Sem, Syvert Pietersz **18**, 43
 Seneca **6**, 15, 110, 114, 150, **15**, 110, 117, **17**, 132, 134, 138
 Sents, Jan **1**, 77, **16**, 24¹⁷
 Senten, Jan (Jasper) *zie*: Tournay, Jasper Vincentsz
 Sepp, familie **17**, 53⁶⁶
 Sepp, Alidus A., **53**, 81, **11**, 121, 129³¹, **21**, 168, 172, 195
 Sepp, C. **10**, 97, **20**, 197⁹
 Sepp, Christian **16**, 206¹⁰⁶-207¹¹²
 Sepp, Christiaan **51**, 136, **52**, 106, **53**, 13-14, **54**, 132, **1**, 18, 21, **2**, 9, 3, 45, 5, 73-74, **10**, 97, **11**, 68, 77⁸⁵, 121, **16**, 206¹⁰⁶-207¹¹², **20**, 197⁹, **22**, 129-130, **23**, 91-92, 101²⁷, 117-118, **25**, 198
 Sepp, Jan Christiaan **52**, 106, **16**, 206-209
 Sepp, J.C. en Zn **23**, 111
 Sergius II, paus **25**, 83⁶³

- Serion, Annetje Joris de **25**, 165
 Serlio, Sebastiano **18**, 110
 Serooskerke, Philibert van **2**, 113, 115
 Sero(o)ps, Attie **55**, 110, 116-118
 Serrarius, Petrus (Pierre) **9**, 115, **14**, 63, **16**,
 65-76 *passim*, 79, 99, **17**, 154, 161, 166, **25**,
 174, 191
 Serrurier, familie **16**, 79
 Serrurier, Joseph **16**, 73
 Serrurier, Louis **16**, 70, 73
 Serrurier, Philippe **16**, 70, 102
 Serrurier, Philippe Philipsz **16**, 73
 Servaes, Matthijs **10**, 16, **11**, 182, 184, **22**, 111
 Servet(us), Michael **53**, 56, **4**, 14, **8**, 19, **10**,
 31, **11**, 134, 158, **12/13**, 66, 159, **17**, 136,
22, 210, **23**, 135, **25**, 224
 Sestich, Desiderius van **52**, 33, 37-38, 40-42
 Seth **16**, 124
 Sette, Tanneke **23**, 80
 Seu, Jan **18**, 17
 Severijn (uit Woensel) **22**, 73
 Severijn, Thomas **16**, 72
 Severin (koperslager), Joris **25**, 60
 Severinus, Samuel **20**, 156
 Seversz, Jan **54**, 92
 Severus, Sulpitius **17**, 185
 Sewel, Jacob Willemsz **5**, 96³
 Sewel, William **5**, 96³
 Sextinus, Johannes **22**, 25
 Seyen, Geertruy **16**, 110
 Seyen, Jacob
 Seyn, Jehan **2**, 129³⁵
 Shaftesbury, Anthony A.C. **21**, 86, 89
 Shank, David A. **6**, 59¹⁰
 Shenk, (Oliver Wendel) Tom **12/13**, 171
 Showalter, Christel **19**, 128
 Sibeld (prediker) **20**, 26
 Sibersma, Hero **20**, 114, 123-124
 Siccama, E.W. **21**, 196¹⁰¹
 Siccama, Sibrandus (Sybren) **17**, 171
 Sicco (=Sikken?), Hans **20**, 27⁸³
 Sichem, Christoffel van **53**, 33-106 *passim*, **4**,
 64-65, **12/13**, 171-172
 Sichem, Cornelis van **51**, 5
 Sickenga, John **16**, 174
 Sider, Ronald J. **4**, 64, **24**, 284-285
 Siebrands *zie*: Sybrands
 Siegenbeek, Matthijs **51**, 66, 133, **52**, 107, **11**,
 62, 79, **21**, 136
 Siegenbeek, T. **14**, 13
 Siegenbeek van Heukelom, Jan **19**, 154
 Siemelink, T.H. **54**, 169, **1**, 29⁴³, **11**, 78-79
 Siesz, Folkert *zie*: Tiesz, Folkert
 Sieuwertsz, Willem **23**, 81³³, 83⁴⁴
 Sigal, M.C. **23**, 121³
 Sighem, Christoffel van *zie*: Sichem, Christoffel van
 Sijbouts, Trijntje **10**, 96
 Sijbrandi, I.D. **23**, 111
 Sijbrandi, Jacob **11**, 68, 77
 Sijbrandi, K. **11**, 49
 Sijbrandi, S.K. **11**, 62, 79
 Sijbrants, Claas **20**, 137
 Sijerts, Derk **24**, 30
 Sijs, Kornelis van der **16**, 98, 102-103
 Sikken, Hans *zie*: Sicco, Hans
 Silvius, Carel **17**, 64
 Silvius, Willem **17**, 64
 Simoenszone, Nicolas **2**, 114
 Simon, Steffen **24**, 97⁴³
 Simonet, Pierre **2**, 114
 Simonides, Simon **9**, 126
 Simons (medewerker Vondel-editie 1927/
 37) **14**, 183
 Simons, Abraham (later Adriaan) **16**, 209
 Simons, Cornelis **16**, 203, 206¹⁰⁵-210
 Simons, Jacob **54**, 121, **12/13**, 95⁶⁴
 Simons, Jan **16**, 210¹²¹
 Simons, Laurentius **22**, 219²⁴
 Simons, Menno **51**, 2, 6, 43-44, 81, 111-113,
52, 1-29, 61, 101, **53**, 19, 33-106, 107-108,
 122-125, 161, **54**, 6, 181, **55**, 33, 122, 138-
 139, **56**, 124, 134, 189-190, 199-209, **1**, 10-
 19 *passim*, 24, 29⁴³, 33-34, 42, 45, 58, 62,
 117, **2**, 7, 9, 17-19, 31, 44-57 *passim*, 72-75,
 77, 83-88, 122, 126, 133, **3**, 43-46, **4**, 10-12,
 26, 28, **5**, 7, 18, 32, 55-85, 92-95, 114-119
passim, **6**, 13-19, 25, 29, 49-64, 99-101, 154-
 155, 165, **7**, 10, 17²¹, 18-20, 24, 27, 59-60,
 66, 93, 98, 101, 103, 105, **8**, 18, 21, 24, 28,
 70²⁴, 86, **9**, 48, 117, 121, **10**, 30-48 *passim*,
 59-60, 74-75, 81-83, 88, 102, **11**, 76, 79, 101,
 104, 126, 130-135, 144, 146, 178-181, 184,
 192, **12/13**, 9-28 *passim*, 29, 36, 38, 56, 71-
 80, 109, 139-154 *passim*, 164²⁵, 167-172
 (met portretten), 173-180, 181-194, 198-
 288 *passim*, **14**, 53, 115, 154, 157, 166, 168,
 186, **15**, 10, 17-18, 34, 37, 42, 50, 53-55, 60,
 125, 138, 141, 147, **16**, 184, **17**, 7, 26, 31-74,
 79, 106, 132, 135-136, 153, 160, 174, 183,
18, 7-9, 32, 87, 114-115, 119-121, **19**, 7, 11-
 12, 38, 40-41, 53-79, 96-97, 101-103, 137,

- 20, 17, 23, 28-29, 48, 52, 62, 64-69, 137, 181, 195, 197-198, 204, 245, **21**, 9, 17, 166, **22** (Menno Simons 500) *passim*, **23**, 7, 28-29, 56, 93, 110, **24**, 19, 28, 206-208, **25**, 8, 11-22, 23-40 *passim*, 45-46, 50, 54, 58⁶¹-59, 77-78, 85-87, 97
- Simons, Peter **54**, 116, **5**, 57, 62-63, **10**, 62, 64, **11**, 89, 97, **22**, 23, 81⁵
- Simons, Simon **54**, 89-90, **22**, 54
- Simons Gorter, Douwe **8**, 68
- Simplicius, Jan *zie*: Schlichtingius, J.
- Simson **14**, 123, **22**, 151
- Singel, Pieter van **22**, 124
- Singer, H.W. **51**, 14
- Sipkema, J.W. **21**, 166², 172¹⁹, 178, 187⁷¹, 193⁸¹, 196⁹⁸, **24**, 278-279
- Sirach *zie*: Jezus Sirach
- Sirksz, Claes **25**, 131⁷⁶
- Sisemis, Elisabeth **25**, 136
- Sisera **12/13**, 149
- Sitse, 'de groete' **22**, 56
- Sittard, Franciscus Agricola van **17**, 84
- Sittart, Gijsbert **55**, 49
- Sittert, familie Van **1**, 76
- Siudes, Haie **20**, 27
- Sivilda, Joannes **15**, 88
- Six, familie **16**, 98
- Six, Jan **53**, 178-179, **21**, 96
- Sixti, Rippertus **20**, 97
- Sixtus IV, paus **12/13**, 189
- Sjoerds, Foeke **51**, 7, 9, 3, 43
- Sjoerds, Pieter **52**, 82
- Sjoerds, Reyn **52**, 82
- Skeysers, Marijken **2**, 118
- Skeysers, Olyverynken **2**, 118
- Slachtscaep *zie*: Tongeren (ook Slachtscaep), Hendrik van
- Slagregen, Anna Jacoba **25**, 87
- Slagregen, J. **53**, 91
- Slagregen, Tobias **16**, 172, 174
- Slattery, William C. **2**, 46, **3**, 46
- Slee, Jacobus Cornelis van **56**, 1-109, **1**, 25, 3, 59, 7, 107, **10**, 84, **14**, 103, **16**, 69, **19**, 136, 139, 146, **21**, 120, **24**, 81
- Sleeper, familie **19**, 143
- Sleeper, Adriaan Jansz **19**, 142
- Sleeper, Hendrik Jansz **19**, 142
- Sleeswijk, familie **20**, 54²⁰⁷
- Sleeswijk, Geertruijd **22**, 234-235
- Sleeswijk, R. **10**, 90
- Sleidanus, J. **10**, 31, **15**, 75, **17**, 14¹⁴, 28⁴⁷, 47⁵²
- Sleutel, Jacob Fransz **16**, 34
- Slicher van Bath, B.H. **1**, 86, 107¹⁶
- Slichtingius, J. **24**, 311
- Sliggers, Bert C. **16**, 172-173
- Slikker, F.A. **21**, 174²⁷
- Sloot, Engelbertus **16**, 90
- Slooten, Jan Sygersz van **24**, 32
- Slooten, Johanna H. van der **21**, 178, **24**, 273-274
- Slootmaecker, Albert **22**, 63⁶⁴
- Slot, Jacob van **11**, 80
- Slot, Bruins *zie*: Bruins Slot
- Slotemaker, Albert **22**, 59⁴⁶
- Slotemaker de Bruïne, Jan Rudolph **14**, 42
- Sloterdijk, Simon **24**, 195, 204
- Sluijck, Heynderick Sirck **25**, 131⁷⁶
- Sluijm, Geertruijd **22**, 234-235
- Sluis, A.J. van der **10**, 101, **21**, 177
- Sluis, Jacob van der **23**, 7, 119-132
- Sluis, T. van der **24**, 204
- Sluiter, Pieter **25**, 194
- Sluiter, Willem **16**, 8
- Sluys, S. van der **16**, 78
- Sluyter, Dirk J. **53**, 81-83, **24**, 64
- Sluyter, Willem *zie*: Sluiter, Willem
- Smalcus (Schmalz), Valentinus **8**, 22, **25**, 162
- Smedes, Anton (ook Keulen, Antonie van; Anthonis, Thomes) **22**, 98⁸⁹-99, 106, 108, 110
- Smedts, Matthieu **2**, 73
- Smeitgen, Janne *zie*: Smijtgen, Janne
- Smekens, Jan *zie ook*: Tricht, Jan van **54**, 113, 119
- Smet, Laureyns de **2**, 129³⁵
- Smet, Nicolas de **2**, 114
- Smid, familie **8**, 65, 69
- Smid, Fijt *zie*: Smit, Fijt
- Smid, Menno **7**, 101
- Smid, Obe Johannes **8**, 69
- Smid, Ruurd Johannes **8**, 68
- Smids, P.J. **21**, 175
- Smidt, Christoffel *zie*: Fabricius, Christoffel
- Smidt, Petrus (Pieter) **55**, 78, **11**, 39-42, **16**, 188-211 *passim*
- Smidt van Gelder, Pieter **6**, 177, 185-186
- Smidt van Gelder, Pieter Pzn **6**, 186
- Smids, J.P. **54**, 65
- Smidts, Pieter Jan **21**, 175²⁹
- Smijtgen, Jan *zie ook*: Tricht, Jan van **51**, 5, **54**, 119, **12/13**, 110¹⁵, **22**, 90⁵²-91, 95-96, 99

- Smissen, familie Van der **5**, 116, 180
 Smissen, Carl H.A. van der **51**, 97
 Smissen, Jacob Gysbert van der (1746-1829) **51**, 77
 Smissen, Jacob II van der (1785-1846) **3**, 59, **24**, 33, 37
 Smissen, Hinrich van der (1851-1928) **51**, 180, 191
 Smissen, Pieter Gijsbertsz van der **16**, 162⁸
 Smit, familie **6**, 169¹¹
 Smit, Clement *zie*: Schmet, Clement
 Smit, Cornelis **14**, 149
 Smit, Dirk **19**, 142
 Smit, Fijt **19**, 115²⁴-116
 Smit, Jan Boritsz **6**, 118
 Smit, Jelle *zie*: Faber, Gellius
 Smit, Luyt **56**, 214
 Smit, Magdalena **19**, 116³⁵
 Smit, Ruyt de *zie*: Ruyt 'de Smit'
 Smit, W.A.P. **14**, 183, **20**, 63, 67, 81
 Smit, Wieger Teun Dick **21**, 188
 Smith, Adam **14**, 34
 Smith, C. Henry **1**, 33, **2**, 78, **9**, 12, 14-15, 22-23, 48, 52, **11**, 120
 Smits-Veldt, M.B. **14**, 184-185, **21**, 36
 Smucker, Don E. **2**, 44
 Smyt, Jan **54**, 118
 Smyts, Katharina **56**, 12, **20**, 23⁶³
 Snecanus, Gellius **51**, 42, 48
 Sneek, Albert van *zie ook*: Beneventura, Albert de **22**, 81⁵
 Sneek, Tjaard van **54**, 120, 138, **55**, 193, **56**, 193, **22**, 55²⁶, 95
 Snekensis, Tiardus van *zie*: Sneek, Tjaard van
 Snellen, student (1857) **11**, 64
 Snep, Isaak **53**, 170, 176, 190
 Snider *zie*: Snijder
 Snijder, Derk de *zie*: Kleermaker, Derk de
 Snijder, Hendrick Hendricksz **16**, 16, **22**, 16
 Snijder (van Essen), Jacob **7**, 74
 Snijder, Joost (de) **54**, 122, **22**, 101¹⁰⁵
 Snijder, Peter *zie*: Dirks, Peter
 Snijder, Sicke Frericksz *zie*: Frericksz Snijder, Sicke
 Snijer, familie *zie*: Schneider, familie
 Snittiker, Arnt **20**, 17³¹
 Snoep, D.P. **21**, 71-73
 Snyder, Arnold C. **12/13**, 180, 268
 Socinus, Faustus en Lelius **56**, 57, **6**, 156, **8**, 19, 98, **10**, 81-83, **14**, 88, **20**, 187-188, **23**, 75³, **24**, 311, **25**, 137¹⁰³
 Soekias, Markar **24**, 147
 Soen, Aernout **2**, 121
 Soet, Jan **25**, 152¹⁵⁹
 Soet, Pieter **25**, 152¹⁵⁹
 Soetbrood Piccardt, R.A. **20**, 234
 Soete, Franchoyz **19**, 91, 93
 Soeteboom, Hendrick Jacobsz **55**, 143
 Soetens, Adrijana **16**, 70
 Soetens, C. **24**, 63
 Soeterwoude, P.J. Elout van **2**, 151
 Soeting, A. **16**, 98
 Soetmans, Janneke **16**, 66
 Sohm, J.F. **17**, 29⁵¹
 Sol, Reijer Reijndertsz **16**, 191⁴⁵
 Sol, Jan van **54**, 136-138, **20**, 19⁴⁰, 49
 Solms, graaf van **12/13**, 132
 Solomon 'apteker' *zie*: Bruville, Salomon
 Solwertsz, Claß van **20**, 25⁷⁴
 Someren, fa. Van **18**, 93
 Somerhuys, Albert **56**, 30, 37
 Somerhuys, Catharina **56**, 30, 32-33
 Somerhuys, Lysbeth **56**, 30
 Somyckraedt, Jorden *zie*: Hendriksen, Jorden
 Sonnius, Franciscus **52**, 38, **22**, 62-63⁶⁴, 66
 Sonoy, Diederik **11**, 138
 Soomer, Hendrik **11**, 111
 Sopingius, Chr. **20**, 186
 Sorgen, Govert van **16**, 100
 Sorgen, Joost van **16**, 100
 Sorgen, Rijckje van **16**, 100
 Sorgh, Hendrik Maertensz **6**, 120
 Souflé, Jan **25**, 165
 Soutendijk, C. **21**, 179
 Sozzini, Fausto en Lelio *zie*: Socinus, Faustus en Lelius
 Spaans, Joke **25**, 231
 Spaans, S. **2**, 88, **11**, 124
 Spalding, James **12/13**, 108
 Spangenberg, August Gottlieb **20**, 161¹³, 171³⁶
 Spanheim, Frederik **10**, 37
 Spanheim jr, F. **20**, 116
 Spe, Jan **20**, 244
 Speckaert, Jan **22**, 90, 99
 Specke, Janne **54**, 113
 Speckers, Leonhard *zie*: Tongeren, Lenart van
 Spee, Friedrich von **17**, 87
 Spiegelmaker, Adolf *zie*: Claeszen, Hugo
 Speldemaker, Egbert **25**, 54
 Spener, Philipp Jacob **20**, 158

- Spengler, Oswald **17**, 140
 Spenser, Edmund **21**, 38
 Spidtel, Peter **12/13**, 109¹³
 Spiegel, Jacob **19**, 142⁵⁰
 Spiegel, Lijsbeth Joosten, vrouw van Baseroy, Jan van **19**, 140³⁵
 Spiegel, Maritgen Joosten, vrouw van Baseroy, Bartholomeus van **19**, 142⁵⁰
 Spiegel, Pieter Joosten **19**, 140³⁵, 142
 Spieghele, H.L. **16**, 26
 Spiegelmaker, Adolf (Aleff) *zie*: Claessen, Hugo Aleff (ook Spiegelmaker, Adolf)
 Spiering(h), Jan **23**, 63-64
 Spies, H. **1**, 80-81
 Spies, Marijke **14**, 184-186, **15**, 10, 97-114, **16**, 9, 13⁸-14, **21**, 21, **23**, 47
 Spijker, Ineke van 't **11**, 9, 99-108
 Spijker, W van 't **7**, 9, 51-65
 Spin, C.A. **23**, 110, 115, 117
 Spin, Christina Elisabeth Alida **23**, 117⁹⁴
 Spinneker, Melis Ates **55**, 51, 61
 Spinniker, Adriaan **55**, 61-63, 66, 73¹, **19**, 113¹⁷, **25**, 170⁸, 177-179, 192-194
 Spinovsky, familie *zie*: Crellius (Spinovius, Spinovsky), familie
 Spinoza, Baruch de **51**, 63, **4**, 85, **6**, 9, 32-33, 105, 137-153, **14**, 8, 55-85, **16**, 186, 102, **19**, 138, **23**, 76, 81, **25**, 121²⁴, 142
 Spinoza, fa. Bento y Gabriël de **6**, 137, 146
 Spits, Jacob **1**, 29⁴⁴
 Spits, Samuel **2**, 126
 Spon, Ludwig **12/13**, 109¹³
 Spranger, M. **20**, 106⁶⁹
 Sprenger, Jacob **17**, 89-91
 Springer, N.P. **18**, 123, **20**, 241
 Sprongh, Cornelis **53**, 163¹, 165-166, 180
 Sprunger, Keith **25**, 23
 Sprunger, Mary S. **17**, 7, 101-130, **18**, 8, 39-52
 Spruyt, B.J. **19**, 7, 15-28
 Spruyt, David **53**, 159, **14**, 89, 91, 97, **18**, 45, **23**, 51
 St. Ivani, student (Leiden 17^e e.) **25**, 219
 Staa, familie Van **20**, 54²⁰⁷
 Staak, H.D. van der **18**, 8
 Staatskin, Franciscus Gijsbertus, baron van Brakell tot den Brakell **24**, 59
 Stadlander en Middelhoven, fa. de Wed. **6**, 177
 Stadnitzki, Aaltje **25**, 163
 Stadnitzki, Anna **25**, 163
 Stadnitzki, Daniel **25**, 162-163
 Stadnitzki, Jan **25**, 163
 Stadnitzki, Nicolaus **25**, 162
 Stähly, Jacob **21**, 114
 Stähly, Trijntje **21**, 114
 Staelwercker, familie **1**, 76-78
 Staelwercker, Crijn **1**, 77
 Stalin, Josif Vissarionovitsj **3**, 30, **21**, 169
 Stalnaker, John **12/13**, 108-109, 124-126⁹³
 Stalpart van der Wielen, Johannes **21**, 38
 Stam, Aeghjen Jacobs, vrouw van Spiegel, Pieter Joosten **19**, 142⁵⁰
 Stapel, Claes **16**, 46, **20**, 89, 103, 115
 Stapper, Pieter Jansz **16**, 180
 Staprade, Herman **19**, 55
 Star Numan, C. **20**, 202²¹
 Starkenborg, Willem **20**, 52¹⁹⁷
 Statorius, Jan *zie*: Stoinski, Jan
 Stauffer, Hans **9** 14
 Staupitz, Johann von **51**, 99
 Stavel(t)e, Jacob (Jacques) van **54**, 200, 202, 5, 60^{13, 17}, **22**, 53
 Stayer, James M. **1**, 48-49⁵, **2**, 37, **4**, 34-44 *passim*, **5**, 7, 56-76, **7**, 18²³, 48-49, 96, 102, 109-110, 114, **10**, 43, 47, 55-60 *passim*, **12/13**, 31, 100, 234, 268, 288, **22**, 130
 Stecke, Diederik **56**, 63
 Steelandt, Hellinck van **2**, 113
 Steele, Richard **21**, 84, 93
 Steelink, W. **53**, 92
 Steen, Jan **15**, 91, **16**, 148-149, **22**, 15
 Steenbeek, J.W. **16**, 87-88
 Steenberg, Simon **15**, 42¹⁹, **17**, 56-57, 71, 73-74
 Steenberg, Hendrik van **56**, 12, 48, **22**, 82¹⁰
 Steenkiste, Feyntje van **24**, 58
 Stefan Báthory, koning van Polen **15**, 74
 Stege, Jan van der **54**, 186
 Steghe, Is(e)brant ter **15**, 52, 62, **17**, 58, 65
 Stegmann jr, Joachim **10**, 80, **25**, 124, 128, 196-197
 Stegmann sr, Joachim **25**, 163, 196-197, 223
 Stegnerus, H. **20**, 137
 Steiner, Rudolf **23**, 129
 Steinfeld, Salomon **55**, 133-135
 Steinmetz, Max **3**, 10, 48
 Stella, Didakus **17**, 146
 Stellingh, Sibrand **20**, 25
 Steltman, Herman **52**, 221
 Stendeline, Jochum **2**, 114
 Stenfert Kroese, W.H. **21**, 154
 Stenfo(o)rt, Salomon (Samuel) **55**, 126-127, 133-135, **1**, 73

- Stenvers, Alijda **19**, 149
 Stephanus, heilige **21**, 56⁴⁷, **25**, 15
 Stephanus, Taek **24**, 204
 Sterck, J.F.M. **56**, 127
 Stern, Leo **3**, 48
 Stettler, Rudolf **19**, 115²², 24-117²⁸
 Steven (monnik) **54**, 117
 Steven de harnasveger **56**, 173³
 Steven mesmaker *zie*: Mesmaker, Steven
 Steven de Schoenmaker *zie*: Schoenmaker, Steven de
 Stevens, Michiel **54**, 189
 Stevensz, Cornelis **54**, 118
 Stevin, Simon **16**, 26
 Stewardus Clericus *zie*: Clericus, Stewardus
 Stey *zie*: Mooisteen, Hendrik (ook Stey?)
 Steyaerts, Jan **2**, 108
 Steyaerts, Pieter **2**, 108
 Steyart, Karel **2**, 122
 Stichel, Dominicus van der **16**, 68-69
 Stiefel, Michael **17**, 18, **23**, 11-12
 Stijl, familie **21**, 230, **24**, 194
 Stijl, Jelle **24**, 204
 Stijl, Simon **22**, 15
 Stillman, Edmund **3**, 43
 Stilde, Pieter **2**, 129³⁵
 Stine, zuster van Schotteldreijer, Gheert (ook Harman, Herman) **7**, 67
 Stinstra, familie **51**, 133, **21**, 229, 239, **24**, 191¹²
 Stinstra, Isabella **24**, 52-55, 57-58
 Stinstra, Johannes **52**, 96, 106, **55**, 71, **1**, 21, 29⁴³, **3**, 45-46, **6**, 9, 154-163, **7**, 14¹⁴, **11**, 32-33, **15**, 17, **17**, 156, **21**, 202⁷, **22**, 14-15, **24**, 192-203 *passim*
 Stinstra, Simon Johannes **6**, 159, **24**, 192
 Stinstra, Stijntje **24**, 192
 Stitswert, Hiddiungius van **20**, 131
 Stockelaar, Jacoba **6**, 130
 Stoeffler, F.E. **20**, 87-88
 Sto(e)ldreyer, Johan *zie*: Johan stoeldreyer
 Stoelenmaker, Allardt Jansz **14**, 99
 Stoelwech, Jacob **54**, 93
 Stoelwijk, Wouter van **54**, 136, **10**, 18, **25**, 15
 Stoetenberend *zie*: Rothmann, Bernard (ook Stoetenberend)
 Stoffel, Lange **54**, 117, **22**, 95⁷⁵
 Stoffel, Pieter **18**, 103, 106
 Stoffels, Anna **16**, 76-77
 Stoffels, Hendrickje **6**, 114
 Stoffels, Jacob **16**, 76-77
 Stoinski (Statorius), Jan **25**, 197⁷
 Stokkelaar, familie **6**, 136
 Stol, Barent Joosten **19**, 139
 Stolk, Adriaan van **16**, 200⁸²
 Stolker, Adriaan **20**, 192-193
 Stoop, familie **7**, 85
 Stoop, Adam **2**, 113
 Stoop, Geryt Kerstanz **7**, 85
 Stoopendaal, Daniel **24**, 43
 Stoppelaar, J.D. de **14**, 21
 Stoppelaar Blijdesteijn, I. de **20**, 198-200, 203²⁴, 206³⁵, 215
 Storck (Storch), Nicolaus **11**, 134, 174, **18**, 35-36, **23**, 17²⁶
 Storck, Abel Harmenz van der **25**, 128⁵⁶, 154¹⁶⁹
 Stordeur, Jean **12/13**, 135¹³⁴
 Stout, Ewoutje **16**, 42
 Stoutejijn, Margriet **19**, 119³⁶
 Stoutman, Jacob **11**, 111
 Stouwsandt, Gert **24**, 27
 Stouwsandt, Hayo **24**, 27
 Straalman, Matthijs **24**, 260
 Straatman, J.W. **11**, 71, **20**, 196⁵, 203-217 *passim*, 231-232, **24**, 236, 241, 243
 Strabo, Walahfrid **17**, 180
 Stradanus, Johannes **21**, 60⁵³
 Stralen (ius), Gottfried **19**, 55
 Straten, Ed van **7**, 98, 103-104
 Straten, Maarten van der **22**, 72¹⁸
 Strauss, David Friedrich **11**, 67, 71, **20**, 207, **23**, 98, **24**, 133
 Stricken, Daniel **25**, 118
 Striening, Jan **6**, 132
 Struik, Dirk Jan **19**, 165
 Struve, H.W.E. **6**, 173
 Struyck, Nicolaas **1**, 91-92, 102
 Stuart, Huis *zie*: afzonderlijke leden op voor-naam
 Stuart, Maria Abrahamina **53**, 18, 98
 Stubbs, John **5**, 96³
 Studer, Gerald C. **3**, 46
 Stübner, Marcus Thomas **23**, 17²⁶
 Stuers, Victor de **18**, 110
 Stuiveling, Garnt **16**, 106
 Stupperich, Robert **1**, 112, **113**, **3**, 9, 47-48, **5**, 20, 23, 39, 42, **10**, 47
 Stutenberndt *zie*: Rothmann, Bernard
 Stuurman, Siep **6**, 88-89
 Stuyvenberg, J.W. van **52**, 224, **24**, 157²⁸
 Suchtelen, Jan van **19**, 111⁹

- Suikerbakker, Joachim de *zie*: Vermeren, Joachim
- Sukias **2**, 144
- Sulpicius Severus **17**, 185
- Suringar, Willem Frederik Reinier **51**, 67
- Suso, Heinrich **8**, 109
- Susteren, Carl van **5**, 45¹⁰
- Susteren, Gilles de *zie*: Aken, Gillis van
- Suyderhoef, Jonas **53**, 51
- Suykerbacker, Joachim den *zie*: Suikerbakker, Joachim de
- Suyrtz, Douwe **22**, 63⁶⁴
- Suys, Cornelis **54**, 186
- Swaab, Marion **21**, 182
- Swaef, Johannes de **20**, 110, 122
- Swaen, Abraham **23**, 69
- Swaerden, Claes Jansz **25**, 131⁷⁶
- Swaere, Johan **22**, 99, 106
- Swanenburgh, Jacob van **6**, 105
- Swart, familie **5**, 107, 110
- Swart, A.J. **2**, 158³⁴
- Swart, Albert Pietersz **24**, 32, 35
- Swart, Claas Simonsz **5**, 108
- Swart, Flippus Janzen **24**, 204
- Swart, Haike Peters **5**, 107
- Swart, Heilke Claassen *zie*: Deknatel-Swart, Heilke Claassen
- Swart, Hinrich Pietersz **24**, 31, 34
- Swart, Imke Dirks *zie*: Haesbaert-Swart, Imke Dirks
- Swart, Jan **16**, 95
- Swart, Nicolaus **51**, 66
- Swart, Pieter Albertsz **24**, 32
- Swart, weduwe Steven **3**, 53, **23**, 53, **25**, 170⁸
- Swart, W. **8**, 60-63
- Swartepaard, Adriaan **23**, 84, 89, **25**, 117, 121²⁶, 122, 135, 146-149, 151-155, 157-158
- Swartepaard, Isaac **25**, 122-123²⁸, 152-153, 158
- Swartepaard, Jacob Adriaansz **25**, 152
- Swartepaard, Jacob Pietersz **25**, 153¹⁶¹
- Swartepaard, Johanna **25**, 153¹⁶¹
- Swartepaard, Pieter **25**, 152, 158
- Swartepaard, Willem **25**, 153¹⁶¹
- Swarthoff Kok, Chr. **18**, 94
- Swartley, Willard **10**, 27
- Sweerts, Hieronymus **25**, 170
- Sweijden, Jan van **16**, 206¹⁰⁵-209
- Sweynen, Evert van **53**, 70
- Swertner, familie *zie*: Schwertner, familie
- Swieten, Adriaan van **22**, 234
- Swift, Jonathan **21**, 85
- Swigchem, C.A. van **21**, 75
- Swinden, J.H. van **11**, 33-34, 53²¹, 60
- Swinderen, Th. van **20**, 202²¹
- Sybesma, S. **7**, 106
- Sybolts, P. **54**, 65
- Sybrandi, K. **14**, 12-13, **20**, 225
- Sybrands, Attie **16**, 191⁴⁵
- Sybrantsz, Taco **51**, 45
- Sybrantszoon, Sibbel Eeme **22**, 67
- Syck, Johan van **20**, 27
- Syen, Geertruy **16**, 84
- Syen, Jacob **16**, 84, 107, **18**, 50
- Syen, Joris **16**, 110
- Sylvius, Stephanus **22**, 67
- Symensma, Ruurd Jacob **8**, 68
- Symoens, Jooris **2**, 133
- Symons, Elisabeth, weduwe Wolff, Isaac de **18**, 46
- Symonsz, Cornelis **14**, 99, 105
- Symonsz, Florys **7**, 85
- Symonsz van Antwerpen, Hans *zie*: Antwerpen, Hans Symonsz van
- Symonsz, Henryck **7**, 85
- Symonsz, Jan **7**, 85
- Symonsz, Janneke Melchior **54**, 104
- Symonsz, Kornelis **14**, 99
- Syn, Rippert **22**, 65⁷²
- Sys, Cornelis van der **25**, 179-180, 191-192, 194
- Sytzema, P. **16**, 219, 222
- Syvert, 'clerc' **54**, 117
- Szentiványi, Daniel Marcus **25**, 116¹⁰, 197, 226
- T**
- Taanman, J.G. **10**, 99-100
- Taet, Jan (ook Kampen, Jan Hermensz van) **22**, 107
- Taffin, Jean **10**, 34-35, **18**, 15, **20**, 89-91, 106-108, 119, 122-123
- Tak van Poortvliet, J.P.R. **6**, 187
- Take opten Reytdyck **22**, 86³³
- Talma, Aritius Sybrandus **14**, 42
- Talma, Sjoerd **24**, 189⁸, 199, 204
- Talmon, Yonina **5**, 52
- Tammes, Grietje **24**, 95, 97
- Tangena, Johannes **53**, 68
- Tanne moy roppe **2**, 116
- Targier, Abraham **23**, 46
- Targier, Jacob **23**, 46

- Targier, Joachim **16**, 34⁵², **23**, 45-46
 Tasch, Dirck **54**, 115, **22**, 98⁹⁰
 Tasch, Peter **12/13**, 10, 107-138, **22**, 96-98, 100¹⁰⁰, 106
 Tasschemaker, Derk **54**, 115, **56**, 9
 Tauber, Kaspar **1**, 10
 Tauchnitz, uitgeverij **51**, 90-91
 Tauler, Johannes **8**, 109, **12/13**, 60, 63, **14**, 180, **17**, 132, 141, **20**, 244
 Teellinck, Willem **17**, 132, **20**, 92-123 *passim*
 Teerns, Jelle Sipkes van **52**, 110
 Teggel, Bernardus Augustus van **18**, 81
 Teijsinga, Henricus **24**, 98
 Teleki, Mihály **25**, 200
 Teleki (Teneki), Pál **25**, 201
 Telner, Jacob **9**, 17
 Temmerman, Jacques de **2**, 114
 Tempel, Abraham Lambertsz van den **15**, 85, **25**, 142
 Tempel, Jacob Lambertsz van den **15**, 85
 Temple, William **22**, 211
 Teneki *zie*: Teleki
 Terborg, koster (Borne) **52**, 59
 Terbrugghen, Hendrick **15**, 90-91, 94
 Teresa, moeder **8**, 14
 Termentiers, Adriaen **2**, 111, **12/13**, 140⁶
 Terpstra, G. **14**, 111
 Tersier, Bartholomeus **8**, 54
 Tersteegen, Gerhard **9**, 20
 Tertullianus **12/13**, 186, 260⁴³, **17**, 181, 185, **19**, 63, **22**, 148²⁷
 Terwe, familie **23**, 69
 Terwe, Jacobus **23**, 46
 Terwe, Jan **23**, 67, 70
 Terwe, Laurens **23**, 43
 Terwe, Segertien *zie*: Verbeeck-Terwe, Seger-tien
 Terwe, Thomas **23**, 70
 Terwen, Jacques **23**, 37
 Terwoort, Hendrick **11**, 160
 Tesch, Peter *zie*: Tasch, Peter
 Tesschenmaker, Hendrik **56**, 12
 Tesschenmaker, Lysken **56**, 12
 Tete 'uuthdragester' **25**, 53, 56
 T(h)eune, familie *zie ook*: Thöne, familie **19**, 108
 Teune, Fennigje Pieters **21**, 129
 Teune, Pieter **19**, 112, 126
 Teunen, Hans **19**, 119³⁶
 Teunis, Marijtje **14**, 99, 108
 Teunissen, Hendrik **14**, 99, 105-108
 Teunisz, Hendrik **14**, 99
 Teunisz, Jacob **15**, 79-86 *passim*
 Teunisz, Jan **17**, 114
 Teyler, familie **21**, 233
 Teyler, Hendrik **25**, 143⁶⁰
 Teyler, Thomas **23**, 86⁶⁰
 Teyler van der Hulst, Pieter **5**, 86-90, **16**, **12**, **20**, 191
 Teylingen, familie Van **7**, 85
 Teylingen, Dirk van **7**, 85
 Thabor, Petrus van **22**, 44
 Thabor, Worp van **22**, 38
 Theissen, J.S. **2**, 81
 Theocritus **15**, 102
 Theodosius I de Grote, keizer **3**, 74
 Theophilus, J. **18**, 16, 26, 30, 32
 Thepass, H. **53**, 81-82
 Theresia van Avila **17**, 132
 Thesingh, familie **24**, 47
 Theune, familie *zie ook*: Teune, familie
 T(h)eune, Abraham **19**, 127
 Theunissen, Hendrik **14**, 99, 105, 107
 Theunisz, Jacob **15**, 82, 86
 Theunisz, Jan **8**, 24, **11** 133, **12/13**, 272, **17**, 114, **20**, 243, **23**, 44, **25**, 80-82
 Theunisz, Theunis **52**, 31-33
 Thiel, P.J.J. van **16**, 70, 87
 Thiessen, J. **19**, 176-178
 Thiethiezn schuivymaecker, Hein **22**, 63
 Thijm, Alberdingk *zie*: Alberdingk Thijm
 Thijmansdr, Teuntgen **19**, 138
 Thijn, Ed van **24**, 276
 Thijsdochter, Jannetje **56**, 187
 Thimens, Johann **20**, 59
 Thissen, P.G.B. **23**, 7, 31-48
 Thöne, Peter *zie ook*: Teune, Pieter
 Tholincx, commissaris (A'dam, 1672) **16**, 99
 Thom Norden *zie*: Norden (Nordanus), Brixius Gerrits van (thom)
 Thomas, apostel **12/13**, 62
 Thomas van Aquino *zie*: Aquino, Thomas van
 Thomas a Kempis **2**, 79, **3**, 51, **11**, 139²⁵, **12/13**, 198, **14**, 39, **15**, 121, **17**, 132, **19**, 49, **20**, 125, **22**, 12, **25**, 180
 Thomas N. (chirurg) **2**, 117
 Thomas, Jurriaan **20**, 109
 Thomas, Mester **12/13**, 40
 Thonisdr, Aecht **15**, 82-87
 Thomasdr, Maria **54**, 104
 Thonisdr, Marittie **15**, 85, 88
 Thomasz, Jan **54**, 159

- Thomasz, Wouter **54**, 122
 Thoniß, heer (Siegburg) *zie ook*: Keulen, Anthonie van **22**, 110
 Thoniszone, Jacques **2**, 129³⁵
 Thorbecke J.R. **10**, 95-96, **14**, 13, **24**, 134
 Thovelingh, Ingeltje, vrouw van Flinck, Govert **6**, 112-113
 Thulin, Oskar **3**, 49
 Thungarlonius, Leonhardus *zie*: Tongeren, Lenart van
 Thuys, Nicolas **2**, 114
 Thymasz (ook Dapper), Jan **54**, 122
 Thys, Jannetjen **54**, 105
 Thys, W. **14**, 184
 Tichelaar, Hoito **11**, 33, **16**, 214-217, 224
 Tichelaar, Jan Jacobsz **52**, 76, 82, 84-86, 91
 Ticonius *zie*: Tyconius
 Tideman, Joannes **20**, 204-205, 211, 231³⁴
 Tiebbes (Popta), Ghysbert **55**, 115
 Tiebbes (Popta), Lutske, vrouw van Hendrik-zoon, Jacob **55**, 108, 111
 Tiebbes (Popta), Tiebbe **55**, 109, 114
 Tiebbezoon, Wolle **22**, 59
 Tiele, C.A. **15**, 38
 Tiele, Cornelis Petrus **20**, 230
 Tieleman, Abraham (ca 1731-1820) **16**, 206-225 *passim*
 Tieleman jr, Abraham **16**, 222
 Tielen, Tieleman **10**, 86-88
 Tielens, Johan **52**, 39
 Tiellens, familie **16**, 79
 Tiellens, Joan **16**, 76-77, 79
 Tienhoven, Gijsbert van **6**, 187
 Ties Holms *zie*: Holms, Ties
 Tiessen, Jan **16**, 204
 Tiesz, Folkert (= Tijssen, Folkert? Ook gelezen als Siesz, Folkert) **56**, 75, 109, 119-121, **24**, 88, 91-93
 Tietes, Jeltje, vrouw van Pieters, Wijtse **16**, 203⁹⁶
 Tigler, Klaas **11**, 72, **14**, 20
 Tijmens, Hendrik **52**, 84, 89, 92
 Tijssen, Folkert *zie ook*: Tiesz, Folkert **24**, 92
 Til, Salomon van **17**, 170
 Tilanus, C.B. **24**, 126
 Tilleman, Jacob **2**, 116
 Tillotson, John **52**, 106, **6**, 162, **21**, 204
 Timannus, Johannes **54**, 94
 Timannus, N. (=Timannus Obbonis?) **51**, 42
 Timmerman, Cornelis Symonsz **14**, 99
 Timmerman, Herman **52**, 10, 15-16, **23**, **19**, 89, 96-97, 102-104
 Timmermans, Anna **25**, 163
 Timmermans, Anthony **25**, 163
 Timmermans, Dina **25**, 152
 Timmermans, Elisabeth **25**, 163
 Timotheüs, apostel **12/13**, 79
 Tintoretto, Jacopo **51**, 3
 Tiras, Jacobus **14**, 8, 153-170
 Tirion, fa. **52**, 107
 Tirion, Isaac **11**, 111-112, **25**, 179⁴⁶
 Tirion, Christoffel **55**, 64
 Tischendorf, C. **20**, 206, **23**, 114
 Titan **16**, 51, 53
 Titelmans, Pieter **25**, 11³
 Tixerandet, F. **16**, 82
 Tjaards, Douwe **22**, 64
 Tjaden, Sicco **10**, 107
 Tjallings, Gerrit **24**, 204
 Tjallings, Jan(n)etje **16**, 207¹¹¹
 Tjebbes, Pieter **16**, 192
 Tjeddigers, Vrutje, wed. van Aukes, Fopke **16**, 191⁴⁵
 Tjeenk Willink, H.D. **53**, 4, **11**, 81-82, **14**, 12-19 *passim*
 Tjerks, Giertje, weduwe Aswerker, Jan Ari-aansz **16**, 190⁴⁴
 Tjerks, Olphert **52**, 82
 Tjerks, Rippert **22**, 54
 Tjersz, Tjaard **22**, 50³, 95⁷³, 54-55
 Tjommies, Pieke **6**, 159
 Tjondronegoro IV van Demak, Ario Pangeran **24**, 147
 Toenis, Maerten **54**, 14
 Toens, Margaretha **16**, 209
 Toens, Sara **16**, 209
 Toens, Simon Edwards **16**, 205
 Toews, David **9**, 52
 Toews, John B. **3**, 47
 Tol, antiquariaat Van der **20**, 243
 Tollenaer, Arent **17**, 113
 Tollenaer, Wijbrand **16**, 200⁸²
 Tollenaer(e), Joost den **2**, 120, 124-125, **10**, 16, **12/13**, 141
 Tollius, H. **11**, 30, **21**, 68
 Tolsma, Sierk **24**, 204
 Tolstoy, graaf Ljev Nikolajevitsj **5**, 114, **8**, 84
 Tombergius, Herbold **20**, 58
 Tongeren (ook Slachtscaep), Hendrik van **54**, 120
 Tongeren (ook Louff, Leenhart; Munsels, Leonhard; Speckers), Lenart van *zie ook*:

- Fälber, Lenart **22**, 106, 108-109
 Tongerlo, Clara van *zie*: Haesbaert-van Tongerlo, Clara
 Tongerlo, Kornelis van **25**, 93-94
 Tongerlo, familie Van **24**, 252
 Tongerlo, Abraham van **24**, 252
 Tongerlo, Jan Thomasz van **24**, 252
 Tonneman, familie **6**, 126
 Toorenenbergen, A. van **20**, 215
 Toorn (ook Toornenburg, Troon), Arent Pietersz **54**, 39-43, 56
 Toorn (ook Toornburg, Toornenburg, Troon), Claes (Klaas), **54**, 41, 43-44, 46-47, 53-54, 57, 64
 Toornenburg, familie *zie*: Toorn (ook Toornburg, Troon), familie
 Torfdrager, Take **55**, 115
 Toringa, Annechien Alberts **24**, 90
 Toringa, Jan Albertsz **18**, 69
 Tournay, Jasper Vincentsz **16**, 19¹⁶, 24, **18**, 18
 Tours, Berengarius van **19**, 18⁸, 21, 27³²
 Tours, Martinus van **9**, 105, **22**, 27
 Touwslager, Erasmus **7**, 69-73, 76-81
 Tracy, Richard **25**, 14⁸
 Trapman, J. **12/13**, 18, 20, **15**, 10, 129, 143-147, **19**, 8
 Trasengies, Nicolas de **2**, 117
 Treck, kunstschilder (A'dam 1647) **6**, 118
 Treffers-Mesdag, Nine **21**, 165-197 *passim*, **24**, 273-280
 Tremellius, Emanuel **51**, 39
 Treslong, Jasper van **56**, 214
 Trevelyan, George M. **19**, 15
 Tricht, Hans van **22**, 91⁵⁵
 Tricht, Jan van *zie ook*: Smijtgen, Jan; Smekens, Jan **54**, 113, 119, 123, 130, **56**, 194, **2**, 128³
 Triere, Anna van **22**, 75
 Trigland, Jacobus **20**, 108, 122
 Tripmaker, Jan Volkertsz **53**, 139, **54**, 79-81, 111, 123, 131¹, 159-160, 171, 195-196, **56**, 134-136, 138, 170, **1**, 24, **2**, 85, **5**, 43-44, **6**, **7**, **10**, 75, **12/13**, 29-30, 33, 95⁶⁴, **15**, 135-139, **22**, 84²¹, **23**, 25, **25**, 44
 Trismegistus, Hermes **12/13**, 62, **17**, 138
 Trocmé, André **10**, 24
 Trócsányi, Zoltán **12/13**, 158
 Troeltsch, Ernst **1**, 40-41, 47-48, 50¹⁵, **4**, 45-46, **7**, 110, **12/13**, 270-271, 286
 Trogney, Martha van **22**, 72^{17,18}, 74
 Tromba, Jacob *zie*: Engelsman, Jacob den Trommius, Abrahamus **11**, 14
 Tromp, Cornelis **25**, 225
 Tromper, Josse de **2**, 114
 Trompetter, Cor **21**, 233-234, **25**, 228, 231
 Troon (ook Toornenburg), familie *zie ook*: Toorn, familie
 Troon, Arent Pietersz **54**, 39-40, 42-43, 56
 Trude, vrouw van Dominicus **56**, 14-15
 Truemans, Carl R. **22**, 148³¹
 Trulack, Philip **25**, 152¹⁵⁹
 Trumba (ook Trumbaal), Jacob *zie*: Engelsman, Jacob den
 Truyken, vrouw van Albert droogscheerder **56**, 5
 Tryne, vrouw van Matthyszoon, Hughe **54**, 137
 Trypmaker, Jan Volkerts *zie*: Tripmaker
 Tschistoswonow, A.N. **10**, 49
 Tsestich, Desiderius van *zie*: Sestich, Desiderius van
 Tuchtmeester, Andreiss **22**, 102
 Tufail, Ibn **17**, 132, 138
 Tuinhout, familie **21**, 230
 Tuininga, Jacob **24**, 204
 Tuininga, Johannes Eelke **21**, 175, 180, 189⁷⁵, 193
 Tulner, H.P. **21**, 179, 192⁷⁸, 196
 Tulner-Hepkema, A.M. **21**, 192⁷⁸
 Tulp, Dirk **6**, 147
 Tungeren, Mary van **22**, 91⁵⁵
 Turenhout, Sara François van **25**, 134⁹⁵, 136-137, 140¹¹⁴
 Turenhout, Willem François van **25**, 136¹⁰¹, 138¹⁰⁷
 Turnhout, Jan (I) van **17**, 43³⁸
 Turpijn, Jaques **17**, 110³³
 Tusscher, Nicolaus **19**, 119³⁶
 Tute, Warner **54**, 114
 Twisck, Pieter Jansz **52**, 15, 20-22, **28**, **1**, 10, 12, 55, **8**, 24, **9**, 126, **12/13**, 230, 266, **14**, **8**, 153-170, **16**, 32-33⁴⁸, **17**, 28-29, **17**, 28-29, 88³⁷, 133, **19**, 105, **20**, 41, **22**, 126-128, 132, **25**, 82-83
 Tyaert van Sneek *zie*: Sneek, Tjaard van
 Tyconius **23**, 10
 Tyerxsoon, Tiaert *zie*: Tjersksz, Tjaard
 Ytette, Jacob **54**, 116
 Tymon **17**, 82-83
 Tyndale, William **12/13**, 216
 Tynke, B. **2**, 121
 Tzum, Zijbrant van **22**, 63⁶³

U

Ubbius, pastoor (Nibbixwoud) **14**, 160
 Udemans, Godefridus **51**, 10-11, **20**, 93-122
passim
 Uffelen, H. van **14**, 184
 Uffenbach, Z. von **21**, 69¹⁶
 Uijen, Jacob Adriaensz **18**, 48
 Ulimann, Wolfgang *zie*: Uolimann, Wolfgang
 Ulysses **16**, 55
 Ullmann, C. **20**, 205
 Ulloa, Alonso de **2**, 113
 Ulrich, hertog van Württemberg **53**, 131
 Ummel, Charles & Claire-Lise **3**, 46, **12/13**,
 234
 Unger, J.H.W. **14**, 184
 Unruh, A.H. **1**, 35
 Unruh, Benjamin Heinrich **2**, 79, **3**, 47, **7**,
 110, **9**, 28, **11**, 121, **14**, 53, **18**, 79 (?)
 Uolimann, Wolfgang **51**, 4, **1**, 56, 60, **4**, 24,
 26-27
 Uria **53**, 144
 Ursinus, Zacharias **7**, 55
 Utrecht, Johan van **54**, 121
 Utrecht, Willem van **56**, 189
 Uyen, Jacob Adriaensz **18**, 40⁴
 Uyl, J.M. den **1**, 74¹, **6**, 88³²
 Uylenbroek, H. **20**, 115
 Uylenburgh, Gerrit (van) **6**, 121-122, **25**,
 153¹⁶³
 Uylenburgh, Hendrick (van) **6**, 106-122, **15**,
 87, **21**, 40, 56
 Uylenburgh, Hendrickje (van) **6**, 107
 Uylenburgh, Saskia (van) **6**, 107, 114
 Uytendogaert, Johannes **20**, 183

V

Vadianus, Joachim **3**, 49
 Vaenius, Otho **16**, 87-90
 Vaercamp, Daneel **2**, 111
 Vaerken, Jan *zie*: Vaertgen, Jan
 Vaerlaer, Michiels van, familie *zie*: Michiels
 van Vaerlaer, familie
 Vaertgen (Vaerken), Dirk *zie*: Frederiks (ook
 Vaertgen), Dirk
 Vaillant, Jan **23**, 64
 Valck, familie **56**, 90, **1**, 75, 77, **24**, 84-85
 Valck, Derck **56**, 66¹, **24**, 85
 Valck (ook Cramer), Hendrik Evertsz **1**, 75
 Valconisse, Cornelis van **2**, 105
 Valdés, Juan de **25**, 61⁷⁴
 Valentinus **12/13**, 214

Valerius Schoolmeester **12/13**, 262⁴⁵, **19**, 39
 Valetton, J.J.Ph. **20**, 202²¹, 213-214
 Valiant, Jan **23**, 64
 Valk, W. **24**, 272
 Valkema Blouwe, P. **15**, 10-11, 37-63, 149-150,
17, 7, 31-74, **18**, 8, 119-121, **20**, 63, 71-81
passim, **22**, 125²¹
 Valkensteyn, Berndt **24**, 27
 Vallenduuk, Abraham **8**, 55-57
 Vandamme, Ludo **24**, 7, 9-24
 Varent, Richard van der **2**, 114
 Vargas, Juan de **2**, 112-113
 Variks, Gijsbrecht van **54**, 142
 Varwer, Albert, vrouw van Varwer, Gerrit **56**,
 14
 Varwer, Gerrit **56**, 14
 Varwers, Anna, vrouw van Kusters, Sweer **56**,
 14
 Vas, familie **6**, 169
 Vas, Vastert Claasz **6**, 169
 Vas Visser, Vasterd **6**, 178
 Vasarely *zie*: Wasarhelius
 Vasari, Giorgio **16**, 117
 Vechta, familie **20**, 43
 Vechte, Abel vande **19**, 46
 Vechte, Dominicus Abelsz van de **19**, 44-47
 Vedder, Henry C. **4**, 61
 Veen, Diewertje Gerrits **14**, 94²⁵
 Veen, Barend van **16**, 200⁸²
 Veen, H.G.L. van **21**, 179
 Veen, H.Th. van **21**, 7, 63-96
 Veen, Jan van **25**, 138¹⁰⁸
 Veen, J.S. van **53**, 42^{1,2}, 105-106, **55**, 138-139,
1, 25, **2**, 83
 Veen, Maartje van, vrouw van Hoorn, Cle-
 ment Jacobsz van **19**, 141⁴¹
 Veen, S.D. van **51**, 35, **2**, 76
 Veen, Theodorus van **21**, 179
 Veen-Ausema, E.A. van **21**, 182⁵³, 196¹⁰²
 Veen-Meijer, Mevrouw Van **21**, 166², 174²⁵,
 179⁴⁶
 Veen, dr Herman van der **16**, 136¹⁰
 Veen, Jan van der **56**, 49, 83, **6**, 12
 Veen-Gotwals, M.K. van der **7**, 103
 Veendijk, Eefje **24**, 221
 Veendorp, Gerrit **21**, 180
 Veenendael, Adriaen **16**, 88
 Veenland, H. **7**, 100
 Veenstra-Vis, Frouke M. **21**, 229-240, **22**, 229,
24, 205-222
 Veer, Boris (de) **19**, 176

- Veer, Ellert de **19**, 7¹
 Veer, Gerrit de **15**, 106
 Veer, Sara de **17**, 159, 168
 Veer, Joost Joosten ter **25**, 90
 Veer, Jacob Claesz van der **54**, 122
 Veer, Th. van der **8**, 89, **21**, 169, 193⁸³
 Veerman, Petronella **21**, 147, 155
 Veerom, Gerrit Iansz **14**, 91-99 *passim*, 104
 Vegelin van Claerbergen, Johan **24**, 189-203
 passim
 Vegnerus, Hendrik **24**, 115⁹⁴
 Vegte, Jan P. van der **14**, 13, **20**, 231-232
 Vehe, Matthias **20**, 24, **25**, 63
 Vehe, Michael **20**, 27⁸⁴
 Veit, Melchior *zie*: Veth, Melchior
 Vekeman, H. **14**, 184
 Velde, Jacob (te) **2**, 135
 Velde, familie Van de **19**, 143⁵²
 Velde, Adriaen van de **6**, 127, 129
 Velde, Albert van de **16**, 74
 Velde, Annetje van de **16**, 74
 Velde, Jacob van de **24**, 15¹⁷, **25**, 125⁴³
 Velde II, Jan van de (schilder/graveur) **53**,
 33-106 *passim*, **12/13**, 169-173, **16**, 170-171
 Velde, Jan Aldertsz van de **19**, 142
 Velde, Raphaël van de **2**, 130⁵⁹
 Velde, Rijckje van de **16**, 72, 74, 76-77
 Velde, Volckert Albertsz van de **16**, 72-80 *pas-*
 sim
 Veldhorst, Natascha **21**, 7, 21-38
 Velius, Hillegont Dirx **15**, 87
 Velius, Theodorus **15**, 87
 Velsius, Justus **8**, 112
 Velthoven, Cuypers van *zie*: Cuypers van Velt-
 hoven
 Velthusen, Henricus **20**, 83
 Velthuysen, L. van **14**, 83
 Veltrup, J.T. **8**, 56
 Veltwyck, Gerard van **54**, 138, **2**, 110
 Veluanus, Johannes Anastasius **53**, 109-144
 passim, **56**, **25**, **10**, **32**, **11**, 177, **12/13**, **20**,
 23, **22**, 170¹⁶
 Velzen, Cornelius van **8**, 79³²
 Ven, D.J. van der **24**, 269
 Ven, W.F. van der **8**, 60
 Venant, François **15**, 90
 Venema, Herman **6**, 161, **10**, 39, **17**, 151
 Venema, J.U. **21**, 185⁶²
 Venus **16**, 85
 Verbeeck, familie **23**, 69
 Verbeeck, Jacob **23**, 70
 Verbeeck, Segertien vrouw van Terwe, Tho-
 mas **23**, 70
 Verbeek, Joos **54**, 145, **15**, 50⁴²
 Verbeek, Maria **23**, 83, **25**, 151¹⁵⁶
 Verbeek, Philip **25**, 191⁷⁰
 Verbeke, Joost *zie*: Cruysere, Joost de
 Verbrecht, Nicolas Jansz **2**, 113
 Verbrugge, Gijsbert Antwerpen **24**, 55³⁸, 257
 Verbrugge, O. **20**, 105
 Verckenkoepier, Wijlbert **15**, 136
 Vercruysse, J. **25**, 198
 Verdamme, Ludo **24**, 7, 9-24
 Verdickt, Anthony **53**, 115, **22**, 110¹⁵⁰
 Verduin, Leonard **2**, 77, **12/13**, 219, 222-223,
 22, 193
 Verduin, Sara **25**, 177
 Verduij(y)n, Abraham **55**, 57-58, 60-62, 64-
 67, 73¹, **16**, 173, **25**, 177³⁹
 Verduijn, Adriaan **24**, 46
 Verduijn, Jacob **24**, 46
 Verduijn, Maria **24**, 46
 Verduijn Azn, Pieter **24**, 45-46
 Verfaille, Jacob Jacobsz **14**, 99, 107-109
 Vergilius **51**, 48, **12/13**, 175, **16**, 116, **21**, 29-
 30
 Verhamme, familie **21**, 233, **23**, 95¹², **24**, 47
 Verhee, Adriaen Wouterszoon **15**, 109
 Verheus, Simon Leendert **1**, 8, 72-74, **2**, 75, **3**,
 48, **4**, 63, **5**, 7, 77, 7, 97, 99, 105, **8**, **10**, 88-
 94, **10**, 89, **23**, 54, **25**, 7, 167
 Verheyden, A.L.E. **1**, 46, **2**, 8, 79, 87, 105-143,
 10, 19, **12/13**, 206, **23**, 54
 Verheyden, Jacobus **25**, 180⁴⁶, 191⁷⁰
 Verhoek, Pieter **25**, 175
 Verhorst, Jasper **15**, 47
 Verkade en Co, fa. **6**, 176, **21**, 185⁶⁶
 Verkade, familie **6**, 182³²
 Verkade jr, Ericus Gerardus **6**, 176, 184-186
 Verkade sr, Ericus Gerardus **6**, 178, 184-186
 Verkade, M.A. **6**, 181³², **14**, **8**, 145-152
 Verkindert, Joost **52**, **55**, **19**, 88, 97, 102
 Verkolje, Nikolaas **21**, 73-74
 Verkuyll, Piet E.L. **16**, 9, 14, 49-63, 126, **21**, 21,
 23, 29-30
 Verlaan, Hermanus *zie*: Laan, Hermanus van
 der
 Verlo(o)ve, Karel **23**, 86⁵⁹, **25**, 85, 87, 98, 164,
 175-177
 Vermaete, Calleken **2**, 110-111
 Vermaete, Pauwels **24**, 11
 Vermaete, Pauwels **2**, 110

- Vermande, Jan **8**, 52
 Vermeer, Adriaan **54**, 116, 143-150
 Vermeer, Joannes **6**, 105, **22**, 9
 Vermeersch, familie (Amsterdam) *zie*:
 Meersch, familie Van der
 Vermeersch, familie (Harlingen) **21**, 229
 Vermeeren, Cornelia **22**, 72¹⁷
 Vermeeren, Joachim (ook Joachim de Suikerbakker) **52**, 36, **54**, 145, **2**, 109, 111, **5**, 77, **11**, 182, **17**, 66¹⁰⁰, **22**, 108
 Vermeulen, Jacob **51**, 37
 Vermeulen, Jacob Pietersz *zie*: Meulen, Jacob Pietersz van der
 Vermeulen, Krijn **55**, 107
 Vermeulen, Paulus **16**, 173²⁵
 Vermigli, Petrus Martyr **25**, 14⁸
 Vermoolen, Joost **24**, 223-248
 Veronese, Paolo **51**, 3
 Verplaetsen, Karel **2**, 122
 Verrijn (Verrinus), familie **24**, 47
 Verrijn (Verrinus), Paulus **25**, 221
 Verron, Christyntgen **2**, 117
 Verron, Pierchon **2**, 117, **24**, 19²⁴
 Verron, Pieter **2**, 117
 Verron, Willem **2**, 117, **24**, 19, 22
 Verrutius, Gerlacus **18**, 20⁴¹
 Verschuere, Denys **54**, 40
 Verschueren, Jan **17**, 78-79
 Verschueren, Syntyn **17**, 79
 Verschuur, Johannes **10**, 107, **20**, 103-123 *passim*
 Verspeck, Albrecht **11**, 161, **19**, 40³⁵, **21**, 7, 9-20
 Verstege, Jan Gerritsz *zie*: Veluanus, Johannes Anastasius
 Verstegen, familie **25**, 37
 Verstegen, Richard **25**, 23-40
 Versteghen (ter Steghe), Isebrant **15**, 52, 62, **17**, 58, 65
 Verstraete, Maeyken **2**, 92
 Verstralen, Hendrick **19**, 88-89, 97, 100, 103
 Verveld, Stado **14**, 17
 Vervest, familie **2**, 111, **24**, 11
 Vervest, Jan **2**, 110, **24**, 11, 22
 Verwer's NV (vernis en stoommetaaldrukkerij) **6**, 175
 Verwer, P.A. **52**, 106
 Verwer, Jan de **54**, 136
 Verwer, ds J. de **54**, 65
 Verwey, Albert **14**, 183
 Verwout, Angenietje **25**, 116¹⁰
 Verwout, Dieuwertje **25**, 116
 Verwout, Egbert Jansz **25**, 116¹⁰
 Vestenburg, Debora **23**, 86
 Vet, Antje **16**, 200⁸²
 Vet, Dirk **16**, 198, 201
 Vet (Vettes), Syger Willemsz **54**, 51-52
 Veth, Melchior **1**, 56, 60
 Veth, P.J. **11**, 56, 82¹⁰⁶, **24**, 120-138 *passim*, 142¹⁰
 Vetkooper, Klaas Jacobsz **55**, 137
 Vettes, Syger Willemsz *zie*: Vet, Syger Willemsz
 Vettis, Aeltgen **14**, 94²⁴
 Vettis, Duifje **14**, 94²⁴
 Vettis, Jan Willemsz **14**, 94²⁴
 Vettis, Willem Jansz **14**, 94, 99
 Vetre, Claudine le **10**, 15, **15**, 32
 Vezekius, Bernerus **51**, 44
 Vianen, Dirk van **16**, 45²¹, **23**, 83, 85⁵⁵
 Vicente, Gil **21**, 32
 Victor I, paus **12/13**, 162, 164
 Victorssone, Jierick **2**, 129³⁵
 Vigilus van Thapsus **11**, 181
 Viglius van Aytta *zie*: Aytta, Viglius van
 Vijfhoek, Jan Kornelis **23**, 82⁴³
 Vijgh, Jan Frederik **16**, 34⁴⁹
 Vijgh, Pieter **22**, 234
 Vikkerman, Dirk **24**, 51, 58
 Villamonte, Jehan **2**, 114
 Ville, Simon de la **2**, 132
 Vinck, Andries **25**, 170, 179
 Vinck, Cornelis **17**, 142
 Vinck, Hajo **17**, 145
 Vinck, Sara Joosten **25**, 138¹⁰⁶
 Vinckel, Matthijs **18**, 40⁴
 Vinet, Alexandre **2**, 153
 Vingboons, Johannes Davidsz **16**, 160-161
 Vingboons, Philip **24**, 42
 Vinke, H.E. **20**, 209
 Vinke, Michiel **17**, 7, 131-152
 Vinkeles, Reinier **51**, 13, **53**, 74-75, 90-91, **6** 128, **16**, 212, **24**, 61, 190
 Vinleuven, Maria, vrouw van Elten, Dirck Cornelissen van **16**, 82-83, 85, 99
 Vinleuven 't Monster, M. **16**, 84
 Vinne (Vinnius), Dionysius *zie ook*: Wimmer (Vinnius), Dionysius **19**, 55, **54**, 120
 Vinne, familie Van der **16**, 155-176 *passim*
 Vinne, Izaak van der (scholarch Haarlem, 1759) **8**, 52
 Vinne, Izaak Vincentsz van der (1665-1745)

- 16**, 10, 155-176 *passim*, **25**, 171¹¹
 Vinne, Jacob Laurensz van der **16**, 162⁸, 166
 Vinne, Joris van der **16**, 158
 Vinne, Laurens Vincentsz van der **9**, 121, **16**,
 158, **25**, 88, 172
 Vinne, Pieter Huurkamp van de **16**, 169
 Vinne, Vincent Jansz van der **16**, 162⁸
 Vinne, Vincent Laurensz van der **16**, 162⁸,
 172, 174²⁶
 Viret, Pierre **25**, 14⁸
 Viruly, Cornelia **22**, 233
 Vis, familie **51**, 133, **55**, 145²
 Vis, Dirk **6**, 165²
 Vis, H. **14**, 32
 Vis en Zonen, fa. Heyme **6**, 176
 Vis jr, Heyme **6**, 176-180, 184
 Vis, Jacob **6**, 165²
 Vis, Pieter **1**, 25, **3**, 52
 Vischbeke, Johan van **56**, 17
 Vischer, Lukas **4**, 51, **6**, 80, 95
 Visscher, Barend **25**, 171¹¹, 179
 Visscher, Claes Jansz **16**, 140¹⁴-141
 Visscher, Cornelis **6**, 116, 127, **16**, 161⁶
 Visscher, Hans **23**, 67
 Visscher, Jan **14**, 18
 Visscher, Jan Cornelisz **18**, 45
 Visscher, Nicolaus **16**, 98, **25**, 178⁴¹, 191⁷²
 Visse, C.Ch.G. **15**, 129
 Visser, Dirk **1**, 7-8, 120-121, **3**, 55, **4**, 7, 50, 66-
 81, **5**, 114-118, **6**, 96, **7**, 10, 92, 96-108, 115,
8, 32, 84, **9**, 26, 84, 104, **10**, 28, 70, **11**, 166,
12/13, 183, 194, 284, **15**, 9, **19**, 8, **25**, 7
 Visser, Duttje Hinnes **8**, 69²²
 Visser, Gijsbertje **21**, 179-180
 Visser, Haitje Hantjes (Haantjes) **8**, 68-69
 Visser, I. **11**, 48
 Visser, Jan **11**, 79
 Visser, M.S.E. **2**, 74
 Visser, Olga **21**, 179⁴⁵
 Visser, Pieter **8**, 10, 95-99, **11**, 9, 130-165,
12/13, 12, **14**, 9, 183-189, **15**, 96⁵⁰, **16**, 9, 11-
 38, 117-118, 134, 136, 169, **17** (en aanhang-
 sel), 7-8, 9-30, 153-187, **18**, 9, 123, **19**, 8, 105,
 107-129, 131-147, **20**, 72, 88-89, 241-247, **21**,
 21, 29, 114, 166², 237, **22**, 119-142, 179, 193,
 229, **23**, 7, 43, 91-118, **24**, 81-82, 93, 109,
 310, **25**, 8, 79, 157, 167-195, 228, 231
 Visser, P.J. **19**, 134
 Visser, Romke **21**, 179
 Visser, Vasterd Vas *zie*: Vas Visser, Vasterd
 Visser, W.M. **6**, 174
 Visser, A. de **24**, 102
 Vissering, Coenraad **16**, 203⁹⁴, 219, 223
 Vissering, Gerbrand **23**, 114-116
 Vissering, J.D. **20**, 196, 202-205
 Vissering, S. **51**, 133, **14**, 13, **20**, 202²¹
 Vissers, Antje **54**, 42-43
 Vitringa, A.J. **18**, 103
 Vitus, Sint **22**, 27
 Vives, Juan Luis (Ludovicus) **17**, 180
 Vlaming (= De Vlaminck), Cornelis Jansz de
54, 112, **11**, 94
 Vlamingh, Hans **17**, 120, 129, **18**, 48
 Vlekwijk, Herman (van) **2**, 111, 131-143,
12/13, 141, 162¹⁸, 166³¹-168³⁶, **19**, 91²⁴, **24**,
 17-18
 Vlieger, Joan Hendrik de **14**, 173
 Vlieger, Simon de **6**, 119-120
 Vlierden, Jan van **54**, 138
 Vliet, Pietje **24**, 32
 Vliet, Annetje van **9**, 124, **16**, 95-107 *passim*,
23, 81³², **25**, 194
 Vliet, J.G. van **51**, 14
 Vliet, Cornelis David van der **16**, 203⁹⁴, 208,
 214, 220
 Vliet, Jan Lucas van der **16**, 203⁹⁴
 Vliet, Jasper Erasmus van der **2**, 115
 Vlockensack, Gerrit in de **56**, 15
 Vlugt, W. de **14**, 49
 Vlugt, familie Van der **51**, 133
 Vlugt, Willem van der **51**, 192, **8**, 57, **14**, 27,
 32-34, 38⁹⁹, 40-42
 Vlijmen, Joos van **12/13**, 169³
 Voegelin, Eric **2**, 67
 Voegen, Jan Fransz **25**, 131-132⁷⁷
 Völter, Daniel Erhard Johannes **14**, 30
 Voes, Hendrik **20**, 61
 Voet, Bernardus **56**, 28-29
 Voet, Hans **18**, 80
 Voet, Teunis **18**, 65
 Voeth, Jurriën **56**, 39
 Voetius, Gisbertus **9**, 126, **20**, 99-125 *passim*,
23, 118⁹⁵, **25**, 115, 197⁷, 224
 Vogel, Goris Albertsz de **16**, 84
 Vogel, Jan de **25**, 165
 Vogel, Leonard Thomas de **11**, 34, 38, 47, 52-
 53, 58-59, 72, **14**, 14, 29
 Vogelsang, A.A. **56**, 110
 Volbot, David Abrahamsz *zie*: Abrahamsz
 (Volbot), David
 Volbrechts, Jan Dirksz **54**, 104
 Volbrechts, Job Thysz **54**, 104

- Volckerts, Rijckje **16**, 74
 Volckertsz, Aldert **53**, 103-104
 Volckertsz, Jan **54**, 159, **16**, 33⁴⁸-34⁵²
 Volckmann, Christoffer **20**, 54²⁰⁹
 Volckmann, Egger **20**, 54²⁰⁹
 Volder, Pieter Joosten de **14**, 98
 Volkelius, Johannes **25**, 162
 Vollenhoven, Hendrik van **16**, 224
 Vollenhoven, Jan Antsz van **16**, 198⁷⁶
 Voltaire **16**, 103, **20**, 191
 Vomelius, Sybrandus **51**, 43
 Vondel, Joost van den **53**, 52, 192, **56**, 127, 5, 98¹⁰, **6**, 108, 113, 155, **8**, 97-98, **12/13**, 267, **14**, 9, 39, 155, 183-189 *passim*, **15**, 82-84, 97-115, **16**, 9, 11, 14, 39-48, 87, 99, **17**, 132, **20**, 184, **21**, 27, 40, 52, 233, **23**, 48, **24**, 40
 Voogd, Dina Jansen **23**, 82
 Voogd, Isaac Jansen **25**, 134
 Voogd, Jacob Jansen **23**, 7, 75-90, **25**, 87⁴, 125, 134-135, 148-151, 154, 158
 Voogd, Jan **23**, 80-81, 88-89
 Voogd, Levina **23**, 88
 Voogd, Margrietje **23**, 88-89
 Voogd, Pieter/Petrus **23**, 80, 88
 Voogs, Janneken **23**, 63
 Voogt, J.J. **16**, 44
 Voogt, Jan Teunisz **23**, 76
 Woolstra, Sjouke **1**, 7-10, 115-116, **2**, 7-8, **3**, 55, 5, 7, 9-18, **6**, 8, 49-64, 96, **7**, 97-99, 104-107, **9**, 53-103, 104, **10**, 10, 43, 59-60, **11**, 166, **12/13**, 10, 211, 235²⁹, 248-265, 284, **14**, 9, **15**, 11, 13-24, **18**, 9, **19**, 7-8, 29-42, **20**, 7-10, **21**, 7, 207-227, **22**, 7, 26, 42, 120, 148³⁰, 159-177, **23**, 7, 9-29, **25**, 7, 228
 Voorden, Jan van **20**, 94
 Voorden, Jan van der **51**, 10
 Voordt, familie Van **55**, 122, **1**, 72
 Voorhelm, Dirk **22**, 124
 Voorhelm, Sara **16**, 194
 Voorhelm Schneevogt, George **8**, 57, **11**, 58, **24**, 126
 Voorst, Abraham van **23**, 70
 Voorst, Hendrik van **16**, 203⁹⁴, **24**, 123
 Voorst van Gilse, Hendrik van **24**, 123
 Voorst, Johannes van **51**, 67
 Vorster, Frederik **23**, 78, 80²⁵
 Vorster, Gerrit **52**, 32-33, 44
 Vorsterman, Jacob **8**, 100, **12/13**, 19, **19**, 107-129 *passim*
 Vorsterman, Willem **12/13**, 252¹⁶, **17**, 40²⁹
 Vorsterman van Oijen, A.A. **24**, 223-248 *passim*
 Vorthuesen, Anna van *zie*: Kistemaker, Anna, vrouw van Vorthuesen, Jan van **7**, 69
 Vorthuesen, Jan van **7**, 69, 81
 Vos, Jan **8**, 97, **20**, 117
 Vos, Jan M. **2**, 81
 Vos, Karel **51**, 1-16, 63, **52**, 14-29, 127-174, 202, 225, **53**, 36, **54**, 74-202, **55**, 140, 149-155, **56**, 124-210 *passim*, 217, **1**, 23-25, **2**, 7-8, 74, 81-90, **5**, 72-74, **7**, 16¹⁹, 66, **10**, 42-45, 48, **71**, **15**, **22**, **17**, 33, 42, 68, **18**, 119, **19**, 64, **21**, 155, 232, **22**, 18, 35, 45, 47, 105, 129, 132, 193, 206, **23**, 55
 Vos, M. **21**, 147
 Vos, familie De **6**, 9, 124-136, **21**, 137, **22**, 238
 Vos, weduwe A. de **5**, 104
 Vos, Anthony de **6**, 136
 Vos, Arnoldus de **6**, 136
 Vos, Catharina de **6**, 129
 Vos, Chris de **6**, 132
 Vos, Daniel de **6**, 136
 Vos, Geertruyda de **6**, 136
 Vos, Gerrit de **6**, 132
 Vos, Hermanus de **6**, 125
 Vos, Jacob (I, II en III) de **6**, 124-136, **16**, 103
 Vos, Jacoba Catharina (Coba) de **6**, 132
 Vos, Jeuriaan de **6**, 124-136 *passim*
 Vos, Joris de **6**, 124
 Vos, Maarten de **17**, 8, 189-197
 Vos, Maria de **51**, 70
 Vos, Willem de **51**, 126, **6**, 124-136 *passim*, **11**, 33, 36, 61, **16**, 215, 224, **21**, 136, 140
 Vos & Sanderus, fa. De **6**, 130
 Vos-Kops, Mevrouw De (moeder van Jacob de Vos)
 Voskuyl, A. **16**, 76
 Voss, Catharina **25**, 117-118, 121-122, 143
 Voss, Maria **25**, 117, 122-124
 Voss, Martin **25**, 116-118, 121-122, 125, 130, 148, 154, 157, 223
 Voss, Melchior **25**, 122-124
 Vossema, Jan **55**, 127-128, **1**, 73
 Vossius, Gerardus Johannes **20**, 189
 Voster, Hermanus **52**, 78
 Vosz, Heinrich **20**, 15²³
 Vranken, Jacob **51**, 4
 Vrancken, Philips **7**, 85
 Vrede, Isaac van **55**, 52
 Vreden, Felistis Jansdochter van **10**, 73
 Vre(e)den, Hendrik van **2**, 83, **22**, 110, **25**, 51
 Vre(e)den, Isaac(k) van **55**, 52, **16**, 178, 180, **25**, 144

- Vreden, Pieter van **8**, **50**
 Vredenrijck, Hendrick **10**, **86**
 Vree, J. **20**, 195-217
 Vreede, Pieter (de) **52**, 109-110
 Vreelandt, Jan Pietersz **18**, **45**
 Vriburgh, G. (ps. van Abrahamsz Volbot, David) **16**, **68**
 Vries, familie De **56**, **90**, **24**, **86**
 Vries, Abraham de **51**, **126**, **11**, 47⁷-48
 Vries, Amerentia Pieters de **14**, 94²⁴
 Vries, Anthony de **54**, 60-61, **64**
 Vries, Cornelis de **8**, **53**, **10**, **86**
 Vries, H.M. de **11**, 84¹¹⁸-85
 Vries, Hendrik Siedse de **16**, **190**
 Vries, I.M. de **53**, **93**
 Vries, J. de (1860) **24**, **134**
 Vries, Jacob Fransz de **18**, 40⁴, 44¹⁸, **48**, 50³⁵
 Vries, Jan de (1940) **24**, **269**
 Vries, Jan de (1798) **16**, 221¹⁵⁴
 Vries, Jeronimo de **51**, 133-134, **11**, **79**, **14**, **25**, **20**, **233**, 236-237
 Vries Jerzn, Jeronimo de **53**, **75**
 Vries, mr dr K. de **4**, **62**, **7**, **100**
 Vries, Klaas de (1716-1766) **55**, 50¹, **11**, **27**, **29**, **18**, 61²⁰, **24**, **34**, 61-62, **67**
 Vries, O.H. de **8**, **9**, 11-17
 Vries, Reinder Jansz de **16**, 191⁴⁵, 193⁵¹
 Vries, Sake de **24**, **87**, **96**
 Vries, Simon de **52**, **107**
 Vries, Simon Joosten de **6**, **137**, 146-151
 Vries, Theun de **4**, **8**, 82-87, **6**, **152**, **7**, **103**, **9**, **119**-120, **10**, **75**, **11**, **10**, 185-193
 Vries, Uilke Wytses de **24**, **197**, 200-202
 Vries, Wigle de **24**, **204**
 Vries, W.A de **2**, **77**
 Vries, W.G. de **7**, **106**
 Vries-Kaase, Elisabeth de **16**, 221¹⁵⁴
 Vriesen, juffer **56**, **12**
 Vrieszen, Hinrick **24**, **27**
 Vrijburg, Gerard van **56**, **59**
 Vrijdag, H.W.E. **55**, **120**, **1**, **73**
 Vrijer, Adriaan **52**, **89**, **93**
 Vrijer, Albert **52**, **89**
 Vrusen(n), juffer *zie*: Vriesen, juffer
 Vürtheim, J.J.G. **19**, **156**
 Vulcanius, Bonaventura **11**, **181**
 Vynne, Dionysius **54**, **100**
- W**
 Waal, Melchior **4**, 28¹⁸
 Waal, Andries de **25**, **165**
- Waard, S. de **52**, 114-126, **55**, **130**, **1**, 28-29⁴³, **20**, **235**
 Waard, C. van **53**, 89-90
 Waardt, Hans de **17**, **7**, 75-99
 Wachters, Hendrik **16**, **78**
 Wackernagel, Philip **3**, **42**, **19**, 94²⁹
 Wadder, Ide Aukes de **11**, **111**, **113**
 Wael, familie De *zie ook*: Wale, familie De
 Wael, Francijntje (Pieters) de **23**, **76**, 86⁶⁰, **88**
 Wael, Francina Gillis de **23**, 86⁶⁰
 Wael, Sara de **15**, **109**
 Wael, Hans die **56**, **22**, **24**
 Wael van Moersbergen, Adolph van der **20**, **24**
 Waelensdochter, Lyskin **2**, **114**
 Waerma, Hendrik Meindertsz **56**, 93-94, **18**, **54**
 Waesberghe, Jan van **11**, **131**, **136**
 Wagenaar, Jan **52**, 106-107, **54**, **161**, **178**, **10**, **111**-112, **11**, **111**, **113**, **16**, 88-89, **21**, **67**
 Wagenaar, Tjalling **21**, 186-187
 Wageningen, H. van **25**, **90**
 Wagenmacher, Hans **20**, **30**
 Wagenmacher, Joris **20**, **30**
 Wagenmaker, Jan Pietersz **11**, **160**
 Waghens, Mahieu **2**, 106-107
 Wagner, Christoffel **53**, **58**
 Waite, Gary K. **12/13**, **10**, **12**, 81-106, **18**, **7**, **20**, **51**, **25**, **8**, 65-84
 Wakefield, Master of *zie*: Master of Wakefield
 Walbeek, François **16**, 203⁹⁴
 Walbot, Peter *zie*: Walpot, Peter
 Waldeck, Franz von **7**, **111**, **11**, **89**, 94-97, **12/13**, **203**
 Walden, Thomas Netter van **19**, 20¹⁴, 23²²
 Waldus, Petrus **1**, **10**
 Wale, Francina Gillis de *zie*: Wael, Francina Gillis de
 Wale, Francientje (Pieters) de *zie*: Wael, Francientje (Pieters) de
 Walen, Jan (ook Dicksz, Jan en Egtwerken, Jan) **54**, **80**, **168**, **168**, **170**, **55**, 144², **56**, 158-163
 Waligsz, Willem **54**, **188**
 Waligsz, Heyne **54**, **170**, **55**, 144²
 Walker Bynum, Caroline **25**, 75-76
 Wall, M. **19**, **177**
 Wall, Ernestine G.E. van der **16**, **65**, **68**, **76**
 Walle, Dionysius van **51**, 30-31
 Walle, Christoffel van de [r] **17**, 163-164²³
 Walle, Geeraert van de **2**, 121-122, **124**

- Walle, Jan van de **2**, 110
 Walle, Lievin van de **2**, 106
 Walle, Maarten van de **24**, 11, 17²², 19-20, 22
 Walle, Peter van de **22**, 72¹⁷, 18
 Walle, Willem van de **2**, 106, 121
 Walles, Uko **5**, 97⁵, **17**, 132, 139, 151, **20**, 109-110, 125, 136, 148, **21**, 107, **24**, 30
 Wallinga, Jacob W. **21**, 191⁷⁶
 Wallis, Jim **22**, 184
 Walpot, Peter **1**, 54, **3**, 41, **8**, 20, 41, **17**, 21
 Walraven, Diederik Adriaan **11**, 30
 Walraven, Jacques **18**, 45
 Walraven, Simon **10**, 36
 Walré, Jan van (I) **6**, 133-134
 Walré, Jan van (II; ps. Crous) **6**, 134
 Walschaert, notaris (A'dam, 1712) **16**, 102
 Walschaert, Pieter **25**, 124
 Walther, Jacob **8**, 41
 Walther, Johann **20**, 61
 Walther, Zacharias **8**, 9, 33, 36-41, 43-47
 Waltner, Erland **9**, 42
 Wanger, Georg **25**, 990
 Wanrij, Sara **15**, 29¹¹
 Wantscheerder, Ewald **20**, 43, **22**, 106
 Wantscheerder, Hans de **54**, 119
 Warburton, William **17**, 156
 Warendorp, Herman Hendricksz (van) **3**, 99, **16**, 41, **18**, 45
 Warmenhuisen, Abraham **16**, 92
 Warnars, Meijer **23**, 111
 Warner wever **25**, 62
 Warner, J.A. **4**, 65
 Warnersen, Peter **17**, 43³⁸
 Wasarhelius **25**, 224
 Wassenaar, Arjen **24**, 204
 Wassenaar, Hendrik **24**, 204
 Wassenaar van Catwijck, V. **51**, 68
 Wassenaer, Anthony Claesz **51**, 42
 Wassenaer, Barbara van **7**, 87
 Wassenaer, Bonne (Goedlieve) van **7**, 87
 Wassenaer, Catharina van **7**, 87-89
 Wassenaer, Jan I van **7**, 87-89
 Wassenaer, Jan II van **7**, 87-89
 Wassenaer, Joos van **7**, 87-89
 Wassenaer, Maria van **7**, 87-89
 Wassenaer, Nicolai van *zie*: Nicolai van Wassenaer
 Wassenberg, Michael **20**, 58
 Water, J.W. te **54**, 149
 Water, Adrianus P. van de **21**, 169
 Waterpas, Guillam **25**, 127
 Waterpas, Jan **23**, 83-84, 87, **25**, 127, 150, 153, 158
 Wauters, Ysabeau **2**, 114
 Waveren en Dekker, fa. Van **6**, 176-177
 Weaver, J. Denny **22**, 181-183, 192
 Weber, Alexander **22**, 87
 Weber jr, Hans **25**, 171¹⁰
 Weber, Max **4**, 45-47, **7**, 32, **10**, 49, 59, **12/13**, 286, **24**, 183
 Weber, Peter **3**, 60, 63-70
 Wedel, Cornelius H. **5**, 114, **12/13**, 226
 Wedel, familie Von **24**, 25-38 *passim*
 Weedeman, familie **6**, 125
 Weedeman, Harmen **6**, 125
 Weedeman, Margaretha **6**, 125
 Weeldreyer, Borridt **24**, 28
 Weele, H. ter **21**, 154
 Weenigem, Bastiaan van **53**, 150, 156, 159¹, 170, 172, 181, 190, **20**, 101, 111, 121, 124, **23**, 52-53, 78, **25**, 156
 Weenigem, Katarina van **23**, 80²⁵
 Weenix, Jean Baptiste **21**, 74
 Weerden, J.S. van **10**, 106-109
 Weerst, Hendrik van **54**, 96¹
 Wees, Catharina Jans de **16**, 82, 90-91
 Wees, Geertruyt Jans de **16**, 82, 90
 Wege, Jacob van de **2**, 118
 Weigel, Christoph **25**, 92
 Weigel, Valentin **1**, 118
 Weigelt, H. **4**, 65
 Weij, Frans van der **16**, 220
 Weij, Jan van der **16**, 220
 Weijman, Lucia **19**, 115²⁴
 Weisenbach, Jozua **8**, 51
 Weizsäcker, C.F. von **6**, 49
 Wel, Hansken van **22**, 91⁵⁵
 Welcker, J.M. **6**, 10, 164-188, **7**, 96, **11**, 9, 44-86, **12/13**, 283, **14**, 7, 11-53, **16**, 10, 177-226
 Wels, C.B. **5**, 79
 Welsrijp, Joukje van **22**, 43
 Welsrijp, Theete van **22**, 43
 Wempen, Annetje **25**, 142
 Wenger, John C. **1**, 35, **2**, 77-78, **3**, 46
 Wensin, Claus **5**, 92-93
 Wentzel, Fr. **53**, 84
 Werdenberg, gravin Magdalena van **7**, 87
 Werdum, familie Von **20**, 31¹⁰⁷, 49
 Werdum, Hero van **20**, 26-27, 31¹⁰⁷, 32, 49
 Werdum, Hicco von **20**, 26, 31¹⁰⁷, 49
 Werdum, Joest von **20**, 27
 Werdum Gödens, Ursula von *zie*: Beckum,

- Ursula van
 Werff, Jan Roelofsz van der **5**, 106²⁶
 Werff, Pieter Adraanz van der **54**, 144-146, 149
 Werff-Haesbaert, Elisabeth van der **5**, 106²⁶
 Werft, Klaas **14**, 99
 Werner, Ernst **11**, 190
 Werner, Johann Sigismund **12/13**, 64
 Werner, Isaac **15**, 68
 Wernerus, Joachimus **15**, 68
 Werve, Simon van de **2**, 113
 Wesbusch, Gijsbert van **25**, 165
 Wesbusch, Hans Paschiersz van **53**, 61-64
 Wesbusch, Neeltje (van) **25**, 165
 Wesbusch, Passchier van **16**, 114, **25**, 153¹⁶²
 Wesley, gebr. **5**, 116
 Wesley, John **1**, 63, **12/13**, 200
 Wessanen en Laan, fa. **6**, 176-178, 186
 Wessel, J.H. **1**, 33, **21**, 12
 Wessels, Dirk **56**, 30, 33-35
 Wessels, Hendrik **56**, 28
 Wessels, H.D. **7**, 9, 66-81
 Wessels, Loes **7**, 108
 Wessem en Co., fa. **6**, 177
 Westenburg, Gerhard **1**, 60, **4**, 23, **11**, 174-175, **12/13**, 113, **20**, 32, **22**, 100
 Westendorp, Matthijs **11**, 66
 Westendorp, Gerrit **16**, 223
 Westendorp, Jan **16**, 202-203, 208-209
 Westendorp Boerma, Nicolaas **14**, 49
 Westerdijk, Jan Barendsz **20**, 39
 Westerdijk, Pieter **21**, 154
 Westerdijk, P.B. **51**, 180-185, 188, **11**, 119, 124, **14**, 34, 37, 42, 47
 Westerhof, W.B. **24**, 204
 Westerhoff, Lodewijk van **16**, 72
 Westerhuis jr, Adriaan **16**, 188
 Westerhuys, Meindert **16**, 190⁴⁴
 Westerkappel, Susanna van **6**, 134
 Westerman Holstijn, J. **51**, 192, **10**, 90³, 100-102
 Westermann, C. **5**, 21
 Westermannus, Adamus **20**, 109-110, 125
 Westfalen, Adriaen **19**, 131³
 Westfrese, familie **20**, 42
 Westheymer, Bartholomeus **53**, 137
 Westin, Gunnar **2**, 72, **3**, 41-42
 Wesstra, Th. A. **8**, 64
 Westra, J.L. **24**, 204
 Wethmar, H. **7**, 99
 Wetstein, J.J. **20**, 188, 191
 Wetzens, J. van **24**, 204
 Wever, uitgeverij **7**, 106
 Wever, Damas *zie*: Hoorn, Damas (David) van
 Wever, Hans de *zie*: Busschaert, Hans
 Wever, Jan (Johan) de (ook Breiden, Johan van) **7**, 69-72, 76, **22**, 95⁷⁶, 99, 105
 Weyden, Rogier van der **51**, 1
 Weydmann, Ernst **51**, 98
 Weyer (Wier), Matthias **20**, 241-247, **22**, 168¹³
 Weyman, familie **19**, 47
 Weyman, Dirck **19**, 7, 43-51
 Weyman, Jan **19**, 44-46
 Weyman sr, Jan **19**, 46
 Weyman, Stijntje **19**, 44-46
 Weyne, vrouw van Dort, Jan van **54**, 140
 Weyngaerde, Cathelijne vanden **52**, 40
 Whiler, Nicholas **12/13** 118⁵³
 Wiclif, John *zie*: Wyclif, John
 Widjaja, Albert **9**, 43
 Widouw, Lübbert **20**, 30
 Wieder, Frederik Casparus **22**, 205
 Wielen, Stalpart van der *zie*: Stalpart van der Wielen
 Wieling, F.E. **24**, 141
 Wieling, S.E. **11**, 62, 73, **24**, 123
 Wier, Jan (Johannes) **17**, 87, **20**, 243
 Wier, Matthias *zie*: Weyer, Matthias
 Wieringa, Henricus **22**, 209
 Wieringen, familie Van **20**, 42
 Wierix, Hieronymus **25**, 39
 Wiersinga, Willem Arentinus **3**, 26
 Wierts (van Lier/Leer), Popken **20**, 241-247
 Wiettieszoon, Pieter **22**, 61
 Wiggerinck, Jan **54**, 177
 Wiggers, Barbara **16**, 84
 Wiggers, Eeuwe **22**, 63
 Wigger(t)s, Willem **54**, 171, **56**, 167-169, **16**, 73
 Wijbenga, S. **11**, 49
 Wijbes, Hindrik **21**, 122, 125
 Wijbrands, Aemilius Willem **10**, 99
 Wijbrands, Sander **23**, 53, **25**, 171
 Wijbrands, Wilhelmina **2**, 81
 Wijck, Otto Segers van **16**, 82
 Wijhe, Jan van **54**, 103, 197
 Wijk, A.W. van **53**, 11
 Wijk, Klaas van der **22**, 191
 Wijk, N. van der **15**, 11, 155-159
 Wijma, Maria **25**, 126⁴⁸
 Wijnands, Abraham **21**, 205¹⁵
 Wijnands, Barend **8**, 54

- Wijnands, Dirk **8**, 54
Wijnands-Leeuw, Catharina **8**, 54
Wijnberg, Catharina **25**, 180
Wijngaart, Govert van den **25**, 139¹¹²
Wijngaarts, Anna Meijnderts, **25**, 162-163
Wijngaerd, Lijsbeth, vrouw van Hildernis, Willem **19**, 141³⁹
Wijngaert, Cornelia van den **17**, 9²
Wijngaert, Tobias Govertsz van den **8**, **37**, **16**, **178**, **17**, 9²
Wijnman, H.F. **5**, 93-94, **15**, **80**, **16**, **87**, **20**, **71**
Wijnsteker, Marybus de **2**, 114
Wijse, Joris de **6**, 124
Wijse, Jurriaan de **6**, 124
Wijsman, H.M. **52**, 203
Wilde, Jacquemyne de **24**, 15
Wilde, Gerhede de **8**, 49
Wildeman, Floris Florisz **14**, 94, 99, **19**, 138
Wildeman, Floris Gerritsz **14**, 99
Wildeman, Gerrit **19**, 138
Wildschut, Henk **11**, 10⁴
Wilhelmina, koningin der Nederlanden **3**, 96
Wildeman, Floris Florisz **14**, 94, 99, **19**, 138
Wildeman, Gerrit **19**, 138
Wildschut, E.D. **24**, 203
Wildschut, Gysb. **24**, 203
Wilhelm, graaf van Hessen **53**, 131
Wilini, Sandor **12/13**, 156-159, 165, 167³³
Wilken, Johan **20**, 21
Wilks, Michael **24**, 205
Willeboorts, Jacobus **25**, 163
Willeboorts, Remeus **25**, 163
Willeboortssone, Cornille (uit Holland) **2**, 114
Willebouts, Cornille 'van Zoutlandt' **2**, 114
Willem (dopers leider A'dam) **12/13**, 33-34
Willem (van Utrecht) **56**, 189
Willem glazenmaker *zie*: Glasmaker, Willem
Willem, hertog van Gulik **12/13**, 112²⁹, 114, 134
Willem IV de Wijze, hertog van Hessen *zie*: Hessen, Willem IV de Wijze, hertog van
Willem, hertog van Kleef **54**, 141, **11**, 180, 182, 184
Willem Adriaan, graaf van Nassau **24**, 255
Willem Lodewijk van Nassau, stadhouder **15**, 67, 69, **20**, 139
Willem van Oranje, prins **53**, 132, **54**, 144, 149, **56**, 28-29, 41, **1**, 16, **6**, 98, 155, **7**, 22, **10**, 20, **12/13**, 57-58, 67, **14**, 169, **15**, 50, **16**, 66, **17**, 60, **18**, 17, 101, **19**, 48, **20**, 89-91, 182
Willem I van Oranje, koning **51**, 12-13, 71, 131, **11**, 79, **21**, 141, 231
Willem II van Oranje, koning **20**, 199, **21**, 142, 145
Willem III van Oranje, koning-stadhouder **56**, 70, **5**, 105, **6**, 149, 157, **7**, 26-27, **9**, 18-21, **20**, 103, **21**, 145, **23**, 8, 46, 150-154
Willem IV van Oranje, prins **16**, 203, **24**, 186-203 *passim*, 260
Willem V van Oranje, prins **51**, 12-13, **16**, 202-203⁹⁵, **20**, 192-194, **22**, 236, **24**, 261
Willemont, Jan de **2**, 116
Willems, Frerich **20**, 41
Willems, Hans **7**, 104
Willems, Jacob **20**, 39
Willems, Jan **22**, 111
Willems, Jan (tripmaker) **25**, 56
Willems, Jater **54**, 120
Willems, Johan (van Roermond) **12/13**, 41-55 *passim*
Willems, Margriete **54**, 111
Willems, Maritge, vrouw van Harmense, Gerrit **14**, 98
Willems, Maritgen, vrouw van Jansz, Willem **54**, 152
Willems, Michiel **2**, 119
Willems, Willem **2**, 116
Willemsdr, Oede **54**, 115
Willemse, C.W.A. **4**, 7, 9-21
Willemsz, Adriaen **23**, 55
Willemsz, Aernt **7**, 85
Willemsz, Barwoult **56**, 215
Willemsz, Dierck **20**, 57
Willemsz, Heynrick **54**, 121
Willemsz, Isaac **14**, 165, **22**, 128²⁹, 132
Willemsz, Jan **54**, 30-32, 37-39, 41, 64
Willemsz, Pieter (Hoorn, ca 1560-?) **52**, 78, **20**, 244-245
Willemsz, Pieter (kunstschilder, 17^e e.) **6**, 118
Willemsz, Rutger **15**, 80
Willemszen, Louwerens **16**, 115⁸
Willemszone, Herman **2**, 114
Williams, George H. **1**, 40, 41, 43, 49-50¹⁵, **2**, 37-38, 78, 5, 21, **7**, 110, 8, 19, 21, **10**, 42, 70, **12/13**, 83¹², 107, 115, **18**, 9
Willibrord, heilige **22**, 27
Willigen, Gerrit van **19** 141⁴⁰
Willigen, familie Van der **17**, 53⁶⁶
Willigen, Adriaan van der **16**, 161, **21**, 68¹⁴

- Willink, familie **52**, 111-112, **22**, 238, **23**, 95¹²
 Willink, Abraham **16**, 187
 Willink, Ananias **56**, 50, 65
 Willink, Bernardus **16**, 203^{9a}, 211, 214
 Willink, Frans **11**, 111
 Willink, Jan Ananias **51**, 126, **52**, 112, **11**, 48, **16**, 203⁴³, 215
 Willmet, Joannes **11**, 60, 76
 Wilmink, A. **21**, 155¹⁹
 Wilmink Gzn, J.H. **18**, 64
 Wils, George **2**, 129³⁵
 Wils, Gille **2**, 129³⁵
 Wilsterman, Peter **20**, 53^{20a}
 Wilschut, familie **24**, 194
 Wilschut, E.D. **24**, 203
 Wilschut, Gysbert **24**, 203
 Wimmer (Vinnius), Dionysius *zie*: Vinnen (Vinnius), Dionysius
 Winckedr, Melle **22**, 63
 Wincker, Willem **16**, 84
 Windholtz, De (generaal, commissaris Deventer, 1672) **56**, 65
 Windig, Jacob Teunis **55**, 8
 Windig, Ysebaart **54**, 52
 Winkel (edelman Pommeren) **20**, 27
 Winkel, Jan te **16**, 49
 Winkel, Jacob van **8**, 51
 Winkler, C. **51**, 191
 Winkler Prins, A. **11**, 74⁷⁷
 Winsemius-Oosterbaan, R. **21**, 7, 207-227
 Winssem, familie Van **56**, 2-14, **12/13**, 37
 Winssem, Beatrix, vrouw van Winssem de Oude, Johan **56**, 14
 Winssem, Jacob van **56**, 3, 5, **11**, 93-94, **20**, 19
 Winssem de Jonge, Johan van **56**, 5, 7-8, **11**, 93
 Winssem de Oude, Johan van **56**, 8, 12, 14, **20**, 23⁶³
 Winssem, Lubbe van **56**, 2, 4-5
 Winsum, Peter van **25**, 57
 Winsz, Vranck **54**, 159
 Winter, H. de **51**, 9
 Winter, H.A. van **7**, 103
 Winterswijk, Gosen van *zie*: Herwerden, Jacob van
 Winther, Justus **12/13**, 130¹⁰⁹
 Winthuysen Hendrik Govertsz **25**, 121²³
 Wippe, Joris **23**, 57-58
 Wirden, Thomas Jansz van **56**, 5
 Wirth, Herman **24**, 265
 Wissel, Felix van der **14**, 52¹⁴⁶, **21**, 169, 178, 189, 194⁸⁹, **24**, 278
 Wisses, Martin **20**, 115
 Wissowatius, Agneta **25**, 160
 Wissowatius, Andreas **10**, 80, **23**, 84, **24**, 312, **25**, 128, 151, 163-164, 198
 Wissowatius, Angenietje **25**, 165
 Wissowatius, Anna Dirks **25**, 165
 Wissowatius jr, B. **24**, 312¹⁰
 Wissowatius, Cornelis **25**, 164
 Wissowatius, Daniel Dirksz **25**, 164
 Wissowatius, Dorothea **25**, 164
 Wissowatius, Faustina **25**, 164
 Wissowatius, Niesje **25**, 165
 Wissowatius, Rachel **25**, 165
 Wissowatius, Rebekka **25**, 165
 Wissowatius, Theodorus **25**, 164
 Wiszowaty, familie *zie*: Wissowatius, familie
 Wit Abraham Abrahamsz de **16**, 162⁸
 Wit, Barend de **8**, 51, 54-55
 Wit jr, Is. de **24**, 64
 Wit, Jacob de **24**, 256-257
 Wit, Jochum de **8**, 51
 Wit, Kornelis de **53**, 67, **16**, 184
 Wit, Maartje Jans de **19**, 133
 Wit, Margaretha de **19**, 132
 Wit, Neeltje de **21**, 155
 Wit, Sytge de **18**, 42⁸
 Witses, Pieter **10**, 19
 Witsius **20**, 121
 Witt, gebroeders De **6**, 149, **16**, 39, **17**, 134
 Witt, Cornelis de **6**, 149, **17**, 134
 Witt-Haesbaert, Imke de **5**, 104, 109⁴⁰
 Witt, Jacob de **51**, 13
 Witt, Johan de **6**, 147, 149, **16**, 39, **17**, 134
 Witt, Tjark Klassen de **20**, 55²¹⁰
 Witte, Petrus de **23**, 153
 Witte van Citters, Jacobus de **21**, 152
 Witten, Johann **18**, 24-25
 Witteveen, J. **18**, 106
 Witteveen, K.M. **4**, 63
 Woeldereren, C.A. van **16**, 66
 Woelderink, J.G. **20**, 86-87
 Woelinga, H.D. **3**, 7, 21-32, 44, **4**, 62, **10**, 81¹¹, 86²², **18**, 126
 Woens, Jan Baptista **25**, 160
 Woeringen, Henrick van **52**, 43
 Woestenrath, Lammert **23**, 71
 Woidowski, Andrzej **8**, 23, 25
 Wolber de napschraper **56**, 28
 Wolf, L.L. **24**, 63
 Wolf, Augustijn de **14**, 159

- Wolff, Betje **52**, 102, 217, **54**, 22
 Wolff-Craandijk, Isa **25**, 87³
 Wolff, familie De **16**, 106, **18**, 47, **24**, 249, 252
 Wolff-Symons, Elisabeth de **18**, 46
 Wolff, Elisabeth de, weduwe van Erpecum,
 Jan van **18**, 46, 51
 Wolff, Isaac de **18**, 46
 Wolff, Pieter de **24**, 249, 254-255
 Wolff-van Reessen, Mevr. De **16**, 106
 Wolkan, Rudolf **51**, 102, **3**, 41-42, **8**, 42
 Wolmer de Napschraper **56**, 28
 Wolter *zie*: Herwerden, Jacob van
 Wolter schoolmeester **25**, 54
 Wolters, familie **21**, 231
 Wolters, J.B. **21**, 231, **23**, 112
 Woltersdorff, Ernst Gottlieb **51**, 82
 Wolter, J.J. **7**, 15¹⁶, **10**, 74, **12/13**, 16, 22, 65²⁶,
 19, **12**, **22**, 39, 46
 Wolzogen, Johann von **17**, 183, **24**, 311, **25**,
 224
 Wolzogen, Ludwig von **17**, 183
 Wonder, P.C. **53**, 51
 Woodford, William **19**, 23²²
 Wormer, Dirk van **54**, 122
 Wormser, Johan Adam **18**, 93
 Worp, Jacob Adolf **21**, 158
 Wouda, Petrus Herens a **22**, 60
 Woude, A.M. van der **1**, 86-107 *passim*, **10**, 49,
 23, 32
 Woude, D.M. van der **4**, 61
 Woude, Jacobus van der **24**, 204
 Woude, Rolf van der **25**, 231
 Woudstra-Gorter, J. **7**, 98, 103
 Wouter (dominicaan) **54**, 79
 Wouters, familie **21**, 231
 Wouters, Cornelius **11**, 180
 Woutersen, Dirck **16**, 23
 Woutersen, Jan **20**, 92
 Woutersz, Jan **54**, 113
 Woutersz, Mouryn **7**, 85
 Wouwe, Catharina van **22**, 76
 Wouwer, Johan van **20**, 53
 Woynat, Cornelius **25**, 165-166
 Wtenbogaert, Johannes **6**, 110
 Wüst, Eduard **5**, 117
 Wuite jr, G. **51**, 186-199
 Wuite Jzn, G. **11**, 119, **14**, 16¹⁸
 Wuite, J.J.A. **21**, 178³⁷
 Wullebrechts, Jeronimus **17**, 69, 74
 Wullen, Gerlach von **22**, 96⁸⁰
 Wullenwever, Johann **20**, 25
 Wulung, Kiai Ibrahim Tunggul **2**, 145
 Wumkes, G.A. **18**, 100
 Wurf Bain, Jetje **6**, 131
 Wybes, Ristje, wed. van Jans, Jeltje **16**, 191⁴⁵
 Wybrands, Aemilius Willem **52**, 201, **53**, 12,
 3, 42, **21**, 147, 149, 153, 159
 Wybrands, Anna **21**, 155
 Wybrands, Christiaan Nicolaas **21**, 7, 147-164
 Wybrands jr, Karel **21**, 147, 161
 Wybrands sr, Karel **21**, 147
 Wybrands, Pieter **21**, 147
 Wybrands, S. **23**, 53
 Wybrands, W. **21**, 35
 Wybrands, Wilhelmina **21**, 155
 Wybrandsz, Reinier **55**, 45, **14**, 155, **25**, 189
 Wybrants van de Jouwer, Sander *zie*: Jouwer,
 Sander Wybrants van de
 Wyclif, John **12/13**, 185, **19**, 9, 19-27 *passim*,
 23, 22
 Wylick, familie Van **24**, 47
 Wylick, Jacob van **24**, 47
 Wylicks (Wylicx) van Santen, Derck **17**, 66-
 68, 73, **19**, 90
 Wylicks, Reynder **17**, 66¹⁰¹
 Wynalda, Age **24**, 63-64, 75
 Wynalda, Geesje **24**, 63
 Wyngaerde, Cathelijne van den **52**, 40
 Wyngaerden, Brunninck van **2**, 113
 Wyngaerden, Godschalk van **7**, 85
 Wynsem, familie Van *zie*: Winssem, familie
 Van
 Wyringen, Diever van **56**, 15
 Wyttenbach, Daniel **11**, 30
- Y**
 Yates, Frances **12/13**, 69
 Ydewons (van Langweer) **54**, 121
 Ydse Gaukes **18**, 101
 Ygesz, Yge (Ige, Iges) **17**, 70, 74
 Yk, Cornelis van **23**, 85⁵⁴
 Ylstra, Sigefridus **8**, 69²²
 Ymck, vrouw van Douwes, Merck **22**, 63
 Ynghelsman, Benedictus den **2**, 114
 Yntema, Gerardina Jacoba (Daatje) **23**, 95-96
 Yntema, Jacob Wybrand **1**, 25, 29, **23**, 95, 112
 Yoder, Christian **19**, 127⁶⁴
 Yoder, Edward **1**, 47
 Yoder, John D. **7**, 92
 Yoder, John Howard **1**, 48-49⁵, **2**, 36, 39, 43-
 44, 57-58, 79, **3**, 33-40 *passim*, 48, **4**, 33, 35,
 41, 47, 63-64, **6**, 47, 63¹³, 96-103, **15**, 11,

- 151-153, 157-159, **22**, 144, 189, **24**, 155²⁷, 285
 Yoder jr, S.E. **6**, 8, 96-104, **7**, 14
 Ypes, Jan **24**, 100
 Ypey, Annaeus **54**, 80
 Ysbrantsz, Claes **54**, 153, **5**, 61²⁵
 Ysbrantsz, Floris **54**, 153, **56**, 217
 Ysbrantsz, Jacob **14**, 92-99 *passim*
 Ysenbeek, C.T. **24**, 204
 Ysenburg-Büdingen, graaf **20**, 176⁶²
 Yseneyn, Jehan **2**, 129³⁵
 Yver, Jan **6**, 128
 Yzenbeek, familie **21**, 230
- Z**
 Zacharias **21**, 212
 Zaenderdam, Pieter Claesz *zie*: Claesz, Pieter (van Zaenderdam)
 Zahler, Melchior **8**, 101, 104-106, **19**, 111⁹-112
 Zalm, familie *zie ook*: Salm, familie
 Zalm, Abraham **16**, 200⁸²
 Zalm, Jacob **16**, 200⁸²
 Zalm, Klaas Jansz **16**, 200⁸²
 Zalm, Maria **16**, 200⁸²
 Zalm, Marritje Sijbrands **16**, 196⁶⁴
 Zangers, Herman 't **17**, 57-59, 73, **19**, 96, **22**, 125
 Zanten, Jacobus van **8**, 50, 60, **16**, 187³⁴
 Zapf, Hauptrecht **1**, 54
 Zeeldrayers, Godevaart **22**, 72¹⁸-73
 Zeeman, Bert **21**, 147-164
 Zeeuw, R. de **8**, 89
 Zeg(h)ers, Guillam **54**, 153, 186
 Zeilmaker, A.P. **10**, 99
 Zeilmaker, Gerrit Dirksz **20**, 20
 Zeilmaker, Willem Dirksz (ook Jacobsz, Jacob, van Amsterdam) **54**, 86, 119, 140, **56**, 22, **10**, 31, **22**, 84²¹
 Zell, Katharina **2**, 71
 Zell, Matthäus **2**, 71
 Zellaert, Guillaume **2**, 129³⁵
 Zeller, Rudolph **21**, 179
 Zeman, Jarold Knox **3**, 46
 Zernike, Annie *zie ook*: Mankes-Zernike, Annie **11**, 85
 Zesen, Philips von **6**, 121
 Zeylmaker, Clement Hendricksz **25**, 89
 Zichem, Eustachius van **54**, 77
 Ziegler, Andrew **9**, 24
 Ziegler, Clemens **1**, 43, **2**, 59, 71
 Zieglschmid, A.J. Friedrich **8**, 42
 Zieltogt, Elfke Jacobs **17**, 144
 Ziesenis, B.W.H. **6**, 128
 Zijbrants, Nanne **22**, 57
 Zijl, Th.P. van **5**, 7, 77, **8**, 33
 Zijlstra, Samme **10**, 9-10, 29-44, 60, 61-69, 12/13, 10, 71-82, **14**, 179, **15**, 10, 65-78, 135-142, **18**, 7, 11-37, 141-144, **19**, 8-13, 191-218, **20**, 25, **22**, 8, 24, 43, 49-67, 232, 23, 7, 133-149, **25**, 8, 41-64, 227
 Zijp, R.P. **7**, 100
 Zijpp, Nanne van der **1**, 15, 25-26, 31, 34, 99, **2**, 15, 72-76 *passim*, 82, 87-88, **3**, 50, 52, 59, **6**, 20, 37-38, 40, 48, 154, **7**, 13, 29-30, 105, **8**, 10, 32, 40, 88-89, **9**, 48, **10**, 46-47, 71, 91, **11**, 11, 126, 12/13, 14-15, 18, 20, 141, 198, 277, 286, 288, **15**, 20, **16**, 7, 11, 181, **18**, 77, **19**, 93²⁷, **20**, 11, 86⁷, 244
 Zijthoff, Hendrika ten **24**, 58
 Zijtsema, Jacobus **16**, 203⁹⁴, 214, 225
 Zilis Jacobs **52**, 15-16, 18, 4, 26, 28, 12/13, 273, **15**, 62, 17, 66, **22**, 109, 111
 Zilverberg, Siegfried Boudewijn Johan **3**, 42, **6**, 9, 154-163, **7**, 14¹⁴, 107, **10**, 77-78, 91, 111², **11**, 11, 12/13, 14-16, 18, 20, **16**, 12, 17, 8, 153-187, **20**, 181-194
 Zimmerman, Johan Carl **21**, 152
 Zink, Johann Christian **20**, 170³¹
 Zinspenning, Judith **5**, 96³
 Zinzendorf, Benigna von **20**, 172⁴⁰
 Zinzendorf, Erdmuth von, geb. gravin Reuss **20**, 172^{38, 40}
 Zinzendorf, Nicolas Ludwig graaf von **51**, 157, **1**, 62-63, **5**, 95-113, 116, **19**, 123, **20**, 157-179 *passim*, **21**, 202⁷, **24**, 139, 255
 Zittart, Gijsbert **20**, 190
 Zittart, Koenraad **20**, 190
 Zoet, Jan **16**, 81, 107, **25**, 174-175
 Zoete, Nicolaas de **52**, 33, 37-38, 41
 Zomer, David **2**, 129³⁵
 Zondervan, J.W. **17**, 191-193
 Zondervan, P. **14**, 26⁵¹
 Zoutevisch, Cornille **2**, 129³⁵
 Zschäbitz, Gerhard **4**, 33-43 *passim*, **5**, 68, 70
 Zuiderhoef *zie*: Suyderhoef
 Zumpe, Hans **9**, 52
 Zundt, Jacques van der **2**, 113
 Zutphen, Christoffel van **54**, 118, **56**, 22, 193
 Zutphen, Hendrik van *zie*: Kistemaker, Hendrik
 Zuttere, Pieter de (ook Hyperphragmus) **25**, 62

- Zuyderhuysen, Harman van **54**, 152, 186
 Zuylen van Nyevelt, C. van **51**, 71
 Zwaardecroon, familie **22**, 233
 Zwaardecroon, Hendrik **22**, 233
 Zwaardecroon, Magtilda **22**, 233
 Zwaardemaker jr, Hendrik **6**, 176
 Zwaardemaker, fa. J. Hzn **6**, 176
 Zwaardemaker, familie **51**, 133
 Zwaardemaker, Hendrik **6**, 176
 Zwalmé, Adriaan vander **2**, 118, **24**, 19
 Zwane, Jasper **56**, 17
 Zwart, Simon Pietersz **17**, 146, 148
 Zwarte, Jacob de **2**, 110-111
 Zweite, Arnim **17**, 193
 Zwertner, broeder **3**, 61
 Zwicker, Daniël **8**, 38-39, **23**, 77, 84, **25**, 8,
 113-166, 222-223
 Zwicker, Friedrich **25**, 123
 Zwicker, Samuel **25**, 124
 Zwicker, Susanna **25**, 123, 133
 Zwieten, Joost van **9**, 60¹⁷
 Zwingli, Huldrych **51**, 157, **52**, 10, **53**, 5, 92,
 100, 124, **54**, 90-97, **1**, 45, 55-57, **2**, 26-27,
 29, 39-58 *passim*, **3**, 7, 14, 17-18, 28, 36, 39,
 48, **4**, 32, 47, 63, 69, **5**, 26, 31, 108³⁷, 111⁴⁴,
6, 14-15, 21, 26, 30, **7**, 51, 57, 60, **8**, 14, **9**,
 105, 109, **11**, 158, 191, **12/13**, 79, 119, 204,
 207-208, 212-213, 276, **15**, 130, **19**, 27, 33,
 62-63, 66, **20**, 18, 139, 181, **22**, 10, 13⁸, 15,
 37, 39, 144⁷-148²⁷, 170-171¹⁷, **23**, 12-13¹²
 Zwol, Jehan van **2**, 114
 Zygmunt, J.F. **5**, 52-53, **10**, 56
 Zylis Jacobs *zie*: Zilis Jacobs

Register op plaatsen, streken en landen

A

- Aalsmeer **54**, 121, **55**, 47, **3**, 45, 83, 86, 92, **7**, 88, **11**, 5, 50, 55, 70, 75, **12/13**, 232, **20**, 229
Aalst **22**, 70, 72
Aardenburg **52**, 94, **53**, 94, **55**, 76², **56**, 41-42, **2**, 92, 106, 109, 125-127, **3**, 44, 85, **8**, 37, **14**, 20, 173, 176-177, **20**, 122, **21**, 173, **24**, 63
Aargau **51**, 103
Aartswoud **7**, 87
Abbekerk **17**, 91
Abcoude **54**, 87, **56**, 173-174, **24**, 40
Accra **4**, 51, **6**, 78-79, 95
Achaia **18**, 31
Achlum **22**, 64
Achterdiep **24**, 101-102, 111
Achterhoek **18**, 86
Achtkarspelen **1**, 100
Ack-Metsched **51**, 120
Adorp **24**, 95-96
Aduard **51**, 41
Aengwirden **1**, 100
Afrika *zie ook*: Zuid-Afrika **2**, 21, **3**, 45, **9**, 31, 41, **12/13**, 197, 226, **18**, 123, **24**, 147, 1550, 254
Agnietenberg, klooster op de *zie*: Bergklooster
Ahaus **54**, 139, 174, **56**, 12-13, **2**, 83-84, **7**, 67-68, **20**, 43
Aire **24**, 14
Aken **54**, 78, 120, **1**, 76, 78, **4**, 27¹⁶-28, **8**, 42, **9**, 125, **12/13**, 267, **18**, 45, **20**, 89, **21**, 16-17
Akersloot **1**, 96
Akkrum **1**, 98, **5**, 108, **11**, 68, **14**, 16, 18, 30, **22**, 222
Akswijk *zie*: Middelle
Albergen **18**, 68
Alberta **17**, 21
Aldekerk **9**, 17
Alekseifeld *zie*: Polewoje
Alexanderkroon *zie*: Grisjkowka
Alexandrië **8**, 21
Alken (Luik) **54**, 120
Alkmaar **51**, 16, **52**, 61, 94, 110, **53**, 169, **54**, 29, 36, 80, 98-99, 105, 113-114, 153, 182, **55**, 3, 46, 64¹, 76², **56**, 165, 188, **1**, 87, 91, 95-96, **5**, 96³, 115, **7**, 104, **8**, 24, 37, **10**, 10, 89-90, 92-105, **11**, 71, 120, **12/13**, 33, 116, 266-267, **14**, 8, 25, 87-110, **15**, 70, **16**, 182, 184, 198, **17**, 70, 110, **19**, 8, 49, 131-147, **20**, 39, 94, 187, 232, **21**, 169, 177, 179, 195, **22**, 107, 125, **24**, 65, 80, **25**, 79, 93
Almelo **55**, 76², **56**, 117, **1**, 23, **6**, 130, **11**, 75, **14**, 24, **16**, 222, **18**, 67, 71, 77-78, **19**, 49, 94, **21**, 233, 239
Almen **7**, 71-74
Alphen **52**, 41-42, **7**, 84
Allzheim **9**, 14
Altai **19**, 175, 186-187
Altona *zie*: Hamburg/Altona
Amager **20**, 13
Ameland **51**, 60, **52**, 23, 74, 78, 85, 94, 97, **53**, 80, **54**, 14, **56**, 110, **4**, 62, **11**, 51, 55, 70, 74, **14**, 20, 34, 49, **16**, 189, 191-192, 221
Amerika **51**, 94, 96, 101, 120-122, 128, **52**, 109, **54**, 198, **1**, 33, 35, 45, 47, **2**, 22⁶, 38, 43, 73, 75, 79, **3**, 41-43, 46, 33, **4**, 32-33, 61, 63, **5**, 67, 108, 109³⁸, 114-118, **6**, 9, 102, **7**, 103, **8**, 10, 69, **9**, 9, 11, 14-15, 23-25, 28-29, 33, 47-49, **10**, 27, 42, 48, 71, **11**, 120, **12/13**, 226-227, 233, 235, 240, 242, 285-286, **14**, 20, **15**, 20-21, 157, **18**, 37, 124, **19**, 7, 107, 128, 176, 232, **20**, 87, 171, 192, 237, **21**, 99, 130, 165-197 *passim*, 173, 175, **22**, 179, 188, 211, **23**, 117, **24**, 141, 154, 159-184, 254
Latijns-Amerika **2**, 21, **9**, 31, 39, **12/13**, 226
Noord-Amerika **51**, 96-97, 122, **4**, 51, **6**, 48, **7**, 31, 103, **9**, 31, 33, 48, **12/13**, 181, 226, 230, 233-235, 240, 245, **15**, 20-21, **18**, 7, 124, **19**, 7, 83, 177-179, **20**, 33, 55, **24**, 116, **25**, 17, 171
Verenigde Staten **56**, 65, **2**, 67, **3**, 46, **7**, 93, **8**, 42, 65, **9**, 31, 48, 51, **10**, 97, **12/13**, 169, 223, 227, 233, 240, 246, **15**, 156, **17**, 7, 21, **20**, 192, **21**, 8, 129-130, **23**, 117, 141, **24**, 159-184, 273-274, 276, 312
Zuid-Amerika **1**, 35, **6**, 40, **16**, 168, **19**, 178
Amerongen **11**, 75, **14**, 173
Amersfoort **55**, 119-137, **1**, 8, 72-74, **3**, 7, **15**,

- 46, 79, **17**, 154, **21**, 186, 196, 191, **23**, 69, **25**, 7
- Amstel **16**, 100, **24**, 40
- Amsterdam **51**, 5, 8-9, 15, 36-38, 66-67, 70-71, 74, 94, 106, 117, 119, 121, 125-126, 129, 132-140, 153-155, 165, 167-168, 180, 184, 187, 193, 201, 205, **52**, 54, 73-74, 82, 85, 90, 94, 97, 104, 111-112, **53**, 1-35 *passim*, 83-84, 109, 120, 139, 148, 159, 168, 173-174, 193, **54**, 7, 18, 24, 30, 37, 40, 68, 78-79, 81, 84-88, 94, 97-106, 111-117, 120-122, 125-126, 137, 139-141, 148-150, 155, 159, 170, 172-173, 181, 194-197, **55**, 3, 43-84, 108, 115, 120, 124, 126-127, 136-137, 142, **56**, 6-7, 22, 45-46, 53, 67, 73, 95, 110, 120, 127, 134-137, 140, 146, 149, 161-163, 166, 172-177, 181, 187-188, 211, 216, 1, 8, 11-12, 13, 24, 35, 58, 62-63, 73, 77, 91, 101, 105, **2**, 8, 72-73, 76, 81-86, 89, 91, 119, 126, **3**, 43-45, 59-60, 89-90, 94, 99, 4, 8, 15, 62, 83, **5**, 43, 61-62, 65, 77, 87-88, 93, 95¹-98¹⁰, 102-104, 106-111, 119-120, **6**, 7, 97-98, 102, 105-122, 124-153, 155-159, 170-187 *passim*, 7, 82-83, 96-99, 102, 106-107, **8**, 10, 29⁴⁶-30, 32-42, 55, 60, 69, 100-104, 110, **9**, 10, 16, 23-25, 36-38, 40-41, 44, 48, 52⁴, 60, 106, 111, 114-115, 121, 124-125, **10**, 10, 20, 53, 59, 70, 73-74, 77-90, 97-98, 110-112, **11**, 9, 11-43 *passim*, 44-86 *passim*, 93, 97-98, 109-117, 120, 134, 159-160, 169, 175-176, **12/13**, 9-12, 20, 22, 29-40, 113-114, 141, 196, 206, 267, 272, 284, 286, 288, **14**, 7-9, 11-53, 55, 57-59, 61-63, 84, 87-111 *passim*, 155, 159, 161, 166, 172, 174, 180, 183-189, **15**, 10, 20, 43-44, 48, 62, 70, 74, 79-96 *passim*, 97-115 *passim*, 123-124, 130, 133, 135, 141, 146, 149, **16**, 7, 10, 15, 41, 44-46, 51, 65-112 *passim*, 118, 171-173, 177-226, **17**, 7-30 *passim*, 34, 36, 39, 51, 53, 58, 60-61, 64, 68-70, 78-79, 87-89, 92, 101-130, 143, 146, 148, 153-187 *passim*, **18**, 8, 25, 27, 39-52, 66, 71, 83, 86, 91, 97-99, 105-106, 126, **19**, 8, 12, 44, 48-50, 81-82, 91-92, 107, 109, 112, 114-115, 121, 137, 139, 146, 149, **20**, 7-8, 16-18, 20, 22, 30, 40, 58, 89, 108, 110-111, 113, 119, 134, 161, 164-165, 171-175, 183, 185-187, 189-190, 196, 198-199, 205-206, 225, 227-229, 231, 233, 236-237, 241-247, **21**, 7-8, 22, 39-62 *passim*, 63, 69-77, 112, 133-145 *passim*, 147-164 *passim*, 176, 178-179, 182, 184-185, 188, 190, 194, 229-230, 232-233, 237, 239-240, **22**, 60, 66, 82, 84, 86-89, 94, 103, 106-107, 109, 123-125, 132, 229, 231, 235, 237-239, **23**, 25, 32, 36-37, 53, 75-90, 91-118 *passim*, 119, 124, 151, **24**, 14, 33-35, 39-60 *passim* 61-65, 70-71, 117-138 *passim*, 139-140, 142, 187-188, 193, 195, 220, 222, 249-262, 274, 276-277, 279, 285, 310-313, **25**, 7-8, 79, 85-112, 113-166, 167-195 *passim*, 196, 198, 200, 202, 212, 216, 221, 227, 229-230
- Américain **3**, 51
- Beurs **18**, 42
- Burgerweeshuis, Amsterdams **21**, 149-151, 157-158, 160
- Groote Spijker **8**, 30
- Lam, bij het **2**, 76, **3**, 53, 99, **5**, 107-110, **6**, 159, **9**, 114, **10**, 86, **11**, 11-12, 17-22, 27, 33
- Noorderkerk **3**, 94
- Onze Lieve Heer op Zolder **3**, 90
- Seminarium **3**, 43, 50-55, **6**, 17,
- Singelkerk **52**, 74, **2**, 76, **3**, 89, 92-93, 99, **5**, 87, **6**, 7, **7**, 96, 9, 48, **11**, 47, **16**, 177-178, 224-225, **18**, 8, 45, **23**, 95, 102
- Toren, bij de **51**, 126, **55**, 71, 77-89, **6**, 159, **8**, 100, **16**, 177-226 *passim*, **17**, 108-113, 154, **18**, 39, 42, 45, 47-48, **20**, 161, 190, **21**, 77, **22**, 238, **23**, 77, 80-82, 84-86, 89, **24**, 33-34, 39-40, 49, 52, **25**, 129, 132, 134, 138, 140, 153-155, 172, 176, 194
- Zon, bij de **3**, 53, 90, 99, **5**, 88, **11**, 11, 21-22
- Amt Gotorf **20**, 52
- Andreaswalde **25**, 130
- Anjum **56**, 26, **22**, 44
- Antiochië **8**, 21
- Antwerpen **51**, 1, **52**, 36, 38-39, 43, **53**, 41, 115, 1, 25, **54**, 87, 113, 115-118, 143, **55**, 108, **56**, 172, **2**, 87, 105-108, 112, 119, 126, 133, **4**, 9-10, 13, **5**, 91-92, **6**, 118, **7**, 82, **8**, 24, 110, **10**, 13, 19, **11**, 103-106, 135-137, 175, 182, **12/13**, 17, 21, 38-39, 42, 47, 49, 58, 206, 266-267, **14**, 157-158, 164-165, **15**, 11, 31, 38-46 *passim*, 56, 149, **16**, 126, 155, **17**, 31-74 *passim*, 110, 153, 192-193, **18**, 12, **19**, 88, 102, 104, **20**, 15, 63, 67, 69, 71-81, 89-90, 184, **21**, 7, 9-20, 140-141, 232, **22**, 44, 48, 70-71, 74-76, 99-100, 102, 104, 107-108, **24**, 9, 11, 14, 19, 22, 24, **25**, 25, 37-38, 60-61, 63, 74, 90, 148
- Apeldoorn **55**, 130, **4**, 83-84, **20**, 230, **21**, 175, **25**, 37-38, 87
- Appelscha **14**, 20
- Appingedam **54**, 119, 126-127, 178, **18**, 69-70,

- 20, 17, 23, 25, 27, 31-32, 41, 56, 129, 131, 135, 141, 144-146, 148, 156, **22**, 55, 81, 84, 86, 88-97, 101, 109, **24**, 28, 89
 Arabië **14**, 181
 Argentinië **19**, 179
 Argos **16**, 85
 Armenië **24**, 147
 Armentières **2**, 111, 138-140, **12/13**, 139, **24**, 9
 Arnemuiden **54**, 140, **2**, 115
 Arnhem **52**, 94, **54**, 122, 141, 176, **56**, 19, 24-25, 110, **1**, 25, **2**, 83-84, 114, **2**, 114, **3**, 94, **5**, 9, **6**, 187, **7**, 74, 80, **11**, 124-125, **14**, 14, 16, 18-19, **16**, 68, **18**, 86, 106, **20**, 60, 229-230, **21**, 173, 175, 178, 180, **25**, 85, 87
 Artois (Artesië) **7**, 87, **12/13**, 41, **22**, 97, **24**, 14
 Arum **54**, 106, **22**, 27, 29
 Aschendorf **7**, 66, **20**, 22, **22**, 109
 Asperen **2**, 113
 Assen **55**, 130, **2**, 88, **8**, 89, **11**, 75, **14**, 31, **20**, 230
 Assendelft **1**, 96, **6**, 173, 187
 Assenede **2**, 113
 Asuncion **9**, 42
 Ath **7**, 88
 Athene **10**, 103
 Atrecht **15**, 132
 Augsburg **51**, 105, **12/13**, 32, 121, 162, **6**, 7
 Aulie Ata **51**, 120
 Aurich **5**, 95, **17**, 145, **20**, 21, 25
 Auschwitz **10**, 24, **21**, 184
 Austerlitz **1**, 54, 58
 Avendorp **12/13**, 43, 51
 Axel **2**, 113, 117
 Azië **2**, 79, **4**, 64, **9**, 31, **12/13**, 68, 226, **18**, 123
- B**
 Baambrugge **54**, 103
 Baard **22**, 53
 Baarderadeel **1**, 100, **22**, 220
 Baarn **23**, 103
 Babel *zie: Babylon*
 Babylon **3**, 78, **5**, 39-40, 57, 66
 Bacharach **53**, 111
 Bad Münstereifel *zie: Münstereifel*, Bad
 Baden **53**, 94, **54**, 82, **56**, 132, **1**, 31, **7**, 51, **22**, 87
 Baer **7**, 87
 Bali **10**, 96, **20**, 204-205, **24**, 146-147
 Balk **51**, 128, **54**, 120, 138, **1**, 18, 29⁴⁴, **8**, 10, 65-69, **11**, 50, 70, **12/13**, 232, **16**, 33⁴⁸
 Ballum **51**, 60, **52**, 95¹, 99, **2**, 118, **11**, 51
 Baltimore **24**, 166
 Baltische landen **22**, 238
 Banne van Westzaan *zie: Westzaan*, banne van
 Barcelona **25**, 180
 Barchem **56**, 110-111, **14**, 42, 51
 Barnaul **19**, 186
 Barradeel **1**, 100
 Barsingerhorn **54**, 61, 64, 171, **56**, 164-168
 Batakgebied **24**, 150
 Batavia **19**, 145, **20**, 205, **24**, 142
 Batesteyn (huis) **23**, 55
 Bavel **52**, 41
 Bayern *zie: Beieren*
 Bazel **51**, 103, **53**, 111, 127, **54**, 188, **1**, 33, **4**, 9, 12, 16, **6**, 26, **7**, 51, **8**, 111, **9**, 28-30, 33-44, 47, **10**, 31, **11**, 139, **12/13**, 38, **15**, 73, **17**, 87, **18**, 12, 14-15, 17, 20, 23, 27, 32, 115, 117, 142-143, **19**, 18, **20**, 21, 23, 29-30, 56, **22**, 36, 102, **25**, 65, 74, 84
 Beatrice (Nebraska) **51**, 122
 Beauvaisis **1**, 85, 107¹⁴
 Bedum **20**, 143-144, 152
 Beekbergen **56**, 18
 Beemster, de **52**, 104, **54**, 12, **1**, 96, **6**, 12, 20, **18**, 51, **20**, 97
 Beers **20**, 97
 Beerta **56**, 81
 Beetsterzwaag **54**, 5, **14**, 21
 Beidenfleth **20**, 56
 Beieren **1**, 31, **4**, 27¹⁶, **17**, 9, 18, 27
 België **51**, 1, 72, **54**, 77, 175, **1**, 25, **15**, 97, **19**, 151, **20**, 7, 138, 140, **21**, 7, 138
 Belle **24**, 9, 15
 Bellegem **24**, 15
 Beneden-Rijn *zie: Nederrijn*
 Bennebroek **24**, 50
 Benschop **54**, 111, 121, **12/13**, 34
 Bentheim **56**, 18, **11**, 93, **12/13**, 42-43, 53
 Berchem **22**, 102
 Berea **20**, 7
 Berg **1**, 76, **11**, 180
 Bergen **54**, 121
 Bergen op Zoom **52**, 110, **54**, 105, 113, 141
 Bergen-Belsen **21**, 190, 192
 Bergklooster (op de Agnietenberg) **54**, 176, **56**, 9, **11**, 92
 Bergum **24**, 187
 Berkel **1**, 77-78, **18**, 98
 Berks County **24**, 165

- Berlijn **51**, 14, 117, 180, **52**, 175-199 *passim*,
53, 98, **5**, 114, **6**, 121, **9**, 41, **11**, 75, 121,
12/13, 204, **14**, 173, **19**, 160, **21**, 190
- Berlikum **52**, 82, **14**, 20, **21**, 177, 179, 189, **22**,
54, 64, 95
- Bern **51**, 100-101, 103, **56**, 91, **1**, 35, **7**, 51, **8**,
100, 102-106, **9**, 23, **19**, 107, 110, 114, **20**,
163, **21**, 110, 115
- Berner Oberland **24**, 162
- Beselaere **2**, 136
- Bethel College **5**, 114, 115
- Betuwe **56**, 9
- Beveren **2**, 105, **17**, 78
- Beverwijk **52**, 98, 104, **55**, 64¹, **1**, 96, **16**, 84,
91, 104, 110, **20**, 191, 230, **25**, 150
- Bielefeld **16**, 82
- Bierum **20**, 145
- Bijlmerlust (huis) **24**, 40
- Bijlmermeer **24**, 40
- Bildt, Het **1**, 100, **20**, 14, 58, **22**, 63-64
- Bilthoven **11**, 125, **21**, 170, **24**, 273
- Binnenzaan, de **53**, 90
- Binningen **25**, 65, 84
- Birmingham **14**, 42
- Birsen **25**, 129
- Bitche **19**, 128
- Blankenham **54**, 74
- Blesdijk **54**, 105
- Blija **14**, 111-112, **16**, 192, **22**, 56
- Bloemendaal **10**, 90, **22**, 237, **24**, 252-253
- Bloemhof, abdij **3**, 42
- Blokker **14**, 159-160
- Blokzijl **51**, 10, 70, **52**, 63, **54**, 86, 113, 120,
130, 138, **55**, 48, 5, 108, **11**, 70, 75, **16**, 28³⁸,
205, **20**, 247, **21**, 106, 179
- Bocholt **54**, 86, 113, 120, 130, 138, **56**, 193,
195, 197, **4**, 17, **7**, 67, **12/13**, 38, 71, 81, 90,
104, 114, 136, **18**, 19, 25, **19**, 192, (of
ond.reg.?) **20**, 119, **22**, 36, 55, 63, 53, 55,
80, 91, 109
- Bodegraven **7**, 88, **11**, 75
- Bodensee **4**, 27
- Böblingen **53**, 136
- Boedapest **1**, 59, **8**, 41
- Bohemen **51**, 101-102, **8**, 41, **11**, 188, **18**, 98,
19, 24-25, **20**, 159, **24**, 59
- Boksum **22**, 65
- Bologna **24**, 254
- Bolsward **51**, 18, 25, 43, 46, **52**, 66-67, 69-71,
54, 90, 126, **1**, 100, **2**, 83, **5**, 58⁹-59, **10**, 10,
63-64, **11**, 33, 90, **12/13**, 36, 74, 173, 175-
176, 179, **14**, 154, **15**, 25, **20**, 146, 229, **22**,
24-25, 27, 52-54, 56-58, 61, 65, **24**, 228, 232-
233, 238-239, 246-247
- Bonn **51**, 66, **5**, 114-115, **11**, 173-174, 180
- Borculo **56**, 110, **16**, 66
- Borgercompagnie **21**, 108
- Borkum **21**, 189
- Born **54**, 120
- Borne **52**, 59, **56**, 117, **11**, 54, 75, **14**, 34, **18**,
53-82 *passim*, **19**, 125, **21**, 177, 179, 233,
239, **24**, 83, 105-106
- Borneo **24**, 128
- Bornholm **52**, 79
- Borssum **5**, 101¹⁶, 102¹⁸, **20**, 144 (= Luttje Bos-
sum?), **24**, 25¹
- Boston **16**, 10, **20**, 237
- Bourgondië **19**, 27
- Bourom **54**, 117
- Bouwhoek, De kleine **22**, 27
- Boven-Knijpe *zie*: Heerenveen/De Knijpe
- Bozum **22**, 220
- Brabant **53**, 129, **54**, 103, 111, 137, 141, **56**, 2,
6, 19, **2**, 84, 109, 117, 125, **12/13**, 30, 54,
74, 173, **14**, 169, **15**, 104, **16**, 164, **18**, 17,
19, 178, **20**, 7, 15, 33-34, **21**, 139, **22**, 69-77,
96-99, 107, **24**, 279
- Brakel **54**, 120
- Brandenburg **25**, 160, 162, 226
- Braunschweig **19**, 125
- Brazilië **4**, 63, 8, 85, 9, 29-30, 51, **11**, 124, **19**,
179, **24**, 147
- Breda **52**, 30, 33, 38, 41-43, **54**, 141, **55**, 130,
2, 117, **20**, 230
- Bredevoort **7**, 67-68
- Breisach **19**, 116
- Breitenburg **20**, 52
- Bremen **54**, 94, **11**, 95, **12/13**, 58, **18**, 15, **20**,
15, 22, 26, 28, 32-34, 40-42, 45, 56, 58-60,
21, 133, **22**, 100, 110, **25**, 43
- Bremerhaven **20**, 53
- Breukelen **18**, 51, **24**, 41, 59, 251
- Breukelerwaard **18**, 98
- Brieg (Brzeg) **25**, 160
- Brielle **54**, 98-99, 101, 104-105, 108-110, 115,
133, 149, 154, **20**, 100
- Bristol **6**, 78,
- Brits-Indië **2**, 150
- Brixen **25**, 90
- Broek op Langedijk **10**, 101, **20**, 229
- Broek in Waterland **1**, 96
- Brouwershaven **52**, 36, **54**, 104, **23**, 29

Brugge **51**, 5, **52**, 36-37, **1**, 46, **2**, 105-107, 109-112, 115-121, 125-126, 131-143 *passim*, **6**, 111, **10**, 15, 20, **11**, 180, **12/13**, 139-142, 201, **14**, 167, **24**, 9-24, **25**, 160

Brugse Vrije **24**, 12, 19

Brussel **52**, 33, 37, **54**, 138, 181, 187, 190, 198, **55**, 108, 133, **56**, 21, 145, 148, 162-163, **1**, 46, **2**, 110, 115-116, 125, **4**, 12, **5**, 60, **7**, 83, 89, **11**, 88-89, 92, 95-96, **12/13**, 17, 30, 37, 57, **15**, 122, **19**, 101, **20**, 61, **22**, 49, 56, 62, 65, 70, 108, 236, **24**, 10, **25**, 15, 90

Brzeg *zie*: Brieg

Buchenwald **21**, 182

Budapest *zie*: Boedapest

Budel **14**, 49

Buderik **5**, 93-94¹⁸

Büsum **20**, 19

Bugnicourt **7**, 87

Buitenpost **3**, 99

Bunde **15**, 70

Bunschoten **55**, 50, 127-129, 133-137, **1**, 73

Buren **17**, 112k

Burg, Den (Texel) *zie*: Den Burg (Texel)

Burgh **20**, 92

Burgsteinfurt **20**, 162

Bus, De **54**, 170, **56**, 159

Bussum **56**, 110, **15**, 9, **21**, 179, 186

Butjadingen **20**, 32-34, 41-43, 54

C

Cabauw **24**, 59

Calais **2**, 92

Cambrai **51**, 91

Cambridge **11**, 175, **19**, 15, **25**, 30

Canada **51**, 121, **2**, 22⁶, **4**, 64-65, **5**, 95, **6**, 40, 42, **7**, 102, 104, 112, **8**, 41, **9**, 29, 31, 48, 51, **12/13**, 169, 226-227, 233, 240, **17**, 21, **18**, 7, **19**, 176, 179, 189, **21**, 165, 196-197, **22**, 188, **24**, 166, 274, **25**, 115

Canton (Ohio) **51**, 122

Capelle a.d. IJssel **11**, 75

Caraïbic **20**, 160

Cardiff **15**, 156, 158-159

Carthago **52**, 5

Castricum **1**, 96

Celebes **24**, 128

Centraal-Azië *zie*: Azië

Centraal-Europa *zie*: Europa

Chabary **19**, 186

Chalcedon **2**, 52-55, **3**, 25, **7**, 43

Champagne **11**, 191

Charenton **3**, 90

Charlottenburg **51**, 100

Chester County **24**, 165

China **9**, 38

Chortitsa **51**, 118, **19**, 179, 187

Cleppe, de **2**, 139

Cluj **25**, 196-197, 219, 224

Coesfeld **54**, 159, 178, **5**, 50, **20**, 30, 56, **22**, 102

Coevorden **54**, 127, 142, **56**, 18, **20**, 27, **22**, 85, **24**, 27

Colchester **5**, 99¹¹, 104

Colexy-Né (?) **51**, 91

Colmschate **56**, 13

Corinthe **6**, 72,

Crefeld *zie*: Krefeld

Cringen **2**, 92

Culemborg **15**, 54

Cumbring **2**, 144

Curitiba **4**, 62, **9**, 30-31, 35-36, 38, 41-42, 45

Cuxhaven **20**, 39, 54

D

Dachau **10**, 24, **21**, 181-182

Dakota (USA) **8**, 41¹⁵

Dam, Den *zie*: Den Dam

Dantumadeel **1**, 100

Dantumawoude **4**, 82, **21**, 185

Danzig (Gdansk) **51**, 117, 140, 180, 187, **52**, 62, 73, 79, **53**, 94, **54**, 137, **55**, 107-108, **56**, 90, **2**, 79, 110, **5**, 96³, 114, **6**, 106, **8**, 21-24, 38, **9**, 27, 29-30, 36, 48, **11**, 121, **16**, 69, 73, 117, 204-205, **17**, 119, **18**, 43-44, 50, 64, **19**, 178, **20**, 14, 17, 19, 27, 29, 41, 49, 52-53, **21**, 129, 190, 194, **22**, 105, 107, 112, 116, **23**, 29, **25**, 113-166 *passim*

Danziger Werder *zie*: Werder

Davos **5**, 119, **14**, 17

D.D.R. *zie*: Deutsche Demokratische Republiek

Dedgum **22**, 27

Deinze **24**, 239

Delden **54**, 142, 173, **15**, 115, 119, **18**, 67-68, **20**, 26

Delfgauw **7**, 101

Delfshaven **52**, 109, **54**, 149

Delft **54**, 98, 104-105, 111-112, 115, 118-122, 125-126, 141, 160-163, 172, 188, **55**, 3, 50, 52, 69, **56**, 209, **4**, 9, **6**, 105, **7**, 82-83, **8**, 37, **11**, 75, 101, **12/13**, 38, **16**, 83, **17**, 54, 62-64, 155, **18**, 12, 15, 18, 28, 114, **19**, 86-89, 104,

- 191, **20**, 91-92, 120, **21**, 129, 190, **22**, 83, 98,
101, 221, **23**, 133, **25**, 65, 73
Delfzijl 5, 97, 101¹⁶, **20**, 39, **25**, 44, 48
Delmenhorst **20**, 32
Demak **24**, 147
Den Burg **52**, 87, **14**, 16, 18-19, **20**, 98, **21**,
193⁸³
Den Dam **56**, 200, **18**, 68, **20**, 148
Den Haag *zie*: 's Gravenhage
Den Ham **20**, 52
Den Helder **54**, 44, **11**, 55, **14**, 30, **21**, 174
Den Ho(o)rn **11**, 55, **18**, 83, **21**, 197, **23**, 119
Den IJp **1**, 96
Denemarken **51**, 157, **54**, 139, 178, 194-195,
4, 68, **5**, 92-93, **7**, 78, **8**, 62-63, **12/13**, 30,
34, **16**, 72-73, **20**, 31, 35, 45, 51-52, **22**, 89,
91, **23**, 21, **24**, 46, 148, **25**, 118, 148, 226
Dentergem **14**, 184
De Pere **12/13**, 173
Deutsche Demokratische Republik **3**, 10, 46,
48
Deventer **52**, 107, 113², **53**, 162, **54**, 105, 114,
116-118, 126, 141, 176-177, 195, **55**, 120,
56, 1-109, 188, **1**, 17, 75, 76, **3**, 12, **5**, 21, 39,
62, **6**, 75, **7**, 66, 69-71, 80, **8**, 57, 101, **11**, 75,
92-93, **12/13**, 31, 34-37, 42, 44, 47-48, **14**,
12, **15**, 9, 37, 53-54, **17**, 37-38, 43, 56-57, 66,
71-72, **18**, 54, 68-69, 72, 77-78, 83, 85, 95,
101-112, 119, **19**, 111, 120-125, **20**, 19, 26,
157-179 *passim*, 200, 219, **21**, 112-114, 118-
124, 128, 130, 179, 196, 231, 239, **22**, 86,
213, 231, **23**, 112, **24**, 32, 81-116, 140, 215-
216, 279, **25**, 35, 227, 229-230
Didam **6**, 174
Diemen **21**, 155, 160
Diemerbrug **21**, 155, 160
Diepenveen **14**, 30
Dieppe **17**, 163
Dieren **11**, 125
Diest **2**, 117, **15**, 149
Dieteren **54**, 120
Diever **54**, 142, **21**, 104
Diksmuide **2**, 117, **24**, 21-22
Dinslaken **11**, 181, **12/13**, 44, 51, **16**, 74
Dirkshorn **54**, 101
Dithmarschen **20**, 12, 14-16, 19, 29-30, 33, 53
Ditmer **20**, 12
Doesburg **54**, 177, **24**, 132
Doesum **20**, 152
Doetinchem **54**, 176, **7**, 71-72, **56**, 24
Dokkum **51**, 43, **52**, 31, 35, 37-40, 42, 54, 68-
69, 94, 97, 107, **54**, 61, 64, **55**, 76², **1**, 100, **3**,
43, **5**, 96³, **8**, 52, **11**, 74, **16**, 215, **20**, 15²⁰, 24,
152, 193-194, 236, **22**, 27, 46, 55, 64-65,
220, 225, **24**, 64
Dole **2**, 116
Dollard **5**, 97, **15**, 70
Doniawerstal **1**, 100, **22**, 11, **24**, 189
Dooregeest **54**, 64
Doornik **2**, 115, **11**, 102, 177, **19**, 25
Doornwert (Gr.) **20**, 143
Dora **21**, 181
Dordrecht **51**, 2, 20, 30-31, 39, 41, 121, **52**,
31, 35, 37-40, 42, 54, 94, **53**, 168-169, **54**,
93, 112, **2**, 110, **54**, 100, 112, 117, 144, 146,
55, 76², 130, **56**, 45, **6**, 137-155, **9**, 126, **10**,
86, **11**, 10, 109, 132, **12/13**, 232-233, 267,
285, **14**, 153, 173, **16**, 99, **17**, 58, 170, **18**,
11, 14, **19**, 93, 107, 112, **20**, 63, 183-185,
230, 243, **21**, 45, **22**, 73, **23**, 7, 31-48, 49-59,
24, 19, 65, 79, **25**, 90, 96, 133, 136, 139-140,
214
Dornum **24**, 25¹
Dorpat **4**, 68, **23**, 20
Douai **15**, 132, **20**, 151
Dracht **1**, 56
Drachten **2**, 76-111, **20**, 236, **21**, 178, 186
Drakenburg **24**, 255
Dremmen **54**, 120
Drente **52**, 113², **54**, 142, **1**, 16, **11**, 74, **20**, 42,
21, 104, 196, **22**, 37, 216, **24**, 267-268
Dresden **18**, 97
Dresum **54**, 90
Driemond (huis) **24**, 42-43, 45, 49, 51
Driesum **22**, 53
Dronrijp **54**, 172, **11**, 90, **22**, 30⁴¹, ⁴³, 52
Drunen **54**, 189
Dublin **4**, 66-67
Dülmen **5**, 30, **20**, 43, **22**, 106
Düsseldorf **16**, 82
Duinkavel **1**, 96
Duisburg **17**, 62, **18**, 120
Duitsland (incl. West-Duitsland) *zie ook*: Prui-
sen **51**, 3, 12, 91, 93-94, 102, 104-106, 183,
191, 202, **52**, 103, **53**, 6, 10, 132, 140, **54**,
55, 78-79, 81, **1**, 12, 22, 24, 29⁴⁴, 32-33, 35,
37-38, 40, 46, 48, 83, **2**, 15, 59, 69, 79, 133,
3, 10-13, 19, 23, 37, 97, **4**, 14, 33, 37, 41, 44,
53, 64, 66, 86, **5**, 67, 87, 96³, 98, 103, 114-
115, 119, **6**, 7, 40, 42, 99, 164, **7**, 31, 37, 51,
101, 164, **8**, 12, 36, 63, 85, **9**, 9, 11, 25-30,
10, 20, 50, 72, **11**, 9, 45, 51, 74-75, 118-129

- passim*, 171, 177, 192, **12/13**, 29, 54, 159, 165, 221, 232-235, 284, 286, **14**, 17, 44, 50, 53, 187-188, **15**, 78, 97, 122, 132, 155, **16**, 70, 96, 100, 129, 219, **17**, 17, 51, 62, 71, 92, **18**, 11, 100, 119, **19**, 28, 108, 113, 127, 151, 175-189, **20**, 7, 9, 11-60, 86, 158, 181, 198, 221, 236, 244, **21**, 7, 96, 110, 143, 153, 165-197 *passim*, 199-227, **22**, 44, 111, 159, 164-165, **23**, 124, 133, **24**, 25-38, 116, 132, 148, 150, 154, 156, 244, 265, 269-271, **25**, 27, 34, 41-64, 82, 221
- Deutsche Demokratische Republik **3**, 10, 46, 48
- Midden-Duitsland **4**, 33, 37, 41, **5**, 70
- Noord-Duitsland **51**, 1, 94, 117-118, **1**, 39, **5**, 96³, 109, 119, **6**, 99, **7**, 101, **12/13**, 159, **14**, 18, **15**, 80, 155, **19**, 176, **20**, 11-60, **22**, 89, 106-107, **24**, 25-38 *passim*, **25**, 12, 67, 71
- Noord-West Duitsland **5**, 44, 46-47, 54, **7**, 101, **24**, 25
- Oost-Duitsland **51**, 1, **3**, 10
- Zuid-Duitsland **51**, 1, 96, 101, 207, **52**, 2, 9, 53, 140, **54**, 82, **56**, 132, **1**, 45, **2**, 15, 52, 85, **3**, 12-14, 41, **4**, 37, **5**, 70, **7**, 14, **8**, 13-14, **9**, 14, 47, **11**, 191, **12/13**, 221, 250, **14**, 53, **15**, 12, 123, **17**, 17, **20**, **9**, **22**, 45, 104-105, 112, 182, **24**, 156
- Durgerdam **55**, 50, **56**, 64¹, **25**, 89
- Dussen **52**, 36
- E**
- Echternach **22**, 27
- Ecuador **24**, 154
- Edam **52**, 94, **55**, 64¹, 1, 91, 96, 103, **11**, 70, **14**, 103, **16**, 102, 182, **21**, 153, **24**, 63
- Edinburgh **11**, 126
- Eeklo **2**, 122
- Eelde **7**, 55, **20**, 214, **24**, 217
- Eems, de **5**, 112⁴⁶, **9**, 59
- Eemsland **9**, 58-60, **22**, 109
- Eext **20**, 144
- Egmond **1**, 96, **7**, 87
- Egypte **3**, 29, **6**, 81, **8**, 15, **12/13**, 144, **14**, 107, **16**, 134, 147, **20**, 46, **21**, 31
- Eider **20**, 35
- Eiderstedt **51**, 117, **20**, 14, 19, 29-30, 33, 37, 40-41, 43, 52, 58-59
- Eifel **4**, 28, **22**, 109
- Eikenduin **7**, 88
- Eilsum **15**, 73, **20**, 24⁷⁰
- Eindhoven **7**, 97, 108, **22**, 70, 72, **24**, 229
- Elbe **20**, 12, 33, 35
- Elbing (Elblag) **19**, 178, **20**, 17, 29
- Elbing-Ellerswald **51**, 8
- Elbingen **54**, 137
- Elblag *zie*: Elbing (Elblag)
- Elburg **20**, 172
- Elkhart (USA) **9**, 11
- Elkhart-Lagrange County **24**, 160
- Ellenserdamm **24**, 27
- Ellerswald **51**, 8
- Elmina, Fort **24**, 148
- Elspeet **5**, 9, 115, **9**, 48, 50, **11**, 120, **14**, 42, 52, **21**, 170, **25**, 8
- Elzas(-Lotharingen) **51**, 93, 96, 103-104, **2**, 71, **9**, 12, **12/13**, 232, **19**, 128, **24**, 162-164
- Emden **51**, 11, 29-30, 40, 96, 205-206, **52**, 1, 31, 39, 61-62, **53**, 6, 64, 126, 140, **54**, 14, 29, 79, 81, 97, 101, 104-105, 115, 171, **55**, 76², **56**, 9, 84, 93, 135, 189, **1**, 62, **3**, 8, 4, 7, 10, 12, 68, **5**, 8, 63, 93, 95-113 *passim*, **6**, 7, 7, 9, 51-65, 69, 96, 101, **8**, 107, 110-111, **9**, 59, **10**, 34, 59, **11**, 75, 88, 131, 135, **12/13**, 20, 29, 38, 76, 188-189, 192, 203, 267, **14**, 19, 39, **15**, 9, 54, 56, 59-60, 71-72, 75-76, 135, **16**, 161, 183, 186, **17**, 17, 44, 47, 50-51, 53, 60-61, 64-65, 71, 139, 148, **18**, 11-37 *passim*, 50, 54, 119-121, 141, 143, 19, 56, **19**, 56, **20**, 11-60 *passim*, 63, 181, 214, **21**, 168, 205, **22**, 13, 35, 50, 62, 84, 87, 93, 97, 101, 106, 110-111, 116, 125, 146, **23**, 24-25, 27-28, 31-32, **24**, 25¹, 27-28, 31-32, 61, 63-64, 197, **25**, 41-64
- Enderland **24**, 31
- Emelisse **54**, 104, **7**, 87
- Emlichheim **54**, 176-177, **56**, 18, 26, **12/13**, 40-55 *passim*
- Emmen **3**, 98
- Emmenthal **51**, 101, **19**, 116-117, **24**, 162, 166
- Emmerik **7**, 74, **11**, 75, 182, **14**, 20, **16**, 66, **20**, 145, **22**, 123, **24**, 62
- Engeland **51**, 73-74, 90-91, 94, 116-117, 157, **52**, 35, 103, **54**, 112, 160, 162, **55**, 75-76, **56**, 63, 193, **1**, 21, 47-49, **2**, 67, 115, **4**, 14, 38, 57, 63, 66, **5**, 51, 92⁴, 96³, 98, 103, 105, 111⁴⁴, **6**, 148-149, 162, 174, **7**, 102, **8**, 63, 108-110, **9**, 11-16, 24, **10**, 74, 81, **11**, 30, 100, 175, **12/13**, 65, 70, 118, 135, 181, 237, 242, 267, 285-286, **14**, 52, **15**, 59, 132-133, **16**, 65, 70, 91, **17**, 40-42, 85, 104, 110, 112, **18**, 12, 85, 95, 116, **19**, 10, 15, 23, **20**, 16, 33, 39, 92-93, 103, 109, 111, 119, 163, 192-

- 193, 204, **21**, 18-19, 31, 96, 170, 189, 204, **23**, 150-151, **24**, 14, 139-140, 148, 152-153, 165, 261, 265, 269, **25**, 37, 125, 130, 164, 197, 201, 219, 225-226
- Engelendale, klooster **24**, 11
- Enkhuizen **51**, 20, 36, 47, **52**, 80, **54**, 99, 104-105, 112, 160, 162, 173, **55**, 3, 1, 103, 5, 96³, **10**, 104, **11**, 68, **12/13**, 33, **16**, 70, 77-78, **19**, 135, 142, **20**, 97, **21**, 8, 18-19, 49, 65, 68, 189, 201, 204-205, **22**, 99, 106, **23**, 113, 121, 123
- Enschede **53**, 6, 8-11, **55**, 76², **56**, 117, **7**, 13, **11**, 75, 78, **18**, 77-78, **20**, 193, 198, 200, **21**, 153-154, 156, 193, 233, 239, **24**, 274
- Eppenhagen **20**, 152
- Eschede **1**, 76
- Esens **54**, 176¹
- Essen **7**, 74, **16**, 66-67, 70, **20**, 59
- Esslingen **23**, 12
- Esztergom **8**, 35
- Ethiopië **25**, 94
- Etten **52**, 43
- Etzel **24**, 26
- Europa **1**, 35, 41, 45, 48, **2**, 20, 69, 73, 78-79, 86, **3**, 24, 46, 48-49, 4, 32-33, 63, **5**, 12, 67, 109³⁸, 114-118, **7**, 112, **8**, 64, **9**, 9, 11-26, 29-33, 49, **10**, 21, **12/13**, 56, 156, 175, 181-182, 226, 234, **14**, 181, **15**, 26, 157, **16**, 204, **17**, 7, **18**, 12, **21**, 30-31, 35, 111, 165, 172, **22**, 159, 218, 232, **24**, 154, 161-162, 166, 270, **25**, 7, 180, 200
- Centraal-Europa **12/13**, 156
- Midden-Europa **1**, 38, 45, 48, **3**, 42, 46, **9**, 21, **10**, 12⁷, 21, **12/13**, 181
- Noord-Europa **10**, 60, **21**, 21, **24**, 270
- Noord-West-Europa **1**, 39, **3**, 43, **4**, 66, **5**, 116, **10**, 20, 57, 59, **20**, 45, **24**, 9, 270
- Oost-Europa **1**, 11, **4**, 82, **7**, 28, **8**, 41, **10**, 42, **11**, 190, **12/13**, 156, **25**, 9
- F**
- Faldern **20**, 22, **25**, 50
- Ferwerd **14**, 112
- Ferwerderadeel **1**, 100, **14**, 111-113, **24**, 268
- Fijnaart **52**, 44
- Finkenga **54**, 70
- Finland **8**, 63
- Fivelingo **20**, 135
- Flensburg **54**, 96-97, **4**, 68, **23**, 22
- Florence **9**, 109
- Föhr **20**, 36
- Fort Elmina *zie*: Elmina, Fort
- Foxhol **21**, 100-101
- Foxholstermeer **21**, 100
- Franeker **51**, 25, 42-44, 46-47, 60, 201, **52**, 49-75, **53**, 99, 125, **55**, 75-76, **1**, 100, **2**, 72, **5**, 58, **6**, 159-161, **7**, 106, **8**, 37, **10**, 63, 87, **11**, 17, 79, 90, **12/13**, 267, **15**, 10, 25, 39, 43, 45, 48, 51-52, 58, 60-62, 73, 79, 89, **17**, 7, 48-51, 54-55, 57, 59, 61, 65, 119, 151, **18**, 119, **19**, 103, 187, **20**, 97, 140, **22**, 27, 46, 60, 63, 111, 125, 220, **24**, 28, 32, 55, 62, 197, 200, 233, **25**, 15
- Franekeradeel **1**, 100
- Franken **5**, 71
- Frankenhausen **53**, 136, **10**, 63
- Frankenland **54**, 82, **19**, 181
- Frankenthal **7**, 51-52, **11**, 131, 135, **12/13**, 58, 66
- Frankfurt a.M. **51**, 97, **1**, 30, **8**, 84, **9**, 17, 25, **11**, 136, 174, **12/13**, 118, **16**, 10, 69, 120, 125, 128
- Frankfurt a.d. O. **25**, 197
- Frankrijk **51**, 1, 91, 103-104, 124, 154, **52**, 94, 103, **53**, 132, **55**, 76, **56**, 63, 91, **1**, 32, 48, 82-87 *passim*, **2**, 67, 93-94, **4**, 83, **5**, 51, 103²⁰, **6**, 74, 148-155, 171, **7**, 37, 39, 87, **8**, 56, **9**, 11-13, 18-22, **10**, 24, 72, **11**, 44, 99, 190, **12/13**, 56-59, 68, 197, 199, **14**, 112, 184, **15**, 38, 57, 80, 103, 123, **16**, 91, 117, 179, 213, **17**, 40, 82, 119, 163, **18**, 49, 120, **20**, 22, 33, 92, 151, 185, 191-193, **21**, 28, 30, 32, 65, 70, 79, 136, 190, **22**, 36, 104, 238, **24**, 116, 154-156, 165, 187, 261, 265, **25**, 37, 125, 189, 213, 226
- Fredeshiem **2**, 77
- Freistadt **51**, 108, **25**, 196
- Fresenburg **5**, 94, **15**, 53, 60, **17**, 44-48, 68-69, **20**, 52, **22**, 104, 125, **25**, 12
- Friedeburg **24**, 26
- Friedrichstadt **54**, 62, **55**, 76², **17**, 110, **20**, 14, 18, 24, 29, 34, 38-41, 53-55, 58, 60, **25**, 118, 128-133
- Friese Wouden **1**, 88, **22**, 46, 117
- Friesland **51**, 14, 18, 20, 25-26, 28, 33, 42, 44, 46, 48, 54, 113, 128-129, 133, 183, **52**, 7-8, 48-75 *passim*, 97, 108, 110, **54**, 69, 77, 81, 88-90, 93, 96, 98, 100-101, 105-106, 110, 116, 120-122, 125, 136-137, 140-141, 173-174, 178, 186, 198, **55**, 3, 36, **56**, 2, 20, 41, 69, 117, 134, 181, 193-194, 200, 214, **1**, 8, 11, 14-15, 18, 38, 72, 77, 86, 88-90, 97-103,

- 138, **2**, 9-10, 76, 81, 83-86, 109, 118, **3**, 43-44, 83, 86, 88-89, **4**, 10, 61-62, 83, 87, **5**, 57, 60-61, 63, 74, 78, 87, 97⁴, 109, **6**, 106-107, 156-163, **7**, 22, 52, 87, 103, 106, 112, **8**, 34, 37, 69, **9**, 21, **10**, 33, 39, 62-63, 74, **11**, 9, 55, 57, 72, 74, 76, 87-92, 97-98, 101, **12/13**, 22, 24, 29-30, 33-44, 56-58, 60, 64, 73-74, 112, 153-154, 169, 173, 194, 232, 249, 269, **14**, 12, 14, 23, 25, 41, 50, 111-113, **15**, 10, 17, 37-63, 78, 103, **16**, 186, 189, 192, 200-201, 223, **17**, 37, 39, 48, 58-59, 65-66, **18**, 55, 84, 108, **19**, 8, 56, 101, 103, 114, 117, 121, 137, 157, 178, 181, 187, 191, **20**, 11-60 *passim*, 98, 102-103, 114, 124, 134, 138-139, 146, 152, 164, 169, 193, 195, 198, 202-203, 206, **21**, 97, 101, 103-105, 107-108, 136, 186, 229-231, **22**, 10-11, 18, 21-67, 81-82, 86, 93-95, 103-104, 106, 108, 114-115, 117, 125, 209, 216-219, 222-224, 232, **23**, 75, 81, 133, **24**, 27, 30, 35, 55, 62, 185-203, 209, 232, 244, 263-271, **25**, 32, 50, 229-231
- Fulda **11**, 123, **22**, 27
Fulkum **20**, 27
- G**
- Gaasp **24**, 42
Gaasterland **1**, 100
Galilea **6**, 82, **11**, 189
Gameren **56**, 189
Garderen **53**, 111
Garmerwolde **24**, 221
Gasselternijeven **18**, 95-98
Gauw **54**, 121
Gdansk *zie*: Danzig
Geeuw, De **54**, 72
Gein **22**, 238, **24**, 39-60, 252
Gelderland (Gelre) **51**, 5, 24, 33, 50, 113, **54**, 120, 141-142, 176, **56**, 24, 189, 193-194, **1**, 15, **2**, 83-84, 111, 114, 141, 5, 77, 96³, **6**, 127, **7**, 66-67, 70, 73, **9**, 59-60, **11**, 74, 75, 87, 94, **12/13**, 44, 50, 54, 140, **20**, 26, 43, 45, 49, 51, **21**, 175, **22**, 81-82, 89, 95, 103, 106, 109-110, **23**, 112, **25**, 37, 45
Geltschberg **18**, 97
Gemünden (Wohra) **12/13**, 110
Genemuiden **54**, 120, **12/13**, 110, 242, **20**, 11
Genève **4**, 51, **7**, 111, **9**, 109, **12/13**, 56-57, 199, 242, **15**, 33, 57, 71, **16**, 157, **20**, **7**, **21**, 28, **23**, 135
Gent **53**, 129, **54**, 83, 141, 189, **1**, 46, **2**, 10, 105-143 *passim*, **5**, 92, **11**, 177, 180, **12/13**, 38, 139, **15**, 34, 77, **16**, 83, **17**, 60, 64, **19**, 89-90, 100, 103, **22**, 237, 239, **23**, 29, **24**, 10-11, 15, 19, 21-24, **25**, 11-12
Genua **18**, 43-44
Geraardsbergen **21**, 31
Germantown **51**, 120, **9**, 9, 11, 16-20, 24-25
Gethsemane **2**, 53
Geuns *zie*: Neustadtgödens
Geyen **12/13**, 112
Ghana **6**, 78, **24**, 148
Giethoorn **54**, 86, 119, 140-141, **56**, 110, 113, 116, **3**, 83, **11**, 75, **16**, 205, 208, **19**, 128, **20**, 23, **21**, 104
Ginneken **52**, 41
Gits **2**, 92
Gloucester **17**, 156
Glückstadt **5**, 96³, **20**, 14, 18, 29, 34, 38-39, 53-54
Gnadek **20**, 175
Gnadenfeld **24**, 149
Gnadenheim *zie*: Redkaja Doebrawa
Goch **53**, 119, **6**, 67, **8**, 21, **11**, 75, **12/13**, 271, **22**, 110
Gödens *zie ook*: Neustadtgödens **20**, 32, 50, **22**, 100, **24**, 25-38 *passim*
Gödens-Neustadt *zie*: Neustadtgödens **18**, 69
Goedereede *zie ook*: Ouddorp **2**, 82
Goelag-Archipel **10**, 24
Goënga **54**, 116
Goeree **12/13**, 34
Goes **14**, 20, **16**, 87, **20**, 230, 234, **22**, 124
Goiland **12/13**, 32
Goor **56**, 18-19, 94, **7**, 71-72, **15**, 115, **18**, 66, 68, 77-78, **24**, 105-106
Gorcum **54**, 122, 187-188, 194, **2**, 117, **16**, 221, **23**, 34, 36
Gorecht **15**, 67
Gorredijk **14**, 39, **18**, 108, **19**, 113¹⁶, 115-116, **21**, 113
Gorreveen **19**, 115
Gorssel **3**, 55
Goshen (Ind., V.S.) **51**, 121, **1**, 32-33, **5**, 116, **8**, 68-69, **9**, 30, 38, 51
Gossau **4**, 27
Gothenburg **16**, 74
Gottorf, Amt *zie*: Amt Gottorf
Gouda **51**, 5, **53**, 168-169, **54**, 101, 141, **55**, 50, 52, 88, **5**, 96³, **6**, 114, **8**, 37, **15**, 37, 72, 137, **18**, 12, 14-15, 18, 50-51
Goudkust **24**, 147-148
Graft **54**, 12, 15-16, **1**, 91, 96, **20**, 24, 39

- Graft-Noordeinde **10**, 104, **21**, 153
 Graft-Oosteinde **54**, 47, 52, **10**, 104
 Graftdijk **54**, 61, **10**, 104
 Gramsbergen **11**, 75
 Gran (Esztergom) **8**, 38
 Granada (= Alhambra) **3**, 76
 Graubünden **1**, 56, **4**, 25
 's Graveland **11**, 75, **17**, 154, **24**, 41, 47
 's Gravenhage **51**, 19, 21, 24, 30, 69-71, 152, **52**, 39, 77, 94, **53**, 40, 193, **54**, 78-80, 100-101, 103-105, 112-115, 121, 137, 140-141, 152-153, 159, 168-169, 188-189, 196, **56**, 45-46, 138, 159-162, 166, 181, 189, 213, **1**, 26, 29⁴⁴, **3**, 51-53, **5**, 43, 89-90, **6**, 106, 114, 132, 147-150, **7**, 82-83, 87-88, **8**, 103, **9**, 19, 51-52, 116, 126, **10**, 90, 93-94, **11**, 50, 75, 84-85, 103, 124, 126, **12/13**, 21, 30, **14**, 177, 184, **15**, 135, 139, **16**, 82, 90, 92, 99, 104, 157, 223, **17**, 43, 189-197 *passim*, **18**, 42, 52, 94, 102, **19**, 17, 111, 134, 153, 191, **20**, 184, 202, 230, 241, **21**, 177, 179, 186, 189-190, 231, **22**, 51, **23**, 25, 58, 133, **24**, 43, 52, 63, 186-187, 195, 198, 200, 223, 226, 228, 232, 237, 273, **25**, 48 **11**, 45, 109, **16**, 44, 65, 69, 78-80
 Gravesend **9**, 15
 's Gravezande **7**, 82
 Greetsiel **18**, 17, **20**, 24, **24**, 30, **25**, 63
 Greonterp **22**, 64
 Greven **22**, 80, 98
 Griessloot **24**, 32
 Grijpskerk **20**, 144, 152, **21**, 195
 Grisjowka (Alexanderkrone) **19**, 186
 Groenland **53**, 81, **5**, 103²⁰, **19**, 133
 Groessen **17**, 51-53
 Grol **54**, 103
 Gronau **11**, 75, **21**, 154, 168
 Groningen (stad en land) **51**, 26-29, 41, 113, **52**, 69, 78, 111, **53**, 107-109, 162, **54**, 80, 94, 96, 101, 105, 114, 116, 118-119, 126, 136, 138, 141-143, 174, 195-196, **55**, 3, 51, 76², **56**, 6, 23, 51, 73, 81-82, 92, 97, 117, 209, **1**, 15-16, 25, 34, 38, **2**, 81-82, 88-89, **3**, 50, 83, 88, 97, **4**, 10, **5**, 60, 73⁷⁴, 78, 96²-98¹⁰, 100-101, 109, **6**, 161, **7**, 52, 68, 102-103, **9**, 21, **10**, 9, 56, 64, 74, 106-109, **11**, 9, 33, 68, 71-72, 74, 76, 78, 91, 93, 98, 186, **12/13**, 34, 36-37, 39, 59, 114, **14**, 16, 18, 26, 34, 41, 49, **15**, 10-11, 65-78, 116-117, **17**, 148, 153, **18**, 12, 17, 20, 24, 27, 53-82 *passim*, 108, **19**, 56, 107, 111, 113, 119-128, 137, 178, **20**, 11-60
passim, 103-105, 109, 113, 129-158, 162, 164, 168-169, 173, 195-217, 246, **21**, 7, 97-132, 136, 197, 230-232, 239, **22**, 35, 37, 43-44, 46-47, 55, 62, 81-83, 85-95, 103-104, 106, 112, 117, 209, 224, 229, 231-232, **23**, 112, 150, **24**, 28, 30-32, 81-116, 125, 130, 133, 140, 186-187, 203, 205-222, 223-248 *passim*, 249, 268, 276, **25**, 45, 48-49, 55, 62, 153, 229-231
 Grootschermer *zie ook*: Schermer **54**, 12
 Gross Borsum **20**, 50
 Grosse Werder *zie*: Werder
 Grouw **51**, 70, **54**, 61, **1**, 29⁴⁴, **2**, 76, **3**, 44, **5**, 34, **6**, 17, 157, **11**, 60, **20**, 102, 115-116, 124, **22**, 65, **23**, 75, **24**, 35
 Gütersloh **1**, 31
 Gulik **51**, 110, **54**, 116, **55**, 138, **1**, 76, **5**, 98¹⁰, **9**, 19, 21, **11**, 180, **12/13**, 32, 54, 110, 114, 118, 130, **15**, 133, **20**, 43, **21**, 16, **22**, 81, 106
 Guyana **21**, 172
 Gyula **12/13**, 157
- ## H
- Haagambacht **7**, 88
 Haamstede **54**, 189², **20**, 92
 Haarlem **51**, 26, 30-31, 37-38, 125-127, 129, 130-133, 143, 154, 193, 201-202, **52**, 24, 28, 53-54, 73, 94, 104, **53**, 38, 168-170, 176, **54**, 10, 18, 36, 75, 98-100, 103, 106, 111, 115, 121, 125, 128, 130-131, 141, 143-144, 147-148, 150, 152-153, 159-160, 162, 168-169, 171, **55**, 3, 47, 49, 54-55, 64¹, 68, 76-79, 108, 115, 120, **56**, 18-19, 49, 59, 110, 120, 157-163, 166, 200, 213-217, **1**, 22, 29⁴⁴, 77, **2**, 125-126, **3**, 8, 44, 59-60, 96, **5**, 8, 47, 56, 87-90, 96³, 104²², 109⁴⁰, **6**, 125-134, 176, 187, **7**, 13, 96, **8**, 9-10, 21, 29⁴⁶, 48-64, **10**, 9, 11, 28, 89, 98, 103, **11**, 21, 36, 45-46, 70-72, 74-75, 77, 80, 89, 131, **12/13**, 32, 35, 42, 47, 169³, 206, **14**, 8, 12, 14-15, 20, 25-26, 29, 32, 58, 89, 96, 98, 154-155, 159-160, **15**, 73, 132, 149, **16**, 10, 22, 26, 68, 77, 79, 96, 104, 118, 134, 136, 140, 155-176 *passim*, 179, 183, 190, 205-209, **17**, 7, 9, 25, 58, 66, 75-78, 81, 88, 93, 96, 101, 109, 118, 131, 136, 148-149, 154, **18**, 59, 64, 66, **19**, 55-56, 83, 90-94, 99, 109, 127, 137-139, 155, 179, **20**, 38, 41, 89-90, 94, 108, 191, 225, 229, 233, **21**, 43, 143-144, 170-171, 232-233, 239-240, **22**, 16, 51, 81, 91, 124, 126, 213, 216, 232-233, 237, 239, **23**, 24-25, 31, 34-35, 52, 87, 108, 119,

- 123-124, 133, **24**, 63-64, 139, 149, 187, 252, 279, **25**, 87-88, 93, 153, 167, 172, 177, 180, 229-231
 Armen-of Bestede(lingen)huis **8**, 9, 51-52, 58, 63
 Bestedelingenhuis **8**, 58
 Groot Heiligland **8**, 9-10, 52-53, 62
 Grote Houtstraat **5**, 89, **8**, 53
 Kinderhuis, Doopsgezind **8**, 58, 63
 Klein Heiligland ('Den Block') **5**, 87, **8**, 49, 51-53
 Peuzelaarsteeg **5**, 87, **8**, 49, 52
 St. Elisabeths-Gasthuis **8**, 63
 Verenigde Doopsgezinde Gemeente *zie:* onderwerpsregister
- Haarlemmermeer **54**, 11, **11**, 11, **14**, 24
 Hackney **10**, 23
 Hage **51**, 29
 Hagenau **5**, 90, **7**, 51
 Hagestein **15**, 51
 Hahsau **51**, 120
 Halbstadt (Nekrasovo) **19**, 186
 Hall *zie:* Schwäbisch Hall
 Hallau **4**, 27
 Halle (Nl.) **12/13**, 30
 Halle a.d.S. **54**, 151, **9**, 13, **20**, 158
 Hallum **52**, 94, 54, 61, **54**, 61, **14**, 112-113, **22**, 55, 63
 Halteren **18**, 143
 Hamburg/Altona **51**, 14, 77, 97, 107, 117-118, 180, 191, **53**, 34-35, 77-81, 83, 97, 104, **55**, 76², **1**, 13, 62-71, **2**, 104¹, **3**, 59, **4**, 64, **5**, 96³, 103²⁰, 116, 119, **8**, 84, **9**, 17, **11**, 75, **14**, 109, **16**, 72, **17**, 44, 68, 163-164, **18**, 96-97, **19**, 81-82, 96, **20**, 12, 14-15, 29, 33, 39-40, 48, 53, 55, 60, **21**, 199-201, 204-205, **24**, 37, 63, 122, **25**, 125
 Hamm **6**, 124
 Hammemars(-meers), de **2**, 139
 Hannover **1**, 76
 Hansbeke **2**, 122
 Hardenberg **56**, 2, 91
 Harderwijk **22**, 56, **24**, 249
 Hardinxveld **11**, 75
 Haren **24**, 101
 Harlingen **51**, 18, 42, 45-48, 126, **52**, 51, 64-65, 68-70, 77, 82, 94, 96, 106, **55**, 71-72, 74, 76²-77, 110, 116, **1**, 98, 100, **3**, 94, **5**, 78, 96³, 101¹⁶, **6**, 30, 108, 157-163, **11**, 17, 74, **12/13**, 139, 267, **14**, 19, 39, 108-109, **15**, 61-62, 81, **16**, 73, 92, 189, 193, **17**, 65-66, 70, **18**, 143, **19**, 113¹⁶, **20**, 14, 41, 116, 227, 229, **21**, 229-230, 234, 239, **22**, 56, 65, 231, **23**, 113, **24**, 52-53, 55, 185-204, 232, 237, 241, 250, **25**, 229-231
- Harlingerland **20**, 25, 27, 33, 43, 49
 Harlingersiel **20**, 54
 Harrisonburg (Va) **2**, 73, **9**, 10, **10**, 27, **12/13**, 284
 Harssens **24**, 95-102, 113
 Hartford **7**, 92
 Harvard **7**, 92-93
 Harz **51**, 105, **5**, 114, **21**, 181
 Haskerland **1**, 100
 Hasselt **56**, 153, **9**, 59, **11** 92-93, **18**, 79, **22**, 100, **23**, 26
 Hatshausen **20**, 50
 Havert **15**, 133
 Hazerswoude **54**, 100, 118, 121-122, 140-141, 151-152, 171, 194, **56**, 182, **7**, 9, 82-91, **12/13**, 40, **17**, 155, **22**, 87, 96
 Heeg **22**, 28³⁴, 217
 Heemskerk **1**, 96, **7**, 85
 Heemstede **7**, 97, 105, **11**, 166, **16**, 79
 Heenvliet **7**, 86
 Heerendiep **21**, 100, 108, 114, 121
 's Heerendijk **20**, 174-175
 Heerenveen **56**, 117, **1**, 29⁴⁴, 100, **6**, 159, **11**, 85, **21**, 104-105, 107, **24**, 62, 95
 Heerenveen/De Knijpe **51**, 205, **4**, 61, **24**, 35, 268
 Heerjansdam **7**, 89
 Heerlen **21**, 179, 185
 Heeslum **22**, 64
 Heidelberg **51**, 140, 187, **1**, 45, **4**, 53, **5**, 114, **7**, 51, 55, **11**, 180, **12/13**, 286, **15**, 33, **17**, 69, **20**, 89, **21**, 17
 Heiloo **10**, 94, 98
 Heinkenszand **20**, 99
 Helmarshausen **22**, 108
 Helmetsheim **25**, 129
 Hemdijk **54**, 72
 Hemelumer-Oldeferd **1**, 100
 Hempens **22**, 59
 Henegouwen **54**, 118, **19**, 27, **22**, 96
 Hengelo (O.) **51**, 73, **3**, 82, 92, **56**, 81, 94, 117, **3**, 82, **11**, 75, **15**, 115-116, **16**, 204, 208-209, **18**, 66-67, **19**, 149, **21**, 133, 175, 233, 239, **24**, 83, 105-106
 Hennaarderadeel **1**, 100
 Herrnhaag **20**, 177
 Herrnhallig **20**, 31, 35

- Herrnhut **20**, 157-179 *passim*
 's Hertogenbosch **52**, **30**, **54**, 100, 137, 141, 151, 186-187, 190-194, **55**, 139, **2**, 126, **12/13**, 45, **14**, 159, **15**, 46, 136, **16**, 76, 83, **20**, 93, **21**, 31, **22**, 70, 73-74, 87, 219, **25**, 36
 Hessen **51**, 105, **1**, 31, **4**, 24, **7**, 51, **11**, 94-95, **12/13**, 10, 107-138, **22**, 99-100, 106, 108, **23**, 23
 Hesston **9**, 44
 Heubuden **4**, 23⁵
 Heusden **54**, 111, 151, **56**, 56, **12/13**, 30
 Heye **7**, 84
 Highgate **10**, 23
 Hilversum **54**, 112, **12/13**, 32, **20**, 230
 Hindeloopen **52**, 88, **55**, 76², **1**, 17, 97-98, 100, 103, **11**, **55**, **16**, 186, **20**, 219, **23**, 75
 Hippolytushoef **56**, 110, **21**, 184
 Hitland **54**, 111
 Hobrede *zie*: Oosthuizen/Hobrede
 Hōningen **3**, 60
 Hōsingweer *zie ook*: Krummhorn (Kromme-horn) **24**, 30-31
 Hogebeintum **22**, 112
 Holland **51**, 4-5, 12-14, 30, 37, 113, **52**, 52-53, 67-70, 97, **53**, 10, 38, 29, 127, 129, **54**, 93, 97, 106-107, 125, 141, 174, 198, **55**, 140, **56**, 2, 63, 69, 166, 181-182, 187, 214, **1**, 11, 15, 72, 86-87, 90-91, 101, 103, **2**, 84, 109, 114, 126, 135, **4**, 68, **5**, 47, 50, 89, 97⁴-98⁷, 115, **6**, 9, 105, 116, 141, 146, 148, 152, 156-157, **7**, 22, 51-52, 104, **10**, 20, 77, **11**, 32, 44, **12/13**, 29, 33-36, 44, 47, 60, 74, **14**, 174, **15**, 68, 70-72, 76, 85, **16**, 12, 84, 118, 129-153 *passim*, 213, **17**, 65, 75, 78, 87, 91, 93, **18**, 12-14, 17, 19, 25-26, 42, 55, **19**, 178, **20**, 7, 11-60 *passim*, 176, 182-184, **21**, 16, 42, 136, 201, **22**, 23, 73, 81-82, 85-86, 93, 97, 99, 103, 107-108, 117, 132, 209, **23**, 26, 53, 57, 112, **24**, 26-27, 41, 187, 196, 254, 265, 268-269, **25**, 115, 124, 130, 220-221
 Hollum **51**, 60, **53**, 80-81, **56**, 110, **11**, 74
 Holmes County **24**, 160
 Holstein **54**, 93, 97, **15**, 53, 71, **18**, 12-13, 19, 23, **20**, 19, 25, 27, 42, 44, 50, 53, 55-56, **22**, 91, 107, **25**, 118, 124
 Holwerd **2**, 76, **14**, 111, **21**, 179
 Homberg **17**, 62, **18**, 120
 Hondshoote **6**, 111, **16**, 66, **24**, 9, 21
 Honduras **9**, 32
 Hongarije **51**, 101, **54**, 82, **3**, 42, **8**, 33, 35-37, 40-41, **9**, 32, **12/13**, 10, 155-168, **17**, 21, **25**, 196-227 *passim*
 Hoofddorp **7**, 99
 Hoogezaand **56**, 75, 77, 109, **11**, 74, **20**, 145, 174, **21**, 97-132 *passim*, **24**, 32, 81-116 *passim*, 215, **25**, 82
 Hoogwoud **7**, 87
 Hoorn **51**, 18, 70, **52**, 23-24, 62, 71, 74, 104, **53**, 38, 169, **54**, 8, 30, 103, 121, 159, 172, **55**, 3, 64¹, 76², **56**, 22, **1**, 87, 103, **5**, 73, **8**, 37, **9**, 126, **12/13**, 33, **14**, 8, 109, 154-156, 159-162, 165, **15**, 62, 79, 87, 136, **16**, 9, 11-38, 96, 182-183, 188-189, 222, **17**, 9, 70, 113, **19**, 39, 83, 99, 132, 136-138, **20**, 83, 103, 115, 185, 229, 244, **22**, 125-128, 132, **24**, 196, **25**, 82
 Hoorn, Den (Gr.) **10**, 108¹³
 Hoorn, Den (Texel) **54**, 60, 64, **6**, 133, **11**, 68, **12**, 33, **14**, 8, 55, 155, 162-164, **23**, 119
 Hordain **7**, 87
 Horekil **9**, 16
 Horn, Den **18**, 83
 Horsten **24**, 26
 Houwerzijl **10**, 106-109
 Huisduinen **14**, 98, **20**, 40
 Huizen **55**, 64¹, 136-137, **20**, 230, **24**, 64
 Huizinge **11**, 50, **20**, 152-153, 206, **24**, 30
 Huizum **24**, 188
 Hulkestein **16**, 68
 Hulst **2**, 107, 113, **20**, 99
 Hulsterambacht **2**, 113
 Humsterland **24**, 31
 Husum **20**, 29-30, 54
- I**
 Idaarderadeel **1**, 97
 Ieper **2**, 105, 111, 136-137, **12/13**, 139, **16**, 65
 Ierland **4**, 66, **9**, 15, **22**, 190
 IJ **55**, 49, **56**, 166, **1**, 86-88, **10**, 89, **25**, 89
 IJlst **52**, 110, **54**, 66-73, **1**, 86-88, 97, 100, **16**, 203, **21**, 153, 178-179, **22**, 57, 63-65, **24**, 274
 IJmuiden **55**, 130, **21**, 174
 IJselmuiden **54**, 101
 IJssel/-steden/-streek **56**, 10, **23**, 26, **11**, 88, 92-93, 96, 98, **12/13**, 34
 IJsselstein **54**, 112, 142, 194, **55**, 139, **12/13**, 47
 Ilikhoven **20**, 30
 Illinois **24**, 166
 Ilp, Den *zie*: Den Ilp
 India **4**, 64, **7**, 14, **8**, 14, **9**, 38
 Indiana **24**, 160, 166

Indië **51**, 207, **7**, 24, **24**, 146, **25**, 225
 Indië, Nederlands- Oost *zie*: Nederlands-
 Oost-Indië
 Indonesië *zie ook*: Nederlands-Oost-Indië **2**,
 69, **3**, 44, **4**, 51, 64, **6**, 42, **9**, 143, **18**, 124,
 126, **24**, 139-158 *passim*
 Inn **17**, 9
 Iowa **24**, 166
 Iran **12/13**, 222, 242
 Irian Jaya **24**, 154
 Irnsum **18**, 84, **21**, 179, 186, 194
 Isenburg (Isenbruch) **22**, 106
 Israëel (staat) **2**, 69, 76, **3**, 21-32, **18**, 125-126,
22, 190
 Italië **51**, 1, 106-108, **4**, 64, **6**, 105, 107, **8**, 19,
11, 190-191, **12/13**, 57, 68, 157, **14**, 88, **15**,
 84-85, **16**, 117, **19**, 151, **20**, 187, **21**, 21, 29,
 65, 70, 92, **23**, 44
 Itens **3**, 89

J
 Jade **22**, 88, 100, **24**, 26
 Jamaica **5**, 103²¹
 Japan **9**, 39, **24**, 154
 Japara *zie*: Jepara
 Jarssum **24**, 25¹
 Java **1**, 29⁴⁴, **2**, 8, 144-159, **9**, 36, **24**, 128, 139-
 158 *passim*
 Jellum **20**, 97
 Jelsum **22**, 35
 Jemgum **20**, 25, **25**, 46
 Jemgumergaste **20**, 25⁷⁶
 Jemmingen **54**, 176
 Jena **51**, 67, **19**, 108, **24**, 132
 Jennelt **20**, 49, **24**, 25¹
 Jepara-Pati **2**, 144-146, 149-153, **24**, 143, 147
 Jeruzalem **2**, 107, **3**, 9, 28, **7**, 83, **15**, 110, **19**,
 164, **21**, 9, **23**, 9, 22-23, **25**, 94
 Jever **20**, 17, 28, 45
 Jeverland **20**, 27, 33, 41, 43, 48, 54, **24**, 25
 Jisp **52**, 88, **55**, 3, **56**, 165, 167, **1**, 92, 94, 96,
 14, 98, **16**, 181, **23**, 114, 151
 Joegoslavië **22**, 190
 Jordaan **51**, 3, 7, 4, 57
 Jorwerd **22**, 28³⁴, 220
 Joure **54**, 141, **1**, 29⁴⁴, 98
 Juana **2**, 145
 Judea **6**, 82
 Jülich *zie*: Gulik
 Jutland **52**, 79

K
 Kaiserswerth **54**, 120
 Kalkwijk-Lula **21**, 97-132, **24**, 81-116 *passim*
 Kalkwijksterdiep **21**, 102, 131
 Kalmthout **22**, 73
 Kampen **51**, 50, **52**, 94, **54**, 101, 104, 107, 114,
 120, **56**, 7, 28, 47, 69, 92, 157, **11**, 75, 88,
 92-94, 96, 98, **12/13**, 42, 47, **14**, 27, **15**, 54,
 58, 61⁷⁷, **17**, 7, 142-143, 145, **18**, 70, 78, 143,
19, 107-108, 111⁹, 113, 115, 119-128, 149,
20, 32, 43, 164, 170, 172-174, 229, **21**, 112-
 114, 118, 131, **22**, 13, 107, **24**, 101, 106, 216
 Kampereiland **19**, 127
 Kamperveen **19**, 127
 Kanaän **6**, 82-86, **21**, 23
 Kansas **2**, 75, **5**, 115-116, **7**, 92, **10**, 51, **11**, 120
 Kantens **20**, 43, 131
 Kapellen (België) **22**, 73
 Karinthië **8**, 41¹⁵
 Karlsruhe **51**, 105, **1**, 30, 38, **2**, 73, 76, **9**, 30,
 39, **11**, 120, **24**, 273
 Katwijk **7**, 88
 Kayu-Apu **24**, 145
 Kazachstan **19** 175, 186
 Keeselbosch **2**, 136
 Kelet **24**, 150
 Kempen (Dld.) **2**, 79, **12/13**, 229
 Kennemerland **56**, 165-166, **6**, 164
 Kent **22**, 95
 Kenya **9**, 31
 Kervendonck **2**, 132, 140
 Kessel **25**, 198
 Kesterluiden **2**, 132
 Kethel **7**, 88
 Keulen **54**, 64, **56**, 63, 65, **1**, 9, 54-55, 60, **2**,
 121, 133, 141, 4, 12, 22-26, 28, 30-31, 5, 93,
6, 109, 149, **7**, 55, **8**, 107, 110, **9**, 19, **11**, 95,
 172-174, 180-182, **12/13**, 60, 68, 112-114,
 116, 136-137, 174-175, 204, 269, **14**, 184,
 186-188, **15**, 70-71, **16**, 68, **17**, 51, 72, **18**,
 101, 142, **19**, 58, 159, **20**, 100, **21**, 16, **22**,
 100, 103-104, 106, 110-111, 232, **25**, 36
 Kiel **53**, 140, **23**, 22
 Kiel-Windeweer **21**, 103, 105, 113
 Kimsward **22**, 27, 55-56, 64, 114
 Kingston (Ont.) **7**, 102
 Kirchheimbolanden **8**, 9, 33
 Kirgisië **19**, 185
 Kitchener **2**, 73, 79, **9**, 38-39, 41
 Klausen **1**, 58, **4**, 23
 Klausenburg **25**, 115

- Kleef (stad en hertogdom) **52**, 36, **54**, 98, 176, **55**, 138-139, **1**, 76, **2**, 111, 131-133, 141-142, **5**, 96³, **6**, 109, 122, **7**, 67, **9**, 18, **11**, 75, 95, 180, 182, **12/13**, 140, **20**, 51, 229, **22**, 108, 110, 116, **24**, 15, 17, **25**, 36
- Kleinemeer **21**, 117, **24**, 90, 93, 97⁴³, 102
- Kleine Werder *zie*: Werder
- Klettgau **1**, 58, **4**, 23, 26
- Kleve *zie*: Kleef
- Kloosterburen **10**, 106
- Klundert **52**, 30-44
- Knijpe, De *zie*: Heerenveen/De Knijpe
- Knittlingen **22**, 101
- Knollendam **54**, 121, **55**, 3, 144², **10**, 89
- Knyphausen **20**, 28
- Königshofen **53**, 136
- Köslin **18**, 64
- Koldenbüttel **20**, 40
- Kolham **21**, 126
- Kolhorn **56**, 184
- Kollum **52**, 66, 68-71, **22**, 27
- Kollumerland **1**, 100
- Komen (België) **24**, 9
- Koningsberg **14**, 173-174, **16**, 204, **17**, 119, **19**, 178, **20**, 17, **25**, 125
- Konstantinopel **10**, 103
- Koog aan de Zaan **55**, 3, 64-66, 76², 146, **1**, 92-94, 96, **6**, 167-185 *passim*, **11**, 75, 79, **14**, 8, 12, 15-16, 18-19, 145-152, **16**, 173, 211, **21**, 186, **24**, 124-125
- Kopenhagen **52**, 79, **16**, 72, **20**, 13, **22**, 89, 108, **25**, 135
- Korntal **5**, 117
- Kortemark **2**, 92, 127
- Kortezwaag **19**, 115
- Kortgene **7**, 87
- Kortrijk **54**, 143, **1**, 46, **2**, 94, 105-107, 111, 117, 121, 131-143 *passim*, **12/13**, 139, **16**, 116-117, 120, **22**, 98, 100, **24**, 11-12, 21, 239
- Koudekerke **54**, 121-122, **7**, 84
- Koudum **21**, 185, **22**, 30
- Krakow **6**, 106, **24**, 311, **25**, 160, 164
- Krefeld **51**, 66-67, 74-92 *passim*, 98, 130, 187, **53**, 103-104, **55**, 76², **5**, 96³, **9**, 9, 16-21, 24, **11**, 35-38, 51, 66, 75, **18**, 85, **23**, 92
- Krempermarsch **20**, 14, 52
- Kreta **16**, 108
- Kreuzburg **25**, 118, 130-131
- Kriegsheim **9**, 16-17, 22
- Krommehorn (Hösingwehr) *zie*: Krummhörn
- Krommenie **54**, 121, **55**, 50, 64¹, 76², 144, **56**, 159, 165, 167, **1**, 94, 96, **2**, 77, **3**, 44, **6**, 164-188 *passim*, **14**, 31, 109
- Krommeniedijk **54**, 115, 121, 151, 168, 170, 173, **55**, 144², **56**, 159, 167, **6**, 168, **20**, 31
- Kromwal **3**, 89, 91, **24**, 141
- Kronsweide **51**, 119
- Kropswolde **21**, 100
- Kruiningen **7**, 85-86
- Krummhörn **20**, 24, **24**, **30**
- Kudus **2**, 144, **24**, 152
- Kuinre **11**, 87
- Kuipen, De **24**, 268
- Kulundasteppe **19**, 186
- Kuringen **22**, 100
- Kwadijk **1**, 96
- Kwartier van Zutphen *zie ook*: zutphen **7**, 66-81
- L**
- Laag-Soeren **18**, 98
- Lahde **21**, 188
- Lancashire **51**, 73
- Lancaster County (Pa) **12/13**, 284, **19**, 129, **21**, 130, **24**, 159-160, 165, 174, 180
- Land Kehdingen **20**, 33
- Land van Waas **2**, 115, 126
- Landsmeer **54**, 107, 173, **1**, 96, **22**, 187
- Lange Leegte **21**, 131-132
- Langemark **16**, 65
- Langnau **51**, 100-101
- Langstraat **22**, 89
- Languedoc **11**, 191
- Langweer **54**, 121
- Laren **11**, 75
- Lathum **7**, 87
- Lausnitz, de **20**, 171
- Lauwers **9**, 59
- Lebanon County **24**, 165
- Leegkerk **22**, 86
- Leek **54**, 142
- Leens **10**, 106
- Leer **5**, 95, 102¹⁸, 109⁴⁰, **1**, 75, **11**, 75, **15**, 79, **16**, 219, **17**, 7, 131, 140, 142-143, 145, 148-149, **18**, 13, 17, 20-21, 28, 34, **20**, 24, 246-247, **21**, 168, **24**, 28, 30-31
- Leermens **11**, 59, **14**, 49, **24**, 273
- Leeuwarden **51**, 42-43, 47-48, 126, **52**, 1-2, 19, 68, 94, 97, **54**, 79, 81, 90, 95, 101, 103, 110, 115-116, 119, 125-126, 133, 140, 171-172, 200, 202, **55**, 76², 107-118, **56**, 41, 117, 135,

- 141-142, 193, 212, **1**, 98, 100, **2**, 85, **3**, 44, **4**, 62, 83, **5**, 43-44, 61, 64, 73, 96³, 6, 7, 106-109, 157-159, **7**, 51-52, 95-96, 99-100, 104, 106, **10**, 19, 34, 36, **11**, 55, 62, 74, 79, 88-90, 101-102, 131, **12/13**, 30-31, 33, **14**, 16, 18, 30, 111, 113, 154, 159, **15**, 10, 30, 52, 54, 61, 75-76, 79-96, 139-141, **16**, 225, **17**, 58, 65, **18**, 24, 26, 108, **19**, 8, 56-57, 90, 92-93, 96, 115, 149, 191, **20**, 27, 63, 97, 101-103, 164, 172-173, 236, **21**, 41, 178, 186, 189, **22**, 7, 37, 40, 45-46, 49-67 *passim*, 81, 125, **23**, 31, 75, 80-81, 112, 114, 118, 133, **24**, 62, 185-203 *passim*, 278, **25**, 124, 179, 230-231
- Leeuwarderadeel **1**, 100, **24**, 188, 268
- Leiblingen **16**, 106
- Leide **16**, 116
- Leiden **51**, 2, 10, 15, 25, 30, 38, 67, 136, **52**, 31, 35, 38, 107-108, 110, **53**, 109, 112, 130, 158-159, 166, 168-170, 186, **54**, 92, 98-99, 101, 104, 112, 114, 120-121, 140-141, 143-150, 188, 195, **55**, 47, 49, 53-54, 64¹, 68, 72, 76-80, 85, **56**, 53, 94, **1**, 23, 32, **2**, 74, 84, 88, **5**, 96³, **6**, 75, 100, 105-111, 174, **7**, 11, 82-91, 104, **8**, 69, **9**, 125, **10**, 16, 92, **11**, 21, 48, 51, 60, 62, 67-68, 75-76, 138, 157, 172, 181, **12/13**, 32, 36, 204, **14**, 13, 16, 24, 27, 30-45 *passim*, 52, 89, 159, **15**, 70-71, 85, 102, 140-141, 146, **16**, 154, 165, 179, 17, 62, 65, **18**, 94, **19**, 81-82, 102, 125, 132, 137, 139, 146-147, 149, **20**, 10, 100, 108, 113, 116, 183, 190, 192, 214, 231, **21**, 136, 149, 153, 158-159, 199, 201-202, 211, 240, **22**, 44, 66, 129, 229, **23**, 33, 37, 51-54, 68, 80, 91, 117-118, **24**, 62, 123-124, 132, 134, 187, 233, 312, **25**, 87, 124, 129-131, 157, 161-162, 197, 221-222, 226
- Leiderdorp **7**, 85, 89
- Leiestreek **24**, 12, 21-22, 187, 239
- Leimuiden **7**, 84
- Leipzig **51**, 90, **54**, 92, **5**, 90, **7**, 51, **17**, 149, **23**, 18
- Leisele **24**, 21
- Lekkum **24**, 188
- Lemelerberg **11**, 93
- Lemmer **24**, 279
- Lemsterland **1**, 100
- Leuven **54**, 172, **55**, 108, **2**, 73, 115, 126, **4**, 51, **6**, 78-80, **11**, 177-178, 180, **12/13**, 57, **14**, 153-155, 159, 188, **17**, 45, **20**, 108, **21**, 30, **22**, 25, 37, 232
- Levant **18**, 44, **24**, 48
- Libanon **12/13**, 222
- Lichtaard **22**, 64
- Lichtervelde **2**, 127
- Lidlum **22**, 24, 44, 59
- Lier **20**, 246
- Lijfland **4**, 68, **17**, 82, **18**, 12, **23**, 20-21
- Lille **14**, 184, **16**, 76
- Limburg **54**, 120, 142, **21**, 178, **22**, 104
- Limmen **54**, 117, 121-122, 194, **56**, 165
- Lingen **20**, 45, **22**, 87
- Linz **51**, 108
- Lions **22**, 54
- Lippenhuizen **14**, 39, **22**, 64
- Lissabon **18**, 50
- Lithauen **56**, 90, **12/13**, 156, **17**, 106, **19**, 114, **24**, 311, **25**, 129
- Livorno **18**, 43
- Lochau **23**, 11-12
- Lochem **18**, 85-86
- Loevestein **20**, 184
- Londen **53**, 114, **56**, 6, **2**, 110, **4** 11, **5**, 100, 111⁴⁴, **6**, 147, **9**, 15, 17, **10**, 23, 25, 33, **11**, 160-161, **12/13**, 118, 286, **16**, 161, **17**, 44, 47, 163, **20**, 10, 13-18, 58-61, **21**, 9-20 *passim*, 58, 186, **24**, 165, **25**, 37, 61, 132, 201
- Longerhouw **22**, 30⁴³
- Long Island **9**, 15
- Loo, 't **56**, 70, **21**, 31, 186
- Loosduinen **23**, 124
- Loppersum **11**, 59, **14**, 49, **18**, 54, 70, **20**, 144, 147-148, **21**, 106, **24**, 214, 217, 222, 273
- Losser **12/13**, 47
- Lovendegem **2**, 125-126
- Lublin **8**, 22, **25**, 160-161, 165
- Lübeck **53**, 119, **4**, 68, 5, 78, 91-94, **12/13**, 34, 77-78, **15**, 55, **16**, 74, **17**, 44, **20**, 14, 16, 29, **22**, 103, 109, **23**, 22, **25**, 150
- Lüneburg **20**, 60
- Lütetsburg **12/13**, 58, **16**, 79, **20**, 50, **24**, 25¹
- Luik **54**, 120, **1**, 14, **20**, 31, **22**, 101
- Lula *zie*: Kalkwijk-Lula
- Lund **2**, 20
- Lunteren **14**, 42
- Lutjegast **20**, 144, 151
- Lysanderhöh **51**, 120
- M**
- Maagdenburg **2**, 75
- Maarhuizen **15**, 117-118
- Maarsse **24**, 255
- Maarsseveen **24**, 54

- Maartensdijk **52**, 109
Maastricht **51**, 5, **54**, 78, 112-113, 119-120, 188-189, 194, **56**, 181, **6**, 173, **15**, 123, **20**, 30, 83, **21**, 16, **22**, 70, 91, 95, 106, 108-109
Mähren **51**, 96, **101**, 107
Maihusen **3**, 50
Mainz **3**, 12, **1**, 60, **11**, 96
Makkum **52**, 70, **56**, 95, **1**, 98, 103, **3**, 97, **5**, 96³, **8**, 37, **11**, 29, **15**, 23, **20**, 98, **21**, 179, **22**, 209, **24**, 197, 200
Maleisië **2**, 152
Mandailing **24**, 149-150
Manhattan **9**, 15
Manitoba **17**, 21
Mannheim **8**, 34-37, **19**, 115-116, **25**, 128
Mantgum **22**, 220
Marburg **1**, 31, **11**, 75, **12/13**, 19, 107-108, 114, 118-124, 127-128, 134, 137, 216
Mariënborn **20**, 176-177
Mariëndal (abdij) **22**, 24
Mariënhave **51**, 29
Mariënweerd **56**, 9
Mark **11**, 180
Marke **2**, 111
Marken **55**, 50
Markkirch **24**, 162
Marne, De (Gr.) **10**, 106, **15**, 117, **18**, 71, **20**, 143-144
Marrum **14**, 111, 113
Marssum **22**, 53
Martenshoek **21**, 99
Marum **20**, 152
Massachusettsbaai **9**, 25
Mechelen **2**, 113-115, 125, **7**, 86-87
Mecklenburg **54**, 95, 130, **2**, 119, **20**, 17, 50, **55**, **22**, 109
Medemblik **51**, 45, **55**, 3, 50, 76², **56**, 165, **1**, 103, **10**, 89-91, 96, 104, **11**, 138, 157, **14**, 20, **16**, 219
Meeden **24**, 32
Meer, De **16**, 191
Meijerij van Den Bosch **20**, 93
Meldorf **20**, 41
Memmingen **19**, 35
Menaldumadeel **1**, 97, 100, **22**, 53
Menen **2**, 111, 131-143 *passim*, **12/13**, 139, **17**, 154, **23**, 58, **24**, 12, 21
Mensingeweer/wier **3**, 44, **15**, 69, **20**, 198, 203
Meppel **54**, 122, **56**, 189, **11**, 75, **14**, 20, 31, **20**, 230, **21**, 190
Merwe **23**, 33
Metz **20**, 89
Meulebeke **14**, 188
Meurs **56**, 49
Mexico **19**, 179, 189
Meyborch **7**, 68
Middachten **14**, 173
Middelburg **52**, 36-38, 94, 113², 53, 1-3, **54**, 105, 112, 125, 188, **56**, 41, 59, 189, **2**, 8, 91, 109-110, 112-117, 127, **5**, 12, **8**, 25, **11**, 75, **12/13**, 31, 67, **14**, 16, 18, **15**, 49, **16**, 66-68, 70, 74, **17**, 69, 103, **18**, 15, 17, **20**, 92-93, 97, 110, 122, 197, 234, **22**, 95, **25**, 149-150
Middelharnis **52**, 94, **53**, 169, **2**, 82, **24**, 63
Middelie **54**, 117, **56**, 80, **1**, 91, 96, **16**, 202, **23**, 151
Middellandse Zee **18**, 43
Middelstum **51**, 112, **54**, 96, 176¹, **2**, 81-82, 88, **18**, 68-69, **20**, 131, 142-143, 152, **21**, 106
Midden-Oosten **2**, 69
Midwolda **20**, 144, 230, **24**, 35
Mifflin County **24**, 165
Milaan **11**, 189, **24**, 130
Minangkabau **24**, 150
Minnertsga **22**, 27
Mönchengladbach **22**, 109
Moerbeke-Waas **2**, 113
Moerkerke **20**, 26
Moers **5**, 114, **18**, 100
Mojowarno **24**, 150
Moldavië **8**, 21
Molenaarsgraaf **23**, 58
Molkwerum **1**, 103, **11**, 71, **16**, 186, **22**, 65
Molotsnaja **51**, 120, **19**, 179, 187
Monnikendam **54**, 11, 78, 113-114, 118, 168, 173, **55**, 3, 50, 64¹, 76², 131, 146, **56**, 165, 183, 185-186, **1**, 73, 91, 96, **6**, 164, **8**, 48, **11**, 93, 103, **16**, 202, 213, **24**, 63, 127
Monster **7**, 84
Montevideo **3**, 45
Montfoort **54**, 118, **7**, 87
Montreal **2**, 20, 4, 50-51, 54
Moordrecht **20**, 186
Moravië **51**, 100-101, 107-108, **1**, 37, 58, **3**, 46, 59, **4**, 27, 37, **6**, 162, **7**, 53, **8**, 19, 37, 17, 21-22, **12/13**, 157, **20**, 159-160, **22**, 145, 182, **25**, 63, 122, 226
Moskou **5**, 103²⁰, **6**, 121
Moskovië **7**, 24
Mühlhausen **54**, 82
Mühlheim **20**, 100

- München **51**, 99, **6**, 119, **8**, 33
- Münster **51**, 94, 98-99, 108-111, **52**, 24, **53**, 108-144 *passim*, **54**, 74-202, **55**, 140-148 *passim*, **56**, 1-38 *passim*, 53, 63, 65, 70, 124-213 *passim*, **1**, 9-11, 24, 29⁴⁴, 34, 37, 38, 55, **2**, 78, 83, 85-87, 106-108, **3**, 7, 9-20, 35, 42-43, **4**, 13, 33, 61, 63, 65, **5**, 7, 19-58, 60-63, 66-67, 69, 71-76, 92, 116, **6**, 25, 52, 99-100, 149, 164, **7**, 16, 20, 53-54, 66-67, 82-83, 94, 96-97, 104, 106, 110-112, 114-115, **8**, 10, 21, 42, 95-98, **9**, 53-103 *passim*, **10**, 9-10, 29-64, 70, 72-74, **11**, 9, 87-98, 132-134, 171-192 *passim*, **12/13**, 10, 13-39 *passim*, 40-55 *passim*, 71-80, 82-136 *passim*, 182, 186, 202-203, 209-212, 215, 231, 239, 241-242, 247, 269, 271, 288, **14**, 166, 168-169, **15**, 21, 35, 74, 124, **16**, 15, **17**, 7, **18**, 7, 30-32, 114, **19**, 12-13, 41, 44, 50, 53-79 *passim*, 191-194, **20**, 9, 11, 14, 16, 27-32, 43, 45, 51, 56, 133-134, 148, 181-182, **22**, 13, 18, 37, 40-42, 46-47, 52, 79-118 *passim*, **20**, 129-133, 149, 160, 166-167, 175-176, **23**, 10-11, 22, 24-28, 47, 57, 109, 133-134, 150, **24**, 10, 25, 206, **25**, 12, 32-34, 36, 45, 72, 84
- Münstereifel, Bad **17**, 92
- Münsterland **7**, 66, **22**, 97, **23**, 133
- Muiden **55**, 50, **19**, 102
- Muriagebied **24**, 147, 149-150
- N**
- Naarden **54**, 117, **9**, 108, **15**, 9, **21**, 179, 186, **24**, 28
- Nairobi **2**, 70, **9**, 31, **15**, 159
- Nantes **18**, 69
- Nazareth **11**, 188
- Nebraska **51**, **122**
- Nederhorst-den Berg **16**, 84
- Nederland(en) **51**, 72, 89-90, 94, 96, 101-102, 113-116, 200-202, **1**, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 22, 24, 25, 26, 32, 33, 34, 37-39, 45, 46, 47, 48, 54, 55, 79, 87, 89, 99 **2**, 7-25, 43-44, 52, 67, 69, 81-88, 92-94, 107, 110, 116, 120, 124-125, 146, 156, **3**, 8, 15, 19, 23-24, 34, 36, 39-40, 42-45, 47, 50-51, 59, 84, 94, **4**, 7-10, 28, 33, 35-37, 41, 52-53, 62, 67-69, 85-86, **5**, 7, 43-44, 46-47, 51, 54, 57-58, 62, 64-65, 69, 72, 75-76, 89, 91-93, 95-98, 103, 105-106, 110-111, 114-120, **6**, 7-9, 18-19, 31-32, 75, 85, 99-100, 149, 155-156, 164-165, **7**, 9-13, 22, 27, 31, 39, 51, 65-66, 82, 96-108, 114-115, **8**, 18-47 *passim*, 85, 100, 103, 108, 112-114, **9**, 11-12, 23-24, 26-28, 45, 47, 51, 59, 122, **10**, 20, 40, 42, 46-48, 56, 60, 70, 76, 92, 95, **11**, 9-10, 44-46, 50-51, 54-55, 62-63, 76, 93, 99-108, 118-129, 171-185 *passim*, 192, **12/13**, 9-11, 13-28, 29-39, 40-55, 57-58, 60, 65, 73, 81-106, 113, 195-211, 231, 233, 286, **14**, 153, **15**, 10, 26, 122, 129-134 *passim*, 135-142 *passim*, **16**, 129-153 *passim*, **17**, 25-26, 31 88-99, **18**, 24, **19**, 10, 13, 15-28, 83, 107-129, 175-189, **20**, 14, 29, 36, 52, 63, 93, 111, 121, 130, 164, 181-182, 200, 204, 219-239, **21**, 9-20 *passim*, 30-31, 38-40, 46, 96, 165-197, **22**, 9-19, 44, 71, 119, 127, 159, 161-162, 165, 182, 192, **23**, 23, 47, 150, **24**, 9, 25-38, 81-116, 237, 276, 311, **25**, 8, 11-22 *passim*, 65-84
- Noordelijke Nederland(en) **54**, 76-81, 97, 170, **1**, 46, **2**, 86, 92, 120, 124, **3**, 84, **4**, 68, **5**, 98⁹, 109, **7**, 22, **8**, 24, **10**, 70, **12/13**, 39, 42, 74, 287, **15**, 50, 149, **17**, 43, 64, 154, **19**, 54, 56-57, 91, 102, **20**, 11, 15, 63, **21**, 49, 110, 232, **22**, 39, 44-45, 111, 237, **24**, 82, 311, **25**, 90
- Oost-Nederland **12/13**, 43, **17**, 36, 71, **24**, 82
- Zuidelijke Nederlanden **1**, 46, **2**, 79, 87, 93, 119, **6**, 106, **8**, 42, **10**, 20, **12/13**, 18, 42, 57-58, 150, 154, **15**, 57, 131, 149, **17**, 51, 65, 72, 78, **18**, 42, 119, **19**, 101, 104, **20**, 14, 183, **21**, 9, 31, **22**, 39, 100, **25**, 11, 61-62
- Nederlands-Oost-Indië **51**, 93, **55**, 115, **2**, 144-159, **18**, 44, **19**, 135, 145, **23**, 67, **24**, 126
- Nederrijn **51**, 96, **4**, 26, **9**, 17, **11**, 112-114, 171, **12/13**, 35, 118, 134, 136, **20**, 161, **21**, 16, 175, **22**, 105-106, 110
- Neerdijk **24**, 54
- Nekrasovo *zie*: Halbstadt
- Nemetskii Rajon **19**, 186
- Nes (Ameland) **11**, 55, **14**, 34, 49
- Nesselraid **22**, 109
- Neuburg **51**, 105
- Neuchâtel **3**, 46
- Neudachino **19**, 8
- Neuengamme **21**, 185-187
- Neuenhaus **56**, 2
- Neuenkirchen **22**, 99, 101
- Neuhaus an der Oste **20**, 54
- Neukirchen **5**, 114
- Neumühl **8**, 19-20,
- Neurenberg **2**, 48-49, **16**, 68, **17**, 14, **21**, 172,

- 23**, 17-18, **25**, 92
 Neu-Samara **19**, 186
 Neuss **5**, 98¹⁰-99¹³
 Neustadter Tief **24**, 28
 Neustadtdödens **56**, 84, **18**, 61, 69, **20**, 14, 35,
22, 101, **24**, 25-38 *passim*
 Neuwied **51**, 98, **7**, 101
 Nevele **2**, 122
 New Delhi **4**, 51
 New Manchester **14**, 47
 New Orleans **24**, 166
 Newton (VS) **9**, 30, 38
 New York **9**, 15, **21**, 99, **24**, 166
 Nibbixwoud **14**, 160
 Nicea **7**, 59, **8**, 18-19, **22**, 147
 Nichtevecht **51**, 33
 Niekerk **10**, 108
 Nienberge **56**, 151
 Nienoord (Utr.) **54**, 142
 Nierop **54**, 188
 Nieuw-Amsterdam **9**, 15
 Nieuw-Duitsland **1**, 39
 Nieuw-Engeland **1**, 35
 Nieuwezijl **20**, 140, 147, 154
 Nieuw-Guinea **6**, 43
 Nieuwkerke **24**, 9
 Nieuw-Kruisland **1**, 100
 Nieuw-Nederland **1**, 39
 Nieuw Niedorp (= Nierop ?) **54**, 188, **55**, 3,
56, 184-185, **2**, 15, **14**, 91
 Nieuwendijk **24**, 44
 Nieuwer-Amstel **22**, 238
 Nieuwerhaven **2**, 131-132, **24**, 17
 Nieuwersluis **24**, 41, 251, 255
 Nieuwervaart **52**, 30, 43
 Nieuweschans **20**, 129
 Nieuwscheemda **22**, 118, **24**, 35
 Nieuwvliet **52**, 94
 Niezel, De **25**, 138
 Nijenbeek (huis) **56**, 12
 Nijenhuis **12/13**, 32
 Nijeschoot *zie*: Oude- en Nijeschoot
 Nijveense Mond **18**, 97
 Nijhuizum **22**, 64
 Nijkerk **14**, 113
 Nijmegen **52**, 94, **54**, 63, 176, **55**, 130, **56**,
 113, **1**, 73, **2**, 131-132, **8**, 100, **9**, 23, 125, **10**,
 17, **11**, 75, **14**, 184, **15**, 54, **17**, 37, **18**, 100,
 119, 124, **19**, 112, **20**, 229, **21**, 173, 180,
 191, **22**, 111
 Nivieveh **25**, 85-86, 91-92, 109
 Nördlingen **52**, 4, 6
 Noordbroek **20**, 109, 136-137, **21**, 106-107
 Noorddijk **24**, 221
 Noordeind *zie ook*: Rijp, De **54**, 9-65 *passim*
 Noordelijke Nederlanden *zie*: Nederland(en)
 Noorderhogebrug **24**, 90, 100
 Noorderland **51**, 21, **56**, 166
 Noorderkwartier **1**, 87-92, 94-96, 99, 103, **10**,
 49, **12/13**, 33
 Noord-Holland **51**, 17, 26-27, 36, 38, 41, 126,
53, 158, **54**, 25, 46, 50, 101, 171-172, 174,
 188, **55**, 36, 41, 51, 146, **56**, 117, 164, 166-
 168, 183, **1**, 8, 18, 87, 91, 95-99, 102, **3**, 83,
6, 164-187, **8**, 37, **10**, 10, 99-100, 104, **11**,
 71-72, 74-76, **12/13**, 34, 267, **16**, 27, 182-
 183, 200, 17, 88, 91, 102, **20**, 11, 13, 37,
 103, 123, 195, **21**, 141, **22**, 101, 103-104,
 107, 111, **23**, 29, **24**, 28, **25**, 79
 Noordhorn **20**, 144, 147, 151-152, 154
 Noord-Ierland **12/13**, 222, **22**, 190
 Noordwijk **52**, 95¹, **16**, 70, 72, **17**, 85, **23**, 82
 Noordwolde **20**, 131, 153
 Noordzee **1**, 87, **3**, 43, **20**, 44, **24**, 267
 Noorwegen **14**, 184, **15**, 97, **16**, 73, **18**, 143,
20, 57, **25**, 225
 Norden **51**, 11, 95, **1**, 62, **5**, 8, 95, 99¹³, 107-
 112, **10**, 31, **11**, 75, **12/13**, 206, **14**, 18, **18**,
 143, **19**, 138, **20**, 14-15²⁰, 17, 23-24, 44, 53,
22, 35, 93, 95, 112, **24**, 31, **25**, 47-48
 Nordstrand **20**, 34
 Normandië **5**, 94
 North Carolina (USA) **9**, 13
 North-Newton (Kansas) **1**, 33, 35, **2**, 75, **5**,
 114-115, **7**, 92, **25**, 23
 Norwich **21**, 18
 Nova-Zembla **15**, 106
 Noyelle-Wion **7**, 87
 Nüttermoor **20**, 25
 Nupkerke **2**, 139

O
 Oberdollendorf **1**, 76
 Oberingelheim **9**, 14
 Occitanië **11**, 191
 Ochtrup **18**, 73
 Odenkirchen **22**, 110
 Odessa **51**, 14
 Oegstgeest **7**, 84,
 Oekraïne **5**, 114-115, 117, **8**, 41, **9**, 31, **16**,
 204, **17**, 21, **24**, 148-150
 Oeljanovsk **8**, 84

- Oenkerk **24**, 197-198
 Oerdorp **54**, 114
 Oetewaal **10**, 73
 Ogieerlande **2**, 92
 Ohio **24**, 160, 166
 Oklahoma **5**, 115
 Oldambt(en) **11**, 74, **15**, 67, **20**, 116, 129, 136, 143-144, 155
 Oldebildzijl **11**, 59
 Oldeboorn **22**, 63, 65
 Oldeklouster **52**, 19, **54**, 114, 116, 126, 198-202, **2**, 83, 85-86, **5**, 56-76, **10**, 10, 56-57, 61-69, **11**, 90, 98, **12/13**, 36, 114, **15**, 25, **19**, 56, **22**, 23, 29, 37, 40, 45-46, 52-53, 55, 65, 92, 132
 Oldelamer **54**, 86, 88, **22**, 54, 58
 Oldenburg **51**, 14, **12/13**, 40, **19**, 191, 193, **20**, 19, 28, 31-32, 34, 37, 52, 56, **22**, 80, 87-88, 97, 99, 101
 Oldenburgerland **24**, 25
 Oldenhove **22**, 95
 Oldenzaal **18**, 68, 78
 Oldersum **54**, 74, 96-97, 176¹, **5**, 95, **20**, 22, 25, 49, 57, **22**, 35, 37, 93, **24**, 25¹, 27
 Oldesloe **52**, 14, 20, **5**, 92-93, **15**, 53, **17**, 44, **20**, 17, 29, 55, **22**, 104
 Olterterp **24**, 278
 Ommelanden *zie*: Groningen (stad en land)
 Omsk **19**, 186
 Onderwierum **20**, 131
 Onstwedde **20**, 129, 144
 Ontario **24**, 166
 Oostbarendrecht **7**, 88
 Oostdongeradeel **1**, 100
 Oosten, Verre **3**, 45
 Oostende **2**, 110, **21**, 31
 Oostenrijk **51**, 94, 101-102, 106-108, **53**, 131, **2**, 72, **3**, 42, **4**, 27¹⁶, 37, 60, **7**, 14, **8**, 14, 41-42, **17**, 25, **20**, 159, **23**, 44, **24**, 273, **25**, 196
 Oostergo **10**, 63, **24**, 197
 Oosterhout **54**, 137, 189
 Oosternieland **20**, 23, 52
 Oost-Friesland **51**, 29, 62, 113, 118, 202, **52**, 39, **54**, 80, 93, 96-97, 143, 176, 195, **1**, 15-16, 24-25, 29⁴⁴, 60, 62, **2**, 84, 88, **4**, 10-14, 16-17, 23, 68, **5**, 8, 43-44, 92, 95-113, 119, **6**, 18, 99, **7**, 52, 54, 101, **9**, 58-60, **10**, 59, **12/13**, 29, 40, 54, 58, 73-74, **15**, 60, 70, 73, 79, 133, 135, **17**, 7, 132, 142, 144, 148-150, 152, **18**, 11-37 *passim*, 55, 61, 143, **19**, 138, **20**, 11-60 *passim*, 109, 244, 246, **21**, 133, **22**, 35, 37, 47, 82, 86-87, 89, 93, 103-104, 117, **23**, 22, 98, 112, 133, **24**, 25-38 *passim*, 84, 270, **25**, 41-64 *passim*
 Oost-Grafdijk *zie*: Graft-Oosteinde
 Oosthem **54**, 71-72
 Oosthuizen/Hobrede **1**, 96, **23**, 151
 Oost-Indië, Nederlands *zie*: Nederlands-Oost-Indië
 Ooststellingwerf **1**, 100
 Oostzaan **56**, 165, 167, **23**, 151
 Oostzee(-landen) **52**, 35, 39, **54**, 138, 194-195, **3**, 43, **4**, 68, **7**, 24, **12/13** 34, **16**, 204, 209, **17**, 119, **18**, 43-44, 49, **20**, 16, 18, 33, 36, **22**, 31, 93, 103-104, 238, **24**, 51, 250, 258
 Ootmarsum **18**, 68
 Opende **20**, 133, 151
 Opmeer **16**, 84
 Oppergelre *zie*: Gelderland
 Opsterland **1**, 100, **22**, 65, **24**, 268
 Orange **12/13**, 184
 Orenburg **19**, 186
 Orlow **19**, 178
 Osdorp **4**, 51
 Oslo **14**, 184
 Osnabrück **5**, 50, **11**, 95, **17**, 81
 Otelfingen **5**, 119
 Oterdorp **20**, 136
 Otterndorf **20**, 54
 Oud-Beijerland **56**, 69, **23**, 51
 Ouddorp-Goedereede **52**, 94, **2**, 82, **5**, 115
 Oudebildtzijl **3**, 96, **21**, 195
 Oudenaarde **2**, 125, **19**, 90, **25**, 62
 Oude Noort **14**, 160
 Oude- en Nijeschoot **20**, 102, **21**, 104
 Oudesluis **51**, 70
 Oudewater **14**, 159
 Oudewetering **20**, 188
 Oudezijl **20**, 143
 Oudkerk **20**, 101
 Overijssel **51**, 40, 50, 113, **54**, 141, 174-177, 179, **55**, 144, **56**, 1, 6-7, 17, 20, 45-46, 48, 62, 82, 193, **1**, 15, 86, **2**, 109, **5**, 57, **7**, 22, **11**, 9, 74-75, 87-88, 92-94, 96, 98, 103, **12/13**, 35, 42-44, 47, 50, 53-54, 60, 74, **15**, 103, 119, 124, **16**, 183, 205, **17**, 142, **18**, 15, 24, 55, 67-68, 77, **20**, 12, 113, 170, **21**, 104, **22**, 53, 95, 103, 106, **23**, 112, **24**, 84, 101, 200
 Overkwartier **2**, 83
 Overland *zie*: Westfalen; Rijnland

Overmeer **55**, 64¹, **16**, 84
 Oversticht **11**, 94
 Overveen **56**, 215, **24**, 252
 Oxford **7**, 102, **11**, 126, **19**, 15, **21**, 88

P

Palestina **2**, 69, **6**, 82-84, **11**, 188
 Palts **51**, 88, 101, 105, 207, **52**, 103, **53**, 10, 94,
55, 126, **1**, 31, 76, **3**, 60, 5, 96³, **7**, 55, **8**, 35-
 37, 100, 103-104, **9**, 12-13, 17, 21-25, 27, 31,
10, 34, **12/13**, 58, 232, **18**, 33, **19**, 113, 115,
 126-127, **21**, 110-112, 126, 129, **22**, 105, **24**,
 103, 141, 162, 164, **25**, 63
 Pamele **7**, 86
 Paraguay **1**, 35, **4**, 64, **9**, 29, 42, 51, **11**, 124,
19, 179, **21**, 196-197
 Parijs **52**, 2, **1**, 85, **3**, 9, 90, **7**, 27, **11**, 52, 61,
12/13, 58, **14**, 52, **17**, 163, **18**, 12, **19**, 161,
20, 232, **21**, 53, 181, **22**, 218, **24**, 154-155,
 157, 228, 254, **25**, 37
 Pati **2**, 144, 146, 150, **24**, 152, 154
 Pekela **11**, 59, **20**, 129, **21**, 97, 104-105
 Pellworm **20**, 34, 39
 Pennsylvania **51**, 121, **1**, 62, 5, 115, **9**, 12, 17,
 22-25, 110, **20**, 55, **21**, 99, 130, **24**, 159-160,
 165
 Pequea **9**, 24
 Pere, De **12/13**, 173
 Perm **19**, 182, 184
 Perzië **6**, 82
 Petkum **24**, 25¹
 Petten **54**, 58
 Pewsum **20**, 50
 Pfalz *zie*: Palts
 Philadelphia **3**, 59, **9**, 9, 16-17, **24**, 165
 Piemonte **20**, 113, **21**, 126
 Pingjum **52**, 1-2, 7, 14, 29, **54**, 92, **3**, 88-89,
12/13, 173-176, 179, **22**, 22-33 *passim*, 39,
 43, 56
 Pitthem **11**, 180
 Podewils **18**, 64
 Poeldijk **54**, 112, 118, 194, **56**, 194, **7**, 82-91
 Poissy **11**, 180
 Polen **52**, 103, **53**, 10, **56**, 90, **4**, 10, **6**, 156, **8**,
 9, 19-32 *passim*, 38-39, **9**, 27, **11**, 127,
12/13, 157-158, 167, **14**, 91, **15**, 74, **17**, 153,
18, 55-56, 62-65, 69-70, 74, 79-80, **19**, 114,
 175-189 *passim*, **20**, 162, 188, **21**, 190, **24**,
 310-313, **25**, 63, 113-166 *passim*, 196, 198-
 199, 219
 Polewoje **19**, 186

Polsbroek **18**, 94, 99-100
 Pommeren, **18**, 44, **20**, 27
 Poperinge **2**, 134, **12/13**, 139
 Poppingawier **18**, 84
 Portage **24**, 273
 Portugal **14**, 98, **18**, 49, **22**, 238, **24**, 48, 147
 Post, Ten *zie*: Ten Post
 Praag **21**, 32
 Presighof **18**, 79
 Pressburg **8**, 38, 47
 Princeton **12/13**, 244
 Prinsenhage **52**, 33, 36
 Protasowo **19**, 175, 186
 Pruisen **51**, 50, 96, 101, 117-118, 207, **52**, 103,
53, 10, **56**, 83, 90, 92, **2**, 79, **5**, 112⁴⁶, **6**, 97,
8, 23, 25, 37, 85, **9**, 14, 18, 20, 24, 27, **11**,
 75, **12/13**, 177, 232-233, **17**, 153, **18**, 74, 79-
 80, **19**, 114, 120, 178-179, **20**, 27, 192, **22**,
 236
 Oost-Pruisen **51**, 9, 207, **53**, 10, **20**, 16, **21**,
 107, **25**, 130, 198
 West-Pruisen **53**, 10, **55**, 107¹, **5**, 115, **15**,
 119¹⁹, **19**, 178, **20**, 33, **21**, 107
 Puerto Rico **9**, 44
 Puidoux **15**, 158
 Purmer, de **18**, 51, **24**, 154-155, 254-255
 Purmerend **54**, 14, **56**, 182, **1**, 91, 96, **7**, 87,
19, 134
 Purmerland/Den IJp **1**, 96
 Pustertal **4**, 27¹⁶

R

Raalte **20**, 117
 Rakow **8**, 20, 22, 31, **10**, 78-80, **12/13**, 157 **16**,
 91, **24**, 311, **25**, 129-130, 162-163, 196-197,
 224
 Ransdorp **1**, 96
 Rasquert **24**, 31
 Ratheim **22**, 108
 Rauwerderheem **1**, 100
 Ravenna **3**, 75
 Ravensbrück **21**, 182-183
 Redkaja Doebrawa (Gnadenheim) **19**, 186
 Rees **11**, 75, **17**, 66-67, **19**, 90
 Regensburg **5**, 90, **7**, 51, 101
 Reiderland **20**, 25
 Reitdiep **22**, 92
 Rense Compagnie **24**, 113
 Reval **16**, 72
 Rheden **6**, 174
 Rheinbach **17**, 92

- Rheine **22**, 99
 Rhenen **15**, 46
 Rheydt **9**, 20-21
 Rhönbruderhof **8**, **84**, **11**, **123**, **21**, 170
 Rhône **11**, 191
 Ribnitz-Damgarten **20**, 17
 Riga **4**, 68, **17**, 119, **23**, 20
 Rijn *zie ook*: Nederrijn **4**, 24, 28, **5**, 114, **7**, **84**,
 89, **8**, 35, **9**, **17**, **12/13**, 204, **17**, 62, **24**, 165
 Rijnland **2**, **79**, **5**, 92, **7**, 84-91, **11**, 149, **12/13**,
 112, 231, **16**, 183, **20**, 16, 19, **22**, 87, 98,
 101, 103-104, 107-109, 111, **24**, 165
 Rijnsaterwoude **7**, 88-91
 Rijnsburg **3**, 59, **6**, 139, 147, 150, **11**, 120-121,
16, 41, 91, 134, 180, **19**, 138, **20**, 187, **22**,
 235
 Rijk, De **51**, 130, **52**, 80-81, **54**, 9-65, 173, **55**,
 1-42, 45, 47, 76², **1**, 91, 96, **12/13**, 267, **16**,
 9, 11-38, 41, 134, 180, **19**, 139, **20**, 228, **23**,
 31, **25**, 87, 180-181
 Rijssel **2**, 136, 140, **15**, 132
 Rijswijk **51**, 92, **7**, **84**, **20**, 232
 Rochelle, La **17**, 119
 Rode Zee **8**, 15, **20**, 61
 Roden **54**, 142, **4**, 62
 Roemenië **20**, 188
 Roer *zie*: Ruhr
 Roermond **53**, 42, **6**, 98, 155, **12/13**, 43, **20**,
 30
 Roesselare **2**, 92, 111, 137, **12/13**, 139, **24**, 19
 Rome **51**, **7**, 67, **3**, 73-75, 77-83, 94, **6**, 82-83,
 145, 156, **11**, 175, 188-189, **14**, 169, **16**, 117,
19, 10, **22**, 172, **24**, 130
 Roodkerk **20**, 101
 Roosteren **51**, **5**, **53**, 42
 Rosenthal **5**, 114
 Rostock **54**, 95, 130, **15**, 38, 53, **20**, 24, **22**, **81**,
 94, 110, 232
 Rotsterhaule **22**, 64
 Rottenburg **17**, 17
 Rotterdam **51**, **5**, 38, 41, 69-70, **52**, 38, 42, 54,
 94, 104, 108, **53**, 150, 168-169, 181, **54**, 79,
 99, 101, 105, 115, 118, 122, 147, 150-153,
 157, 162, 172, 181-186, **55**, 49, 54, 68-70,
 76²-80, 133, **56**, 144, **2**, 81-82, **3**, 89, **5**, 96³,
 99¹¹, 106²⁶, **6**, 174, **7**, 99, **9**, 125-126, **10**,
 110, **11**, 10-11, 21-22, 59, 61, 8, 70, 75, 100-
 101, 131, 136, **12/13**, 118, **14**, 16, 18-19, 49,
 88, 97, **15**, 31, 143, **16**, 9, 11-38, 41-42, 46,
 67-68, 98, 142, 145, 185, 187, 189, 204, **17**,
 141, **18**, 7, 14, 17, 27, 69, 90, 92, 113-118,
19, 8, 137, 139, 146, 149-174 *passim*, **20**,
 101, 111, 118, 165, 183, 185-186, 188, 205,
 228-229, **21**, 141, 173, 240, **22**, 73, 213, 232-
 237, **23**, 34, 36-37, 39, 42, 52, 81, **24**, 61, 65-
 66, 122, 130, 133, 139, 142, 165, 242, 244,
 273, 278-279, 312-313, **25**, 25, 131, 149,
 216, 225, 229-230
 Rottevalle-Witveen **4**, 61, **14**, 16, 18-19
 Rottum **18**, 69
 Rouen **20**, 22
 Ruhr **52**, 176, **2**, 83
 Rusland *zie ook*: Sovjet-Unie **51**, 77, 94, 96, 99,
 100-101, 118-120, 207, **52**, 79, **53**, 10, **56**,
 90, **1**, 29⁴, **2**, 79, **3**, 47, **4**, 62-63, 87, **5**, 115,
6, 40, 111-113, 121, **7**, 28, 39, **8**, 41, 84-85,
9, 25-26, 28-29, 36, 47-49, **10**, 11, 21, **11**,
 121, **12/13**, 177, 232, 245, **14**, 17, 53, 175-
 189, **16**, 204, **17**, 21, **19**, 175-189, **20**, 9, **21**,
 136, 167-168, **24**, 154-155, 254-255
 Rysum **24**, 25¹
- S**
 Saar **52**, 176
 Saaxumhuizen **24**, 100, 160
 Sabatisch (Soboti@te) **8**, 33-47, **25**, 201
 Sachsenhausen **21**, 190-192
 Sainte Marie-aux-Mines **24**, 162
 Saksen **51**, 105-120, **54**, 93, 97, **12/13**, 19, **19**,
 181, **22**, 38, **23**, 11, 18
 Salland **1**, 90
 Salzburg **51**, 101
 Salzwedel **20**, 22
 Samara **51**, 120, **19**, 186
 San Juan **9**, 44
 Sappemeer **19**, 107-108, 119-128, **21**, 97-132
passim, **24**, 33, 81-116 *passim*, 209, 215-222
passim
 Saratoo **12/13**, 226
 Saskatchewan **12/13**, 226-227
 Saskatoon **12/13**, 227
 Sassenheim **7**, 84, 88
 Sasserath **22**, 109
 Scandinavië **51**, **1**, **4**, 86, **16**, 73, **24**, 265
 Schaarsbergen **2**, 147, 155
 Schärding **17**, 9-30 *passim*
 Schaffhausen **3**, 56, **4**, 27, **5**, 70
 Schagen **54**, 141, 147, 171, **56**, 164, 167-168,
1, 12, **11**, 75, **14**, 160, **20**, 14, 41
 Schanfigg **5**, 119
 Schellingwoude **1**, 96
 Schellinkhout **16**, 96

- Schermer **54**, 12-13, **14**, 91
 Schermereiland **54**, 12, 14, **1**, 91, 95-96, **16**,
 27
 Schermerhorn **54**, 12, **1**, 96, **20**, 100
 Scheveningen **21**, 182, 190-191, **24**, 261
 Schie **54**, 172
 Schiedam **52**, 94, **54**, 112, **55**, 50, 52, 61, **2**, 81-
 82, 5, 96³, **16**, 104
 Schiermonnikoog **11**, 74
 Schildwolde **20**, 156, **22**, 116, **25**, 55
 Schlatt-am-Randen *zie*: Schleithem
 Schleithem **1**, 57, 3, 56-58, **4**, 26, 40, 46, 63,
 6, 74, **12/13**, 285, 15, 159, **25**, 7
 Schönsee **18**, 64, 79
 Schönwiese **19**, 178
 Schöppingen **22**, 101
 Scholtenborg **17**, 143-144
 Schoonderlo **54**, 182
 Schoonhoven **20**, 192
 Schoonorth *zie ook*: Wirdumer Neuland **20**,
 35, **24**, 30
 Schoolr **10**, 99, **21**, 170, **24**, 158
 Schoterburen **22**, 64
 Schoterland **1**, 100, **6**, 159
 Schotland **9**, 15, 110, **22**, 100
 Schotland (Polen) **18**, 64
 Schoudere **2**, 132
 Schuyllkillvallei **9**, 24
 Schwaben **51**, 105, **53**, 136, **54**, 82, **56**, 128,
 132, **4**, 27¹⁶
 Schwäbisch-Hall **53**, 136-140, **23**, 20
 Schwarzes Brack **24**, 27
 Scottdale (Pa.) **51**, 112, **1**, 30,
 Segeberg **5**, 92-93
 Selwerd(-erklooster) **24**, 97-98, 108
 Semarang **2**, 145-146, **24**, 141, 145, 147
 Setubal **18**, 50
 Sexbierum **20**, 114
 Shanghai **3**, 51
 Sibirië **19**, 8, 175-189 *passim*
 Siena **12/13**, 68
 Sieverfletherkoof **20**, 58
 Siewe **20**, 50
 Sijp **54**, 58
 Silezië **8**, 112, **12/13**, 57, 59, 64-65, **25**, 118,
 129-131, 160
 Sint-Andries **2**, 134, 140
 Sint-Annakerk **2**, 125
 Sint-Maertens **54**, 181
 Sint-Niklaas-Waas **2**, 113
 Sion **2**, 106, 5, 42, 50
 Sittard **54**, 120, **22**, 106
 Skippack **9**, 24
 Slawgorod **19**, 186
 Sleetwijk **20**, 29, 54
 Sleetwijk-Holstein **51**, 117, **20**, 11-60 *passim*,
22, 104, **23**, 22
 Sloten **1**, 100, **22**, 46, 54, 56, 65, **25**, 117
 Sloterdijk **16**, 67, 90, **25**, 117, 124, 164
 Slowakije **8**, 9, 33-47
 Sluis **2**, 110, 118, 122-123, 127, **11**, 126, **20**,
 119
 Smallingerland **1**, 100, **24**, 268
 Smalweesp **24**, 42
 Smilde **21**, 104
 Smithfield **22**, 100
 Smyrna **10**, 103
 Sneek **52**, 94, **54**, 69-70, 100, 120, 138, **55**,
 76², 115, **56**, 117, 193, **1**, 100, **5**, 58⁹, **8**, 37,
11, 74, 90, **15**, 68, **16**, 74, **20**, 58, 200, **21**,
 176-178, **22**, 27, 44, 46, 58-59, 65, 67, 210,
 213, 224, **23**, 55, **24**, 220, 272-280
 Sobotište *zie*: Sabatisch
 Soest **5**, 50, **17**, 154, 165, **24**, 122
 Soest (Westf.) **20**, 50, **22**, 99
 Solingen **5**, 119
 Somerset County **24**, 165
 Sommelsdijk **52**, 94, **2**, 82, **20**, 122, **24**, 63
 Sondershausen **53**, 102
 Sont **1**, 89, **10**, 41
 Sorong **24**, 155
 South-Dakota **17**, 21
 Sovjet-Unie **9**, 28-29, 49, **10**, 22, 73, **11**, 170,
12/13, 242, 246, **14**, 52, **19**, 8, 175-189
 Spaarndam **54**, 141, 148, 197
 Spaarne **21**, 233, **22**, 237-238, **24**, 254
 Spaarnwoude **54**, 106, 111
 Spakenburg **55**, 128, 133-137, **1**, 73
 Spanje **51**, **1**, **52**, 91, **56**, 167, **3**, 15, 83, **4**, 86,
 5, 97, **6**, 105, 137, 146, 155, 7, 54, 87, **8**, 98,
9, 12, 18, **11**, 130, 133, 190, **12/13**, 8, 39,
 150, **14**, 58, 181, **15**, 50, 65, 71, 105, **16**,
 117, 155, 168, **17**, 64, 193, **20**, 7, 9, 13, 15,
 18, 133, 157, 182, **21**, 31, 190, **22**, 224, **24**,
 9, **25**, 38, 41, 180
 Spiers **12/13**, 59, 134
 Spitsbergen **16**, 37⁵⁵
 St. Andries **12/13**, 139, **24**, 12
 St. Annaparochie **14**, 20, **20**, 230, **23**, 119,
 121-123
 St. Annen **20**, 30
 St. Chrischona **1**, 33

St. Gallen **51**, 4, 103, **5**, 70
 St. Georgiwold **20**, 25
 St. Maarten **54**, 181
 St. Margarethen **20**, 35
 Ste Marie-aux-Mines **24**, 162
 St. Peter, klooster **3**, 56
 St. Petersburg **52**, 79, **21**, 134
 St. Pietersberg **20**, 83
 Stade **20**, 15, 18, 24, 29, 33, 54
 Stadtlohn **3**, 12
 Starnmeer **54**, 12
 Stavoren **52**, 21, 80, **1**, 97, 100, 103, **11**, 71, **22**, 54
 Stedum **20**, 131
 Steenkerk **7**, 86
 Steenvoorde **20**, 27
 Steenwijk **54**, 120, **56**, 7, 46, **2**, 77, **9**, 51, **11**, 75, 93, **16**, 205, **17**, 57-58, **19**, 96, **20**, 43, 230, **22**, 86, 125, **23**, 27
 Steinfurt **11**, 93, **20**, 113
 Stellingwerven, de **10**, 67
 Stettin **25**, 161
 Sticht, Het **53**, 129, **11**, 87, 94
 Stiens **52**, 82, **22**, 28³⁴
 Stiermarken **51**, 107
 Stitswert **20**, 131
 Stockholm **23**, 22
 Stolwijk **20**, 108
 Stompwijk **7**, 84
 Straatsburg **51**, 103-104, 109, **53**, 129, **54**, 82, 96-97, **56**, 129, 132-134, 137, 149, 193, 211, **1**, 23, 38, 60, **2**, 59, 71, **3**, 7, 14, 56-57, **4**, 26, 63, 67-68, **5**, 44, 46-48, 53-54, 56, 117, **6**, 18-19, **8**, 20, **9**, 9, 28, 31, 33-44, 59, **10**, 54, 56, **11**, 99, 174, 180, **12/13**, 19, 29, 31-32, 35, 107, 112-118, 133-134, 136, 186, 209, **15**, 135, **18**, 17, 32, 142, **19**, 18, 64, 192, 194¹², **21**, 17, **22**, 81-82, 87, 90, 94, 98, 100-101, 111, 175, **23**, 22-25, **24**, 284, **25**, 44, 76
 Straeten **2**, 126
 Straszyn **25**, 124, 130
 Streek, De **55**, 3, **19**, 135
 Stroobos **24**, 212
 Stuttgart **53**, 136, **5**, 117
 Sulawesi *zie*: Celebes
 Sulzdorf **53**, 136
 Sumatra **24**, 128, 147, 149
 Summerfield St. Clair (Ill.) **51**, 97
 Surhuisterveen **1**, 98, **6**, 75, 157, **20**, 102, **24**, 141
 Suriname **20**, 160

Susteren **15**, 133, **22**, 108
 Syon, klooster **56**, 24
 Syrië **2**, 150

T

Tabor College **5**, 115
 Taiwan **9**, 39
 Telgte **56**, 151
 Ten Post **15**, 69
 Ter Heide **54**, 112
 Terhorne **2**, 77, **14**, 111, **22**, 64, **24**, 62
 Ternaard **11**, 71, **20**, 114
 Théroutanne *zie*: Terwaan
 Terschelling **52**, 71, 78, 90, 94, **54**, 14, **14**, 31, **16**, 189, 192, **18**, 50
 Terwaan **7**, 87
 Tesinge **20**, 144
 Texel **51**, 69, 76, 92, 140, 187, **52**, 77, 80, 87, **54**, 14, 48, 60, 64, 115, **55**, 10, **11**, 55, **14**, 15-16, 18-19, 96, 147, **21**, 193⁸³, **23**, 119, **25**, 226
 Thorn **19**, 178
 Thüringen **51**, 106, **9**, 13, **10**, 29, 31, **11**, 87, **12/13**, 118
 Tiel **2**, 111, 138, **12/13**, 139, **24**, 11
 Tietjerksteradeel **1**, 100, **24**, 187, 268
 Tilburg **6**, 173
 Tillegem(-erbos) **2**, 117, **24**, 12, 18
 Tilsit **56**, 90
 Tinallingen **51**, 28
 Tirns **1**, 56, **54**, 116, **5**, 63, **22**, 54
 Tirol **51**, 101, 106, **1**, 58, **4**, 23, 28, **5**, 70, **7**, 114, **8**, 42, **17**, 21, **23**, 12
 Tjallebert **1**, 29⁴⁴
 Tjamsweer **18**, 69
 Tønder **20**, 30, 34, 39
 Tønning **20**, 14, 30, 39-41, 56-60
 Tokmak **19**, 185
 Tolbert **20**, 152
 Tolen **2**, 113, 115
 Torhout **2**, 92, 127
 Trakt **12/13**, 226
 Transsylvanië **8**, 38, 41, **9**, 22, **12/13**, 155, 157-158, 162, **17**, 21, **25**, 8, 63, 196-227
 Transvaal **55**, 107, 111, **10**, 102
 Trente **53**, 132, **1**, 44
 Trins **1**, 56 (= Tirns?)
 Tsjaad **24**, 154
 Tsjechië **2**, 21, 3, 46, **17**, 21, **25**, 115
 Tübingen **11**, 68, **12/13**, 64, **20**, 207
 Turkestan **51**, 120
 Turkije **54**, 82, **1**, 43-44, **3**, 35, **5**, 12, **8**, 33, 35,

- 38, 9, 111, 11, 134, 23, 13, 23, 67, 25, 61
 Twente 51, 73-74, 54, 174-175, 56, 82, 117, 1, 29⁴⁴, 90, 105, 2, 77-78, 5, 9, 7, 71, 11, 75, 15, 115-120, 18, 65, 68-69, 72, 77, 21, 133, 136, 231-234, 239, 22, 117, 231, 24, 105-106, 250, 269, 25, 229-231
 Twisk 1, 18
 Tzum 5, 58, 60, 62, 15, 25, 22, 52
 Tzummarum 22, 59
- U**
 Uitgeest 1, 96, 10, 97
 Uithoorn 55, 3
 Uithuizen 51, 61, 18, 90, 20, 143-144, 153, 21, 182, 196
 Uithuizermeeden 20, 131, 152
 Uitwierda 51, 28-29
 Ulrum 10, 10, 106-109
 Up- en Wolthusen 20, 50, 24, 25¹
 Uppsala 6, 78
 Upton (Berkshire) 19, 24
 Ureterp 22, 66
 Ursem 10, 97
 Uruguay 19, 179
 Usquert 51, 28, 20, 131
 USSR *zie*: Sovjet-Unie
 Utingeradeel 1, 97, 100, 102
 Utrecht 51, 10, 34-36, 45, 50, 66, 70, 113, 129, 52, 14, 16, 23, 26, 94, 53, 6, 36, 39-52, 129, 145-195, 54, 77, 93, 101, 113, 115, 117-119, 122, 140, 153, 160, 162, 188, 55, 47, 64¹, 67, 76, 107, 120, 122, 126, 130, 135, 56, 11-12, 20-21, 46, 48, 52, 69, 81, 111, 114-115, 117, 188-189, 1, 12, 15, 64, 72, 2, 109, 4, 62, 66, 5, 40, 5, 96³, 6, 7, 174, 7, 9, 11, 24, 96, 98-100, 104, 9, 126, 10, 77, 11, 48, 59, 62-63, 68, 74-76, 87, 95, 12/13, 30, 34, 36, 42, 47, 49, 74, 169, 173, 204, 14, 16, 18, 88-89, 173, 15, 10, 44, 46-47, 49-51, 54-55, 58, 60, 66, 90, 94, 136, 16, 83-84, 179, 17, 48, 55, 18, 105, 19, 7, 43-51, 20, 45, 56, 86, 94, 99-100, 112-115, 117, 124-125, 183-184, 217, 232, 22, 16, 23, 27, 45, 60, 91, 99, 209-227, 23, 7, 34, 52, 61-73, 83, 112, 133, 24, 42, 62-64, 123, 193, 257, 276, 25, 86, 89, 93
 Uttermoor 18, 20
- V**
 Valenciennes 11, 177
 Valkenburg 7, 88
 Vancouver 9, 11, 21, 196-197
 Varmund 25, 226
 Vatikaan/-stad 2, 20, 16, 117, 21, 92, 23, 126
 Vecht/-streek 6, 20, 18, 51, 21, 233, 22, 238, 24, 41, 44, 47, 51, 55, 59, 251-255
 Vechta 20, 32
 Veendam 3, 84, 20, 211, 21, 97, 104-105, 109, 177-178
 Veenendaal 53, 161, 55, 126
 Veenkolonies 21, 231
 Veenwouden 56, 110, 2, 77, 3, 93, 4, 83, 14, 23, 21, 177
 Veldwijk, de 15, 115
 Velp 25, 87
 Velsen 24, 252
 Veluwe 1, 90, 12/13, 24, 53, 15, 9
 Venetië 51, 108, 7, 87, 24, 254, 25, 160
 Veneto, de 51, 108
 Venlo 12/13, 54
 Vere 54, 93, 140, 2, 112, 116, 7, 87
 Verenigde Staten *zie ook*: Amerika 56, 65, 2, 67, 3, 46, 7, 93, 8, 42, 65, 9, 31, 48, 51, 10, 97, 12/13, 169, 223, 227, 233, 240, 246, 15, 156, 17, 7, 21, 20, 192, 21, 8, 129-130, 23, 117, 141, 24, 159-184, 273-274, 276, 312
 Verlaat, Het 16, 205
 Veurne 24, 21
 Vianen 15, 46, 64, 51, 18, 14, 20, 23, 23, 55
 Vilvoorde 54, 119, 136, 178, 56, 19, 2, 115, 12/13, 38, 41, 22, 91
 Vinkenga 54, 70
 Vischbuurt 14, 112
 Vlaanderen 51, 4-5, 140, 187, 54, 141, 1, 8, 11, 105-143, 2, 79, 84, 87, 91-142, 7, 52, 8, 29⁴⁶, 34, 10, 74, 11, 27⁶⁴, 177, 191, 12/13, 10, 16, 20, 39, 54, 139-154, 165, 167-168, 201, 205, 269, 14, 169, 188, 16, 117, 17, 93, 154, 19, 27, 90, 178, 181, 187, 20, 7, 17, 27, 33-34, 37, 46, 99, 246, 21, 7, 30, 22, 98, 103-104, 106-108, 237, 23, 29, 54-55, 57-58, 24, 9-24 *passim*, 232, 237-239, 25, 160
 Vlaardingén 52, 31, 35, 38, 42, 54, 112, 7, 88, 11, 177
 Vlie, Het 20, 12
 Vliedorp 10, 108
 Vlieland 51, 46, 52, 76-93, 53, 119, 16, 189, 18, 64, 22, 110
 Vliet, Het 24, 192, 197, 201-202
 Vlissingen 52, 54, 94, 104, 54, 103, 140, 55, 76², 2, 8, 91-92, 114-115, 118, 121, 8, 37, 14, 18, 20, 20, 173, 21, 173-174, 24, 17, 37, 25, 90, 163

- Vogezen **51**, 104
 Volendam **4**, 64
 Volenwijk **55**, 142
 Vollenhove **56**, 46, **11**, 87, **18**, 79, **22**, 99
 Voorburg **6**, 147, **7**, 84-85, 88, **11**, 75, 85, **21**, 161
 Voorschoten **7**, 88
 Voorst **11**, 74-75, 85
 Vreden **7**, 67-68, **20**, 23, 162, **22**, 109
 Vredenburg **19**, 44, 48
 Vreeburg **15**, 50
 Vught **54**, 114, 172, 186-187, 189-190, **21**, 182-183, 186, 190-192, **22**, 100
- W**
 Waal **18**, 49-50
 Waar, 't **22**, 118
 Waas *zie*: Land van Waas, Moerbeke-Waas, Sint-Niklaas-Waas
 Waasten **24**, 12
 Waddeneilanden **1**, 88
 Waddenkust **20**, 12
 Waddinxveen **7**, 84, 86, 90
 Wadwaj **20**, 83
 Waelhem **54**, 121
 Waestene **2**, 139
 Wageningen **55**, 85, 130, **1**, 29⁴⁴, 86, **3**, 97, **20**, 230, **21**, 173, 175
 Warendorf **5**, 50
 Walachije **8**, 41
 Walcheren **52**, 94, **2**, 115
 Waldsee **4**, 27
 Waldshut **12/13**, 208
 Wallonië **2**, 116, **19**, 24, **20**, 89, **22**, 104
 Waltzen **1**, 56
 Warburg **20**, 59
 Warder **16**, 205
 Warendorf **3**, 12, **10**, 56, **20**, 25
 Warffum **54**, 126, **22**, 85
 Warfhuizen **20**, 143
 Warga **18**, 83, **21**, 179, **22**, 31⁴⁴
 Warmond **52**, 28, **10**, 110, **19**, 137, **20**, 186-187, **24**, 133
 Warns **52**, 94, 103, **8**, 37⁷, 66⁶, **16**, 186, **21**, 185, **23**, 121, **24**, 64, 77
 Warnsveld **56**, 18
 Warschau **12/13**, 155-156
 Wartena **22**, 59
 Washington **24**, 176
 Wassenaar **7**, 88-89
 Wassenberg *zie ook*: Wassenberger predikan-
 ten **3**, 19, **5**, 21, 25, **12/13**, 10, 32, 96
 Watergraafsmeer **21**, 233
 Waterland **54**, 98, 120, 169, 188, 194, **55**, 147, **56**, 155, 159, 165-166, 194, **1**, 96, **3**, 89, **4**, 61, **6**, 164, **12/13**, 81, 91, 102, **22**, 107, 111, **25**, 89
 Waterloo **21**, 144
 Waterloo (Can.) **7**, 97,, 109
 Weene **20**, 25
 We(e)ner **18**, 17, 20-21
 Weerderburen **52**, 68, 70
 Weert **14**, 14, 161
 Weesp **55**, 3, 50, 52, 64¹, **24**, 40-42, 52, 60, 229, 237, 252
 Weesperkarspel **24**, 47, 49
 Weichsel **8**, 21-22, **18**, 79, **19**, 114, 178, 187, **20**, 13, 36, 44
 Weierhof **1**, 30, **2**, 78-79, **3**, 59-60
 Weissenburg **19**, 127
 Weiwert **20**, 131
 Welbergen **18**, 73
 Weleveld **18**, 68, 70, 73, 78-79
 Welle **7**, 87
 Wenen **5**, 12, **17**, 25, **23**, 23, **24**, 273, **25**, 92
 Werden **22**, 27
 Werder, Danziger, Grosse, Kleine **16**, 205, **19**, 178, **20**, 11-60
 Werdum **54**, 176¹, **20**, 27
 Wernigerode **5**, 114
 Werveke *zie*: Wervik **2**, 111, 134, 136-138
 Wervik **2**, 111, 134, 136-138, **12/13**, 139
 Westdongeradeel **7**, 100
 Westerraccum **20**, 27
 Westerblokker *zie*: Blokker
 Westerbork **11**, 125, **21**, 182, 184, **24**, 276-278
 Westebroek **24**, 214
 Westerdiep **21**, 101, 104
 Westergo **22**, 26, 28, 46, **24**, 197
 Westerkwartier **11**, 74, **20**, 140, 143-145, 147, 151, 153
 Westermars, de **5**, 107³¹
 Westerveer **22**, 58
 Westerschelde **24**, 17
 Westervijtwert **20**, 131, 143, 152
 Westervolde **20**, 129, 131, 155
 West-Europa **1**, 85-86, **2**, 15, 22, 83, **5**, 41, **8**, 41, 110, **10**, 22, **12/13**, 245, **19**, 10, **20**, 188, **21**, 111, **24**, 116, 25, 36
 Westfalen **56**, 193-194, **6**, 124, 164, **7**, 66, **8**, 107, **10**, 9, 46, 56, 58, **11**, 149, 171, **12/13**, 31-32, 37-38, 40, **17**, 82, 93, **18**, 73, 143, **19**,

- 192, 194, **20**, 11, 20, 22-23, 27, 32, 40, 42-43, 48, 50, 57, 161, **22**, 46, 80, 87, 95-96, 98-99, 101, 103, 106-107, 109-110, 113, **24**, 164, 206, **25**, 32, 36
- West-Friesland **56**, 155, 165, 185, **1**, 87-88, 91, 95-96, 99, 5, 7, 78, 89, 6, 164, **11**, 32, **14**, **17**, **20**, 14, 16, **23**, 53, 150-152, **25**, 115
- West Grafdijk **10**, 104
- West-Indië **18**, 44
- Westkapelle **54**, 103
- Westland **7**, 82-84
- Weststellingwerf **1**, 100, **22**, 36
- Westzaan **52**, 88, **54**, 103, 115, 121-122, **55**, 45, 76², 135, 142-144, 147, **56**, 149, 156, 165, 167, **1**, 94, 96, **3**, 91, **6**, 164-187 *passim*, **10**, 89, **11**, 75, **12/13**, 34, **14**, 20, 149-150, **16**, 202, 222, **20**, 11, **21**, 153, **23**, 26, 151, **24**, 63
- Westzaan, banne van **55**, 143-144, **1**, 93, **6**, 164-165
- Westzaandam **1**, 93, 96, **6**, 167-186
- Wetterau **20**, 176
- Wezel **56**, 6, 28, **5**, 44, 93, **11**, 74, **12/13**, 35, 43-44, 50, 54, **15**, 42, 59, 73, **17**, 62, 66, **18**, 79, 120, **20**, 32, 243, **21**, 16, **22**, 91, **25**, 150
- Wezer **12/13**, 232, **20**, 12, 31, 33-34, 42
- Wheathill Bruderhof **17**, 21³⁰
- Wichita (VS) **9**, 31, 36, 38, 42, 44-45
- Wieringen **52**, 94, **56**, 120
- Wieringerwaard **11**, 68, 75
- Wiesel **21**, 175
- Wieuwerd **20**, 169
- Wijckel **22**, 56
- Wijde Wormer **1**, 96
- Wijhe **18**, 85
- Wijk aan Zee **54**, 194
- Wijngaarden **21**, 107-108
- Wildervank **20**, 144, **21**, 97, 105, 109
- Willige Langerak **24**, 59
- Wilno **12/13**, 156
- Wilp **56**, 18
- Wilster **20**, 41
- Wilstermarsch **20**, 18, 29, 33, 38, 41, 43, 52-53
- Wimmenum **7**, 88
- Windesheim **56**, 7
- Windeweer *zie ook*: Kiel Windeweer **21**, 99-100, 105, 127
- Wingene **2**, 117, **24**, 19
- Winkel **56**, 165, **20**, 14
- Winkelhoek **21**, 104
- Winkelhoeksterdiep **21**, 101-102
- Winnipeg **1**, 35
- Winschoten **11**, 74, **20**, 144, 230, **21**, 177, 182, 191
- Winschoterdiep **21**, 100-103
- Winsum **22**, 84
- Winterswijk **55**, 76², **2**, 77, **7**, 67-68, **10**, 101, **21**, 239
- Wirdumer Neuland (= Schoonorth) **20**, 35, **24**, 30
- Wismar **53**, 125, **54**, 5, 140, **56**, 199, 5, 78-79, 92, **7**, 18, 17, 42, 44, **20**, 16-17, 29, 32, 69, **22**, 35, 41, 93
- Witmarsum **52**, 2, 7-9, 14, 67, **53**, 81-82, 125, **56**, 199-200, **2**, 72, 74-85, **3**, 88-89, 5, 62-63, 66, 73, **6**, 17, **7**, 98, **9**, 50, **11**, 120, **12/13**, 36, 173, 198, **19**, 56, **20**, 181, **22**, 21-33 *passim*, 35-48 *passim*, 50, 53, 56, 62-64, 79, 92
- Wittenberg **51**, 105, **54**, 78, 92, **7**, 51, **12/13**, 19, 199, **15**, 33, **17**, 18-19, **19**, 18, 29, 46, **22**, 39, 44, 109, **23**, 11-12, 17-18, 20, **25**, 69
- Wittewierum **3**, 42
- Wittmund **20**, 54
- Witveen *zie*: Rottevalle-Witveen
- Woensel **22**, 73-74
- Woerden **51**, 38, **54**, 122
- Wognum **14**, 160, **20**, 83
- Wohra *zie*: Gemünden
- Wolffenbüttel **15**, 11, 149, **20**, 72
- Wolga **12/13**, 226
- Wolthusen *zie ook*: Up- en Wolthusen **20**, 27, **24**, 251
- Wolvega **4**, 61, **14**, 21, **20**, 230
- Wonseradeel **1**, 100, **22**, 21-22, 25, 29³⁶, 50
- Woodbrooke **14**, 42-43, 47
- Workum **51**, 42, **52**, 94, 110, **54**, 66, **1**, 98, 100, 103, **3**, 91-92, 5, 96³, 8, 37, **11**, 131, 17, 114, **20**, 109, 209, **21**, 195, **22**, 59, 64, **24**, 197-198, 200, 202
- Wormer, de **51**, 92, **52**, 9, 88, **54**, 103, 115, 173, **55**, 144², **56**, 165, 167, 169, **1**, 94, 96 **6**, 174-175, 184, **12/13**, 34, **14**, 91, **23**, 114, 151
- Wormerveer **52**, 89, **55**, 3, 50, 76², 141, 146-147, **56**, 117, 120, **1**, 92-94, 96, **3**, 44, **6**, 164-188 *passim*, 8, 60, **11**, 32, 75, **14**, 100-101, **16**, 182, **20**, 40-41, 229, **24**, 64
- Worms 5, 90, 96³, **7**, 51, **12/13**, 19
- Wouden, Friese *zie*: Friese Wouden
- Woudsend **2**, 81-82, **11**, 55, **18**, 84, **20**, 209, **22**, 64-65
- Wratislawa **25**, 220-221

- Württemberg **53**, 112, 131, **54**, 82, **56**, 132, **4**,
 27¹⁶, **22**, 101
 Wüstenfelde **53**, 98-99, **17**, 44, **20**, 29, 52, **22**,
 104, 122
 Wuppertal **8**, 84
 Wurzach **53**, 136
 Wymbritseradeel **1**, 100
- X**
- Xanten **17**, 62, 66
- Y**
- Yale **1**, 47
 Young St. Peters **12/13**, 135
 Ysbrechtum **23**, 55-56
 Ytens **24**, 141, 274
- Z**
- Zaan, de **51**, 133, **53**, 89-90, **54**, 24, **55**, 140-
 148, **4**, 61, **6**, 164-188, **11**, 48, 75, **14**, 8, 145-
 152 *passim*, **17**, 153, **23**, 112-113, **24**, 90
 Zaandam **51**, 67, 125-126, 154, 192, **52**, 98,
53, 103, 168, 174, 192, **54**, 30-32, 38, 106,
 111, 172, **55**, 3, 64¹, 76², 78, 144-146, **56**,
 117, **1**, 16, 18, 26, **4**, 61, **6**, 98, 157, 167,
 177-187, **11**, 46, 62, 73, 75, **14**, 15, 26, 32,
 109, **16**, 182, 190, 202, **20**, 103, **21**, 173,
 181, 184, 195, **23**, 151, **24**, 122-123, **25**, 131,
 162
 Zaandam-Oostzijde **51**, 125, 193, **52**, 98, **1**,
 94, 96, **6**, 157, 167, 179, **14**, 26, 32, **20**, 103,
21, 173, 195, **24**, 123
 Zaanlijk **55**, 64¹, 141, 144²-146, **1**, 92-94, 96,
6, 164, 164-188 *passim*, **11**, 75, 79, **14**, 8, 12,
 15-16, 18-19, 145-152, **16**, 173, 181, 188,
 211, **21**, 186, **24**, 124-125
 Zaankant **6**, 169
 Zaanstreek **1**, 87, 88, 91-93, 95, 102-105, **4**,
 61, **6**, 164-187, **9**, 47, **10**, 98, **11**, 75, **19**, 137,
21, 239, **22**, 231, **24**, 250, **25**, 229-230
 Zaïre **9**, 39
 Zaltbommel **52**, 95¹, **54**, 122
 Zandeweer **20**, 143
 't Zandt (Gr.) **54**, 105, 119, 126, **11**, 93, 98,
12/13, 36, 15, 74, **20**, 16, 133-134, **22**, 24,
 81, 84, 88
 't Zandt (NH) **7**, 88
 Zandvoort **8**, 62, **17**, 82
 Zeeland **51**, 113, **53**, 162, **54**, 103, 118, 140,
56, 41, 48, 59, 214, **1**, 11, 15, 16, 72, 86, **2**,
 8, 84, 92, 105-143, **7**, 86, 104, **8**, 34, **11**, 74-
 75, **14**, 177, **16**, 183, **18**, 55, **19**, 88, 178, **20**,
 38, 92, 99, 113, 182, **22**, 81, 106, 117, 209,
23, 29, 57, 112, **24**, **10**
 Zeerijp **20**, 103
 Zeeuws-Vlaanderen **51**, 187, **24**, 187
 Zeevang, de **1**, 95-96
 Zegwaard **55**, 69
 Zeist **5**, 108, 112⁴⁷, **20**, 157-179 *passim*, **24**,
 139, 255
 Zenderen **18**, 66-82 *passim*, **24**, 83
 Zetten **24**, 140, 146
 Zevenaer **17**, 51
 Zevenbergen **52**, 36-37
 Zevenbergen (Transsylvanië) **8**, 38
 Zevenburgen (Roemenië) **51**, 101, **8**, 38, **20**,
 188, **25**, 115
 Zevenhuizen **55**, 69
 Zevenwouden **10**, 63, **22**, 46, 63, **24**, 197-198
 Ziegenhain **12/13**, 107, 122-131, 133, 137
 Zierikzee **51**, 10, **52**, 36, 38, **54**, 103-104, 111,
 172, **1**, 35, **2**, 112, 114-117, **3**, 45, **9**, 15, **11**,
 31, **16**, 177, **20**, 93-96
 Zijldijk **53**, 6, **14**, **19**, **20**, 144, 213
 Zijpe **54**, 58, 64, **10**, 104, **11**, 54, **24**, 252
 Zoetermeer **55**, 69, **56**, 69, **7**, 84, 89
 Zoeterwoude **7**, 84-85, 88, **20**, 192
 Zofingen **7**, 51
 Zollikon **51**, 4, 4, 27, 30²⁴
 Zomergem **2**, 125-126
 Zoutelande **2**, 114
 Zoutkamp **10**, 109
 Züllichau **25**, 162
 Zürich **51**, 4, 103, **54**, 95, **56**, 53, **1**, 13, 24, 31,
 36-37, 56-58, **2**, 14, 26, 36, 40, 47-48, 57, 59,
 79, **3**, 7, 14, 19, 36, 46, 56-57, **4**, 22-23, 32,
 36, 40, 60, 63, **5**, 91, 93, 108³⁷, 119, **6**, 21,
 26, 74, 100, **7**, 14, 49, 51, **8**, 14, 19, **9**, 28,
 47, 109, **11**, 191, **12/13**, 29, 199, 284, **19**,
 18, **20**, 113, **21**, 110, **25**, 7, 90
 Zuid-Afrika **10**, 21, **24**, 232
 Zuidbroek **18**, 70, **21**, 100, **24**, 35
 Zuid-Carolina **9**, 18
 Zuidelijke Nederlanden *zie*: Nederland(en)
 Zuiderzee **54**, 148, **3**, 89, **55**, 36, **12/13**, 34,
20, 11, **23**, 26
 Zuid-Holland **51**, 23, 27, 30, 32, 34, 38, 40-41,
 50, **53**, 158, **54**, 171, **55**, 49, **4**, 53, **6**, 173-
 174, **8**, 37, **11**, 74-75, 136, 138, **12/13**, 33,
16, 183, **20**, 14, 146, **22**, 106, 108
 Zuidhorn **20**, 147, 154
 Zuid-Korea **10**, 22

- Zuiderkerkermer 1, 96
 Zuidveen 16, 205
 Zuidwijk 7, 88
 Zuidwolde 20, 144
 Zunderdorp 1, 96 8, 57
 Zutphen *zie ook*: Kwartier van Zutphen 51, 5,
 67, 52, 94, 54, 114, 118, 139, 176, 179, 56,
 28, 1, 8, 75-80, 2, 83, 7, 9, 66-81, 11, 75,
 12/13, 49, 14, 14, 18, 8, 83-100, 20, 202,
 220, 230, 24, 84
 Zwaanendaal 9, 15¹⁸⁻¹⁶
 Zwarte Water 56, 4, 157, 7, 104
 Zwarte Woud 3, 56
 Zwartsluis 20, 230
 Zweden 52, 86, 3, 42, 4, 68, 22, 238, 23, 21,
 24, 48-51
 Zwevegem 24, 15
 Zwickau 53, 121, 7, 57, 110, 11, 174, 17, 19
 Zwitserland 51, 4, 89, 93, 96, 101-103, 121,
 52, 2, 97, 53, 6, 111, 140, 54, 82, 1, 12, 32,
 35, 37-38, 40, 45-46, 54-60, 2, 15, 31, 36, 52,
 79, 85, 3, 35, 43, 46, 48-50, 4, 7, 22-31, 37,
 41, 46-47, 64, 5, 70, 112⁴⁷, 116, 119, 6, 26,
 99, 7, 51, 101, 103, 8, 10, 20-21, 35-37, 40-
 41, 86, 100-103, 9, 10-27 *passim*, 29, 47, 49,
 51, 10, 12⁷, 31, 37, 11, 122, 191, 12/13, 29,
 57, 66, 111, 131, 162, 180, 199, 221, 232-
 233, 257³⁵, 268, 284-287, 15, 20, 123, 135,
 17, 129⁹⁰, 151, 18, 115, 19, 7, 28, 107-129,
 20, 9, 137, 157-179 *passim*, 181, 188, 198,
 21, 7, 109-117, 22, 45, 145, 159, 182, 24, 81-
 116 *passim*, 141, 154-157, 161-165, 166,
 215-216, 275, 25, 7, 65
 Zwolle 51, 50, 52, 98, 53, 6, 11, 54, 112, 119,
 177, 55, 76², 56, 2-3, 9, 46-47, 49, 69, 7, 73-
 74, 11, 75, 88, 92-94, 96, 98, 12/13, 34, 51,
 14, 12, 15, 136, 18, 78-79, 20, 20, 39, 117,
 21, 179, 22, 44

Register op onderwerpen

- aanbrengersloon 22, 51-53, 56-57
aannemers 20, 39
aansprekers 25, 176
aanzien, maatschappelijk *zie*: maatschappelijk aanzien
aardappelziekte 11, 55, 21, 126-127
abdijen 3, 42, 5, 59, 22, 24, 27
abortus 24, 182
absenteïsme 22, 23
absolutie (*zie ook*: zonde) 19, 10, 29-33, 37, 68, 22, 61, 166, 168, 23, 9, 14-15
Academia Groningana 1614-1914 21, 231
academies *zie*: universiteiten
academisch opgeleiden 51, 128-129, 143, 148-149, 54, 63, 55, 43, 56, 93, 10, 97, 17, 88, 156, 20, 140, 189, 197, 22, 24, 43, 49, 212, 23, 31, 80, 24, 227-228, 235
accidentalia 22, 30-31
accomodatieleer 20, 191
acculturatieproces doopsgezinden 6, 94-104, 16, 9
accijnzen (*zie ook*: belastingen) 3, 11, 24, 186
achterstelling, religieuze *zie*: kerkgenootschappen, afzonderlijke
acte van stilstand 20, 184
Adamiëten *zie*: Pastor, Adam (persoonsregister)
adel/-stand 3, 79, 8, 32, 113, 16, 213, 18, 52, 86, 20, 11-60 *passim*, 103, 158-160, 22, 28, 35, 106, 110, 214, 23, 12, 25, 56, 24, 185-203 *passim*, 225-226, 239-240, 25, 130
jonkers 20, 138, 22, 35, 37, 106
juffers 54, 84, 142, 173-175, 188, 56, 2-4, 12, 1, 75, 2, 125, 25, 130
ADS *zie*: Algemene Doopsgezinde Sociëteit (ADS)
Adventisten 10, 84
advocaten 16, 203, 24, 193, 260
afgoderij 5, 40, 12/13, 28, 78, 144, 199, 15, 74-75, 19, 54, 57, 60, 65, 75, 21, 10, 22, 74, 223, 25, 13
aflaten 54, 79, 12/13, 23-24, 198, 259, 19, 11, 22, 44, 25, 69
afpersing 2, 94
'afgescheiden gemeente' *zie*: 'Apostolisch-Christelijk-Afgescheiden Gemeente
afsnijding/-sprocedure bij gereformeerden (*zie ook*: ban) 25, 53
afscheiding (*zie ook*: geloofstwisten) 52, 49-75, 56, 74-109, 22, 182, 24, 81-85, 164, 171
Afscheiding, de 1, 80, 5, 97, 9, 107, 10, 10, 106-109, 15, 18, 18, 8, 86, 19, 120, 20, 195, 216
afwijzing overheidsambten *zie*: overheid
afvalligen *zie*: geloofsovergangen
agnosticisme 7, 50
agrariërs *zie*: landbouw/-ers
Ahasverus, wandelclub *zie*: wandelclub (Ahasverus)
air-conditioning 24, 179
akkerbouw *zie*: landbouw
Akte van Reconciliatie 2, 120, 123-124
albadaïsten *zie*: Albada, Aggaeus van (persoonsregister)
alchemie/-chemisten 12/13, 56-70 *passim*, 16, 72
Albigenzen 1, 10, 9, 107
alcohol *zie*: drank
Alfa en Omega 3, 98, 16, 24
alfabetisme *zie*: analfabetisme
Algemeen Doopsgezind Weekblad 1, 8, 26, 32, 2, 73, 3, 53, 7, 13, 97-98, 102, 104-105, 108, 18, 125-126, 24, 273
Algemeen Handelsblad 2, 82
Algemeene Commissie *zie*: Commissie
Algemene Doopsgezinde Sociëteit (ADS) (*zie ook*: Doopsgezinde Broederschap; sociëteiten, algemeen) 51, 123-205, 52, 112, 53, 12, 17, 23, 54, 7-8, 55, 129, 1, 14, 34, 73, 80, 2, 10, 32, 70, 74-75, 81-82, 6, 20, 39, 41, 43, 66-67, 7, 96, 99, 103, 105, 107-108, 8, 23, 10, 104, 11, 9, 11-43 *passim*, 44-86 *passim*, 118-120, 14, 11-53, 174, 176, 15, 155, 18, 88-89, 126, 19, 77, 120, 20, 194, 224-225, 228, 234, 21, 131, 165, 168, 172-173, 176-177, 22, 7, 17, 23, 97, 122, 125, 129, 24, 153, 157
Algemene Kamp Commissie 14, 52

- Algemene Nederlandse Doopsgezinde Predikanten Vereniging **21**, 169, 183-185, 195
- alimentatie *zie*: armen
- Alkmaarsche Pijpgaz Compagnie **10**, 97
- Alkmaarse Courant* **7**, 104, **10**, 93-94
- allegorieën **22**, 152, **25**, 25
- Allerheiligenvloed **23**, 29
- almanakken en prognosticaties **11**, 81-83, **24**, 134
- altaar/-gerei **3**, 72, **12/13**, 40-55 *passim*, 206-208, **14**, 162, 167, **15**, 91, 145, **20**, 131, 133
- Alumbrados **14**, 181
- ambachtslieden/-meesters **2**, 87, **11**, 110, 115, 117, **12/13**, 37, 112, 206, **15**, 26, 33, **16**, 189, **18**, 39, 48, **19**, 47, 50, **20**, 12, **22**, 115, **23**, 33-34, **24**, 9, 24, 232, 239
- ambten/-sdragers (*zie ook*: leraren en predikanten)
- kerkelijke **51**, 1-16 *passim*, **52**, 49-75 *passim*, **53**, 145-195 *passim*, **54**, 74-202 *passim*, **55**, 29-42, 56, 81-83, **3**, 56, **6**, 32, 75-76, **7**, 61-61, **9**, 110, **10**, 36, 88, **12/13**, 127, 173, 199, **14**, 89, 99, 102, 104-105, **15**, 34, 80-81, 88, **16**, 196-197, **17**, 104, 109, **18**, 60-62, **19**, 10, 41-42, 56-57, 191-193, **20**, 22, 40,, 142, 144, 198, **21**, 12, 106, 239, **22**, 21-48, 51, 57, 59, 62, 76, 80, 86, 100, 105-112, 127, 161, **23**, 34, 36, 38, 57, 61-73 *passim*, **24**, 19, 30-31, 83, 102, 113, 159-184 *passim*, 219, **25**, 50, 134
- openbare (*zie ook*: overheid) **51**, 17, **52**, 104, **6**, 155, **9**, 110, **10**, 29, 31, 112, **19**, 136, **23**, 57, **24**, 40, 47, 52
- American Philosophical Society **12/13**, 286
- American Society of Church History **1**, 45, **15**, **20**, **22**, 180
- Amerikaanse Revolutie *zie*: revolutie
- Amerikaanse Burgeroorlog *zie*: Burgeroorlog, Amerikaanse
- Amish/Amischen **4**, 65, **5**, 117, **6**, 97, **7**, 9, 92-95, **9**, 23, **12/13**, 232, **17**, 29, **19**, 7, 107-129, **20**, 163, **21**, 129-130, **24**, 81-116 *passim*, 159-184
- amnestie **19**, 46, **22**, 51, 62
- Amstelodamum, Vereniging **21**, 155
- Amsterdamsche Courant* **24**, 59
- Amsterdamsche Studentenalmanak* **21**, 148, 156
- Amsterdamsche Studenten Corps (ASC) *zie*: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
- Amsterdamsche Schouwburg *zie*: toneel, algemeen
- Amsterdamsche Studentenbond *zie*: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
- Amsterdamsche Vrouwelijke Studenten Vereniging (AVSV) *zie*: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
- anabaptisten/-isme/-ica (*zie ook*: doperdom; wederdopers/-erij) **51**, 2, **52**, 24, 38, 96, **1**, 18, 21, 24, 39, 45, 47, **53**, 108-144 *passim*, **54**, 2, 74-202 *passim*, **55**, 121-122, 140-148, **56**, 1-38 *passim*, 124-212, **1**, 24, **2**, 22⁶, 37, 43-44, 78-80, 86, 107-108, 124, **3**, 19, 45-47, **4**, 10, 34, 39, 43, 64-65, 67, **5**, 92, **7**, 101-102, **12/13**, 13-39, 139-154, 182, 186, 202, 232-233, 235, 270-271, **14**, 9, 179-181, **15**, 10, 60, 65, 130, 133, 135-142, **16**, 13, 116, **17**, 14, 48, **18**, 7, **19**, 8, 12-13, 44, 48, 50, 55, **21**, 9, 14-15, 17, **22**, 54, 59, 76, 74, 129, 143-157 *passim*, 165, 179-192, 204, **23**, 19, **24**, 12, 21-22, 24, **25**, 27, 30-34, 72
- analfabetisme **15**, 27, 31, 33, 133, **19**, 28, **22**, 72
- anarchisme **2**, 108, **4**, 84, **6**, 63, **9**, 108, **10**, 72
- Ancien Régime **22**, 49, 220, 223
- andersdenkenden **20**, 182, **22**, 226, **25**, 62
- Anglicanen/-isme **10**, 27, **12/13**, 208, **17**, 156
- Annales, Les* **1**, 8, 82-87, 105, **7**, 38
- Antichrist **56**, 205, **12/13**, 75, 94-96, 138, 159, 164, 209, 221, 238, 240, **14**, 157, 167-168, **15**, 139, **19**, 20, 161, **20**, 11, 45, 75-78, **22**, 28, 32, **23**, 21, 24, 26, **24**, 267, **25**, 147
- anticlericalisme **3**, 13, **5**, 69, **6**, 31, 137, **9**, 16, **10**, 111, **11**, 109, **12/13**, 83, 86, 109-110, 126, 199, 249-250, 257, **15**, 136, 138, 141, **19**, 7, 10, 42, 65, **22**, 23, 43, 164, 215-216, **23**, 14, 20, 23, 26, 125-126, **25**, 65-84
- antidopere geschriften *zie*: literatuur
- antiekennijders **24**, 22
- antikatholicisme **3**, 27, **9**, 53¹, **10**, 21, **12/13**, 57, **14**, 153-170
- antikerkelijkheid **14**, 61
- antiliberalisme **51**, 68
- antilutheranisme **27**, 27
- antimilitarisme **4**, 84, **6**, 8, 139, **7**, 99, **11**, 120
- antinicodemisme **25**, 13, 16
- antinomisme **9**, 109, **19**, 35
- antipapisme *zie*: antikatholicisme
- antiprotestantisme **25**, 23-40
- antiquariaten **23**, 91, 108-109
- antiracisme **3**, 40

- Anti-Revolutionaire Partij **18**, **93**, **20**, **8**, **24**, **266**
- antisacramentalisme **19**, **42**
- antisemitisme **2**, **69**, **3**, **23**, **28**, **31**, **35**, **6**, **141**, **11**, **125-126**, **129**, **21**, **169-171**, **24**, **128**, **142**
- antisocinianisme *zie*: socinianen/-isme
- antitrinitariërs/-arisme (*zie ook*: socinianen/-isme) **2**, **36**, **38**, **84**, **7**, **18**, **8**, **9**, **18-32** *passim*, **10**, **77**, **12/13**, **66**, **155-168** *passim*, **271-277**, **283**, **20**, **22**, **24**, **27**, **22**, **210**, **234**, **24**, **311**, **25**, **63**
- antizionisme **3**, **23**, **29-30**
- antropologie **2**, **19**, **20**, **223**
- antropomorfisme **6**, **145**
- Antwerpsch Archievenblad* **2**, **87**
- apartheid **10**, **21**, **24**
- apocalyps/-tiek **2**, **17**, **82**, **4**, **69**, **5**, **56**, **61**, **65**, **7**, **111**, **114**, **9**, **13**, **59**, **108**, **10**, **50**, **55**, **59**, **11**, **189**, **12/13**, **82-84**, **93-100**, **249-250**, **262**, **264**, **269**, **15**, **134**, **139-141**, **19**, **56**, **76**, **78**, **192**, **20**, **45**, **63**, **23**, **9-29**, **25**, **71-72**, **75-76**
- apocriefe boeken *zie*: bijbel
- apologieën/-getische geschriften **52**, **1**, **3**, **14**, **22**, **5**, **21**, **11**, **175**, **177**, **12/13**, **20**, **15**, **56**, **73-78**, **16**, **11**, **17**, **57**, **141**, **18**, **7**, **32**, **19**, **26**, **29**, **57**, **20**, **109**, **125**, **133**, **161**, **191**, **22**, **13**, **21**, **42-43**, **47-48**, **79**, **120**, **122**, **161**, **174**, **176**, **242**
- apostelen **51**, **84**, **56**, **141-142**, **177**, **2**, **26**, **47**, **85-86**, **5**, **42**, **46-47**, **50-51**, **66**, **71**, **6**, **65**, **72**, **7**, **62**, **10**, **36**, **54-56**, **71**, **11**, **26**, **12/13**, **33**, **78**, **94**, **96**, **144**, **166**, **193**, **208**, **287**, **14**, **169**, **15**, **32**, **94-96**, **18**, **3**, **97**, **19**, **9**, **31**, **59-60**, **62**, **69**, **77**, **194**, **20**, **186**, **21**, **87-89**, **93**, **22**, **42**, **148**, **23**, **23**, **28**, **24**, **206**, **25**, **55**, **63**
- apostolaat **6**, **44-45**, **18**, **123**, **125-126**, **22**, **186**
- Apostolisch-Christelijk-Afgescheiden Gemeente **18**, **95**, **99**
- Apostolische Geloofsbelijdenis (Symbolum Apostolicum) *zie*: geloofsbelijdenissen
- apostolische gemeente *zie*: gemeente/-vorming
- Apostolische Kerk **51**, **90**, **22**, **172-173**
- apostolische successie **4**, **55**, **10**, **36**, **14**, **155-156**, **169**, **18**, **96**, **25**, **27**
- 'apostolische vaders' **24**, **124**, **25**, **83**
- apothekers/-knechten **55**, **63**, **56**, **4**, **10**, **98**, **14**, **89**, **94**, **15**, **80**, **20**, **29**, **58**, **110**, **24**, **101**, **194**, **25**, **61**, **125**
- Appelman-Batenburgers (*zie ook*: Batenburgers) **12/13**, **42-50**
- arbeiders/-beweging/-vraagstuk **52**, **175-199**, **2**, **121**, **3**, **81**, **4**, **87**, **6**, **172-188**, **9**, **106**, **11**, **110**, **23**, **33**, **24**, **196**
- Arbeidsgroep tot bevordering van trouw aan het beginsel der weerloosheid onder Doopsgezinden **6**, **40**
- Arbeidsgroep tegen de Krijgdiens **11**, **121**, **123**, **125**
- arbeidsmarkt **24**, **173**
- arbeidstijdverkorting **52**, **188-189**
- 'Arbeitseinsatz' **21**, **185**
- 'Arbeitserziehungslager' **21**, **186**
- arcadische literatuur *zie*: literatuur, algemeen
- arcane wetenschappen *zie*: alchemie
- Archief voor Kerkelijke Geschiedenis* **1**, **16**
- Archiefwet **14**, **171**
- archieven/-onderzoek
- algemeen (*zie ook*: afz. plaatsnamen) **51**, **36**, **54**, **74-202** *passim*, **56**, **213-217**, **2**, **120**, **153**, **4**, **62**, **5**, **74**, **14**, **8**, **171-177**, **17**, **75**, **77**, **18**, **9**, **39-52** *passim*, **168-170**, **19**, **43**, **50**, **110**, **20**, **12**, **24**, **129**, **141-145**, **158**, **21**, **149-151**, **157-160**, **235**, **239-240**, **22**, **21**, **38**, **236**, **239**, **23**, **75-90**, **101-107**, **24**, **39-60**, **81-116**, **201**, **243**, **25**, **8**, **41-64** *passim*, **113-166** *passim*
- inventarissen **1**, **105**, **4**, **62**, **15**, **85**, **87-88**, **91**, **16**, **65-110** *passim*, **17**, **58**, **77**, **112**, **121**, **124-130**, **142-145**, **18**, **41**, **19**, **50-51**, **20**, **162**, **22**, **23**, **28**, **24**, **113**
- registers **55**, **143**, **1**, **87**, **89**, **105**, **2**, **122**, **171-177**, **17**, **77**, **193**, **20**, **24**, **43**, **55-56**, **21**, **128**, **22**, **22**, **26**, **30**, **44**, **220**, **24**, **27**, **185-186**, **210-211**, **25**, **120**
- rentmeestersrekeningen/rekenkamers **22**, **49**, **53**, **58**, **65**, **24**, **88**
- resolutieboeken **54**, **34-35**, **23**, **61-73**
- sententieboeken **54**, **74-202** *passim*, **1**, **72**, **2**, **83**, **122**, **10**, **49**
- uitgaven **1**, **38-39**
- Aardenburg **14**, **176**
- Alkmaar **19**, **131-147**
- Almelo (gemeente en heerlijkheid) **21**, **239**
- Amsterdam **51**, **66**, **54**, **122** **1**, **13**, **2**, **8**, **83**, **91**, **14**, **177**, **16**, **65-110** *passim*, **17**, **156**, **18**, **39**, **42**, **21**, **159**, **22**, **237-239**, **24**, **33**, **25**, **157**
- Antwerpen **20**, **72**
- Arnhem **2**, **83-84**

- Bazel **18**, 27
 Brugge **2**, 110-111
 Brussel **22**, 70
 Deventer **56**, 1-109
 Dordrecht **23**, 33
 Emden **5**, 98
 Franeker **15**, 61, **17**, 48-51
 Gent **22**, 239
 Gödens **24**, 31
 Groningen **20**, 142, **22**, 231, **24**, 102
 Haarlem **54**, 74-202 *passim*, **16**, 158, 161-162, **17**, 75, **21**, 239, **22**, 239
 Hamburg **1**, 13, **3**, 59
 Harlingen **21**, 229-240 *passim*
 Herrnhut **20**, 157-159 *passim*
 's Hertogenbosch **52**, 30, **54**, 74-202
 Middelburg **16**, 66
 De Rijp **54**, 9-65
 Twente **15**, 119, **21**, 239
 Utrecht **52**, 14 **4**, 62, **15**, 51, 58, **19**, 43-51
 Vlissingen **2**, 91-92
 Zaanstad **6**, 174²³
 Zeeland **14**, 177
 Zeist **20**, 157-179 *passim*
 Zutphen **1**, 75, 77, **18**, 83-100
- architectuur/-tecten *zie*: boerderijen; buitenplaatsen; huizen; kerkgebouwen; kunst algemeen **3**, 71-100, **21**, 48-54, **24**, 42, 256-257
- Archiv für Reformationsgeschichte* **12/13**, 56
- arianisme **53**, 120, **8**, 31, **11**, 134, **12/13**, 63, **14**, 165, **20**, 113
- ariërs *zie*: antisemitisme
- aristocratie **10**, 53, **16**, 213, **24**, 197, 223-248 *passim*, **25**, 201
- aristotelisme **6**, 152
- ark des verbonds (behouds) **17**, 141, **20**, 11, 26, **22**, 84-85
- Arke Noach *zie*: Friezen: Oude Friezen
- Armada **9**, 12
- armen/-kas/-scholen/-zorg **51**, 60-61, **52**, 110-111, **54**, 66-73, 194, **55**, 1-20, **56**, 89-94, **2**, 121, 125, **3**, 79, **6**, 148-149, 171, **7**, 19-20, 22, 24, 27-29, **8**, 9-10, 48-64 *passim*, **9**, 13, **10**, 17, 21-22, 53, 72, 100, 111, **11**, 24, 188-189, **12/13**, 50, 121, 147, 151, **14**, 95, **15**, 67, 107, 134, **16**, 192-193, 199, 207, 209, 218-219, 223, 226, **17**, 103, 105-106, 112, 116, 143, **18**, 49, 51, **19**, 121, **20**, 8, 76, 203, **21**, 145, **22**, 30-31, 39, **23**, 65, 68-69, 80, 83, 87, **24**, 20, 109, 196, 198, 205-208, 218-222, 241, 245-246, 248, **25**, 83, 123, 176, 194-195, 231
- armenfabrieken **7**, 28
- arminianen *zie*: remonstranten/-isme
- artsen/-ijkunde **8**, 32, 113, **15**, 70, 97, **16**, 66-67, 76, 177, 222, **17**, 78, 87, 156, **19**, 140, **20**, 29, 32, 57, 189, **23**, 40, **24**, 143, 200, 214, 221, 241, 249, **25**, 60, 69, 116, 131-132
- ascese/-tisme **1**, 47, **3**, 14, **9**, 54, **10**, 50, 59, **12/13**, 264, **15**, 19, **19**, 34-35, 39, 121-124, **20**, 9, 98, 164, **21**, 124, **22**, 164, **23**, 17, 24, **24**, 107-109, 205-208, 214-218, 222, **25**, 74-76, 82
- Ashanti's **24**, 148
- asiel/-zoekers (*zie ook*: vluchtelingen) **19**, 107, 111, **20**, 8, **25**, 113-166 *passim*
- assimilatie **6**, 141, **8**, 85, **10**, 21, **18**, 7, **19**, 105, 122, 124, 183, **21**, 42, 54, 129-130, **23**, 47-48
- assuradeurs/-antiën *zie*: verzekeringwezen
- astrologie **12/13**, 68-69, **23**, 12, 21
- atheïsme (*zie ook*: godlozen) **1**, 84, **3**, 29, **4**, 46, **7**, 45, 50, **12/13**, 67, **17**, 138, **19**, 161, 180, 184, **20**, 140, **22**, 218, 220, 223, **23**, 81, **25**, 113
- Athenaeum (Illustre) **11**, 30-31, 33, 51-52, 58, 60-61, 66-69, 77, **14**, 16, **20**, 189, **21**, 147, 156, 161, **24**, 117, 123-124, 130
- atlassen **20**, 241
- attestaties **52**, 84-86, 90, **54**, 23, **55**, 127, **1**, 73, **6**, 170, **15**, 119, **16**, 205, 207, **17**, 77, 104, **23**, 82, 87, **24**, 33-34, 100, 109, **25**, 131, 133, 172
- 'Aufklärung' *zie*: Verlichting
- Augsburgse Confessie (*zie ook*: geloofsbelijdenissen) **2**, 42, **5**, 21, 24, **6**, 7, **7**, 40, 46, **12/13**, 121-122, 128-129, 137, **22**, 210
- Augustijner orde **23**, 11-12, **25**, 27
- Augustinianisme **12/13**, 118-194
- auto's *zie*: technologie
- autobiografieën/-fische geschriften
- Calker, Jan Berends van **20**, 157-179
- Calker, Popko van **24**, 101
- Meersch, Abraham van der **17**, 153-187, **18**, 49
- Romein, Jan **19**, 149-166
- Schoolmeester, Valerius **19**, 39
- Simons, Menno **52**, 1-13 *passim*, **5**, 76, **22**, 13, 39-48, 119-142 *passim*, 153-207 *passim*
- autografen *zie*: handschriften
- Ave Maria's (*zie ook*: gebeden) **12/13**, 259
- avondmaal/-sleer/-sviering **51**, 18, 80, 82-83,

- 52, 86, 88-89, 54, 90-97, 107, 55, 63, 122-123, 127-128, 56, 81-82, 84-85, 129, 136, 191, 209, 1, 33, 2, 53, 56, 122, 145, 3, 17, 56-57, 60, 89, 91, 98, 4, 10-11, 51, 54-55, 57-59, 68, 5, 26-27, 33-34, 44, 6, 15, 22, 31-32, 103, 139, 7, 58, 8, 31, 9, 57, 111, 10, 18, 79, 102, 110, 11, 25, 102, 12/13, 18, 25, 30, 32, 37-39, 72, 113, 126-127, 129, 143, 162, 176-177, 206-208, 216, 220, 263, 14, 89, 91, 98, 101-103, 107, 109, 112, 148, 15, 71, 75, 91, 130, 133, 140, 150, 16, 67, 69-70, 117, 179⁵, 180, 183, 185, 194, 196, 198, 205, 207-209, 213, 221, 17, 102, 104-105, 108-110, 113, 116, 123, 18, 60-64, 67, 84, 98, 19, 11, 15-28, 33, 38-39, 42, 56-57, 59-61, 78, 126, 128, 140, 145, 20, 9-10, 131-133, 135, 141-142, 159, 161, 191, 209, 212, 226, 233, 21, 11, 107, 22, 40, 42, 67, 102, 169, 187-188, 213, 217, 226, 234, 23, 22, 24, 26, 34, 57, 59, 63-66, 69-72, 89, 24, 19-20, 31, 146, 163, 171, 25, 42, 51, 53, 55, 61-62, 131
- AVSV *zie*: studentenverenigingen: Amsterdamse Vrouwelijke Studenten Vereniging
 azijnmakers 21, 231, 24, 233-234, 25, 142
- B**
- baard-(snor-)groei 52, 100, 18, 56, 19, 108, 127, 20, 164-165, 21, 116, 24, 159, 164, 25, 34
- baardscheerders 56, 14, 22, 110
- Babylon, Het Nieuwe *zie*: Nieuwe Babylon, Het
- Babylonische ballingschap 20, 45, 24, 131
- Babylonische hoer *zie*: paus/-dom
- Bagwan 14, 180
- bajanisme 14, 153
- bakkers/-ijen 54, 99, 152-153, 56, 28, 140, 213, 11, 89, 101, 12/13, 32, 14, 98, 15, 27, 33, 74, 81, 115-117, 132, 16, 41, 19, 138, 141-142, 20, 39, 59, 22, 116, 23, 56, 24, 91, 101, 194-195
- baljuws/-schappen 2, 117, 24, 47
- ballingen *zie*: verbanning
- ban *zie*: tucht
- Bank van Lening 16, 83, 18, 49
- bankiers/-wezen (*zie ook*: geld) 21, 142, 153, 24, 194, 257, 261
- bankroet/-iers *zie*: faillissementen
- bannelingen *zie*: verbanning
- Baptist Missionary Society 6, 39, 24, 139
- baptisten 51, 70, 90, 1, 21, 2, 74, 78, 97, 4, 32, 57, 65, 7, 103, 8, 9, 11-17, 9, 107, 12/13, 208, 211, 214, 223, 285, 18, 96-97, 20, 119, 204, 23, 117, 24, 140
- baptisterium *zie*: doop; kerkgebouwen
- barbiers 54, 105, 116, 126, 56, 5, 25, 141
- Barckemeiers 20, 51
- barkmolens *zie*: molens/-aars
- barmhartigheid, werken van 12/13, 263-264, 15, 91, 19, 35, 69, 23, 15, 17
- barnsteenhandel/-laars 25, 117
- barok *zie*: kunststromingen
- Bartholomeusnacht 16, 117
- basilieken (*zie ook*: kerkgebouwen) 3, 71-100 *passim*
- basisgroepen 6, 46
- Bataafse Republiek 52, 107, 109, 4, 85, 15, 17, 16, 213, 20, 13, 67, 193, 24, 226, 261
- Bataafse Revolutie *zie*: revolutie, Bataafse
- Bataviaasch Handelsblad* 2, 151-152
- Batenburgers 54, 86, 119-120, 127, 136, 140-142, 174-179, 56, 17-22, 25-26, 39, 192-199, 208, 4, 12, 5, 35, 54, 6, 165, 7, 16, 10, 31, 48, 56, 11, 183-184, 12/13, 20, 38, 40-55, 70, 74, 79, 82, 105, 20, 19-20, 28, 51, 22, 58, 94, 101, 106, 23, 27, 25, 46, 76
- 'bavianen' 20, 183
- Bayerisches Nationalmuseum *zie*: musea
- Bazuin, De* 7, 103
- Beachy Amish *zie*: Amish
- bedelaars/-arij *zie*: armen; kerkhoven
- bedeling *zie*: armen; diaconie; sociale uitkeringen
- bedevaarten/-gangers *zie*: pelgrims/-tochten
- beelden/-storm/-verbranding/-verering 54, 197, 2, 113, 122, 3, 81, 11, 90, 178, 185, 12/13 23-27, 15, 125, 129, 132, 16, 115, 117, 165, 19, 47-49, 20, 26, 28, 59, 131, 146, 22, 48, 23, 20, 29, 24, 14, 25, 66, 69, 83-84
- beeldende kunst 9, 113-124, 15, 10, 79-96, 16 (themanummer) *passim*, 21, 39-62, 23, 14, 25, 35
- beeldentaal, godsdienstige *zie*: godsdienst
- beeldhouwers/-snijders 2, 117, 23, 56
- begeerte 2, 93
- Begharden 19, 17
- begijnen *zie*: klopjes
- Beginsel der scheuringen, Het* 1, 55
- begraafboeken *zie*: doop-, trouw- en begraafregisters
- begraven/-plaatsen/-preken 54, 69-70, 1, 76, 7, 80, 9, 22, 124, 11, 115, 14, 150, 15, 80,

- 16, 73, 17, 118, 145, 19, 48, 186, 20, 24, 30, 48, 52-54, 91, 142, 144-145, 166, 203, 21, 160, 196, 22, 29, 43, 114, 24, 21, 171, 214, 221, 25, 121, 141, 176
- bejaardenzorg 6, 149, 18, 88, 24, 159, 182
- 'Bekennende Kirche' 8, 84, 11, 122
- bekentenissen 2, 83, 7, 67, 69, 74-81, 17, 58, 22, 52, 66, 80, 97
- bekering/-keerlingen/-sliteratuur 3, 73, 75, 4, 53, 5, 96, 117, 9, 59, 115, 117, 10, 13, 18, 22, 11, 25, 12/13, 182, 199, 202-203, 234-237, 246, 259, 280, 14, 155, 186, 15, 50, 108, 18, 85, 93, 19, 40, 57, 68, 118, 125, 144, 158, 164-165, 20, 28, 69, 92, 146-148, 157-158, 161-162, 175-165, 21, 17, 202, 22, 37, 42, 45, 69-77, 116, 181, 205-206, 24, 142, 25, 85, 156
- beklemden meiers *zie*: meiers
- belangstellenden 22, 187
- belastingen (*zie ook*: oorlog; Personele Quotatie) 55, 143, 3, 47, 56, 28, 6, 164-188 *passim*, 9, 13-15, 20, 22, 24, 10, 95, 16, 218, 18, 67, 20, 15, 45, 144-145, 21, 106, 229, 22, 49, 190, 24, 47, 165, 175, 185-203, 242, 25, 48, 126, 137, 140-143
- belastingkohieren (*zie ook*: archieven: registers) 1, 87, 105, 15, 117, 17, 139, 24, 185, 188-189, 194, 210, 219
- beleggingen 18, 42, 45, 51, 19, 50, 24, 254
- Belgische Opstand *zie*: Tiendaagse Veldtocht
- Belijdenisfront 11, 122
- belijdenissen *zie*: geloofsbelijdenissen
- belijdenisvragen 55, 85-106
- belofte *zie*: eed
- bemiddeling *zie*: middelaarschap
- benden/-vorming 12/13, 40-55
- benedictijnen 3, 56, 22, 27, 24, 132
- beneficies/-ficialboeken 22, 22-23, 26-27, 47
- Bergrede *zie*: bijbel: Nieuwe Testament, Mattheüs
- beropen/-keuze 1, 87, 10, 52-53, 11, 113-115, 23, 33-34, 24, 174, 207
- beroeping/-voorwaarden (*zie ook*: predikanten/predikers) 54, 60-61, 56, 93, 5, 28
- berouw 12/13, 204, 209, 228, 248-265, 272, 19, 68, 21, 14, 22, 51, 62 69-77, 155, 23, 62, 66, 72
- Besluiten van Wismar 22, 121
- besnijdenis 5, 26, 7, 62, 11, 184, 12/13, 165-166, 19, 60, 64, 22, 150, 152, 155
- Bestand, Twaalfjarig *zie*: Twaalfjarig Bestand
- Betanië, klooster van 2, 111
- Bethel College 5, 114-115
- Beter verlicht 1, 54, 60
- beurtschippers *zie*: schippers
- bevindelijkheid 20, 83-128, 135-137, 157, 161, 21, 202-203, 22, 177
- bevolking/-sproblematiek *zie*: demografische cijfers
- bevrijding 21, 7, 180
- bevrijdingstheologie 2, 21, 10, 15, 12/13, 197
- bewapening/-industrie (*zie ook*: weerloosheid) 54, 102, 56, 6, 2, 67, 3, 40, 7, 24, 9, 46, 10, 22-24, 12/13, 225, 245-247, 18, 43-44, 20, 182, 190, 22, 95, 23, 99, 25, 215
- Bevinging, De* 52, 194
- bezembinders 2, 121
- bezetenen (*zie ook*: geestdrijvers) 25, 83-84
- bezetting
- Duitse 14, 44, 50, 53, 21, 7-8, 165-197, 23, 124, 24, 273-280
- Franse 14, 112
- bezit/-ters/-loosheid 10, 52, 22, 79, 24, 205-222, 25, 123
- biblicisme 1, 41, 6, 24-26, 46, 96, 10, 79, 12/13, 27^{6a}, 244, 248, 275, 14, 179, 15, 10, 33-36, 126, 18, 36, 19, 41, 122, 22, 147, 176-172, 24, 131, 146, 167, 25, 71, 77
- bibliooflie 24, 192
- bibliografieën (*zie ook*: literatuur)
- algemeen 23, 91, 25, 156
- Bakels, Herman 23, 131-132
- Cramer, S. 53, 25-32
- Doornkaat Koolman, Jacobus ten 5, 119-120
- Gilse, Jan van 24, 135-138
- Dirk Philips 17, 33-34
- Kuiper, Frits 3, 32
- Muller, Samuel 23, 94⁶
- Plantijn, Christoffel 15, 40
- Simons, Menno 2, 75, 17, 33-34, 19, 97, 22, 7, 119-142, 193
- Vondel, Joost van den 14, 183-189
- Wybrands, Christiaan Nicolaas 21, 147-164
- Doopsgezinde Bijdragen* 1, 30-35, 17 (aanhangsel), 18, 123-140, 20, 241, 244
- doperdom 1, 30-35, 39, 2, 71-80, 3, 41-49, 4, 60-65
- Mennonite Bibliography* 18, 123
- vredesgetuigenis, dopers 24, 281-309
- zending 18, 9, 123-140

- Bibliotheca fratrum polonorum* **24**, 310-313, **25**, 196, 198-227
- Bibliotheca Mennonitica* **5**, 120
- Bibliotheca Philosophica Hermetica **20**, 243
- Bibliotheca Reformatoria Neerlandica* **53**, 20-22, **54**, 94, **1**, 23, **2**, 83-84, **4**, 67, **5**, 77
- bibliotheken (*zie ook*: Doopsgezinde Bibliotheek en Documentatiecentrum; afzonderlijke gemeenten; seminaries; universiteiten) **1**, 13, 35, **2**, 73, **4**, 66, **5**, 115-116, 120, **12/13**, 175, **16**, 161, **19**, 8, 191, **21**, 153, 160-161, **23**, 40, 93, 103-118 *passim*, 132-133, **24**, 42, 217-218, **25**, 124, 151, 153, 156
- bidden *zie*: gebeden
- biddagen/-stonden **20**, 196, 243-244, **25**, 121
- biecht/-boeken/-onderwijs **56**, 5, 8, 10, 145, **12/13**, 23, 74, 190, 249, 253, 258-261, 264, **15**, 27, 133, **19**, 10, 29-42, 45, **22**, 58-59, 64, 166, 168, 175-176, **23**, 9, 57, 59, **24**, 133
- bierbrouwers/-ijen *zie*: brouwers/-ijen
- Biestkensbijbel *zie*: bijbel: uitgaven
- bijbel
 algemeen **51**, 87, **52**, 31, **1**, 42, **2**, 11, 16, 26-35, 44, 46, 48-51, 56, 62, 68, 105, 119, 126, **3**, 12-13, 16, 25, 31, 38, 48, 85, 98, **4**, 13, 15-17, 46, 55, **5**, 12-13, 25, 31-33, 35, 44, 64, 78-79, 86-88, 91-94, 115, **6**, 7, 11, 21-22, 24-36, 46, 50, 96, 100, 139, 162, 7, 46, 54, 64-65, 94, 97, 103, 8, 9, 11-17, 66⁷, 86, **9**, 46, 49, 105, 109, **10**, 14-15, 17, **11**, 101, **12/13**, 24, 64, 69, 72, 75-76, 79-80, 84-86, 130, 143-145, 175-176, 212-225, 243-245, 257, 263-264, 269, **14**, 102, 145, 161, **15**, 18, 20, 22, 37-63 *passim*, 71, 88, 93, 116, 118, 126, 137, **16**, 32, 55, 67, 121, **17**, 80, 135, 138, **18**, 36, 117, **19**, 7, 11, 37, 42, 47, 58, 61, 64-65, 67, 73-74, 124, 140, 147, 168, 172-173, 194, **20**, 7, 10, 45, 61-69, 105, 185, 188, 191, **202**, 220-222, 232, 236, 245, **21**, 124, 202, **22**, 13, 23, 29, 32, 37, 40-41, 48, 74-76, 80, 143-157 *passim*, 164, 166, 173, 175-176, 206, 223-224, **23**, 9, 14, 16-17, 22, 28, 31, 56, 58-59, 77, 98, 125, 134, **24**, 125, 130, 167, **25**, 12-13, 16, 27, 33, 61-62
- apokriefe boeken (w.o. Ecclesiasticus) **5**, 80, **12/13**, 203, **19**, 192, **20**, 206, **24**, 124
- uitgaven/vertalingen **51**, 36-45 *passim*, **52**, 36, **55**, 107, **56**, 24, 92, **1**, 40, 42, 63, **2**, 94-95, 117, 156, **5**, 91-94, **6**, 125, 7, 93, 104, 8, 66-68, 110, **9**, 108, 123, **11**, 133, 178, 183, **12/13** 19, 23, 72, 201, 252¹⁶, **14**, 163, 165, 167, **15**, 37-63 *passim*, 88³⁰, 136, **16**, 19, 52, **17**, 51, 66, **19**, 11, 59, 179, **20**, 46, 148, 163, **22**, 75, **23**, 114-115, **24**, 128, 141-142, **25**, 127
- uitleg/exegese/gebruik **54**, 115, **5**, 45, **7**, 31-50 *passim*, **10**, 14, 18, 24, 77, 85, **11**, 25-26, 122, 132, 166, 168, **12/13**, 81-106 *passim*, 154, 165, 186, 188, 202, 273, **14**, 179, **15**, 22, 30-36, 123, 140, **16**, 183, 207, **17**, 86, 88, **19**, 178-179, 193, **20**, 10, 92, 101, 158, 209, **22**, 143-157 *passim*, **23**, 10, 17-19, **24**, 129, 131-132, **25**, 76
- gespleten klauw **54**, 101-102, 127, 133-135, **56**, 191, **12/13**, 81-106 *passim*
- sleutel van David **12/13**, 91-92, 81-106 *passim*, **23**, 22
- teksten/-verwijzingen **22**, 145
- Oude Testament
 algemeen **2**, 27, 62, 94, **3**, 27, 31, 37, 48, 51, **5**, 33, 93-94, **6**, 58, 73, 7, 61, 8, 67, 70, **9**, 108, **11**, 65, 69, **12/13**, 19, 72, 85-86, 97, 143-144, 164, 203, 263, **15**, 74-75, 111, 119, **16**, 15, **17**, 44, **18**, 95, **19**, 62, 192, **21**, 21, **22**, 143-157, **23**, 21, **24**, 124, 129-130, **25**, 63, 192-193
- Amos **2**, 94
- Daniel **5**, 40, **14**, 123²⁵, 157, 167-168, **20**, 78, **23**, 13, 21-22
- Deuteronomium **2**, 27, **5**, 9, 6, 80-81, **15**, 115-116, 119, **17**, 86
- Exodus **6**, 80-81, **10**, 79, **17**, 83, 189, **20**, 61, **21**, 212
- Ezechiël **51**, 79, **2**, 27, **20**, 46, **21**, 216, **24**, 120, 131
- Ezra (Esdras) **5**, 84, **12/13**, 237, **19**, 192
- Genesis **1**, 43, **2**, 63, 91-92, **5**, 34, 39, **11**, 176, **16**, 56, 59, 121, 124, **19**, 21, 23, 61-62, **20**, 101, **21**, 227, **24**, 116
- Habakuk **12/13**, 255²⁸
- Jeremia **56**, 153, **2**, 27, **5**, 81, 8, 13, **12/13**, 159, **18**, 93, **21**, 21, 216, 218, 220, 225, 227
- Jesaja (en Deutero-Jesaja) **2**, 14, **5**, 21, 35, **6**, 48, 58, **8**, 28, **10**, 15-16, **12/13**, 144, **14**, 119¹², **19**, 164, 167, **20**, 46, 77, **21**, 211-227 *passim*
- Hooglied **16**, 144²⁰, **19**, 164, **21**, 224, **23**, 44
- Hosea **8**, 28, **21**, 225-226
- Job **21**, 225

- Joël **22**, 175, **23**, 9
 Jozua **24**, 35
 Koningen **12/13**, 236, **15** 87, 94, **20**, 99
 Kronieken **17**, 156, 158
 Leviticus **6**, 87
 Maleachi **21**, 217
 Micha **8**, 27
 Pentateuch **12/13**, 19, 144
 Prediker **2**, 80, 92, **21**, 214, **24**, 132, 139-158
 Psalmen **51**, 78, **2**, 92, 94-104, 110, 126, **6**, 56, 58, 94, **7**, 96, **9**, 113, **10**, 16, **12/13**, 144, 237, 253, **15**, 110-111, **16**, 15, 39-48, 210, **17**, 35, **18**, 98, **19**, 21, 37, 145, **20**, 64, 68-81, 102, 108, 245, **21**, 23, 211-227, **22**, 200-247, **23**, 46, **24**, 276, **25**, 176-177
 Richteren **21**, 221
 Samuel **14**, 140⁶⁷
 Spreuken **3**, 41, **15**, 34, **21**, 190, 218, 226, **24**, 124, **25**, 158
 Zacharia **2**, 82, **14**, 157, 168
- Nieuwe Testament
 algemeen **52**, 27, 36, **1**, 18, 45, 48, **2**, 12, 22, 25-35, 62, 64-65, 70, 110, 117, 122, 126, **3**, 31, 37, 51, **4**, 54, 83, **5**, 15, 19, **5**, 26, 33, 93-94, **6**, 15-16, 25, 55, 99, 101, 103, **7**, 61, **9**, 108, 117, **10**, 15, 82, **11**, 26, 32, 61, 65, 67, 69, 190, **12/13**, 65, 72, 86, 129, 143-144, 164, 203, 213-214, 216, 218, 257, 287, **14**, 91, **15**, 126-127, **16**, 15, **17**, 43-44, 50, 135, 142, 189-197, **19**, 11, 60, 173, 192, **22**, 40, 60, 74-75, 143-157, **23**, 21, 98, 100, 115-116, 125, **24**, 123, 129-130, 133, 206, **25**, 63, 192-194
 evangeliën **1**, 44, **2**, 26, 119, **3**, 18, **5**, 15, 90, **10**, **71**, **15**, 137, **22**, 149, **24**, 133
 Johannes **51**, 79, **52**, 68, **5**, 80-82, 90, **6**, 21, 57, **7**, 47, **8**, 27-28, **9**, 33, 57, 118-119, **10**, 19, 60, **11**, 189, **12/13**, 164, 207, 215, 244, **14**, 63, 92, 129³⁵, **17**, 184, **19**, 23, 31, 62, 67, **20**, 106, 213, **21**, 213, 215, 219-222, 226, **22**, 74, **24**, 167, **25**, 13, 145, 147
 Lucas **2**, 63, **3**, 73, **5**, 80, **6**, 60, 68, 82-84, **7**, 75^{26,27}, **8**, 28, **9**, 127, **10**, 24, **12/13**, 253, 255²⁸, **14**, 128³³, **15**, 111, **16**, 141, **20**, 83, **21**, 24, 33, 212, 217, 223, **24**, 34, 205²
 Marcus **51**, 80, 90, **1**, 43, 58, 64, **2**, 21, 31, 50, 146, **5**, 81, **6**, 84, 94, **9**, 34, **11**, 184, 188, **12/13**, 144, 251-252, 255, **14**, 147, **16**, 56, **17**, 179, **19**, 62
- Mattheüs **51**, 9, **53**, 118, **55**, 89, **56**, 87-88, 130, **2**, 19, 26, 31, 63, 67, **3**, 29, 34, **4**, 13, 65, **5**, 9, 31, 81-82, **6**, 19-22, 54, 57-58, 65, 68, 71, 82-85, 102, 114, **7**, 59, 62, 75²⁶, **8**, 28, 84, 86, **9**, 34, 42, 123, **10**, 18, 83, **11**, 141, 189, **12/13**, 67, 119, 144-145, 164, 191, 203, 208, 215, 224, 229, 241, 244-245, 252-253, 255²⁸, 258, 271, 279, **14**, 106, 168, **15**, 157⁸, **16**, 54-56, 60, 121, 124-125, 129^{36,37}-130, **17**, 158, 172-173, 177, 179, 184, **19**, 18-21, 26, 28, 31, 37, 59, 62, 65, 140, 173, **20**, 77-78, **21**, 215, **22**, 41, 124¹⁷, 188, 221, 235, **23**, 14, 62, **24**, 167, 205, 280, **25**, 86
 Handelingen **1**, 69, **2**, 26, 29, **3**, 27, **5**, 27, 33, 82, **6**, 63, **8**, 28, **10**, 11, **11**, 189, **12/13**, 27, 164, 204, 228, 279, **14**, 123²³, 140⁸⁶, 163-164, **15**, 146, **17**, 83, 179, **19**, 62, **20**, **7**, **21**, 212, 215, **22**, 175, **23**, 9, 23, 25, **25**, 15, 73, 94
 brief van Jacobus **14**, 106, 144, **17**, 172, 175, 177, **19**, **37**, **22**, 236, **24**, 130
 brieven van Johannes **2**, 17, 27, 30, 47, 52, 57, **7**, 47, **8**, 27-28, **10**, 19, **11**, 176, **12/13**, 37, 119, 207, 244
 brief van Judas **8**, 28
 brieven van Paulus **1**, 48, **2**, 64, **5**, 94, **6**, 72, **11**, 188-189, **15**, 34, **22**, 149
 Colossenzen **2**, 30, **3**, 34, **5**, 82, 84, **6**, 73, **8**, 28, **12/13**, 254, **14**, 106, **19**, 62, **20**, 61, **21**, 25
 Corinthiërs **51**, 10, **55**, 44, **56**, 93, **1**, 69, **2**, 17, 23⁸, 27, 52, **3**, 31, **4**, 55, **5**, 81-83, **6**, 21, 48, 54, 72-73, **7**, 103, **8**, 10, 15, 65-83, **9**, 57, **10**, 22, 25, 84, 90, 103, **11**, 166, **12/13**, 120, 144, 166-167, 207, 214, 243, 257, **14**, 93, 96, 128³⁴, **17**, 132, 143, **19**, 21, 23, 26, 62, 71, 74, **20**, 68, 78, **21**, 218, 223, **22**, 119, **24**, 20, 167, 173
 Epheziërs **2**, 30, 64, **3**, 26, 34, **5**, 84, **6**, 73, **8**, 28, **12/13**, 144, 236, 278, **14**, 63, **19**, 62, **71**, **21**, 25
 Galaten **52**, 114, **53**, 130, **1**, 69, **2**, 18, 27, **5**, 16, 81-83, **6**, 11, 85, **10**, 102, **12/13**, 218, **19**, 62
 Hebreëen **5**, 83-84, **9**, 58, **11**, 188, **12/13**, 144, 193, 209, 255²⁸, **21**, 212, 216, 225, **22**, 25, **24**, 130, 277
 Laodicenzen **5**, 94
 Philippenzen **2**, 23⁸, 27, 34, **5**, 82, **17**, 186, **21**, 221

- Romeinen **51**, 26, 80, 87, **53**, 115, 156¹, **1**, 43, 69, **2**, 17, 27, 47, 56, **3**, 25, 34, **5**, 16, 24, 37, 79, 81-84, **6**, 55, 57, 63, 97, 161, **7**, 48-50, **10**, 23, 102-103, **12/13**, 144, 164, 255²⁸, 280-281, **15**, 141, **17**, 133, 186, **18**, 98, **19**, 62, 69, **21**, 212, 218, 220, 223, **25**, 215
- Thessalonicenzen **7**, 98, **10**, 18, 84, **14**, 107, **17**, 186, **20**, 78
- Timotheüs **3**, 78, **5**, 82, **6**, 57, 99, **8**, 28, **10**, 89, **17**, 169, **21**, 221, **22**, 128
- Titus **2**, 27, **5**, 82
- brieven van Petrus **51**, 152-166, 167-179, **1**, 58, **5**, 15, 27, **6**, 57, **10**, 57, 91, **12/13**, 142, 144, **14**, 91, 130³⁹, 164, **16**, 52, 57, **17**, 83, 186, **19**, 62, 71, **20**, 78, 108
- Openbaring van Johannes **54**, 180, **56**, 130, **5**, 37, 41-42, 44-46, 56, **8**, 27-28, 113¹⁸, **9**, 108, **10**, 57, **11**, 188-189, **12/13**, 150, 201, 252, **14**, 157, 164, 168, **15**, 38, **16**, 23-24, 205, **18**, 31, **19**, 133, 143, **20**, 101, 245, **21**, 218, 220-221, 223, 226, **23**, 9-29 *passim*, 115-116, **24**, 131, **25**, 71, 192-195
- bijbelconcordanties **11**, 14, **12/13**, 202, **16**, 19, **19**, 146
- bijbelkringen/-studie **2**, 26 **3**, 53, **6**, 21, **7**, 71-72, 100-101, **9**, 15, **11**, 168, **12/13**, 200, 202, **15**, 19, **17**, 89, 18, 98, **23**, 59
- Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap* **2**, 89
- bijeenkomsten *zie*: conferenties
- bijgelooft **12/13**, 68, **17**, 89, **21**, 15, **22**, 175, **23**, 15, **25**, 66
- 'bijzitters' (Friesland) **22**, 51
- bijzondere noden *zie*: Commissie voor Bijzondere Noden
- binnentrouw *zie*: huwelijk
- binnenvaders/-moeders *zie*: weeshuizen
- biografieën/-isch onderzoek **52**, 14-29, **53**, 1-32, **1**, 35, **2**, 74, 79, 84, 86, **17**, 141, **18**, 56, 60, 119, **19**, 7-8, 193, **20**, 157-179, 198, **21**, 147-164, **22**, 12, 15-16, 21-48, 193, **24**, 117-134, **25**, 193-194, 196-201
- bisschoppen (r.k. en dpgs: *zie ook*: ambten/-draggers; leraren) **54**, 85, 102, 106, 112-114, 120, 124-138, 189, 193, **56**, 1-38 *passim*, 209, **2**, 118, 125, **3**, 12, 14-15, 18-19, **5**, 27, 34, 40, 48-50, 52, 56-57, **6**, 164, **7**, 62, 92, **10**, 64, **11**, 134, **12/13**, 35, 153, 173, 199, **14**, 169, **15**, 49, 65, 69, **19**, 31, 44, 113, 119, **20**, 31, 51, 95, 98, 160-161, **22**, 27, 74, 86, 90, 95, 98, 105, **23**, 20, 56, 150, **24**, 19, 168, 181
- bleeksters/blekerijen **18**, 46, **22**, 234, 237, **24**, 252-253
- 'blijde inkomste' **16**, 15
- blikslagers **24**, 196
- Bloedig Tooneel zie: Martelaarspiegel*
- Bloedraad **10**, 74
- bloedwraak **20**, 47, **22**, 114
- 'bocraanververs' (*zie ook*: linnennijverheid) **24**, 15
- boeddisme **3**, 51
- Boedelkamer, Desolate *zie*: Desolate Boedelkamer
- boedels/-inventarissen/-ontvangers etc. (*zie ook*: archieven: inventarissen; Desolate Boedelkamer; testamenten) **6**, 116-122 *passim*, **17**, 115-116, **18**, 45, **20**, 162, **22**, 238, **23**, 70, 88, **24**, 54, 57, 92, 191, 212, 216-217, 222, **25**, 113-166 *passim*, 167-195, 198-227
- boeken, ketterse **54**, 93-94 **56**, 17, 20-26, **2**, 115, **5**, 91-94, **7**, 80, **9**, 56, **11**, 92, **12/13**, 85, **15**, 37-63, 65-78 *passim*, **18**, 14, 18, 115, **19**, 125, **20**, 63, 73-74, 98, 137, 140, **22**, 29, 44-45, 52, 54, 56-59, 61, 75, **24**, 14
- verspreiding **2**, 115, **15**, 27, 37, **17**, 31, 43, **19**, 104, **22**, 44-45
- boekhandel/-productie/-verkoop
- algemeen **54**, 114, **55**, 108, **56**, 25, **5**, 91-92, **15**, 37-63, **16**, 66, 68, 72, 74, **17**, 31-74, 118, **18**, 13, **19**, 81-106 *passim*, **20**, 58, 63, 118-119, 241-247, **21**, 45, 231, **22**, 14, 39, 44, 75, **23**, 14-22, 91-118 *passim*, **24**, 310-312
- boekbinders **54**, 151, **12/13**, 112, **15**, 47-49, 58, **16**, 72, **22**, 51-52, 57, 66, 82
- boekdruckers/uitgevers
- Ach, Johan von (ook Schreiber, Nicolaus von) **17**, 72
- Adriaensz, Barent **17**, 69-70, 73
- A(e)lbertsz, Hendrick **15**, 44, **17**, 58
- Andriesz, Abraham **23**, 42, 44
- Andriesz, Frans **55**, 135, **23**, 44
- Andrieszoon, Gherit **15**, 62, **17**, 66, 74
- Arentsz, Pieter **16**, 65, 92, 98, 102, **24**, 311, **25**, 147, 151¹⁵³, 167-195 *passim*
- Bakkamude, Daniel **24**, 310, 313
- Bastiaensz, Mathys **16**, 19¹⁶
- Beeck, Isaac Willemsz van der **16**, 34
- Beets, Hendrik **25**, 155
- Ber(e)ntsz, Jan **15**, 44, 46-47, 49, 57

- Berg, H. van den **23**, 53, **25**, 170⁸
 Bergaigne, Antoine-Marie **17**, 45, 47
 Berghe, Nicolaes van den **20**, 71, 79
 Berghen, Adriaen van **17**, 33⁴, 43
 Berntsz, Jan **15**, 44, 47, 57
 Biestkens, Abraham **17**, 74
 Biestkens, Nicolaes (I en II) van Diest **15**,
 37-63 *passim*, **17**, 31-74 *passim*, **19**, 96, **22**,
 127, **25**, 15
 Bisdorn, Adriaen van **11**, 132
 B.L. (*zie ook*: Fresenburg, drukker van) **17**,
 49⁵⁵, 73
 Blaeu, Joan **24**, 311-312, **25**, 198, 200
 Blaeu, Willem Jansz **15**, 98, 104, 110, **24**, 311
 Blom, Jan **23**, 53
 Boeteman, Pieter en Dirk **16**, 79
 Boom, Hendrik **24**, 312
 Borculo, Herman van **15**, 49, **17**, 43³⁸
 Borne, Dirck (II) van den Borne, **54**, 167²,
 56, 22-24, **15**, 37¹, **17**, 37, 43
 Bouman, Jan Jacobsz **16**, 31⁴⁴, **25**, 170
 Braat Jacob **23**, 42, 53
 Bruyn, Cornelis de **16**, 69
 Burgh, Pieter Ysbrantsz la **25**, 117, 137-
 138¹⁰⁶, **25**, 137-138
 Buys, Willem Jansz **19**, 90-91, 94
 Calom, Jacob Aertsz *zie*: Colom, Jacob Aertsz
 Cammerlander, Jakob **4**, 68
 Campen, Pieter Hendricksz van **15**, 37-63
passim, **17**, 65-74, **19**, 90-93, 96-97, **22**, 125
 Canin, Jean **51**, 39, **17**, 58, **18**, 14
 Claesz, Cornelis **51**, 38
 Claesz, Jan **54**, 139, **12/13**, 202, **17**, 39
 Cloppenburgh, Jan Evertsz **17**, 70, **22**, 125
 Colom, Jacob Aertsz **8**, 30, **20**, 118, 241-
 243, **24**, 311-312
 Coppens van Diest, Gillis **15**, 149-150, **17**,
 59, 72, 74
 Cornelisz, Zacharias **17**, 70, **19**, 105⁶⁰, **22**,
 127-128²⁹, 132
 Crellius III, Johannes **23**, 88-89, **25**, 132-
 133, 220
 Crom, Mattheus (*zie ook*: Oldenborch, Ni-
 claes van) **17**, 38-39, 42, 73
 Cuyper, Frans *zie*: Kuyper, Frans
 Dalen, Daniel van **25**, 170
 Deutel (I en II), Jan Jansz **16**, 30-38 *passim*,
17, 9, 88³⁷
 Deyster, J. van den **23**, 53
 Dirckxen, Rokes **16**, 19¹⁸
 Doesborch, Jan van **15**, 44, 52, 56
 Doll, Balthazar **20**, 95-96
 Endovianus, Melchior (ook Emden, Mel-
 chior van; Ruremunde, Melchior van)
17, 42
 Enschedé, Izaak **17**, 131-152
 Enschedé, fa. Joh. en Zonen **17**, 131, 146
 Erven, Gillis van der **17**, 61, 64, **18**, 120-12,
20, 66, 80
 Fonteyn, Tomas **52**, 24, 28
 Fraet(en), Frans **20**, 61-69 *passim*, 71-81
 Franck, Adam **25**, 196-227
 Fresenburg, drukker van (*zie ook*: B.L.) **5**,
 94, **15**, 53, 60, **17**, 44-48, 68-69, **20**, 52,
22, 104, 125, **25**, 12
 Gaillard, Johan (Hans) **25**, 53, 60
 Gailliart, Jan **17**, 47, 53, 57, 64-65, **18**, 120
 Gailliart, Willem **15**, 59, **17**, 17, 47⁵², 51-53,
 57, 60-61, 64-65, 68, 72-74, **18**, 120
 Geiffertsen, Nicolaus *zie*: Gevaerts, Nicolaes
 Gennep, Caspar von **11**, 173
 Gevaerts, Nicolaes **17**, 62, 73, **18**, 119-120
 Gevardou *zie*: Gevaerts
 Gherwen, Abraham Matthijsz van **16**, 17-
 27 *passim*
 Gherwen, Ambrosius van **16**, 19¹⁸
 Halma, François **22**, 14
 Harmense, Gerrit **14**, 98
 Hartig, Jan **16**, 194
 Hasersouw, Adriaen **14**, 94
 Hasselt, Augustijn van **15**, 38², 40⁸, 42, 59,
17, 32²
 Heltius, (drukkerij, 1667) **25**, 224
 Hendricksz, Aert **17**, 69, 74
 Hendricksz, A(e)lbrecht/Albert **17**, 63-64,
 71, 73, **19**, 81-106 *passim*
 Hendricksz, Jan *zie*: Schoonrewoerd, Jan
 Hendricksz van
 Hendricksz, Pieter *zie*: Campen, Pieter
 Hendricksz van
 Heyndrickszoon, Aelbrecht **20**, 92
 Hoogstraten, Frans van **20**, 119, **23**, 42
 Hoorn, Jan ten **25**, 170-171, 176
 Horst, Dirck Gerritsz **17**, 62
 Houthaek, Tymon **20**, 243
 Houttuijn, Frans **16**, 198
 Hulst, wed. L. van **23**, 111
 Iges, Ige *zie*: Ygesz, Yge
 Jacobsz, Claes **54**, 39, **16**, 28-29, **25**, 181-189
 Jacobszoon, Mattheus **5**, 91-94, **15**, 55, **17**, 44
 Janssonius, Johannes **25**, 174
 Jansz, Berent **15**, 44, **17**, 43³⁸

- Janszoon, Jan **17**, 70, 73, **22**, 125
 Joessen, Steven **17**, 43³⁸
 Jong, fa. de **6**, 181
 Joris, David *zie*: Joris, David (plaatsnaamregister)
 Kampen, P. H. van **23**, 111, 113
 Ketel, Antonis **17**, 58
 Kinderen, Lenaert der **15**, 40⁸, 58, **17**, 61
 Kis, Nicholas **25**, 200
 Knobloch der Jüngere, Johann **4**, 68
 Koning, Abraham de **15**, 106
 Kuipers, Hendrikus **23**, 114
 Kuyper, Frans **16**, 69, **17**, 183⁸⁸, **24**, 310-312, **25**, 164, 198-199²⁰
 Laburgh, Pieter **24**, 312
 Langhenesz, Bernard **17**, 69, 74
 Lescaille, Jacob **8**, 94²
 Liesvelt, Jacob van **5**, 91
 Loë, Jan van der **15**, 46
 Loosjes, Adriaan Pietersz (1761-1818) **51**, 126, **6**, 132-133, **8**, 56, **11**, 47⁷-48, **22**, 14, 16-17, **24**, 64
 Loosjes, Petrus **23**, 108
 Lyer, Wiert Popkensch van **20**, 244-247
 Manilius, Gautier (Gualterius) **17**, 64-65, 68¹⁰⁴, 74
 Manilius, Ghislein (Gislenius) **17**, 64
 Matthijsz, Jan **17**, 43³⁸
 Meersche, Pieter van der **17**, 154, 159-160, 164, 168, **24**, 312, **24**, 312
 Meester, Jacob de **17**, 70, **22**, 125-126
 Merberghe (van Oesterhout), Magnus vanden *zie*: Fraet, Frans
 Messchert, Willem **51**, 70
 Michiel (Leiden) **54**, 114
 Mierdman(s), Steven **17**, 45⁴⁵, 47, 50-53, 61, 72, 74
 Moerbeek, Jacob Pietersz **19**, 139
 Moretus (I), Balthasar **14**, 157, 164-165
 Mullem, Dierck **18**, 14
 Muller, Frederik **53**, 35, 47, **23**, 7-8, 91-118
 Naeranus, Johannes **20**, 188, **24**, 312-313, **25**, 130⁶⁶-131, 161, 196³-200, 222
 Niclaes, Hendrik **51**, 39-40, **53**, 118, **54**, 136, **4**, 62, **8**, 106-114, **12/13**, 9, 57, 60, 79, **14**, 180, **15**, 38, 53, 58, **17**, 31, 43, 55, 132-135, 192, 194-195, **18**, 11-12, 16, 18, **19**, 42, 65, **20**, 21, 50, 244, **22**, 106, 214, 218, **23**, 109-110, **25**, 59-60, 62
 Oldenborch, Niclaes (Claus) van (*zie ook*: Crom, Mattheus; Fraet(en), Frans) **17**, 38, 47⁵¹, **20**, 71-81 *passim*, **22**, 84¹⁸
 Oossaan, A. **23**, 53
 Pafraet, Albert **54**, 177, **56**, 24-25, **12/13**, 31, **15**, 37¹, **17**, 37, 43, 57
 Pauwels, Reyner **14**, 48, **15**, 48-49
 Peetersen van Middelborch, Hendrik **17**, 39, 73
 Peypus, Friedrich **17**, 14
 Plaats, Folkert van der **6**, 161, **24**, 194, 203
 Plantijn, Christoffel (ook Officina Plantiniana) **8**, 107-112, **12/13**, 56, **14**, 165, **15**, 37-63 *passim*, **17**, 31, 58, 192, 194, **25**, 25, 28, 38
 Putte, Peter van (*zie ook*: Campen, Pieter Hendricksz van) **15**, 61-62, **17**, 65
 Rade, Gillis van den **15**, 61
 Raodecki/Sternacki, fa. **24**, 311
 Rieuwerts I en II, Jan **6**, 35, 136, 139-140, 150, 152, **14**, 56-57, 59, 75¹⁹, **16**, 186, 102, **17**, 79, 87, **22**, 124¹⁶, **24**, 312, **25**, 120, 179, 189
 Rintjes, Hendrik **1**, 29⁴⁴, **4**, 62, **23**, 31, **25**, 179
 Rooman, Gillis **55**, 108, **17**, 59⁸¹, **19**, 88¹³, 90-91, 93-94
 Ruarus, David **25**, 116, 126-127, 132, 138, 157
 Ruarus jr, David **25**, 126-127⁵¹
 Ruijter, J. de **23**, 111
 Ruirds, Pieter **25**, 179
 Ruremunde, Christoffel van **17**, 40-42, 47⁵²
 Ruremunde II, Hans van **17**, 41-43, 73
 Santen, Derick Wylicks van *zie*: Wylicks (Wylicx) van Santen, Derck
 Saverij, Jacobus **23**, 42, 53, **25**, 139-141, 181
 Saverij, Salomon **17**, 92, **25**, 139-142, 181
 Schabaelje, Jan Philipsz **8**, 95¹, **11**, 9, 137¹⁷, **12/13** 12, **14**, 155, 186, **16**, 28, 134-145 *passim*, 184-185, **17**, 90⁴¹, 133, **19**, 139, **20**, 89, 118, 243, **21**, 60⁵³, **23**, 48, **25**, 179
 Schagen, Marten **53**, 48, 51, **1**, 12, 13, **16**, 198, **19**, 108, **20**, 242, **23**, 103³⁴, 107⁴⁸, **25**, 85, 179⁴⁶, 194⁸⁶
 Schilders, Richard **17**, 69, 74
 Schinckel, Harman **17**, 64
 Schoeffler, Peter **17**, 39²³
 Schoenmaecker, Hendrick Albertsz **16**, 30-31
 Schoonrewoerd, Jan Hendricksz van **15**, 10, 39, 43, 47-62 *passim*, **17**, 48-51, 55, 73-74, **19**, 103, **22**, 125, **25**, 15
 Schreiber, Nikolaus (ook Ach, Johan von) **17**, 72-73

- Schuere, Denijs van der **16**, 68, 84, **17**, 109-110, 113, **18**, 42, **25**, 153, 155¹⁷², 174
- Schuere de Jonge, Denijs van der **16**, 84, **18**, 42-43¹³
- Sepp, Jan Christiaan **52**, 106, **16**, 206-209, **23**, 111
- Sijbrandi, I.D. **23**, 111
- Silvius, Carel **17**, 64
- Silvius, Willem **17**, 64
- Simons, Menno **51**, 43-45, **15**, 37-63, **17**, 31-74 **22**, 104, 119-142 *passim*, 193-207, **25**, 11-22
- Soete, Franchoy **19**, 91, 93
- Spin, C.A. **23**, 110, 115, 117
- Steenbergen, Simon **15**, 42¹⁹, **17**, 56-57, 71, 73-74
- Steghe, Is(e)brant ter **15**, 52, 62, **17**, 58, 65
- Stichel, Dominicus van der **16**, 68-69
- Swart, wed. Steven **3**, 53, **23**, 53, **25**, 170⁸
- Sweerts, Hieronymus **25**, 170
- Sys, Cornelis van der **25**, 179-180, 191-192, 194
- Tirion, fa. **52**, 107
- Tournay, Jasper Vincentsz **16**, 19¹⁶, 24, **18**, 18
- Turnhout, Jan (I) van **17**, 43³⁸
- Veenendael, Adriaen **16**, 88
- Vermeulen, Jacob **51**, 37
- Versteghen, Isebrant *zie*: Steghe, Isebrant ter
- Vinck, Andries **25**, 170, 179
- Vinne, Isaac Vincentsz van der (1665-1745) **16**, 10, 155-176 *passim*, **25**, 171¹¹
- Visscher, Barend **25**, 171¹¹, 179
- Wadder, Ide Aukes de **11**, 111, 113
- Waesberghe, Jan van **11**, 131, 136
- Walré I en II, Jan van **6**, 134
- Warnars, Meijer **23**, 111
- Warnersen, Peter **17**, 43³⁸
- Wesbusch, Passchier van **16**, 114, **25**, 153¹⁶²
- Wiertz (van Lier/Leer), Popken **20**, 241-247
- Wijbrands, Sander **23**, 53, **25**, 171
- Willemsz, Isaäc **14**, 165, **22**, 128²⁹, 132
- Willemsz, Pieter **52**, 78, **20**, 244-245
- Wit, Kornelis de **53**, 67, **16**, 184
- Wullebrechts, Jeronimus **17**, 69, 74
- Wylicks (Wylicx) van Santen, Derck **17**, 66-68, 73, **19**, 90
- Wylicks, Reynder **17**, 66¹⁰¹
- Ygesz, Yge (Iges, Ige) **17**, 70, 74
- Yntema, Jacob Wybrand **1**, 25, **23**, 95, 112
- Ysbrantsz, Jacob **14**, 92-99 *passim*
- Zangers, Herman 't **17**, 57-59, 73, **19**, 96, **22**, 125
- boekhistorie
- algemeen **51**, 36-45, 52, 36, **52**, 36, **1**, 39, **4**, 16, 25, **5**, 91-94, **15**, 37-63, **17**, 14, 31-74, **19**, 81-106, **20**, 60, **22**, 14, **25**, 124-125
- Hoffman, Melchior **4**, 66-81, **9**, 53-103, **17**, 132-152, **19**, 191-218, **23**, 133-149
- Joris, David **4**, 9-21, **17**, 31, 33, 35, 43, **20**, 11-60 *passim*
- Luyken, Jan **9**, 113-124, **16**, 65-110, **20**, 119, **21**, 39-62 *passim*, **25**, 85-112, 167-195
- Philips, Dirk **15**, 37-63 *passim*, **17**, 31-74
- Simons, Menno **5**, 73-75, 94, **15**, 37, **17**, 31-74, **18**, 8, 119-121, **22**, 104, 119-142
- boekhouders/-ding **54**, 47 **11**, 115, **14**, 152, **16**, 72, **20**, 144, **25**, 117, 133, 155, 177
- boekveilingen *zie*: veilingen
- boekverbandingen **12/13**, 203, **20**, 103
- boekverzamelaars/-lingen **17**, 53⁶⁶, **23**, 91, 117
- boelgoeden **20**, 132
- boeren/-derijen (*zie ook*: hofsteden; kloosters; protestbewegingen) **52**, 36, 43, **2**, 93-94, **3**, 81, **5**, 70, **7**, 114, **8**, 32, 85, **9**, 13, **22**, **10**, 95, **11**, 31, **12/13**, 50, 55, **15**, 117, **17**, 145, **19**, 106-126 *passim*, 183, **20**, 11-60 *passim*, 136, **21**, 97-132, 185, **22**, 21-32 *passim*, 95, 118, 120, **23**, 16, 19, 56, 117, **24**, 52, 57, 90-116 *passim*, 162, 165, 173-174, 188, 200, 202, 207, 212, 216, 263, **25**, 48
- Boerenoorlog
- Duitse **53**, 136-137 **3**, 10, **4**, 33, 37, 40, 85, **5**, 67-71, **6**, 164, **7**, 54, 57, **9**, 106, 111, **10**, 31, 41-42, 63, **12/13**, 209, **15**, 21, **18**, **7**, **22**, 159, **23**, 20, 22-24, **25**, 27, 34
- Zuid-Afrikaanse **10**, 102
- boete/-doening/-praktijk/-prediking, -processies (*zie ook*: sacramenten) **56**, 16, 24-25, 186, **2**, 50-51, **5**, 23, 101-102, **6**, 166, 184, **9**, 54, 59, **12/13**, 187, 190, 204-205, 234-237, 241, 248-265, **14**, 186, **15**, 18, 100, 107-108, **17**, 108, **19**, 7, 11, 13, 29-42, 45, 54, 58, 65-66, 68, 74-76, **20**, 106, 161, 164, 244, **22**, 40, 59, 61, 63-64, 71, 153, 166, 169-170, 173-177, 184, **23**, 9, 14, 16, 24-25, 29, 72, **24**, 206, **25**, 52-56, 61
- boetes, geld- *zie*: geldboetes
- Bogomilen **11**, 190

- bolsjewisme **21**, 172
 bombardementen **21**, 173, 193, **24**, 278-279
 bombazijnwerkers **25**, 176
 Bond van Staatspensioen(ne)ering **2**, 82, **7**, 28
 Bond van Vrije Evangelische Gemeenten **14**, 174
 bondgenoten *zie*: verbond/bondgenoten
 bonnetmakers **56**, 16
 bonkaarten **24**, 279
 botwerkers **54**, 114, 146, **12/13**, 112, **15**, 33, 74, **19**, 35, **22**, 64, 72, **23**, 20, 22
Book of Common Prayer **10**, 27
 boomkwekers/-rijen **20**, 38
 bootwerkers **6**, 183
 borstelmakers/-verkopers **19**, 133-134, 142
 Borstentasters **52**, 73-74, **16**, 22²³
 botanie/-ische verzamelingen *zie*: buitenplaatsen
 boter-en-kaaskopers (*zie ook*: zuivel) **16**, 203, **20**, 34, 56-57
 'Botschifter' **19**, 183
 bourgeoisie **3**, 52, **6**, 87-95 *passim*
Bouwkundig Weekblad **18**, 105
 'Bovenlanders' **21**, 126
 brandweer **54**, 16-17, **56**, 66-67, **1**, 78, **23**, 150
 brandstapel *zie*: verbrandingsdood
 brandstichting *zie*: moordbranders
 Bredenburgse twisten **22**, 235
 Bremer kerkorde *zie*: kerkorde
 Brethren in Christ **9**, 39, 46
 brieven (*zie ook*: correspondentie) **51**, 72, 52, 30-44 *passim*, **52**, 30-44 *passim*, **3**, 59-70, 4, 9-21, **5**, 77-85, **12/13**, 139-154, **18**, 113-118 *passim*, 119, **19**, 8, 81-106 *passim*, 153, 191-218, **20**, 186, 204, 217, **21**, 133, **22**, 42, 119-142 *passim*, **23**, 7, 54-59, 70, 104-118 *passim*, 133-149, **24**, 33, 133, 273, **25**, 8, 196-227
Brieven **11**, 121-123, 126-127
Broederlijke Vereniging (Schleithem) **1**, 57, **2**, 30, **3**, 8, 35, 56-58, 4, 26, 40, 63, **6**, 74, **12/13**, 118⁵³, 285, **15**, 56⁶², 159, **24**, 163, **25**, 7-8
 broederhoven (*zie ook*: afzonderlijke denominaties) **8**, 33-47 *passim*, **17**, 21, **20**, 157-179 *passim*
 broeders en zusters van het Gemene Leven *zie*: Moderne Devotie
 Broeders en Zusters van de Vrije Geest **9**, 107, **15**, 132, **19**, 16
 broederschap/-pen **2**, 30-31, 43, **3**, 5, **5**, 4, 32, 5, 26, **6**, 42-43, **8**, 61, 103, **9**, 29, 32, 36, 42, 45, 106, **16**, 40, **19**, 109, **20**, 157-179 *passim*, **22**, 23, 115, 181, 215
 Broederschap/-pen, Doopsgezinde *zie*: Algemene Doopsgezinde Sociëteit, en, Doopsgezinde Broederschap
 Broederschap, Remonstrantse *zie*: remonstranten/-isme
 broederschapshuizen **2**, 77, **5**, 115, **9**, 10, 48-49, **11**, 125, 167, **14**, 42, 52, **21**, 170, **22**, 185, **24**, 273
 broederschapsvergaderingen **23**, 62-63, **24**, 236
 bronnen/tekstuitgaven **1**, 31, 38-39, 45-46, 54-61, 62-71, 87-8, 90, 92, 105, **2**, 71-80, 91-104, 105-143, **3**, 41-49, 59-70, 4, 9-21, 60-65, 66-81, **5**, 71, 77-85, 87, 116, 119, **7**, 14-15, 17, 30, 66-81, 89-91, **8**, 43-47, 65-83, **9**, 10, 53-103, **10**, 10, 42, 47-48, 58, 61-69, **11**, 130-165, **12/13**, 155-168, **14**, 37, 55-85, 111-144, 183, **15**, 15, 26, 132, **17**, 9-30, 153-187, 196, **18**, 34-35, 41, 53-82, 141-144, **19**, 81-106, 149-166, 191-218, **20**, 12, 24, 64, 130, 141-145, 151-156, 157-179, **21**, 7, 10, 12, 135, 157-160, 199-227, 229-240, **22**, 7, 21, 23, 36, 48, 69-77, 119-142, 193-207, 215, 218-220, 236-237, **23**, 7, 22, 55, 133-149, 151-154, **24**, 24, 115, 124, 281-309, **25**, 8, 23-40, 196-227
 broodfabrikanten **6**, 176-178, 184-185
 brouwers/-ijen **3**, 99, **15**, 26, 81, **16**, 82, **17**, 112, **19**, 111, **20**, 59, **24**, 40, 82, 87-90, 94-96, 111, 194, 196, 200, 252, **25**, 124
 Brownisten **17**, 112
 'Brüdergemeinden/-höfe' (*zie ook*: broederhoven) **5**, 117, **12/13**, 232
 bruidsschat **17**, 121
 bruiloften/-sgedichten **52**, 101, **12/13**, 76, 135, **14**, 149, **15**, 82-85, 97-114 *passim*, **16**, 40, **18**, 44, 47-48, **20**, 131, 142, 148, **21**, 233, **23**, 41, 45, **24**, 48, 235
 buidelmakers **22**, 107
 buitenhuizen *zie*: buitenplaatsen
 buitenkerkelijken **2**, 13-14, **14**, 84, **22**, 209-227, **23**, 121, 124, **24**, 141
 buitenmannen *zie*: ambten, kerkelijke
 buitenmoeders *zie*: weeshuizen
 buitenplaatsen **52**, 104, **1**, 113, **6**, 132, **11**, 113, **18**, 51-51, **22**, 237-238, **24**, 39-60, 122, 217, 236, 244, 249, 251-257
 buitentrouw *zie*: huwelijk
 bul, pauselijke **5**, 91
Bulletin Commission Royale d'histoire de Belgique

- 1, 25
Bulletin van het Rijksmuseum **16**, 70
 buratwerkers **16**, 66
 Bureau voor Buitenlands Verblijvenden **21**, 185
 burgemeesters *zie*: overheid
 burgercompagnieën **22**, 238
 burgerij/-boeken/-recht/-lijke stand **54**, 67, 1, 76, 78-79, 89, **2**, 92, 115, **3**, 94,79, **6**, 85-95 *passim*, **9**, 19, 22, **10**, 52-53, 111, **11**, 109, 115-117, **12/13**, 37, 152, **15**, 44, 47, 51, 69, **16**, 72, 83, **17**, 48, 92, 118, **18**, 115, **19**, 34, **20**, 59, 193, **21**, 108, **22**, 114, 174, 213, **23**, 16, 19, 58, 80, **24**, 22, 225-236, 259, **25**, 231
 burgerlijke cultuur *zie*: burgerij; verenigingsleven, burgerlijk
 burgerlijke ongehoorzaamheid **20**, 103, 122
 Burgeroorlog, Amerikaanse **3**, 46, **16**, 200
 Burgeroorlog, Engelse **10**, 74
 burgerwacht/-hoplieden **54**, 103, 197, **56**, 39-40, **6**, 113-114, **7**, 24, **10**, 97, **11**, 112, **16**, 222, **22**, 17, **24**, 186, 189, 192-194, 198-199, 203
 buskruit/-makers/-meesters **56**, 22, **6**, 113, **25**, 86
 buurtmeesters **24**, 47, 49, 51
 buur(t)richters **20**, 144
- C**
 cacao- en chocoladefabrieken/-kanten **6**, 178, **24**, 229, 242
 calvinisering **20**, 131, 141
 calvinisme/-ten *zie*: gereformeerden
 caravaggisme *zie*: kunststromingen: caravaggisme
 Cardiff-rapport **15**, 156
 cargadoors **11**, 115
 cartesianisme **6**, 33, **17**, 88
 cartografie **20**, 243
 castellionisten **25**, 56
 catacamben **3**, 73
 catechese/-etische geschriften **20**, 105, **22**, 212
 catechisatie/-santen **55**, 50, **1**, 80, **3**, 51, **6**, 19, 179, **10**, 101-102, 104, **12/13**, 126, **14**, 146-148, **16**, 197, 221, **18**, 84, 88-89, **19**, 78, 133, 151-152, 156-160, **20**, 114, 129, 147, **21**, 179, 185, **22**, 212, **24**, 243
 catechiseermeesters **19**, 125, **20**, 202
 catechismus
- doperse (*zie ook*: geloofsbelijdenissen) **12/13**, 205, **18**, 60, **19**, 118
 Heidelbergse **53**, 161, **17**, 57, 103, **20**, 84, 99, 148, **22**, 210
 Rakowse **10**, 10, 78, 80-85, **25**, 224
 reformatorische **2**, 126, 152, **10**, 79, **12/13**, 282, **22**, 212, **25**, 44, 55
 CDA *zie*: Christen Democratisch Appel (CDA)
 celibaat **9**, 107, **11**, 100, 178, 181, **19**, 12
 censuur, boek- *zie*: boeken, ketterse
 censuur, kerkelijke *zie*: tucht
 Centraal Bureau voor Genealogie **24**, 239
 Centraal Register van Familiearchieven **14**, 172
 Centraal Register van Particuliere Archieven (CRPA) **14**, 171
 Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme **11**, 119
 centralisatie kerkelijke macht en staatsmacht
zie: kerk/-organisatie; staatsmacht
 ceremonies/-ieel, kerkelijke **11**, 190, **12/13**, 64, 78, 253, **15**, 125, **17**, 135, **18**, 36, **19**, 11, 54, **20**, 53, **22**, 102, 151, **23**, 18, 90
 charisma/-tische bewegingen **2**, 21-22, **10**, 50, **12/13**, 90-91, 105-106, 197, **25**, 68, 76, 79
 chiliasme *zie*: Godsrijk; duizendjarig rijk
 chinoiserieën **24**, 57
 chirurgen/-ijns/-gilde **54**, 100, 105, 116, 126, **55**, 63, **5**, 12, **16**, 75, **17**, 107, 266, **19**, 135, 140-142, **20**, 81, 93, **24**, 45-46, 122, **25**, 133, 141, 223
 Christelijk-Democratische Unie (CDU) **24**, 266
 christelijke feestdagen *zie*: feestdagen, christelijke
 Christelijke Gereformeerde Kerken **14**, 174
 'Christelijke Vrienden' **18**, 91
 Christen Democratisch Appel (CDA) **6**, 90-91, **9**, 110, **20**, 8
 christen-humanisme *zie*: humanisme
 Christenplicht **9**, 29
 Christian Peacemaker Teams **22**, 190
Christlicher Gemeinde-Kalender **3**, 60
 christocentrisme **1**, 42, **2**, 52, 56, **3**, 25, 4, 41, 46, 7, 103, **12/13**, 83, **14**, 43, **20**, 232, **22**, 147-149 *passim*, 171¹⁸, 190
 christokratie **2**, 68
 christologie **53**, **120**, **2**, 16, 18-19, 47-49, 52-58, 4, 55, 65, **5**, 31, 33, **6**, 18-23, 56⁷, **7**, 43, 58, **8**, 18, 21-22, 32, **9**, 53-103 *passim*, **11**, 181, **12/13**, 59, 61, 65, 115, 117, 122, 129,

- 137, 207-208, 214-215, 239, 248, 256, 272-273, **14**, 166, **15**, 137, 151, **19**, 62, **22**, 148, 175, **23**, 37, **25**, 61
- Chrysostomus *zie*: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
- Cisterciënsers **5**, 59, **12/13**, 36, 194
- civiele zaken *zie*: gerechtelijke zaken
- classes **51**, 17-49 *passim*, **11**, 131, **12/13**, 126, **18**, 20, **20**, 60, 83, 85, 129-158, 184, **21**, 13, 15-16, **22**, 212, 220, **24**, 19
- classicisme *zie*: kunststromingen
- clericalisme **12/13**, 109, 199, 240
- clerus *zie*: geestelijkheid
- Coccejanisme/-ianen **20**, 83-128 *passim*
- Codex Artloff* (1581) **1**, 61
- codices *zie*: handschriften
- Coletinen **24**, 21
- collaboratie/-teurs **21**, 165-197 *passim*, **24**, 271
- collatierecht **20**, 131, **22**, 38
- collectboeken *zie*: belastingkohieren
- collectes/-bus/-zak **55**, 6-8, **56**, 49, **14**, 112, **16**, 199, 207, 214, 217, **17**, 143, **20**, 188
- collectiviteit/-sbewustzijn **24**, 171
- College van Vertrouwensmannen **21**, 186
- colleges *zie*: Collegianten, Rijnsburger
- Collegianten, Rijnsburger **51**, 143, **53**, 150, **54**, 3, 46, **55**, 71-72, **3**, 59, **6**, 31-34, 74, 137-153, **7**, 25, **8**, 32, 39, 98, **9**, 15, 115-116, 119, 126, **10**, 10, 77-88, 110-112, **11**, 9, 45, 109-117, **14**, 58, 84, 88, 95, 98, 100, 103, 109, **16**, 9, 41-46, 65, 67-69-70, 76-78, 80, 177, 180, 186, 188, 199-200, 202, **17**, 140, 150, 152, 154, **18**, 55, **19**, 8, 131-147, **20**, 24, 48, 54, 60, 100, 103, 115, 137, 160-187, 193, 240, **22**, 233-235, **23**, 7, 37, 52, 62-64, 75-90, **24**, 312, **25**, 113-166 *passim*, 167-195 *passim*, 198-199, 216, 222
- Collegiantenkas **11**, 115
- Collegiantenweeshuis *zie*: weeshuizen
- COMBS **9**, 32
- commissarissen
(dpgs.) *zie*: Fonds voor Buitenlandsche Nooden, Sociëteit Groninger Oude Vlamingen
(r.k.) **2**, 112-113
- Commissie tot de archieven **23**, 101-102
- Commissie voor Bijzondere Nooden, Algemene **6**, 44, **14**, 43, **24**, 154, 156-157, 273
- Commissie van Broederschapswerk **6**, 43
- Commissie voor Buitenlandsche Nooden, (Algemene) **6**, 41, 154, **9**, 28-29, **11**, 124-125, **19**, 112, 116, 121, **24**, 154
- Commissie voor Doopsgezinden in de Verstrooiing **55**, 130-131
- Commissie van Geestelijke Belangen **21**, 172
- Commissie voor Geestelijke Zaken **19**, 77
- Commissie voor Geloof en Kerkorde **4**, 50-51, 55, **6**, 78
- Commissie voor Geloofsbezinning **11**, 169
- Commissie tot de Landdagen **11**, 118
- Commissie tot Onderzoek **11**, 118-119
- Commissie ter Publicatie **1**, 26
- Commissie tot (ter) Utdeling **18**, 88-89, **23**, 122
- Commissie tot Uitgave van Documenta Anabaptistica Neerlandica (CUDAN) **1**, 38-39, 46, **5**, 78, **7**, 102, **10**, 10, 73-75, **12/13**, 201, 288, **14**, 181, **15**, 28
- commissionairs **6**, 176, **14**, 58, **15**, 87, **21**, 133
- Commune, Parijse *zie*: revolutie
- communes/-unaal leven **3**, **11**, **20**, 159, 161
- communiceren *zie*: avondmaalsviering
- communie/inter- (*zie ook*: avondmaal) **4**, 54-55, **12/13**, 79, **14**, 168, 15 145, **19**, 45, 49
- communisme/-ten **3**, 35, **4**, 87, **8**, 85, **10**, 72, **11**, 119, 189, **14**, 50, **21**, 167-169
- communisme, liefdes- **5**, 34-35, **17**, 21
- Communistische Partij Nederland (CPN) **4**, 84, 87
- compagnieën
burger- *zie*: Borgercompagnie (*zie*: plaatsregister)
militaire **24**, 185-203 *passim*
veen- *zie*: veenderijen
- computers **24**, 179
- concentratiekampen **10**, **24**, **21**, 165-197 *passim*
- Concept van Keulen **14**, 187, **16**, 183, **22**, 111, **23**, 52
- concilies/ conciliair proces **52**, 5, **53**, 132, **2**, 56, **3**, 28, 4, 52, 57, **6**, 65, **7**, 59, **8**, 18, **12/13**, 184, 212, 216, 222, **15**, 23, **16**, 118, **19**, 20, 78
- concordanties *zie*: bijbelconcordanties
- concurrentie **20**, 139, **24**, 178, **25**, 50
- conferenties (*zie ook*: wereldconferenties) **4**, 51, **9**, 27-32, 33-44, 45-52, **11**, 120-121, 126, 128, **12/13**, 90, 136, **14**, 53, 187, **15**, 156, 158-159, **16**, 7, **20**, 8, 22, 64, **22**, 7, 80, 86-87, 91, 94-95, 97-98, **25**, 7
- confessies *zie*: geloofsbelijdenissen
- Confessio Augustana *zie*: Augsburgse Confessie

- confessionalisme/-nalisering/-nelen **7**, 109-115, **14**, **22**, **18**, **8**, **20**, 66, 89, 215-216, **22**, 77, 79, 211-212, 215, **23**, 9
- confirmatie **4**, 58, **12/13**, 125-127, 133, 137-138
- confiscatie **52**, 43, **54**, 188, **55**, 124, **56**, 10, **1**, 72, **2**, 112, 116, **7**, 84, **10**, 52, 62, **19**, 50-51, **22**, 21, 37, 53-61, 63-64, 66, 237, **23**, **22**, **24**, 21, 24, 165, **25**, 46, 48, 117-118
- conformisme **24**, 169
- congregationalisme **51**, 140, **2**, 57, **4**, 40, **6**, 21, **12/13**, 269-270, 278, **15**, 19
- Congress (VS) **9**, 45, **24**, 175
- congressen *zie*: conferenties; wereldconferenties
- conniveren (oogluikend toestaan) *zie*: schuilkerken
- conscripție *zie*: dienstplicht
- conservatieven/-tisme **10**, 93-96, **12/13**, 244-245, **16**, 15, **23**, 36, 40, **24**, 141, 181, **25**, 79, 82
- consistorialen *zie*: contraremonstranten
- consubstantiatie/-leer **15**, 136, **25**, 43
- consumentisme **24**, 160
- consumptiepatroon **24**, 207
- Continentaal Stelsel **6**, 171, **11**, 45, **22**, 238
- Contra-Huiskopers *zie*: Vlamingen
- contrareformatie **3**, 42, 81, **16**, 8, 115, **19**, 34, **20**, 161, 188, **22**, 28, **25**, 25
- contraremonstranten/-tie **51**, 45, **4**, 62, **6**, 105-106, **7**, 21, **14**, 94, 163, **20**, 1211, 183-184, **22**, 222, 225
- controleurs **24**, 194
- convent van Bocholt (1536) **54**, 113, 120, 130, 138, **56**, 170, 193-199, **18**, 25, **19**, 192, **22**, 53-54
- convent van Wismar **54**, 140
- conventikelen *zie*: huiskamerbijeenkomsten
- convooien, bewapende *zie*: bewapening
- convooimeesters **24**, 194-195
- coöperaties **6**, 185
- coöptatie **55**, 31
- corpus christianum **3**, 22, 31, **4**, 52-53, 59, **6**, 26, 30, 96, 99, **7**, 18, 64, **12/13**, 195, 220, **19**, 13
- corpus hermeticum **17**, 138
- correspondentie (*zie ook*: brieven) **51**, 63-92, **55**, 125, **1**, 62, **2**, 118, 122, 146, **3**, 44-46, 59-70, **4**, **7**, 9-31, **5**, 77-85, 92-94, 116, **8**, 33-47, **11**, 102, **12/13**, 57-70, 71-80 *passim*, 139-154, **14**, 60, 101-110, 172-173, **15**, 32, 54, 78, **16**, 65, 68, **17**, 61, 65-66, 144, 149, **18**, 23, 32, 96, 141, **19**, 102, 135, 153, **21**, 133, 158, **22**, 49, **23**, 98, **25**, 126-127
- CPN *zie*: Communistische Partij Nederland (CPN)
- Credo, het **12/13**, 259
- 'Creesers' **2**, 106, 108
- criminaliteit/-nologie **54**, 86, 139-141, 174-179, **56**, 18, **10**, 56, **12/13**, 40-55, 71, **20**, 20, **22**, 37, 50, 58, 61, 88, 91, 95, 97, **23**, 27, **24**, 182, **25**, 45
- criminele biologie **24**, 214
- criminele sententies *zie*: sententies/-boeken
- crisis, economische *zie*: economie
- CUDAN *zie*: Commissie tot Uitgave van Documenta Anabaptistica Neerlandica (CUDAN)
- cultuur/-geschiedenis/-sociologie
algemeen **9**, 37, 48, **16**, 38, 54, 58-59, 118, **19**, 78, **20**, 8, 11-60 *passim*, 160, **21**, 7, 21-38 *passim*, 71, 236, **22**, 9, **23**, 43, 93, **24**, 159-184 *passim*, 246, 263-271 *passim*
17^e eeuw **6**, 24-36, 101-102, **7**, 23, **16** (themanummer), **20**, 11-60 *passim*, **23**, 31-48
18^e eeuw **22**, 14
- D**
- dagboeken (*zie ook*: ego-documenten, reisliteratuur) **5**, 95-113 *passim*, **14**, 8, 145-152, 172, **17**, 153, **19**, 150-152, **20**, 164-165, **21**, 133-145, **24**, 30, 185-203 *passim*, **25**, 201
- dagingslijsten (opgave gedaagden) **2**, 113-115
- dagloners **10**, 52
- damastwerkers **16**, 69
- dansen **20**, 91, 148, **24**, 58
- David
de eerste, tweede en derde **12/13**, 90
de nieuwe **22**, 85-86, 132, **23**, 27
sleutel van *zie*: bijbel: exegese
- davidjorisme/-ten **53**, 118-119, **54**, 4-202 *passim*, **56**, 19-27, 39, 124-212 *passim*, **4**, 11-13, **6**, 165, **7**, 16, **9**, 18, **10**, 35, **12/13**, 71-80, 81-106, 136, 166-168, **15**, 66, 73, 75-76, **17**, 151, **18**, 7-8, 11-37, 113-118, 141, **19**, 41, 191-218, **20**, 11-60 *passim*, 131, 138, **22**, 58, 82, 95, 102, 105-106, 107, 120, 221, **23**, 28, 133-149, **25**, 46, 48, 50-51, 59-60, 64, 66
- decoraties *zie*: orden en decoraties
- 'Decretum horribile' *zie*: predestinatie
- deemoed ('Demut') **24**, 168

- deïsme **52**, 103 **6**, 162
delicten *zie*: criminaliteit; tucht
democratie/-sering **2**, 66-67, **3**, 39, **8**, 85, **10**,
51, **11**, 167, **20**, 192, **21**, 169, 171, **24**, 185-
203 *passim*, 267
Democriet, genootschap **6**, 132-135
demografie/-fische cijfers (*zie ook*: bevol-
kingsproblematiek) **1**, 16, 81-110, **3**, 10,
94, **6**, 167-170, **7**, 12, **10**, 45-60 *passim*, **16**,
178, **18**, 40, **20**, 11-60 *passim*, 135, **21**, 230-
231, **22**, 216, **23**, 32-33, **24**, 9, 250-251, 253
24, 9, 250, 253, 261
demonen/-ologie *zie*: duivel
Denkbüchlein **1**, 58
Denker, De **52**, 107
deontologie **15**, 155, 157
Departement der Teekenkunde (Felix Meri-
tis) **24**, 55
deportaties *zie*: jodendom
Derde Rijk *zie*: nationaal-socialisme
Derde Wereld/-theologie **2**, 20-21, **4**, 51, **9**,
31, 33, 45, **18**, 124
Dertigjarige Oorlog *zie*: oorlog
Desolate Boedelkamer **17**, 110-113, 115, 119,
121, **18**, 45, **24**, 260
determinisme **11**, 187
deugden/-betrachting **19**, 38, **20**, 197, **21**, 63-
96 *passim*, **22**, 123, 165, 190, **23**, 98
devoties (*zie ook*: kruis- en wondendevoetie) **1**,
43, **11**, 178, **12/13**, 249, **20**, 125, 161, **21**,
48, 63-96, **25**, 84, 180
devotionele literatuur *zie*: literatuur, devotio-
nele
Devotio Moderna *zie*: Moderne Devotie
Diaconessenwerk **24**, 126
diaconie/-conaat (*zie ook*: kassen) **54**, 43, **55**,
3-19, **6**, 41, 44-45, **16**, 218, **17**, 104, **18**, 124,
21, 128, 239, **22**, 161, 176, **24**, 110, 219-222,
25, 162
diakenen (dpsg.) **51**, 8, **52**, 57, 84, 92, **54**,
102, 106, 112, 120, 194, **55**, 1-42 *passim*, **56**,
89, 176, **2**, 106, 119, **5**, 33, **6**, 186, **11**, 101,
14, 93-94, 97-99, 147-148, 151-152, **15**, 99,
110-111, **16**, 42, 177-226 *passim*, **17**, 106,
113, 116, 118, 120, 123-124, 144, 148, 154,
18, 39-40, 45, 47-48, 51, 61, 87, 98, **19**, 111,
118, 122-124, 134, 138, 141-142, 149, **20**,
141, **21**, 10, 12, 123, 129, 200, **22**, 238, **23**,
34, 36-38, 43, 65, **24**, 27, 30-31, 35, 40, 49,
82, 122, 140, 168, 219
dialecten/-ologie *zie*: taal
dialectiek **6**, 148-149, **11**, 169, 186, **22**, 149
diamantsnijders **52**, 43, **25**, 136
dichtschool, Dordtsche *zie*: literatuur, doper-
se
Dictionnaire antique Encyclopédique **22**, 16
Dictionnaire de la Spiritualité **12/13**, 197
diefstal **24**, 206, **25**, 145
dienaren/-schap *zie*: ambten, kerkelijke; dia-
kenen; kerkenraad
dienstboden *zie*: huispersoneel
dienstplicht **7**, 28, **9**, 11-26 *passim*, **9**, 44-52
passim, **11**, 61, 120, **19**, 179, 185, **24**, 165,
210
dienstweigering *zie*: weerloosheid
Dietsche Warande **21**, 153
dijkenbouw/-ers **15**, 70, **20**, 11-60 *passim*, **24**,
26-28
dijkrechters **25**, 60
Diligentia, leesgezelschap **11**, 78
discipelschap *zie*: navolging van Christus
discipline, kerkelijke *zie*: tucht
discriminatie **6**, 141, 163, **15**, 25, **21**, 108
disputen/-utaties, openbare (*zie ook*: pole-
mieken) **52**, 19, **53**, 119, 125, **54**, 97 **2**, 120,
56, 41, 134, **4**, 7, 68, **5**, 90, **6**, 100, **7**, 9, 51-
65, 67, **10**, 34, **11**, 131, 135, **12/13**, 59, 77-
78, 107-108, 119-124, 137, **14**, 111-144, 163-
164, **15**, 75-76, **17**, 44, **18**, 26, **19**, 40, **20**, 28,
32, 65, 69, 92, 97, 137, **21**, 16, 18, 39-62,
106, 179, 183, **22**, 13, 35, 47, 105, 110, 112,
125, 175, **24**, 163, **25**, 41, 43, 51, 54, 56, 58-
59, 117, 145
dispuutgezelschappen *zie*: studentenvereni-
gingen en dispuutgezelschappen
dissenters/-identen **14**, 36, 179, **15**, 129-134,
144, 146-147, **18**, 12-13, **19**, 7, 15-28, **20**,
192-193, 214, **22**, 39, 209-227 *passim*, **23**,
151, **24**, 226-227, **25**, 43, 45, 49 120
distillateurs **25**, 152
DJC *zie*: Doopsgezinde Jeugd Centrale (DJC)
docetisme **12/13**, 214, **25**, 54
Documenta Anabaptistica Neerlandica (CU-
DAN) *zie*: Commissie tot Uitgave van Do-
cumenta Anabaptistica Neerlandica (CU-
DAN)
Documenta Reformatoria **2**, 75
Documentatieblad Nadere Reformatie **20**, 84
Dode Zee-rollen **2**, 12
dodenmissen/-vigilies **11**, 178, **22**, 29-30
Doelisten (*zie ook*: Pachtersoproer) **24**, 197-
201

- dogma's/-tiek/-tische geschriften/-isme **2**, 46, 65, **3**, 21, 27, 48, 52-53, **7**, 40-41, 44, **8**, 87, **11**, 169, **12/13**, 189, **14**, 58, **17**, 150, **18**, 36, **19**, 19-20, **20**, 105, 119, 187-188, 204, 207, 216, 229, 233, **23**, 36, 119-130 *passim*, **24**, 123, 129, 183, **25**, 70, 79, 113
- 'Dokkumer Krans' **20**, 236
- Doleantie **14**, 22
- Dolle Dinsdag **21**, 195
- dominicanen/-nessen **54**, 79, 113-114, **11**, 177, 179, **19**, 49, **22**, 71, 90, **24**, 11, 17, 20
- domkapitels **3**, 13, **20**, 33
- 'Dompelaars' **6**, 156, **23**, 75-90 *passim*
- dompeldoop *zie*: doop
- donatisten **11**, 134, **15**, 132, **19**, 40, **22**, 170-174
- doodslag **22**, 70
- doodstraf **53**, 109-144 *passim*, 181, **56**, 145, 160, **1**, 48, **9**, 22, **11**, 88, **12/13**, 211, **24**, 11, **25**, 55-56, 90
- doodzonde *zie*: zonde
- doop (dompel-/kinder-/volwassen-) **51**, 1-16, 17-49 *passim*, 80-84, 90, **52**, 1-13, 31, 76-93 *passim*, 96, 98, **53**, 110, 115, 123, 142, **54**, 25-29, 69, 74-202 *passim*, **55**, 78, 110, **56**, 4-38 *passim*, 81, 122-212 *passim*, **1**, 18, 33, 49, 54-61, 63, 72-73, 76, 102, 2, 26, 41, 56-58, 65-66, 85, 107, 110-111, 118, 121, 124-126, 145, **3**, 17-19, 22, 28, 47, 56-57, 74, **4**, 11, 22-31, 50-59, 5, 12, 25-26, 28-29, 32-33, 35, 44, 47, 64-65, 72-73, 75-76, 92, 116-117, **6**, 7, 11, 15, 24, 26, 31, 47, 139, 155, 165, **7**, 18-19, 58-64, 66-81 *passim*, **8**, 19, 26, 29, 85, 9, 111, 114, **10**, 18, 29, 31, 34-37, 43, 62, 79, 90, 96, 99-100, 102, 111, 25-26, **11**, 46, 61, 88-89, 92, 101, 132, 134, 166, 169, 173-175, 177-179, 181-184, **12/13** 25, 30-35, 38, 49-50, 72-73, 76-80, 111-117, 119, 122, 126, 129-132, 137, 143, 146, 155-168, 186, 188, 193, 202-206, 213, 219-220, 234-237, 239, 250, 258, 262, 271, 280-280, **14**, 88-89, 91, 101-103, 111, 146-147, 149, 155, 166, 168, **15**, 18-19, 23, 31, 38, 50-51, 65, 67, 75-76, 78, 124, 126, 131, 133-134, 135, 141-142, 150, **16**, 67, 70, 113, 117-118, 180, 183-185, 188, 190, 194, 198-200, 204-205, 217, 221, **17**, 79, 81, 123, 155, 193, **18**, 58-65, 88, 96-9, 114-115, **19**, 7-8, 13, 33, 38, 40, 42, 44-45, 48-50, 53-79, 102, 122, 126, 137-138, 140, 143-144, 146, 154, 173-174, 185, 192, **20**, 16, 32, 47, 69, 76-77, 92, 94, 97, 101, 111, 115-117, 138, 142, 144, 164, 181-182, 185, 190, 193, 197, 205, 209, 212, 215, 220, 224-231, 234, 238, 245, **22**, 9, 14, 37-38, 40, 43, 50-51, 53-54, 56-66, 72-75, 83, 102, 105-106, 108, 114, 143, 150, 152-155, 168-169, 173-174, 176, 181, 187-188, 213, 225, 235, **23**, 17-18, 24-26, 34, 36, 51-52, 56-57, 59, 67, 70, 75-90 *passim*, 95, 100, 122, **24**, 12, 19-20-21, 28, 30, 33, 35, 100-101, 103, 109, 145-146, 168-171, 216, 243, **25**, 7, 23-40 *passim*, 42, 44, 46, 49, 51-55, 62, 64, 85-86, 94-95, 111, 126, 132, 138-140, 153, 155-156, 158, 172
- doopboeken/-lijsten **2**, 84, **12/13**, 21, **19**, 144, **25**, 50
- doopborgen *zie*: peters/meters
- doopformules **51**, 7-16 *passim*, 21, **2**, 65, **19**, 53
- doopgerei/-hekken/-vonten **51**, 1-16, **6**, 75
- doop-, trouw- en begraafregisters **54**, 34-35, 1, 78-79, 85, 87, 89, 97, 99, 102, **17**, 77, **20**, 24, **21**, 128, **22**, 233, 236-237, **23**, 33, 37, **25**, 117, 124, 133, 141
- dooppreken **1**, 63-71, **20**, 91
- Doopsgezind Belijden nu* **4**, 51
- Doopsgezind Documentatiecentrum *zie*: Doopsgezinde Bibliotheek en Documentatiecentrum
- Doopsgezind Hulpbureau **11**, 125
- Doopsgezind Jaarboekje zie: Jaarboekje Doopsgezinde Gemeenten*
- Doopsgezind Maandblad voor uit- en inwendige zending* **24**, 148
- Doopsgezind Seminarium *zie*: seminarie
- Doopsgezind Wereldcongres *zie*: wereldconferenties
- Doopsgezinde Arbeidsgroep tegen den Krijgsdienst **9**, 49
- Doopsgezinde Bibliotheek en Documentatiecentrum **51**, 94, **53**, 35, **1**, 58, **2**, 8, 3, 52, 4, 8, 15, **5**, 77, 93, **6**, 151, **7**, 97, 100, 8, 69, **14**, 55, **17**, 22, 34, 131², 146, **19**, 8, 81-106, **20**, 241-247, **23**, 7, 108, **24**, 61-65, 120, **25**, 85-112
- Doopsgezinde Bijdragen* **53**, 10, 17-18, **1**, 7-8, 19-21, 24-26, 32, 36, 73, 75, **2**, 7, 10, 79, 83-84, 86, **3**, 7, 39, 43-44, 47, 99, 4, 7, 62-63, **5**, 7-8, 6, 7, 9, 75, **7**, 9, 13-14, 31-32, 48, 8, 88, **10**, 9, 46, **11**, 185, 193¹, **14**, 7, 14, 21, 38, **15**, 9, **18**, 85, **19**, 81, **20**, 224-225, 228, 231, 244, **21**, 8, 236, **23**, 102, 110, 113-114, **25**, 7, 86

- thema-/herdenkingsnummers
6(1980) 450 jaar doperdom in Nederland 1530-1980
12/13(1987) Geestelijke vernieuwing en sociale verandering. De vroege Reformatie in de Nederlanden circa 1530-1565)
16(1990) Doopsgezinden en kunst in de zeventiende eeuw
20(1994) Doopsgezinden, opposanten en geestverwanten
22(1996) Menno Simons 500
- Doopsgezinde Broederschap (*zie ook*: Algemene Doopsgezinde Sociëteit) **51**, 69, **55**, 130, **1**, 26, **2**, 9-25, 43, 70, 105-143, **3**, 24, 28, 39-40, 54, 95, 98, **4**, 7, 51, 55, 84, 87, **5**, 89, 116-117, **6**, 7, 11, 17, 20, 32, 37, 41-45, 50, 63, 65-68, 75-77, **7**, 11, 29, 103-104, **8**, 23, 48, **9**, 27, 47-48, **11**, 9, 17, 118-129, **12/13**, 287, **14**, 22-23, 110, **15**, 13-24 *passim*, 226, **18**, 91, 93, 124, **19**, 107-129 *passim*, **20**, 194, 219-220, 225, 236, **22**, 79, **23**, 91-118 *passim*
- doopsgezinde broederschapshuizen *zie*: broederschapshuizen
- Doopsgezinde Historische Kring **1**, 7, 26, 72-74, **2**, 7, 79, **3**, 7-8, **5**, 7, **6**, 7, 66, **7**, 13, 93, 96, 99, 101, **10**, 9, 75, **11**, 169, **14**, 7, 185, **16**, 7, **18**, 8, **19**, 8, **20**, 10, **22**, 7, **23**, 8, 49-59, **25**, 7
- Doopsgezinde Jeugd Centrale (DJC) **7**, 96
- Doopsgezinde Jongerenbond (DJB) **6**, 44, **14**, 52
- Doopsgezinde Kringen **55**, 119, 132
- Doopsgezinde Kweekschool *zie*: seminarie
- Doopsgezinde Synode (1649) **56**, 49
- Doopsgezinde Theologische Vereeniging **11**, 79
- Doopsgezinde Vereeniging tot Bevordering der Evangelieverbreiding in de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen (= Doopsgezinde Zendings Vereeniging, DZV) **2**, 150, 152-153, 156, **6**, 39-44, **9**, 36, **11**, 128, **18**, 125-126, **20**, 204-205, **21**, 172, **24**, 128, 142, 144, 153
- Doopsgezinde Vredesgemeente in Nederland **3**, 28
- Doopsgezinde Vredesgroep (DVG) **3**, 29, **6**, 41, 66, **9**, 112, **15**, 22, **22**, 190
- Doopsgezinde werkgroep voor vriendschap met Israël **3**, 28
- Doopsgezinde Zendings Raad (DZR) **6**, 37, 42-44, **18**, 125-127, **24**, 153, 155-158
- Doopsgezinde Zendingsvereniging (DZV) *zie*: Doopsgezinde Vereeniging tot Bevordering der Evangelieverbreiding
- doopsgezinden *zie*: geschiedenis doperdom
- doopteksten/-tractaten **3**, 22, **19**, 58-66
- doopvragen **1**, 63, **9**, 28, **16**, 196
- doperdom *zie*: geschiedenis doperdom
- Doperse Stemmen* **6**, 7, **25**, 7
- Dordtse geloofsbelijdenis *zie*: geloofsbelijdenissen
- Dordtse leerregels **20**, 84
- Dordtse synode *zie*: synodes
- dorpsrechters *zie*: rechtspraak
- drama *zie*: literatuur: toneel
- drank/-bestrijding/-gebruik/-misbruik **52**, 83, 88, **6**, 180, 183, **15**, 18, **20**, 37, 140, 147-148, **23**, 69, **24**, 46, 160, 182, 241, **25**, 57, 61-62
- draperie *zie*: linnen- en saaidraperie; textiel-fabricage
- drenkelingen **20**, 52
- Drentsch Landbouw Genootschap **24**, 268
- Drieëenheid/-sleer (*zie ook*: antitrinitariërs/-anisme; socinianen/-isme) **51**, 17-18, 25, **53**, 184, **55**, 78, **3**, 27, **6**, 156-157, 163, 7, 58, 67, **8**, 9, 18, 20, 25, 28, 30, 32, 39, 70, **10**, 85, **11**, 25, **12/13**, 143, 145, 154, 217, 272, **14**, 88, 91, **16**, 221, **19**, 58, **20**, 103, 147, 188, **22**, 234, **25**, 63, 113, 145
- drogisten **25**, 157
- dronkenschap *zie*: drank/-bestrijding
- droogscheerders **52**, 35-36, **56**, 5, **12/13**, 34, **16**, 66
- drosten, land- **54**, 112, **56**, 12, **11**, 87-88, 93, **12/13**, 32, 58, **15**, 119, **18**, 13, **20**, 21, 24, 31, 51-52, **25**, 44
- drugs/-gebruik **24**, 182
- drukgeschiedenis *zie*: boekhistorie
- drukkers/-merken *zie*: boekhandel/-productie
- drukpersvrijheid **2**, 156
- dualisme geest/stof **11**, 188, 190-191, **12/13**, 59, 214, **15**, 146, **16**, 32, **19**, 26, 63, **22**, 74
- 'Duitse klerken' **22**, 212
- Duitse Orde **22**, 44
- Duitse Rijk *zie*: Rijk, Duitse
- duivel/-af/-bezwering **2**, 18, **4**, 66, **5**, 41-42, 44, **9**, 104, 107, **10**, 20, 87, **11**, 190, **12/13**, 240, **14**, 160, **17**, 75-99, **19**, 20, 36, 53-79,

- 145, 194, **20**, 47, 59, 148, **23**, 18, **25**, 27, 66, 75, 82-84
 duizendjarig rijk *zie*: Godsrijk, duizendjarig rijk
 'Duldungsedikt' *zie*: Verdraagzaamheid, Edikt van
 DZV *zie*: Doopsgezinde Vereniging tot Bevordering der Evangelieverbreiding (DZV)
- E**
 Eastern Mennonite College **2**, 73, **3**, 46, **9**, 10, **10**, 27
Eastern Mennonite College Bulletin **2**, 73
 Ebonieten **11**, 189
 ecclesiocentrisme **1**, 45, **2**, 43, **12/13**, 248, **15**, 21
 ecclesiologie (*zie ook*: gemeente/-vorming) **1**, 45-47, **2**, 43, **4**, 43, 56, **12/13**, 183, 193, 212, 221, 248, **14**, 187, **15**, 151, **19**, 7, 13, 70, **22**, 176
 Ecclesiologische Studiegroep **4**, 63
 echtbreuk/-mijding/-scheiding *zie*: huwelijk; tucht
 economie (crisis, diensten) **54**, 19-25 **1**, 85-86, **2**, 106, **3**, 9, **4**, 85, **5**, 96-97, 111-112, **6**, 171, **7**, 11, **9**, 46, **10**, 17, **11**, 55, 114-116, **18**, **8**, **20**, 33, 135, **21**, 167-168, 230, **22**, 31, **23**, 24, 33-34, **24**, 112, 195-197, 208, 236, 263, **25**, 231
Economist, De **6**, 174, **24**, 232
 Ecumenical Development Cooperative Society **2**, 70
Edda **3**, 31
 Edict van Nantes **17**, 134
 Edict van Neurenberg **23**, 17-18
 edicten **22**, 96, **25**, 44
 eed (belofte, handtasting, mannen-, vrouwenwaarheid) **51**, 190-20, 52, 35-37, 96, 100, **53**, 110, 125-126, 142, **54**, 77, **55**, 78, **56**, 14-16, **1**, 18, 33, 76, 78, **2**, 58, 65, **3**, 18, 47, 56-57, **5**, 12, **6**, 155, 165-166, **7**, 19, 24, 58, 62, **8**, 29, 85, 102, **9**, 25, **10**, 29, 31, **11**, 25, 101, 132, 134, **12/13**, 111, 116-117, 129, 137, 209, **14**, 88, 155, **15**, 18-19, 38, 67, 69, 78, **16**, 192, 202, **17**, 155, **19**, 48, 137, 173, 179, **20**, 47, 69, 94, 105, 139, 181-182, 185, 188, 190, 197, **21**, 167, **22**, 9, 58, 60, 114, **23**, 100, **24**, 162, 209, **25**, 55, 86, 214, 216-217
 eedverbonden **3**, 11
 eenheid **6**, 78-95, **20**, 216, **22**, 82, 173-174, 212, **25**, 42-44
 eenvoud **56**, 84, **1**, 101, **6**, 165, 172, **15**, 110, **18**, 56, 66, **19**, 122, **21**, 230, **22**, 16, 114, **23**, 68, 108, 114, **24**, 161, 171, 208, 214-218, 250, 254
 eer *zie*: erecode
 Eerste Kamer *zie*: Staten-Generaal
 eeuwig leven **22**, 160, **24**, 206
 effecten- en kassierskantoren **24**, 242
 ego-documenten **17**, 153, **20**, 157-179, **22**, 41
Eigen Haard **51**, 201
 eigendom *zie*: bezit
 eigenerfden *zie*: boeren
 eindtijd/-verwachting *zie*: Godsrijk, eschatologie
 electriciteit **24**, 178-179, 182
 elite/-onderzoek/-vorming **3**, 11, **11**, 109-117, **16**, 13^{6,7}, 14, **17**, 96, **18**, 47, **19**, 11, **20**, 37, 47, 60, **21**, 229-240, **22**, 176, 214, 217, 229-239, **23**, 31-48 *passim*, **24**, 185, 223-248, 249-262, 306-309, **25**, 169, 171, 228-231
 Elspeatse beweging *zie*: Gemeentedagbeweging
 emancipatie/-bewegingen
 algemeen **2**, 153, **3**, 32, 36, **14**, 85, **15**, 9, 21, **19**, 50, **20**, 192-194, **22**, 14, 118
 doopsgezinden **24**, 203
 Friese **24**, 263-271 *passim*
 katholieke **15**, 18, **18**, 8
 vrouwen *zie*: vrouwen/-geschiedenis
 emblemata *zie*: prenten/-kunst; literatuur
EMC Bulletin *zie*: *Eastern Mennonite College Bulletin* (EMC)
 EMEK *zie*: Europäisches Mennonitisches Evangelisations Komitee (EMEK)
 emigratie *zie*: migratie/-anten
 Emigrantenbureau *zie*: Hollandsch Doopsgezind Emigranten Bureau
 Emlichheim, Kinderen van *zie*: Kinderen van Emlichheim
 Emmaüsgangers **16**, 141-145
 encycloeken **2**, **20**, **9**, 35
 endogamie *zie*: huwelijk: binnentrouw
 engelen/-broeders **4**, 11, **20**, 54-55, **25**, 74, 76, 81-82, 195
 Engelse Burgeroorlog *zie*: Burgeroorlog, Engelse
 Engelse landschapstijl *zie*: tuinen
 enigheid houden *zie*: avondmaal
 Enschedese Volksbibliotheek **21**, 153-154
 enquêtecommissies **6**, 172-188 *passim*

- 'enthousiasten' *zie*: libertijnen
 entrepreneurs *zie*: ondernemers
 epidemieën **I**, 85, 87
 episcopalisme **12/13**, 278
 erecode
 doperse (*zie ook*: leefwijze, doperse) **20**, 47, 52, 54, **22**, 115, **24**, 207
 familieër **3**, 37, **10**, 50, **22**, 79, 115
 eredienst *zie*: kerk/-dienst
 erfenissen/-recht (*zie ook*: boedels) **15**, 67, 17, 144-145, 148-149, 153, **18**, 49, **19**, 134-135, 164, **20**, 47-49, 138, 162, **22**, 39, 114, **24**, 212, 214, 245, **25**, 113-166 *passim*
 erfopvolging *zie*: stadhouders
 erfzonde *zie*: zonde/-val
 erotica *zie*: bibliografieën, algemeen
 eschaton/-ologie *zie*: Godsrijk: eschatologie
 esoterie **22**, 217
 Essenen **11**, 188
 esthetiek **21**, 63-96
 ETEBON *zie*: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
 ethiek
 algemeen **6**, 11-15, 137-153 *passim*, **12/13**, 188, 286, **14**, 33, **15**, 155, **22**, 234, **24**, 123-125, 129
 doopsgezinde **6**, 13-20, **8**, 29, 84-85, **10**, 17, **12/13**, 271, **15**, 152, **21**, 202
 sociale **1**, 47-48
 etsen/-etskunst *zie*: prenten/-kunst
 eucharistie **4**, 59, **11**, 177-178, **12/13**, 23, 206, 221, **14**, 161, 163, **15**, 130-131, 138, 144, **19**, 15-28, **22**, 147, 169, **23**, 17
 Europäisches Mennonitisches Evangelisations Komitee (EMEK) **6**, 42, **9**, 32, **18**, 126, **24**, 154-155
 evacuatie **21**, 174-175, **24**, 278
 evangelie/-satie **51**, 143-149, **56**, 136, **1**, 44, 49, **2**, 150-151, 153, **3**, 54, 57, 97, **4**, 63, 69, **5**, 12, 18, 22, 24, 90, **6**, 43, **7**, 19, 22, 24, 64, **8**, 13, **9**, 37-38, 40-43, **9**, 108-109, **10**, 18, **11**, 84, 91, 119, 123, 166-167, **12/13**, 125, 137, 202, 219, 222, 255-256, 264-265, 279, **15**, 16, 23, 146, **18**, 99-100, 123, **19**, 68, 161, **20**, 9, 160, 204, **22**, 170, 185, 188, **23**, 14, 124, **24**, 129, 146-147, 156-158
 Evangelische Broedergemeente (*zie ook*: hermhutters) **1**, 63, **20**, 157-179
 Evangelisch-Lutherse Kerk (*zie ook*: luthera-nisme) **14**, 174
 Evangelische Kerkbode **20**, 199, 216
 Evangelische Liederen **1**, 63
 Evangelische Maatschappij **25**, 89
 Evangelische Omroep **9**, 110
 evangelicalisme/evangelischen **54**, 86, **56**, 172-174, **1**, 40, **3**, 17, **5**, 36, **9**, 43, **10**, 42, **12/13**, 15, 21-23, 39, **14**, 22, **15**, 123, 129-130, 133, 137-139, 144, **19**, 12-13, 35, 48, 55, 124, **20**, 7, 182, 195, 198, 208, **22**, 48, **24**, 156
 evangelische werken *zie*: goede werken, leer van de
 evolutieleer **23**, 129
 excommunicatie (*zie ook*: tucht: ban) **51**, 118, **6**, 146, **7**, 58, 62, 64-65, **12/13**, 153, **14**, 58, **15**, 55, **21**, 10-11, 13, **22**, 212, **24**, 169-170
 executies *zie*: faillissementen; terechtstellingen
 exegese *zie*: bijbel: uitleg/exegese
 exercitiegenootschappen **52**, 108-109, **56**, 91, **20**, 192, **22**, 17, **24**, 147, 261
 existentialisme **2**, 46
 ex-libris **24**, 239
 exodus **3**, 29, **12/13**, 284
 expiatio *zie*: zonde
 Exsurge Domine **5**, 91
- F**
 fabrikanten/-keurs (*zie ook*: ondernemers) **6**, 164-188 *passim*, **16**, 65, **17**, 153, **20**, 158, **21**, 231-233, **23**, 80, **24**, 196
 'Fac Tua' *zie*: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
 factoor *zie*: graanhandelaren
 faillissementen (*zie ook*: tucht: ban, discipline) **52**, 73, **16**, 115, 118⁹, 198, 223, **17**, 101-130, **18**, 45, **21**, 138, **23**, 62, 71, **25**, 143, 171
 familieër *zie*: erecode
 Familie der Liefde *zie*: Huis der Liefde
 familiebedrijven **17**, 153-154, **18**, 46
 familiebijbels *zie*: bijbel: uitgaven; familiegeschiedenis
 familie/-archieven/-geschiedenis (*zie ook*: adel; archieven: algemeen; heraldiek; patri-ciaat) **1**, 75-80, 104, **2**, 92-93, **3**, 37, 44, **6**, 124-136, 164-188 *passim*, **14**, 113, 171-177, **15**, 10, 100, 115-120, **16**, 65-112, 200, 226, **18**, 8, 47-48, 53-82, 141-144, **19**, 108, 110, 142-143, 181-186, 130³, **20**, 12, 36, 40, 43, 49-50, 54²⁰⁷, 59, 157-179, **21**, 7, 97-132, 133-145, 229-240, **22**, 230-239, **24**, 31-33, 39-60, *passim*, 81-116 *passim*, 195, 223-248, **25**, 113-166

- familiewapens *zie*: heraldiek
 familisten *zie*: Huis der Liefde
 farizeeërs **9**, 127, **11**, 188, **12/13**, 275
 fascisme **11**, 119, **21**, 166-168, 171
 Federale Gerechtshof van Canada **21**, 197
 feestbundels *zie*: herdenkingen
 feestdagen
 christelijke **20**, 209, 231, **22**, 30, 64, 76,
 236, **23**, 25, **25**, 66
 joodse **24**, 277
 Felix Meritis **6**, 128, **16**, 206¹⁰⁶
 feminisme (*zie ook*: vrouwen) **6**, 77, **12/13**,
 197, **15**, 36
 fenomenologie **7**, 35
 feodaliteit **11**, 185, 191
 filantropie **6**, 148, **22**, 234-235
 filologie *zie*: literatuur: algemeen
 filosofie **1**, 85, **6**, 137-153, **7**, 35, **11**, 168, **20**,
 214
 financiën/-iële sector (*zie ook*: geld; gemeen-
 ten) **24**, 236
 foltering *zie*: gerechtelijke verhoren
 Fonds voor Buitenlandsche Nooden **6**, 39, **8**,
 37, 40, **9**, 23, 25, **12/13**, 236, **16**, 178, **19**,
 107, **21**, 112, 114, **24**, 157, 165, **25**, 103
 Fonds tot de Predikdienst **8**, 60
 Fonds tot verhooging van leeraarstractemen-
 ten **53**, 17
 fondsen *zie ook*: legaten
 algemeen **11**, 79, **18**, 83
 Roos, Epke **11**, 72
 Stichting Mesdagfonds **24**, 245
 Teyler **11**, 58, 72
 Tigler, Klaas **11**, 72, **14**, 20
 De Vogel **51**, 126, **11**, 44-86 *passim*, **14**, 29,
 24, 123
 Wybrands **21**, 160-161
 fonetiek **19**, 175
 fontein(en) **21**, 211-227 *passim*
 Formulieren van Enigheid (*zie ook*: geloofs-
 belijdenissen) **54**, 6, **11**, 166, **20**, 84, 142,
 220
 fotoboeken **4**, 65
Fotovisie **3**, 42
 Foyer Grebel **24**, 154, 157
 franciscanen **51**, 2, **7**, 95, 113, **11**, 133, **12/13**,
 93, 185, 201, 205, **14**, 157, 160-161, 167, **15**,
 132, **19**, 49, 57, **22**, 71, 212, **23**, 22
 franckisten **22**, 221, **25**, 48, 51-52, 59, 63-64
 Franken **22**, 27
 Franse keizerrijk *zie*: Rijk, Franse
 Franse Revolutie *zie*: revolutie: Franse
 Fredeshiem **2**, 77
 'free church' **1**, 8, **4**, 33, 40, 46, 64-65, **8**, 86,
 12/13, 107, **18**, **7**, **19**, 13, **20**, 160, **23**, 100
 'Freikirche' *zie*: 'free church'
Friedensstimme **19**, 183
 Friese beweging (*zie ook*: taal, Fries) **24**, 263-
 271 *passim*
 Friese Maatschappij van Landbouw **24**, 267-
 268
 Friese plakkaat (1591) (*zie ook*: plakkat(en))
56, 53
 Friese taal *zie*: literatuur, Fries; taal, Fries
 Friese vrijheid **22**, 10
 Friesche Doopsgezinde Sociëteit *zie*: sociëtei-
 ten
 Friezen **51**, **9**, **52**, 62, **53**, 126, **1**, 77, **5**, 95¹, **6**,
 19, 154-163, 164-188 *passim*, **7**, 23, 53, 57, **8**,
 24, 65-83, **10**, 97, **11**, 32, 134, **12/13**, 229,
 232, **14**, 8-9, 87-88, 156, **15**, 37-63, 80, **16**, 7,
 177-226 *passim*, **17**, 28, 59, **19**, 101-105,
 107-108, 112¹², 131-132, 138, 140, 187, **21**,
 97-132 *passim*, 240, **22**, 108 111-112, 115-
 116, **23**, 52, **25**, 50, 79
 Harde **16**, 38, **20**, 41, **22**, 62
 Jan Jacobsgezinden **4**, 62, **16**, 181, 189-193
 Jonge **1**, 72, **6**, 31, **16**, 177, 184, **20**, 135,
 242, **23**, 52
 Oude **8**, 10, 65, **12/13**, 232, **14**, 156, **15**,
 119, 19, **16**, 184, 189-202, 205, **18**, 40, **19**,
 105, 108, 111, **20**, 135, **22**, 124, 126-127,
23, 54, 84, **25**, 82
 Verenigde **5**, 87, **23**, 61-73 *passim*
 fruitverkoopsters **18**, 46
 Fryske Akademy **7**, 100, **22**, **7**, **24**, 270, **25**, 231
 Fryske Folkspartij **24**, 270
 fundamentalisme **9**, 37, 110, **12/13**, 226-247
passim, **22**, 79
Fundamenten en perspectieven van belijden **3**, 24
 fustein(en) (*zie ook*: textiel fabricage) **24**, 9, 14
 fysica *zie*: natuurkunde
- G**
 galeislavernij **19**, 116, **20**, 163
 Galenisten **53**, 159-161, 190, **55**, 71, **56**, 49, **3**,
 50, **20**, 112, 189
 garencopers/-spinners **2**, 123-124, **16**, 207,
20, 246
 geallieerden **21**, 186, 189, 193
 GDB *zie*: Gemeenschap voor Doopsgezind
 Broederschapswerk (GDB)

- gebed/-en (*zie ook*: bidstonden) **55**, 145, **56**, 83, **2**, **20**, **9**, **13**, **10**, **18**, **79**, **12/13**, **263**, **14**, **160**, **19**, **132**, **145**, **20**, **148**, **209**, **21**, **202**, **22**, **42**, **23**, **77**, **24**, **20**, **167-168**, **25**, **75**
stemmelijk **6**, **31**, **16**, **184**
stil **8**, **65-66**, **16**, **183-184**, **18**, **57**, **19**, **40**, **21**, **117**
- geboden (*zie ook*: Tien Geboden) **56**, **191**, **22**, **170**
- geboortebeperving **24**, **159**
- geboorteboeken (*zie ook*: doop-, trouw-, en begraafregisters) **22**, **233-234**
- Gecommitteerde Raden **1**, **91**, **22**, **236**, **23**, **150**, **24**, **185-203** *passim*
- Gecommitteerden tot de Zwitsersche zaken **21**, **112**
- gedenktokens *zie*: herdenkingen/-tekens
- gedrag/-scode *zie*: erencode; leefwijze
- geest/stof-dualisme *zie*: dualisme geest/stof
- Geest, Heilige *zie*: Heilige Geest
- geestdrijvers **2**, **30**, **12/13**, **60**
- geestelijke liederen *zie*: liederen
- geestelijken/-heid **2**, **93**, **3**, **13**, **5**, **97**, **11**, **182**, **12/13**, **234**, **15**, **129**, **133**, **136**, **17**, **96**, **19**, **11**, **20**, **15**, **22**, **21-22**, **39**, **48**, **161**, **163**, **166**, **168**, **174**, **23**, **56-57**, **25**, **66-67**
- gehelelonthouders **4**, **84**
- geheime zenders *zie*: radio/-zenders
- geheimtaal/-tekens **20**, **55-60**, **22**, **217**
- Geheime Raad **1**, **24**, **2**, **110**, **22**, **70**, **72**
- gehoorzaamheid/ongehoorzaamheid **53**, **144** **1**, **49**, **10**, **14**, **11**, **25**, **166**, **12/13**, **89**, **122**, **130**, **146-147**, **218**, **253**, **256**, **264**, **277-278**, **15**, **18**, **15**, **156**, **17**, **192**, **194**, **19**, **42**, **68**, **74**, **144**, **20**, **69**, **22**, **73**, **173**, **176**, **179-192** *passim*
- gelatenheid ('Gelassenheit') **54**, **196**, **1**, **49**, **2**, **50**, **3**, **41-42**, **6**, **59**¹⁰, **12/13**, **89**, **92**, **192**, **246**, **282**, **23**, **57**, **24**, **167**, **170-173**, **175**
- geld/-boetes/-leningen/-zaken (*zie ook*: ambten, kerkelijke) **52**, **108**, **54**, **42-43**, **56**, **13-14**, **64-65**, **6**, **98**, **9**, **20-23**, **10**, **17**, **62**, **11**, **90**, **11**, **115-116**, **15**, **10**, **65**, **67**, **71**, **88**, **116**, **16**, **65-110** *passim*, **190**, **193**, **196**, **214-216**, **223**, **17**, **101-130**, **143**, **18**, **39-52** *passim*, **19**, **39**, **46**, **50**, **134**, **20**, **34**, **138**, **146**, **160-161**, **165**, **182**, **21**, **109**, **117**, **130**, **140**, **22**, **43-44**, **51-52**, **57-58**, **113**, **23**, **88**, **24**, **48**, **110-111**, **205-222**, **250**, **25**, **48**, **218-222**
- Geldersen **54**, **178-179**, **56**, **12**, **20**, **26**, **46**, **49**, **51**, **22**, **82**, **89-90**
- geleerde genootschappen *zie*: genootschappen
- geleerden/-heid (*zie ook*: academisch opgeleiden) **55**, **43-44**, **12/13**, **88**, **244**, **14**, **7**, **17**, **192**, **19**, **45**, **23**, **31-48** *passim*, **100**, **112**
- gelegenheidspoëzie *zie*: literatuur, poëzie
- gelijkberechtiging kerkgenootschappen **54**, **57**, **7**, **28**, **18**, **8**, **102**, **23**, **96**, **151**, **25**, **111**
- gelijkenissen **1**, **43**, **12/13**, **247**
- Geloof en Vrijheid* **20**, **217**, **235**
- geloofsafval *zie*: geloofsovergangen
- Geloofsbelijdenis, Nederlandse (*zie ook*: geloofsbelijdenissen) **2**, **42**
- geloofsbelijdenissen (*zie ook*: belijdenisvragen) **51**, **9-10**, **69**, **83**, **133-134**, **52**, **88-89**, **53**, **112**, **145-195**, **54**, **6-7**, **55**, **78**, **125**, **1**, **9**, **45**, **102**, **2**, **34**, **41-43**, **55**, **110**, **120**, **3**, **5**, **15-20**, **24**, **29**, **38**, **51**, **56**, **4**, **7**, **32-34**, **39**, **43**, **46**, **50-59**, **63**, **6**, **14**, **16**, **19**, **24**, **30**, **73-74**, **101**, **151**, **7**, **23**, **25**, **62**, **102**, **109-115**, **8**, **21**, **25**, **95-99**, **9**, **17-20**, **10**, **80**, **86**, **99**, **11**, **21**, **102**, **122**, **131**, **134**, **166**, **168**, **170**, **12/13**, **128-133**, **137-138**, **142**, **145**, **214**, **224**, **229-233**, **243**, **271**, **285**, **287**, **14**, **89**, **91**, **98**, **113**, **146-148**, **172**, **186**, **15**, **18**, **20**, **23**, **80**, **99**, **111**, **129**, **153**, **159**, **16**, **173**, **177-226** *passim*, **17**, **79**, **93**, **143**, **18**, **58-60**, **87**, **89**, **117**, **19**, **8**, **53**, **58**, **62**, **69**, **78**, **98**, **100-106**, **107**, **112**, **149-174**, **20**, **7-10**, **84**, **99**, **157**, **182-183**, **200-201**, **229**, **245**, **21**, **9**, **123-124**, **22**, **14**, **16**, **77**, **147**, **173**, **214**, **23**, **34**, **40**, **51-52**, **54**, **56**, **59**, **62**, **64**, **72**, **127**, **24**, **20**, **133**, **162-163**, **167**, **242**, **25**, **42**, **59**, **79**, **127**, **134**, **214**, **216-217**
- geloofsbezinning/-getuigenis **10**, **12**, **19**, **19**, **7**, **47**, **49**, **21**, **130**, **25**, **15**
- geloofs-/gelovigendoop *zie*: doop
- geloofsgemeenschap *zie*: gemeenten: algemeen
- geloofskritiek/-overgang/-twijfel **53**, **1**, **99**, **102**, **54**, **21-22**, **9**, **125**, **15**, **68**, **19**, **43-52** *passim*, **136**, **20**, **83-128** *passim*, **129**, **136-138**, **140**, **142-145**, **190**, **21**, **18**, **142**, **235**, **22**, **35-48**, **69-77**, **115**, **23**, **62**, **67**, **96**, **24**, **81-116** *passim*, **25**, **41**, **49**, **51-52**, **64**
- geloofsleer (*zie ook*: geloofsbelijdenissen) **5**, **19-40** *passim*, **6**, **11-23**, **9**, **57**, **10**, **16-18**, **77**, **11**, **25**, **166**, **12/13**, **145-147**, **185**, **189**, **222**, **234**, **251**, **287**, **15**, **72**, **16**, **197**, **19**, **9-13**, **38**, **49**, **58**, **66**, **68**, **73**, **149**, **162**, **193**, **20**, **62**, **85**, **116**, **157**, **161**, **164**, **183**, **214**, **219**, **22**, **73**, **79**, **161-170**, **191**, **223-224**, **23**, **15**, **47**, **62-65**,

- 119-130 *passim*, 134, **24**, 205-222, 242, **25**, 52-56
- geloofsonderzoek *zie*: geloofsbelijdenissen
- geloofstwisten/-verdeeldheid **52**, 49-75, **53**, 109, 145-195, **54**, 7, **55**, 71, 125, **56**, 74-109, **1**, 17, 40, 101, 104, **3**, 56-57, **6**, 31, 99, **7**, 21-22, 25, 46, 53, **8**, 22-23, 32, 99, **9**, 125-127, **10**, 36, 56, **11**, 134, **12/13**, 153-154, **14**, 87-110, **15**, 79-80, **16**, 115, 177-226 *passim*, **17**, 80-81, 101-130, 136, **18**, 83-100 *passim*, **19**, 7, 40, 100-106, 107, 109, 187, 194, **20**, 28, 100, 112, 160, 164, 245, **21**, 12, 15-17, 106, 123, **22**, 11-12, 36, 41, 112, **23**, 52-53, 82, **24**, 81-116, 161-166, **25**, 174
- geloofsvervolgingen (*zie ook*: geloofstwisten; migratie) **53**, 109-144, **54**, 5, **2**, 87, 93, 107-110, 119-120, **3**, 79, 84, **4**, 12, **6**, 38-39, 58, **7**, 66-81, **8**, 100-103, 107, **9**, 11-27, 60, 112, **10**, 15, 18, 21, 29, 37, **11**, 190, **12/13**, 67, 154, **14**, 169, 173, **15**, 29, 52, 65-78, 122, 140, **17**, 134, **18**, 22, 101, 115, **19**, 10, 43-52 *passim*, 81-106 *passim*, 107, 191-192, **20**, 11, 17-18.45, 47, 63, 182, **21**, 111-115, 126, 145, **22**, 7, 13, 49-67, 69-77, 102, 108, 157, 176-177, 210, **24**, 22-24, 161-166, **25**, 12-13, 15, 41-64 *passim*, 65, 78, 84, 215
- geloofsvrijheid **53**, 132, 1, 46, **5**, 86-90, 110, **10**, **33**, **14**, 49, **15**, 140, **20**, 137, 160, 181, 224, **23**, 97, **25**, 48
- geluidsopnamen **19**, 175
- gemeenschap van goederen (*zie ook*: eigendom) **53**, 142, **4**, 65, **6**, 29, 143, **8**, 19, 40, 42, **9**, 57, **10**, 31, **12/13**, 111, 116, **23**, 28, **25**, **81**
- Gemeenschap voor Doopsgezind Broederschapswerk (GDB) **2**, 74, **6**, 44, 76, **24**, 152
- Gemeenschap van Quakers en Doopsgezinden **21**, 170
- gemeenschappen (*zie ook*: stad/steden)
- landelijke **3**, 11-12, **24**, 159-184
- stedelijke **3**, 11-12
- gemeenschapswaarden/-zin **24**, 161, 173, 181, 184
- gemeenten, doopsgezinde (ook gemeentebegrip/-hereniging/-vorming)
- algemeen **51**, 50-59, **52**, 73, 75, **54**, 174-175, **56**, 209, **1**, 45, **2**, 26-35, 37, 43, 57-58, 62-70, **3**, 7, 33-40, **5**, 19-40, **11**, 166-170, **12/13**, 212-225, **19**, 9, 40, 42, 53-79 *passim*, 111-129, 172-173, **20**, 9, 49, 66, 85, 129-158, 181, 192-193, 224, 229-234, **21**, 106, 117, 234, 240, **22**, 35-48, 76, 110, 143-157 *passim*, 159-177, 179-192 *passim*, **23**, 31-48, 61-73 *passim*, 100, **24**, 25-38, 157, 168, 242, 246-247, **25**, 41, 52, 79
- Nederland(en) **2**, 17-19, 26-35, 37, 41-43, 58, 62-70, 105-143, **3**, 9-20, 25, 27, 32-40, 54, 74, 86, 95, 97, **4**, 16-17, 54-55, 57, 64, 69, **5**, 17-40, 117, 119, **6**, 21-23, 24-36, 47, 58, 68-69, 72, 74-77, 94-95, 96-104, 170, **7**, 19-20, **22**, 26, 46, 58, 61-65, 93, 96-97, 108, **8**, 22-23, 42, 67, **9**, 11-26, 40-41, 43, 46, 106, **10**, 11, 48, 85-86, **11**, 9, 71, 166-170, 177, 189-190, **12/13**, 28, 38, 107, 111, 124-127, 165, 191, 203-209, 212-225, 231, 238-243, 251, 271, 277-283, **14**, 87-110, 145-152, **15**, 13-24 *passim*, 121-127, 133-134, 140-142, 151-153, **16**, 134, 177-226, **18**, 96-97, **19**, 106-129 *passim*, **20**, 162, **21**, 42, 165-197 *passim*, **22**, 46, 48, 100, 106, **23**, 61-73 *passim*, **24**, 205-222
- Aardenburg **21**, 173
- Akkrum **5**, 108, **11**, 68, **14**, 11-53 *passim*
- Alkmaar **52**, 61, 110, **53**, 169, **54**, 29, **5**, 115, **10**, 89-105, **11**, 71, **12/13**, 267, **14**, 25, 87-110, **16**, 182, 131-147, **21**, 177, 179
- Almelo **11**, 75, **14**, 24, **21**, 239
- Ameland (*zie ook*: Nes op Ameland) **51**, 60, **52**, 23, **54**, 74, 82, 85, 94, **16**, 189, 191-192
- Amersfoort **55**, 119-132, **1**, 72-74
- Amsterdam **51**, 5, 9, 67, 70, 125-151 *passim*, 193, **52**, 73-74, 85, 90, 97, 104, 111, **53**, 17, 23, 109, 148, 168, **54**, 24, 74-202 *passim*, **55**, 43-84 *passim*, 108-120, 126-127, 133-137, **1**, 13, **2**, 76, 83, 91, **3**, 44, 59, 89-90, 92-94, 99, **4**, 62, **5**, 87, 109, 120, **6**, 105-136 *passim*, 159, 176, 188, **7**, 98, **8**, 34, **9**, 48, 114, **10**, 86, **11**, 11-43 *passim*, 44-86 *passim*, **70**, 72, 75-76, **12/13**, 267, 272, 288, **14**, 11-53 *passim*, 57, 87-110, 155, 172, 174, **15**, 79-96 *passim*, 99, **16**, 7, 177-226, **17**, 101-130, 143, **18**, 42, 61, **20**, 110-111, 160-161, 189-198, **21**, 176, 179, 182, 239-240, **22**, 94, 124, **23**, 75-90, 97, 101-102, 110, **24**, 33-37, 117-134 *passim*, 140, 249-262, **25**, 7, 129, 132
- Apeldoorn **55**, 130, **21**, 175
- Appelscha **14**, 20
- Appingedam **20**, 135

- Arnhem **1**, 25, **2**, 83-84, **3**, 94, **11**, 124, **14**,
 11-53 *passim*, **18**, 106, **21**, 173-175, 180,
25, 87
 Assen **55**, 130, **11**, 75, **14**, 31
 Balk **51**, 128, **11**, 70
 Ballum **51**, 60, **52**, 99
 Berlikum **52**, 82, **14**, 20, **21**, 177, 179, 189
 Beverwijk **52**, 98, 104
 Blija **14**, 112
 Blokzijl **51**, 70, **52**, 63, **5**, 108, **11**, 70, 75,
14, 172⁴, **16**, 205, **20**, 247, **21**, 179
 Bocholt **7**, 67
 Bolsward **52**, 66-67, 69-71, **11**, 33
 Borne **52**, 59, **11**, 54, 75, **14**, 34, **18**, 66, **21**,
 177-179, 239
 Breda **55**, 130
 Buitenpost **3**, 99
 Bunschoten/Spakenburg **55**, 127-129,
 133-137
 Bussum-Naarden **21**, 179, 186
 Dantumawoude **21**, 185
 De Rijp **54**, 9-65, **55**, 1-42, **12/13**, 267, **16**,
 11-38
 Den Burg *zie*: Texel
 Den Haag **11**, 75, **21**, 177, 179, 186, 189
 Den Helder **11**, 55, **14**, 30, **21**, 174
 Den Hoorn/Mensingeweer (Marne) **10**,
 108¹³
 Den Hoorn (Texel) **54**, 60, **11**, 55
 Den Horn **21**, 197
 Deventer **52**, 107, 113, **55**, 120, **56**, 1-109,
1, 75, **11**, 59, 75, **14**, 12, **18**, 8-9, 101-112,
19, 106-129 *passim*, **20**, 157-179 *passim*,
21, 118-124, 179, 239, **22**, 231, **23**, 112,
24, 81-116 *passim*, 215-216
 Dokkum **52**, 54, 97-98, 107, **11**, 74
 Dordrecht **52**, 54, **53**, 168-169, **55**, 130, **14**,
 173, **23**, 31-48, 49-59
 Drachten **2**, 76, **21**, 186
 Drente **11**, 74-75
 Edam **11**, 70, **16**, 182, **21**, 153
 Emmen **3**, 98
 Enkhuizen **21**, 204-205
 Enschede **53**, 6, 8-9, **11**, **11**, 75, **21**, 153,
 156, 193
 Franeker **51**, 60, 201, **52**, 49-75 *passim*,
12/13, 267
 Friesland **51**, 126, 128, **52**, 49-75 *passim*,
 108, **2**, 76, **3**, 44, 83, **11**, 57, 72-75, **14**, 11-
 53 *passim*, **16**, 186, 189-193, 200, **19**,
 101, **22**, 108, **24**, 273-280
 Garmerwolde **24**, 221
 Gelderland **11**, 74-75
 Giethoorn **3**, 83, **11**, 75, **16**, 205, 208, **19**,
 128
 Goes-Vlissingen **14**, 20, **22**, 124
 Gorcum **23**, 34
 Gorredijk-Lippenhuizen **14**, 39
 Gouda **53**, 168-169
 Gramsbergen **11**, 75
 Grijpskerk **21**, 195
 Groningen (stad en land) **52**, 69, **53**, 109,
2, 88, **3**, 83, **11**, 68, 71-74, **14**, 18, 26, **18**,
 53-82 *passim*, **19**, 119-120, 125, 127, **20**,
 129-158, 195-217, **21**, 97-132, 197, 230-
 232, 239, **22**, 231, **24**, 81-116 *passim*,
 205-222, 223-248 *passim*, **25**, 231
 Grouw **51**, 70, **2**, 76, **3**, 44, **6**, 157, **20**, 115,
24, 35
 Haarlem **51**, 16, 125, 127, 129, 143, 193,
 201, **52**, 53-54, 73, 104, **53**, 168-169, **55**,
 77, 120, **3**, 44, 59, 96, **5**, 87-88, **6**, 176, **8**,
 48-64, **10**, 9, 11, **11**, 21, 36, 46, 71-72, 75,
14, 11-53 *passim*, 96, 98, **16**, 136, 140,
 190, 205-207, **18**, 59, **21**, 170-171, 239-
 240, **22**, 124, 126, **22**, 232, **23**, 34, **24**,
 279, **25**, 167, 177, 231
 Haarlemmermeer **14**, 24
 Harlingen **51**, 45, 126, **52**, 49-75 *passim*,
 77, 82, 96, 106, **1**, 98, **3**, 94, **6**, 157, 161-
 163, **11**, 74, **12/13**, 267, **14**, 19, 108-109,
16, 189-193, **20**, 116, **21**, 229-230, 239,
22, 231, **24**, 185-203, 239, 241, 25, **231**
 Heerenveen-Knijpe **4**, 61, **21**, 104, **24**, 35
 Heerlen **21**, 179, 185
 Hengelo/Goor **3**, 82, 92, **11**, 75, **18**, 66,
21, 175, 239
 Hindelopen **52**, 88, **11**, 55, **16**, 186
 Hippolytushoef **21**, 184
 Hollum **51**, 60, **14**, 172⁴
 Holwerd **2**, 76, **11**, 55, **14**, 111
 Hoogezand (*zie ook*: Sappemeer) **11**, 74,
21, 97-132, **24**, 81-116 *passim*, 215-216
 Hoorn **52**, 71, 74, 104, **53**, 169, **11**, 68, **14**,
 109, **16**, 182, 189, **22**, 126
 Houwerzijl **10**, 108¹⁰
 Huisduinen **14**, 96
 IJlst **52**, 110, **54**, 66-73, **21**, 153, 179-180,
24, 274
 IJmuiden **55**, 130, **21**, 174
 Irnsum **21**, 186
 Jisp **52**, 88

- Kalkwijk-Lula *zie*: Sappemeer-Hoogezand
 Kampen **11**, 75, **17**, 142-143, 145, **19**, 119-120, 127-128
 Kleinemeer **24**, 90, 93
 Klundert **52**, 30-44
 Kollum **52**, 66, 68-71
 Koog-Zaandijk **55**, 146, **6**, 188, **14**, 8, 11-53 *passim*, 145-152, **16**, 211, **21**, 186, **24**, 125
 Krommenie **2**, 77, **3**, 44, **14**, 31, 109
 Kromwal **3**, 89, 91
 Leermens-Loppersum **11**, 59, **14**, 49, **24**, 273
 Leeuwarden **51**, 126, **52**, 97, **55**, 107-118, **3**, 44, **11**, 74, **14**, 11-53, 79-96, **16**, 225, **21**, 186, 189, **22**, 7, **23**, 75, **24**, 197
 Leiden **51**, 67, **53**, 109, 168-169, **55**, 72, 78, **11**, 51, 60, 75, **14**, 31, **21**, 240, **23**, 37, 68, 91, 117
 Makkum **52**, 70, **3**, 97, **21**, 179
 Medemblik **10**, 89-91, **14**, 20
 Mensingeweer *zie ook*: Den Hoorn/ Mensingeweer **3**, 44
 Meppel **11**, 75, **14**, 20, 31
 Middelburg **53**, 1, **11**, 75, **14**, 11-53 *passim*, **25**, 150
 Middelharnis-Sommelsdijk **53**, 169 **2**, 82
 Middellie **16**, 202
 Middilstum **2**, 81
 Midwolda **24**, 35
 Molkwerum **16**, 186
 Monnikendam **55**, 131, 146, **16**, 202
 Naarden *zie*: Bussum-Naarden
 Nes op Ameland **11**, 55, 70, **14**, 20, 34, 49
 Niekerk/Vliedorp **10**, 108
 Nieuwervaart *zie*: Klundert
 Nijmegen **55**, 130, **1**, 73, **9**, 124, **11**, 75, **21**, 173, 180
 Noordbroek **20**, 136
 Noordeind **54**, 9-65 *passim*
 Noord-Holland **51**, 126, **3**, 83, **11**, 72-75, **12/13**, 267, **16**, 183, 200, **22**, 107
 Norden **5**, 108, 111
 Oldambt **11**, 74
 Oost-Friesland **2**, 88
 Oost-Grafdijk **54**, 47
 Oost-Zaandam **6**, 157, **11**, 73
 Ouddorp-Goedereede **2**, 82, **5**, 115, **14**, 17²⁴, 18²⁶
 Oudebildtzijl **3**, 96, **11**, 59
 Oudesluis **51**, 70
 Overijssel **11**, 74-75, **16**, 183, 205
 Pekela **11**, 59
 Pingjum **3**, 88-89
 Purmerend **54**, 14
 Roden **4**, 62
 Rotterdam **51**, 70, **52**, 54, 104, 108, **53**, 168-169, **55**, 78, 133, **2**, 82, 89, **11**, 11, 59, 68, 75, **14**, 11-53 *passim*, 97, **16**, 11-38, 204, **19**, 8, 149-150, 153, 165, **20**, 111, 186, **21**, 173, 240, **22**, 232-237, **23**, 34
 Rottevalle-Witveen **4**, 61, **14**, 11-53 *passim*
 Sappemeer-Hoogezand **19**, 119-120, **21**, 97-132, **24**, 81-116 *passim*, 215-216
 Schiedam **2**, 81-82
 Sneek **11**, 74, **24**, 272-280
 Spakenburg *zie*: Bunschoten
 St. Annaparochie **14**, 20, **21**, 184, **23**, 119-123
 Stavoren-Molkwerum **11**, 71
 Steenwijk **11**, 75, **16**, 205
 Stiens **52**, 82
 Surhuisterveen **6**, 157
 Terschelling **52**, 71, **16**, 189, 192
 Terhorne **2**, 77
 Ternaard **11**, 71
 Texel **51**, 76, 140, **52**, 87, 90, **14**, 15-16, 18-19, 96, 147, **21**, 193
 Twente **2**, 77, **11**, 75, **21**, 233-234, 239, **22**, 231
 Uithuizen **51**, 61, **21**, 196
 Ulrum-Houwerzijl **10**, 107-109
 Utrecht **53**, 145-195, **55**, 120, 126, 130, 133-137, **11**, 59, 74-75, **12/13**, 169, **14**, 18, **23**, 34, 61-73, **24**, 123
 Veendam **3**, 84, **21**, 97-132, 179 (?)
 Veenvouden **2**, 77, **3**, 93, **21**, 177
 Verlaat, Het **16**, 205
 Vischbuurt **14**, 112
 Vlieland **52**, 76-93, **16**, 189
 Vlissingen (*zie ook*: Goes-Vlissingen) **52**, 54, 104, **2**, 7, 91-92, **14**, 18, **21**, 173-174, **24**, 37
 Vreden **7**, 67
 Wageningen **55**, 130, **3**, 97, **21**, 173, 175
 Warns **52**, 94, 103, **16**, 186, **21**, 185, **23**, 121
 Waterland (N.H.) **3**, 89, **19**, 192, **22**, 107
 West-Friesland **14**, 17
 West-Terschelling **14**, 31
 Westerkwartier **11**, 74

- Westzaan (-dam, -Noord, -Zuid) **52**, 88, **55**,
135, 142, 147, **3**, 91, **6**, 168-171, 176,
188, **11**, 75, **14**, 20, 150, **16**, 202, **21**, 153
Wildervank **21**, 97
Windweer *zie*: Sappemeer-Hoogezand
Winschoten **11**, 74, **21**, 177, 191
Winterswijk **2**, 77, **21**, 239
Witmarsum **52**, 67, **3**, 88-89
Wolvega **4**, 61, **14**, **21**
Workum **52**, 110, **3**, 91-92
Wormer **52**, 88
Wormerveer **52**, 89, **55**, 146-147, **3**, 44, **6**,
166, 168, 171, 186-187, **11**, 32, 70, 75,
14, 100, **16**, 182
Woudsend **11**, 55
Ytens **24**, 274
Zaandam **51**, 67, 193, **53**, 168, **54**, 31-32,
55, 78, 140-148 *passim*, **4**, 61, **6**, 175, 186,
11, 46, 75, **14**, 109, **16**, 182, 190, 202, **21**,
181-182, **25**, 131
Oostzijde **51**, 67, 125-126, **52**, 98, **11**, 46,
14, 26, 32, **21**, 173, 195, **24**, 123
Westzijde **51**, 67, **11**, 46, **14**, 15, 109
Zaandijk **55**, 141, 144, 146, **6**, 168, 188, **11**,
75, **14**, 145-152
Zaanstreek **54**, 24, **55**, 140-148, **3**, 88, **11**,
75, **21**, 239-240, **22**, 231-232, **23**, 113, **24**,
90
Zeeland **2**, 92, 105-143, **11**, 74-75, **16**, 183
Zierikzee **20**, 94
Zijldijk **53**, 6, **14**, 19
Zuid-Holland **11**, 74-75, **16**, 183, **22**, 108
Zuidveen **16**, 205
Zuid-Zijpe **11**, 54
Zutphen **51**, 67, **1**, 75-80, **7**, 9, 66-81, **11**,
75, **18**, 83-100
Zwolle **53**, 6, 11, **11**, 75, **14**, 12, **21**, 179
België/Vlaanderen/Brabant
algemeen **51**, 140, **2**, 92, 105-143, **12/13**,
139-154, 155-168, **22**, 107-108
Antwerpen **2**, 87, 105, **12/13**, 266, **19**, 102,
104, **22**, 107-108, **24**, 9-24 *passim*
Armentières **12/13**, 139
Brugge **2**, 105-106, **12/13**, 139-140, **24**, 9-24
Gent **2**, 105, **12/13**, 139, **24**, **21**
Ieper **2**, 105
Meenen **12/13**, 139
Poperinge **12/13**, 139
Roesselare **12/13**, 139
St. Andries **12/13**, 139
Thielt **12/13**, 139
Wervik **12/13**, 139
Duitsland (met Noordzeekust/Polen/ Prui-
sen) **51**, 180, **53**, 10, **12/13**, 232-233, **16**,
183
Berlijn **51**, 180
Danzig **51**, 140, 180, **52**, 62, **53**, 11, **16**,
117, 204, **22**, 107
Eiderstedt **20**, 29
Emden **52**, **53**, 6, 126, **54**, 29, 62, **5**, 94-113
passim, **7**, 101, **11**, 75, **12/13**, 267, **14**,
19, 39, **15**, 9, **16**, 183, 186, **18**, 120-121,
21, 168, 205, **24**, 31, 197, **25**, 41-64
Emmerik **11**, 75, **14**, **20**
Friedrichstadt **20**, 29
Geuns *zie*: Neustadtgödens
Glückstadt, **20**, 29
Goch **11**, 75
Gronau **11**, 75, **21**, 154, 168
Hamburg/Altona **51**, 180, **1**, 62-64, **3**, 59,
11, 75, **14**, 109, **18**, 96-97, **20**, 29, 53, **21**,
199-227, **24**, 37
Heidelberg **51**, 140
Hösingwehr *zie*: Krommehorn/Krumm-
horn
Holstein **22**, 107
Keulen **12/13**, 113, **14**, 183-189 *passim*, **22**,
111
Kleef **55**, 138-139, **11**, 75, **22**, 108
Koningsbergen **16**, 204
Krefeld **51**, 66-67, 74, 180, **11**, 35-38, 51
Krommehorn/Krummhorn (= Hösing-
wehr) **24**, 30-31
Leer **11**, 75, **16**, 219, **17**, 143, 145, 149, **21**,
168, **24**, 30-31
Lübeck **20**, 29
Munster *zie*: Munstersen; en, plaatsregis-
ter: Munster
Neustadtgödens **24**, 25-38
Norden **5**, 94-113 *passim*, **11**, 75, **14**, 18, **24**,
31
Oldesloe **20**, 29
Palts **53**, 10, **19**, 113
Rees **11**, 75
Rijnland **22**, 107-109
Rosenthal **5**, 114
Schoonorth *zie*: Wirdumer Nieland
Straatsburg **22**, 111
Westfalen **22**, 107
Wilstermarsch **20**, 29
Wirdumer-Nieland (= Schoonorth) **24**, 30
Wismar **20**, 29

- Hongarije **12/13**, 155-168
 Polen *zie*: Duitsland
 Rusland **51**, 77, 94, 96, 99, 100-101, 118-120, 207, **52**, 79, **53**, 10, **56**, 90, **1**, 29⁴, **2**, 79, **3**, 47, **4**, 62-63, 87, **5**, 115, **6**, 40, 111-113, 121, 7, 28, 39, **8**, 41, 84-85, **9**, 25-26, 28-29, 36, 47-49, **10**, 11, 21, **11**, 121, **12/13**, 177, 232, 245, **14**, 17, 53, 175-189, **16**, 204, **17**, **21**, **19**, 175-189, **20**, **9**, **21**, 136, 167-168, **24**, 154-155, 254-255
- Gemeentedagen/-beweging (Elspeetse Vereniging) **56**, 110-123, **6**, 65, 76, **7**, 12⁵, 28, 100, **9**, 47, **11**, 118, 121-122, 124, 128-129, **14**, 42-43, 52, **15**, 19, **18**, 9, 123, **21**, 168, **24**, 152, 156
- Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (GGD) **24**, 279
- Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam
zie: universiteiten: Amsterdam
 gemeenteopbouw *zie*: Gemeentedagbeweging
 gemeentezang *zie*: zingen
Gemeinde Unterwegs **3**, 8, 58
 gemengd huwelijk *zie*: huwelijk
- genade/-leer/-middelen/-tekenen **52**, 199, **1**, 44, **2**, 30, 44-45, 50, **3**, 13, 16-18, 27, 30, 40, **4**, 57-58, 69, **5**, 35, 64, **7**, 59-60, 64, **8**, 18, **9**, 40, 110, 168, **11**, 169, **12/13** 23, 25, 27, 61-62, 145, 147-148, 184, 186, 191, 193, 200, 219, 234, 237, 255, 261, 270, 280-281, 283, **15**, 111, **18**, 85, 87, **19**, 7, 10-11, 13, 30, 31, 35, 39, 59, 63-67, 69, 169, **21**, 202-203, **22**, 56, 66, 69-77, 102-105, 128, 162-177, 187, **23**, 9, 14, 23, **24**, 205-206
- genadebrieven *zie*: remissiebrieven
 genealogie *zie*: familiesgeschiedenis
Genealogysk Jierboekje **4**, 61
 geneeskunde *zie*: artsen/-artsenijkunde
 genealogie *zie*: familiesgeschiedenis
 generaal pardon **2**, 11
 generale ban *zie*: ban
 geneogdoening *zie*: satisfactie
- Genootschap van In- en Uitwendige Zending **2**, 150
- genootschappen (culturele en geleerde) **6**, 128, 132-135, **10**, 112, **20**, 191, **21**, 236, **22**, 238, **24**, 49, 52, 259, **25**, 231
- geprivilegiërde kerk **20**, 132-133
- gerechtelijke zaken/verhoren/vonnissen **51**, 4, **52**, 33-41, **55**, 123, **56**, 2-38 *passim*, 124-212 *passim*, **2**, 83, 86, 107, 111-113, 118, 120, 122, **5**, 44, 51, **6**, 24, **10**, 14, **11**, 102-105, 130, **12/13**, 119, 131-143, **15**, 31-32, 123, 127, 132, 147, **17**, 75, **18**, 29, 141, **19**, 45, 192, **20**, 47, 182, 184, **22**, 41, 49-67 *passim*, 69-77, **23**, 56-57, 59, **25**, 11, 44, 90, 167
- gerechtigheid **19**, 30, **22**, 168-169
- gerechtshoven **21**, 197, **22**, 69-77
- gereformeerden (hervormden) 16^c-18^c e.
(zie ook: Nederlands Hervormde Kerk; Waals-Hervormde gemeenten) **51**, 1-16 *passim*, 17-49, 63-92 *passim*, 131, **52**, 44, 56, 84, 88-89, 91-93, 98, 104-105, 108-109, 112, **53**, 8, 110-111, 145-195 *passim*, **54**, 6, 15-16, 30, **55**, 108, 124, 141, 145-148, **56**, 27, 39, 42-74, **1**, 17-18, 37-38, 76-79, 91-92, 95, 97, 99, 101-104, **2**, 12, 15, 38, 41-42, 44, 46, 74, 76, 109, 111-113, 115-123, **3**, 7, 9-20 *passim*, 37, 42-43, 81-83, 94, **4**, 7, 32, 34, 50, 52, 55, 86, **5**, 8, 33, 36, 63, 88, 92, 95-113 *passim*, **6**, 20, 31, 68, 100-101, 106, 147, 149, 152, 154-157, 161-163, **7**, 21-22, 25, 51-65, 111, **8**, 21, 23-24, 41, 98, 107, **9**, 10, 15, 18-22, 53, 108-109, 111, 125-127, **10**, 30, 32-38, 43, 53, 76, 79, 86, 106-109, 111-112, **11**, 32, 36, 107, 130-133, 136-137, 169, 171, 181, **12/13**, 17, 22, 39, 57-59, 61, 65-69, 107-138 *passim*, 189, 192, 195, 213, 220-222, 266, 280, 282, **14**, 8, 22, 88, 94, 103, 111-144, 155-156, 160, 163, 165, 168, 174, 187, **15**, 10, 17, 33, 36, 60, 62, 65, 65-78, 89, 107, **16**, 8, 116, 180, 184-186, 223, **17**, 47, 64, 88-89, 101-130 *passim*, 136, 139-141, 145, 150, 152, 193-194, 196-197, **18**, 8, 11-37 *passim*, 48, 87, 93, 95, 101, 108, 115, 117, **19**, 48-50, 107, 117, 121, 125, 137-138-139, 141, 172, 173, **20**, 7-10, 15, 19, 21, 28, 32, 34, 44, 50, 60-69, 71-81, 83-128, 129-158, 160, 182, 184-185, 187, 190-192, 194, 214-242, **21**, 9-20 *passim*, 100, 108, 114-115, 168, 192, 203, 235, **22**, 12-13, 17, 35, 41, 46-47, 62, 67, 79, 100, 107, 110, 112, 116-117, 119, 125, 144, 150, 155, 161-162, 171-173, 177, 209-227, **23**, 33, 42, 47, 51, 62, 67, 70-72, 100, 117, 150, **24**, 12, 14, 19, 21, 28, 84, 193-194, 196, 200-201-202, 208-209, 219, 266-267, 311, **25**, 8, 13, 23-40 *passim*, 41-64, 66, 78, 115, 126, 129, 134, 145, 149, 170-171, 173, 180, 201, 224
- gereformeerden (19^e e.-heden)
 Gereformeerde Kerken in Nederland **3**, 26, **6**, 43, **8**, 10, 13, 48, **9**, 10, **10**, 106-109,

- 14, 22, 174-175, **20**, 84, 86, 91, 97, 105, 108, 113, 116-117, 123, 125, 127
- Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt) **14**, 174
- Gereformeerde Gemeenten **14**, 174
- germanen (*zie ook*: cultuur; taal) **11**, 122, 124, **24**, 263-271 *passim*
- gerstepelmolens/-aars *zie*: molens/-aars
- Geschiedenis der christelijke kerk in tafereelen* **24**, 132
- geschiedenis doperdom
- algemeen **51**, 93-123, **54**, 1-8, **1**, 9-29, 45, 81-110, **2**, 7-61, 82, **3**, 22, 24, 42-43, 45, 48, 53, 4, 32-49, **5**, 71, **6**, (herdenkingsnummer) *passim*, **7**, 11-30, 51-65, 96-115, 195-211, 226-247, **8**, 18-32, **10**, 11-12, 29-44, **12/13** (themanummer), 181-194, 208, 211, 214, 226-247, 284-288, **14**, 48, **15**, 11, 13-24, 129-134, **17** (aanhangsel), **18**, 9, **19**, 175-189, **20** (themanummer) *passim*, **22** (herdenkingsnummer), **23**, 9-29, 97-98, **25**, 32-43
- 16^e eeuw (*zie ook*: Munstersen) **51**, 17-49, **52**, 30-44, **53**, 74-202, **56**, 1-109, 124-202, **1**, 23, 36-53, **2**, 36-70, 83, 85-86, 92, 105-143, **3**, 9-20, 45, **5**, 11-16, **6**, 99, **7**, 66-81, 82-91, 99, **10**, 29-69, **11**, 87-97, 99-108, **12/13** 9, 13-28, 29-39, 71-80, 81-106, 139-154, 155-168, 173-180, 195-211, 212-225, 266-283, 288, **14**, 37, 48, **15**, **10**, 37-63, 65-78, 121-127, 129-134, 135-142, 146, **17**, 26, **19**, 7, 43-52, 81-106, 191-218, **20**, 8, 11-60, 61-69, 83-128, 129-156, 157-179, **22** (herdenkingsnummer), **23**, 9-29, **24**, 9-24, 25-38 *passim*, **25**, 23-40, 41-84
- 17^e eeuw **51**, 17-49, **55**, 107-118, **56**, 1-109 *passim*, **1**, 9, 46, **2**, 91-143, **6**, 24-36, **12/13**, 266-283, **14**, 87-110, **16** (themanummer), *passim*, **18**, 39-52, **19**, 8, 107-129, **20**, 11-60, 83-128, 129-156, **21**, 63-96, 97-132, **22** (herdenkingsnr. Menno Simons 500), **23**, 31-48, 61-73, 150-154, **24**, 25-38 *passim*, 84-87, 205-222, 249-262, **25**, 41-64, 78-84, 113-166
- 18^e eeuw **56**, 1-109 *passim*, **1**, 81-110, **16**, 177-226, **18**, 53-82, 19, 8, 107-129, **20**, 83-128, 157-179, **21**, 63-96, 97-132, 199-227, **22**, 9-19, **24**, 25-38 *passim*, 81-116, 185-203, 205-222, 249-262, **25**, 231
- 19^e eeuw **51**, 63-92 *passim*, **52**, 94-113, **1**, 17, 81-110, **18**, 8, 83-100, 101-112, **20**, 181-194, 195-217, 219-239, **21**, 133-145, 147-164, **22**, 9-19, 162, **23**, 91-118, **24**, 117-134, 223-248
- 20^e eeuw **1**, 30-35, 40, **18**, 123-40, **19**, 149-174, **21**, 7-8, 165-197
- geschiedenis, familie- *zie*: familiegeschiedenis
- geschiedenis, ideeën- **4**, 34, 46
- geschiedenis, industriële **6**, 9
- geschiedenis, kerk- **2**, 75, 82, **3**, 7, 9, 28, 43, 71-100, **4**, 32-49, **5**, 21, 67, 119, **7**, 31-50, **8**, 84-87, **9**, 107, **10**, 106-109, **11**, 184, 187, **12/13**, 284-288, **14**, 36, 186, **15**, 15, 25, **16**, **10**, **19**, 29, 160-162, **20**, 9-10, 85, 157, 181, 224, **21**, 9-11, 15, 147, 159, **22**, 161, 181, 209-227, **23**, 26-27, 91, **24**, 123-124, 129, 131-132, **25**, 8
- geschiedenis, kwantitatieve **1**, 81-110, **7**, 38, **22**, 216-218
- geschiedenis, mentaliteits- **1**, 84-85
- geschiedenis, orale **2**, 86, **15**, 11
- geschiedenis, rechts- **22**, 44
- geschiedenis, regionale en lokale **1**, **8**, **2**, 76-77, **3**, 11-12, 44-45, **4**, 61-63, **12/13**, 181-182, 186, 196, **15**, 20, **18**, 8, **21**, 229-240, **24**, 223-248
- geschiedenis, sociaal-economische, -historische **1**, 48, **3**, 9-10 **4**, 34-35, 37-38, **6**, 164-188, **9**, 106, **10**, 41-43, 49, **21**, 229-240, **22**, 18, 159-160², **24**, 161, **25**, 113-166, 196
- geschiedenisonderwijs **3**, 55
- geschiedfilosofie **2**, 19, **5**, 87, **7**, 31-50 *passim*, **8**, 16, **21**, 229-240
- doperse **6**, 24-36
- cyclische **2**, 17
- lineaire **2**, 17, **10**, 75
- teleologische **10**, 75, **11**, 186
- geschiedschrijving (algemene en doperse) **1**, 9-29, 49, 81-110, **2**, 81-89, **4**, 32-49, **5**, 67, 119, **7**, 9, 11-12, 31-50, 109-115, **8**, 97, 106, **9**, 108, **10**, 12, 75, 98, **11**, 113, **12/13**, 185, 196, 222-223, 268-269, 283, 286, 288, **14**, 36, **15**, 9, 13-24, **16**, 11, **18**, **7**, **19**, 131-147, 149-174, **20**, 8, 10, 85, 160, 181-182, **21**, 229-240, **22**, 9-19, 120, 130, 143, 161, 216, 218, **23**, 32-33, 55, 107, **25**, 139
- Geschriftjes ten behoeve van de Doopsgezinden in de verstrooiing* **1**, 23, **2**, 84
- geslachtsverkeer/-ziekten **52**, 198, **17**, 75-99 *passim*
- gespleten klauw *zie*: bijbel: uitleg

- Gespreide verantwoordelijkheid* **6**, 90
 getijden *zie*: gebed/-en
 geuzen **52**, 43-44, **20**, **52**
 gevangenschap/-nissen **52**, **33**, **56**, 30-34, **2**,
113, **116**, **10**, 15-16, **20**, **62**, **12/13**, 132-133,
19, **116**, **21** 190, **22**, **41**, **75**, **91**, **24**, 10-11,
 241
 gevelstenen **16**, 178
 geweld/-dadigheid **54**, 120, 138, **56**, 171-173,
 191, **2**, 18, 28, 58, **4**, 43, 63, **5**, 12, 38, **6**, 49-
 64, 99, **10**, 37, 42-43, 54, 58, 64, **11**, 120-
 121, **12/13**, 73-74, 79, 94, 101, 177, 208,
 222, 224, 241, 245, 247, **15**, 75, 155-159, **17**,
 81, **18**, 30-31, **19**, 13, 68, 192, **22**, 53, 62, 88,
 98, **23**, 24, 28-29, 100, **25**, 55, 64
 geweldloosheid *zie*: weerloosheid
 geweten/-sdwang/-svrijheid **1**, 46, **3**, 47, **5**,
 90, **6**, 51, **10**, 77, **12/13**, 186, 219, **14**, 93,
 109, **15**, 66, 69-78, **17**, 80, **20**, 149, **21**, 15,
22, 214-215, 223, 226, **23**, 100, 150, **24**, 208-
 209, **25**, 113, 115
 gewetensbezwaarden *zie*: weerloosheid
*Gezangboek Evangelische Broedergemeente Neder-
 land* **1**, 63
 gezag **12/13**, 111, 116, 221, **14**, 166, **15**, 113,
17, 80
 gezangen/-boeken **1**, 63, **8**, 57, **9**, 113-114,
10, 102, **16**, 39-48, **19**, 178-179, **20**, 209, **23**,
 121-122, **24**, 168
 gezegden, uitdrukkingen en scheldnamen
 algemeen **52**, 105
 dopers-eigene (*zie ook*: identiteit) **2**, 42-46,
3, 19, 30, 48, **7**, 99, **15**, 13-24 *passim*, 133
 'een fiene menist' **22**, 118
 men(n)iste hemel **3**, 82, **6**, 20, **11**, 192, **18**,
 39-52 *passim*, **24**, 39-60, 251-252
 men(n)iste leugen **12/13**, 237³³
 men(n)iste streken **22**, 116
 men(n)iste vrijage **3**, 44, **24**, 249
 men(n)iste zijde **3**, 82
 men(n)iste zusje **52**, 99, **2**, 32, **12/13**,
 237³³, **21**, 155
 stillen in den lande **55**, 41, **6**, 31, 97, **8**, 85,
11, 131, 185, **23**, 93, **24**, 259, 279
 'vlek of rimpel, gemeente zonder' **52**, 59,
55, 41, **2**, 31, **6**, 30-31, 33, 165, **7**, 19-20,
12/13, 238-243, 263, 280, **15**, 19, **19**, 40,
 42, 60, **22**, 22, 115, **23**, 28-29, 73, **24**, 161-
 164, **25**, 52
 gezelschapsspelen **14**, 152, **20**, 91, **21**, 13, 15
 gezin/-sgrootte/-sleven **1**, 105, **3**, 37, **9**, 46,
11, 100, **12/13**, 165, 189, **15**, 26, **24**, 159-
 184 *passim*
 gezondheidszorg **24**, 143, 181
 Gichteliana **17**, 151
Gids, De **51**, 137, **1**, 24, **2**, 87, **20**, 206, **21**, 152,
 157, 159, **22**, 18, **24**, 120, 124, 127-130-132,
 134
 gilden (*zie ook*: afzonderlijke beroepen) **56**,
 68-74, **3**, 10-12, 14-16, **5**, 119, **9**, 106, **10**, 54,
15, 116, **16**, 72, 158, 172, 176, **17**, 122, **19**,
 25, 47, 50, 135, **20**, 14, 52, 73, 80, **21**, 233,
22, 114, **24**, 46, 164, 196
 Viergekroonde (*zie ook*: brandweer) **1**, 78
 glasmakers/-zeniers **54**, 152, 188, **19**, 7, 43-51
passim, **22**, 56, **23**, 82, **25**, 61
 glazen- en verrekijermakers (*zie ook*: instru-
 mentmakers) **19**, 138
 gnosis (-sticisme) **7**, 94, **11**, 188, **12/13**, 60,
 69, 214, **19**, 17
 God is dood-theologie/God is liefde-theo-
 logie **23**, 119-130 *passim*
 godenwereld, antieke *zie*: klassieke cultuur
 Godgeleerd Gezelschap **20**, 195, 198, 215
Godgeleerde Bijdragen **1**, 18, **24**, 132-133
 godlozen **12/13**, 129, **17**, 138
 godsbegrip/-kennis/-vrucht **6**, 152, **12/13**,
 69, **21**, 63-96 *passim*
 godsbewijzen **23**, 119-130
 godsdienst/-beeldtaal/-zaken **20**, 231-232,
22, 177, **24**, 263, **25**, 29-30
 godsdienstgesprekken *zie*: disputaties
Godsdienstige Lectuur voor Doopsgezinden **1**, 18,
 19, 25
 godsdienstkeuze **24**, 165
 godsdienstonderwijs **2**, 144-159, **8**, 63, **19**,
 132, **20**, 234, 236, **21**, 170
 godsdienstoorlogen/-twisten **2**, 148, **9**, 12,
15, 113, **20**, 181-185, **22**, 177, **24**, 161-166,
 236
 godsdienstsociologie **4**, 45-46, **23**, 26-27
 godsdienststellingen (*zie ook*: volkstellingen)
1, 91, 97, 99, **6**, 170-171, 173, **20**, 135
 godsdienstvrede **2**, 118-120, **15**, 76-77,
22, 46
 godsdienstvrijheid (*zie ook*: tolerantie) **56**, 39,
 41, 45, **2**, 118-120, 125, 144-145, 149, 156,
5, 89, 95, 110-113, **6**, 51, 98, 155, 159, 161,
7, 22, 26, **8**, 35, **9**, 15, 24-25, 27, **10**, 20, **11**,
 54, 130, **12/13**, 68, 221-222, **14**, 58, **15**, 66,
20, 14, **21**, 08, 169, 171, **24**, 165, **25**, 200-
 201

- godsdienstwetenschappen **18**, 123, **24**, 129
 godservaring/-kennis **3**, 24-25, **5**, 37, **10**, 25, **19**, 31
 godsgericht **5**, 48, **9**, 108
 godslastering **53**, 140-141, **56**, 141, 213, **11**, 188, **12/13**, 206, **15**, 132, **22**, 58, **23**, 124, **25**, 66, 69
 Godsrijk
 algemeen **54**, 82, **55**, 43, 123, **56**, 1, 16, 136, 191, 194, **1**, 75, **2**, 85-87, **3**, 29, 34-35, 38, 40, 54, **4**, 11, 34, 48, 68, **5**, 10, 15-17, 35, 42-44, 46-47, 54, **6**, 22, 28-31, 80, 102, **7**, 10, 21, 65, 95, 109-115, **9**, 42, 54, **10**, 17, 21, 30, 34-35, 46, 64, 71-72, **11**, 119, **12/13**, 40-41, 48, 50, 71, 73-74, 92-100, 138, 150, 203, 209-211, 240-241, 284, **14**, 87, **15**, 152, **16**, 129, 144, **17**, 132, 134, **18**, 31, 36, **19**, 11, 13, 41, 44, 162, 171, 193, **20**, 45-55, 63, **22**, 101, **24**, 206, 222, **25**, 71
 duizendjarig rijk (= chiliasme, millenarisme) **54**, 75, 83, **1**, 24, 72, **2**, 16, 37, 148, **3**, 29, **4**, 16, **5**, 15, 20, 35, 41-55, 71, **6**, 7, 38, 164-165, **7**, 19, 112, **8**, 42, **9**, 12, 14, 54, 104, 115-116, **10**, 43, 56-57, **11**, 188, **12/13**, 16, 41, 44, 182, 210-211, 251-253, 263, 269, **15**, 141, **16**, 68, **18**, 95, **19**, 13, 65, 70, 192, **20**, 11, 55, 101, 187, **21**, 49, **22**, **31**, 99, 101-102, 1667, 177, 210, **23**, 9-29, **24**, 125, 131, **25**, 71-72, 74, 191, 198
 eschatologie en laatste oordeel **1**, 33, **2**, 8, 17, 21, 63, 85, 88, **3**, 29, **4**, 85, **6**, 8, 19, 28-31, 36, 54, 56, **7**, 62, 95, 97, 101, 111, 114, **8**, 15, 107, **9**, 104, 116, **10**, 48, 60, 72-73, 75, **11**, 25, 188, **12/13**, 64, 82, 93, 95, 142, 150, 184, 186, 206, 210-211, 249, 251-252, 261-263, 284, **15**, 14, 16, 134, **16**, 122-123, 128, **18**, 102, **19**, 7, 23, 55-58, 62, 66, 71-73, 76, 191, **20**, 139, **22**, 37, 46, 51, 93, 165, 168, **23**, 11, 13, 15, 19-29, **25**, 42, 71, 127
 goede werken, leer van de **1**, 47, **3**, 16, **5**, 23-24, **7**, 58, **11**, 25, 173, **12/13**, 24-25, 128-129, 147, 189, 263, **19**, 29-42 *passim*, 47, 173-174, **20**, 115, 219, **21**, 13, **22**, 163, 165, 170, **24**, 205-206, 208
 goederen
 confiscatie van *zie*: confiscatie
 handel in *zie*: handel
 onroerende *zie*: onroerende goederen
 roerende **25**, 121-122
 gomaristen *zie*: contraremonstranten
 gortpellerijen **6**, 178
 gothiek *zie*: kunststromingen
 goud/-en sieraden (*zie ook*: luxe) **20**, 135
 Gouden Eeuw **1**, 88, **6**, 8-9, 104, **7**, 11, 112, **16** (themanummer) **7**, 28, 18, 39-52 *passim*, **21**, 36, 166
 Gouden Eeuw, Tweede **24**, 228, 236
 goudsmeden **54**, 112-114, 119, 186, 188-189, **2**, 117, **6**, 124, **12/13**, 45-47, **16**, 70, **19**, 44, 46, **20**, 31, **22**, 98-99, **23**, 38, **25**, 136
 Gouverneur-Generaal (Ned. Indië) **2**, 144-159 *passim*, **19**, 145
 graanhandel/-aren **51**, 66, **6**, 177, **17**, 112, 154, **20**, 21, 40, 164, **21**, 133-134, 136, 138, 231, **22**, 31, 44, 238, **24**, 51, 233-234, 244
 grafboeken *zie*: begraafboeken
 grafdichten/-redes **20**, 161, **21**, 78, 200-201, **23**, 40, 45-46
 grafiek/-vures *zie*: munten; prenten/-kunst
 grafstenen **19**, 186
 Grand Tour **21**, 136
 gratie **22**, 53, 56-57, 62, 69-70
 gravers **17**, 112
 greinwerkers **23**, 80, **25**, 135
 Grieks-Byzantijnse kunst *zie*: kunststromingen
 grietenijen/grietmannen **1**, 97, 98, **6**, 159, **22**, 11, 25, 29, 45, 49-67 *passim*, 220, 225, **24**, 187, 189, 197-200
 Groene Kruis **7**, 28
 grofgreinwerkers *zie*: zijdehandel
 grondbezit, (groot-) *zie*: landbezit
 grondwet **2**, 149, **12/13**, 223, **20**, 213, **24**, 226
 'Grondwet', De (kiesvereniging) **10**, 93
 Groninger Boerenbond **24**, 268
 Groninger Godgeleerd Gezelschap **24**, 140
 Groninger Museum *zie*: musea
 Groninger Richting **18**, 86, **20**, 195-217, **23**, 98, **24**, 125, 130, 132-133
 Groninger Oude Vlamingen *zie*: Vlamingen
 Groningsche Volksalmanak **2**, 88
 grootburgers **24**, 111
 Groot Martelaarsboek (1626) *zie*: literatuur:
 martelaarsboeken
 grootgrondbezitters *zie*: landheren
 groothandel/-aren **24**, 236
 grootindustrie **24**, 239
 grootscheepmakers **6**, 167
 Gulden Vlies **7**, 86-87
 gymnastiek **24**, 174
 'Gysbreght van Aemstel'-colloquium **14**, 184

H

- Haags Genootschap **5**, 89-90
 Haagsche School **24**, 228
 haardracht **21**, 106, 129, **22**, 114, **24**, 159
Haarlemsche Courant **16**, 70
 haat **2**, 18
 Habaner keramiek *zie*: keramiek, Habaner
 Habsburgse keizerrijk (*zie ook*: Habsburg, geslacht; pers.register) **23**, 35, **24**, 265, **25**, 11
 'Häftler' (*zie ook*: Amish) **24**, 165
 hagepreken/-dikers (*zie ook*: predikers) **55**,
 122, **19**, 39, 47, 49, **23**, 29, **24**, 12, 14, 18,
 20, 29
 hagiografie 25, 65-84 *passim*
 haken en ogen *zie*: kleding
 'Halbtäufer' **19**, 117-118, 126⁵⁹, 21, 114-115,
 24, 163
 Hampton Court **21**, 93
 handel/-aren/-sondernemingen/-spraktij-
 ken (*zie ook*: economie) 52, 101, 3, 11, 6,
 137, 149, 165-188 *passim*, **9**, 22, **10**, 95, **11**,
 44-45, 114, 116, **12/13**, 112, 134-136, **15**,
 70, 75, 78, 106, **17**, 106, 119, 153, **18**, 39-52,
 102, **20**, 8, 40, 56, **21**, 131, 133-145, 230-
 231, 234, **22**, 73, 76, 90, 237-238, **24**, 9-24
passim, **24**, 51, 111-112, 140, 191, 196, **24**,
 207, 215, 227, 232-233, 236, **25**, 46-47
Handelsblad **51**, 201
 Handelshuis Van Eeghen (*zie ook*: personen-
 register) **24**, 140
 handelsmerken (*zie ook*: prenten/-kunst) **16**,
 155-176
 handschriften en manuscripten **1**, 13, 54-62,
2, 91, **3**, 59-70, **4**, 9-21, 61, 5, 74, 77, **8**, 65-
 83, **9**, 54, 126, **10**, 78, 81, 84, 86, **11**, 131,
 138-165, 181-182, **12/13**, 159, 164, **14**, 111-
 144, 158-161, **15**, 53, 149, **17**, 9-30, 131,
 140, 144, 146, 149, 153, 155-156, **18**, 11-37
passim, **19**, 8, 24, 28, 131, 160-162, 191-218,
20, 119-120, **22**, 119-142 *passim*, 204, **23**,
 108-109, **24**, 42, **25**, 175
 handtasting *zie*: eed
 handwerkslieden/-arbeiders **54**, 82, **2**, 107, **3**,
 11, **7**, 69, **10**, 51, 52, 97, **12/13**, 50, 55, 87,
 112, 131, **15**, 79, **17**, 88, 96, **19**, 39, **20**, 28,
 33, 43-44, 59, 100, **22**, 31, 111, **23**, 56, **24**,
 22, 192
 Hanze/-steden **54**, 195, **5**, 94, **20**, 16, 29, 45,
 161
 haringvissers/-erij **52**, 79, **54**, 22, 47, 16, 28,
20, 38
 harnasmakers/-vegers **54**, 140, **56**, 9
 havens/-industrie **6**, 149, **22**, 100-101, **24**,
 191, 196
 havezates **24**, 232
 Hebreeuws **12/13**, 63, **14**, 167
 hebzucht **2**, 18
 heelkunde/-meesters *zie*: artsen
 heemraden/-raadschappen **24**, 252
 Heerewegen **12/13**, 287
 heerlijkheden (hoge en vrije) **18**, 67, **24**, 239,
 255
 heidenen/-dom **1**, 43-44, **3**, 39, 72, **4**, 53, 83,
6, 38, **11**, 134, **12/13**, 69, 146-147, 240, 280-
 281, 283, **14**, 166, **17**, 90, 136, 139, **20**, 100,
 204, 207-208, **21**, 84, 93, 168-170, **22**, 222,
24, 141, 269, **25**, 61-62
 heidegronden **24**, 141
 Heilige Geest **51**, 80, **54**, 129, **1**, 40-41, **2**, 7,
 22, 26-29, 31-33, 45-46, 56, 59, **3**, 22, 26-27,
 31, 42, 53, 57, **4**, 14-16, 54-58, **5**, 13, 22, 24-
 25, 27, 88, **6**, 21-22, 24-36, 45, **7**, 46-47, 49-
 50, 60, 67, 95, 103, **8**, 18, 24, 31, 67, 70,
 109, 9, 38, 40, 46, 105, 107, **10**, 14, 17, **11**,
 25, 166, 169, **12/13**, 26, 61, 72, 75, 87-100
passim, 143, 187, 189, 197-200, 202, 212-
 218, 236, 243, 269-283, **14**, 88-89, 107, 179,
16, 15, **17**, 15, 134, 136, **18**, 36, **19**, 23, 49,
 53, 59, 63, 66-68, 74-75, 122, 144-145, 147,
 167, **20**, 46, 105, **21**, 27, 29, 211-227 *passim*,
22, 40, 110, 146-147, 151, 185, 187, 235, **23**,
 9-29, 134, **24**, 206, **25**, 62-63, 80
 Heilige Roomse Rijk (der Duitse Natie) *zie*:
 Rijk (der Duitse Natie), Heilige Roomse
 heiligen/-iging,-making **1**, 33 **3**, 35, **5**, 22, 29,
 64, **9**, 108, **11**, 25, 178, **12/13**, 23, 192-193,
 197, 234-237, 239-240, 249, 265, 270, 273,
14, 166, **15**, 47, 125, 133, 136, **19**, 36, 54,
 58, 68, 70, 74-75, **20**, 9, 85, 88, 107, 117,
 161, 233, **22**, 27, 151, 166, 1668, 170, 173-
 175, 184, **23**, 28, **24**, 206, 222, **25**, 8, 65-84,
 215
 heiligen der laatste dagen **25**, 71
 heiligenlevens **25**, 72
 heilsbemiddeling/-leer **2**, 17, **7**, 94, **11**, 183,
12/13, 199, **19**, 30, **22**, 48, 163, 166, **23**, 14,
 17
 heilsgeschiedenis **3**, 24, 26, 31, **7**, 44, **17**, 136,
18, 36, **20**, 86, **21**, 25, **22**, 144, 150
 heilsverwachting/-verwerving **2**, 19, 85, **3**, 29,
 31, **4**, 69, **5**, 52, **7**, 63-64, **9**, 39, **10**, 48, 72,
 79, **12/13**, 142, **17**, 81, **19**, 40, **25**, 68

- heils(on)zekerheid **1**, 43-44, 51²⁷, **2**, 16, 19, 64, **3**, 16, **4**, 52, 54, 57, **12/13**, 61, 63, 184, **14**, 156, **19**, 30, 36, 39, 71, 74, 76, **21**, 202, **22**, 48, 159, 163, 168, 173, 177, **23**, 14-15, 26
- hekserij/-vervolging (*zie ook*: toverij) **12/13**, 69, **15**, 132, **17**, 78, 91-92, **20**, 48, 243, **25**, 83-84
- hel **10**, 87, **19**, 36, 45, **20**, 26, 59, **21**, 202, 209, **23**, 14, **24**, 167
- hellenisme **6**, 72, **11**, 188
- heliogrammen **10**, 103
- hemelvaart/-sdag **5**, 31, 90, **11**, 168, **20**, 26, 59, 209, 231
- Hendrik Kraemer Instituut **18**, 125
- hennep **6**, 168
- heraldiek (*zie ook*: familiegeschiedenis) **14**, 112, **18**, 66, 82, **22**, 87, **24**, 6-227, 223-248 *passim*, 255
- Heraut, De* **2**, 150, **24**, 128, 131
- herbergen/-iers **56**, 9, 12, 26, 28, **11**, 114, 116, **15**, 69, **17**, 112, 114-115, **20**, 30, 57, 129, **23**, 69, **24**, 22, 60, 198, **25**, 118, 174
- 'In den Booghaerd' **24**, 22
- 'In de Drie Muenicken' **24**, 22
- 'de Menniste Bruyloft' **17**, 114
- 'auf Norwegen' **20**, 57
- 'Het Paradijs' **24**, 198
- 'De Roskam' **24**, 60
- 'Spanje' **25**, 118
- 'De Zoete Rust' **25**, 174
- herdenkingen (*zie ook*: conferenties) **51**, 129-205, **53**, 23, 34, **2**, 11, 72-74, 76-79, **5**, 86, 95, **6**, 7, 9, 50, **7**, 9-11, 96-108, **9**, 47-49, **10**, 9, 11, 28, 48, 59, 102-103, **12/13**, 184, **14**, 9, 53, 183-189, **15**, 97, **16**, 7, 10, 226, **18**, 9, 101-112, **20**, 10, 64, 221, **22** (herdenkingsnr. Menno Simons 500) 179, 194, **24**, 158, 272, 276, 279-280, **25**, 7, 167
- herderlijke schrijvens **9**, 35
- herdersspelen (*zie ook*: literatuur: toneel) **21**, 30-38
- herdopers *zie*: wederdopers/-erij
- hereboeren *zie*: boeren
- hermeneutiek (*zie ook*: bijbel: uitleg/exegetische) **12/13**, 83-92, **22**, 143-157
- hermetisme **12/13**, 59, 69, **14**, 180, **17**, 132, 138, 149
- Herrnhutter Sociëteit **5**, 107, 110
- Herrnhutter Zending **5**, 108, 110
- herrnhutters (*zie ook*: Evangelische Broederschap) **1**, 62-64, **3**, 8, 59-60, **5**, 8, 95-113, **6**, 162, **10**, 112, **16**, 169, **19**, 123, **20**, 157-179, **22**, 118, **24**, 165, 255
- herroeping **22**, 49-67 *passim*, **23**, 57
- Hervormde Kweekschool *zie*: Kweekschool, Hervormde
- hervormden *zie*: gereformeerden (hervormden); Nederlands Hervormde Kerk; Waals-Hervormde gemeenten
- Hervorming *zie*: reformatie
- 'Herzenstheologie' **51**, 138, **1**, 36, **20**, 160-161
- Hiëlisten *zie*: Huis der Liefde
- hiërarchie **3**, 73, 75, **6**, 30, **15**, 26, 140-141, **19**, 48, **22**, 212
- historicisme **2**, 16, 24¹⁶
- historiografie *zie*: geschiedschrijving
- historisch materialisme *zie*: materialisme: historisch
- historische kritiek **23**, 98
- historisch onderzoek *zie*: bronnen/-onderzoek
- Hitlergroet **21**, 170
- hoedenmakers (*zie ook*: bonnettemakers) **12/13**, 112, 134, **17**, 21, 108, 112, **25**, 55
- Hof van Brussel **56**, 21
- Hof van Eden **21**, 36
- Hof van Friesland **52**, 7, 56, **56**, 41 **1**, 72, **2**, 83, **11**, 86, **12/13**, 38, 58, **15**, 61-62, 71, **17**, 65, **22**, 24, 49-67 *passim*, **24**, 187, 193
- Hof van Gelre en Zutphen **56**, 23-24, **7**, 66-81 *passim*
- Hof van Holland **54**, 74-202 *passim*, **55**, 146, **56**, 19, 124-212 *passim*, **4**, 14, **7**, 83-86, 89, **10**, 49, **12/13**, 30, 35, **14**, 98, **15**, 137, **17**, 75, 89, 93, **18**, 14, 44, **19**, 134, 191-192, **23**, 133-149
- Hof van Utrecht **19**, 44, 46, 48, **22**, 60
- hofjes **7**, 98, **8**, 52, **10**, 111, **17**, 114, **18**, 51, **19**, 138, **22**, 233-235, **23**, 83⁴⁶, **24**, 44
- hof/-leven **20**, 164, 183, **23**, 19, 21
- hofsteden (*zie ook*: boeren/-derijen) **24**, 41, 44, 48, 50, 53, 89, 93
- Hoge Raad **21**, 229
- Hoge Raad van Holland **17**, 75, 93
- Hoge Raad van Mechelen **7**, 87
- 'Holländerei' (veehouderij) **20**, 36
- 'Holländerei/-frage' **19**, 177, 183, 185
- Hollandsch Doopsgezind Emigranten Bureau **6**, 40, **7**, 28, **9**, 29, **11**, 120-125
- Hollandsche Sociëteit van Levensverzekering **21**, 142

- Hollandse Schouwburg **21**, 182, **24**, 276
 Hollandse Zending *zie*: Zending, Hollandse
 homiletiek *zie*: preken
 'homines novi' *zie*: elite
 100 jaar eenheid, 1866-1966 **3**, 44
 hongersnoden **10**, 41, **21**, 178, **23**, 23, **24**, 164
 hongerwinter *zie*: bezetting: Duitse
 hoofdarbeiders **10**, 97
 hoofdelingen **22**, 28, 37, **24**, 26
 Hoogduitsers **51**, 16, **52**, 16, **53**, 145-195, **1**,
 76-77, **5**, 87, **6**, 31, **7**, 23, **11**, 134, **14**, 187,
16, 7, 177, 179, 183-184, **17**, 25, 28, **21**, 229,
 239-240, **22**, 47, 111, **23**, 52, 61-73 *passim*
 hoogleraren/docenten *zie*: seminarie; en,
 persoonsregister
 hoop, (theologie van de) **2**, 19, 21, **6**, 65, **19**,
 38
 hophlieden *zie*: burgerwacht
 horigen **3**, 11
 horlogemakers *zie*: uurwerkmakers
 hostie **12/13**, 198, 206, **14**, 166, 168, **15**, 131-
 133, 145, **18**, 114, **19**, 11, 19-22
 houthandelaren/-molenaars/-zaggers **54**,
 106, 151, **1**, 88, **6**, 167, 169, 177, 184, **10**,
 98, **18**, 90, **20**, 40, 58, **21**, 231, **22**, 118, 238,
24, 123, 192, 236
 houtsneden/-snijkunst *zie*: prenten/-kunst
 Hugenoten **3**, 90, **6**, 39, **8**, 35, **21**, 191
 Huis der Liefde **4**, 62, **8** 10, 107-114, **12/13**,
 79, **14**, 181, **15**, 38, 58, **16**, 155, **17**, 43, 140,
 192-196, **18**, 11,16, **19**, 41-42, **20**, 21, 244,
22, 217, 221
 huisbezoek **3**, 54, **16**, 197, **20**, 129, 142, 203,
23, 96
 huisgenoten des geloofs **10**, 78, **22**, 151
 huiskamerbijeenkomsten (*zie ook*: gemeen-
 te/-vorming) **51**, 34, **52**, 30-44, **54**, 115,
 117, 118, 122, **55**, 122-124, **56**, 4, 8, 14, 40-
 44, **1**, 72, **2**, 105-106, 119, 125-127, **3**, 60,
 73-74, 82-85, 94, **5**, 100, 105, **6**, 7, **7**, 52, **9**,
13, **10**, 62, 77, 107, **11**, 92, **12/13**, 17, 64,
 114, 133-134, 137, 202, **15**, 65-78 *passim*,
 140, **18**, 13, 102, **19**, 125, 127, **20**, 129, 131,
 138, 140, 148, 158, **22**, 52-53, 64, 9-77 *pas-
 sim*, **23**, 28, 81, **24**, 11-12, 21, 29, 107, 168,
25, 23-40, 44, 47, 57, 62, 76, 145
 Huiskopers (*zie ook*: Vlamingen, Oude) **52**,
 49-75, **20**, 56
 huisleraren **25**, 125
 huisnamen **15**, 80, **20**, 162-163, **25**, 120, 180
 huisnijverheid/-personeel **56**, 8, 12, **10**, 52,
11, 113, 115, **16**, 67, 76-77, **20**, 13, **24**, 257
 huisorgels *zie*: kabinetorgels
 huizen/-bezit/-vesting **52**, 49-75 *passim*, **17**,
 124-130, **19**, 114, **20**, 147-148, **21**, 106, 117,
 123, 129, **24**, 57-58, 171, 212, 214, 217, 256,
25, 46-47
 Hulpgenootschap van de Baptisten *zie*: bap-
 tisten
 hulpmiddelen der kerk **12/13**, 23-24
 hulpverlening/-swerk (*zie ook*: armen; verzet)
52, 102-103, **55**, 3, **56**, 89-96, **3**, 47, 50, **6**,
 38, 40-41, 44, **8**, 33-47, **9**, 9, 27-32, 36-39,
 43, 46, 48, **11**, 125, 127, **14**, 43, 100, 177,
18, 124, **19**, 107-129 *passim*, **20**, 49, 113, **21**,
 109, 112, 117, 130, 165-179 *passim*, **24**, 81-
 116 *passim*, 154, 156, 159, 165, 174-175,
 181, 245-248, 273-280
 humanisme
 bijbels/christen-/erasmiaans- **1**, 42, 44, 46,
 84, **2**, 51, 4, 62, **6**, 24, 29, 32, 137, 152, **9**,
 107, **11**, 175, 180, **12/13** 17-19, 25, 56,
 66, **12/13**, 68-69, 182, 198, **14**, 88, 179,
15, 131, 136, 143-146, **19**, 15-16, 48, 62,
20, 188, **22**, 21-32 *passim*, 36, 42-43, 48,
 147, 149, 162, 165, 171, 174, 214
 modern **4**, 86
 humaniora **7**, 35
 hussieten **11**, 188, **15**, 132, **19**, 7, 9, 16³-17, 24,
 27, **20**, 157
 hutterieten/huttersen **54**, 82, **1**, 11, 35, 54-61
passim, **2**, 72, **3**, 41, 46-47, **4**, 7, 22-31, 61,
 65, **6**, 29, **8**, 9, 19-21, 33-47, 84, 86, **9**, 22,
11, 123-124, **12/13**, 109, 131, **17**, 11, 21, 24-
 25, 27-28, **21**, 170, **22**, 145, 25, 122, 148
 huurlingen (*zie ook*: landsknechten; solda-
 ten) **2**, 117, **20**, 13, 47, 50-51, **22**, 82, 97
 huwelijk (*zie ook*: bruiloft)
 algemeen **51**, 26-35, **56**, 39, 45, 191, **5**, 34-
 35, **6**, 71, **7**, 102, **9**, 22, **10**, 59, 102, **11**, 99-
 108 *passim*, **14**, 149, **15**, 27, 34-35, 83,
 103, 118-119, **16**, 34, 83, 184, **17**, 75, 113,
 135, **18**, 41, 47-50, 66, 141, **19**, 124, 126,
20, 24, 48-49, 138-139, 145, 147, **21**, 129,
 230, 233, **22**, 43, 79, 225, **23**, 34, 57, 99-
 100, **24**, 31, 168, **25**, 52, 56, 113-166 *pas-
 sim*
 afkondiging **24**, 210
 binnentrouw **56**, 53, **5**, 30-31, 33, **6**, 178,
15, 10, 86, **16**, 62-63, 125, 210, **17**, 79, **18**,
 47-48, 56, 102, **21**, 106, 130, 234, **22**, 225,
 238, **24**, 82, 159, 165, 250

- buitentrouw **52**, 84, 91-93, **55**, 110-111, **56**, 84-85, **1**, 102, **5**, 31, **6**, 165, 170, 178, **7**, **23**, **10**, 112, **14**, 149-150, **15**, 10, **16**, 184, 205, 209-210, **17**, 112, **18**, 67, 102, **19**, 117-118, 124, **20**, 136, 140, **21**, 138, 143, **22**, 225, 237, **23**, 65-67, 73, **25**, 56, 138
- echtmijding **51**, 26-36, **52**, 96, **53**, 127, **6**, 71, 156, **10**, 59, **11**, 134, 138, **15**, 75, **20**, 137, **21**, 107, 22, 9-10, 116, **25**, 53
- echt/-breuk/-scheiding **16**, 198, **24**, 159, 167, 170, 182, **25**, 47, 58, 53
- gemengd **6**, 167, 173, **8**, 101, **10**, 96-97, 111, **20**, 136-137, **24**, 165
- geschenken **18**, 66
- leviraatshuwelijk **15**, **10**, **15**, 115-120
- monogaam **5**, 34
- sluiting **51**, 26-36 *passim*, **54**, 125, **1**, 78-79, 103, **2**, 111, **11**, 105, **14**, 149, **15**, 67, 69, **20**, 24, 131, 136, 139, 144, **21**, 16, 138, 143, **24**, 20, 31-33, 210, **25**, 48, 138, 157
- I**
- identiteit, doperse (*zie ook*: gezegden) **1**, 17, 25, **2**, 42-46, **3**, 52, 54-55, 4, 7, 32-33, **6**, 65, 77, **7**, 9, 11-30, 99, **8**, 10, **9**, 14, 31, 41, 46, **12/13**, 20, 233, **15**, 9, 13-24, **17**, 154, **18**, 49, **19**, 8, 175-189 *passim*, **20**, 60, 66, **22**, 69, 75, 116, 182, 191, **23**, 26, 48, **24**, 140, 159-184 *passim*, **25**, 7, 79
- identiteit, Friese **24**, 263-271
- ideologieën **4**, 32, 34, **10**, 21, **15**, 13-24 *passim*, **24**, 263
- IFOR *zie*: Internationale federatie van vredesbewegingen (IFOR)
- ijzerhandel/-aren **22**, 109, 238, **24**, 255
- IKON **7**, 104, **19**, 8
- ikonografie, doopsgezinde *zie*: beeldende kunst, schilderkunst
- IKV *zie*: Interkerkelijk Vredesberaad (IKV)
- illuminatietheorie **14**, 60-61, 83-84
- Illustere School *zie*: Latijnse school; scholen
- illustraties *zie*: prenten/-kunst
- immigratie *zie*: migratie/-anten
- IMO *zie*: Internationale Mennonitische Organisation (IMO)
- IMPC *zie*: International Mennonite Peace Committee (IMPC)
- In de Waagschaal* **18**, 126
- inbeslagneming *zie*: confiscatie
- incarnatieleer *zie*: menswordingsleer
- Index librorum prohibitorum* **54**, 93, **11**, 180, **15**, 38, 40, 58, **17**, 49⁵⁴
- index van verboden boeken *zie*: *Index librorum prohibitorum*
- individu/-alisme **5**, 97, 117, **8**, 86, **15**, 19, 21, **22**, 186, **24**, 160, 170-173, 183, 242
- industrie/-ialisatie/-pastoraat (*zie ook*: ondernemers) **1**, 88, 91, **2**, 106, **6**, 39, 149, 166, 176, **7**, 27, **18**, 126, **21**, 16, 131, **23**, 33-34
- industriële revolutie *zie*: revolutie
- industriëlen *zie*: fabrikanten
- informatiemaatschappij **6**, 46
- ingelanden **24**, 47
- ingenieurs **25**, 129
- inkomen *zie*: salariering; en, belastingen
- 'inkomste', blijde *zie*: blijde inkomste
- inlanders (Ned. Indië) **2**, 144-159 *passim*
- inquisitie/-teurs **54**, 94, **55**, 123, **1**, 10, 21, 76, **2**, 111, **6**, 100, 145, **7**, 73-74, **11**, 130, 177-179, **12/13**, 26, 65, 201, 206, **14**, 93, **15**, 29, 70, 74, 126, 144, **19**, 25, **21**, 19, **22**, 62-64, 66, 70-71, 76, 210, 221, **23**, 556, **24**, 11, **25**, 11
- Institut für Niederländische Philologie **14**, 184
- Institute of Mennonite Studies **7**, 92²
- institutionalising **23**, 124, **25**, 59
- instrumentmakers **14**, 98, **19**, 138
- intellectuelen/intelligentsia **51**, 138, **8**, 32, **22**, 217-218, **24**, 182
- Interim (1548) **20**, 15²³, 20, 27, **25**, 46
- interieurs *zie*: huizen
- Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) **6**, 61, **9**, 111
- International Mennonite Peace Committee (IMPC) **9**, 32
- Internationaal Doopsgezind Vredescomité **9**, 10, 48-49
- International Review of Mission* **18**, 125
- Internationale federatie van vredesbewegingen (IFOR) **3**, 39
- Internationale Mennonitische Organisation für Hilfswerk und andere christliche Aufgaben (IMO) **6**, 42, **24**, 156
- interviews **3**, 50-55, **4**, 82-87, **5**, 114-118, **6**, 96-104, **7**, 92-95, 103, **8**, 10, 84-87, **9**, 10, 104-112, **10**, 10, 70-76, **11**, 166-170, **12/13**, 284-288, **14**, 179-181, **19**, 175
- intolerantie **12/13**, 57, 66, 222, 241, **15**, 70, **17**, 136, 149, **18**, 30, 92, **19**, 107, **20**, 185, 188, 190, **21**, 76, **22**, 12, 117, 212, 224, 225-226, **24**, 183

- invoerrechten **6**, 181
 inwendige woord (*zie ook*: bijbel) **1**, 40, **9**, 105, 109, **25**, 62
 inwendige zending *zie*: zending
 inzamelingen *zie*: geld
 islam/-ieten (*zie ook*: moslims, Turken) **2**, 146, 149, **3**, 23, **10**, 21, **12/13**, 78, **20**, 100, **24**, 128, 148
 Israël/-lieten (*zie ook*: jodendom) **2**, 62-64, 93, **3**, 21-32, 34, **4**, 27¹⁶, **5**, 33, 39, **6**, 80-86, **17**, 1189-191, 194-195, **18**, 94, 125, **20**, 45, 208, 213, **25**, 90
 Italiëreizen *zie*: reizen
 itinerarium **2**, 118
- J**
Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden **2**, 75
Jaarboek voor Wetenschappelijke Theologie **24**, 131
Jaarboekje van de Doopsgezinde Gemeenten **1**, 13-26 *passim*, 32, **2**, 10, 88, **3**, 32, **6**, 65, 67, 75, 7, 103, **11**, 118, 122, 168, **14**, 171, **18**, 126, **20**, 197-198, **23**, 114
 jaarkalenders **17**, 195
 jacht **24**, 255
 Jacobs ladder **2**, 91, 94
 Jakob Ammannsvolk (*zie ook*: Amish) **4**, 65
 Jan Jacobsgezinden **52**, 49-75, 77-79, **4**, 62, 16, 181, 189-193, **21**, 229
 Jan Willemsvolk **12/13**, 42-44, 50-55
 jansenisme **12/13**, 187
 jeneverstokers/-ijen **21**, 231, **24**, 87, 101, 212, 214
 jeugd/-werk/-huizen (*zie ook*: jongeren) **8**, 64, 86, **14**, 52, **16**, 197, **19**, 145, **20**, 135, 192, **23**, 52
 jezuiteten **6**, 146, **8**, 38, 41, **9**, 15, 127, **11**, 175, 182, **12/13**, 59, 14, 159, **15**, 72, **17**, 87, **20**, 130, 142-145, 199, **22**, 219, **25**, 148
 JHWH *zie*: tetragrammaton
 jodendom/ joodse leer **51**, 35, **52**, 111, **53**, 134, **1**, 44, 91, **3**, 24-25, 28, 31, 72, **5**, 15, 27, 36, 115, **6**, 58, 69-72, 82, 137-153, **8**, 86, **9**, 109, **10**, 79, **11**, 122, 125-127, 134, 188-189, **12/13**, 78, 93, 147, 240, 275, 284, **14**, 165, 167-168, **15**, 105, **17**, 104¹², **18**, 93, **20**, 100-101, 136, 146, 193, 207, 213, 232, **21**, 165-197, 221, **22**, 149-150, 210, 222, **23**, 11, **24**, 128, 131, 142, 226, **25**, 48, 62-63, 90
 deportaties/vervolgingen *zie ook*: bezetting **9**, 23, **11**, 124, 169, **19**, 107, 113, 188, **21**, 165-197, **24**, 162, 273-280
 marranen **6**, 146
 sefardim **6**, 137
 Johan Willemsvolk *zie*: Jan Willemsvolk
 Johanneters/-commanderieën **12/13**, 32, **22**, 85
 Jonge Friezen *zie*: Friezen
 Jonge Vlamingen *zie*: Vlamingen
 Jongerenbond *zie*: Doopsgezinde Jongerenbond (DJB)
 jongeren/-werk (*zie ook*: jeugd) **10**, 100, **14**, 52, **22**, 187
 Jongfriezen **24**, 264
 Jongfryske Mienskip **24**, 264
 Jongste dag *zie*: Godsrijk: eschatologie en laatste oordeel
 jonkers *zie*: adel
 joristen *zie*: davidjorisme
 journalistiek **4**, 83
 judaïsme *zie*: jodendom
 Jugendstil *zie*: kunststromingen
 juffers *zie*: adel
 Julianatoren **3**, 96
 juni-oorlog (1967) *zie*: oorlog/-sgeweld
 juweliers **17**, 112, **25**, 117, 136-137
- K**
 kaardemakers **15**, 123
 kaarsgieters **2**, 111, **10**, 20, **12/13**, 201
 kaartverkopers **17**, 118
 kaaskopers/-makers (*zie ook*: boter- en kaaskopers) **6**, 168, 169, 178, **16**, 203, **20**, 36-37, 39, 41, 56-57
 Kaas- en Broodvolk **56**, 185, **6**, 164
 kaatsen *zie*: gezelschapsspelen
 kabbalistiek **12/13**, 59, 62, 69, **14**, 180, **23**, 12
 kabinetorgels **22**, 118, **24**, 49
 kabinetten/kunst-/rariteiten- **24**, 49, **25**, 125
 kadertraining **2**, 74, **6**, 76
 kaffawerkers **17**, 112
 kalenders *zie*: jaarkalenders
 kalkovens **21**, 102, 108
 kalligrafie **14**, 114
 kamerling *zie*: doop
 Kamers, Eerste en Tweede **6**, 164-188 *passim*
 Kamers van Koophandel **6**, 174, **24**, 233
 kam(men)makers **56**, 5, 12, 15, **17**, 116, 118
 kannibalisme **22**, 83
 kanoniek recht **19**, 37
 kanseliers **12/13**, 38, **19**, 192-193

- kanselaar/-boodschap (*zie ook*: preken) **21**, 173, 177, **24**, 109
- kanunniken **56**, 13, 17, **9**, 106, **12/13**, 175, 179, **14**, 155, 159, **22**, 24
- kapelaans (*zie ook*: Simons, Menno; persoonsregister) **54**, 112, 137, **3**, 12, **20**, 26, 49, **22**, 23, 108, **24**, 276-277
- kapitaal/-lisme (anti-) (*zie ook*: vroegkapitalisme) **2**, 23, **4**, 36, **5**, 97, **6**, 25, 87-95, **11**, 188, **15**, 21, **16**, 201, **17**, 153, 18, 39, 42, 47, 49, **21**, 230, 234, **22**, 113
- kapiteins **24**, 195
- kapittels **14**, 160
- kappenmakers **16**, 82-83
- kappers **23**, 37
- karmelieten **12/13**, 32
- 'Karsthans' **23**, 15
- kartuizers/-innen **11**, 172, 174, **24**, 12
- kassen, diaconale (kasboeken) **54**, 33, **1**, 101, **16**, 177-226 *passim*, **21**, 239
- kassiers **10**, 98
- katharen **11**, 183, 188, 190-191, **19**, 26-27
- katholicisme/-lieken **51**, 1-16 *passim*, **22**, 33, 49, **53**, 19, 114-115, **54**, 3, 30, 135-136, **55**, 108, 147, **56**, 1-39 *passim*, 42, **1**, 18, 19, 37, 47, 78, 82, 91, 93, 95, 97, 104, **2**, 12, 15, 22, 37-42, 44-46, 50, 53, 58, 73-74, 105, 110-111, 115-116, 123-124, **3**, 13, 15, 28-30, 36-37, 49, 72, 80-81, 90, 94-95, 97, **4**, 10, 52-54, 64, **5**, 22, 36, 46, 48, 64, **6**, 7, 14, 25, 29, 65-66, 71, 96, 101, 155-156, **7**, 45-46, 51, 61, **8**, 15, 41, 86, 107, **9**, 15, 18, 20-22, 57, 60, 107, 124, 126, **10**, 30, 36, 76, 95, **11**, 130, 133-134, 170, 171-184, **12/13**, 26, 37, 59, 67-68, 77, 144, 150, 168, 181-182, 184, 195, 197, 199, 201, 205, 208, 212-213, 216, 220-222, 240, 249, 264, **14**, 8, 94, 153-170, **15**, 20, 65, 70, 72, 76, 82, 89-91, 98, 125-126, 129, 133, 136, 138-139, 142, 144-145, **16**, 52-53, 82, 155, 164-165, 168-169, 184, **17**, 18, 84-85, 96, 135-136, 142, 193, 196, **18**, 8, 34, 48, 67, 96, 103, 108, **19**, 7, 9-13 *passim*, 18, 26, 34, 45, 48-49, 56, 64-65, 138, 169, 171, 173, **20**, 7, 9, 18, 26, 34, 75, 77, 101-102, 107-108, 117, 121, 125, 129-133, 136-146, 149, 182, 187, 190-199, 203, 213, 216, 236, **21**, 10-11 31, 41, 60, 157, 168, 179, 190-191, **22**, 10-13, 17, 21, 28-29, 35-36, 38-39, 48, 76-77, 105-107, 132, 133, 163, 165-166, 173, 204, 208, 210, 213, 214, 219-220, 222-223, 225, **23**, 19, 27, 33, 56-57, 67, 100, 115, **24**, 14, 132, 162, 164, 226, 276-279, **25**, 8, 13, 15, 23-40, 46, 61, 64-84 *passim*, 90
- Katholieke Radio Omroep (KRO) **7**, 104
- Katholieke Universiteit *zie*: universiteiten: Nijmegen
- katoendrukkerijen/-nijverheid **51**, 72-73, **22**, 238
- katoenwevers/-ijen *zie*: wevers/-ijen
- keizerrijk, Duitse (= Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie) *zie*: Rijk: Duitse keizerrijk, Franse *zie*: Rijk, Franse keizerrijk, Habsburgse *zie*: Rijk, Habsburgse keizerrijk, Romeinse *zie*: Rijk, Romeinse keldermeesters **56**, 28
- keramiek/-ische industrie **24**, 196
- Habaner (*zie ook*: hutterieten) **8**, 37, 115-116
- kerk/-dienst/-gang/-leer/-organisatie **54**, 3, **2**, 18-20, 41, 43, 46, 50, 58, 78, **56**, 28, 56, 186, **3**, 27-28, 71-100, 4, 53-54, **6**, 18, 21, **7**, 64, **8**, 48-64 *passim*, **9**, 22, 106-109, **10**, 13, 62-63, 79, **12/13**, 108, 163, 182, 193, 219-225, 243, 274, 279, **14**, 167, **15**, 75, **18**, 86-87, 95, **19**, 11, 63, 65, 71, **20**, 7-10, 83, 147, **21**, 15, 173, **22**, 161, 171, 177, 209-227, **23**, 68, **24**, 163, 167-170, **25**, 27
- apostolische **3**, 7, 14, **12/13**, 127, 163, **22**, 177, **23**, 28
- onzichtbare **2**, 20, 4, 56, **6**, 32, **17**, 195, **25**, 79
- zichtbare **2**, 20, 4, 56, **6**, 32, **17**, 195, **23**, 90, **25**, 61
- kerk en staat **51**, 130-131, **54**, 8, 1, 48, **2**, 46, 66-69, 79, **3**, 22, 47, 56-57, **5**, 12, 94, 117-118, **6**, 11, 14, 26, 29-30, 96, 166, **7**, 99, **8**, 86, 99, 102, **9**, 106, 109, **10**, 42, **11**, 54, 126, 166-167, **12/13**, 67, 107-108, 193, 220-221-224, **14**, 24, **15**, 18, 21, 66, 151-153, **17**, 135, **18**, 101, 115, **19**, 7, 12-13, 34, 42, 117, **20**, 69, 183, 193-194, 213, **21**, 49, 114, **22**, 173-174, 181, 190, 211, 226, **23**, 97, 100-101, **24**, 131, 163
- Kerk en Vrede* **6**, 42
- kerkbank *zie*: kerkgebouwen/-meubilair
- kerkbouw *zie*: kerkgebouwen
- kerkdiefstal **21**, 10
- kerkelijke archieven *zie*: archieven: algemeen
- kerkenraden **52**, 84, **53**, 164, **54**, 31, **55**, 29-42, **1**, 73, **2**, 122, 149, **3**, 92, 98, **5**, 98-100, **6**, 75, **10**, 85, 98-100, **11**, 131, **14**, 112, 152, **15**,

- 66, 68, 73, 78, **18**, 83-100 *passim*, 103, **20**, 130-131, 137-139, 145, 149, 231, 234, **21**, 10-12, 14-15, 18, 159, 191, 201, **22**, 211-212, **23**, 62-363, 77, 101, 104-105, 122, **24**, 236, **278**, **25**, 41-64 *passim*, 127, 134, 145-147, 149
- kerkenraadsacta *zie*: archieven: algemeen
- kerkgang **20**, 32, **22**, 51-52, 54-55, 59, 61, 64, 66, 74, **23**, 62, 68, 96, **24**, 168, 253, **25**, 47
- kerkgebouwen/-meubilair **52**, 30-44, 79, 111, **55**, 1-42 *passim*, 119-132 *passim*, 141, **56**, 78-96, **1**, 75-80, **2**, 77, 120, **3**, 8, 71-100, **6**, 70, 75, 156, **10**, 107, **14**, 100, 111, 145, 148, 150-152, **15**, 88-89, 126, **16**, 189, 225, **18**, 8-9, 91-100, 101-112, **20**, 22, 140-141, 162, 181, **21**, 117, 124, 173-176, 179, 197, **22**, 214, 223, **23**, 101-102, 150, **24**, 37, 168, 215, 219, 280, **25**, 49, 53, 62
- kerkgenootschappen *zie*: afzonderlijke denominaties
- kerkgeschiedenis *zie*: geschiedenis, kerk-
- kerkhervorming *zie*: reformatie
- kerkhoven **20**, 26, 52, 166
- kerkmuziek **14**, 177, **16**, 39-48 *passim*
- Kerknieuws* **1**, 14
- kerkorde **12/13**, 107-108, 278, **15**, 66, **18**, 100, **22**, 176, **23**, 29, **25**, 43-44
- kerkorgels **54**, 62, **55**, 45, **56**, 80-81, **3**, 92-93, 95, **14**, 152, **16**, 225, **18**, 102
- kerkroof/-rovers *zie*: criminaliteit
- kerktaal *zie*: bijbel: uitleg/exegese/gebruik; taal: Hoogduits, Nederlands
- kerktorens **3**, 96
- kerkvaders **2**, 20, **11**, 181, 182, 184, **12/13**, 63, 175, 191, 193, **17**, 89, 132, 142, 155, **19**, 63-64, **22**, 148, 172, 176, **23**, 18-19
- kerkvoogdij **22**, 28
- kerkzang *zie*: gezangen; kerkgebouwen; liederen; zangkunst
- kermissen **16**, 15, **20**, 110, 131
- kernwapens *zie*: wapening
- kerstening **22**, 27
- kerstmis **23**, 121
- kerstspelen/-zang *zie*: liederen: algemeen; literatuur: toneel
- Kerstvloed (1717) *zie*: stormvloed
- ketellappers **54**, 44
- ketters/-ij/-meesters/-processen/-vervolg-ing (*zie ook*: boeken, ketterse; geloofsvervolg-ing) **52**, 33, **53**, 109-144 *passim*, **56**, 1-38 *passim*, 185-186, **2**, 50, 120, 125, **3**, 9, 42, 44, **4**, 10-12, 52, **5**, 43, 58 60, 91-92, **6**, 145, 156-157, 163, **7**, 46, 66-81 *passim*, **8**, 31, 84-87, **9**, 21, 53, 56, 60, 107, **10**, 35, 45, 75, **11**, 87-97 *passim*, 101, 130, 134, 183-193, **12/13**, 30, 39, 57-59, 61, 67-68, 111, 240, 267, **15**, 10, 49, 70, 72, 122, 125, 129-134, 144, 146, **17**, 80, 136, **18**, 29, 115, **19**, 9-10, 15-28, 43, 45, 48, 173, **20**, 30, 89, 100, 105, 130, 182, **21**, 15, 42, **22**, 39, 46, 48-50, 52-54, 56, 59-60, 62-65, 70-71, 173, 210, 213, 222, 224, **23**, 56-57, 126, **25**, 11, 27, 32, 37, 54-56, 66, 90
- ketterse boeken *zie*: boeken, ketterse
- keurvorsten **18**, 101, **23**, 11, 18, 133
- keuterboeren **22**, 115, **13**, 162
- kiesrecht/-verenigingen/-wetten **2**, 88, **6**, 187, **10**, 97, **20**, 208, **24**, 227
- kinderarbeid (*zie ook*: arbeiders; Enquête-commissie 1887) **6**, 173-174, **8**, 49
- kinderbescherming **24**, 241
- kinderboeken **1**, 97
- kinderdoop *zie*: doop
- kinderen/-crèches/-uitbesteding (*zie ook*: bezetting) **54**, 43, **19**, 60, 64-65, 74, 90, 96, **20**, 48-49, 57, 135, 139, 141-144, 245, **21**, 177-180, 182, **22**, 64, 82, 152-155, **23**, 84, **24**, 17, 164, 181, 273-280
- Kinderen van Emlichheim **56**, 18, 26, **12/13**, 42-43, 47-50, 53
- kindergeld **11**, 54
- kinderhuizen, doopsgezinde *zie*: weeshuizen; plaatsnaamregister
- kistenmakers **55**, 122, **15**, 80
- Klaas Tiglerleen *zie*: fondsen
- klassenstrijd **6**, 148, **9**, 106, **10**, 49, 71, **11**, 186-187, 190-191, **19**, 161,
- klassieke cultuur *zie*: cultuur: algemeen
- klauw, gespleten *zie*: bijbel: uitleg
- kleding **52**, 99-102, **56**, 84, 86, **16**, 221, **19**, 108, 114, 122, 127, **20**, 62, 106, 135, 147-148, 164-165, **21**, 13, 15, 106-107, 116-117, 124, 129, 232, **22**, 114, **23**, 62, 68-69, **24**, 159, 164, 171, 181-182, 214-217, **25**, 35-36, 53
- kleermakers **52**, 36-37, **54**, 103, 117, 121, 193, **56**, 13, **8**, 30, **10**, 17, **12/13**, 32, 272, **15**, 33, 79, **17**, 114, **22**, 50, 55, 160, **23**, 25, **24**, 19, 162, 195
- kleigronden **22**, 46
- 'Kleine Gemeinde' *zie*: geschiedenis doperdom: Rusland

- Kleine Mede-arbeider, De* **24**, 148
Kleine Medewerker, De **6**, 39
 kleinhandelaren *zie*: middenstand/-ers
 klerken **16**, 78
 kleurgebruik *zie*: kleding; luxe
 klokken/-gieterij/-gieters *zie*: luidklokken
 Klokkenberg, De **18**, 100
 klompenmakers **22**, 109
 kloosters/-lingen/-boerderijen/-landerijen
 (*zie ook*: afzonderlijke orden) **56**, **24**, **2**,
111, **3**, **36**, **51**, **56**, **11**, **178**, **12/13**, **23**, **173**-
174, **180**, **205**, **258**, **15**, **26**, **34**, **19**, **12**, **20**,
31, **86**, **22**, **24**, **39**, **44**, **95**, **163**, **23**, **9**, **21**, **27**,
24, **96-97**, **205**
 klopjes **54**, **104**, **14**, **155**, **160**, **20**, **142-144**
 kluzenaars **17**, **132**
 'Knöpfler' (*zie ook*: Amishen) **24**, **164**
 knopen *zie*: kleding
 koekbakers/-ijen (*zie ook*: bakkers) **52**, **39**,
21, **120**, **24**, **91**, **105**, **111**, **195**
 koemelksters *zie*: melksters
 koeriersters *zie*: verzet
 koffermakers **16**, **186**
 koffie **21**, **230**, **24**, **257**
 kokardes (oranje-) **24**, **188**
 kolonies/-alisme **3**, **23**, **7**, **27**, **10**, **95**, **20**, **159**,
204, **24**, **129**, **139-158** *passim*
 mennonieten- **11**, **124**, **19**, **114**, **175-189**
passim
 kolonisatie/-nisten/-recht **2**, **144-159**, **3**, **46**,
9, **16**, **19**, **176-189** *passim*, **20**, **11-60** *passim*,
163
 Komenjansvolk *zie*: gemeenten: De Rijk
 Koninklijk Oudheidkundig Genootschap **6**,
127, **21**, **155**
 Koninklijke Akademie van Wetenschappen
21, **147**, **159**, **24**, **134**
 Koninklijke Bibliotheek **14**, **184**, **20**, **241**
 Koninklijke Marine **19**, **149**
 Koninkrijk Gods *zie*: Godsrijk
 Koninkrijk Holland **52**, **107**, **20**, **193**
 Koninkrijk der Nederlanden **20**, **194**, **24**, **266**
Konst- en Letterbode **52**, **111**, **54**, **112**, **6**, **133**
 koopmanschap/-lieden **52**, **111**, **56**, **12**, **2**,
110, **125**, **3**, **11**, **5**, **97**, **6**, **167**, **172**, **176-177**,
7, **24**, **8**, **113**, **9**, **106**, **10**, **17**, **51-52**, **111**, **11**,
110, **112-116**, **12/13**, **112**, **14**, **8**, **58**, **15**, **80**,
116, **16**, **12**, **73**, **161**, **172**, **174**, **194**, **17**, **78**,
107, **112-113**, **119-121**, **123**, **192**, **195-196**,
18, **39-52** *passim*, **64-65**, **19**, **39**, **20**, **12**, **18**,
23, **27**, **32-34**, **40-41**, **43-44**, **56**, **69**, **93**, **158**,
21, **17**, **71-72**, **141**, **230**, **22**, **91**, **100**, **115**,
217, **23**, **25**, **86**, **24**, **40-41**, **48-49**, **87-88**, **95**,
110-116, **187**, **189**, **192**, **194-197**, **199-201**,
207, **214-216**, **249**, **257**, **260-261**, **25**, **53**,
117, **132**, **142-143**, **153**, **169**, **198**
 koper/-slagers/-smeden **10**, **34**, **25**, **60**
 korenmolens/-aars *zie*: molens/-aars
 kosmische krachten **11**, **190**
 kosmos
 kosmische krachten **11**, **190**, **23**, **13**, **23**
 kosmogonie **11**, **190**
 kosmologie **12/13**, **214**
 kosters/-essen **54**, **110**, **172**, **56**, **79-80**, **10**, **98**,
20, **131-132**, **212**, **23**, **64**, **69**, **84**, **25**, **127**-
128
 kostschoolhouders **23**, **82**
 kostuumboeken **25**, **35**
 kousenkopers **23**, **86**, **25**, **124**, **151-152**
 kraanmeesters **56**, **28**
 kramers **55**, **143**, **56**, **13**, **17**, **31**, **37**, **108**, **18**,
45, **22**, **109**
 ziekenbezoekers *zie*: ziekenbezoekers
 krankzinnigen/-zorg **16**, **193**, **23**, **85-90**
 Krechtling-volk **12/13**, **40**
 krijgsdienst/-heren **52**, **101**, **11**, **120**, **14**, **88**,
20, **25**, **49**
 Kring van Plantijn **17**, **191-192**, **194**
 Kringen, Doopsgezinde *zie*: Doopsgezinde
 Kringen
 Kristlik Frysk Selskip **24**, **265**
 kritiek, geloofs- *zie*: geloof
 KRO *zie*: Katholieke Radio Omroep (KRO)
 kronieken (*zie ook*: wereldgeschiedenis) **1**,
11, **12**, **54-61**, **2**, **108**, **4**, **22-31**, **8**, **42**, **12/13**,
163, **16**, **25**, **17**, **25**, **18**, **12**, **19**, **48**, **64**, **20**,
12, **21**, **53**, **22**, **210**, **218**
 kruideniers **18**, **46**, **51**, **19**, **135**, **140-142**, **20**,
40, **59**, **23**, **33**
 Kruikjes, bij de *zie*: Vlamingen: Danziger
 Oude
 kruis, gemeenten onder het **6**, **11**, **10**, **18-20**,
12/13, **224-225**, **17**, **27⁴⁵**, **20**, **126**
 kruis, theologie van het **3**, **39**, **4**, **47**, **54**, **57**,
64, **6**, **102-103**, **15**, **151**, **18**, **118**
 kruisbeelden **15**, **90-91**
 kruis- en wondendevotie **20**, **160**, **165-166**
 kruiskerken *zie*: kerkgebouwen; geschiede-
 nis, kerk-
 kuipers **54**, **151**, **56**, **173**, **11**, **31**, **22**, **57**, **62**, **25**,
57
 kunst, beeldende *zie*: beeldende kunst

- ‘Kunst zij ons doel’, gezelschap **6**, 132
Kunstbode **21**, 152
 kunstenaars (*zie ook*: schilders) **6**, 12, 105-136, **8**, 113, **9**, 113-124, **12/13**, 88, 169-172, **16**, (themanummer) *passim*, **21**, 39-62, **22**, 217, **24**, 228, **25**, 172
 kunstgeschiedenis *zie*: beeldende kunst
 kunsthandel/-aren/-kunstveilingen **6**, 126-127, **15**, 79-96, **16**, 172-173²⁵, **21**, 41
 kunstschilders *zie*: schilders
 kunststromingen
 klassieke oudheid **6**, 146
 barok **3**, 77, 81, **24**, 256
 caravaggisme **15**, 84, 92, 94
 classicisme **3**, 95, **21**, 63-96 *passim*, **24**, 45
 gothiek **3**, 80
 Grieks-byzantijns **3**, 80, **21**, 69
 Jugendstil **3**, 96
 neo-stijlen **18**, 108, **19**, 109, **21**, 63-96 *passim*
 renaissance **5**, 86, **6**, 146
 romaans **3**, 80
 Russisch realisme **4**, 87
 kunsttheorie **21**, 63-96
 kunstverkopers **17**, 118
 kunstverzamelaars/-lingen **6**, 9, 105-123, 124-136, **21** 63-96, **24**, 237, **25**, 142
 kustgebieden **20**, 11-60, **22**, 93, 106, 109, 117, 131, **23**, 29
 kwantitatieve geschiedenis *zie*: geschiedenis, kwantitatieve
 Kweekschool tot opleiding van Doopsgezinde leraren *zie*: seminarie
 Kweekschool voor Schoolmeesters **8**, 56
 Kweekschool, Hervormde **21**, 182, **24**, 277
- L**
 laagveengebieden **22**, 27
 laatste oordeel *zie* Godsrijk: eschatologie en laatste oordeel
 lakens/-bereiders/-gilde/-handelaren/-kopers/-ruwers **52**, 35, **55**, 71, 78-79, 126, **56**, 20, **2**, 111, 127, **6**, 111-114, 117, **7**, 72, **12/13**, 32, **14**, 156, **15**, 79-80, 86, **16**, 28, 66, **17**, 88, 96, 112, 114, 154, **20**, 21, 49, 59, **22**, 72-73, **23**, 49, 51, 58, **24**, 9, 42, 44, 200, 217, 222
 Lam, bij het (lammisten) en de Toren **52**, 74, 85, 97, **54**, 7, **55**, 71, 78-79, 126, **1**, 62-63, **2**, 76, **3**, 53, 99, **5**, 95¹, **6**, 140, **7**, 25, **8**, 37, **9**, 114, **10**, 86, **11**, 11-12, 17-22, 26-27, 33-42, 46, **14**, 8, 87-110 *passim*, **16**, 7, 10, 44, 68-69, 76, 173-175, 177-226 *passim*, **17**, 108, 155, **18**, 39-40, 45, 47-48, 61²⁰, **19**, 111, **20**, 161, 186, 190, **21**, 204, **22**, 124, 238, **23**, 36, 53, 76-77, 80-82, 85-86⁹⁹, 89, 151³, 190, **24**, 33-34, 39, 49, 52, 123, 251-252, **25**, 129 132, 139, 149, 154-155 172-173, 176-177, 180, 189, 191, 194-195
 lammerenkrijg **54**, 4, 1, 77, **3**, 52, **7**, 25⁴⁰, **8**, 99, **10**, 10, 78, 87, **14**, 57, 76²², 87-110, **16**, 69, **18**, 45, **20**, 186, **21**, 69¹⁶, 23, 77, **25**, 174, 189
 lammisten *zie*: Lam, bij het
 landarbeiders **22**, 31
 landbezit/-ters **6**, 168, **18**, 51-52, **19**, 179, **20**, 45, 47, 132, **21**, 114, **22**, 31, **24**, 197-198, 212, 214, 254, **25**, 46-47
 landbouw/-ers/-gewassen/-gronden (*zie ook*: boeren) **1**, 86, **6**, 82, **11**, 114-115, **12/13**, 49, **14**, 23, **19**, 117, 178, 186, **20**, 27, 33-34 38, **21**, 101-103, 113, 115, 122, 125, 128, 131, 233, **22**, 106, **24**, 101, 103-104, 111-115, 166, 175, 176-181, 196, 215, 263, 267
 landbouw/-verenigingen **1**, 88, **2**, 82
 Landbouwhogeschool **3**, 97, **21**, 173
 landbouwpolitiek **24**, 267
 land(s)dagen **51**, 198, **7**, 98, **10**, 63, **11**, 125, **15**, 69, **22**, 29, 61, **24**, 189
 landdrosten *zie*: drosten
 landgoederen/-heren (*zie ook*: buitenplaatsen) **2**, 144, **20**, 11-60 *passim*, 132, **22**, 104, 220, **24**, 217, **25**, 129
 landman *zie*: boer
 landmeters **18**, 66, **25**, 129
 landsbestuur *zie*: overheid
 landschapschilderkunst *zie*: schilderkunst
 landschapsstijlen *zie*: tuinen
 landsheerlijkheid **3**, 12, 15, 18, **11**, 98, **22**, 49, 69
 landshistorie/-schrijvers *zie*: geschiedschrijving
 landsknechten **5**, 49, **12/13**, 44-45, 48, **20**, 85, 88-91
 landverhuizingen *zie*: migratie
 landverraad/-verraders **20**, 47, **21**, 165-197 *passim*
 landvoogden/-ij **54**, 80, 142, 176, **56**, 6-7, 22, 144, 162, 166-167, 181, **2**, 112, **11**, 88, **21**, 10, **22**, 56, 70, 91, **25**, 38, 45
 Landwacht **21**, 195-197
 lantaarnmakers **54**, 118, **22**, 106

- Latijnse scholen **53**, 3 **1**, 76, **6**, 134, 146, **7**, 66-81 *passim*, **12/13**, 37, **15**, 46, 73, **18**, 17, **19**, 47, **20**, 22, **23**, 40, 93, **24**, 232, **25**, 63
- Laurens Jansz. Coster-feesten **21**, 144
- leefwijze (algemeen en doperse) **56**, 84, **19**, 123, **21**, 106-107, 116, 230-232, 234, **22**, 74-75, 103, 114, 116, 176, 213, 229-230, 237, **23**, 44-45, 61-73 *passim*, **24**, 39-60 *passim*, 159-184 *passim*, 205-222, 223-248 *passim*, 249-262 *passim*, **25**, 57, 215
- leer, doopsgezinde
algemeen **55**, 78, **2**, 50, 52-53, 109-110, **3**, 9-32, 34, **10**, 39, **11**, 132, **12/13** (themanummer) *passim*, **20**, 69, **22**, 67, 102, **23**, 61-73, 98, **24**, 159-184, 205-222, **25**, 7, 25, 58
- onderwijs **2**, 122, **24**, 11
- praktijk **6**, 11-23
- van de zwaardmacht **53**, 142, **56**, 192, **1**, 48, **2**, 28, 58, **3**, 37, 4, 34, 39, 43, 47, 5, 51, 55, 60, **11**, 132, **12/13**, 81-106 *passim*, 220, **14**, 166, **15**, 159, **17**, **81**, **22**, 40, 113, 132
- verkondiging **2**, 111-112
- leer, de ware *zie*: leer, doopsgezinde
- leerdichten *zie*: literatuur: leerdichten
- leergezag (*zie ook*: bijbel: algemeen) **2**, 50, **11**, 178
- leerkopiers **19**, 142, **23**, 83-84
- leerlooiers **54**, 168, **10**, 97, **12/13**, 112, 134, **20**, 40, **24**, 232, 238-239
- leerplicht **24**, 174
- leerredeken **1**, 62, 80
- leertouwers **17**, 142
- 'Leerzaam Vermaak', toneelgezelschap **6**, 134
- leesgezelschappen (*zie ook*: SEA, leesgezelschap) **21**, 148, **22**, 118
- Leeuwarder Courant* **7**, 104, **14**, 113
- legalisme **22**, 150, 176-177, 188
- legaten (*zie ook*: fondsen) **54**, 71, **55**, 8-9, **56**, 90, **18**, 103, **21**, 7, 160-161, **22**, 39, **24**, 102, 109-110, **25**, 113-166 *passim*
- leger/-ambten **19**, 149, **20**, 25-26, 30-32, 45, 49, 51, 83, 183
- Leger der Heils **19**, 162
- leiders/-schap **2**, 108-109, **22**, 144-146, 156, **24**, 166, **25**, 67, 72
- Leids Dagblad* **7**, 104
- Leidse Synode (1660) *zie*: synodes
- Leipziger Disputatie (1519) **23**, 18
- leken/-profetie/-vroomheid **6**, 21, **10**, 85, **11**, 100, 181, **12/13**, 154, 234, 244, **15**, 140-141, **16**, 130, **17**, 89, **19**, 11, 36, **22**, 145, 166, 173, 176-177, 185, 211, 235, **23**, 7, 9-29, 100, **25**, 65-84
- lekenpredikers (*zie ook*: leraar/-sambt) **2**, 76, **14**, 17-18
- leningen *zie*: geld
- lepelmakers **15**, 68
- lepra/-ozen **15**, 141, **24**, 151
- leraren/-sambt (*zie ook*: predikanten; seminarie) **51**, 1-16 *passim*, 70, **52**, 16, 30-44 *passim*, 49-75 *passim*, 76-93 *passim*, **55**, 29-43, **56**, 81-83, 141, **1**, 56, 62, 75-80, 101, **2**, 32, 76, 84-86, 91, 94, 106, 108-111, 118-119, 122, 124-127, **3**, 8, 34, 37, 50, 54, 75, 92, 97, 4, 82-83, **5**, 64, 87, **6**, 19, 66-67, 74, 76, 159, 170, **7**, 56, 58, 94, **8**, 30, 66, 68, **9**, 112, **10**, 64, 82-83, 85, 88, 91, 98, 107, **11**, 9, 11-43 *passim*, 44-86 *passim*, **11**, 107, 134, 168, **12/13**, 125, 139-140, 151-154, 238-241, 249, 267, 272, 278, **14**, 18²⁶, 87-110 *passim*, 156, **15**, 27, 68-69, 74, 79-96, 111, 116, 140, **16**, 22, 28, 177-188, **17**, 78-79, 88, 107, 114, 143, 153-154, 159, **18**, 39, 41-42, 53-82 *passim*, 83, 88, **19**, 102, 119, 126-128, 138-139, 141, 183-184, **20**, 24-25, 31, 40-41, 43, 52, 58, 62, 92, 94, 99, 109, 113-114, 116, 120, 135, 137, 139-140, 148, 161, 188-190, 242, 246, **21**, 42, 56, 112, 114, 123, 125, 200, 204, **22**, 51, 57, 60, 64, 82, 90, 94, 101, 102, 105-112, 118, 123, **24**, 11-12, 15, 17, 19-20, 24, 27, 30-31, 33-37, 39, 41, 82-83, 95, 100, 107-108, 113-114, 117-138, 192-193, 197, 200, **25**, 44, 49-50, 62 70, 123, 150, 153, 156, 174, 177, 189
- letteren/-kunde *zie*: literatuur
- lettertypen *zie*: boekhandel, -productie/-verkoop
- Levanthandel **18**, 44
- levellers **7**, 102
- leven, eeuwig *zie*: eeuwig leven
- Levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde* **2**, 88
- Levensbeschrijving van beroemde... mannen en vrouwen* **22**, 12-16
- levensheiliging **10**, 107, **19**, 55, 140, 145
- levensreis/pelgrimage *zie*: pelgrims/-tochten
- leviraatshuwelijk *zie*: huwelijk: leviraatshuwelijk
- lex evangelica **12/13**, 249⁷, 256-257, 264, **19**, 74, **23**, 16

- lexicografie **2**, 156
 LFDZ **7**, 96
 liberalen/-isme **51**, 136, **2**, 82-83, 88, **3**, 31, **4**,
 34, **6**, 63, 181, 187, **10**, 92-96, **15**, 18-19, **17**,
 7-8, **18**, 102, **20**, **10**, **21**, 205, **22**, 79, 117-
 118, **23**, 91, 96, **24**, 117-134, 236, 146
 libertijnen **6**, 106, 139, 147, 150, 161, **10**, 31,
 36, **11**, 185, **14**, 88, **15**, 76, **22**, 15, 209-227,
25, 48, 51, 59-66, 77
 lichaam/-sstraffen **6**, 165, **11**, 190
 licht, theorie van het *zie*: illuminatietheorie
 lichmaten, doopsgezinde
 algemeen **54**, 24, **56**, 82-83, **18**, 39-40, 55-
 56, 61, **20**, 132-133, 135-136, 231, **21**, 97,
 127-128, 166, 229-240, **22**, 213-214, 216-
 217, 219-226, **23**, 32-33, **24**, 31, 34-35, 84-
 87, 103, 194
 achteruitgang **52**, 87-93, 104, **54**, 19-25, **6**,
 20, 36-48, 154, 169-173, **7**, 12-13, **8**, 40,
16, 180-181, 185, 194, 199-200, **20**, 135-
 136, 181, 200, 219, **23**, 96, **24**, 35-37, **24**,
 250-251
 bevestiging **16**, 189-190, 207
 lijsten **52**, 79-93 *passim*, 94-113 *passim*, **53**,
 145-195 *passim*, **54**, 9-65 *passim*, 97-110
passim, 111-123, **1**, 99, 101, 104-105, **16**,
 189, 198, **17**, 77, **18**, 61, 64, **19**, 50, **21**,
 236, 239-240, **24**, 31
 liederen/-boeken/-dichters/-kunst
 algemeen (*zie ook*: literatuur; martelaarslie-
 deren; psalmen) **51**, 51, 82, **2**, 126, **3**, 42-
 43, **4**, 60, **8**, 42, **9**, 113-114, **10**, 15-16, 18,
 25, **11**, 103, 131, **12/13**, 58, 82, **15**, 28,
 101, 103, 111, 126, **16**, 11-38 *passim*, 39-
 48, 50, 113, 116, 213, 225, **17**, 9-30, 154,
19, 49, 81-106 *passim*, 175, **20**, 61-69, 71-
 81, 160, 241-247, **21**, 21-38 *passim*, **22**, 58,
 200, **23**, 77, **24**, 59, 125, **25**, 189
Ausbund **4**, 60, **17**, 11, **18**, 113
 emblematbundels **25**, 173, 178-179
 evangelische liederen **20**, 161
 Geneefs Psalter **21**, 28
Gheestelijke Liedekens; en, geestelijke liede-
 ren **20**, 66, **21**, 21-38 *passim*
Godsdienstige Liederen **20**, 237
Liedtboecxken [...] van den Offer des Heeren
15, **57**, **19**, 98
 martelaarsliederen **56**, 83, **1**, 23, **22**, 58-59,
 69
Nieu Liedtboeck **17**, 11, **20**, 64
 psalmgezangen (*zie ook*: schriftuurlijke lie-
 deren) **16**, 39-48
 schriftuurlijke liederen (*zie ook*: bijbel,
 O.T.: psalmen) **16**, 40, **19**, 94-95, 98, **20**,
 61-69, 71-81, **21**, 21, 29, **22**, 193³, 205-206
 Souterliedekens **21**, 28-29
Veelderhande Liedekens **15**, 56, 59, 62, **16**, 16,
17, 11, 66, **20**, 63-64, 66, 71-81, **22**, 193-
 194, 200, 204
 Bredero, Gerard Adriaensz **8**, 97, **16**, 32⁴⁵
 Camphuysen, Dirck Raphaelsz **16**, 42-43,
22, 236
 Clercq, Willem de **21**, 133-145
 Dathenus, Petrus **56**, 83, **16**, 40-42, 46
 Deutel, Jan Jansz (I en II) **16**, 30-38 *passim*,
17, 9, 88³⁷
 Joris, David **16**, 16¹³, **20**, 63, 76
 Kuiper, Frans **19**, 139
 Luyken, Jan **16**, 65-112, **25**, 85-112 *passim*,
 126-127, 167-195 *passim*
 Mander, Karel van **16**, 49-63, 113-114, 118,
21, 21-38
 Oudaan, Joachim **16**, 39-48, **21**, 211-227
passim, **22**, 236
 Ries, Hans de **16**, 16¹³
 Rooleeuw, Reinier **19**, 139
 Ruarus, David **25**, 113-166 *passim*
 Schabaelje, Jan Philipsz **19**, 139
 Simons, Menno **20**, 61-69 *passim*, **22**, 7,
 121, 193-207
 Stapel, Claes **16**, 46
 Stol, Barent Joosten **19**, 138
 Vinke, Michiel **17**, 131-152
 Vondel, Joost van den **14**, 185, **16**, 39-48
 Zinzendorf, Nikolaus Ludwig graaf von **1**,
 62-63
 liefdadigheid **6**, 149, **7**, 26-27
 liefde (Gods, agapè) **4**, 86, **6**, 152, **12/13**, 28,
 224, 280, 282, **14**, 186, **15**, 21, 152, **17**, 139,
18, 47, **19**, 35, 38, **21**, 17, 170, **22**, 179-192
passim, **23**, 124, **25**, 214
 Liefde, Huis der *zie*: Huis der Liefde
 liefdepredikers *zie*: leraar/-sambt
 liefhebbers **20**, 132-133, 140-141, **22**, 213,
 216-217, 220, **24**, 194
 Liesvelt-bijbel *zie*: bijbel: uitgaven
 lijden/-zaamheid **12/13**, 148-149, 154, 167,
 209, 224, 277, **14**, 91, **15**, 151, **17**, 134, **19**,
 38, 42, 70, **20**, 160, **21**, 42, 178, **22**, 93
 lijfstraffen *zie*: straffen
 lijkdichten/-redes *zie*: grafdichten/-redes
 lijnziederijen **24**, 87, 212

- lijnwaad *zie*: linnen
lijsten van lidmaten *zie*: lidmaten
'Lima rapport' **12/13**, **221**
linnenblekerijen *zie*: blekerijen
lennennijverheid/-kooplieden/-reders/-ver-
vers/-wevers **52**, **31**, **54**, **117**, **189**, **3**, **60**, **6**,
134, **7**, **72**, **15**, **74**, **86**, **115-116**, **16**, **117**, **17**,
78, **154**, **20**, **40**, **46**, **59**, **21**, **135**, **233**, **24**, **15**,
21, **28**, **214**
linnen- en kantwinkels/-iers **25**, **140**
lintwevers **16**, **158**, **163**, **23**, **76**
literatuur (genres/soorten)
algemeen **6**, **161-162**, **7**, **105-108**, **16** (the-
manummer), **19**, **136**, **21**, **63-96**, **133-145**, **155**, **22**, **10-11**, **44**, **23**, **7**, **15**, **31-48**,
24, **123**, **201**
antidoperse **51**, **36-49**, **2**, **207**, **11**, **130-165**
passim, **171-184**, **20**, **65**, **76**, **83-126**, **22**,
176
devotionele **2**, **78**, **25**, **167-195**
dissidente **19**, **15-28**, **22**, **44**
doperse **1**, **30-35**, **2**, **7-8**, **71-80**, **3**, **7**, **41-49**,
4, **60-65**, **11**, **130-165** *passim*, **12/13**, **145**,
155-168, **15**, **97-115**, **20**, **61-69**, **92**, **22**,
118, **23**, **31-48**
emblematabundels **9**, **113-124** *passim*, **25**,
173, **178-179**
Friese **22**, **10**, **24**, **263-271** *passim*
leerdichten **21**, **21-38**
liedboeken *zie*: liederen/-boeken
martelaarsboeken/-liederen (*zie ook*: liede-
ren: martelaarsliederen) **51**, **41**, **53**, **19**,
114-115, **1**, **10**, **34**, **45**, **57**, **78**, **2**, **110**, **5**,
19, **109**, **6**, **19**, **24**, **7**, **23**, **9**, **121-122**, **10**, **9**,
11-28, **11**, **100**, **135**, **12/13**, **210**, **14**, **186**,
15, **25-36**, **37-63** *passim*, **17**, **9-30**, **153**, **18**,
113-118, **19**, **7**, **81-106**, **20**, **61-69**, **161**,
245, **21**, **39-62**, **22**, **49**, **69**, **73**, **205**, **23**, **49-59**,
24, **11**, **20**, **25**, **11-22**
ondergrondse **2**, **93-94**, **126**, **20**, **75**, **21**, **186**
poëzie **52**, **75**, **9**, **113-124**, **11**, **130-165** *pas-
sim*, **15**, **82-85**, **97-115**, **16**, **9**, **11-38** *pas-
sim*, **49-63**, **17**, **131-152**, **19**, **175-189** *pas-
sim*, **20**, **61-69**, **22**, **123-124**, **23**, **31-48**, **24**,
39, **44**, **48**, **25**, **85-112** *passim*, **113-166**
passim, **167-195** *passim*
rederijkerspoëzie/-spelen **9**, **10**, **53-103**,
15, **100-101**, **16**, **11-38**, **117**, **17**, **12**, **30**,
20, **91**, **22**, **207**, **23**, **31**
romans **23**, **44**
satires **19**, **109-110**, **125**, **128**
toneel **8**, **95-99**, **9**, **53-103**, **14**, **183-189**, **16**,
15, **20**, **91**, **21**, **21-38**, **51**, **147-164**, **22**, **207**
tractaten **15**, **70-72**, **132**, **149**, **17**, **25**, **51**, **61**,
146, **156**, **19**, **55-66**, **20**, **244-247**
'Literis Orientalibus Sacrum' (LOS) *zie*: stu-
dentverenigingen
liturgie/-gisch gerei **1**, **63**, **3**, **72**, **98**, **5**, **22**, **8**,
65-66, **11**, **180**, **15**, **91**, **133**, **16**, **15**, **18**, **57**,
19, **40**, **20**, **117**, **160-161**, **226**, **21**, **31**, **22**,
175, **23**, **18**, **24**, **168**
Loevestijnse factie **6**, **147**
lofdichten *zie*: literatuur: poëzie
logica **24**, **123**
loïsten **54**, **78**, **143**, **8**, **109**, **15**, **137**, **19**, **16**
lokale geschiedenis *zie*: geschiedenis, regio-
nale en lokale
lollarden **7**, **102**, **15**, **132-133**, **19**, **9**, **17**, **23**
London Mennonite Centre **10**, **11**, **23**
Loofhuttenfeest **21**, **221-222**
loon/-dienst **52**, **192-193**, **6**, **164-188** *passim*,
20, **36**, **24**, **9**
LOS *zie*: 'Literis Orientalibus Sacrum' (LOS)
lot/-ing **25**, **67**
loyaliteitsverklaring **21**, **188**
Lucasgilde (*zie ook*: gilden) **16**, **176**, **20**, **73**
Lucas-Philipsvolk (*zie ook*: Borstentasters) **16**,
22²³
luidklokken/-gieterij/-gieters **3**, **96**, **16**, **82**
luitenantsgeneraal **24**, **195**
Lumen Gentium (encycliek) **2**, **20**
lutheranen/-isme (*zie ook*: Luther, persoons-
register) **51**, **15**, **29**, **131**, **52**, **98**, **111**, **53**,
110, **131**, **54**, **93**, **95**, **102**, **195**, **200**, **55**, **119**,
121, **131**, **56**, **5-6**, **15-16**, **23**, **39-46**, **214**, **216**,
1, **18**, **21**, **37**, **38**, **40**, **42**, **91**, **104**, **2**, **12**, **38**,
40-42, **45-46**, **53**, **75**, **79**, **105**, **3**, **10**, **14**, **17-18**,
36-37, **51**, **55**, **81**, **4**, **10**, **52**, **62**, **65**, **68**, **5**,
19, **21-22**, **25**, **36**, **46**, **48**, **68**, **76**, **95**, **100**,
112, **116-117**, **6**, **7**, **14-15**, **68**, **77**, **101**, **125**,
155, **7**, **24**, **47**, **54**, **8**, **15**, **41**, **107**, **9**, **10**, **13**,
15, **22**, **57**, **60**, **104-112**, **10**, **36**, **96**, **11**, **54**,
88-89, **169**, **171**, **173**, **181**, **12/13** **17**, **21-22**,
35-37, **39**, **57**, **59**, **108**, **166**, **182**, **185**, **192**,
211, **213**, **217**, **220-221**, **269**, **14**, **24**, **37**, **88**,
94, **15**, **20**, **33**, **36**, **123**, **130**, **134**, **136-139**,
146, **16**, **184**, **221**, **17**, **14**, **22**, **30**, **136**, **142**,
145, **149-150**, **152**, **18**, **13**, **26**, **19**, **10**, **33**, **35**,
43, **45**, **67**, **108**, **138**, **172**, **20**, **12**, **15-16**, **24**
28, **33**, **42**, **44-45**, **52**, **55-56**, **77-78**, **86**, **100-101**,
109, **136**, **139**, **144**, **158**, **160**, **182**, **189**,
196, **213-214**, **22**, **12**, **15**, **29**, **31**, **37**, **44**, **48**,

- 89, 106, 161-162, 165, 171-172, 209-210, 214, 226, 234, **23**, 9-29 *passim*, 56, 100, **24**, 128, 164, 244, **25**, 23-40 *passim*, 67, 82, 123, 147, 149
- Luthere Seminarie *zie*: seminarie
 lutherye *zie*: ketters/-ij; lutheranen/-isme
 luxe/-goederen/-nijverheid **52**, 99-102, **56**, 86, **1**, 101, **6**, 165, **17**, 121, **18**, 51, **19**, 105, 145, **20**, 106, 135 147-148, **21**, 13, 105, 117, 123, **23**, 62, **24**, 9, 108, 159-184 *passim*, 207, 214-218, 249-262 *passim*
- M**
- Maagdenburger Centuriën **2**, 75
 Maagdenhuisbezetting **14**, 183
 maatschappelijk aanzien **24**, 223-248
 maatschappij/-elijke diensten/deugden **11**, 114-115, **18**, 102-103, **21**, 153, **24**, 159, 247
 Maatschappij ter bevordering der Bouwkunst **18**, 105
 Maatschappij Felix Meritis **24**, 52
 Maatschappij voor Nederlandse Letterkunde te Leiden **2**, 75, **21**, 153, 155, 159, **23**, 118, **24**, 134
 Maatschappij van Nijverheid **54**, 35
 Maatschappij tot Nut van 't Algemeen **51**, 126, **1**, 14, **2**, 81-82, **6**, 133, 171, 7, 28, **8**, 56, **10**, 92, 103, **16**, 12, 202, 213, 224, **20**, 192, 199, **21**, 141, **22**, 238, **24**, 52, 127, 140-142, 233, 246, 259
 Maatschappij tot Redding van Drenkelingen **52**, 106, **11**, 32, **22**, 238, **24**, 49, 55
 maccabeeën **12/13**, 20, **25**, 86
 magie **12/13**, 68-69, **25**, 66
 'magisterial Reformatie' *zie*: reformatie; protestantse ('magisterial')
 magisters **3**, 12
 magistraat (*zie ook*: stad/steden) **51**, 26, 32, 37, **53**, 144, **56**, 1-38 *passim* **2**, 93, 112-113, 116-117, **3**, 16, 4, 13, **15**, 68, **17**, 81, 92-93, **18**, 13-14, **20**, 7, 72, 90-91, 99, 122, **22**, 61, 70, 225, **24**, 84, 260, **25**, 80, 226
 majesteitsschennis **23**, 24
 makelaars/-gilde **11**, 115, **17**, 112, 122-123
 Makkabeën **25**, 86, 92-94, 110
 'malcontenten' **20**, 223
 mandaten *zie*: edicten, plakkatens
 mandemakers **56**, 5, **12/13**, 112, **19**, 49
 manicheïsme **11**, 190, **12/13**, 186, **18**, 34
 mannen/-lijkheid, -moraal **3**, 37, **25**, 76
 mannenwaarheid *zie*: eed
 manuscripten *zie*: handschriften
 Maria-verering/-bespotting **54**, 79, **56**, 16, **6**, 18, **15**, 90-91, 131, 133, 136
 marine **19**, 149
 marken/-schrijvers **18**, 66-67
 markten **3**, 11, **12/13**, 46, **20**, 110, 144, **21**, 47, **24**, 9
 marktkramers **3**, 15, **15**, 74
 martelaarsboeken/-liederen *zie*: literatuur: martelaarsboeken; en, liederen
 Martelaerspiegel **52**, 30, **54**, 147, 160-162, 167-174, **56**, 31-37, 167-168, **1**, 10, 34, 45, **2**, 78, 110, **5**, 19, 77, 115, **7**, 93, **10**, 9, 11-28, 73, **11**, 100, **12/13**, 229, 232, **15**, 29, 32, **17**, 13, **18**, 101, 113-116, **19**, 81-106 *passim*, **20**, 163, **21**, 45, 47-48, 56, 61, **22**, 192, **23**, 45, 49-59, **25**, 17, 85-86, 88-90, 167-176, 194
 martelaren/-schap **51**, 1-2, 4, 140, **52**, 30-44 *passim*, 77, **53**, 115, **54**, 74-203 *passim*, **56**, 1-38 *passim*, 124-212 *passim*, **1**, 29⁴³, 46, **2**, 10, 79, 83-84, 106, 119, **3**, 35, 37, **4**, 23-24, 26-27, 31, 48, **5**, 88, 109, **6**, 7, 19, 24, 38, 58, **8**, 11-12, **10**, 11-28, 41, **11**, 99-108 *passim*, **12/13**, 30, 34, 72, 79, 148, 159, 165, 167, 199, 204-206, 209-211, 224, 228, 231, 234, 238, 243, 267, **14**, 160, **15**, 14, 28-30, 52, **16**, 118, **17**, 7, 9-30, 65, 68, **18**, 7, 101, **19**, 50, 58, **20**, 9, 15, 42, 48, 63, 148, 162-164, **21**, 39-62, **22**, 40, 66, 102, 105-106, 108, 114, 122, 192, **23**, 7, 25, 49-59, **24**, 9-24 *passim*, **25**, 8, 11-22, 68, 70-71, 77-84, 167
 martelingen (*zie ook*: gerechtelijke verhoren) **52**, 30-44 *passim*, **17**, 134, **18**, 114, **22**, 56
 martinisten *zie*: lutheranen
 martyrologia *zie*: martelaarsboeken
 marxisme (en marxistisch-leninisme) **1**, 49, **3**, 10, 23, 29, 52, **4**, 33-36, 38, 45, 83-86, **5**, 67-69, 71, **6**, 80-81, 86-87, **7**, 33, 42, 100, 110, **9**, 107, **10**, 21, 49, 72, **11**, 184, 193, **19**, 9, 158, 164-166, 180, **21**, 190
 Maskerspel **2**, 76
 materialisme **6**, 137-153 *passim*, **10**, 23, **19**, 124-125, **23**, 121
 historisch **4**, 35-37, 84, **10**, 51, **19**, 161
 matigheid **2**, 18, **24**, 207, 214-218
 matrozen **17**, 114, **20**, 13, **24**, 196
 mattenmakers/-winkeliers **10**, 97
 MCC *zie*: Mennonite Central Committee (MCC)
 mechanisering **52**, 184-199 *passim*, **6**, 174, 177, 181, **24**, 176-181

- medailles/-eurs **16, 80, 23, 44**
 médaillons, glas- **18, 66**
Medearbeider, De **21, 183**
 meditatie/-boeken **17, 152, 22, 204**
 meelfabrikanten **6, 183**
 meibomen **20, 129**
 meiers (ook beklemde) **21, 103, 128, 23, 33, 37, 24, 95-97, 25, 117, 124, 133, 141**
 melchiorieten **53, 116-117, 54, 74-195 passim, 56, 124-212 passim, 2, 86-87, 3, 19, 4, 69, 5, 31, 33, 42-47, 53-54, 58, 64-68, 70⁵⁹, 73, 75, 6, 19, 7, 10, 109-115, 9, 10, 18, 53-103 passim, 171, 10, 41, 43, 45, 48, 56-57, 59-60, 12/13, 16, 32, 34-35, 75, 81-106, 107-138, 209, 248, 15, 122, 19, 54, 57, 66-77, 20, 28, 22, 81, 84, 90, 95, 98-100, 105-106, 110, 126, 130, 132-133, 175, 25, 54**
 melchioritische incarnatieleer *zie: menswordingsleer*
 melkfabrieken **24, 179-180**
 melksters **20, 36, 43**
 melkveehouders/-rij *zie: veehouderij/-teelt*
 memoires *zie: dagboeken*
 memorialen *zie: begraafboeken*
 memoriemissen *zie: mis/-offer*
 'men(n)iste hemel' *zie: gezegden en uitdrukkingen*
 'men(n)iste streken' *zie: gezegden en uitdrukkingen*
 'men(n)iste zusje' *zie: gezegden en uitdrukkingen*
 men(n)isten/mennonieten *zie: geschiedenis doperdom; gezegden en uitdrukkingen*
 Menno Simons-monument **6, 17**
 Mennonite Brethren *zie: Mennonitische Brüdergemeinde*
 Mennonite Central Committee (MCC) **6, 40, 42, 9, 28-32, 37, 12/13, 236, 24, 154, 156**
Mennonite Encyclopedia **1, 30, 2, 87, 3, 59-60, 5, 19, 6, 124, 8, 65, 9, 125, 15, 119, 20, 244, 21, 105, 107-108**
Mennonite Life **1, 33, 2, 73-74, 5, 115-116, 7, 103**
Mennonite Quarterly Review **1, 7, 32, 2, 43-44, 73, 79, 3, 42, 7, 32, 109, 21, 8**
Mennonite Reporter **7, 104**
Mennonite Yearbook **8, 41**
 Mennonite World Conference (MWC) **6, 47, 24, 157**
 Mennonitengemeinden **5, 114, 11, 124**
 Mennonitenhilfe, Duitse **9, 29**
 mennonitica **1, 26, 3, 43, 5, 115, 8, 69, 11, 69, 14, 36, 20, 241-247, 23, 108, 112-116, 24, 123, 129, 25, 7**
Mennonitica Helvetica **19, 110**
Mennonitische Blätter **11, 127**
 Mennonitische Brüdergemeinde **5, 114, 117, 9, 37, 42**
 Mennonitische Forschungsstelle (Weierhof) **3, 59-60**
 Mennonitische Europäische Regional Konferenz *zie: MERK*
Mennonitischer Gemeinde-Kalender **1, 32**
Mennonitische Geschichtsblätter **1, 7, 32, 4, 61, 7, 103, 11, 9**
 Mennonitische Geschichtsverein **8, 33**
 Mennonitische Welt-Hilfs-Konferenz **6, 40¹⁴**
Mennonitisches Jahrbuch **1, 32, 7, 103, 8, 84**
Mennonitisches Lexikon **1, 30, 8, 65, 20, 244**
 Menno Simons-monument **6, 17**
 mensenrechten **21, 168**
 menswordingsleer **52, 96, 53, 110, 121-123, 54, 81, 107, 55, 125, 56, 191, 1, 33, 2, 17-19, 29, 54-55, 57, 3, 25, 4, 12, 5, 44-45, 6, 18-19, 7, 46, 58-60, 64, 94, 8, 21, 9, 10, 53-103, 10, 29, 34, 37, 43, 59-60, 11, 132-134, 168, 178, 12/13, 31, 59, 111, 116, 118, 189, 204, 214, 248, 279, 14, 155, 15, 122, 150, 17, 79, 81, 133, 19, 40, 20, 69, 92, 94 98, 105, 22, 42, 62, 110, 112, 126, 175, 25, 50, 52, 54-55, 62, 64**
 mentaliteit/-sgeschiedenis **1, 84-85, 6, 171-188, 16, 9, 12**
 MERK (Mennonitische Europäische Regional Konferenz) **3, 8, 4, 63**
 messenmakers **25, 54-55, 62**
 messias/-anisme **2, 68, 3, 26-29, 34, 4, 57, 5, 15-16, 28, 31, 33, 37-38, 6, 8, 28-30, 68-73, 84-85, 165, 8, 107, 113, 10, 57, 11, 188, 12/13, 72, 79, 206, 21, 35, 22, 36, 150, 25, 72**
 Mesdag, Museum *zie: musea*
 Mesdag en Groeneveld's Bank **24, 231**
 metaalarbeiders **52, 176**
 meters *zie: peters/meters*
 methodisme/-disten **2, 75, 12/13, 222, 286, 20, 157**
 metselaars **10, 19, 16, 66, 23, 34**
 microcoopmakers **24, 102**
 middelaarschap **18, 36, 19, 172, 22, 61, 25, 68, 76**
 middeleeuwen, late **54, 2, 1, 42-43, 45, 2, 14,**

- 3, 10-12, 34, 42, 76, 94, 5, 21, 64, 68, 6, 11, 25, 9, 106, 109, 12/13, 60, 183-184, 187, 205, 213, 240, 249-250, 257, 261, 264, 14, 36, 180, 15, 34, 121, 132, 144, 16, 130, 17, 91, 19, 10, 13, 15-28, 29-30, 34, 178, 20, 11, 46, 86, 132, 21, 30, 38, 52, 22, 21, 115, 152, 161, 165-166, 176, 23, 15, 24, 125, 25, 8, 63-84 *passim*
- middenstand/-ers 10, 95, 97, 111, 11, 114, 116, 17, 96, 18, 86, 102, 19, 142, 22, 115
- migratie/-anten (zie ook: kolonisatie/-nisten, vluchtelingen) 54, 175, 1, 76, 79, 103, 2, 78, 92, 125, 127, 3, 47, 5, 92, 95, 6, 106, 170, 8, 38, 41, 65, 68-69, 9, 9, 11-26, 27, 10, 20-22, 50, 52, 62, 80, 11, 121, 12/13, 55, 14, 173, 188, 16, 204, 19, 175-189, 20, 9, 11-60, 21, 7, 18, 97-132 *passim*, 231-232, 240, 22, 214, 24, 22, 24, 25-38 *passim*, 24, 81-116, 159-184 *passim*, 25, 8, 46
- mijden/-ing zie: huwelijk; echtmijding; wereldmijding
- mijnen/ mijnarbeid 52, 176, 10, 103
- milieubeweging 24, 181
- militarisme/-aire dienst 1, 48, 3, 33, 40, 6, 103, 9, 45-52, 10, 17, 23, 25, 11, 120, 21, 170, 177, 23, 62, 66-67, 150, 24, 164
- militia Christi 12/13, 209
- militie 10, 63
- millenarisme 3, 29, 7, 112, 10, 43, 56, 25, 63^o
- minderbroeders zie: franciscanen
- minderheden 19, 175-189, 24, 164
- minvermogenden zie: armen
- mis/-offer 52, 29, 54, 15, 117, 149, 168, 56, 8, 13, 18, 145, 213-217, 5, 44, 58, 60, 64, 6, 7, 7, 80, 9, 105-106, 11, 90, 178, 12/13, 23-25, 36, 49, 73, 198, 206, 253, 14, 164, 15, 26, 91, 129, 144-146, 17, 90, 19, 11, 45, 22, 22-23, 29-30, 38, 40, 45, 48, 59, 61, 64, 66, 74, 131, 168, 174, 23, 59
- misdaad zie: criminaliteit
- missoogsten 1, 85, 21, 113, 22, 3124, 96
- Missale Romanum* 19, 53
- missie/-ionarissen (zie ook: kerstening; zending) 20, 130, 133
- missiologie zie: zending
- Mission Focus* 18, 123, 125
- mobiliteit 20, 60, 21, 235, 24, 21-22, 173
- Moderationi Operam Dantes Utimur Sodalitio (MODUS) zie: studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
- Moderne Devotie 1, 45, 2, 39, 3, 50, 9, 107, 10, 51, 11, 172, 12/13, 15, 28, 182, 194, 198, 14, 180, 15, 10, 121, 131, 147, 19, 9, 20, 88, 22, 36, 161
- modernisme 51, 134, 137, 3, 51, 6, 20, 75, 10, 89-92, 102, 11, 68, 71, 14, 13, 18, 22, 147, 18, 8, 20, 195-216 *passim*, 219-239, 21, 166, 23, 36, 98, 116, 126, 24, 236, 241, 243
- moderniteit 24, 172-173, 183-184
- MODUS zie: Moderationi Operam Dantes Utimur Sodalitio (MODUS)
- mohammedanen zie: islam/islamieten
- molenmakers/-knechten 55, 45
- molens/-aars 1, 77-78, 104, 2, 93, 6, 181, 164-188 *passim*, 10, 97, 14, 145-152, 15, 115-116, 16, 77, 198, 18, 42, 20, 40, 164, 21, 105, 22, 118, 24, 123, 165, 185, 189, 191-192, 194-195, 212, 253
- monastieke traditie 12/13, 258-261, 15, 26-27, 19, 12, 18, 34
- monniken zie: kloosterlingen
- monofysitisme (zie ook: tweenaturenleer) 2, 54-56, 12/13, 61, 20, 188
- monogamie 11, 167
- monstransen zie: altaar/-gerei
- monumentenzorg 18, 105-112 *passim*
- moordbranders (zie ook: criminaliteit) 54, 174-179, 10, 56, 12/13, 40-55 *passim*
- moraaltheologie 12/13, 187, 274
- Moravische Broeders 6, 162, 17, 21-22, 20, 157-179 *passim*, 25, 122, 201
- moreel, hoog zie: leefwijze (algemeen en doperse)
- mormonen 19, 162
- moslims 1, 43-44, 2, 144-159, 12/13, 240, 24, 141-142, 147
- mosterdfabrieken 18, 42
- mosterdmaaksters 18, 46
- mouters/-ijen 24, 199, 212, 214
- mozaïsche wet 17, 189, 194-195
- multinationals 3, 40
- Munstersen (zie ook: plaatsregister: Munster) 51, 94, 52, 24, 53, 108, 144, 74-202 *passim*, 54, 74-202, 55, 140-148 *passim*, 56, 1-38 *passim*, 53, 124-212, 1, 9, 11, 24, 34, 2, 86, 3, 9-20, 35, 4, 33-34, 5, 19, 41-55 *passim*, 56-76 *passim*, 6, 25, 52, 99, 164, 7, 16, 20, 82, 111-112, 8, 21, 115, 9, 53-103 *passim*, 10, 9-10, 29-69, 11, 9, 87-98, 132, 171-184 *passim*, 191-192, 12/13, 13-55 *passim*, 71-80, 81-106, 111-120, 129, 182, 202, 209, 212, 215, 239, 241-242, 247, 269, 271, 288, 14, 166,

- 168, **15**, 21, 35, 124, **17**, 7, **18**, 30-32, 114, **19**, 13, 41, 44, 50, 54-56, 191-194, **20**, 9, 11, 14, 16, 30-31, 45, 51, 133, 148, 181-182, **22** 13, 18, 37, 40-42, 46-47, 52, 79-118 *passim*, 120, 129-130, 132-133, 149, 166-167, 175-176, **23**, 11, 24-27, 47, 57, 109, 133-134, **24**, 10, 206, **25**, 12, 32-34, 36, 72, 84
- munten (*zie ook*: ordonnanties, munt-) **2**, 106, **3**, 11, **10**, 60, **17**, 191
- muntontwerpers **16**, 70
- musea (*zie ook*: tentoonstellingen) **5**, 93, **7**, 100-101, **8**, 33, **14**, 161, **15**, 40¹⁰, **16**, 120, 161, 165, **17**, 191, **18**, 51, **20**, 191, **21**, 54, **24**, 237, **25**, 25, 85
- muziek/-anten/-instrumenten **16**, 82, **21**, 21-38, **22**, 207, **24**, 49, 58, 182, **25**, 177
- mysterie spelen (*zie ook*: literatuur: toneel) **21**, 30
- mystici/-iek **1**, 40-41, **2**, 18, 22, **4**, 58, **6**, 32, **8**, 114, **9**, 16, 113-124 *passim*, **11**, 187, 189, **12/13**, 61, 72, 269-270, 281, 283, **14**, 180, **15**, 121, **16**, 76, **17**, 131-152, **18**, 11, 16, **19**, 124-125, **20**, 60, 88, 89, 103, 119, 122, 123, 127, 135, 157, 243, **22**, 117, 161-164, **25**, 75, 173-174, 180, 189, 191
- mythen/-ologie **16**, 118
- MWC *zie*: Mennonite World Conference (MWC)
- MWC Newsletter* **7**, 104
- N**
- naaisters **11**, 115, **25**, 222
- naaktlopers/-oproer (*zie ook*: wederdopers-oproer) **54**, 85, 101, 111, 117, 155-156, 197, **10**, 36, **12/13**, 36-37, **16**, 15, **19**, 193, **25**, 33
- naamkunde *zie*: genealogie
- Naamlijst der ... Predikanten der Mennoniten* **1**, 13-14
- naamlijsten *zie*: archieven: registers
- naastenliefde **5**, 24, **6**, 54, **9**, 27-32 *passim*, **12/13**, 277, 280, **14**, 87, **19**, 35, 113, 116, **24**, 207-208, 219, 242
- Nadere Reformatie *zie*: reformatie, nadere
- Nadere Unie (1651) **56**, 46, 48, 53
- nalatenschappen *zie*: erfennissen
- natie/-ionalisme (nationaal karakter) **2**, 66-70, **3**, 10, **8**, 85, **15**, 151, **19**, 181, 183, **20**, 8-10, **24**, 150, 263-271
- Nationaal Dagblad, Het* **11**, 127
- Nationaal-gereformeerden **12/13**, 17, **15**, 143, 145, **20**, 10, **22**, 162
- nationaal-socialisme **3**, 21, **8**, 85, **9**, 48, **11**, 9, 118-129, **12/13**, 235, **21**, 165-197, **24**, 263-271, 273-280
- Nationaal Socialistische Beweging (NSB) **11**, 118-129 *passim*, **21**, 165-197 *passim*, **24**, 268-271, 273-280
- Nationale Bank van Zuid-Afrika **24**, 232
- Nationale Bond 'Landbouw en Maatschappij' **24**, 269
- Nationale Synode *zie*: synodes
- Nationale Vergadering **5**, 89, **20**, 193
- nationalisme **2**, 66
- naturalisme **2**, 16, **6**, 145
- Natuur en Kunst (NEK) **11**, 78
- natuurgeneeswijze **18**, 98
- Natuur- en letterkundig genootschap 'Physica' **10**, 103-104
- natuurkunde/-kabinetten/-verschijnselen/-wetten **3**, 24, 30, 36, **6**, 143, 146, **7**, 35, 64, **9**, 14, **11**, 26, **12/13**, 186, 281, **19**, 133, 140, 147, **20**, 191, 214, **21**, 76, **23**, 121, **24**, 49, 123, 242
- natuurlijke kinderen **52**, 87, 198, **20**, 49, 57, **22**, 82, **24**, 164
- natuurlijke theologie **1**, 43-44, **6**, 20, **6**, 143, **12/13**, 222, **14**, 8, **19**, 124
- natuurrampen **9**, 13, **23**, 13
- navolging van Christus (*zie ook*: Thomas a Kempis) **1**, 45, 47, **2**, 43, 45, 47, 49, **3**, 36-37, 51, 56, **6**, 11-12, 16, 23, 52-53, 102, **7**, 64, 95, **8**, 41, **9**, 113, **10**, 18-19, **11**, 130, **12/13**, 15, 146, 198, 200, 210, 214, 217, 224, 248, **15**, 20, 153, **19**, 42, 49, 69, **22**, 148-149, 179-192 *passim*, **23**, 51, 205
- Navorscher, De* **21**, 157
- nazisme *zie*: nationaal-socialisme
- NBAS *zie*: Nederlandse Bond van Abtinent Studerenden (NBAS)
- NCRV *zie*: Nederlandse Christelijke Radio Vereniging (NCRV)
- necromantisme **14**, 160
- Nederduits *zie*: taal: Nederduits
- Nederlands Bijbelgenootschap **10**, 103, **20**, 196, 202, 216, **21**, 154, **23**, 115, **24**, 128, 140-141, 152
- Nederlands Gereformeerde Kerken **14**, 174
- Nederlands Hervormde Kerk (*zie ook*: gereformeerden, Waals-Hervormde gemeenten) **51**, 60, 70, **53**, 8-9, **5**, 95-113 *passim*, **6**, 43, 66, 77, 167-168, **7**, 107, 8, 48, **9**, 35, **10**,

- 38, 90, 99, **11**, 51, 54, 71, **14**, 21-22, 24, 113, 173-175, **15**, 18, **19**, 172, **20**, 194, 200, 204, 212, 215, 219, 224, 227, 230, 236, 238-239, **21**, 100, **23**, 115, 122, 124, **24**, 145, 153, 244, 260, 273-280 *passim*
- Nederlands Historisch Genootschap (NHG) **4**, 69
- Nederlands Theologisch Tijdschrift* **2**, 72
- Nederlands-Indië, Protestants Kerkbestuur in *zie*: Protestants Kerkbestuur in Nederlands-Indië
- Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis* **2**, 83-84
- Nederlandsch Archiefblad* **21**, 158
- Nederlandsch Tooneel, Het* **21**, 152-153
- Nederlandsch Zendinggenootschap (NZG) **2**, 149-150, **6**, 39, **20**, 196, 205, 216, **24**, 139-158
- Nederlandsche Bank **24**, 223, 229-232, 243
- Nederlandsche Gereformeerde Zendingvereeniging **24**, 142
- Nederlandsche Handel-Maatschappij **51**, 66, 71, 73, **21**, 133-145 *passim*, **22**, 238
- Nederlandsche Jaerboeken* **24**, 186, 188
- Nederlandsche Leeuw, De* **16**, 66, **24**, 238
- Nederlandsche Spectator, De* **21**, 152
- Nederlandsche Zendingvereeniging (NZV) **24**, 142, 153
- Nederlandse Bank **21**, 142
- Nederlandse Bond van Abstinente Studerenden (NBAS) **4**, 84
- Nederlandse Christelijke Radio Vereniging (NCRV) **2**, 77, 7, 104
- Nederlandse Christen Studenten Vereniging (NCSV) **14**, 52
- Nederlandse Doopsgezinde Zending Vereniging *zie*: Doopsgezinde Vereeniging tot Bevordering der Evangelieverbreiding
- Nederlandse Geloofsbelijdenis **20**, 84, 148
- Nederlandse Protestanten Bond (NPB) **2**, 82, **20**, 234, 236-237, **22**, 162, **23**, 122
- Nederlandse Zendingen **24**, 43
- Nederpruisisch: *zie*: taal: Nederpruisisch
- Nedersaksisch *zie*: taal: Nedersaksisch
- NEK *zie*: Natuur en Kunst (NEK)
- neo-orthodoxie **18**, 8, **23**, 98
- neo-platonisme **6**, 35, 152, **12/13**, 59, 63, 69, **14**, 180, **17**, 142
- neo-stijlen *zie*: kunststromingen
- neo-stoïcisme **8**, 113, **22**, 213
- neringdoenden *zie*: middenstand
- netwerken/-vorming **18**, 48, **20**, 12, 37, 46, 55-60, **22**, 238, **24**, 225-226, **25**, 113-166
- Neues Leben* **19**, 180, 182, 184
- Neurenbergse wetten **21**, 172
- neutralisten **22**, 209-210, 218-221
- neutraliteit **2**, 149, 7, 27, **11**, 128, **21**, 168
- New Manchester college **14**, 47
- New Order Amish *zie*: Amish Mennonites
- nicodemisme **8**, 107-114 *passim*, **19**, 41, **22**, 113, **25**, 77
- niet-ariërs *zie*: ariërs **11**, 125
- niet-christenen **2**, **20**, **24**, 127-128
- Nieuw Kerkelijk Weekblad* **14**, 15-16
- Nieuw-Links **3**, 23
- Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek* **2**, 83
- Nieuwe Friesche Compagnie **21**, 103-105
- Nieuwe Groninger Courant* **20**, 232
- Nieuwe Jeruzalem, het **55**, 142, **56**, 4, 16, 128-129, 191, **3**, 9-10, **5**, 41-42, 48, 50, 53-54, 56, **6**, 11, 100, **7**, 9, 82-91, **9**, 40, **10**, 46, 50-51, 58, 60, **12/13**, 34, 40, 214, 241, **15**, 108, **17**, 195, **20**, 9, 245, **21**, 49, **23**, 22, 24, **25**, 33, 195
- Nieuwe Rotterdamse Courant* **51**, 201, **2**, 82
- Nieuwe Rijk **9**, 109
- Nieuwe Taalgids, De* **14**, 184
- Nieuwe Testament *zie*: bijbel
- nihilisme **21**, 169
- nijverheid **10**, 111, **11**, 114-115, **18**, 39-52, **21**, 231, 234, **23**, 33-34, **24**, 111, 212, 227
- Nijverheidsstatistiek* **6**, 173-188 *passim*
- nominalisme **1**, 41, **19**, 31
- nonconformisme **1**, 49, **4**, 84, **6**, 103, **9**, 38, **10**, 9, 12-13, 16, 18, 22, **12/13**, 56, 67, 195, 227, 285-286, **14**, 179, **15**, 21, **15**, 133, **19**, 16, **22**, 160, 186, **23**, 23
- non-separatisten **1**, 49
- Noord-Atlantische Verdrags-Organisatie (NAVO) **2**, 23^b, 69
- Noord- en Zuid-Hollandsche Tooneelalmanak* **21**, 153
- Noorden, Het* **20**, 232
- Noorderkerk **3**, 94
- Noordhollandse Ring **1**, 18
- Norbertijnen *zie*: Premonstranzers
- nordisch *zie*: taal: nordisch
- notabelen **3**, 81
- notariële akten, archieven *zie*: archieven: algemeen
- notarissen/-ariaat **6**, 124-125, **14**, 100, **16**, 65-

- 110 *passim*, **18**, 39-52 *passim*, 100, **20**, 103, **22**, 209, **23**, 83, 85, **24**, 200, **25**, 121, 137-138
- NPB *zie*: Nederlandse Protestanten Bond (NPB)
- NRC Handelsblad **7**, 104, **21**, 144
- NSB *zie*: Nationaal Socialistische Beweging (NSB)
- nucleaire bewapening *zie*: bewapening
- 'Nut van den Javaan' **10**, 103
- Nutsschool **8**, 56
- NZG *zie*: Nederlandsch Zendinggenootschap (NZG)
- NZV *zie*: Nederlandsche Zendingsvereniging (NZV)
- O**
- Obbieten **54**, 76, 102, 127, **56**, 191, 194, **11**, 183, **12/13**, 71, **19**, 57, **22**, 94
- objectiviteit **1**, 81-82, 106³, **7**, 34-37
- obligaties **1**, 77, 14, 112, **16**, 77, 219
- observanten **56**, 4
- Occitanië **11**, 191
- occultisme **12/13**, 62, 69
- octrooien **24**, 200
- oecumene **1**, 41, 46, 48, **2**, 12-13, 20, 37-42, 57, 70, 76, **3**, 23, 30, 38, 45, 53-54, 59, **4**, 7, 32, 42, 51, 55, 63-64, **5**, 9, **6**, 8, 14, 43, 65, 78-95, 124, 154, **7**, 48, **8**, 87, **9**, 10, **11**, 126-127, 170, **12/13**, 212-225, **14**, 88, **15**, 11, 21, 155-159, **18**, 123, 127, 138, **20**, 181, 186, 192-193, **24** 145, 153-154, 156
- Oeconomische Tak **24**, 246
- Offer des Heeren* (*zie ook*: liederen) **52**, 36, **53**, 20, 110, 124, **54**, 67, 160, 168, **56**, 139, **1**, 23, **2**, 117, **6**, 19, **11**, 100-103, 131, 135, **12/13**, 202, **15**, 28-29, 32, 57, 59, 61-62, 127, **17**, 11, 24, 65-66, **18**, 118, **19**, 81-106 *passim*, **21**, 43, **22**, 66, 71, **23**, 54, 108, **25**, 8, 11-22, 71
- offerboeken (*zie ook*: martelaarsboeken) **20**, 64
- Officina Plantiniana *zie*: boekhandel
- oirvede *zie*: oorvede
- oktoberrevolutie *zie*: revolutie
- Old Mennonite Church **3**, 46, **9**, 37
- Old Order Amish *zie*: Amish
- oliemolens/-slagers **6**, 167-169, 174, 176-178, 182, **20**, 40, **24**, 216
- oligarchie *zie*: regenten
- Olijftacxken* (1627) **53**, 147, **6**, 16
- omega *zie*: alfa en omega
- onafhankelijkheid **23**, 100
- onbevleete ontvangelis **12/13**, 189
- onderdompeling *zie*: doop
- onderduikers/-adressen (*zie ook*: schuilplaatsen) **21**, 167-197, **24**, 273-280
- ondergangstijd **17**, 140
- ondergronds werk **21**, 165-197 *passim*, **24**, 273-280
- ondergrondse kerken, *zie*: schuilkerken
- ondergrondse literatuur *zie*: literatuur: ondergrondse
- ondernemers/-schap (*zie ook*: fabrikanten) **11**, 110, **18**, 39-52 *passim*, **20**, 8, **21**, 230, 234, **24**, 194, 196, 200, 212
- ondervoeding **24**, 279
- ondervragingen, gerechtelijke *zie*: gerechtelijke verhoren
- onderwijs **1**, 26, 144-145, **8**, 48-64, **11**, 115, **14**, 177, **16**, 213, **18**, 100, **20**, 199, 212, 217, **22**, 24-25, 63, **24**, 142-143, 172-174, 181
- bijzonder **20**, 212
- doopsgezind, christelijk **8**, 59, **20**, 135
- openbaar neutraal **2**, 82, **8**, 59, **20**, 212, **21**, 170
- onderwijzers/-essen **2**, 144, **10**, 97, **24**, 146
- onderzoek, historisch *zie*: historisch onderzoek
- ongehoorzaamheid, burgerlijke *zie*: burgerlijke ongehoorzaamheid
- ongehuwden **1**, 103-104
- ongeleterden **17**, 88-89
- ongelovigen **11**, 183, **15**, 132, **20**, 100, **25**, 45
- onkerkelijkheid **1**, 103, **19**, 179, **20**, 52
- onroerende goederen **18**, 42, 52, **19**, 50-51, **24**, 24, 39-60, *passim*, 81-116 *passim*, **25**, 46, 139-140
- onsterfelijkheid **23**, 119-120, 128-129
- ontbroederen *zie*: ban
- onteigeningen (*zie ook*: confiscatie) **19**, 183, **25**, 47
- ontginningen **9**, 14, **24**, 41
- ontgroening **11**, 76-78
- onthechting **15**, 100, 107
- onthoofding *zie*: terechtstellingen
- ontkerkelijkking **52**, 195-199 *passim*, **6**, 44, **10**, 76, **15**, 20, **23**, 96, **24**, 242
- ontologie **2**, 24¹⁸, **7**, 35, **15**, 155
- ontucht **52**, 83
- ontwapening **9**, 111, **12/13**, 246
- ontwikkelingssamenwerking (*zie ook*: Werkverband) **7**, 28

- ontwikkelingswerk **6**, 37-48 *passim*, **9**, **43**, **10**, **23**, **24**, **141**, **156**
- onverdraagzaamheid *zie*: intolerantie
- onvermogenden **1**, **92**, **94**
- Onze Gemeente* **21**, **184**
- Onze Gemeente-Bode* **25**, **87**
- Onze Vader (*zie ook*: gebed) **19**, **37**, **53**, **140**, **144**, **167**, **20**, **91**
- ooggetuigenverslagen *zie*: geschiedenis, orale
- oorlog/-sbelastingen/-sgeweld, -svraagstuk **1**, **48**, **2**, **93**, **3**, **29**, **7**, **24**, **27**, **8**, **114**, **9**, **18**, **30**, **10**, **17**, **41**, **12/13**, **54**, **178**, **15**, **155-159**, **20**, **18**, **49**, **105**, **146**, **21**, **165-197**, **22**, **31**, **24**, **165**
- burgeroorlogen **3**, **46**, **9**, **28**, **10**, **74**, **16**, **200**
- Dertigjarige Oorlog **4**, **38**, **8**, **35-36**, **9**, **12-13**, **18**, **21**, **21**, **111**, **24**, **28**, **162**, **164**
- Engelse Zee-oorlogen **25**, **225-226**
- heilige oorlog **12/13**, **241**, **247**
- juni-oorlog Israel (1967) **3**, **23**, **29**
- koloniale oorlogen **2**, **67**
- koude oorlog **4**, **34**
- Napoleontische oorlogen **24**, **165**
- Onafhankelijkheidsoorlog (VS) **24**, **165**
- Oostenrijkse Successieoorlog **1**, **91**, **6**, **167**, **8**, **41**, **11**, **109**, **24**, **187**
- Pfalz Oorlog **24**, **164-165**
- Tachtigjarige Oorlog *zie*: Opstand
- Tiendaagse Veldtocht **11**, **79-80**, **24**, **123**
- Vietnam Oorlog **24**, **181**
- Wereldoorlog I **2**, **86**, **88**, **7**, **28**, **15**, **19**, **19**, **177**, **24**, **150**
- Wereldoorlog II **3**, **23**, **37**, **97**, **7**, **28**, **9**, **45**, **10**, **42-45**, **11**, **125**, **15**, **20**, **18**, **125**, **19**, **177**, **188**, **21**, **161**, **165-197**, **24**, **239**, **263-271**, **273-280**
- Zevenjarige Oorlog **9**, **11**
- oorlogsindustrie **21**, **188**
- oorlogsschepen **20**, **26**
- oorvede **56**, **14**
- Oost-Indische-Compagnie *zie*: Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC)
- Oostenrijkse Successieoorlog *zie*: oorlog
- Oostersche Handel en Reederijen **24**, **49**, **258**
- Oostfront **21**, **195**
- Oostindiëhandel **18**, **44**
- Oost-Westvaart **18**, **49**
- Oostzeehandel **52**, **79**, **54**, **194-195**, **12/13**, **34**, **18**, **43-44**, **22**, **238**, **24**, **250**, **258**
- open avondmaal *zie*: avondmaal
- openbaar bestuur *zie*: overheid
- openbaar onderwijs *zie*: onderwijs, openbaar
- openbare ambten *zie*: overheid/-sambten
- openbare disputaties *zie*: disputaties
- openbare geloofsuitoefening **20**, **182**
- openbaring(en) (*zie ook*: bijbel) **56**, **140**, **1**, **46**, **2**, **46**, **3**, **24**, **4**, **17**, **5**, **48-49**, **6**, **17**, **19**, **36**, **8**, **113**, **10**, **57**, **11**, **26**, **12/13**, **69**, **88**, **193**, **199**, **212**, **15**, **14**, **152**, **20**, **207-208**, **223**, **22**, **144**, **150**, **24**, **125**, **130**, **133**, **25**, **75**
- opleiding, theologische (*zie ook*: predikant; seminarie; universiteiten) **2**, **109**, **10**, **14-15**, **11**, **11-43 passim**, **11**, **60-71**, **15**, **19**, **16**, **201-202**, **211**, **18**, **64-65**, **67**, **20**, **140.142**, **188-190**, **197**, **22**, **24-25**, **43**, **174**
- oproer *zie*: Pachtersoproer; wederdopersoproer
- Opstand, De **52**, **91**, **56**, **27**, **1**, **76**, **2**, **15**, **116**, **120**, **3**, **83**, **5**, **97**, **6**, **100**, **111**, **155**, **7**, **22**, **54**, **8**, **98**, **9**, **18**, **10**, **49**, **74**, **95**, **11**, **130**, **133**, **12/13**, **57-58**, **65**, **288**, **15**, **50**, **65-66**, **71**, **105**, **16**, **116**, **17**, **33**, **193**, **19**, **86**, **20**, **7**, **9**, **21**, **10**, **22**, **160**, **177**, **211**, **224**
- opstanden **7**, **113-114**, **10**, **63-64**, **24**, **123**, **25**, **201**
- opstanding **2**, **17**, **3**, **26**, **4**, **54**, **57**, **58**, **7**, **58-59**, **62**, **8**, **26**, **10**, **57**, **11**, **168**, **15**, **137**, **16**, **143**, **20**, **215**, **222**, **22**, **185**, **23**, **63**
- optimisme **20**, **223**, **231**
- opvoeding/-kunde **14**, **177**, **15**, **33**, **17**, **153-154**, **19**, **34**, **24**, **173-174**, **181**
- opwekking uit de doden **25**, **82**
- opwekkingsbeweging/-predikers (*zie ook*: leeraar/-sambt) **1**, **79-80**, **3**, **60**, **4**, **32**, **12/13**, **235**, **22**, **93**
- opzieners *zie*: Sociëteit Groninger Oude Vlamingen
- orale geschiedenis *zie*: geschiedenis, orale
- 'Oranje-appel', de *zie*: weeshuizen
- oranjegezinden **52**, **108**, **110**, **1**, **79**, **6**, **147**, **149**, **22**, **236**, **24**, **188**
- oraties *zie*: redevoeringen
- orden en decoraties **24**, **228**
- 'Ordnung' **24**, **166**
- ordonnanties, munt- **15**, **46-47**, **18**, **40**
- organisten **10**, **98**
- orgels *zie*: kabinetorgels, kerkorgels
- orgelmakers **24**, **11**
- ornithologie **20**, **191**
- orthodoxie **51**, **64**, **137**, **53**, **8**, **1**, **101**, **11**, **11-43 passim**, **14**, **22**, **15**, **18**, **18**, **86**, **20**, **122**,

182, 187, 200, 208, 216-217, 219-220, 227, 229, 233, **22**, 79, 117, 122, 124, 126, 238, **23**, 126, **24**, 132, 141, 181, 242

ossenkopers **20**, 40

ottoonse tijdperk **3**, 11

Oude Friesche Compagnie **21**, 102-105, 121, **24**, 209

Oude Friezen *zie*: Friezen

Oude Vlamingen *zie*: Vlamingen

oudejaar/-savond **14**, 152

ouderwerk/-zorg **10**, **100**, **16**, 192, **22**, 238

ouderlingen **20**, 129-158, **21**, 10, 12, 142, **22**, 212-213

oudevrouwenhuizen **24**, 52

oudheid/-kunde/-ige verenigingen **9**, 109, **17**, 131, **21**, 63-96 *passim*, **23**, 39, **24**, 37-38

oud-katholicisme/-ieken **1**, 37, 91

oudsten *zie*: ambten: kerkelijke; leraar/-sambt

overdrachtsakten *zie*: archieven: algemeen, registers

overheid /-sambten/-dwang/-svoorzieningen **52**, 101, 104, **53**, 110, 125, 144, 171-172, 194-197, **55**, 129, **56**, 53, **1**, 33, 101, **2**, 28, 58, 65-66, 93, 107-108, 115, 118-121, 125-126, 144-145, 149, 153, **3**, 15-16, 47, 56, 60, 80, 95, **4**, **11**, 5, 22, 24-25, 39, 55, 91, **6**, 100-101, 152, 155, 166, 187, **7**, 19-20²⁸, **24**, 28, 58, 62, 94, **8**, 29, 102, **9**, 15, 105-106, 111, **10**, 18, 37, 55, 58, 60, **11**, 25, 110, 120, 134, **112/13**, 111, 129-130, 137, 221, **14**, 87-110 *passim*, **15**, 19, 65-78, 140, **16**, 28, **17**, 144, 192, 194, **18**, 13, 23, 30, 95, **19**, 12, 58, 65, 192, **20**, 7-10, 16, 49, 69, 73, 77, 92, 94, 102, 105, 109, 138, 146-147, 149, 181-183, **21**, 171, 184, 231, 234, **22**, 9, 17, 48-70 *passim*, 86, 93, 99, 102-103, 108, 113, 116, 120, 161, 166-167, 173, 176, 212, 214, 223, 225-226, **23**, 19, 27, 57-58, 84, 99, 133-134, **24**, 159-184 *passim*, 185-203 *passim*, 233, 252, 260-261, **25**, 44, 477, 52-55, 123, 158

overheidssubsidies **51**, 130-131, **24**, 159

Overlanders *zie*: Hoogduitsers

overmannen **24**, 46

overspel **52**, 88, **54**, 102, **23**, 38, **24**, 170, **25**, 61-62

overstromingen (*zie ook*: Allerheiligenvloed; watersnoden) **18**, 22-23, **22**, 24

overzeese handel *zie*: handel

P

paard en wagen *zie*: technologie

paasspelen (*zie ook*: literatuur: algemeen) **21**, 31

pacht/-inners *zie*: belastingen

pachters **54**, 82, **6**, 82-83, **20**, 12-14, 23, 27, 32-35, 36-37, 41-44, 52, 55, 59, **21**, 108, **22**, 95, 115, **24**, 52, 185-203 *passim*, 267

Pachtersoproer (1748) **24**, 185-203

pacificatie/-isme **2**, 108, 116, **3**, 29-30, 37, **4**, 40-41, 46, 63, **9**, **9**, **15**, 155-159, **20**, 47, **21**, 171, 184, **22**, 118

Pacificatie van Gent **2**, 116, 118, 120, **15**, 77

paganisme *zie*: heidenen/-dom

palingverkoopsters **18**, 46

Paltsers (*zie ook*: Palts, plaatsregister) **51**, 88, **52**, 103, **55**, 126, **19**, 113, **21**, 110-111, 129, **24**, 103, 141, 161-164

pamfletten/-strijd **56**, 52-62, 87-88, **3**, 52, **4**, 66, **8**, 30-31, 99, **9**, 15, **10**, 10, 55, 86-88, **11**, 139, 174, **14**, 94, 153-154, **15**, 27, **17**, 15, 18, 75, 80, 89, **18**, 17, **19**, 25, **20**, 74, 100, 117, 139, **22**, 39, 44, 218, **23**, 75, 78, **24**, 312, **25**, 128, 149, 174

panelen *zie*: schilderijen (doek en paneel)

pannenbakkers/-ijen **15**, 87, **24**, 194

Panorama Mesdag, Museum (*zie ook*: musea) **24**, 229, 237

pantheïsme **51**, 63, **54**, 78, **6**, 141, 143-145, 152, 162, **9**, 119, **15**, 137, **19**, 125

papen *zie*: catholicisme/-ieken; pamfletten/-strijd

papiermakers/-productie **5**, 94, **6**, 169, 176-177, 179-181, **11**, 139-140, **19**, 140

paracelcisme **12/13**, 59, 64, 69

pardon *zie*: remissie

pardon, generaal *zie*: generaal pardon

Parijse Commune *zie*: revolutie

Parijse Salon *zie*: Salon, Parijse

parlementair stelsel **21**, 170

parochies/-kerken **22**, 28, 31-32, 39, 46, 71, 174-175, **24**, 277, **25**, 68

partenreders **6**, 167

particuliere archieven *zie*: archieven: algemeen

Pasen (paaslam) **4**, 57, **5**, 26, 51, 53-54, 58, **10**, 62-63, 79, **12/13**, 36, 79, 275-276, **23**, 25

passerders **23**, 83

passementwevers **19**, 25

pasteibakkers **25**, 56

pastoors *zie*: priesters

- pastoraat **1**, 10, **6**, 67, **9**, 112, **19**, 32, **22**, 122, **24**, 124
 pastorale theologie *zie*: theologie, pastorale
 pastorale *zie*: herdersspelen
 pastorieën **54**, 58-59, **3**, 93, 95, **20**, 32, **21**,
 175-176, 179, 195-196, **23**, 121-122, **24**, 273-
 280
 pater noster (*zie ook*: gebeden; Onze Vader)
12/13, 198, 259
 patriërchaat **10**, 50, **11**, 98, **12/13**, 144, **15**,
 36, **22**, 79, 151
 patriciërs/-iaat **3**, 10-12, **10**, 51, **12/13**, 37,
18, 47-52, **22**, 214, **23**, 25, **24**, 47, 223-248
 patriotten/-isme/-tijd **52**, 96, 108-110, **1**, 79,
 4, 83, 85, **6**, 20, 133-134, **7**, 28, **12/13**, 227,
14, 112, **16**, 203, 213, **20**, 192, **21**, 92, **22**,
 236, 238, **24**, 52, 247, 261
 pastriek **11**, 180, 183, **12/13**, 217, **24**, 129
 patrocinium/-a **22**, 27
 patronaatsrecht *zie*: collatierecht
 patronymica **14**, 113, **18**, 66, **20**, 42, **25**, 154
 paus/-dom/-gezinden **54**, 82, **4**, 13, **5**, 91, **6**,
 155, **7**, 113, **8**, 87, **9**, 127, **10**, 81-83, 87, **11**,
 166, **12/13**, 56, 78, 94-95, 159, 164, **14**, 53,
 156-157, 166, 168-169, **15**, 136, 139, **16**,
 115, **17**, 132, 135-136, **19**, 19, **20**, 7, 108,
 138, **22**, 12, 15, 21, 35, 44, 132, **23**, 15, 21,
 53, **24**, 125, **25**, 27, 68, 83
 pauselijke bul *zie*: bul, pauselijke
 Peachy (=Beachy) Amish **24**, 166¹⁷ (*zie ook*:
 Amish)
 pelagianisme/-semi- **1**, 44, **9**, 110, **11**, 134,
12/13, 274, **19**, 31, 42, **22**, 170-174 *passim*
 pelgrims/-tochten **9**, 113-124, **11**, 178,
12/13, 198, 253, **16**, 10, 129-153 *passim*,
 169-171, **19**, 11, **24**, 167, **25**, 81
 pellers (*zie ook*: molens) **6**, 176-177, **24**, 212
 'Pellicanisten' **9**, 55
 penitentie *zie*: boete/-doening/-prediking
 penningen/-meesters **56**, 22, **5**, 89
 'Pennsylvania Dutch' **5**, 115, **12/13**, 227, **24**,
 168
 peregrinatio academica *zie*: reizen
 'perestrojka' **19**, 188
 periodieken **24**, 265
 persoonlijke ontplooiing **24**, 173
 persoonsregistratie *zie*: jodendom
 personele quotisatie' (*zie ook*: belastingen) **6**,
 166-168, **10**, 111, **11**, 109-117, **16**, 201, **24**,
 194, 196, 251
 pest/-huizen (*zie ook*: vee; pest) **54**, 197, **3**, 29,
14, 60, **15**, 88, **16**, 193, **20**, 57, **22**, 127, **24**,
 21, 164, **25**, 121
 peters/meters **19**, 53, 64
 philadelphische gemeenten **17**, 150, 152
 Philips Gloeilampenfabriek **24**, 229
 'philosophia Christi' **1**, 44
 'Physica' *zie*: Natuur- en letterkundig genoot-
 schap 'Physica' **10**, 104
 'pietas' *zie*: praktisch Christendom
 piëtisme/-ten **51**, 64, 66, 89, 126, 136, **52**,
 112, **1**, 35, 41, 62-64, **2**, 17, 78, **3**, 8, 60, **5**,
 108-109, 114, 116-117, **6**, 33, **7**, 27, **9**, 13,
 17, 20, 37, 110, 117, **10**, 106-107, **11**, 66,
12/13, 133, 171, 200, 237, **14**, 22, **15**, 20,
16, 10, 130, 136, 153, 183, 199, **17**, 85, 140-
 141, 150, 152, **18**, 19, 85, **19**, 117, 120, 125,
20, 25, 55, 60, 83-128, 157-179, 233, 238,
21, 202-205, **22**, 117-118, 169, 177, **24**, 141,
 156, **25**, 180
 pijniging *zie*: gerechtelijke verhoren
 piloten **21**, 186, 189-190
 Pinksterbeweging **2**, 22
 Pinksteren **51**, 84, 90, **3**, 26, **11**, 169, **15**, 110-
 112, **22**, 185, **23**, 9-29
 plakkaten **54**, 93, 106, 142-143, **56**, 2-4, 17,
 124-212 *passim*, 215-217, **1**, 78, **2**, 108, 112,
 125, **5**, 62, 91-92, **6**, 157, **10**, 35, 62, **11**, 87-
 90, 92, **15**, 37, 60, 65-78, **131**, **20**, 16, 103,
 129, 134, 137-139, 146-147, **22**, 37, 48, 51-
 53, 55, 58, 62-63, 65, 71, 225, **23**, 58, 75, **24**,
 12, 14-15, 192, 310, **25**, 11, 46, 48
 plat-Duits *zie*: taal: Nederduits (Plautdietsch)
 platonisme **12/13**, 187
 'platte bevel Christi' *zie*: gezegden
 platteland/-scultuur **20**, 11-60 *passim*, **21**,
 167, 231, **22**, 50, 97, 102, 115, 220, 227, **24**,
 150, 253, 263-271
 platwerkers **16**, 65
 Plautdietsch *zie*: taal: plat-Duits
 plicht **21**, 170
 pluriformiteit **20**, **8**, **22**, 116, 214, 211
 plutocratie **21**, 172
 pneumatocentrisme (*zie ook*: Heilige Geest)
1, 42
 pneumatologie (*zie ook*: Heilige Geest) **2**, 45-
 46
 poëzie *zie*: literatuur: poëzie
 pogroms **11**, 124
 polders/-jongens **15**, 70, **20**, 11-60 *passim*, **24**,
 253
 polemieken **53**, 117-119, **1**, 20⁷, 63, **2**, 12, 73,

- 79, **3**, 9, 48, 60, **4**, 32, 43, 46, 66, **5**, 19 **10**, 29-43 *passim*, **11**, 131, 171-172, 175, 177, **12/13**, 67, 78, 212, **14**, 8, 153-170, **15**, 65-78, 140, 177, 143, 150, **18**, 11-37, **20**, 83-128, 209, **21**, 92, **22**, 41, 47, 222, **24**, 84-85, **25**, 23-40, 58, 64, 84
- politiek/-litici/-tieke bewustwording **52**, 175-199 *passim*, **3**, 18-19, 39-40, 47, 79, **11**, 118-129, 169, **15**, 151-153, **17**, 89, **18**, 13, **21**, 165-197 *passim*, 230, **24**, 132, 181-182, 259-260, **25**, 231
- polygamie *zie*: veelwijverij
- Polyglotbijbel **8**, 110
- poorters/-boeken *zie*: burgers/-boeken
- porselein **24**, 217
- portfolio **24**, 61-65, **25**, 8, 85-112
- portretten (*zie ook*: afzonderlijke lijst van illustraties) **53**, 33-107, **6**, 206, **12/13**, 169-172, **15**, 91-95, 111, **17**, 191-192, **22**, 127, **25**, **23**, 34-36, 85, 125, 194, 218
- positivisme **12/13**, 287
- postmeesters **25**, 201
- postmodernisme **20**, 10, **24**, 161, 184
- potas/-fabricage/-handel **24**, 252
- pottenbakkers **54**, 189
- praktisch Christendom **19**, 173, **20**, 188, 229
- praktische vaardigheden **24**, 173
- preciezie **1**, 101, **14**, 109, **20**, 183
- predestinatie/-leer **2**, 94, **3**, 15-18, 31, **6**, 57, 141, **7**, 65, **11**, 132, 134, **12/13**, 184-185, 192, 261, 281, **14**, 8, 114, **16**, 186, **18**, 85, **20**, 7, 46, 93, 183, 219, **22**, 114, 167, 170, 225, **23**, 23, 26, 36
- predikant (*zie ook*: leraar/-sambt) **51**, 10, 17-49 *passim*, 71, 123-151 *passim*, **52**, 1-13 *passim*, 35, 44, 96-97, **53**, 1-32, 136, 140, **54**, 44-45, 122, **55**, 43-84 *passim*, 123, **2**, 76, 123, **3**, 18-19, 54-55, 81, 97, **4**, 57, 66, 68-69, 83, **5**, 21-22, 44, 49-49, 78, 92-93, 119, 149, **6**, 155-157, **8**, 15, 21, 30, 32, 99, **9**, 19, 24, 106, 112, **10**, 79, 83, 91, 102, **11**, 9, 11-43, 118, 131, **12/13**, 111, 125-126, 187, 208, **14**, 17, 103, 145-152, **15**, 19, 27, 66, 70, 72-73, 89, 125, **16**, 66, 68, 177-226 *passim*, **17**, 18, 88, 154-155, **18**, 11-37 *passim*, 47, 66, 83-100, 102-103, 112, **19**, 35, 37-38, 49, 55-56, 66, 108, 137-138, 149-150-153, 155, 178, **20**, 7-8, 11, 22, 24-25, 28, 32, 40, 50, 53-54, 57, 60, 62, 83-129, 137, 140-142, 144, 146-147, 159, 181-194, 195-217, 219-239, **21**, 9, 12, 15, 17-18, 124, 138, 153-154, 156, 159, 167, 169-1, 173, 176-197, **22**, 12, 22, 29, 31-32, 47-48, 57, 62, 64, 83, 94, 100, 104, 108, 169, 174-175, 209-213, 215, 220-223, 225, **23**, 7, 12, 19-21, 23, 34, 36, 38, 42, 46, 49-59, 66, 69-70, 75, 85, 91-92, 96-98, 107, 112-117, 119, 123-124, 130, 151, **24**, 20, 35, 140, 188, 198, 200, 202, 236, 241, 269, 274, 278, **25**, 42-43, 46-48, 51, 54, 60-62, 78, 81, 87, 89, 123, 131, 138, 147, 197, 200, 214, 223, 226
- predikantenverenigingen **20**, 202-203, 212, 213, 216-217
- prediking/preken/-bundels **51**, 152-166, 167-179, **52**, 31-33, **53**, 15, **54**, 38-39, **55**, 45-51, **1**, 8, 62-71, 79, **2**, 8, 91-104, **3**, 13, 15, 44, 50-51, **6**, 160-161, **8**, 10, 65-83, 85, **10**, 102, **11**, 12-13, 20, 33, 169, **12/13**, 281, **14**, 38, 145-146, 152, **15**, 88, 140, **16**, 181-183, 185, 188, 201-202, 205-210, **17**, 143, 145, 151, 153, **19**, 23, **20**, 91, 131, 164, **21**, 7, 190, 199-227, **23**, 51, **24**, 125, 129-131, 134, 168, **25**, 189
- preekbeurten/-diensten **54**, 50-52, **55**, 134-137
- preekmethoden **21**, 202-205
- preekstoel (*zie ook*: kerkgebouwen) **21**, 117, 124, 179, 200, **25**, 29
- preekverbod **2**, 121, **6**, 161, 163, **14**, 97, 103, **16**, 213, 19, 139, **20**, 103, **23**, 75, **24**, 193
- preëxistentie **6**, 163, **8**, 18-32 *passim*
- prefiguratie van Christus **21**, 24
- preken/-bundels *zie*: prediking/preken/-bundels
- Premonstratenzers **12/13**, 173-180, 194, **22**, 24
- prenten/-kunst (*zie ook*: portfolio; en, afzonderlijke index op illustraties) **9**, 113-124, **14**, 154, 161, **16**, 31, 65-110, 126, 155-176, 204, **17**, 13, **18**, 114, **20**, 75, 119, **21**, 7, 39-62 *passim*, **23**, 55, **24**, 55, 61-65, 254-255, **25**, 8, 23-40, 85-112, 127, 139, 167-195
- presbyteriale kerk *zie*: kerk
- presentia realis (*zie ook*: avondmaal; transsubstantiatie) **5**, 116, **12/13** 23, **19**, 12, **24**, **22**, 45
- prestige/-verhoging **24**, 239
- priesterschap van alle gelovigen (*zie ook*: opleiding; priesters/-schap) **3**, 34, **6**, 65-77, **12/13**, 251¹²
- priesters/-schap/-wijding (*zie ook*: geestelijkheid) **51**, 1-16 *passim*, 45, **52**, 1-14 *passim*, 16, 19, 22, 24-25, 27, 29, 44, **53**, 111, **54**, 98,

- 117, 122, 187, **56**, 4, 13, 17, 186, 199, **2**, 105, 107, 116, 122, 125, 127, **3**, 34, 72, **4**, 55, **5**, 22, 62, 64, 69, 73, 75-76, **6**, 25, 65-77, 139, 141, 143, **7**, 19, **9**, 106-110, **10**, 110, **11**, 100, 166, **12/13**, 24, 30, 32, 34, 36, 73, 173-176, 199, 240, 249, 251, 261-263, 271, **14**, 155, 159, **15**, 27, 125, 133, 142, **19**, 10, 31-34, 36, 42, 45, 48, 53, 56, 171, **20**, 23, 42, 108, 132, 181, **21**, 179, 190-191, **22**, 12, 21-48, 71-72, 76, 92, 99, 109, 112, 161, 174, 212, **23**, 9, 19
- prijfsboeken **23**, 111
- prijsvragen **55**, 45, **1**, 22, **5**, 90, **18**, 105, **20**, 197, **21**, 141, 149, 158-159, 161-162, **22**, 7, 21-33, **24**, 122-124, 127, 131-132
- prinsbisschoppen *zie*: bisschoppen
- prinsgezinden *zie*: oranjegezinden
- 'privatio boni' **12/13**, 187
- privé-bezit (*zie ook*: bezit) **24**, 205-222 *passim*
- privileges **2**, 116, **3**, 11, **8**, 35, **12/13**, 58, 222, **15**, 136, **16**, 73, **19**, 179, **20**, 53, 73, **22**, 75, 90, **23**, 151, **25**, 169-170
- Pro Excolendo Jure Patrio **24**, 235
- processen/-stukken (*zie ook*: gerechtelijke verhoren) **52**, 96-97, **1**, 75, **2**, 112-113, **7**, 9, 66-81, 89-91, **10**, 62, 73, 75, **15**, 124, 130, 147, **18**, 13, 28, 56, 66, **19**, 24-25, 43-46, 48, **134**, **20**, 42, 53, **22**, 49, **24**, 26-27
- processies **54**, 79, 196, **56**, 16, 24-25, 186, **9**, 105, **10**, 73, **19**, 45, **25**, 66
- procureurs(-generaal) **54**, 85, 102-123, 196, **55**, 146, **56**, 136-137, 164, 166-167, **22**, 45, 50, 53-54, 56, 58-59, 63-65, 70, **24**, 198-199
- proefpreken **5**, 115, **11**, 23, 61, 65, 80, **14**, 38, 91, **18**, 60-61
- profeten/profetiën (ook Zwickauer) **53**, 121, **54**, 111-136 *passim*, **56**, 124-212 *passim*, **2**, 33, 47, 63, 85, **3**, 26, **5**, 16, 33, 45, 47-49, 52-54, 56, 93-94, **6**, 65, 72, 102, 143, **7**, 57, 71, 99, 108, 110, **8**, 107, **9**, 58, 105, 110, **10**, 43, 56-59, 72, 86, **11**, 89, 169, 174, **12/13** 19, 31-33, 35, 40-41, 52, 71, 81-106 *passim*, 122, 198, **14**, 88, 157, **15**, 32, 34, 94, 141, **16**, 15, 76-77, **18**, 29, 95, 102, **19**, 7, 194, **20**, 45, **21**, 212-213, **22**, 52, 82, 85-86, 92-102, 149-150, 167, 175, **23**, 7, 9-29, 116, 133-149, **24**, 124, **25**, 67-68, 72, 76, 81-82, 191
- 'profeteren' *zie*: vrijspreken
- prognosticaties *zie*: almanakken en prognosticaties
- proletariërs/proto-/iaat **52**, 175-199, **2**, 87-88, **3**, 23, **6**, 149, **7**, 83, **10**, 41, 43, 51, **19**, 161, 183
- 'Proloog', toneelwerkgroep **7**, 96-97
- pronkzucht **20**, 147-148, **25**, 156
- Propria Cures* **2**, 82
- propaganda/-prenten *zie*: prenten/-kunst
- proselytisme **9**, 19, 22
- prosopografie **21**, 230, **22**, 43
- prostitutie/-tué(e)s **24**, 46, 143
- protestanten/-isme/-isering/-se richtingen **1**, 21, 45-46, **2**, 15, **7**, 41, **10**, 72, 80, **11**, 188, **12/13**, 22, 66, 216, 222-223, 240, 269, **14**, 22, **15**, 19, 26, **17**, 18, 84, 196, **19**, 9, 50, 169, 172, 191, **20**, 16, 25, 66, 78, 87-88, 181, 190, 193, 196, 203-204, 216-217, 229, **21**, 17, 41, 45, 60, 92, 126, 193, **22**, 17, 32, 39, 67, 70-71, 77, 82, 89, 221, **23**, 23, **24**, 20, 132, 162, **25**, 24-25, 37, 43, 46, 59, 66-68
- protestantenbond (*zie ook*: Nederlandse Protestanten Bond) **10**, 102-103, **19**, 152
- Protestantenvereniging **20**, 236
- Protestants Kerkbestuur in Ned.-Indië **2**, 155
- protestantbewegingen **24**, 263, 267-270
- Protocol van Emden **15**, 68
- pruikendracht **56**, 85-86, **18**, 67, **20**, 135, **21**, 230, **22**, 14
- psalmberijmingen/-gezangen (*zie ook*: bijbel, Oude Testament: psalmen; liederen: psalmgezangen) **56**, 83, **2**, 110, **16**, 9, 39-48, 210, **20**, 62, 81, 242, **21**, 23, 25-29, 211-227 *passim*, **23**, 77, **25**, 176-177, 189
- psychologie **1**, 85, **24**, 241
- psychopannychisme *zie*: zielelaap
- publieke kerk **52**, 111, **1**, 95, 97, 101-103, **10**, 33, 112, **15**, 89, **18**, 101, **19**, 42, 136, **20**, 9, 84, 127-128, 130-131, 133, 149, 182, **21**, 9, 203, **22**, 167, 209-227 *passim*, **23**, 76, 81-83, **24**, 200-202, 208, 260, **25**, 44, 126, 135-136
- puriteinen/-anisme **3**, 14, 16, **8**, 108, **9**, 15, 25, **10**, 50, 107, 187, **12/13**, 237, 242, **17**, 85, **20**, 9, 92-93, 111, 157, **21**, 19

Q

- Quaerendo* **8**, 109, **16**, 68, 7220, 243
- quakers **4**, 62, 65, **5**, 8, 95-113, **6**, 33-34, 74, 136, 141, 143, 156, **7**, 102, 8, 98, **9**, 9, 17, 22, 24, 47, 107, 109-110, 126, **10**, 86, **12/13**, 211, **14**, 42, 56, 61, 84, **15**, 157, **16**, 177, **17**, 136, 140, 150, 152, **18**, 61, **20**, 54, 59, 101, 157, **21**, 170, 181-182, **23**, 64, 75, **24**, 152, 165, **25**, 96²¹, 147

- Quellen und Forschungen zur Reformationsgeschichte* **1**, 31
- Quellen zur Geschichte der Täufer in der Schweiz* **1**, 31, **37**, **2**, **71**, **3**, **41**
- quietisme **12/13**, **211**, **17**, 131-152, **23**, **27**, **29**
- quotisatie, personele *zie*: personele quotisatie
- R**
- Raad van Beroerten (Bloedraad) **2**, 112-113, 115-116
- Raad van Brabant **22**, 70-71
- Raad van Indië **2**, 148, 153
- Raad van Kerken **7**, 103, **9**, **41**
- Raad van Vlaanderen **2**, 125
- Raad voor de Zending van de Nederlandse Hervormde Kerk **24**, 153
- raadpensionarissen **52**, 109, **23**, 150-151
- rabbi's **24**, 274
- raden/raadsheren/-leden **10**, 52, 98, **12/13**, 30, 32, 35, **24**, 260
- racisme **21**, 168, 171
- radicale reformatie *zie*: reformatie, radicale
- radio/-zenders **21**, 186, **24**, 171
- raketten *zie*: V1- en V2-raketten
- Rampjaar (1672) **53**, 192, **54**, 6, 18-19, **56**, 63-65, **1**, 91-92, **4**, 62, **6**, 38, 149, 156, **18**, 101, **20**, 146, **23**, 150
- Rassemblement du peuple français (RPF) **9**, 110
- rassenleer **11**, 122, 129, **21**, 170-171, **24**, 263, 270
- ratio/-nalisme/-naliteit **51**, 81, 83, 136, **1**, 79, 101, **2**, 57, **3**, 36, **6**, 24, 29-33, 102, 143, **9**, 16, **10**, 42, **11**, 26, **14**, 8, **15**, **22**, **17**, 134, 150, **18**, 102, **19**, 124, 147, 171, **20**, 115, 120, 122, 127, 157, 161, 187, 190, 213, **22**, 117, **23**, 98
- razzia's **21**, 179, 181, **24**, 273-280 *passim*
- rechters/-sgeleerden **2**, 110, 121, **15**, 147, **22**, 24, 43, **24**, 198, **25**, 48
- rechtspraak/-rechtzaken **22**, 51, 56-57, 59, 213, **24**, 171
- rechtsstaat **22**, 115
- rechtstoestand, gemeenten *zie*: gemeenten: algemeen
- rechtvaardigheid, sociale *zie*: sociale rechtvaardigheid
- rechtvaardigingsleer
algemeen **4**, 11
sola fide **1**, 44, **2**, 42-45, **3**, 34, 39, **4**, 47, **6**, 15-16, **7**, 61, **9**, 108, 110, **11**, 25-26, 169, 173, 175, **12/13** 23-25, 129, 187, 190, 192, 199, 217, 255, 264, **19**, 7, 11, 13, 31-35, 47, 75, 174, **22**, 148, 161-171, 173, 177, **23**, 16, 23
- sola scriptura **1**, 42, 44, **2**, 42, 7, 65, **12/13**, 23, 143, 244, 251, 261, 270, **15**, 33, **19**, **11**, **22**, 143, 164, 166, 172, 174-177, **23**, 16, 22
- rechtzinnigheid *zie*: orthodoxie
- reconciliatie *zie*: verzoening
- Reconciliatie, Akte van *zie*: Akte van Reconciliatie
- redelijk christendom **51**, 81, **6**, 162, **22**, 177
- redelijke godsdienst **6**, 143, **11**, 26, **18**, 83, **21**, 76-77
- rederijkers
kamers **6**, 134, **9**, 53-103 *passim*, **12/13** 22, 27, **15**, 104, **16**, 11-38, 172, **20**, 62, 72, 74, **22**, 111, 207, **23**, 39
- spelen *zie*: literatuur: rederijkersspelen
- reders **54**, 22, **17**, 145, **20**, 39, **21**, 145, **24**, 192, 194-196
- redevoeringen
afscheidscolleges *zie*: universiteiten
- herdenkingsredes **24**, 139-158
- oraties/inauguraties **24**, 129, 310
- redgers **15**, 69, **20**, 131, 145
- Reductie, tractaat van **15**, 65-67, **20**, 130, 133-134, 137, 149, **24**, 208
- reformatie
algemeen **51**, 49, **53**, 109-144 *passim*, **3**, 11-12, 29, 46, 48-49, 56-57, 80, 94, **4**, 34, 40, 44-45, **4**, 66, 68, 85, **5**, 11, **23**, 86-87, 91, **6**, 7-8, 25, 29-30, 51, 55-56, 65, 96, 156, **7**, 15, 42, 45-49, 101, 110, **8**, 86, 107, **9**, 12, 53-57, 104-112, **10**, 29, 40, 49, 54, 72, 76, **11**, 9, 88, 99-108, 167, 170, 184, **12/13**, 14, 56-70 *passim*, **12/13**, 108, 133, 137-138, 162, 181, 181-194 *passim*, 212-213, 251, **15**, 10, 20-21, 121-127, 129, 131, 133, 135-142 *passim*, 143-147, **17**, 9, 33, 91, **18**, 7, 114, **19**, 7, 9-13, 15-28, 29-42 *passim*, 43-51, 65, **20**, 9-10, 13, 15-16, 33, 51, 61-62, 71, 89, 93, 130, 157, 181-182, 198, **22**, 12, 38, 43-44, 46-47, 143, 159-177, **23**, 11, 15, 19, 24, **25**, 41-64 *passim*, 66
- calvinistische **1**, 46, **2**, 64, **3**, 7, 10-20, 37, 42, 48-49, **6**, 14, **15**, 33, 123, **20**, 181-182, **24**, 164

- doperse **1**, 36-53 *passim*, **2**, 14-17, 26, 36-61, 74, 77, 109-110, **3**, 28, 48-49, **5**, 12, 119, **6**, 99, 101, **9**, 54, 111-112, **12/13** 13-28, **19**, 7, 29, 43-51, **20**, 46, 69, 87, **21**, 49, **22**, 159-177, **23**, 9-29
- erasmiaanse **14**, 179, **15**, 125, 136-137
- 'frühbürgerliche' **10**, 42, 49-50, **12/13**, 250, **15**, 121-127
- lutherse **1**, 46, **2**, 12, 38, 40-41, 64, 105, **3**, 48, **4**, 65, **5**, 24, **6**, 7, **9**, 10, 54, **15**, 33
- nadere **16**, **8**, **20**, 84-85, 109, 118, **21**, 203, **25**, 180
- protestantse ('magisterial') **1**, 41, 44-46, **2**, 9-10, 14-15, 26, 32, 37-40, 45, 64, 105, 109, **3**, 11-13, 24, 27-28, 48-49, 80, 86, **5**, **21**, **6**, 13-15, **9**, 109, 119, **10**, 81, **12/13**, 162, **14**, 179, **15**, 27, 123, **22**, 167¹³
- radicale **53**, 109, **54**, 74-202, **56**, 124-212, **1**, 8, 36-53, **2**, 13, 27, 37-38, 42, 72, 78, 106, **3**, 9-20, 37, 39, 48, 80-81, 83, **4**, 40, 48, 82-87, **5**, 19-76, **6**, 13-15, 25-26, 52, 165, **7**, 9, 20, 54, 82, 101-102, 109-115, **8**, 19, 41, 106, 114, **9**, 10, 107-109, 111-112, **10**, 14-15, 29-43 *passim*, 56, 58, 70-74, 86, **11**, 89, 179, 188, 191, **12/13**, 13-28 *passim*, 32, 56, 69, 107-138, 156, 195-198, 231, 271, 285, **14**, 9, 179-181, **15**, 11, 20, 25-36, **17**, 16-17, 193, **18**, 114, **19**, 7, 9-13, 28, 44, **20**, 46, 52, 87, 181, **22**, 80, 159-160, 167¹³, **23**, 9-29, **24**, 157-158, **25**, 67, 70-71
- Zuidduits-Zwitserse **15**, 123, **22**, 175
- Zwingliaanse **6**, 99
- regenten/-oligarchie (*zie ook*: weeshuizen) **1**, 89, **6**, 106, 137-153, 155, **15**, 78, **20**, 92, 109, 184, **21**, 108, **22**, 212, 237, **24**, 47, 185-203 *passim*, 226-227, 260-261
- regeringsreglementen **24**, 195, 200
- Regerings Reglement voor Ned. Indië **2**, 148-149, 151
- regionale geschiedenis *zie*: geschiedenis, regionale en lokale
- registers der doden *zie*: doop-/trouw-/ en begraafregisters
- registers van lidmaten *zie*: lidmaten, lijsten
- registratie (archieven) *zie*: archieven: algemeen
- Reglement voor de Studenten der Kweekschool van de ADS* **14**, 45
- reguliere monniken *zie*: kloosterlingen
- 'Reichsregiment' **23**, 18
- Reistischen **19**, 109-115, 121, **21**, 113, **24**, 161-164
- reizen/-literatuur (*zie ook*: itinerarium) **53**, 10-11, **2**, 118, **3**, 44, **5**, , 162, 236 **12/13**, 57, 15, 84, 18, 56-57, 63, **21**, 7, 133-134, 136, **22**, 73, 76, **24**, 49, **25**, 201
- rekeningen/rekenkamers **22**, 49
- rekenmeesters *zie*: schrijf- en rekenmeesters
- reken scholen **25**, 143
- rekkelijken/-heid **1**, 99, 101, **6**, 155, **14**, 87-110 *passim*, **16**, 180, **20**, 183
- reliëken **12/13**, 198, **20**, 129, 138, 144, **25**, 66, 68, 84
- religievrede *zie*: godsdienstvrede
- 'Religionsfrid' *zie*: godsdienstvrede
- remissiebriefven **22**, 69-77
- remonstranten/-ie/-isme **52**, 97-98, **54**, 3, **55**, 42-84 *passim*, 127-128, **1**, 62, 73, 91, **3**, 43, 53-54, 90, **4**, 50, 62, 87, **5**, 109, **6**, 65-66, 77, 105-123 *passim*, 156-157, **7**, 21, **8**, 108, **9**, 116, **10**, 77, 110, 112, **11**, 11-22, 28, 30-31, 36, 42, 72, 77, **14**, 8, 17, 24, 88, 94-95, 121²¹, 161-165, 169, 186-187, **15**, 86, 90, **16**, 24, 41, 65, 67, 69-70, 76-77, 171, 177, 180, 185, 201, **17**, 87, 142, 154-155, **18**, 49, 61, **19**, 8, 131-147 *passim*, 154, **20**, 10, 18, 24, 58, 101, 108, 121, 125, 181-194, 205, 211, 214, 224, 228, 230, 238-239, **21**, 77, 167, 170, 235, 240, **22**, 11, 214, 219-220, 222, 225, 233-237, **23**, 36-37, 84, 105, **24**, 123, 202, 311-312, **25**, 113-166 *passim*, 173-174, 180, 199-200, 222-223, 226
- Remonstrants Seminarie (*zie ook*: seminarie) **55**, 43-84 *passim*
- Remonstrantse Broederschap (*zie ook*: remonstrantisme) **14**, 174, **17**, 155, **20**, 184, 187, **22**, 233
- renaissance **3**, 77, **5**, 87, **12/13**, 68, 175, **14**, 179, **16**, 14, 28, 50, **17**, 138, **18**, 103, **19**, 15, **20**, 162, 236, **21**, 21, 23, 36, 38, 172, **23**, 39-40
- Renovatio ecclesiae nordlingiacensis* **52**, 1-13
- renten/-eniers/lijf- **52**, 22, **6**, 167, **11**, 110, 112-114, 116, 121, **12/13**, 126, 136, **14**, 112, **16**, 65-110 *passim*, 188, 219-220, **18**, 52, **19**, 50, **20**, 34, **22**, 21-33 *passim*, **24**, 189, 194-195, 200, 206-207, **25**, 221
- rentmeesters/-rekeningen **22**, 49, 53, 58, 65
- repressailles **21**, 188
- republikeinse gedachte **10**, 95
- Republiek der Verenigde Nederlanden **56**,

- 41-42, **6**, 137-153 *passim*, 154-157, 163, **7**, 27, **8**, 10, 36, 100, **11**, 109, **14**, 88, 169, 173, **15**, 69, 78, 104, **16** (themanummer) *passim*, **17**, 91, 119, 132, 140, 143, **18**, 45, **20**, 18, 84, 126, 128, 130-131, 137, 142, 192-193, **21**, 9, 12, 39, 108, 112, 230, **22**, 17-18, 116, 160, 210-211, 215, 219, 22, 223, 226, **23**, 33, 47, 150-154, **24**, 185-203 *passim*, 238, 250, 259-260, **25**, 78
- Republiek van Vlaanderen, Calvinistische **24**, 19
- requesten **20**, 99, **22**, 36, 113
- resolutieboeken *zie*: archieven: resolutieboeken
- Restauratie **10**, 72, **18**, 8
- restauraties *zie*: monumentenzorg
- restitutie (*zie ook*: herstel; wedergeboorte) **2**, 39, 44, **3**, 43, **5**, 31-35, **6**, 25-26, **7**, 94, 112, **10**, 48, **11**, 176, **12/13**, 59, 92-100, 182, 277, **19**, 34-35, 67-68, 74, **23**, 16, 25, 28
- Restoration (Eng.) **9**, 109
- retro-acta *zie*: burgerlijke stand
- Réveil (*zie ook*: Stichting Réveil-Archief) **51**, 66, 70-71, **1**, 79, **2**, 153, **11**, 66, **14**, 19, **15**, 18, **18**, 8, 86, 91, 93, 100, **20**, 157, 205, **21**, 133-145, **22**, 238-239, **24**, 140-141
- revolutie/-ionairen (*zie ook*: burgeroorlog) **3**, 10, 37, 46, **4**, 36, 40, **5**, 14, 20, 62, 68, **7**, 109-115, **9**, 109, **10**, 18, 49-50, 58, **11**, 179, **12/13**, 197-198, 209, 242, **14**, 88, **15**, 25, **19**, 9-10, **20**, 9, 134, **22**, 31, 113, 159-160, **23**, 24, 26, 28, **24**, 263
- Amerikaanse **6**, 102, **20**, 192
- Bataafse **16**, 213, **18**, 102, **20**, 193, **21**, 230, **22**, 238, **24**, 53, 261
- Engelse ('Glorious Revolution') **23**, 150
- Franse **51**, 124, **52**, 93-113, **4**, 83, **5**, 86, **6**, 74-75, 171, **7**, 27, 99, **14**, 112, **22**, 238, **24**, 165, 226, 261
- industriële **3**, 94
- Parijse Commune **2**, 20¹, **3**, 9, **19**, 161
- patriotse **22**, 236-238, **24**, 261
- Russische (oktober-)revolutie **3**, 10, **9**, 28, **19**, 179, 182-183, **24**, 151
- Rhapsodist, De* **52**, 107
- richterampten **18**, 66-67
- ridderhofsteden *zie*: heerlijkheden
- rijglifmakers **53**, 152
- Rijk
Duitse **15**, 132, **22**, 44, **24**, 265
Franse **20**, 193
- Habsburgse **20**, 45, 49, **22**, 44, **24**, 265
- Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie, **1**, 39, **8**, 41, **12/13**, 220, **17**, 93
- Romeinse **3**, 79, 98, **5**, 40, **11**, 188-189, **15**, 74, **22**, 172
- rijkdom **6**, 149, **24**, 205-222
- rijksdag **12/13**, 32, **25**, 117, 133
- rijkskamergericht **12/13**, 59
- Rijksprentenkabinet *zie*: musea
- rijkssteden, vrije (*zie ook*: steden) **3**, 10, 12, **10**, 54
- rijksuniversiteiten *zie*: universiteiten
- 'Rijnlandse Confessie' *zie*: geloofsbelijdenissen
- Rijnsburger Collegianten *zie*: Collegianten, Rijnsburger
- Rijper Sociëteit *zie*: sociëteiten: Rijper Sociëteit
- rijstellers **6**, 177, 183-184
- Ring(en) **1**, 18, **2**, 82, **5**, 9, **10**, 104, **14**, 22, **20**, 227, **21**, 183
- Robbert Robbertsvolk **1**, 72
- Rode Kruis **6**, 40
- roken *zie*: tabak
- rolreders **6**, 168
- romaanse kunst *zie*: kunststromingen
- romantiek **20**, 164, **21**, 168, **24**, 264
- Romeinse Rijk *zie*: Rijk, Romeinse
- ronseling/-aars **17**, 114-115
- Rooms-Duitse Rijk *zie*: Rijk, Heilige Roomse
- rooms-katholicisme/-ieken *zie*: catholicisme/-ieken
- Rotterdamse Gymnasiasten Bond **19**, 158
- rouwkleding *zie*: kleding
- rouw/-borden/-tekens **21**, 13, **24**, 232, 236
- Royal Society of Science **6**, 147
- rozenkrans **11**, 178, **12/13**, 198
- RPF *zie*: Rassemblement du Peuple Français (RPF)
- Ruslandvaarders **4**, 62
- ruzie *zie*: leefwijze, doperse
- S**
- saainijverheid/-wevers (*zie ook*: textielnijverheid) **24**, 9, 21, 42
- sabbatschending (*zie ook*: zondagsrust) **1**, 78, **20**, 100, **22**, 214, **24**, 179-180, **25**, 63
- sabbatsjaar **6**, 83
- Sacrament/-sdag, Heilig (sacrament van het altaar) **52**, 44, **56**, 5, 25, **1**, 75, **11**, 91, **12/13**, 18, 24

- sacrament(ar)isme/-ariërs **54**, 74-202 *passim*, **56**, 144-145, 167, 172, 174, 186, 214, **1**, 24, **3**, 15-20, **4**, 68, **5**, 22, 58, 60, 64-65, 76, 116, **6**, 7, 21, 24, 63³², 164, **8**, 109, **9**, 54, 60¹⁴, **10**, 40, 44, 75, **11**, 103, **12/13**, 15, 17-18, 21-22, 27⁶⁴-28, 29-32, 35-39, 71, 86, 95, 104, 182, 198-199, 206, 269, 287, **15**, 10, 121-127, 129-134, 135-142, 143-147, **19**, 11-12, 27³⁴-28, **20**, 29, 76, 182, **22**, 36, 59-60, 66-67, **23**, 24, **24**, 10-11
- sacramenten **51**, 1, 89, **54**, 116, 149, 151, 196, **56**, 7-8, 23, 136, **1**, 49, 75, **2**, 20, 107, **3**, 13, 17-19, 27, 30, 75, **4**, 11, 53-54, 57-58, **5**, 22, 26, 64, 90, 116-117, **6**, 24, **7**, 61, **8**, 108, 111, **9**, 57, 105, 107, 109, **10**, 48, 60, 79, 177, 183, **12/13**, 24, 31-33, 48, 59, 125, 128-129, 144, 184, 204, 206, 208-209, 216, 220-221, 250-251, 253, 257, 261, 263, 274, 277, **14**, 162, 167, **15**, 26, 67, 91, 121, 130-131, 136, **17**, 79, **18**, 36, **19**, 7, 13, 22, 29-42, 44-45, 53, 59, 62-64, 66-67, 69, 73-75, **20**, 47, 132, 142, 144, **21**, 9, **22**, 45, 52, 54-56, 58-59, 61, 64, 66-67, 76, 113, 130, 161, 163, 166, 168, 174, 176, 217, 235, **23**, 14, 19, 28, 56, 59, **25**, 66, 77
- sacramentsschenders **20**, 16
- Saint-Simonisme **10**, 72
- salariëring **51**, 130, **54**, 9-65 *passim*, **55**, 51-84 *passim*, **56**, 93-95, **10**, 98, **14**, 11-53 *passim*, **18**, 83, 89-92, 98-99, **20**, 181-184 *passim*, **22**, 21-32 *passim*, 43, 47, **23**, 122, **24**, 221
- Salon, Parijse **24**, 228
- samenspraken *zie*: disputaties
- samenwerking, kerkelijke
algemeen **20**, 195-217 *passim*
doopsgezind-remonstrantse **6**, 74, **20**, 181-194
'Samen op weg'-kerken **20**, 10
- 'Sanhedrin' **32**, 112
- santri **2**, 146
- satan *zie*: duivel
- satijnwerkers **16**, 69
- satires *zie*: literatuur: satires
- satisfactie/-leer **6**, 163, **20**, 188, 219, **22**, 166, 168, **23**, 15, **25**, 113
- sauvegarde *zie*: vrijgeleide
- schaapsherders **2**, 117
- schaliedekkers **54**, 143
- schatbeurders *zie*: belastingen
- scheepsbevrachters **17**, 119, **18**, 50
- scheepsbouw/-volk **1**, 88, **16**, 189, **21**, 108, 231, **24**, 257
- scheepstimmerlieden **10**, 97
- scheepvaart/-contracten/-convooiën/-namen **54**, 194-195, **7**, 24, **16**, 200, **18**, 41-44, 48, **20**, 13, 18, 40, **21**, 231, **22**, 103, **24**, 165
- scheiding kerk en staat *zie*: kerk en staat
- scheldnamen *zie*: gezegden
- schepenen **24**, 47, 260
- schepentrouwboeken *zie*: doop-/trouw-/begraafregisters
- schepping **3**, **24**, **7**, 58-59, 95, **12/13**, 186, 187, **19**, 58, 68
- Scherp Plakkaat **15**, 65-78, **20**, 138, **22**, 224, **24**, 209, **25**, 49
- scheuringen *zie*: geloofstwisten/-verdeeldheid
- schijnheiligheid **2**, 18, **6**, 11-12, **14**, 180, **23**, 47, **24**, 180, **25**, 66, 148
- Schild, Het **4**, 56
- schilderijen/-kunst (*zie ook*: kunstverzamelaars) **54**, 99, 115, **6**, 9, 105-123, 124-136, **9**, 117, 121, **15**, 79-96, **16** (themanummer) *passim*, **17**, 189-197, **19**, 133, 135, **20**, 58, 60, 118, **21**, 21-38, **22**, 237, **23**, 44, 80, 89, **24**, 214, 217, 222, 228, **25**, 125, 142, 153
- schippers **52**, 79, **10**, 97, **16**, 66, **17**, 114, **20**, 18, 23, 25, 27, 33, 44, 54, **21**, 230, **22**, 85, 115, **23**, 33, 49, **24**, 187-188, 196, 200, **25**, 89
- Schleithemer artikelen *zie*: Broederlijke Vereniging
- Schmalkaldisch Verbond **23**, 12
- schoeisel **22**, 114, **24**, 214
- schoenmakers **52**, 36, **54**, 68, 102-103, 125, **12/13**, 43, **14**, 99, **15**, 33, 68, **19**, 112, **22**, 55, **24**, 232, 238
- scholastiek **2**, 41, 56, **10**, 85-86, **12/13**, 208, 216, **19**, 18, 63, 65, **22**, 169-170, **23**, 18
- scholen/schoolwezen/scholing **56**, 26, **3**, 72, **8**, 9, 48-64, **9**, 22, **15**, 33, **16**, 166-167, **17**, 43, **19**, 50, 133, **20**, 27, 158, 192, 199, **21**, 155, 170, **23**, 40, **24**, 142, 173-174
- schoolmeesters/-opzieners/-ziekentroosters **52**, 44, **54**, 117, **56**, 4, **3**, 12, 43, 46, **6**, 186, **8**, 48-64 *passim*, **11**, 132, **16**, 26, 66, 69, 71-72, **18**, 13, 17, 20, **19**, 133, **20**, 24, 97, 110, 129, 131, 142, 144, 212-213, **22**, 39, 48, 56-57, 94, 106, **23**, 76, **24**, 196, 200, **25**, 53-55, 60, 143, 145, 151, 174
- schoonschrijvers **17**, 118
- schotschriften **11**, 131

- schoutambt **22**, 70
- schouwburgen *zie*: gezelschappen; Hollandse Schouwburg; toneel
- Schrift, De *zie*: bijbel
- schriftuurlijke liederen *zie*: liederen
- schrijf- en rekenmeesters **23**, 84, **25**, 151
- schrijnwerkers **54**, 113, 118, **22**, 106
- schrijvers/-sters **6**, 12, **11**, 115, **20**, 32, **22**, 10
- schuilkerken (*zie ook*: huiskamervergaderingen, kerkgebouwen) **56**, 39-62 *passim*, 78-96, **1**, 77, **3**, 84, 5, 87, 89, **6**, 155, **14**, 155, 160, **15**, 88, **18**, 101-103, **20**, 29, **21**, 9, 14, 16, 46, 109, **22**, 214
- schuilplaatsen **20**, 18-32, **22**, 13, 49-67 *passim*, 79-118 *passim*, **25**, 44, 46
- schuimakers **22**, 63, 101
- schuld/-bekentenis/-belijdenis **2**, 92, **10**, 52, **12/13**, 263, **17**, 77, 101-130 *passim*, **18**, 98, **20**, 165, **21**, 14-16, **22**, 204, **23**, 124, **24**, 169, 197
- schutterij *zie*: burgerwacht
- 'Schutzbrief' **17**, 144
- 'Schwärmer' **1**, 50¹⁶, **2**, 36, 38, 57, **5**, 19, **7**, 45-48, **9**, 104-109, 111, **12/13**, 195, **20**, 16, **23**, 11, 13, 18, **25**, 46
- Schwenckfeldianen **53**, 121, **11**, 186, **12/13**, 56-70, **20**, 21, 34, 50, **22**, 209, 221
- SDAP *zie*: Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP)
- SEA leesgezelschap *zie*: leesgezelschappen
- secten/-arisme **56**, 53, **3**, 27, 31, **4**, 38, **6**, 156, **8**, 86, **9**, 108, **10**, 49, 56, 79, **12/13**, 40-55 *passim*, 74-75, 181-182, **15**, 132, **18**, 96-97, **19**, 125, **20**, 16, 24, 54-55, 60, 101, 139, 142, 243, **21**, 76, **22**, 40-41, 112-115, 172, 209-227 *passim*, **25**, 46
- seculiere geestelijken *zie*: geestelijkheid: kunniken
- secularisatie **2**, 66, **3**, 38, **6**, 98, **9**, 116-117, **12/13**, 226-232, **14**, 85, **15**, 20-22, **20**, 10
- seizoenarbeid/-ers **20**, 13
- seksen, scheiding naar **24**, 168, 183
- seksualiteit *zie*: sexualiteit
- seminarie (kweekschool)
- baptisten **8**, 10
- doopsgezinden/remonstranten **51**, 67, 125, 127, 135-140, **52**, 97, **53**, 3-32 *passim*, **54**, 7, **55**, 43-84, **1**, 12-14, 63, 101, **2**, 9-10, 72, 76, **3**, 43, 53, 55, **5**, 87-88, 109-110, 119, **6**, 7, 17, 75, 154, 170, **7**, 96, **8**, 18, **9**, **11**, **10**, 59, **11**, 9, 11-43 *passim*, 44-86, 169, **12/13**, 284-288, **14**, 7, 11-53, 94, **16**, 185, 193, 201, **17**, 154-155, **18**, 87, 91, 125, **20**, 186, 188-190, 193-194, 197, 200, 206, 214, 216, 219-224, 230-231, 238-239, **21**, 136, 147, 153, 156, 187, **23**, 92-93, 97-98, 103-118 *passim*, 119, **24**, 122-125, 128, 130, 140, 193, 260
- luthers **11**, 52, **14**, 24, 36, **24**, 123, 130
- rooms-katholiek **24**, 133
- sociniaans **8**, 18-32 *passim*
- sententies/-boeken (*zie ook*: archieven) **54**, 74-202 *passim*, **56**, 144, 213-217, **1**, 72, **2**, 83, 122, **10**, 49
- separatisme **3**, 9, 19, **19**, 113, **24**, 271
- servetwevers **23**, 76
- sexualiteit (*zie ook*: ontucht) **3**, 10, **10**, 59, **11**, 190, **12/13**, 72-74, 187, 189 **14**, 180, **17**, 99, **19**, 41, 193, **24**, 174, **25**, 73-75, 79-80
- SGP *zie*: Staatskundig Gereformeerde Partij (SGP)
- Short Titel Catalogue Netherlands **8**, 65
- Sicherheidsdienst **21**, 177, 182
- sieraden (*zie ook*: luxe) **20**, 135, **21**, 117, **24**, 159, 214, 216-217, 222
- simonie **20**, 142
- sjouwers **6**, 183
- Slag om Arnhem **21**, 175
- Slag bij Jemgum **25**, 46
- Slag bij Waterloo **21**, 144
- slaven/-ernij **20**, 163, **24**, 257
- sleutel van David *zie*: bijbel: uitleg
- 'slijkgeuzen' **20**, 183
- sloffenmakers **23**, 56
- slotenmakers **54**, 116, **12/13**, 46
- smalweversgilde *zie*: gilden
- smeekschriften/verzoekschriften **22**, 69-77 *passim*, **23**, 7, 150-154
- soberheid *zie*: leefwijze, doperse
- Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP) **24**, 266
- sociale achtergronden/strijd **52**, 175-199, **3**, 9, **6**, 148, **14**, 95, **21**, 7
- sociale controle **21**, 234, **23**, 63, **24**, 170-172, 181
- sociale distinctie **24**, 171
- sociale dynamiek **24**, 258
- sociale geschiedenis *zie*: geschiedenis, sociale
- sociale (des-)integratie **2**, 66, **3**, 9-10, **6**, 149, **8**, 32, **22**, 46
- sociale rechtvaardigheid **15**, 156, 159, **22**, 186

- sociale stratificatie (status) **10**, 52-53, **11**, 109-117
 sociale zekerheid/-suitkeringen **24**, 159, 173-176, 182
 socialisatie **24**, 173, 181
 socialisme/-ten **52**, 175-199 *passim*, **2**, 20-21, 69, **3**, 9, 22, 29-31, **6**, 63, **8**, 86, **9**, 112, **10**, 41, 71-72, **11**, 185-193 *passim*, **14**, 50, **19**, 161, **22**, 118, **24**, 263, 266-267
 sociëteiten, burger- **24**, 233
 sociëteiten, doopsgezinde
 algemeen **52**, 111-112, **55**, 43-84 *passim*, **1**, 18, 25, **11**, 49, **16**, 179, 216, **21**, 131,
 Algemene Doopsgezinde Sociëteit *zie*: Algemene etc.
 Friese Doopsgezinde Sociëteit **51**, 129-130, 183, **1**, 18, 102, **2**, 10, **6**, 159, **7**, 96, 100, **11**, 49, 55, 57-58, **14**, 12, 23, 25, **16**, 178, 181-182, 222, **20**, 193, **24**, 194
 Groningse Doopsgezinde Sociëteit **2**, 81
 Rijper Sociëteit **51**, 130, **52**, 80-82, 93
 Sociëteit der Groninger Oude Vlamingen **55**, 50, **56**, 81-109, **10**, 108, **16**, 178, **18**, 53-82, **20**, 109, **21**, 231-232, **24**, 30-35, 214, 216, 222
 Sociëteit Dg. Gemeenten in Groningen, Drente en Oostfriesland **1**, 25
 Waterlandsche Sociëteit van Noordholland en Westvriesland *zie*: Rijper Sociëteit
 Zonnistische Sociëteit **53**, 193-194, **16**, 177-226 *passim*, **17**, 143, **20**, 116
 Zuidhollandse Sociëteit **55**, 52, 133-137, **11**, 11
 Society for Biblical Literature **10**, 27
 socinianen/-isme **52**, 96, **53**, 156, **54**, 3, **55**, 60, 71-72, **56**, 46-63, **1**, 63, **2**, 84, **5**, 109, **6**, 32-33, 156-157, 159, 161-163, **8**, 9, 18-32, 98, **9**, 126, **10**, 10, 38, 77, 80, 85-87, **14**, 30, 88-89, 98, 103, 109, 121²¹, 156, 166, **16**, 177, 180, 187-188, **18**, 55, **20**, 99-103, 112-115, 120, 142-145, 147-149, 185, 187-188, **21**, 45¹⁵, **22**, 234, **23**, 38, 52, 75-77, 82-84, 150-151, 193, **24**, 310-313, **25**, 113-166 *passim*, 196-198, 201
 sociologen/-gie **24**, 223
 sodomie **2**, 107
 sola fide-leer *zie*: rechtvaardigingsleer: sola fide
 sola scriptura-leer *zie*: rechtvaardigingsleer: sola scriptura
 soldaten (*zie ook*: krijgsmacht; Opstand) **2**, 116, **19**, 135, **20**, 31, 184, **22**, 52, 166, **23**, 67
 solidariteit **24**, 172, 174
 Sontvaart **1**, 89
 soteriologie *zie*: verlossingsleer
 Spaanse bezetting *zie*: Opstand
 specerijen **18**, 39-52 *passim*
 speculatie **18**, 45, **19**, 39
 spelen *zie*: gezelschapsspelen
Spectator, The **21**, 93
Spektator, De **52**, 106, **14**, 184
 spelling **3**, 60, **19**, 175-177
Spiegel Historiae **4**, 62
 spiegels **20**, 135, **21**, 106, **24**, 171, 214, 216-217, 222
 spijswetten **25**, 63
 spinnerijen **19**, 121, **21**, 95
 spinozisme **6**, 137-153 *passim*, **9**, 119, **14**, 55-85, **16**, 188, **20**, 187
 spionage **2**, 115, **17**, 193
 spirituelen **23**, 22
 spiritualisme/-ten **1**, 26, 40-42, 46, **2**, 36, 38, 56-57, 75, **3**, 52-53, 57, **4**, 17, 65, **6**, 24-26, 29-30, 32, 152, **7**, 47-48, **8**, 107-114 *passim*, **9**, 16, **10**, 9, 12-13, 16, 22-24, 42, 78-79, **11**, 181, 183, **12/13** 15, 17-20, 56-70, 72, 79, 104-105, 164, 185, 195-211, 218, 221, 248, 269-271, 281, **14**, 8, 85, 179, 186, **15**, 19, 121, 145, **16**, 118, 129-153, **17**, 16, 132, 140, 192, **18**, 7, 15-16, **19**, 16, 49, 122, **20**, 185, 238, 243, **21**, 45¹⁵, 54, **22**, 162, 164, 210, 212, 214-218, 221, 226-227, 234, **23**, 90, 109, 134, **25**, 35, 45, 59-64.65-84 *passim*, 155, 173, 191
 spiritualiteit **11**, 172, **12/13**, 129, 195-211, **16**, 129-153, **19**, 30, **20**, 44, 56, 126, **22**, 117
 SS (Schutzstaffel) **21**, 191, 195, **24**, 270
 staat/-konde/-smacht **2**, 66-67, **3**, 39, **5**, 37-38, **11**, 126, 184, **20**, 45-46, 192, **21**, 168-169, 171, **22**, 113, 115, **23**, 24
 staat, kerk en *zie*: kerk en staat
 Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) **3**, 37
 staatsburgerschap **21**, 197
 Staatscommissie (1891) *zie*: Enquêtemissie (1891)
 Staatsen **15**, 65, **20**, 83
 staatsgodsdienst/-kerk *zie*: kerk en staat
 staatsschulden **6**, 171, **11**, 44
 stad/-sbestuur (*zie ook*: magistratuur; geschiedenis) **1**, 98, **3**, 9-20, **5**, 22, 99-100, 102, **9**, 106,

- 10, 54, 95, **12/13**, 31, 250, **15**, 65-78, **18**, 24, **19**, 50, **20**, 32, 46, 58, 99, 138, 184, **22**, 50, 70, 102, 117, 211, **23**, 75, **24**, 9, 11, 14, 150, **24**, 195-198, 260
- stadhouders/-lijke restauratie/erfopvolging **54**, 75-202 *passim*, **56**, 6-7, 14-15, 20, 41, 161, 166, 174, 183, 185, **15**, 67, 69, 86, 130, **16**, 202-203, 213, **18**, 52, **19**, 48, **20**, 49, 52, 103, 139, 183, 192-194, **22**, 17, 37, 49, 52, **23**, 8, 75, 150, **24**, 40, 185-203 *passim*, 227, 260-261
- stadsbibliotheken *zie*: bibliotheken
- stadscultuur **24**, 265
- stads-, dorps- en landgezichten **24**, 254
- stadsrecht **3**, 11
- stadsreformatie *zie*: reformatie: algemeen
- stadsscholen **22**, 25
- stadsschrijvers **56**, 30, 37, **19**, 136
- stadsuitbreidingen **3**, 94-95, **20**, 13
- stakingen **21**, 185
- stand/-sbewustzijn (*zie ook*: elite) **23**, 26, **24**, 249-250
- Staten van Friesland **51**, 18, 48, **6**, 158-159, 161, 163, **11**, 88-92, **15**, 52, 62, 86, **17**, 65, **20**, 98, 102-103, 114, **21**, 230, **22**, 225, **24**, 185-203, 267
- Staten van Holland en West-Friesland **51**, 37, **55**, 80, **56**, 45, **5**, 89, **6**, 167, **7**, 24, **8**, 21, 29, **11**, 109-110, **15**, 71, **17**, 62, 89, **20**, 183, **23**, 53, 150-154, **24**, 310, **25**, 115, 169
- Staten van Overijssel **15**, 119, **18**, 24, 67
- Staten van Stad en Ommelanden **15**, 66-68, **20**, 130-131, 195
- Staten van Utrecht **20**, 113, 117
- Staten-Generaal **55**, 80, **56**, 41-42, **2**, 88, 148, 151, 153, **7**, 26, **10**, 92-95, 97, **11**, 51, **12/13**, 68-69, **15**, 77-78, 105, **18**, 27, **20**, 119, 139, **21**, 153, **24**, 195, 209
- Statenvertaling *zie*: bijbel: uitgaven
- staties **14**, 159, **17**, 62, **18**, 24, **22**, 223
- statistieken **18**, 39-40
- status, sociale *zie*: elite
- steenbickers **19**, 50
- steenverkoopsters **18**, 46
- stemkohieren *zie*: archieven: registers
- Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap* **1**, 26, 32, **2**, 72-74, **8**, 10, 88-94, **11**, 118, **18**, 126
- stempelelrijders **25**, 136
- stemrecht (*zie ook*: kiesstelsel) **20**, 137, **24**, 185-203 *passim*
- stichten/stiften **20**, 33
- Stichting voor Bijzondere Noden **6**, 41-42, **7**, 28
- Stichting Mesdagfonds **24**, 223-248 *passim*
- Stichting Réveil-Archief (*zie ook*: universiteitsbibliotheken: Amsterdam) **21**, 133
- Stichting Studie Nadere Reformatie **20**, 84
- Stichting Ten Kate **54**, 66-73
- stijfselfabrikanten **6**, 176, 179, 183, 185, **21**, 231, **24**, 212
- 'stillen in den lande' *zie*: gezegden etc.
- 'stiltzwijgen' (door ... besloten) **23**, 67
- Stoa **6**, 152, **12/13**, 60, **17**, 132
- stoeldraaiers **54**, 153, **56**, 217, **25**, 57
- stoffenwinkels *zie*: textiel
- stolpboerderijen *zie*: boerderijen
- stoomfabricage **6**, 174, 176-177, 182
- stormvloed(en) **5**, 109, **24**, 26
- straffen/-maat/-zaak (*zie ook*: geldboeten; gerechtelijke verhoren; overheid; rechtspraak) **53**, 142, **56**, 13-14, **23** 61-73 *passim*, **25**, 46, 55
- strafrecht/-wezen **24**, 241
- stratenmakers **10**, 97
- strijdschriften *zie*: polemieken
- strijken (*zie ook*: kleding) **52**, 100
- studentenalmanakken *zie*: almanakken
- Studenten Weekblad* **21**, 148, 156
- studentenverenigingen en dispuutgezelschappen
- algemeen **55**, 61
- Amsterdamsch Studenten Corps (ASC) **11**, 78
- Amsterdamsche Studentenbond **11**, 78
- Amsterdamse Vrouwelijke Studenten Vereniging (AVSV) **14**, 51
- Chrysostomus **14**, 40
- ETEBON **51**, 191, **5**, 115, **11**, 71, 76-79, 82, 86, **14**, 9, 19, 51, **15**, 11, **21**, 148
- Fac Tua **11**, 79
- 'Literis Orientalibus Sacrum' (LOS) **11**, 76-79, **14**, 51
- MODUS **11**, 78
- 'Studia Nos Iungunt' **11**, 77
- USA (Amsterdam) **14**, 51
- studentenverzetsgroepen **24**, 276-280
- studiedagen *zie*: werkgroepen
- successie, apostolische *zie*: apostolische successie
- Successio Anabaptistica* **53**, 21, 125, **54**, 98, **1**, 55, **5**, 63, **20**, 11-12, **23**, 109
- suikerfabrikanten/-bakkers **2**, 144, **22**, 75, 108

- Summa contra haereticos* **19**, 26³²
 supranaturalisme **6**, **17**, **163**, **20**, **214**, **220-221**, **23**, **98**
 Supreme Court (VS) **24**, **174**
 Survivors of the Shoah visual history Foundation **24**, **280**
 Symbolum Apostolicum (Apostolische Geloofsbelijdenis) *zie*: geloofsbelijdenissen
 synagoges **3**, **72-73**, **77**, **6**, **139**, **14**, **58**, **62**, **18**, **108**, **24**, **274**
 synodes **51**, **11**, **17-49**, **55**, **141**, **146**, **56**, **42**, **46-47**, **49**, **134**, **2**, **120**, **6**, **137**, **156-157**, **159**, **161**, **7**, **107**, **8**, **11**, **13**, **22**, **87**, **9**, **16**, **10**, **33**, **110**, **112**, **11**, **109**, **131**, **136**, **138**, **12/13**, **115-117**, **122-124**, **133-134**, **137**, **14**, **153**, **173**, **15**, **66**, **69-70**, **73**, **16**, **180**, **17**, **88**, **18**, **13-15**, **19-23**, **33**, **19**, **137**, **20**, **85**, **93-94**, **98**, **113-114**, **117-118**, **123**, **129**, **131**, **137-141**, **146-147**, **149**, **183-185**, **215**, **21**, **142**, **22**, **211**, **214**, **227**, **23**, **52-53**, **115**
 Systema Theologicum **11**, **22**, **26**, **29**, **34**, **37**, **60**
- T**
 taal/-gebruik/-kunde/-strijd (*zie ook*: tale Kanaäns; volkstaal)
 algemeen **18**, **17**, **19**, **8**, **122**, **124**, **175-189**, **20**, **46**, **21**, **63-96 passim**, **155**, **24**, **123**, **171**
 Arabisch **24**, **123**, **25**, **124**
 Aramees **24**, **123**
 Engels **19**, **179**, **188**
 Esperanto **24**, **266**
 Frans **23**, **49**, **24**, **14**, **265**, **25**, **191**
 Fries **14**, **23**, **112**, **19**, **175-178**, **181**, **188-189**, **20**, **26**, **22**, **10-11**, **126**, **131**, **263-271 passim**, **24**, **263-271**
 Germaans **19**, **181**, **189**, **24**, **263-267**
 Grieks **22**, **112**, **23**, **39**, **49**
 Gronings **20**, **246**, **22**, **126**
 Hebreeuws **22**, **112**, **23**, **49**, **24**, **123**, **25**, **124**
 Hollands **24**, **265**
 Hongaars **25**, **196**, **201**
 (Hoog)duits **17**, **29**, **19**, **178-183**, **188-189**, **21**, **15**, **124**, **23**, **49**, **24**, **109**, **168**
 inlandse **24**, **126**
 Latijn **22**, **43**, **112**, **23**, **39**, **49**, **24**, **127**, **129**, **25**, **191**, **196**, **201**
 Maleis **24**, **142**
 Nederduits (Plautdietsch) **5**, **115**, **19**, **175-189**, **22**, **126**, **24**, **159**
 Nederfrankisch **19**, **178**, **181**
 Nederlands/middennederlands **16**, **26-27**, **56³²**, **19**, **175-189**, **20**, **46**, **21**, **124**, **129**, **131**, **23**, **39**, **24**, **109**, **215**, **25**, **191**, **196**, **201**
 Nederpruisisch **19**, **178**
 Nedersaksisch **18**, **27**, **19**, **177-178**, **181**
 nordisch **24**, **263**
 'Oosters' **17**, **59⁸³**, **22**, **126**, **131**, **24**, **117**, **123-124**, **126**
 Oostfries **20**, **244**, **246**
 Pennsylvania Dutch **24**, **168**
 Romaans **24**, **265**
 Russisch **19**, **179**, **182**, **188**
 Saksisch **22**, **126**
 Slavisch **19**, **188**
 Spaans **19**, **179**
 Vlaams **16**, **56³²**, **19**, **181**
 volkstaal **5**, **22**, **12/13** **23**, **16**, **26-27**, **20**, **46**, **21**, **31**, **36**, **23**, **39**, **24**, **127**, **129**
 tabak/-roken **52**, **100**, **6**, **166**, **18**, **56**, **67**, **21**, **230**, **24**, **160**
 tabaksverkopers **16**, **69**, **17**, **112**, **20**, **40**
 tabernakel **3**, **72**, **17**, **189-191**, **195**
 Taborieten **19**, **24**
 Tachtigjarige Oorlog *zie*: Opstand
 'Täuferforschung' **1**, **37**, **40**, **2**, **36**, **56**, **59**, **4**, **63**, **65**, **10**, **42**, **46**, **57**, **12/13**, **9**, **181**, **14**, **179**
 Täuferquellen (*zie ook*: Quellen) **1**, **37**, **2**, **75**, **3**, **41**, **4**, **60**
 tale Kanaäns (*zie ook*: kanseltaal; taal) **21**, **203**
 talmoed **6**, **137**, **24**, **276**
 tamboerspelers **11**, **101**
 tarwe (*zie ook*: graan) **24**, **165**
 taschmakers **54**, **116**
 Tau, teken (*zie ook*: apocalyptiek; eschatologie) **54**, **83**, **156-159**, **12/13**, **64**, **22**, **151**, **23**, **19**, **25**
 technologie **24**, **160-161**, **173**, **176-181**, **183-184**
 teerkopers **16**, **73**
 tegelbakkers **16**, **42**
Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden **21**, **99**, **110-111**, **129**
 tekeningen/-kunst *zie*: prenten/-kunst
 tekstedities/-kritiek *zie*: bronnenuitgaven
 telefonie/-grafie/-isten **10**, **97**, **24**, **180-182**
 teleologie **15**, **155-157**
 televisie **24**, **171**, **178-179**, **182**
 tempel/-afdracht **3**, **72**, **75**, **6**, **82**
 Ten Kate-Stichting *zie*: Stichting Ten Kate
 tentoonstellingen **1**, **64**, **2**, **8**, **91**, **3**, **42**, **5**, **120**, **6**, **7**, **7**, **100**, **9**, **10**, **10**, **59**, **14**, **184**, **19**, **43**, **22**, **8**

- terechtstellingen **52**, 1, 27, 30-44 *passim*, **53**, 139-140, **54**, 74-202 *passim*, **55**, 124, **56**, 7-38 *passim*, 124-212 *passim*, **1**, 72, **2**, 117-119, **5**, 13, 30, 43-44, 61, 64, 91, **8**, 24, 42, **10**, 17, 19, 63, **11**, 89-90, 93-94, 100-106, 135, 181, **12/13** 30, 35, 37-38, 113, 118, 140, 206, **15**, 31, 135, 137, 139, **16**, 113, **17**, 9, 14-15, 17-20, 28, 30, 37, 92, **18**, 29, 116, **19**, 10, 25, 44, 56-57, 90, 93, 98, 101-102, 192, **20**, 15, 26-27, 30, 32, 47, 61-63, 65, 134, 184, **21**, 7, 18, 46, 49, 54, 60, 182, 186, **22**, 37, 40, 45-46, 50-52, 54-55, 57-58, 60, 66, 71, 85, 95, 99, 108, 210, **23**, 25, 29, 55, 57-58, 133, 135, **24**, 11-15, 17-18, 22-23, 162, **25**, 11-12, 14-15, 33, 85-112 *passim*, 167
- 'Ter Galistin-groep' **21**, 189-190
- teruggang doopsgezinden *zie*: lidmaten: achteruitgang
- Test Act **23**, 151
- testamenten (*zie ook*: boedels) **52**, 45-48, **54**, 66-73 *passim*, **56**, 10, **5**, 87-88, 6, 127, 167, **15**, 31, **16**, 72-73, 79, 174-175, **17**, 68, 75, 142, 144-145, 148, **18**, 41, 49, **22**, 29, 39, 48, **23**, 89, **24**, 109, 113, 222, **25**, 116-166 *passim*, 223
- tetragrammaton (JHWH) **12/13**, 69
- textielfabricage/-handel/-arbeiders/-nijverheid/-winkels **52**, 176, **54**, 175, **1**, 105, **3**, 82, **6**, 111, **15**, 79, 86, 116-117, **16**, 204, **17**, 78, 92, 154, **18**, 42, 65-67, **19**, 125, **21**, 133, 232-233, **22**, 237, **23**, 56, 69, **24**, 9, 21, 187, 250, 252, **25**, 134-135 141, 231
- Teyler's Godgeleerd Genootschap **55**, 45, **1**, 22, **5**, 86-90, **6**, 133, **11**, 72, **24**, 122, 134
- Teyler's Museum **20**, 191
- Teyler's Stichting en Genootschappen **51**, 130, **5**, 7-8, 86-90, **14**, 20, **24**, 131
- Teyler's Theologisch Tijdschrift* **53**, 17, 19
- thee **21**, 230
- theïsme **23**, 121
- theocratie **5**, 33, **7**, 57, **9**, 108, **12/13**, 85, 182, **22**, 117, 213-214, **23**, 24
- theodicee **12/13**, 192
- theogonie *zie*: godenwereld, antieke *Theologia Deutsch* **8**, 109, **12/13**, 87³², 199, **14**, 180, **18**, 11, **20**, 244
- theologie, doperse (*zie ook*: bevrijdingstheologie, 'God is dood', hoop-, kruis-, moraaltheologie) **2**, 19-21, 36-61, **3**, 7-32, 39, 48, **4**, 32-49, **5**, 86-90, **6**, 11-23, 65, **7**, 9, 31-50, 109-115, **9**, 111, **10**, 60, **11**, 19, 168-169, **12/13**, 181-194 *passim*, **14**, 53, **15**, 151-153, 157, **19**, 38, 131-147 *passim*, **20**, 10, 195-217, **22**, 122, 159-177, 179-192, **23**, 39, **24**, 117-134
- theologie, fysico- **21**, 67
- theologie, leken- **23**, 17-19, 22, 26
- theologie, middeleeuwse (*zie ook*: scholastiek) **22**, 165-166
- theologie, moderne **20**, 220
- theologie, natuurlijke **1**, 43, **24**, 125
- theologie, pastorale **22**, 174, 176
- theologie, praktische **18**, 123, **24**, 123, 129
- theologie, reformatorische *zie*: gereformeerden; reformatie: algemeen en calvinistische
- theologie, verbonds- **22**, 144
- theologie, zwarte **12/13**, 197
- Theologisch Tijdschrift* **20**, 235
- Theologische Faculteit Amsterdam *zie*: universiteiten: Amsterdam
- Theologische Faculteitsvereniging **14**, 51
- Theologische Hogeschool der Christelijke Gereformeerde Kerken (Apeldoorn) **7**, 51
- theologische opleiding *zie*: opleiding, theologische
- theologische verhandelingen **11**, 173
- theosofie **19**, 162
- Theosofische Vereniging **3**, 51
- thomisme **11**, 175, 177, **17**, 89-91
- thora **3**, 31, 72, 90, **6**, 55
- Thuis en Uit* **3**, 45
- tibben **20**, 48, **22**, 114
- Tien Geboden/-borden **17**, 189-191, 194, 196-197, **19**, 37, **21**, 194, **24**, 207
- tienden **4**, 40, **6**, 82, **112/113**, 116
- Tiglerleen *zie*: fondsen
- Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* **14**, 184
- timmerlieden **6**, 167, **10**, 98, **20**, 159, **22**, 56, **23**, 34, **25**, 53
- Toerusting en Opbouw* **2**, 74
- toerustingswerk **24**, 156
- tol **3**, 11
- tolerantie (*zie ook*: godsdienstvrijheid) **52**, 97, **55**, 71, **1**, 46, 101, **2**, 15, **3**, 52, 57-58, 84, **4**, 14, **5**, 96, 110-113, **6**, 9, 20, 97-98, 149, 154-163, **7**, 26, **8**, 41, 61, 85, 102-103, 107-114 *passim*, **9**, 18-19, 22, **10**, 23, 35, 37, 88, 112, **12/13**, 31, 56-58, 66, 138, 156, 158, 211, **14**, 88, 180, **15**, 17, 63-78, **16**, 155, 180, 185, **17**, 48, 136, 149-150, 156, 192, **18**, 22, 64,

- 87, 101-102, **19**, 48, 119, 137, 143, 145-146, **20**, 8, 16, 20, 119, 139, 148, 160, 181, 183-186, **21**, 17, 46, 76, 109, 166-168, **22**, 16, 82, 160, 211, 225, 227, **23**, 91, 96-97, 100, 134, **24**, 208, 210, **25**, 41-64 *passim*, 80, 124
- Tolerantie-edict (313) **11**, 189
- toneel/-geschiedenis
algemeen **21**, 147-164, **22**, 207, **25**, 149
gezelschappen/schouwburgen **6**, 134, **8**, **95**, **98**, **21**, 147-164 *passim*, **230**, **24**, 249
- toneelstukken *zie*: literatuur
- Tooneel, *Het* **21**, 159
- topografie **14**, 177
- torah **22**, 185, **24**, 276
- tortuur *zie*: gerechtelijke verhoren
- Toscane, hertog van **25**, 160
- totalitarisme **3**, **39**, **11**, 126, **21**, 169, 171
- touwslagers/-rijen **54**, **22**, **20**, **39**, **24**, 212
- toverij **17**, 75-99
- Tractaat van Reductie *zie*: Reductie, Tractaat van
- tractaten *zie*: literatuur: tractaten
- tractors *zie*: technologie
- traditie (*zie ook*: kerk) **2**, 50, 62, 78, **3**, 30, 47, **6**, 26, 32, 50, 76, 181-182, **9**, 46, 49, 114, **10**, **21**, **73**, **11**, 177-178, 184, 193, **12/13**, 226-247, 284-288, **15**, **14**, **20**, 22-23, **19**, **7**, **11**, 61-62, 64, 66, 172, **24**, 159-184 *passim*
- training *zie*: opleiding
- traktementen *zie*: salariëring
- transportregisters *zie*: archieven: algemeen
- transportwezen **11**, 114, 116
- transsubstantiatie/-leer (*zie ook*: avondmaal) **54**, **91**, **5**, **64**, **10**, **40**, **12/13**, **18**, 176, 208, **15**, 130, 133, 145, **19**, 15-28 *passim*, **22**, **29**, 168
- Trappisten **10**, 24
- trekschuitvaart **24**, 212
- 'Treuherzigen' *zie*: Halbtäufer
- Tribune*, *De* **4**, 83
- triniteitsleer *zie*: Drieëenheid
- tripmakers **25**, 44, 56
- trommelmolens *zie*: molens
- troost/-brieven **22**, 127-129, 131-132, 146
- Trouw* **7**, 104, **8**, 13, **24**, 276
- trouw/-belofte, eed van **3**, 47, **12/13**, 224, **16**, 202
- trouwregisters *zie*: doop-, trouw- en begraafregisters
- tucht/-zaken, gemeentelijke en kerkelijke
algemeen **51**, 84, 90, **56**, 84-89, **2**, 30, 58, **4**, **10**, **6**, 14, 22-23, 32, 103, 155-157, **7**, 54, 05, **10**, 107, **11**, 25, **12/13**, 108, 121-122, 124-127, 130-131, 133, 137-138, 208, 232, 239, 241, 250, 263, **17**, 101-130, **18**, 121, **19**, 39-42, 90, 102, **20**, 9-10, 69, 85, 103, 122, 126, 132, 140-141, 143, 145, 147, **21**, 9-16, 106, **22**, 146, 161, 173, 176, 187-188, 211-213, 215, 221-222, 224, **23**, 7, 61-73, **24**, 163, **25**, 41, 43, 47²², 52-54, 57, 59, 64, 79
- ban **51**, 8, 18, **52**, 16, 49-75 *passim*, 77, 83-89, 96, 108, **53**, 110, 116, 119, 124, 126-127, **54**, 18, 21-22, 29, 130, **55**, 143, **56**, 53, 84, **2**, 31, **3**, 56, **5**, 31, **6**, 30, 99, 145-146, 164, 166, **7**, 19-20, 22-23, 26, 53, 57-58, 58, 62, 67, 92, 95, **8**, 21-24, 42, **9**, 57, **10**, 37, 49, 59, **11**, 134, 192, **12/13**, **22**, 121, 126, 129, 133, 143, 153, 208-209, 231, 239, 241, 267, 271-273, 278-280, 283, **14**, 87, 96-97, 167, **15**, 38, 55, 68, 75, 149-150, 159, **16**, 118, 124, 183-184, 189-190, 198, 205-208-210, **17**, 60-61, 66, 69, 80, 96, 101-130 *passim*, **18**, 8, 102, 119-121, **19**, 37, 39, 58, 71, 102-103, 107, 112, 118, 122, **20**, 23, 135, 148, 245, **21**, 106, **22**, 41, 47, 62, 110-111, 115-116, 124, 126, 213, **22**, 124¹⁷, **23**, 34, 36, 38, 61-73 *passim*, **24**, 159, 163-164, 166, 169-170, **25**, 52, 55-57, 62, 138
- censuur, kerkelijke **52**, 83-93, **54**, 58, **2**, 146, **20**, 129, 137, 147, **23**, 72, 81, 83
- discipline, kerkelijke **15**, 75, **17**, 61, **18**, 119, **20**, 148, **21**, 9-10, 13, 15-16, 170, **22**, 176, 188, 213, **24**, 163, 169-170
- mijden/-ing (*zie ook*: huwelijk: echtmijding) **52**, 49-75 *passim*, 77, 83-89, 53, 110, **3**, 56, **55**, 143, 146, **56**, 84, **6**, 30, 164, **7**, 19-20, 22-23, 26, 92, **8**, 42, 101, **11**, 134, 192, **12/13**, 279, 284, **15**, 139, 149, **16**, 124, 183-184, **17**, 60, 80, 101, **18**, 67, 102, **19**, 102, 107, 112, 118, **20**, 137, 245, **21**, 107, 112-116, 124, **23**, 62, **24**, 159, 163, 166, 169, **25**, 52-53
- Tübinger School **20**, 231
- tuinen/-aanleg/-bouw/-lieden **20**, 38, **21**, 63-96 *passim*, **24**, 44-45, 48, 51, 55, 57, 252, 254
- tulpenhandel **18**, 45, 49
- tulpomanie *zie*: tulpenhandel
- turf/-schippers **1**, 89, **18**, 86, **20**, 39, **21**, 101, 104, **24**, 221
- Turken (*zie ook*: Turkije, plaatsregister) **51**,

35, **53**, 134, **1**, 43-44, **8**, 33, 35, 38, **9**, 111, **11**, 134, **12/13**, 100, **14**, 166, **22**, 222, **23**, 13, 23, 134, **25**, 61

Turlupijnen **19**, 17

Twaalf Artikelen **56**, 46-47, 50-62, **24**, 84

Twaalfjarig Bestand **6**, 106, **14**, 154, **19**, 137

Tweede Kamer *zie*: Staten-Generaal
tweenaturenleer **2**, 52-55, **3**, 25, **7**, 60, **12/13**, 61, 190, **17**, 133, **20**, 188, **25**, 54

tweerijkenleer **3**, 10, **9**, 105, **19**, 12

tweesnijdend zwaard *zie*: zwaardmacht, leer van de

twijnders/-erijen **8**, 56

twistgesprekken, theologische *zie*: disputen

typografie *zie*: boekhandel

U

Uit het werk van Professor Dr. N. van der Zijpp **2**, 75

uitbuurten *zie*: voorsteden

uitdragers **25**, 53, 56

uitdrukkingen *zie*: gezegden en uitdrukkingen

uiterlijk vertoon **24**, 207

uitgevers *zie*: boekhandel/-productie

uithangborden **25**, 142-143

uitkeringen, sociale *zie*: sociale zekerheid

uitverkiezing, leer van de *zie*: predestinatie

Uitwendige Woord *zie*: bijbel: algemeen

uitwendige zending *zie*: zending

uitwijzing *zie*: verbanning

uitzet **14**, 149

Ukowallisten **51**, 11, **5**, 94¹, 111, **17**, 151, **20**, 109-110, 129, 135, 140, 142-145, 149, 247, **21**, 107-108, **24**, 30

Ultramontanen **20**, 200, 216

Unie van Utrecht **56**, 45, **6**, 155, **7**, 22, **11**, 130, **15**, 66, **20**, 182, 184, **21**, 108, **22**, 214, **24**, 208

unitarisme/-iërs **7**, 59, **12/13**, 155, 162, 167, **18**, **86**, **20**, 159, 237, **2**, 234, **25**, 127, 196-227 *passim*

universiteiten/-sbibliotheken **51**, 135-140, **9**, 107, 111, **15**, 33, **19**, 11, 81-82, **20**, 214, **21**, 7, 158-159, **22**, 24-25, 43, **23**, 18,

Amsterdam **51**, 139-140, **53**, 13, **1**, 35, 58, **2**, **73**, **3**, 45, **6**, 151, **8**, 69, **9**, 107, **10**, 59, **11**, 58, **14**, 7, 9, 11-53 *passim*, **14**, 55, 183-189, **17**, 34, 131², 146, 156, **19**, 8, 81-82, **20**, 241-247, **21**, 7-8, 133, 147-164 *passim*, 229, **22**, 239, **23**, 93, **24**, 264, **25**, 7, 85-

112, 157, 175

Bazel **18**, 12, 14, 20

Franeker **51**, 25, 43-44, **55**, 75-76, **6**, 159, **11**, 17, **15**, 89, **24**, 233

Frankfurt a.O. **25**, 197

Frankrijk **12/13**, 57

Genève **15**, 33

Groningen **2**, 81, **6**, 161, **10**, 9, **14**, 16, **15**, 73, **18**, 17, **21**, 231

Hamburg **19**, 81-82

Harderwijk **24**, 249

Heidelberg **15**, 33

Italië **12/13**, 57

Leiden **51**, 25, **6**, 106, **14**, 11-53 *passim*, **19**, 81-82, 149, **21**, 158-159, **24**, 123-124, 126, 131, 233, **25**, 113-166 *passim*, 197, 221

Leuven **12/13**, 57, **14**, 153-155, 159

Nijmegen **2**, 73, **14**, 184

Utrecht **53**, 6, **55**, 76-78, **14**, 16, **24**, 42

Wittenberg **15**, 33

Zwitserland **12/13**, 57

Universiteit, Katholieke *zie*: universiteiten:
Nijmegen

universiteitsbibliotheken *zie*: universiteiten
Urkundliche Quellen zur hessischen Reformationsgeschichte **1**, 31

USA (Amsterdam) *zie*: studentenverenigingen

utopieën **3**, 45, 4, 87, **5**, 11, 20, **10**, 56, 72, **15**, 21

utraquisten **19**, 24

Utrechtse Zendingsvereniging (UZV) **24**,

142, 153

uurwerkmakers **24**, 102, 125-126, 195

UZV *zie*: Utrechtse Zendingsvereniging (UZV)

V

V1- en V2-raketten **21**, 181

vaccinatie **8**, 57

Vaderland **2**, 82

Vaderlandsche Letteroefeningen **1**, 16, 17

Vaderlandsche Sociëteit **24**, 52, 261

vagevuur **80**, **11**, 174, **12/13**, 23-24, 258, **19**, 45, **22**, 29, 155, **23**, 14, **25**, 67⁸

vakverenigingen **52**, 175-199 *passim*, **6**, 183

valse profeten *zie*: profeten

varensgezellen **25**, 89

vasten/-tijd **11**, 178, **12/13**, 23, 253, 263, **19**, 12, **22**, 30, 41, **25**, 67, 75, 83

Vatikaanse concilies *zie*: concilies

vee

- diefstal **54**, 174-179, **22**, 91
 pest **54**, **22**, **24**, 196
 veehouderij/-teelt **19**, **117**, **20**, 13, 18, 33, 36-37, 41, **21**, 126
Veelderhande liedekens zie: liederen
 veelwijverij **54**, 102, **56**, 130, 191, 194, 4, 11, **5**, 31, 34, **7**, 102, **10**, 47, 50, 59, **12/13**, 42-44, 52-53, 73, 76, 111, 116, 129, **15**, 35, **18**, 115, 141, **19**, 194, **22**, 40, 96, **23**, 28, **25**, 33, 45
 veenderijen/-compagnieën/-kolonies/-plaatsen 4, 87, **19**, 107-129, **21**, 7, 97-132, 231, **22**, 21-32 *passim*, 46, **24**, 81, 83, 89, 102, 113, 209, 214, 263, 267
 veilingen/-houders (*zie ook:* boedels) **6**, 121, 126-127, **16**, 78, **17**, 68¹⁰⁵, 115-116, 122, **17**, 155, **23**, 110, **24**, 50, 54, 59-60, **25**, 124-125
 veinzerij ('veinzen met de wereld') **4**, 10-11, **13**, **12/13**, 75, 76-80, **18**, **117**, **19**, 41, 144, **20**, 26, 28, **25**, 46, 77
 veldslagen *zie:* slag
 veldwerk **19**, 175
 ventjagerij **6**, 167
 'Verband der Bürger holländischer Herkunft' **19**, 183
 verbanning/uitwijzing **52**, 43, 89, **53**, 140, **54**, 103, 153, 162, 181, **55**, 124, **56**, 5, 14-15, 27, 41, **2**, 109, 112, 115-117, 121, **4**, 15, **5**, 61, 100-102, 107, **7**, 84, **9**, 48, **11**, 92, **12/13**, 30, 38, 58-60, 119, 135, **15**, 65, 67, 75, 139, **16**, 213, **18**, 12, 114, **19**, 37, 101, 107, 137, **20**, 9, 27, 29, 35, 46 53, 109, 113, 130-131, 134, 139, 163, 185, 192-193, **22**, 35, 37, 51, 53, **23**, 22, **24**, 14, **25**, 44, 117, 196-227 *passim*
 verbeurdverklaring *zie:* confiscatie
 verboden boeken *zie:* ketterse
 verbond/bondgenoten **54**, 81-88, 106, 137, **55**, 122, **56**, 6-7, 131-132, 174-175, 191, **1**, 21, 44, **3**, 18-19, 24, **4**, 52, 58, **5**, , 33, 36, 39, 75, **6**, 7, 18-19, **7**, 61-62, 65, **8**, 42, **12/13**, 20-21, 166, 206 **15**, 123-124, **15**, 129-134, 140-142, **17**, 189, **19**, 7, 13, 56, 65, 69-70, **20**, 45, **22**, 40, 46, 48, 54, 84, 115, 143-144, 150-155, 185
 Verbond der edelen **19**, 49
 Verbond van de hoge edelen **12/13** 58
 verbondstheologie *zie:* theologie, verbonds-
 verbrandingsdood (*zie ook:* terechtstellingen) **52**, 42, 77, **53**, 129, **54**, 87, 104, 112-113, 115-116, 121, 140-142, 168-169, 173, 190, 193, **56**, 8, 10, 21, 34-37, 159-160, **1**, 60, **2**, 110, **8**, 24, **11**, 184, **12/13**, 201, **14**, 160, **20**, 47, 61, **21**, 20, 46, **22**, 41, 58, 60-62, 99, 210, **24**, 14, 17-18, **25**, 66, 86, 89-90
 verdedigingsschriften *zie:* apologieën
 verdraagzaamheid *zie:* tolerantie
 Verdraagzaamheid, Edikt van **5**, 105
 Verdrag van Emden (1579) **54**, 14
 Verdrag van Westfalen (1648) **9**, 19
 verdrinkingsdood (*zie ook:* terechtstellingen) **53**, 130, **54**, 107, 160, **1**, 76, **12/13**, 204, **20**, 47-48, 53, **22**, 52, 54, 61, **23**, 58
 Vereeniging tot behoud van Gods woord in de Doopsgezinde gemeenten **11**, 71, **20**, 233
 Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels **6**, 133, **23**, 93
 Vereeniging van Doopsgezinde gemeenten Overijsel...Pruissen **51**, 50
 Vereeniging van Doopsgezinden tot bevordering der Evangelieverbreiding *zie:* Doopsgezinde Vereeniging etc.
 Vereeniging voor Gemeentedagen *zie ook:* Gemeentedagbeweging (Elspeetse Vereniging) **11**, 118, 121, 124, 128-129
 Vereeniging Het Vondelmuseum **21**, 154-155
 Vereeniging 'Ziekenzorg' (*zie ook:* ziekenzorg) **21**, 154, **24**, 126
 vereenzaming/-zaamden **10**, 100
 Verein für Reformationsgeschichte **1**, 36, 38
 Vereinigung der Deutschen Mennonitengemeinden **51**, 180, 183, **53**, 11, **15**, 155
 Verenigde etc.
 algemeen **52**, 74, **53**, 145-195, **19**, 108, 139
 Friezen **52**, 74, **53**, 145-195, **1**, 77, **6**, 31, **7**, 25⁴⁰, **16**, 7, 179, **17**, 77, **21**, 240
 Hoogduitsers **56**, 49, 74-109, **1**, 77, **6**, 31, **7**, 25⁴⁰, **16**, 7, 179, 183, **17**, 77, **21**, 240
 Vlamingen **52**, 74, **53**, 145-195, **55**, 72, **56**, 49, 74-109, **1**, 77, **6**, 31, **7**, 25⁴⁰, **16**, 7, 179, 185, **19**, 113, **20**, 116, 160, **21**, 109, 239-240, **24**, 103, 107, 197, 210
 Waterlanders **55**, 72, **1**, 77, **6**, 31, **16**, 179, 185, **17**, 77, **19**, **113**, **21**, 109, 239-240, **24**, 103, 107, 197, 210
 Verenigde Christelijke Gemeente Dokkum **20**, 93
 Verenigde Doopsgezinde Gemeenten
 Amsterdam **1**, 13, **2**, 83, 91, **5**, 120, **8**, 34, **16**, 7, 178, 224-226, **17**, 156, **20**, 196, **21**, 148-149, **23**, 93, 132, **24**, 33-36, 117, **25**, 7
 Groningen **19**, 120, **21**, 231, 239, **24**, 103, 107

- Haarlem **10**, **11**, **25**, 167
 Harlingen **21**, 229, 239, 241
 Rotterdam **24**, 122
 Utrecht **53**, 45-195
- Verenigde Naties **9**, 32
- Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC)
55, **80**, **7**, **24**, **16**, **76**, **17**, **119**, **18**, **18**, **43**, **45**,
21, **134**, **24**, **253**, **25**, 201
- Vereniging van Duitse Mennonietengemeen-
 ten **11**, 124
- Vereniging voor Gemeentedagen van Doops-
 gezinden **21**, 168
- Vereniging Hendrick de Keyser **24**, 256
- Vereniging voor Sociale Lezingen **14**, 42
- verenigingsleven, burgerlijk **24**, 232-235
- verffabrikanten/-houtmalers **6**, 176, 188
- Vergadering van Moderne Theologen **20**,
 236
- vergaderingen *zie*: huiskamerbijeenkomsten;
 leraren
- vergelding **12/13**, 100-106
- vergeving van zonden *zie*: zonde
- verhalen, bijbelse *zie*: bijbel: algemeen
- Verhandelingen Teylers Godgeleerd Genootschap* **5**,
 89
- verhoren, gerechtelijke *zie*: gerechtelijke ver-
 horen
- verhuur van goederen **22**, 52, 65, **25**, 46-47,
 113-166 *passim*
- verhuur van huizen, land *zie*: huizen; land
- verkwisting **24**, 207
- Verlichting **4**, 86, **5**, 86-89, **6**, **8**, **20**, **38**, **74**,
102, **163**, **7**, **26**, **8**, **32**, **40**, **9**, **20**, **10**, **38**, **75**,
12/13, **222**, **15**, **17**, **21**, **16**, **13**, **17**, **150**, **18**,
8, **19**, **34**, **124**, **145**, **20**, **157**, **190**, **21**, **202**,
22, **15**, **117**, 173-174, **24**, 141
- verlossing/-sleer **1**, 42, 44, 179, **3**, 17-18, **11**,
25, **12/13**, 63, 148, 154, 183-185, 189-192,
 198, 217, 219, **18**, **85**, **19**, 10-11, 58, **20**, 160,
 164, 223, 233
- vermaanhuizen *zie*: kerkgebouwen
- vermanen/-ingen (*zie ook*: kerkgebouwen;
 preken) **2**, **76**, **3**, 39-40, **9**, 119-120, **12/13**,
 126, **14**, 186, **17**, 102-130 *passim*, **18**, 56, **19**,
 65, **20**, 61, 141, **21**, **25**, **71**, **22**, 63, 73, **23**,
 65, 68, **24**, 169, 215, **25**, 13, 51, 57, 62
- vermanen *zie*: leraren
- Vermeulensvolk *zie*: Vlamingen: Vermeulens-
 volk
- vermogenspositie **1**, 92, 94, 101, 105, **10**, 52-
 53, **21**, 229-240, **24**, 39-60 *passim*, 89, 92,
 194-195, 205-222, **25**, 113-166 *passim*
- 'Vernunft' *zie*: ratio
- verplegende beroepen **11**, **115**, **24**, 126
- verpondingskohieren/-registers *zie*: archie-
 ven: registers; belastingen
- verraad (*zie ook*: aanbrengrersloon) **22**, 51, **23**,
 57, **24**, 278, **25**, 49
- verreijkermakers *zie*: glazen- en verreijkker-
 makers; instrumentmakers
- verveners/-ing *zie*: veenderijen
- vervoer **24**, 171, 176-182
- vervolgingen *zie*: geloofsvervolgingen
- verzamelaars/-lingen *zie*: kunstverzamelaars/
 -lingen
- verzekeringen/-swezen **21**, 142, 231, **24**, 48-
 49, 159, 250, 257
- verzet/-sgroepen (WO II) **4**, 83, **21**, 165-197,
24, 273-280
- Verzetshedenkingskruis **21**, 186, 193
- verzoekschriften *zie*: smeekschriften
- verzoening/-sleer **3**, 26-27, **11**, 25, **12/13**,
 184, 187, 192, 285, **14**, 87-110, **23**, 51, 72,
 124
- verzorgingsstaat **24**, 175
- veterecht **20**, 47, **22**, 114
- video *zie*: televisie
- Viergekroonde gilde *zie*: gilden
- 500.000 Doopsgezinden **3**, 42
- Vincentiusverenigingen **24**, 126
- visioenen **2**, 33, **4**, **17**, **5**, 41-55 *passim*, **12/13**,
 71-75, 79, 81, 90, 99, 202, **18**, 36, **19**, 125,
22, 36, **23**, 9-29 *passim*, **25**, 67, 73, 75-77, 80-
 83
- visitatie/-protocollen **20**, 141-145, 149-156
- vissers/-ij **54**, 22, 69, **8**, **24**, **11**, 114-115,
12/13, 206, 267
- vlaggenaaisters **18**, 46
- Vlamingen **52**, 74, **53**, 126, 151, **56**, 41, **2**, 91-
 143, **6**, 19, 31, 124, **7**, 53, 57, 63, **8**, 29-30,
 49, 51, **10**, 106-109, **11**, 134-135, 138,
12/13, 229, **14**, 9, 87-110, 188, **16**, 7, 26, 69,
 136, 140, 173-175, 183, 185, 189, 204, 220,
17, 59, 106, 108, **18**, 39, 47-48, **19**, 101-105,
 107-108, 121-122, 131, 138, 187, **20**, 23, 32,
 39-41, 44, 54, 111, 188-189, **21**, 29, 105,
 229-230, **23**, 239-240, **22**, 111-112, 115-
 116, 124, **23**, 31-48, 49-59 *passim*, 61-73, 25,
 50, 52, 59, 79
- Contra Huiskopers **52**, 49-75 *passim*, **16**,
 204
- Dantziger Oude (Kruikjes, de) **51**, 81, **52**,

- 73, 16, 207-208, 18, 8, 61²⁰, 21, 105-132
passim
 Huiskopers 52, 49-75, 16, 204
 Groninger Oude 52, 73, 10, 10, 106-109,
 15, 115-120, 16, 184, 190, 17, 143-144,
 18, 8-9, 53-82, 102, 19, 108, 113¹⁶, 20, 54,
 57, 109, 116, 135, 162, 21, 197-142, 231-
 232, 234, 239, 22, 117¹⁷⁹, 24, 30-35, 81-
 116, 205-222
 Jonge 52, 57, 1, 77, 5, 95¹, 10, 108¹³, 16,
 177, 204, 19, 187, 20, 11-60 *passim*, 135,
 21, 109
 Noordvlaamse dopers 2, 105-143
 Oude (*zie ook*: Danziger Oude Vl.) 51, 1-16
passim, 52, 49-75, 102, 54, 3, 69, 56, 48-
 49, 74-109, 1, 77, 3, 43, 5, 34, 95¹, 6, 31,
 16, 10-11, 22, 38, 115, 118, 124, 136, 140,
 183, 207, 210, 17, 101, 105, 18, 8, 61²⁰,
 19, 79, 103, 112-113, 123-125, 187, 20,
 135, 157-179, 245-247, 21, 40, 105-106,
 239
 Verenigde 56, 49, 1, 77, 5, 87, 6, 31, 21,
 231, 240, 22, 233-237, 25, 93
 Vermeulensvolk (Bankroetiers) 17, 101-130
passim, 22, 126²³
 verzoekschriften *zie*: smeekschriften
 visioenen *zie*: profeten
 vlasbewerkers/-kopers/-winkeliers 54, 104,
 6, 173, 11, 112, 20, 39
 vleeshouwers 54, 86, 20, 59
 vleespaarden 22, 114
 'vlek of rimpel, gemeente zonder' *zie*: gezeg-
 den en uitdrukkingen
 vluchtelingen/-gemeenten/-werk (*zie ook*:
 migratie) 2, 116, 127, 6, 40, 42, 8, 38, 8,
 100-103, 9, 48, 11, 124, 12/13, 58, 60, 66,
 14, 53, 16, 213, 19, 101, 107-129, 20, 7, 16,
 18, 34, 43, 126, 159, 161-164, 192, 21, 10,
 17, 110-124, 126, 167, 170, 182, 22, 49-67
passim, 104, 106, 236, 24, 25-38 *passim*, 24,
 81-85, 106-108, 25, 8, 49-50, 62
 vlugschriften 23, 15
 voeding/-sel 19, 114, 21, 178, 184-185, 190,
 192, 230, 22, 114
 Voetianisme/-ianen 20, 83-128 *passim*
 voetwassing 51, 27, 52, 73, 12/13, 207-208,
 16, 183-184, 18, 59-61, 667, 19, 107, 112,
 20, 135, 160, 245, 21, 107, 24, 163, 167
 'volkhouders/-rij' *zie*: ronseling/-aars
 volksbibliotheken *zie*: bibliotheken
 Volksblad, Het 6, 180, 185
 volkscultuur 24, 264-265,
 Volksdagblad 4, 83
 volkskerk *zie*: geschiedenis, kerk-
 volkskunde 24, 269
 volkslied/-eren *zie*: liederen: algemeen
 volksoepvoeding 52, 189, 20, 199
 volksscholen *zie*: scholen
 volkssouvereiniteit 2, 66, 6, 149
 volkstaal *zie*: taal: volkstaal
 volkstellingen (*zie ook*: godsdienststellingen)
 1, 87-92, 97, 99, 6, 171-173, 9, 22, 11, 51,
 55, 21, 97, 127
 voluntarisme (*zie ook*: vrije wil) 12/13, 185
 volwassendoop *zie*: doop
 Vondelkroniek 14, 183
 Vondelmuseum, Vereeniging Het *zie*: Veree-
 niging Het Vondelmuseum
 Vondelstudie 14, 183-189
 vonnissen (*zie ook*: sententies/-boeken, ge-
 rechtelijke uitspraken) 52, 43, 53, 144, 54,
 74-202 *passim*, 56, 25, 41, 213-217, 1, 92, 2,
 86, 113, 115, 119, 124, 6, 165, 19, 43-52 *pas-
 sim*, 20, 42, 47, 73, 22, 37, 39, 49, 54, 57-59,
 60, 62-64, 67, 24, 15-16
 voogdijschap 16, 74, 77, 78, 17, 142, 18, 46,
 19, 135, 20, 143-144, 23, 84, 24, 209
 voorbedes 22, 29
 voorbeschikkingsleer (uitverkiezingsleer)
zie: predestinatie
 voorlezers *zie*: ambten, kerkelijke
 voorsteden 24, 192, 197
 voorzangers 56, 84, 3, 92, 8, 63, 10, 98, 16,
 189, 25, 176
 voorzienigheid 7, 44, 57, 7, 60, 12/13, 192,
 24, 122
 vormingswerk 24, 156
 vormsel 4, 54, 58
 vorsten 53, 131-132, 144, 54, 82, 17, 132, 136,
 144, 18, 101, 22, 69-77, 23, 19, 133, 135, 24,
 165, 25, 46
 Vox Studiosorum 21, 148
 vraagleren/vragenboek 14, 148, 16, 197, 221
 vraaglijsten 20, 141-145
 vraatzucht 2, 18
 vrede/-sgetuigenis (*zie ook*: pacifisme) 53,
 144, 2, 21, 68, 70, 88, 106, 108, 3, 29, 4, 85,
 6, 8, 37-48, 49-64, 7, 23, 25, 8, 85-86, 9, 9,
 30, 39-41, 43, 45-52, 10, 29-43 *passim*, 53,
 11, 120, 12/13, 79, 94, 102, 177-178, 231,
 236, 242, 245-247, 14, 43, 50, 177, 18, 9,
 124, 127, 19, 30, 21, 29, 22, 128, 181-182,

- 190, **23**, 45, **24**, 281-309
 vredesgroepen **1**, 48, **2**, 65, 4, 62, **6**, 41, 44-45, 76, **9**, 30, **12/13**, 287, **15**, 11, 23, 155-159, **22**, 190, **24**, 273
 vredeskerken **56**, 124-212 *passim*, **1**, 48, **3**, 32-40, 47, **6**, 13, 40-42, 47-64, 77, 103, **7**, 97, 108, 178-179, **15**, 157-158, **16**, 168, 185, **18**, 9, 103-112 *passim*, 124, **22**, 191, **23**, 34
 Vrede van Utrecht (1713) **7**, 27
 Vrede van Westfalen (1648) **24**, 164
 'vredemakers' **55**, 40-41
 'Vredestadburgers' *zie*: Rijp, De (plaatsregister)
 vreemdelingschap **4**, 85, **6**, 8, **12/13**, 54-55, **24**, 167
 vrienden *zie*: belangstellenden; diakenen
Vrij Nederland **7**, 108, **24**, 276
 vrijbrieven *zie*: vrijgeleidebrieven
 vrijdenkerij **1**, 84, **6**, 139
 vrije beroepen **11**, 115
Vrije Fries **3**, 43
 Vrije Geest *zie*: Broeders en Zusters van de Vrije Geest
 Vrije Gemeente **10**, 84, **20**, 227-228, 237
 vrije kerken *zie*: 'free church'
 vrije rijkssteden *zie*: rijkssteden, vrije
 Vrije Universiteit *zie*: universiteiten: Amsterdam
 vrije wil (*zie ook*: voluntarisme) **56**, 191, **3**, 15, 4, 69, 5, 64, **6**, 18, 101, **7**, 58-60, 8, 29, **10**, 37, **11**, 132, 134, **12/13**, 31, 129, 192, 218-219, 234, **14**, 180, **22**, 167, 170, **23**, 23, **25**, 55
 vrijgeesten *zie*: libertijnen
 vrijgeleide/-brieven **2**, 94, **24**, 27, 30
 vrijhandel **6**, 181
 vrijheid/-sbegrip **52**, 60, **2**, 21, **5**, 86-90, **9**, 108, **11**, 125-126, 130, **12/13**, 26-27, 265, 19, 35, 67, 155, 167-174, **20**, 191, 199, 213-214, 225, **21**, 13, **22**, 10, 779, 163, 214, **23**, 15, 100, **24**, 183, 242, 265
 'vrijheid, gelijkheid en broederschap' **3**, 36, 84, **6**, 39, **20**, 193, **22**, 173
 Vrijheidsbond **2**, 88
 vrijkorpsen *zie*: exercitiegenootschappen
 vrijmetselaars/-loges **55**, 119, **1**, 73
 vrijspraak *zie*: absolutie
 vrijspreken/-colleges **10**, 110, **14**, 88, 95, 98, 109, **19**, 132, 137-138, 147
 vrijsteden **1**, 40, **20**, 14
 vrijstelling van dienstplicht *zie*: dienstplicht
 vrijwilligheid **12/13**, 212-225, **22**, 214
 Vrijzinnig Christelijke Jeugd Centrale (VCJC) **14**, 52
 Vrijzinnig Christelijke Studenten Bond (VCSB) **14**, 52
 vrijzinnig hervormden **20**, 238, **21**, 170
 vrijzinnigheid/vrijzinnigen **51**, 137, **52**, 103, **53**, 150-151, **54**, 3, **3**, 52, **6**, 68, **10**, 43, **11**, 44-86 *passim*, 168, **12/13**, 244-245, **14**, 22, 52, 84, **15**, 19, **18**, 7, 86, 102, **20**, 135, 161, 181-182, 186, 188, 200, 220, 224, 231, 234-237, 239, **21**, 124, 166, 196, **22**, 79, 117, **23**, 51, 124, 126, 140, 246-247, 251
 vroedschap (*zie ook*: stadsbestuur) **24**, 226, 261
 vroedvrouwen **52**, 36
 vroeg-christelijke kerk *zie*: apostolische kerk
 vroeg-kapitalisme **22**, 113
 vroomheid
 algemeen **10**, 107, **11**, 172, **12/13**, 198, 200, **17**, 136, **20**, 55-56, 90-91, 105, 122, 124-126, 157, 187, **22**, 79, 166, 215, **23**, 14
 doperse **1**, 42, **3**, 54, 5, 87, 119, **6**, 46, **9**, 116, **12**, 271, 277, **15**, 126, 129, **19**, 7, 29, 35, 41, **20**, 8, 69, 86-87, 121, **21**, 43, **22**, 123, 177, **23**, 44, 98, **25**, 77, 79
 laatmiddeleeuwse **54**, 2, 2, 14, 5, 64, **12/13**, 194, **15**, 121, **19**, 7, 29-30, 34, 36, **20**, 86, **21**, 21-38 *passim*, **22**, 165-166, 196, **25**, 76
 vrouwen/-emancipatie/-geschiedenis (*zie ook*: concentratiekampen; hekserij; liederen; martelaren/-schap; toverij) **51**, 10-12, 19-20, 144-148, **52**, 197-198, **54**, 84, **55**, 32, **10**, 14, 50, 73, **11**, 9, 73, 77, 84-85, 91, 99-108, 116, **12/13**, 42, 45, 76, 165, **14**, 24, 46-48, 51-52, **15**, 9, 25-36, **16**, 16¹⁴, **17**, 113, 116, 121, **18**, 34, 40, 46, 57, **19**, 36, 138, **20**, 16-17, 47-49, **21**, 182, 240, **22**, 52, 54-55, 59-61, 72, 96, 118, 145, **23**, 75, 121, **24**, 147, 159-184 *passim*, 240, 245, 273, **25**, 27, 35-36, 75-76, 80-82, 156
 vrouwenwaarheid *zie*: eed
 Vulgaat *zie*: bijbel: uitgaven
- W**
 waagdragers **16**, 66
 Waals-Hervormde gemeenten **51**, 63, 65, **11**, 66, **16**, 70, 73, 77, 79, **20**, 22, 230, **21**, 12-14, 17, 138, **22**, 238, **24**, 58, **25**, 61
 waardgelders *zie*: soldaten

- Waarheid in Liefde* **20**, 195-200, 206-210, 217, 232
 waarzeggers **20**, 131
 wachtgeld **24**, 210
 waddeneilanden **20**, 34, 89, 91
 Waldenzen **54**, 1, **1**, 9-16, 63, **7**, 16, **9**, 107, **10**, 36-40, 44, **12/13**, 182, **17**, 154, 160³, 170, **19**, 17, **20**, 113, 200, **21**, 126, **22**, 120, 161
 walvisvaart **54**, 22, **6**, 167, 169, **19**, 133, **20**, 38
 wandelclub (Ahasverus) **11**, 78
 wapens, familie- *zie*: heraldiek (*zie ook*: familiegeschiedenis) **14**, 112, **18**, 66, 82, **22**, 87, **24**, 226-227, 232, 238-239, 255
 wapentuig *zie*: bewapening
 'ware woorden', spreken met *zie*: gezegden en uitdrukkingen
 Wassenbergse predikanten **5**, 21, 25, **12/13**, 96, 113, **19**, 55
 Watergeuzen **52**, 44, 80
 Waterlanders *zie ook*: Verenigde etc. **51**, 1-16 *passim*, 37, **52**, 102, 110, **53**, 150-151, **54**, 3, 14, 29-30, 69, **55**, 147, **1**, 10, 25, 77, **4**, 61, 5, 87, 95¹, 111, **6**, 19, 31, 105-123 *passim*, 164-188 *passim*, **7**, 23-24, 53, 8, 29, 49, 51, **11**, 126, 133-137, **12/13**, 229-230, 267, 272, **14**, 9, 87-110, 155-156, 186, **15**, 10, 62, 79-80, 99, 105, 111, **16**, 11, 27-28, 38-40, 42, 136, 177-179, 181, 183, 185, 220, **17**, 26, 28, 75, 77, 81, 101-130, 144-145, **18**, 7-8, 39-41, 43, 47-51, 55, **19**, 102, 104-105, 108, 131-147, **20**, 25, 38, 40-41, 44, 103, 110, 135, 161, 185-186, **21**, 9-20, 39-62 *passim*, 229-230, 233, 239-240, **22**, 9-19, 104, 107, 111, 233-237, **23**, 37, 52, 68, 75, 77, **24**, 244-248, 273-280, **25**, 50, 79, 93
 watermerken **5**, 94, **11**, 139
 waterproef **17**, 75, 81
 watersnoden **55**, 134, **23**, 24, 29
 waterstaatskerken *zie*: kerkgebouwen
 waterschappen/-wegen **6**, 171, 7, 86
 Weberiaans onderzoekerspectief *zie*: bronnen
 wederdopers/-erij (anabaptisten/-me) **51**, 4, 17, 22, 24, 30-44 *passim*, **53**, 115, 120, **56**, 1-38 *passim*, 124-212 *passim*, **1**, 21, 34, 38, 46, 75-76, 52, 54-55, 57, 72-75, 77-78, 83-86, 88, **2**, 86, 107-108, 125, 3, 42, 80, 82, 85, **4**, 33, 63, 85, **5**, 19, 41-55, 56-76 *passim*, 92-93, **6**, 156, **8**, 95-99, **10**, 9, 29-69, 72-74, **11**, 87-97, 133-134, **12/13**, 13-28, 29-39, 59-60, 67-68, 70, 123, 132, 139-154, 171, 181, 271, **15**, 66, 68-69, 74, 76, 123, 131, 137, **16**, 118, 210, **17**, 22, 89, **18**, 12, **19**, 44, 172, **20**, 25, 38, 40-41, 44, 103, 110, 135, 161, 185-186, **20**, 11-60 *passim*, 77, 97, 107-108, 123, 129, 131-138, 142, 181, 190, **21**, 18, 39-62 *passim*, **22**, 13, 37, 45, 52, 65, 79-118 *passim*, **23**, 11, 13, 19, 57, **24**, 27, 25, 33-34, 36, 39-40, 47, **25**, 39-40
Wederdopers, menisten, doopsgezinden in Nederland 1530-19807, 103, **10**, 59
 wederdopersoproer (*zie ook*: geschiedenis doperdom: Amsterdam, Munster, Oldeklooster) **51**, 5, **53**, 109, 120, **54**, 88, 109-114, 116, 123, 126, 137, 198-202, **56**, 53, 187-190, **5**, 56-76 *passim*, **9**, 53, 60, **10**, 29-44, 61-69 *passim*, 41, **15**, 123-124, 146, **20**, 30, **21**, 48-54, **22**, 23, 29, 37, 40, 45-46, 52-53, 56, 65, 82-85, 87-88, 92, 132, **23**, 25
 wedergeboorte **2**, 17-18, 29, 39, 45, 57, **6**, 16, 21, **7**, 58, 61, 63, **8**, 26, **9**, 117-119, **11**, 25, 183, **12/13**, 191-192, 217, 219, 234-235, 248, 250, 265, 273, 278, **15**, 100, 111, **17**, 132, 141, **18**, 85, **19**, 13, 42, 59, 65-68, 71 74, 123, 140, 144, **20**, 197, 244, **22**, 74, 155, 169-171, 173, **23**, 28, **24**, 206, **25**, 42, 81, 156
 wederkomst van Christus (*zie ook*: Godsrijk: eschatologie) **23**, 25, 28
 wederopbouw **24**, 279
 wedmannen **20**, 143-144
 weduwen/-hofjes (*zie ook*: hofjes) **10**, 100, **17**, 114, **18**, 42, 46, **19**, 121, **22**, 127-129, 131-132, 234, **23**, 71
 weduwen- en wezenbeurs **22**, 234
 weduwfonds **53**, 17
 weelde *zie*: luxe
 weerbare mannen **1**, 87, 90-94, 99
 weerloosheid (*zie ook*: bewapening; dienstplicht) **54**, 140, **55**, 78, **56**, 39, 91, 171, 175-176, 191, **1**, 47-48, 78, 92, 108³³, **2**, 28, 43, 65, 67, 86, **3**, 19, 33-40, 47, 4, 34, 41, **5**, 17, 56², 118, **6**, 39-41, 49-64, 99, 102-103, 155, 165-166, **7**, 18²³-20, 22, 24, 26-29, 99, 114, **8**, 19, 29, 85, 97, 102, **9**, 14, 20-22, 25, 38, 44-52 *passim*, **10**, 18, 29-44 *passim*, 73-74, 111, **11**, 79-80, 123-124, 134, 184, **12/13**, 102, 209, 230, 232-233, 245-247, **14**, 40, 50, **15**, 17, 19, 21, 151, 155-159, **16**, 198, 222-223, **17**, 155, **18**, 43, **19**, 68, 137-138, **20**, 182, **21**, 17, 52, 111, 192, 197, **22**, 17, 80, 93, 95, 113-114, 133, 177, 181-182, 238, **23**, 24, 134, 150, **24**, 164-165, 171, 181, **24**, 261

- weeshuizen/-kamers/-kinderen/-zorg **52**, 110, **55**, 20-29, 45, **6**, 149, **7**, 98, **8**, **9**, **52**, **10**, 100, 111, **11**, 45, 109, 113, **12/13**, 147, **14**, 95-97, 147-148, 151-152, **16**, 44, 65, 69, 74, 77-80, 209, 220-221, 225, **17**, 118, **18**, 49, **21**, 149-151, 157, 160, 233, **22**, 234-235, **23**, 75, 77, 81, 83-84, **24**, 40, 49, 117, 209, 216-218, 278, **25**, 149, 152, 158
- 'weetdoeners' **24**, 20
- welzijnssector **24**, 182
- Wending* **2**, 72
- Wereld en Zending* **18**, 126
- wereld, derde *zie*: derde wereld
- wereldafzondering *zie*: wereldmijding
- Wereldbond van Kerken **11**, 124
- wereldconferenties/-congressen **1**, 33, **2**, 20, 72-73, 76, 78, **3**, 21, 42, 54-55, 4, 62, **5**, 114, 116, **6**, 43, **9**, 9-10, 27-52, **11**, 169, **21**, 168
- werelddiaconaat **24**, 156
- wereldgeschiedenis (*zie ook*: kronieken) **17**, 15, **23**, 21
- wereldgeestelijken/-heren (*zie ook*: kanunniken) **14**, 159, **22**, 25
- wereldmijding **1**, 57, **6**, 96-104, **7**, 24, **10**, 15, 21, 107, **12/13**, 180, **15**, 10, **17**, 135, **18**, 66, 102, **19**, 40, 116, 122-123, 125, **20**, 8, **21**, 97-132 *passim*, **23**, 97, **24**, 159-184 *passim*, 205-222 *passim*, 246
- Wereldraad van Kerken **1**, 19, **2**, 21, 70, **3**, 28, 33, 36, 38-40, **4**, 50-51, **6**, 43, 66, 78, **7**, 28, **9**, 42-43, **11**, 127, **15**, 155-159, **18**, 125, **24**, 153
- werken, goede *zie*: goede werken
- werken van barmhartigheid *zie*: barmhartigheid, werken van
- Werkgemeenschap Doopsgezinden en Geestverwanten **11**, 125
- Werkgemeenschap van Quakers en Doopsgezinden **21**, 170, 181-182
- Werkgroepen en studiedagen
- Studiedag Radicale Reformatie **7**, 101, 109
- Werkgroep Alternatieve Beleggingen **2**, 70
- Werkgroep tegen de Krijgdiens **21**, 192
- Werkgroep Menno Simons 500 **22** (herdenkingsnummer), **23**, 7
- Werkgroep Onderzoek naar Elitevorming bij Doopsgezinden ca.1600-1900 (*zie ook*: elite/-onderzoek/-vorming) **20**, 306-309, **21**, 229-240, **22**, 229-239, **24**, 185-203, **25**, 228-231
- werkkampen **19**, 188
- werklieden *zie*: arbeiders
- werkloosheid **7**, 27, **10**, 100, **24**, 267
- werktijden **6**, 164-188 *passim*
- Werkverband Doopsgezinden en Ontwikkelingssamenwerking **6**, 43, 66, **24**, 157
- Werkverband Roessingh **3**, 51
- Westhill zondagsscholen *zie*: zondagsscholen
- Westindische Compagnie **18**, 44-45
- wet/wetticisme (*zie ook*: mozaïsche wet) **9**, 108-110, **12/13**, 27, 245, **15**, 22, 111, 125-127, **19**, 37, **20**, 109, 215, **22**, 50, 149-150, 169
- Wet op het Lager Onderwijs **20**, 199, 212, 216
- wetenschappen/-lijke wereldbeschouwing (*zie ook*: kabinetten) **20**, 214, 222
- wevers/-erijen (*zie ook*: katoen/-textielindustrie) **51**, 74, **52**, 31, 102-103, 111, 118, 125, **53**, 193, **56**, 30, 217, **2**, 93, 1122, **6**, 168, **9**, 21, **15**, 79, **17**, 78, 88, 143, **18**, 60, **19**, 138, **20**, 24, 30, 40-41, **21**, 233, **23**, 56, **24**, 196, 199, **25**, 62-63, 176, 222
- wezenzorg *zie*: weeshuizen
- Wiedertäuferakten* **1**, 31
- wijnkopers/-boeren **16**, 82, **17**, 112, **21**, 113, 126-127
- wijsheid **19**, 145, **20**, 233
- wijwater **15**, 133
- wil, vrije *zie*: vrije wil; voluntarisme
- Willem de Clercq Archief (*zie ook*: archieven: Amsterdam) **51**, 66, 72
- windboeken *zie*: dagboeken
- windhandel *zie*: tulpenhandel
- windmolens/-aars *zie*: molens/-aars
- winkeliers **54**, 47, 68, **6**, 167, 186, **10**, 97, **11**, 112, **16**, 83, **17**, 96, 142
- winst/-bejag **24**, 206-208
- wiskunde **24**, 123
- wisselbanken/-brieven **16**, 74, **17**, 119, **18**, 41, 50, **25**, 221
- witheren *zie*: Premonstranzers
- Witness, The, of the Holy Spirit* **3**, 42
- Witte Donderdag **5**, 27
- woeker *zie*: renten
- wolkammers/-spinners **53**, 152, **20**, 246
- wolhandel/-nijverheid/-stapel **24**, 9
- wonden Christi *zie*: kruis- en wondendevotie
- Wonderboek* *zie*: Joris, David (persoonsregister)
- wonderen/-verhalen **12/13**, 34, **17**, 9-30, **19**,

194, **20**, 221, **25**, 69, 79-83, 86
 Wonderjaar (1566-1567) **21**, 10, **23**, 29, **24**,
 12-15
 Woodbrookers **14**, 42-44, 47
Woord en Dienst **7**, 104
 Woord Gods, Het *zie*: bijbel: algemeen
 woordenboeken **22**, 14
Woordenboek voor het christelijk gezin **24**, 129
*Woordenboek voor de Geschiedenis van het Neder-
 landse Protestantisme* **24**, 120
Woordenboek der Nederlandsche Taal **21**, 155
 wraak/ Gods wraak **56**, 6, 177-181, **2**, 93, **5**,
 41-55 *passim*, 57, 66, **10**, 54-56, 58, 62, **11**,
 25, **12/13**, 41-42, 48, 50, 92, **15**, 134, **16**,
 213, **22**, 89, **23**, 28, **25**, 214
 Wycliffieten **19**, 7, 17, 27

Y

Yad Vashem **21**, 178, **24**, 280
 Yale Divinity School **1**, 47

Z

zaadhandel/-aren **20**, 38
Zaanlandsch Jaarboekje **55**, 143
 zakenleven *zie*: handel; koopmanschap; nij-
 verheid
 zakjesfabrikanten **6**, 177, 181
 zaligheid/-making **52**, 35, **19**, 58, 174, **22**, 69,
 73, 75-76, **25**, 61-62
 zandgronden **22**, 21-32 *passim*, 46, **24**, 267
 zangbundels *zie*: liederen/-boeken: alge-
 meen
 Zangkoor, Doopsgezind **8**, 62
 zangkunst **52**, 32, **20**, 61-62, 148, 242, **21**, 25,
23, 77, **25**, 177
 zedeleer/-kunde **52**, 103, 114-126, **6**, 151, **14**,
 49, **15**, 142, **19**, 125, **22**, 102, **23**, 119
 zedelijke godsdienst **6**, 151, **18**, 83, **20**, 223,
22, 234, **23**, 98, 119
 zeembereiders/-touwery **54**, 150-152, **1**, 77-
 78, **24**, 87
 zeepzieders/-ijen **56**, 87, **10**, 97, **17**, 154, **21**,
 231, **24**, 89, 111, 189, 194, 196, 212
 zeerovery **18**, 43, **20**, 26
 Zeeuws Genootschap voor Wetenschappen
1, 16
 zeevaart/-helden/-lieden (*zie ook*: matrozen)
15, 106, **19**, 145, **20**, 93, **21**, 231, **25**, 225
Zegepraalende Vecht, De **24**, 254
 zeildoekweverij/-makers **1**, 88, **6**, 168-169,
 177, **10**, 97

Zeister Broeder Gemeente *zie*: Evangelische
 Broederschap; herrnhutters
 Zeister Zendings Genootschap **24**, 139
 zelfbestuur **24**, 266
 zelfdoding **24**, 182
 zelfstandigen, kleine **11**, 110
 zeloten **11**, 188
 zendboden **6**, 164, **8**, 42, **10**, 60, **15**, 124, 141,
23, 23-25
 zendbrieven **5**, 77, **12/13**, 115-116
 zendelingen (o.m. Munsterse) **54**, 90-107, **5**,
 103, **6**, 40, **8**, 42, **20**, 205, **24**, 128
 Zendinggenootschap der Baptisten **20**,
 204, **24**, 139
 zenders, geheime *zie*: radio
 zending/-sambt/ -sgebod/ -sgemeente **1**, 49,
 63, **2**, 8, 144-159, **3**, 35, 44, 47, **4**, 64, 69, **5**,
 29, 43-44, 96, **6**, 19, 37-48, 96-97, **7**, 27-28,
 97, 103, **9**, 9, 31, 33-44, 46, **12/13**, 66, 119,
 175, 177, 203, 224, 286, **14**, 43, 177, **15**,
 125, **18**, 9, 97, 123-140, **19**, 71-73, **20**, 146-
 149, 160, 204-205, 216, 236, **21**, 154, **22**,
 225, **24**, 128, 131, 139-158
 'Zending in Nederland' **6**, 43, 85, 102
 Zending, Hollandse **14**, 155, 159
 zendingsartsen **24**, 150
 zendingsbevel *zie*: bijbel: Nieuwe Testament:
 evangelies: Mattheus
 zendingsraden **9**, 32, **11**, 167
 zendingsscholen **5**, 114, **13**, 139, 142, **24**, 139-
 158 *passim*
 zendingsseminarie **5**, 114
 Zendingssvere (e)niging *zie*: Doopsgezinde
 Vereniging tot Bevordering der Evange-
 lieverbreiding in de Nederlandsche Over-
 zeesche Bezittingen (= Doopsgezinde Zen-
 dingsvereniging, DZV)
 zendingsverenigingen **20**, 205
 zetboeren *zie*: boeren
 Zettense inrichtingen **24**, 140, 146
 Zevenjarige Oorlog *zie*: oorlog
 ziekenbezoekers/-troosters (*zie ook*: school-
 meesters) **17**, 78, **20**, 148, **25**, 145, 149
 ziekenhuizen **21**, 154, **24**, 126, 150
 ziekenzorg **5**, 119, **6**, 149, 174, **24**, 126, 176
 ziekten **54**, 22, 61, **23**, 24, **24**, 117, 122, 126
 zieleheil **11**, 190, **22**, 171, 174, **23**, 72
 zieleslaap (psychopannychisme) **54**, 180, **11**,
 174, **12/13**, 150
 zielzorg **12/13**, 249, **22**, 23, 28
 zijdehandel/-nijverheid/-aren/-ontwerpers/

- tjinders/-ververs **53**, 152, **16**, 15, **17**, 114, 18, 50, **19**, 110, **20**, 191, **21**, 69, 73, 232-233, **23**, 76, 80, **24**, 11-22, 24, 254
- zijdeknopmakers **24**, 14
- zijdelakenkoopmanschap/-lieden **24**, 249, 255, **25**, 136
- zilver/-werk (*zie ook*: luxe, sieraden) **52**, 100, **56**, 86, **18**, 66, **20**, 135, **24**, 214, 216-217, 222
- zilvermeden **16**, 19, 70
- zingen *zie*: zangkunst
- zinnebeelden **24**, 263
- zionisme **3**, 22-23, 29-31, **11**, 127
- Zon, bij de/zonnisten (*zie ook*: sociëteiten: Zonnistische Sociëteit) **52**, 74, 97, **54**, 7, **3**, 53, 90, 99, **55**, 71, 77-78, 5, 88, **6**, 162, **7**, 25, **8**, **37**, **11**, 21, 37-43, **14**, 8, 87-110 *passim*, **16**, 10, 173, 177-226 *passim* **17**, 143, **18**, 40, **19**, 111, **20**, 101, 186, **21**, 204, 234, **22**, 123-124, 190³⁰, **23**, 36, **24**, 33, 122, 251, **25**, 189
- Zon, bij de kleine **23**, 80
- zondagsarbeid/-rust (*zie ook*: sabbat) **6**, 185, **20**, 34, 91, 129, 142-145, **22**, 214, 223, **24**, 180
- Zondags(ch)bode* **55**, 88, **1**, 23-26, **2**, 83, 87, **5**, 115, **10**, 102, 104, **11**, 119, 123, 125, 127, **20**, 235, 237-238, **21**, 155, 168, 173, **25**, 87
- zondagsdienst **5**, 100
- zondagsscholen **7**, 92, **20**, 196, 202, **21**, 184, **24**, 277
- zonde/erf/-val/-vergeving **53**, 142, **55**, 63, **2**, 18, 93, 146, **3**, 13-14, 16, 26, 28, 36, **5**, 23, **6**, 96-104, **7**, 58-59, 61, 63, **8**, 18, **9**, 108, **11**, 166, 168, 177, 184, **12/13**, 23, 72, 94, 111, 116-117, 126, 128-129, 154, 183-194, 209, 219, 234, 236, 254-265, 282, **14**, 166, 180, **15**, 108, 124, 130, **16**, 134, 152, 198, **17**, 86, **18**, 85, **19**, 7, 10-11, 13, 29-42, 59, 61-62, 67-69, 74-75, 145, 169-170, **20**, 46, 52, 69, 93, 138, 140, 142, 147, 160-164, 219, 233, 244-245, **21**, 9, 14-16, 21, 209, 230, **22**, 61, 153-156, 160, 163, 165-166, 169-171, 173, 191, 205-207, **23**, 9, 14-16, 18, 53, 72, 164, 167-170, **24**, 167-168, 205-206, 216, 246, **25**, 74
- zonnisten *zie*: Zon, bij de
- zouthandel/-aren/-ziederijen **17**, 119, **19**, 140, **22**, 238, **24**, 194-196
- Zürcher Bijbel *zie*: bijbel: uitgaven
- Zuidhollandse Sociëteit *zie*: sociëteiten
- zuivelbereiding/-handelaren **20**, 13, 32, 34, 37, 56, **22**, 81, 234
- zuivere gemeente *zie*: gemeente: algemeen; gezegden: gemeente zonder vlek of rimpel
- zwaard *zie*: geweld/-dadigheid
- zwaard, tweesnijdend *zie*: leer van de zwaardmacht
- zwaardgeesten (*zie ook*: Batenburgers) **54**, 143, 175, **22**, 37, 88
- zwaardmacht, leer van de *zie*: leer van de zwaardmacht
- zwagerhuwelijk *zie*: huwelijk: leviraatshuwelijk
- zwarte theologie *zie*: theologie, zwarte
- Zwickauer profeten *zie*: profeten
- zinglianen/-isme **53**, 110, 140, **54**, 90-97, **1**, 21, **4**, 10, **5**, 21, 46, **6**, 63³², 99, **9**, 54, 57, 109, **12/13**, 19, 182, **15**, 139-141, **21**, 111, **22**, 12, 15, 67, **23**, 22, **25**, 42-43, 45, 50
- Zwitsers
- algemeen **54**, 7, **56**, 49, 91-92, **1**, 45, **3**, 35, 46, 50, **4**, 7, 22-31, 46-47, **6**, 25, **7**, 26⁴¹, **8**, 10, 20-21, 36, 41, 100-106, **9**, 11-26 *passim*, **12/13**, 111, 131, 180, 199, 221, 232, 257³⁵, 268, 285, 287, **15**, 20, 135, **19**, 7, 107-129, **20**, 9, 137, 157-179 *passim*, **21**, 7, 109-132, 231, **22**, 145, 182, **24**, 81-82, 97-101, 106-108, 141, 157, 159-184 *passim*, 215-216
- Nieuwe **19**, 119, 122-123, **21**, 121-125, 128-139, **24**, 81-116, 215
- Oude **19**, 119, 122, **21**, 125, **24**, 81-116 *passim*, 215
- Zwolsche Vereeniging **55**, 85

Lijst van illustraties

DB oude reeks **51**(1911)-**56**(1919) en
DB nieuwe reeks **1**(1975)-**25**(1999)
(Niet opgenomen zijn tekeningen en grafische voorstellingen tussen de tekst.)
* betekent een portret
15* portret op p. 15
15*/16 portret(ten) tussen de pagina's 15 en 16
betekent een illustratie
15# illustratie op p. 15
15/#/16 illustratie(s) tussen de pagina's 15 en 16
cursief betekent een tekstillustratie uit boek, handschrift of manuscript

A
Aalsmeer, interieur Oude Vermaning **3**, 88/#/89
Aertsen, Pieter, 'Vleesstal met de vlucht naar Egypte', 1551, **16**, 148#
Alkmaar, Doopsgezinde kerk **24**, 80#
Altona **21**, 200#
Amish gemeenschap in Amerika **24**, 160#-161#, 177#, 179#, 182#
Amsterdam
Balthasar Florisz, detail plattegrond, 1625, **17**, 117#, **25**, 119#
Damplein, 1668, **21**, 53#
Desolate Boedelkamer in Stadhuis op de Dam; detail **17**, 111#
Doopsgezinde kerk De Arcke Noachs, 1729, **24**, 70#-71#
Jacobsz, Caspar Philipsz, *Grachtenboek*, 1768-'71, **17**, 120#
Interieur Doopsgezinde kerk De Zon **3**, 88/#/89
Schouwburg van Jacob van Campen, 1663, **8**, 56/#/57
Singel met Doopsgezinde kerk De Zon **16**, 212#
Anema, H. **15**, 160*/161
Anso, Cornelis Claesz **6**, 112*/113, **21**, 55*
Appeldoorn, Jan Gerrit **11**, 48*/49

B
Backer, Jacob Adriaensz **6**, 112*/113
Bakels, Herman **23**, 120*, 122*
Bouquetje dogmatiek, 1907, **23**, 126#
Leekeboek over godsdienst, 1919, **23**, 129#
Roomsche bakken en braden, 1925, **25**, 103#
Spaansche pepertjes, [1922], **23**, 128#
Balling, Pieter, *Het licht op den kandelaar*, 1662, **14**, 65#
Banga, W. **15**, 160*/161
Beachy, Alvin J. **7**, 104*/105
Beckum, Maria en Ursula van **9**, 120*/121
Beekhuis, J.C. **15**, 160*/161
Bennet, Benjamin, XX *Godvruchtige Bespiegelingen* [...], 1770, **25**, 110#
Betten, Aizo, Portret Menno Simons (zeefdruk), 1996, **22** (omslagill. in kleur)
Bibel, Den, 1564, **15**, 39#, 45#
Bijl, J.A.P. **15**, 160*/161
Binnerts Szn, A. **15**, 160*/161
Bloemaert, Abraham, 'Landschap met de Rust op de vlucht naar Egypte', 1605, **16**, 131#
Boer, Hermanus de **10**, 72*/73
Boissevain-van Lennep, Mies **21**, 181*
Bontekoe, Willem Ysbrantsz, *Ioumael*, 1646, **16**, 36#
Borren, E. **15**, 160*/161
Bouman, H.P. **15**, 160*/161
Braght, Tieleman Jansz van, *Martelaerspiegel*, 1685, **9**, 120/#/121, **10**, 72/#/73, **17**, 13#, **21**, 19#, 43#, 47#, **23**, 50*, **24**, 18#, **25**, 14#, 168#
Bray, Dirck de, *houtsnede* **16**, 164#, 167#
Bremer, H. **9**, 24*/25
Broer, W. **15**, 160*/161
Brugge
Plattegrond, eind 15^e/begin 16^e e., **24**, 13#
Sint-Donaaskerk **24**, 16#
Brussel zie: Claeissens I, Pieter, 'De zeven wonderen van Brussel', ca 1550-1555
Bussemaker, H. **15**, 160*/161
Buy, J.B. du **15**, 160*/161

C

- Calker, Jan Berendsz van **20**, 159*
Catalogus Bibliothek der Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam, 1854, **23**, 106#
 Catalogus[...] *uitmakende het Archief der Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam*, ms., 1841, **23**, 99#
 Cate, E.M. ten **15**, 160*/161
 Cate, F. ten **15**, 160*/161
 Claeissens I, Pieter, 'De zeven wonderen van Brussel', ca 1550-1555, **24**, 10#, en als omslagill. in kleur
 Clercq, familie De (1790) **24**, 53*
 Clercq, Willem de **21**, 139*, 145*
 Clercq-Boissevain, Caroline de **21**, 145*
 Cleyndert, H. **15**, 160*/161
 Cnoop Koopmans, Wopco **11**, 48*/49
Codex Artloff 1, 64/#/65
 Comans III, Michiel, titelprent *Joan Luykens Duytse Lier*, 1671, **16**, 109#
Confessie des christelicken geloofs, 1658, **23**, 39#
 Copenol, Lieven Willemsz van **6**, 112*/113
 Cosquino de Bussy, Izaak Jan le **11**, 48*/49
 Craandijk, Alexandrina Geertruida **24**, 121*
 Craandijk, Jacobus **52**, 212*/213
 Cramer, Samuel **11**, 48*/49
 Cremer, Steven Abrahamsz zie: Deventer, Brink 16
 Cunaeus, Petrus, 'd'Arke des verbonds [...]', 1683, **25** (omslagill. in kleur)
 Cuyp, Albert, 'Gezicht op Dordrecht' (detail), **23** (omslagill. in kleur)
- D**
 Daalder, S.M.A. **15**, 160*/161
 Damhoudere, Joost de **24**, 23*
 Decker, C. *Het goddelijck wonder*, 1677, **16**, 93#
 Deenik, M.L. **15**, 160*/161
 Deknatel, Joannes **1**, 64*/65
 Delden, Izaak van **24**, 218#
 Deutel, J.J.
Huwelijckx Weeghschael, 1641, **16**, 35#
't Kleyn Hoorns-Liet-Boeck, 1644, **16**, 33#
 Deutsche Mennonitenhilfe te Oberursel, 1922, **9**, 24/#/25
 Deventer
 Doopsgezinde kerk **18**, 104#, 107#, 110#, 112#
 Brink 16, bierbrouwerij 'De Toren' van Steven Abrahamsz Cremer **24**, 94#

- Menstraat 34/40, huis Jan Berendsz van Calker **20**, 163#
 Dijk, A.F.L. van **15**, 160*/161
 Dijkstra, J. **15**, 160*/161
 'Dompeldoop bij de Collegianten', 3^e kwart 18^e e., **11**, 120/#/121
 Doopsgezind Seminarium, *Herdenkingsplquette WO II*, **21**, 188#
 Doopsgezinde Bijdragen, *titelpagina*, oude reeks, jrg. 1 (1861), **1**, 20#
 Doopsgezinde Historische Kring, Menno-Simons-congres te Leeuwarden, 1996 **22**, 8#, 78#
 Dooren, W. van **15**, 160*/161
 Doove Barent, 'executie wederdopers', 1535, **21**, 50#
 Dordrecht
 Cuyp, Albert, 'Gezicht op Dordrecht' (detail), **23** (omslagill. in kleur)
 Doopsgezinde kerk, ca. 1866, **24**, 79#
 Kaart 17^{de} e. **23**, 35#
 Dornseiffen, Hoite Godert **24**, 68*
 Driemond, buitenplaats aan het Gein **24**, 43#, 45#-46#
 Drooge, A.H. van **14**, 100*/101
 Ducroix, A. **15**, 160*/161
 Dullaert, Joan, *Jan van Leiden, en Barent Knipverdolling; of Oproer binnen Munster*, 1662, **8**, 96#

E

- Eeghen, Chr. P van **14**, 100*/101
 Enquêtecommissie 1891, *spotprent* **6**, 176/#/177
 Erkelens, J.M. **15**, 160*/161
 Etebon-vieringen **15**, 160/#/161

F

- Feenstra, P. **15**, 160*/161
 Fleischer, F.C. **9**, 24*/25
 Flinck, Govert **6**, 112*/113
 'Abrahams offerhande', 1636, **6**, 112/#/113
 'Portret Dirck de Leeuw', 1636, **6**, 112/#/113
 'Portret Ingeltje Thovelingh' **6**, 112/#/113
 Fopma, G. **15**, 160*/161
 Frerichs, J.G. **15**, 160*/161

G

- Geense, A. **4**, 48/*/49
 Gerritsma, A. **15**, 160/*/161
 Gerritsz, Lubbert **15**, 81*
Gesicht Buech derer marterer Christij, 1640, ms., **17**, 23#
 Gherwen, Ambrosius van, *titelprenten* **16**, 17#, 18#, 20#, 21##
 Gheyn II, Jacques de, *tekening* **16**, 131#
Ghulde Zang-Fonteyne, 1618, **16**, 17#, 18#
 Gilse, Jan van (1810-1859) **11**, 48/*/49, **24**, 118*-119*
 Goes, Joannes Antonides van der **16**, 86*
 Golterman, W.F. **4**, 48/*/49, **11**, 49/*/50
 Goot, B. van der **15**, 160/*/161
 Gosses, S. **15**, 160/*/161
 Goyen, Jan van
 'Dorpsgezicht met herberg en bidkapel', 1632, **16**, 132#
 'Landschap met rustende reizigers en twee eenzame wandelaars', **16**, 135#
 Groningen
 Brugstraat 24, het 'Gotisch Huis' **24**, 213#
 Doopsgezinde gemeente, Collectantencollege, 1903, **24**, 243#
 Doopsgezinde kerk **20**, 201#
 Groninger Museum met Taco Mesdagzaal **24**, 229#
 Hoge der Aa, woonhuis Klaas Mesdag **24**, 234#
 Ossenmarkt 3-4, Huis-Sichterman, woonhuis Izaak van Delden **24**, 218#
 Oude Boteringestraat/ hoek Roode Weeshuisstraat, woonhuis Gilles Mesdag **24**, 231#
 Plattegrond **24**, 224#
 Groningen, P. van **15**, 160/*/161
 Groninger Oude Vlamingen, *brief afgescheidenen uit Deventer*, 1721, **21**, 120#
 Groot, H.L. de, *'t Groen spruytjen*, 1622, **16**, 18#
 Groot, J.C. de **4**, 48/*/49
 Grootes, J.P.H. **15**, 160/*/161
 Gulmans, Jaap **15**, 160/*/161

H

- Haan, Galenus Abrahamsz de **11**, 48/*/49
 Haarlem, Doopsgezinde School **8**, 56/##/157
 Habaner keramiek, *zie*: Keramiek, Habaner
 Haidt, Johann Valentin, 'De eerstelingen', 1747, **20**, 160/#/161 (in kleur)

- Harder, Johannes **8**, 56/*/57
 Harlingen
 Cornelis Pronk, 'Noorderhaven', 1754, **24**, 199#
 R. Vinkeles en C. Bogerts, 'Optocht van de 58 Harlinger gecommiteerden', 1 juni 1748, **24**, 190#
 Cornelis Pronk, 'Gezicht Franeker Poort', 1754, **24**, 189#
 Harssens, boerderijen Groot Klooster en Koningslaagte, **24**, 96#, 98#-99#
 Hendriks, Wybrand
 'Familie De Clercq', 1790, **24**, 53*
 'Portret Jacob de Vos Wzn en zelfportret', 1783, **6**, 128/*/129
 Herri met de Bles, 'Landschap met de vlucht naar Egypte', ca midden 16^e e., **16**, 151#
 Hesselink, Gerrit **11**, 48/*/49
 Heyden, Jan van der, 'Gezicht op het Damplein', 1668, **21**, 53#
Histori oder das warhaftig geschichte [...] Lienhart Keyzers, **17**, 16#
Historia Celebriores Veteris Testamentis Iconibus representatae, 1708, **25**, 108#-109#
 Hoewijlt, H.A., *May-Gift*, 1650(?), **16**, 30#
 Hoekema, A.G. **15**, 160/*/161
 Hoekema, C.P. **15**, 160/*/161
 Hoekema, G.G. **15**, 160/*/161
 Hoekstra Bzn, Sytze **11**, 48/*/49, **20**, 222*
 Hoekstra, Joannes Albertus Sjoerdsz **24**, 72*
 Hoffman, Melchior **4**, 64/*/65, **23**, 20*
tractaat **4**, 70#
 Holl, Folpmer Jacob de, **11**, 48/*/49, **14**, 100/*/101
Hondert figuren [...] der voornaamste eerste weerdopers [...], 1533, **10**, 56/#/57
 Hoogezand/Sappemeer, kaart **21**, 98#
 Hooghiemster, H. **15**, 160/*/161
 Hooghsaet, Catharina **6**, 112/*/113
 Hoop Scheffer, Jacob Gijsbert de **11**, 48/*/49, **23**, 111*
 Horst, Irvin Buckwalter **11**, 48/*/49, **12/13**, 170*
 Hulshoff, familie, lakstempel met wapen **18**, 76#
 Hulshoff, familie Berend Abrahamsz, *zie*: Tegel, Bernardus Augustus van, 'Familie Berend Abrahamsz Hulshoff'
 Hulshoff, G.A. **15**, 160/*/161
 Hulshoff, Geertjen Teunis, *attestatie*, 27 febr. 1735, **18**, 75#

Hulshoff, Gerrit Theunisz, *brief*, okt. 1624, **18**, 73#
 Hulshoff, Hendrik Berendsz, *Journal*, 1719, **18**, 74#
 Hulshoff, I. **15**, 160/*/161
 Hulshoff, Teunis Izaaks **24**, 211*
 Hvid, Cornelis (?), 'Hollandse pachtersfamilie', ca 1670, **20**, 35#
 Hylkema, C.B., *Het Nederlandsch fascisme*, 1943, **11**, 120*/121
 Hylkema, H. **15**, 160/*/161
 Hylkema, M.A. **15**, 160/*/161

J

Jacobsz, Lambert
 'De apostel Paulus', 1629, **15**, 95#
 'De berisping van de ongehoorzame profeet', ca 1630, **15**, 93#
 'De ontmoeting tussen de ongehoorzame profeet en de man van God', 1629, **15**, 87#
 'De rust op de vlucht naar Egypte', 1624, **15**, 84#
 Jacobszoon, Jacob Pieter **11**, 48/*/49
 Jansz, Pieter
facsimile schorsingsbesluit, 17 oktober 1860, **2**, 154#-155#
tractaatje, 1859, **2**, 149#
 Jelles, Jarig, *Belydenisse des [...] geloofs*, 1684, **6**, 140#
 Jong, M.T. de **15**, 160/*/161
 Joris, David **4**, 48/*/49

K

Kalkwijk-Lula **21**, 102
 Kate, Lambert ten **21**, 64*
 Keramiek, Habaner **8**, 140*/141 (in kleur)
 Kerdijk, A. **6**, 176*/177
 Keulen, J. **15**, 160/*/161
 Keuning, P.G. **15**, 160/*/161
 Keuter, A. **15**, 160/*/161
 Klein, Leendert **24**, 76*
Kleine Mede-arbeider, De, oct. 1899, **24**, 148#
 Knipscheer, J.P.J. **15**, 160/*/161
 Koopmans, L. **15**, 160/*/161
 Koopmans, Rinse **11**, 48/*/49
 Kops, Jan **24**, 69*
 Kossen, D. **15**, 160/*/161
 Koster, J. **14**, 100*/101
 Kosters, G.M. **15**, 160/*/161
 Krahn, Cornelius **4**, 96*/97
 Krefelder doopsgezinde emigranten, 1683-

1983, **8**, 24*/25
 Krommenie, Doopsgezinde kerk en interieur **6**, 176*/177
 Kühler, Wilhelmus Johannes **11**, 48*/49, **14**, 100*/101
 Kuiper, A.K. **24**, 151*
 Kuiper, Frits **4**, 96*/97
 Kuipers, R. **15**, 160/*/161

L

Lange, R.C. de **15**, 160/*/161
 Lastman, Pieter, 'De ontmoeting tussen Abraham en de engelen', 1621, **15**, 90#
 Leendertz, A. **15**, 160/*/161
 Leendertz, Willem **11**, 48*/49, **14**, 100*/101
 Leeuw, David **6**, 112*/113
 Leeuw, Dirck **6**, 112*/113
 Leeuwarden, Congres DHK over Menno Simons, Doopsgezinde kerk, 2 en 3 februari 1996, **22**, 1#, 78#
 Lepra-rehabilitatiecentrum Sele be Solu, bij Sonrong, Irian Jaya **24**, 155#
 Loosjes Pzn, Adriaan **6**, 128*/129
 Looten, Marten, **6**, 112*/113
 Lula, boerderij, 18^e e., **21**, 131#
 Luther, Martin, *Von Er Lenhart Keiser [...]*, 1528, **17**, 19#
 Luyken, Casper Jansz, *prent*, **16**, 75#
 Luyken, Jan
 handgeschreven gedicht op Karel Verloove **25**, 98#
 prenten/tekeningen algemeen **8**, 120*/121, **16**, 71#, 81#, 93#, 97#, 101#, 105#, 109#, **23**, 74#, 79#, **25**, 99#-102#, 193#
Duytse Lier **16**, 89#, 109#
Het Leerzaam Huisraad [...], **25**, 104#-105#
Schadt der Sielen, 1644, **25**, 181#-182#, 184#-187#
Schriftuurlyke Geschiedenissen [...] **25**, 111#, 190#, 193#
Tafereelen der eerste Christenen [...], 1722, **23**, 74#, 79#
De Zedelyke En Stichtelyke Gezangen [...], 1677, **25**, 112#
 zie ook:
 Bakels, H., *Roomsche bakken en braden*, 1925
 Bennet, Benjamin, *XX Godvruchtige Bespiegelingen [...]*, 1770
 Braght, Tieleman Jansz van, *Martelaersspiegel*, 1685

Schabaelje, Jan Philipsz, *De Vermeerderde Lust-Hof des Gemoeds*, 1706

M

Mander, Karel van

'De aanbidding der herders' **21**, 32#

Bethlehem dat is het broodhuys **21**, 22#

'De doortocht door de Jordaan', 1605, **16**, omslagill. (gekl.)

'De mensheid voor de zondvloed', 1600, **16**, 119#, 127#

Martelaarsbundels **19**, 84#95# *passim*

Meersch, Abraham van der, *De laatste vaderlijke lessen*, 1721, ms., **17**, 157#

Meihuizen, Hendrik Wiebes **11**, 48/*/49, **15**, 160/*/161

Mellink, A.F. **10**, 72/*/73

Mesdag, familie *zie ook*: Groningen, Doopsgezinde gemeente, Collectantencollege, 1903, **24**, 243#

Mesdag, Gilles **24**, 230*

Woonhuis Oude Boteringestr./Roode Weeshuisstr. **24**, 231#

Mesdag, Klaas, Woonhuis aan het Hoge der Aa, Groningen, **24**, 234#

Mesdag, Willem, en Sjoukje G. Mesdag-Hylkema, 1941, **21**, 176*, **24**, 275*

Meulen, M. van der **15**, 160/*/161

Meulen, P. van der **15**, 160/*/161

Middelburg, Rijksarchief *zie*: Zeeland

Miereveld, M.J. van, 'Portret Lubbert Geritsz' **15**, 81*

Milatz, F.F. **15**, 160/*/161

Mönnich, C.W. **9**, 24/*/25

Mollem, familie David van **21**, 74*

Muller, Frederik **23**, 92*

Muller, Samuel **11**, 48/*/49, **23**, 97*

N

Neustadtgödens

Kaart, ca 1600, **24**, 29#

Kirchstrasse, ca.1910, **24**, 26#

Mennonietenkerk, bouwjaar 1741, **24**, 36#

Nieuwe Testament, Dat, 1560, **15**, 48#, 52#

Nieuwe Testament, Dat, 1663, **15**, 43#

Nieuwenhuizen, Jan **24**, 73*

Nikkel, Gerhard en familie, 1908, **24**, 149*

Nolthenius, M.J. **15**, 160/*/161

Noordijk, Pieter, *Treurklagte* (zwarteprentkunst) **24**, 74#

O

Oldeklooster, Het **10**, 56/#/57

Oosterbaan, Heere **11**, 48/*/49, **14**, 100/*/101

Oosterbaan, J. **15**, 160/*/161

Oosterbaan, Johannes Arnoldus **11**, 48/*/49

Oosterbaan, Pieter **14**, 100/*/101

Oosterwijk Hulshoff, Willem van **24**, 78*

Oudaan, J. *Uyt-breyding, over het Boek der Psalmen*, 1680-1681, **16**, 45#

Oude Friesche Compagnie (Kalkwijk-Lula), kaart **21**, 102#

P

Palingh, Abraham, 't *Afgerukt momaansight*, 1659, **17**, 75/#/99 *passim*

Pekema, E. **15**, 160/*/161

Philips, Dirk

Van der warachtigher kennissen Godts, 1558, **17**, 52#

Van den eenigen, [...] *Godt*, 1564, **17**, 56#

Plantijn, *Index characterum*, 1567, **15**, 39#

Ploeg, F. van der **15**, 160/*/161

Postema, M.C. **15**, 160/*/161

Postma, J.J. **15**, 160/*/161

Pottinga, D. **15**, 160/*/161

Pronk, Cornelis *zie*: Harlingen, Noorderhaven *Protocol* [...] *des ghesprecx tot Leeuwarden* [...], 1597, **20**, omslagill.

Prophetien der Propheten, Die, 1554, **5**, 96/#/97

Pruyt, Hendrik **9**, 120/*/121

R

Rafaël, 'studie twee apostelen', **21**, 87#

Rahusen, Reinhard, *preek*, 1758, **21**, 206#

Rembrandt

'Onthoofding der wederdopers' **21**, 57#-59#

'Portretten' **6**, 112/#/113

'Portret Cornelis Anslou en zijn vrouw Aeltje Gerritsdr Schouten', 1641, **21**, 55* (en als omslagill. in kleur)

'De stenen brug', **16**, 132#

'Thomas bij Christus', 1634, **6**, 112/#/113

Ries, Hans de **11**, 120/*/121, **21**, 11*

Historie der martelaren, 1615, **21**, 44#

Verthoon van [...] *onwaerheden*, ca. 1589(?), **11**, 120/*/121

Rotterdam

Ingang voormalige Doopsgezinde kerk **19**, 157#, **24**, 66#

Interieur voormalige Doopsgezinde kerk

19, 165#, (en als omslagill. in kl.)
 Ruysdael, Jacob van
 'Landschap met waterval', 16, 135#
 Ruysdael, Salomon van
 'Landschap met een eenzame wandelaar,
 rustende reizigers en zigeuners', 1663,
 16, 139#
 'Landschap met een herberg', 1660, 16, 138#
 'Landschap met herberg', 1645, 16, 140#
 'Landschap met de Emmaüsgangers',
 1668, 16, 143#
 'Landschap met Emmaüsgangers', 1657,
 16, 146#
 'Rivierlandschap', 1648, 16, 137#
Ryper Liedtboecxken, 1636, 16, 29#

S

Sadeler I, Johan, *prenten* 16, 121#, 122#
 Schabaelje, Jan Philipsz, *De Vermeerderde Lust-
 hof des Gemoeds*, 1706, 25, 106# (etsplaatje),
 107#, 178#
 Scheltema, W.P. 15, 160*/161
 Schepperle, G. 15, 160*/161
 Scherpenhuyzen, J. 15, 160/**/161
 Scholten, S.J. 15, 160*/161
 Schouten, Aeltje Gerritsdr 6, 112*/113
 Schouten, J. 15, 160*/161
 Schoutenhof, buitenplaats aan het Gein (de-
 tail kaart), 1639 24, 42#
 Schuurmans, Nicolaas Dirk 24, 144*
 Scorel, Jan van, Portret van David Joris, 4,
 48*/49
 Sepp, Christiaan 23, 92*
 Sevensma, T.P. 15, 160*/161
 Simonides, J. 15, 160*/161
 Simons, Menno 53, 32*/33, 50*, 52*/53,
 58*/59, 61*, 62*/63, 68*/69, 72*/73,
 78*/79, 87*, 101*, 3, 88/**/89, 5, 80*/
 81, 12/13, 72*/73, 22, omslagill. in kleur,
 25, 97*
Brief 5, 80/#/81
Dat Fundament des Christelycken leers, 1539-
 40, 17, 36#
Ein Fundament [...], [1554/5], 17, 46#
*Die hemelsche wedergeboorte ende nieuwe creatu-
 re*, [ca 1551/2], 17, 41#
Een liefvelijcke Vermaninge[...], 1541, 17, 67#
Een weemoedige [...] *ontschuldige*], 1576,
 17, 63#
 Sint Annaparochie, Doopsgezinde kerk 23,
 123#

Slogteren, P.G. van 15, 160*/161
 Sluis, A.J. van der 15, 160*/161
 Sluis, D.J. van der 15, 160*/161
 Sneek, Herdenkingsreliëf WO II, Doopsge-
 zinde kerk Sneek, 1943, 23, 272#
 Soest, Buiten 'Hof-Slot' 24, 122#
 Speckman, H. 15, 160*/161
Speculum pro christianis seductis, 1590, 25, 24#,
 26#, 28#, 31#
 Spinoza 6, 138*
Ethica, 1677, 6, 144#
Opera posthuma, 1677, 6, 142#
 Steen, Jan, 'Toneel van de wereld', 16, 149#
 Stinstra, Johannes
De natuure en gesteldheid van Christus [...],
 1741, 6, 160#
Request met bygevoegde deductie, 1740, 6, 158#
 Swerms, A.H. 15, 160*/161
 Syboltz, P. 15, 160*/161

T

Tafereelen der eerste Christenen [...], 1722, 23,
 74#, 79#
 Teggel, Bernardus Augustus van, 'Familie Be-
 rend Abrahamsz Hulshoff', 1762, 18, 76#
 en als omslagill. (detail) in kleur
 Tentoonstelling 'Wederdopers, Menisten,
 Doopsgezinden', 1980, 7, 104/#/105
 Thovelingh, Ingeltje 6, 112*/113
 'Tiras, minderbroeder Jacobus, op zijn sterf-
 bed' 14, 100*/101
 Tönning, stad ca 1600, 20, 57#
 Toneeluitvoering door Proloog van 'De over-
 val op het pakhuis', 1980, 7, 104/#/105
 Tuininga, J.E. 15, 160*/161
 Tulner, H.P. 15, 160*/161
 Twente, *Request doopsgezinden*, 1612, 18, 72#

U

Udemans, Godefridus
Corte Notulen, 1620, 20, 96#
Noodighe verbeteringhe, 1620 20, 95#
 Uiterdijk, M. 15, 160*/161
 Ulrum, kerkje der Afgescheidenen 10, 72/
 #/73

V

Veen, P.H. 15, 160*/161
 Veen, R. van der 14, 100*/101
 Veendorp, Gerrit 21, 180*
 Veenwouden, Doopsgezinde kerk, consisto-

rie en pastorie **3**, 88/#/89
 Veer, Th. van der **15**, 160*/161
 Vegte, M. van der **14**, 100*/101
 Velde II, Jan van de, *ets/gravure* (handelsmerk) **16**, 170#
 Verkolje, Nicolaes, 'Familie David van Mollem', 1740, **21**, 74#
 Verschuur, Johan, *De zegepralende Waarheid*, 1724, **20**, 104#
 Vingboons, Johannes Davidsz, reclameprent, **16**, 160#
 Vinke, Michiel, *Zilveren Arke*, 1723, **17**, 137#
 Vinne Izaak van der **16**, 156*
 handelsmerken **16**, 157#, 159#, 168#, 169#, 170#, 175#
 houtsneden **16**, 164#, 165#, 166#
 Vis, J.M. **15**, 160*/161
 Vis, P. **15**, 160*/161
 Visscher, Claes Jansz, *Plaisante Plaetsen [...]*, (verm. 1611) **16**, 141#
 Visser, Dirk 160*/161
 Visser, Haitje Ha(a)ntjes, *preek*, 1764, **8**, 72/#/73
 Vlaanderen en Zeeland; detail kaart, eind 16^e e., **2**, 104/#/105
 Vlissingen, Verwoeste Doopsgezinde kerk **21**, 174#
 Vondel, Joost van den **5**, 112*/113, **16**, 47#
 Voolstra, Sjouke **15**, 160*/161, **22**, 1*
 Vos, Karel **2**, 104*/105
 Vos Wzn, Jacob de **6**, 128/**/129
 tekeningen **6**, 128/#/129
 Vos, Maarten de, 'Mozes toont de Tafelen der Wet' [...], 1574/75, **17**, 190#
 Vredelust, buitenplaats aan het Gein, 1827, **24**, 56#
 Vries, B.P. de **15**, 160*/161
 Vries, Klaas de **24**, 67*
 Vries, Theun de **4**, 64*/65

W
 Wagenaar, Tjalling **21**, 187*
 Walré, Jan van (ook Crous) **6**, 128*/129
 Warns, Doopsgezinde kerk, ca 1877, **24**, 77#
 Wartena, J.A. **15**, 160*/161
 Wartena, S.D.A. **15**, 160*/161
 Weierhof, De (Dld.), Mennonietenkerkje **25**, 252#
 Wereldcongres, 8^{ste} Doopsgezinde, 1967, **8**, 24/#/25
 Wessels, Loes **6**, 104*/105

Westendorp Boerma, Nicolaas **11**, 48*/49
 Westerdijk, P.B. **15**, 160*/161
 Westra, H. **15**, 160*/161
 Westzaan-Zuid
 papiermolen 'De Schoolmeester' **6**, 176/#/177
 Doopsgezinde kerk en interieur **6**, 176/#/177
 Wijbrands-fonds, boeketiketten **21**, 162#
 Wijbrands, C.N. **21**, 148*
 Het Amsterdamsche Tooneel van 1617-1722, 1873, **21**, 151#
 Wilde, H.J. de **15**, 160*/161
 Wilstermarsch, Hollandse stolpboerderij **20**, 38#
 Witmarsum, Menno Simons-kerkje bij ... **3**, 88/#/89, **12/13**, 72/#/73
 Workum, interieur Doopsgezinde kerk **3**, 88/#/89
 Wormerveer
 Doopsgezinde kerk en interieur **6**, 176/#/177
 Ringdijk Wormer met oliefabrieken en pakhuizen fa. Prins, 1910, **6**, 176/#/177
 Wynalda, Age **24**, 75*

Y
 Yntema, J. **15**, 160*/161

Z
 Zeeland
 Kaart Vlaanderen en Zeeland, eind 16^e e., **2**, 104/#/105
 Uitgaafpost rentmeester Bewesten Schelde naar Brugge **2**, 104/#/105
 Zeist, Evangelische Broedergemeente **20**, 160/#/161 (in kleur)
 Zenderen, Paschenswoning **18**, 73#
Zondagsbode, *De*, jrg. 1, no. 1, 6 nov. 1887, **20**, 235#
 Zijpp, Nanne van der **11**, 48*/49
 Zutphen
 Apenstert **1**, 80/#/81
 zeemsmolens op de Berkel **1**, 80/#/81
 Zwart, Simon Pieters, *Het Leven en Verlichtinge van Hemme Hayen*, z.j., **17**, 147#
 Zwicker, Daniel
 Vrede-schrijft der Vrede-schrijften, 1678, **25**, 146#
 Irenicum Irenicorum, 1658, **25**, 114#
 Zwitserse broeders, *verklaring*, 1710, **8**, 72/#/73

DOOPSGEZINDE BIJDRAGEN.

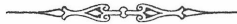
REGISTER

OP

de vijftig eerste jaargangen daarvan, 1861—1910:
redacteuren Dr. D. HARTING, Ds. P. COOL, Prof.
J. G. DE HOOP SCHEFFER, Prof. S. CRAMER;

BENEVENS OP

S. MULLER, Jaarboekje voor de Doopsgezinde gemeenten, 1837—1850; en
D. S. GORTER, Godsdienstige lectuur voor Doopsgezinden, 1854—1858.



BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ

VOORHEEN

E. J. BRILL

LEIDEN — 1912

VERKLARING VAN DE TEEKENS.

v	beteekent	volgende	bladzijde.
vv	„	„	bladzijden.
enz.	„	een aantal	volgende bladzijden.
—	„	herhaling	van het hoofdwoord.
*	„	aanteekening.	
D.	„	Doopsgezind.	
I	„	Mullers	Jaarboekje 1837.
II	„	„	„ 1838—39.
III	„	„	„ 1850.
IV	„	Gorters	Doopsgezinde Lectuur 1854.
V	„	„	„ „ 1856.
VI	„	„	„ „ 1858.
bijlage	„	kerknieuws	achter Gorters D. Lectuur, achter II de staat tusschen blz. 52 en 53.

A.

- Aalsmeer, overgang tot D. **82** 110 vv, vereeniging in 1866 **67** 196 vv, stil gebed **97** 83 v, **98** 71, 77. Voorts I 60, II 62, III 16 vv, VI 334, **65** 164, **92** 77, **98** 141, **1900** 84, 116, **01** 2, 15, 124.
- Aardenburg, aanvang **76** 82 v, plaatselijke gesteldheid 93 vv, J. v. Maldegem 109 vv, B. de Meijer **77** 1 vv, strijd met A. v. Geluwe 25 vv, tucht 7, G. Hebberecht **79** 14 vv, besluit der Staten-Generaal 22 v, beleg van 1672 **81** 2 vv, brief der D. aan overheid 27 vv, gedicht op beleg 32, socinianisme **83** 1 vv, eedskwestie 18 vv, Zonist **84** 34, lotgevallen na 1680 40 vv, leeraars **84** 42 vv, **85** 91 vv, vervolging door overheid **76** 82 vv, **77** 16 vv, **79** 19 vv, doorgeref. **79** 19, 24 vv, **83** 88 enz., 99, 109, **84** 113 v, kerkbouw **77** 8 vv, **79** 24 vv, weerloosheid **77** 17 enz., **79** 27 enz., 33 enz., **84** 33. Voorts **73** 172, **91** 62, **97** 106.
- Abcoude, klacht bij synode **63** 79, **10** 11.
- abecedarii, **03** 52 v.
- Abes (Teunis), oudste **89** 11 v, 18.
- Abrahams (ds. Job), **95** 74 vv.
- Achlum, klooster **93** 11.
- Acronius (ds. Ruardus), strijd tegen D. **84** 19, **10** 20.
- adamitae, **03** 52.
- Adams (Hans), m. **99** 141.
- (Hendrik), **83** 75.
- (Tamme), Groningen **83** 75, 81, 84, gebannen 85.
- Adriaansz (Adriaen), de profeet van Hazerswoude **09** 18.
- (Broer Cornelis), **99** 94 v, 125, 144 vv, **1900** 191, **06** 74.
- Aelmeers (Maryntgen), m. **99** 126.
- Aemilius (ds. G.), strijd met v. Braght **62** 106, **84** 39.
- Ages (ds. Bouwe), **95** 112.
- Ahaus, verhoor van anabaptisten **09** 105, 119.
- Ahlefeldt (Bartholomeus van) beschermt Menno **84** 132, **04** 24.
- Ainsworth, puritein, bezoekt Amsterdam V 69 v.
- Aitzema (Lieuwe v.), geschiedschrijver **99** 71, **1900** 200 v.
- Aken (van), geslacht **74** 77 enz.
- (C. van), diaken **98** 31.
- (Gillis van), oudste, zijn leven **74** 77 enz., begenadigd door Menno **94** 29, in Friesland **99** 35, 38, 43, in Ommelanden **06** 29, in Waterland **76** 23 v., **94** 34, 36*, zijn uiterlijk **90** 55, komt bij v. Braght niet voor **99** 139. Voorts **64** 94, **68** 35, **90** 59, **94** 18, 22, 38, **05** 172, **06** 70, **09** 108, 125.
- (ds. Johan Andries v.) **74** 77 enz., in 1672 82, lofdicht op — 83.
- Aker (Lammert Cl.), oudste **89** 10.

IV

- Akkeringa (ds. J. H.), **05** 54 enz.
 Akkrum, hernhutters **85** 68 enz.,
96 52. Voorts I 29 v.
 Alberts (Christoffel), **70** 112, zie
 Wensing.
 Albigenzen, **84** 54.
 Albrechtsen (Lowys), bestrijdt D.
88 105 vv, **89** 103.
 Alenon (Hans), oudste, zijn Tegen-
64 56, 63, **70** 72 v, 78 v, **99**
 90, 137, 159, strijd met Widmar-
 rius **07** 52, met Nittert Obbes
64 68, te Haarlem **65** 19, te Delft
06 140, 142, 145.
 Alewijnsz (Hendrik), m. **99** 77 v,
 90 v, 138, **08** 16, 62, fransche
 vertaling II 65.
 Alkmaar, vóór 1600 **09** 1—48, ver-
 volging 10 vv, aanslag op — 18 v,
 na de vervolging 30 vv, beleg 40,
 van 1778—1809 **80** 49 enz., **82**
 84 enz., **83** 30 enz., wapenhandel
80 53, 56 vv, kerk als kazerne
 gebruikt **63**, aanbod der Remonstr.
 64 v, beroepsbrief (1798) **82** 84
 vv, tijdens Bat. republ. 88 vv,
 onderhandeling tot vereeniging
 96 vv, fonds buitenl. nooden op-
 geheven **83** 30 vv, attestatierege-
 ling 34, vereeniging (1808) 37 vv,
 pieus gesticht 38 v, kwestie wa-
 penhandel **82** 91 vv, **83** 35, ar-
 menzorg **82** 94 v, **83** 35, waterl.
 gem. **91** 2 vv, Vriesche gem. 9 vv,
 onder één leeraar 11 v, de ver-
 eenigde gem. 13 vv, vroedschaps-
 besluit 20, wildemanshofje 22 v,
 bijeenkomst (1577) **64** 20, **77** 79,
 de Ries te — **63** 112 enz., niet
 te Amst. uitgenoodigd (1581) **77**
 85, bijeenkomst (1587) **77** 90,
 strijd met geref. **64** 32, 34, **07**
 69 v, **09** 43 vv., ban te — **76** 32.
 Voorts **80** 164, **81** 107.
 Alkmaar (ds. Adriaan v.), **09** 130.
 — (Claas van), anabaptist **92** 13,
06 28, **09** 12.
 Alles (Derk), oudste, **70** 111, 114 v,
79 3, 10 v, 13, **83** 74 enz.
 — (ds. Willem), **95** 112.
 Alma (mr. D.), **507** 185.
 Alvincz, in Zevenburgen **10** 46 enz.
 Ameldonck, oudste te Keulen, **93** 32.
 — [Leeuw] (Jan), Nijmegen **74**
 26, 29, 31, **75** 68 enz.
 — — (ds. Thomas), **74** 16.
 23, 25 enz.
 Amelinck (Matijs), Middelh. **08** 44.
 Ameland, ontstaan **89** 3 v, verschil-
 lende gem. 6 vv, zeven kerken
 13 vv, leeraars 17 vv, waterlan-
 ders 20 vv, foppe-ones gem. 27 v,
 Janjacobsgezinden 28 vv, twist bij
 keuze v. oudsten 31 enz., tucht
 41 vv, godsdiensttoef. 43 vv, hu-
 welijk 46 vv, avondmaal 49 v,
 Sorgdrager **90** 1 vv, voorlezen 5,
 gezang 6 v, collecte 10, catechi-
 satie 13, kwestie-avondmaal 19 vv,
 vereeniging (1804) 26 vv, water-
 landers 31 v, na 1826 33 vv, stil
 gebed **98** 67, vereeniging (1854)
61 145. Voorts **1900** 97, **01** 2.
 Amersfoort, **63** 94 v, **75** 87, **04** 225.
 Amerika (N.), D. in — **73** 24 enz.,
 verdeeling in secten 26 vv, kweek-
 school 28, tweede eeuwfeest **84** 64

V

enz., landverhuizing naar — V 54, **84** 70, **95** 65 vv, overzicht der D. in — V 59 vv, getal 63, twisten 61, goede zeden 62, avondmaalsopvatting 62, bij Zwitsers stil gebed **98** 72, D. uit Balk naar — IV 3, 263—298, mijding 225, voetwassching 292, gebed 293, liedboek 293 v, ban 295, gebruiken 294. Voorts V 55 vv, 76, 78, **82** 61 vv, baptisten in — statistiek **73** 104 vv, zie Baptisten en Pennsylvanië.

Ami, leeraar in Amenthal, V 51.

— sche D., of Obere Mennonisten II 60 vv, IV 294 v, **68** 11 v, **69** 130, 132, dragen baarden V 51, 62.

Amman (Jacob), II 61, **68** 11, **69** 130, **72** 125, **73** 25, **82** 60.

Amsterdam, aanslag van 1535 **92** 11 v, **99** 14, **09** 18, Menno te — **64** 145, brief v. Menno te — **94** 61, martelaars **64** 144 vv, in 16^e eeuw **63** 4 vv, **84** 9, vergaderplaatsen **63** 5*, stichting kerk **63** 7 enz., v. Warendorp's huysboeck 9 vv, orgelbouw 19 vv, organisten 25, ontwerp nieuwe kerk 30 v, proces over kerk 31 enz., kerkverbouwing 41 v, avondmaal **64** 2, vergadering 1581 **64** 22, **92** 100 **77** 67, 1611 **65** 15, **77** 91, 1647 **88** 125 v, **92** 100, **07** 78 v, 1648 **92** 101, voorstel 1686 **92** 115 vv, eed **83** 19 v, vrijstelling v. eed **75** 100, besluiten bij inductie **77** 65, kwestie Hero Jansz. 1616 **96** 99 vv, geschil 1613 **97**

111 vv, vereniging in 1637 **97** 119, bij Oud Vlam. stil gebed **98** 65, gedrag in 1672 **73** 172, plaats der zusters in kerk (1755) **72** 166 Antje Dirks' ergernis **72** 172, psalmen VI 193, **1900** 85, 99 gezangbundels **72** 138 enz., 193 **96** 108 enz., **02** 1, 4 vv, armenzorg kwestie met Jan Stevensz. **02** 87 vv, kwestie Jan Minnaert **07** 80 enz., kwestie 1766 **10** 73 vv; Jan ter Borg **97** 11—64, vergadering doopkwestie 1879 **80** 97 enz., **1900** 29, scheuring Lam en Zon **98** 102, **1900** 1 enz., XIX artikelen 6, Leidsche vergadering 15, twist met Apostool 20, Hof v. Holland 25, vredespresentatie 26, scheuring 33, vereeniging 1639 **1900** 1, collegianten **1900** 4, vereeniging in 1801 **98** 1 enz., vroegere vereenigingen 3 vv, afscheidingen 4 v, onderhandeling (1795) 8 vv, financ. achteruitgang 10 v, vereen. met O. Vlam. 15, belijdenis 14 vv, predikanten 19 vv, financiën 26 vv, Groote bundel 29, onderhandeling (1800), voorwaarden 37 v, stemming bij Zon 40 v, de acte geteekend 41, Cramers oordeel over de vereen. in 1801 42 vv, bepalingen der acte 48, Alg. D. Sociëteit gesticht 53, de Liefde's verwijten aan — **01** 156 vv, de Liefde te — **01** 166 vv, 176 vv, kweekschool III 96 vv, V 47, **70** 103, hulp aan den Haag **96** 47 v, buitenland:zorg voor Pruisen

VI

- 05** 117, 121, 158, Zwitsers **69**
 3 enz., **08** 86 vv, de burgemeesters
 in 1710 pleiten voor Zwitsers **95**
 67; spaarbank **94** 131, **01** 20,
 wijkverpleging **94** 170, Vereen.
 tot handhaving v. Gods onf. woord
93 136, **01** 37, overgang van
 ander kerkgenootschap **82** 106,
 112, vierde predikant **01** 209 vv,
 tweede kerk **01** 209 vv, **02** 241 v,
03 185, **04** 226, getal D. **04**
 233, bibliotheek **04** 243. Voorts
82 97, **1900** 95, **01** 15, 26.
- Andriesz (Gherit), drukker **94** 60.
 Anesz (ds. Ane), **97** 112, **03** 59.
 Angas (W. H.), baptist, bezoekt ons
 land **62** 13, **01** 47.
 Anna Parochie (St.), **72** 189.
 — ter Muident (St.), **84** 114 vv.
 Annes (ds. Jeyp), **70** 111, **79** 2.
 — (ds. Sjoerd), **70** 111, **79** 2.
 Ansloo (ds. Corn. Cl.), **64** 49, 63 vv.
 Antwerpen, martelaars te — **63** 110
 v, **64** 84 vv, **99** v, **02** 154 vv,
03 5, **04** 126 vv, vrijstelling v.
 eed **75** 97 v, waterl. gem. **77**
 80 in Vriesch-Vlaamsche twist
93 12 enz., 35*.
 — (Jacob van), anabaptist **99** 9.
 Apeldoorn, **96** 209.
 apocriefen, gebruik van — I 59.
 Aportanus (Georgius), **81** 69 v.
 Apostolischen, sekte **10** 83 enz.
 Apostool (Andries), diaken te Am-
 sterdam **90** 110, **05** 148.
 — (ds. Pieter), **05** 126, 128.
 — (dr. Samuel), zonist I 104, II
 122, **63** 145 v, **84** 34, **89** 107,
1900 20 enz. 32, 36.
- Appelman (Cornelis), anabaptist **09**
 17, 21, 29.
 Appelscha, **68** 165, **88** 94, **94** 73.
 Appingadam, echtmijsding **83** 85.
 Apslund (John), baptist **73** 105.
 Arents (Claas), oudste, geschil met
 geref. **73** 142.
 — (ds. Hagen), **77** 82.
 — (Jacob Claassen), N. Amerika
84 70, 72.
 — (ds. Jan), geref. **93** 86, **09**
 34 v, 41.
 Arets (Lenaert), N. Amerika **84**
 70, 72.
 Arisz (ds. Markus), **95** 74, 80, 84
 vv, 88, 90 v, 99.
 Arjensz (Robijn), boekhouder F.
 D. S. **95** 30.
 Arkenbout (ds. Jan), **09** 161.
 — (ds. M.), III 113.
 armenwet van 1854, **01** 24.
 —zorg, onderstandsdomicilie **61**
 94 vv, voorschot **10** 70 v, lijf-
 rente 72, Amsterdam 18^e eeuw
 73 vv, resol. Stat. v. Holl. (1774)
 77 vv, gunstige beschikking v.
 overheid **89** 105, Alkmaar **82**
 94 v, **83** 35, Harlingen **77** 120
 v, Vlissingen **75** 40 v, zie diaconie.
 Arminius (Jacobus), **10** 28 vv.
 Arnhem, in de 16^e eeuw **63** 45
 vv, strijd met Fontanus 49 vv,
 raadsbesluit (1596) 52 v, in 17^e
 eeuw vervolgd 53 vv, verleenning
 v. burgerrecht 55, op Dordsche
 vergadering 57 v, raadsbesluit
 over eed 61, kerk 62, proces 62
 vv, koninklijke beslissing 67 v,
 opnieuw gesticht **61** 186 vv, **63**

VII

- 70 vv, betrekking tot Zutfen **81**
61 vv. Voorts V 8, 27 bijlage,
VI 18 v bijlage, **63** 98, **82** 114,
94 73, **03** 186.
— (Hendrik van), oudste **93**
31—76, **99** 141.
Asperen, **63** 102.
— (Dirk Willem v.), m. II 104,
IV 33 v, **99** 98 v, 107.
Assen, **96** 204, **97** 253, **99** 209,
09 186.
Assenray, zie Hastenraad.
attestatie, in 1581 **77** 84, regeling
van — **83** 34.
Auchy (Jacques d'), m. **99** 36*, 89,
97, 126, 140, **06** 56, 68, 70 vv,
84 vv, 88, fransche vertaling II 65.
Auszbundt, liedboek, II 59, **68** 10
16, **98** 146, zie kerkgezag.
avondmaal, vrijzinnig gebruik Utrecht
68 105, **88** 124; in Frankrijk **72**
131, 133, in N. Amerika V 62,
Ameland **89** v, **90** 19 vv, Balk
92 85, wijze van viering **64** 2,
met bekertjes **04** 232, aan tafel **77**
83, Amsterdam **64** 2, Edam **87** 127
v, gevoelen van Galenus **88** 124,
Molkwerum **95** 108, bij baptisten
62 30 vv.
Ayssesz (Reytse), m. I 43, 50, **65**
68, **82** 35, **99** 82, 85, 89, 98 v,
140, **02** 153.
Axwijk, **87** 117 v.
- B.**
- Baak (v. d.), familie **98** 112.
Baard, Jan Jacobsgezinden **90** 15
vv. Voorts VI 18 bijlage.
Baarn, **09** 187.
Baden, D. in — V 32 bijlage, VI
8 bijlage.
Bakhuizen, **74** 87, **95** 20, **01** 85.
Bakker (ds. Alb. Hend.) **78** 17, 25 v.
— (ds. G.), oprichter Gron. Soc.
72 1 enz., **77** 99 v, 103.
— (ds. Henricus), **05** 125, 128,
131, 137, 139 vv.
— (Hend. Sim.), oudste **78** 27.
— (ds. J. S.), **64** 179 v.
— (ds. P. G.), **73** 146 vv.
— (ds. Sybrand J.), **89** 17, 22 vv.
— (Jan. de), m. **81** 68, **96** 38 v.
Balen Jz. (Matthijs), geschiedschrij-
ver, **62** 106.
Balk, godsdienstoeef. bij de fijne
Mennisten **92** 46 enz., biestkens-
bijbel 69, voetwassing 78 v,
ban en mijding 80 v, avondmaal
85, concept verzoekschrift **93** 103
vv, in 1854 de eerste gestud. pred.
61 131, kleeding **92** 83 v, **02**
26 vv, 't kleyn Hoorns liedtboek
87 89 enz, **92** 56, D. naar Amerika
IV 3, 263—298, **87** 112, stil
gebed **92** 57, **97** 83, **98** 70. Voorts
I 60, 109, II 62, III 49 v, V
61, 21 bijlage, VI 334, **98** 134*,
141, **1900** 84, 116, **01** 2, 124.
Ballum, **89** 1 enz.
ban, in Frankrijk V 52, **72** 131 v,
in N. Amerika V 60, wegens
geschut op schip **67** 89, generale
— v. Dirk Philips **93** 59 vv,
streng gedreven 70, Dirk Philips
gebannen 67, zonder particul.
aanzegging 84, strijd over — **76** 21
vv, voorbeelden van 28 v, 32 v,
in 1778 Ameland **89** 35, niet

VIII

- wegens leerverschil **67** 37, waterlanders **77** 83 v, **04** 153, 157, geschiedenis v. — en mijding **94** 12 enz, Molkwerum **95** 107, Groningen **83** 85.
- bankroetiers, D. sekte **76** 35.
- Banning (ds. Jacob Pieters), zijn gevoelens **98** 80 vv, 89 vv. procedure 85 vv, oordeel v. oudsten 88 vv, afgezet **98**.
- baptisten, overzicht IV 358 vv, dompeldoop 359, general V 69 vv, scheuring (1770) **72**, freewill 76 v, thinkers 80 vv, winebrenners 83 v, particular 85 vv, american 93 vv, stichtingen 99 vv, getalsterkte 110, in afdeelingen verdeeld **62** 23 v, verschil daartusschen 24 vv, overzicht der gemeenten 35 vv, eredienst 38, 43 v, 67, organisatie 39 vv, 65, predikers 45 vv, opleiding 48 vv, colleges 58 vv, jaarwedden 63 v, tijdschriften enz. 67 vv, dogmatiek 73 vv, toename in aantal 79, avondmaal 30 vv, afzonderlijk Bijbelgenootschap **62** 21, in Zwitserland **68** 20, 22, in Engeland (1870) **72** 105 v. Voorts IV 283*, **01** 11, 47 v.
- Barbier (Hans de), anabaptist in Friesland **84** 6 v.
- Barneveldt (Hend. Jansz v.), volgeling v. Hend. Nicolaes, **96** 12*.
- Barnfield (Francis), stichter 7^e dagsbaptisten V 103.
- Baroen (Jan en ds. Joos), te Goes, **83** 11.
- Barsinghorn, martelaar **80** 81 v, kerk verwoest (1799) 94 v, leeraars 95, kerk verbrand (1790) **64** 121.
- bärtler II 61, **68** 12, **69** 132.
- Batenburg (Jan Dirks van), **64** 136, **78** 5, **84** 12, 14, **92** 19, **94** 14, 17, **06** 22, 28 v, 36, 44, 49, **09** 11, 21, 28, 31.
- Bates (Kersjen), oudste Ameland **89** 18, 32, **90** 2, 20, 23.
- Bazel, II 56*, **68** 5, 13 v.
- Bebber (Jacob Izaks v.), Crefeld **84** 72.
- Becius (Johannes), **70** 28.
- Becker (Peter), thinker V 81.
- Beckum (Maria en Ursula v.), m. **99** 93, 140, **06** 35, 63, 69, 83, 91, brief over haar afgedrukt **07** 170 vv.
- Beeckhoven (Silvester v.), diaken Amsterdam **63** 33.
- Beeckman (Elias), vaandrig te Aardenburg **81** 5 enz.
- Beeck Vollenhoven (H. van), diaken Amsterdam III, 143, **07** 145.
- Beek (ds. Dirk van), **09** 161.
- Beerta (ds. Roelof), **84** 47.
- (ds. Pieter Roelofs), **84** 48 v, **85** 93 vv.
- Beest (Jan van der), D. notaris **99** 181 v, **09** 168.
- Beets (ds. C.), **09** 130, 139.
- (Dirk F.), tuchtzaak **87** 120.
- (ds. Jan), **85** 75 v.
- (ds. Pieter), **81** 97, **82** 17, **84** 44, **90** 111, **91** 54, **97** 8, **1900** 111, **08** 108.
- begravenis, in Frankrijk **72** 134, in Amerika **69** 146.

IX

- Beierland (Oud-), **84** 39.
 Beieren (Hendrik van), bisschop van Utrecht **99** 4.
 Bekjen (Pieter Willems), m. II 104, **99** 128.
 Bel, diaken te Amsterdam **98** 17, 29 vv.
 Bella (Jozef), nazarener **91** 69 v, 73.
 Berents (Arent), oud-Vlaming II 36, 45.
 — (Claes), N. Amerika **84** 75.
 — (Hendrik), oudste II 36, bijlage, **79** 6.
 — (Wouter), Sneek II 44, **90** 95 vv, **92** 90 v, 96.
 Berenhout (Claude van), bestrijdt D. **79** 19, 23 v, **83** 8, 111 v, **84** 104, **89** 103.
 Berge (Bartholomeus v. d.), anabaptist **90** 58*.
 Berghe (Herman v. d.), m. **64** 148 v.
 Berlicum, I 26, II 21.
 Bern, brief v. Amsterdam aan — **70** 23, vervolging der D. V 53, 59, **69** 7, **95** 65 enz., **08** 116 vv.
 Bernaerts (Gillis), m. **99** 89, **06** 79.
 beroep (wijzen van), **65** 56.
 Bestevader (Willem), doopkwestie **78** 14 vv.
 Beufkyn (Janny), IV 99, zie Keeskooper.
 Beukels (Jan), van Leiden **84** 8, 10, 13, **88** 11 enz., **92** 9 v, **99** 6 vv, 15, **05** 87, **06** 7, portret **90** 67 v.
 Beuns (Frans), collegiant **1900** 4.
 Beusecom (ds. Abraham van), **96** 58, **07** 167.
 Beveland (Zuid-) classis — tegen D. **83** 109.
 Beveren (Lucas Lamberts van), m. **64** 145 v, **06** 64*.
 — (Maarten L. v.), m. **09** 22.
 Beverwijk, **97** 167.
 bevredigden, **64** 27, 40 v, 50 v, **65** 13.
 bevestiging van oudsten enz. **89** 28 vv.
 bibliotheek, van ds. A. G. Crab, **73** 78 v; zie Doopsgezinden.
 Bidloo (G.), I 102, II 113, III 87.
 — (L.), I 49, **68** 63.
 — (N.), I 102, II 113.
 Bierens (Abraham Dirks), oudste **76** 38, **1900** 2.
 Biestkens (N.) van Diest **69** 105, **87** 93, **90** 64.
 — bijbel, I 56 vv, **90** 6, **92** 69, **96** 25.
 Biezen, **76** 96, zie Aardenburg.
 Bijbelgenootschap, stichting Britsch en buitenl. — V 90, der baptisten **62** 21.
 Bijbelvertalingen, bij D. gebruikt I 51—65, Liesvelt 54, Erasmus 55, Mattheus Jacobs 56, Biestkens 56 vv, versindeeling 57, Handel. 2: 39 58, apocriefen 59, bij oude Vlamingen 60, Statenvertaling 59 v, Liesvelt **90** 61, Mierdman 62, Utenhove 62 v, Froschauer **68** 9 vv, **90** 62.
 Bilderdijk (W.), **97** 16, 56, 68.
 Bilt (ds. Joannes), strijd met D. **73** 83, 90 vv.
 Bintges (Thomas), huiskoopestwist **63** 155, **76** 30.
 Birrell (Charles), baptist te Liverpool **62** 31, 58.

X

- Bisch (Rauf), hoogduitsch oudste over Menno **94** 59*.
- Bisschop (Jan), diaken Rotterdam **64** 105 vv, **06** 200.
- (Pieter de), geref. bestrijdt D. **64** 37, **97** 105.
- Blätter für Religion und Erziehung, **68** 136 vv.
- Blaupot (Jan Symens), Gron. O. Vlam., II **47**, **79** 3.
- Blaurock (George), m. **99** 96.
- Blauw (ds. Gerrit), Wormerveer I **67**, **96**, III **121**, **90** 82 v.
- (ds. Hendrik), Norden **95** **84** vv, **88** v, **91**.
- Blauwaert, zie Goudsmid.
- Blauwverver, zie Schrijver.
- Bleeck (Wilhem), Arnhem **63** 50 v.
- Bleeker (ds. Pieter), **92** 94.
- (ds. Jacob de), **08** 107.
- Blesdyk (Nic. M. van) over Menno **64** 130, 136, **06** 3, 48, doopt **96** 40, **08** 6*, over Delftsche martelaars **99** 159 v.
- Blessum, I **26**, **95** 20, **09** 52.
- Bleyker (Johannes), N. Amerika **84** 70, 73.
- (de), familie **89** 84—89.
- (ds. Jan de), **80** 50 v, **95**, **89** 84 vv, **91** 12, **07** 158, 163.
- Bloccius (ds.), **02** 161 v.
- Block (Johan), m. **74** 3.
- Bloksjil, gedrag in 1672 **73** 172, vereeniging in 1782 **78** 12. Voorts **96** 52, 60*.
- Boeckaert (Cornelis), geref. strijd met H. de Ries, **64** 33 vv.
- Boekbinder (Gerrit), anabaptist **09** 11.
- Boeke (ds. Jan), IV 9—14 bijlage, **85** 56, **01** 9*, 21, 149 v.
- Boekelman (Andries), Amsterdam **63** 33, 38, 40.
- Boekenoogen (Jan. W.), N. Amerika **84** 74.
- Boekholt, vergadering te — **64** 136, 140, **84** 14, anabaptisten gevangen te — **09** 105 vv.
- Boelaard (ds. Jan), **68** 70.
- Boenes (ds. Johan), **84** 39.
- Boetje (ds. H.), **02** 12 v, 16.
- Boer (ds. H. de), **10** 217 vv.
- Bogerman (ds. Johannes), bestrijdt D. **73** 85, 88, 93.
- Böhme (Jacob), **02** 87 v, 97.
- Bogaert (Pieter Willems), oudste, collecteert voor Prins Willem I I **76**, **73** 8 vv, **98** 147, **09** 156, in Vriesch-Vlaamsche twist **93** 62 v, 67, 70, dichter **67** 65, **89** 7 vv, **1900** 74.
- Bolsward, V 21 bijlage, 82, 112 v, **93** 60, **01** 211.
- (Frans van), m. **70** 60 v, **87** 100 v, 108.
- Bom (Cornelis), N. Amerika **84** 74.
- van Cranenburgh (ds. Corn.), **06** 144, **09** 157 v.
- Bommel, **08** 114 v, **10** 10.
- (Hendrik van), R. K. priester **92** 16.
- Bonaventuers (Grietje), m. **99** 107.
- bondgenooten, **84** 5 enz.
- Bontemps (ds. P. de), bestrijdt D. **97** 117.
- Boogh (F. v. d.), Gron. O. Vlam. **90** 110.
- Boomkamp (ds. C. J.), **91** 10.

XI

- Booser (de), familie **98** 116.
 — (Hans en Jan de), **02** 169.
 —s (Maayken), m. **99** 83*, 87, 89,
06 56, 64, 69, 79, reliek **98**
 114 vv, **02** 168 vv.
 Boothamer (ds. G.), **73** 145.
 Boots (ds. Cornelis D.), **07** 53, 58 v.
 Boreel (Adam), collegiant **1900** 4.
 Borg (ter), familie **97** 3 vv.
 — (ds. Jan ter), **95** 122, **98** 51,
 zijn leven tot 1819 **97** 3 vv,
 1819—25 11 vv, 1825—29 20
 enz., 1829—47 64 vv, zijn pree-
 ken 43 enz.
 borstetasters, D. sekte **63** 135.
 Bos (ds. Geert), **98** 71.
 Bosch (ds. B.), herv. dichter, **67** 143.
 — (ds. B. de), D. dichter, **67**
 143, **1900** 76, 94.
 — Jer.z. (B.), diaken **98** 13.
 — Jr. (Corn.), collegiant, **09** 101v.
 — (Hier.), Latijnsch dichter II 113.
 — (ds. Jacob), **72** 4.
 — (Jan), oudste **91** 6 vv.
 Bosland (Paulus W.), oudste **07** 153,
 157, 162.
 Bosma (ds. A. H.), **03** 165 vv.
 Bostijn (Filip), dienaar Antwerpen
93 35*.
 Botschert, **63** 84.
 Botterman (ds. Eppo), **83** 72, 86.
 Bouman (Herman), ontkent (1696)
 het bestaan van booze geesten
98 96
 Boterwek (K. W.), **88** 8*, **89** 69*,
 73, **92** 2.
 Boudewijns (ds. Pieter), I 60, **78**
 22, 27, **87** 92, **92** 70 vv, voet-
 wassing 78 v.
 Bouwens (Leenaert), oudste, van
 Sommelsdijk **08** 106, dooplijst
 copie **89** 3, op Ameland **89** 3 v,
 Terschelling **64** 87, Emden **81** 75,
 Hennaarderadeel **64** 76 v, Amers-
 foort **63** 94, Alkmaar **91** 1, **09**
 31, Schiedam **09** 156, Edam **87**
 116, Hallum **10** 123 v, Sneek
90 92, Texel **73** 141, Wieringen
91 42, Molkwerum **95** 106, den
 Haag **96** 37, 40, Workum en
 omstreken **99** 33 vv, Middelburg
08 61, Rotterdam **05** 172,
 Utrecht **03** 3 v, Steenwijk **78**
 4 vv, getal doopelingen **67** 59,
 zijn vrouw steunt Menno **03** 14,
 lied op — **1900** 98, over her-
 doop **03** 146, streng in echt-
 mijding **76** 22, **94** 40 vv, ont-
 stemming tegen — in Friesland
93 13, weelderig leven **93** 13,
 geschorst **93** 14, vestigt zich te
 Harlingen **93** 15, door Sticht-
 schen veroordeeld **93** 75, 79 v,
 doopt in 142 plaatsen **93** 86*,
 zijn leven **94** 30 enz., bant de
 hoogduitschers **94** 59.
 Bovenknijpe, VI 18 bijlage.
 Braght (C. van), oudste **62** 104, 106.
 — (P. van), dichter **62** 106.
 — (T. J. van), oudste, zijn leven
62 103 vv, dispuut met G. Aemi-
 lius **84** 39, zijn geloofwaardigheid
99 65 enz. (inhoudsopgaaft in jrg.
 1899), oordeel v. auteurs over —
99 69 vv, **1900** 184 vv, engel-
 sche vertaling **99** 74 v, deutsche
 vertaling V 91, **69** 21 vv, **99**
 75 v, 132, strijd tegen Galenus

XII

- 1900** 17, 188, zijn schole der Deugt **87** 92, **92** 72, 84, dichter **1900** 90. Voorts I 96, **64** 125, **81** 35, **82** 41, **02** 170.
- Bramer (David), strijd met H. Schijn **08** 65 enz.
- Brandhüber (Wolfgang), m. **99** 115, 153.
- Brandt (G.), over martelaars **99** 72, **1900** 201 vv, over Menno **64** 125.
- Brant (Jan Jansz), m. **06** 68.
- Brechtbüll (B.), zwitser **95** 67.
- Breda **99** 210, **1900** 224, **08** 52.
- Bredius (mr.), in Dordsch proces **69** 125.
- Breedenburg (gebr.), collegianten **83** 71.
- Breen (Daniel de), collegiant **1900** 4.
- Bremer (Frederika), V 13.
- (ds. Joh.), **97** 167.
- (ds. M.), **68** 81.
- Breskens, **83** 102, **89** 102.
- Bret (Hans), m. **63** 110 vv, tong-schroefje **98** 116 vv.
- Breuckland (ds. Jac.), geref. **84** 114 vv.
- Brie (ds. L. A. de), gevangen **76** 86.
- Briel (den), **93** 49.
- Broek op Langendijk, **82** 115.
- Brongers (Claes Jans), m. **65** 113 v.
- Brons (mevr. A.), **02** 103 enz., familie 113.
- (B.), **74** 125 v.
- Brouwer (ds. J.), I 120 v, III 143.
- (ds. P.), II 112, **82** 110 vv.
- (ds. R.), **01** 26.
- (IJsbrand IJ.), oudste, **73** 86.
- Browne (Robert). **82** 73, **08** 64.
- isten, **82** 73, **83** 67.
- Brugge, **76** 84.
- Bruggen (mr. v. d.), **01** 134, 165.
- Brugman (Johannes), **05** 82.
- Bruin (ds. Jan), I 115, VI 46 bijlage.
- (ds. Willem), zijn leven I 114 vv, werken 118 vv, **91** 52, 57.
- (Willem), diaken **98** 32.
- Bruinse (Cornelis), vereert Menno **09** 63.
- Bruinvis familie **80** 48.
- (Cornelis), **80** 48 v.
- (Jacobus), **91** 8, 16.
- Brunt (Reynier), vervolgt anabaptisten **09** 15 vv, 19.
- Brussel (hof v.), onderhandelt over Munster **99** 1 enz.
- Bruynen (Peter), m. **99** 83, 107, 153 vv, **06** 56.
- Buceus (ds. Petrus), bestrijdt D. **79** 19, 24, **81** 31, **83** 11 vv, 17, **84** 113.
- buitenlandsche nooden (fonds voor) **69** 3 enz., **95** 108, **02** 38 vv, **05** 118 enz., **06** 93 enz., **08** 86 enz., opgeheven **83** 30 vv.
- buitentrouw, in Rusland **62** 120, **65** 135, Stavoren **03** 58, Workum **03** 94, Groningen **83** 77, bij Gron. O. Vlam. **70** 112. Haarlem **63** 138, Sleutel contra P. J. Twisk **67** 89, bij Waterlanders (1581) **77** 86, Harlingen **77** 129 v.
- Bunyan (John), **96** 4.
- Bunschoten, geschiedenis **63** 95 vv, klacht bij synode **63** 79, **10** 11.
- Buren (Ideletta v.), vrouw van Calvin, **64** 144, **72** 123.
- (Willem Wouters v.), anabaptist **09** 37, 39.

XIII

- burgerrecht, verleend te Arnhem **63** 55.
 Burghart (Jac.), graveur **95** 67.
 Burkhalter (Michel), Zwitsersch leeraar **95** 51 vv.
 Burtscheid, **63** 7*.
 Busch (Dirk Gerrits van den), m. **96** 40, **99** 125.
 Bussy (prof. I. J. de), **92** 142.
 Busschaert (Hans Bouwens), oudste, legende van den reiswagen **68** 26, in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 12—79, te Middelburg **08** 12, 14, 63.
 Bussum, **09** 187.
 Butzer (M.), **72** 119 vv, **94** 14 vv, over polygamie **88** 40.
 Buysier (Lieven de), dienaar Amsterdam **96** 100 vv.
 Bij (ds. Pieter v. d.), **90** 10, 24 v, **98** 69.
 Bijler (Gerrit de), m. **99** 105.
- C.**
- Cadzant, geref. tegen D. **84** 108, zie Nieuwvliet.
 Calcar (Jan v.), Deventer, **70** 31.
 Calker (Hendrika v.), V 23 v bijlage.
 Calvijn (J.), **64** 144, **72** 123.
 Camerling (Lod. S.), Kampen **81** 95, 100 v.
 Campbell (Alexander), sticht de Discipelen-baptisten V 104 vv.
 — (Mary), apostolische, **10** 84.
 Camphuyzen (Dirk R.), **65** 70, **78** 84, **87** 110, **1900** 89 vv.
 Campen (Jacob v.), anabaptist **84** 8 vv. **99** 13.
 Canada, D. in — V **63**, **73** 25, 29, **82** 63.
 Capadose (Is.), **97** 16, 66 v, **01** 134, 136, **10** 86.
 Capellen van de Pol (J. D. v. d.), **04** 104, **07** 123 vv.
 Carl (Joh.), in 1717 vervolg'd **61** 51 vv.
 Carlstadt, **81** 73.
 Cate (A. ten), diaken **90** 123.
 — (Beerent ten), diaken **92** 95 v.
 — (D. ten), dichter **1900** 94.
 — (ds. G. ten), **94** 75, **01** 10, **10** 210 v.
 — (ds. J. ten), **80** 51 enz., **82** 83, **91** 12.
 — G. z. (J. ten), diaken, **90** 112.
 — (ds. Jan Lamb. ten), **70** 17, 22.
 — (J. Th.), Groningen **90** 100.
 — (R. ten), diaken **90** 123.
 — (S ten), diaken **90** 123.
 — (Teunis B. ten), diaken **90** 112.
 — (Teunis J. ten), diaken **92** 95.
 — (Wolter ten), oudste II 40 vv, 45—48, **79** 7, **90** 107.
 — (ds. W. J. ten), **97** 6.
 — (ds. S. Blaupot ten), **77** 113, **93** 6, **94** 71, 73, **97** 169, **01** 21, zijn „Friesland” besproken II 132 vv.
 catechisatieboekjes **68** 107 vv, **69** 95, **78** 22, **87** 92.
 —, eerst later ingevoerd **69** 94, 102, vragen opzeggen **69** 94, 103 v.
 Catharina, m. IV 91.
 Cattenburgh (prof. A. van), **68** 54.
 Centen (J. S.), **69** 24.
 Chortitz, **62** 125.

XIV

- Christoffel (ds. Jacob), Gosen IV 263.
- Claassen (Lambert), dichter **1900** 98.
- Claesken, m. **99** 33 enz., 89, 105, **06** 56 v, 60, 71, 73.
- Claes (Wendelmoet of Weynken), m. **96** 37 v, **99** 92 v, **02** 153, **06** 58, 70 vv.
- Claessen (Andries), m. **99** 67, 105, 109.
- (Cornelis), N. Amerika **84** 75.
- (Jacob), oudste **89** 4, **90** 95.
- Claesz (Claes), van Blokzijl, oudste **76** 38, **97** 118, **1900** 90, strijd met Faukelius **83** 7 v.
- (Cornelis), m. **09** 20.
- (Cornelis), drukker **84** 17.
- (Frans), m. **10** 123 v.
- (Jan), m. verkoopt boeken van Menno **64** 144 vv, **99** 77, **03** 17, **06** 56, 59, 64*, 66 v, 73, **09** 26 v.
- (Pieter), dichter **87** 99.
- (Pietergen), m. **96** 50.
- Clant (Egbert), franconist **06** 35.
- Clarenbach (Adolf), hervormer **90** 57.
- Clasen (Teunis), oudste **79** 5, 69, **90** 107.
- Clausenburg, **95** 14.
- Claversz (Jelis), m. **99** 108, **1900** 195.
- Cleef-Kalf (mevr. v.), **1900** 115.
- Cleeff (ds. L. v.), **07** 184, **10** 135.
- Cleermaker (Willem), m. **06** 69.
- Clement, m. **87** 109.
- Clercq (Pieter de), **98** 32.
- (Stephanus de), **98** 13.
- (Steven de), **95** 24 v, 72, 75.
- Clercq (Willem de), **95** 122, 128, **97** 16 vv, 47, 58, 66 v, 69 v.
- Cleve, **82** 113, **95** 183, **1900** 224, **10** 190.
- Clock (Leenaert), oudste, opsteller van 't Concept van Keulen **64** 26, bidt overluid **64** 2, **97** 109, afscheiding **64** 50 v, **65** 15, **95** 107, **97** 111 vv, 164*, vredesonderhandelingen 1603 **64** 40 vv, **65** 13 v, **76** 35, 37, dichter **68** 11, **1900** 74, 76 v.
- Cloppenburch (ds. Joh.), bestrijdt D. **97** 116.
- Cock (Pieter), Haarlem **06** 146 vv.
- Cole (Isaac), baptist, gedoopt IV 362 vv.
- Colhorn (ds. Jan Maartensz.), te Hoorn **67** 79 vv.
- collegianten, bij — opleiding tot predikambt I 110 vv, **96** 166 v, ontstaan te Rijnsburg **83** 69, Bredener twist 71, verschillende colleges 72, te Groningen 72 enz., **91** 24 vv, Knollendam **07** 73, Molkwerum **95** 111, Utrecht **63** 90, Harlingen **78** 78 vv, Amsterdam **1900** 4 enz., hun duivelgeloof **98** 101, palmhouten cadavertje **08** 131 vv.
- collegiën der propheten, **63** 90, 108.
- Coloniensis (Barthol.) **09** 4.
- Comenius (Johan Amos), **03** 160.
- compromis van 1567, **76** 26 vv, **93** 40 enz.
- Coninex (Aert), Middelburg **08** 44.
- Contrahuiskoopers, **76** 30.
- Cool (ds. P.), **01** 24.
- Coolhaes (Caspar), **10** 15.

XV

- Cooltuyn (Corn.), **92** 32 vv, **06** 84*.
 Coomen (Jasper van), Hoorn **93** 55.
 Coornhert (Dirk V.), **63** 114, 132,
77 81*, 90, scheidsrechter **97**
 92 vv.
 Cops (ds. Claas Wolters), **65** 15,
98 113*.
 Corfmaker (Jb.), diaken **80** 88, 90.
 Cornelia, wede Claes v. Leeuwen,
 m. **81** 42*, **09** 112 vv.
 Cornelis, leeraar Loosdrecht **73** 83 v.
 Cornelisz (Adriaan), m. **68** 35, 37 v,
 43 v, **99** 97, **06** 56, 70 v, 77,
 fransche vertaling **72** 124, 131,
 engelsche vert. **73** 24.
 — (Adriaan), oudste **62** 105.
 — (Aris), Rotterdam **97** 79*.
 — (Gerrit), m. **06** 76.
 — (Jan), oudste **74** 87, 110 vv,
1900 47, **01** 83 vv.
 — (Marcus), m. **08** 8.
 — (Pieter), Utrecht **03** 8, 38.
 — (—), te Marken-binnen **07**
 46 vv.
 — (ds. —), bestrijdt D. **64**
 32, 34, **91** 1, **09** 34 v, 41 enz.
 — (Vincent), Munster **99** 8.
 — (Willeboort), m. **08** 9 v, 12.
 — (Zacharias), drukker **89** 75 vv.
 Cornelius (Karl Adolf) **03** 151 v.
 Cornies (Johan), Rusland **65** 9 vv,
 133, 137, 141.
 corporagoederen, opbrengst in Fries-
 land **05** 29 v; **90** 113.
 Cortenbosch (Dirk Jans), collecteert
 voor prins Willem I **73** 4, 8 vv,
98 147.
 Corver (ds. C.), afscheid **68** 168,
01 28.
- Costa (Isaac da), **97** 16 vv, 56, 66,
01 134, 136, 140, 166, 168 v,
 175, 189.
 Coster, zie Kusters.
 Couper (ds. Meint), **96** 160.
 Couwenhoven (ds. Joh.), **98** 13, 16,
 21 v, 26, 30, 32, 37.
 Crab, (ds. Alb. G.), zijn bibliotheek,
73 78 v.
 Cramer (ds. A. M.), **01** 21, zijn zorg
 voor Ouddorp, **07** 154.
 — (prof. dr. S.), **90** 140.
 Crefeld, V 81, landverhuizing naar
 Amerika **84** 70, 72.
 Crellius (ds.), bestrijdt D. **73** 85.
 Cremer (Abr. W.), oudste, **70** 17,
 22 vv, 115, **79** 7, 10, 13, 93, **83** 75.
 — (Steven), **08** 100 v, 103.
 — (ds. Steven Jansz), **83** 73*.
 Crosby (Thomas), baptist **62** 16.
 Culemborg, **03** 41.
 Cuperus (ds. B.), **94** 75.
 — (ds. Joannes), I 98, **63** 78, 92,
73 145, **94** 47*, zijn leven **68**
 88 v, uit zijne aanteekeningen
68 85 enz.
 Curtis (Th. F.), baptist **62** 84.
 Curtius (Pieter), **99** 112, 127, 158.
 Cuyck (Jan Woutersz v.), m. **62**
 99 vv, **99** 80 v, 83 v, 98, 124,
 huwelijk **08** 51.
 Cuyper (Cornelis), davidjorist **09** 30.
 — (Cornelis de), zijn Eenvuldige
 verantwoordinge **08** 24 v.
 Cuypers (Elisabeth), nicht van H. H.
 v. Warendorp, **63** 8, 12, 18, 32 v.
- D.**
- Dahlen (ds. Valentin), II 69 vv.

XVI

- Dalen (dr. A. van), I 104, II 113, **63** 142.
 — (ds. Barthol. v.), **89** 94, 96.
 — (Hendrik L. v.), zijn copia van eenen brief, **64** 24, 30 v, 54.
 — (ds. Matthijs v.), **63** 145, 147.
 — (Jacob Thomas v.), Haarlem **65** 16.
 — (Thomas v.), Haarlem **65** 18.
 Dam (ds. Harm W.), **78** 27.
 — (ds. J. C.), **05** 5 vv, 15 v.
 — (ds. Keimpe), **64** 107, 114, 120.
 Damme (Kestine van), **99** 103.
 Dantumawoude, **82** 107.
 Dantzig, **68** 32, 143, **93** 52 vv, **95** 14, **01** 17, **05** 113, doop **75** 54.
 David en Levina, m. **99** 141.
 Davidsd. (Maritgen), m. **09** 8, 22.
 Decker (Jer. de), dichter, II 113, **1900** 90.
 Dekker (E. Douwes), **89** 46.
 — (ds. Jan —), **89** 19.
 Deknatel (ds. J.), II 58, 62 v, 72, III 97, **68** 2, 74, **69** 104, **85** 76, **90** 3, 12, **92** 27, **98** 5, **1900** 94 v.
 Delden, zie Beckum.
 — (ds. A. van), **90** 111.
 Delft, **84** 10, **96** 44, 47 v, 53 v, **99** 111 enz., **09** 187.
 — (Meindert van), of Blesdijk **96** 40.
 Delpini, Jezuiet **10** 53 enz.
 Denck (Hans), m. IV 213 vv, **03** 156.
 Denemarken. D. in — V 109.
 Denys (Wouter), m. **99** 85, 126.
 Derckgen, vrouw van David Jorisz. **09** 23.
 Derks (Alle), dichter **1900** 76, 96 v.
 Deutel (Jan J.), dichter **87** 90 v, 99.
 Deventer, anabaptisten te — **09** 112, tuchtzaak over pruik **04** 48, de tibbensteeg **88** 49, geref. tegen D. **83** 11, overheid vervolgt D. (1619—70) **70** 16 enz., martelaars 16, van socinianisme beschuldigd 19 vv, welvaart 22 v, 25 resolutie (1670) 27 v. Voorts V 23 bijlage, **75** 64, **81** 61 vv, **92** 11, **95** 72.
 — (Hendrik van), m. **64** 85, vonnis 99.
 — (Maeyken van), m. **05** 172 v.
 Deynoots (Maeyken), m. **99** 83. diaconessen, **90** 112.
 diacouie, Warns **02** 28 enz, Jan Stevensz **02** 88 vv, Jan Minnaert **07** 80 enz., zie armenzorg.
 diakenen, verplichting in 1588 **77** 71.
 dienaars, verkiezing met het lot **04** 152.
 —schap, reden van niet toelating tot — **93** 47*.
 Diepenbroek (ds. Hendrik van), **63** 139, 142.
 — (Koenraad van), **08** 100.
 — (Mattijs van), **09** 130.
 Diersum (ds. F. A. v.), **78** 79, 84.
 Diewertje, geschaakt door Jan Matthijsz **88** 12*, 14, **99** 15.
 Dijk (ds. Aldert Sierts), Groningen **79** 4, **90** 108.
 — (Grietje van), libertijnsche in Zeeland **91** 65.
 — (Pieter van), oudste **78** 15, 27*.
 Dirks (Antje), haar ergernissen **72** 168 vv.

XVII

Dirks (Heinrich), zendeling **85** 65, **91** 32 enz., **92** 30 enz., **93** 106 enz., 118.
 Dirksz (Clement), m. V **339**, **346**, **10** 124.
 — (Hendrik), oudste **79** 8 v, 87.
 — (Jacob), Haarlem **97** 94 v.
 — (—) en zoons, m. **63** 78, **99** 105.
 — (Joris), Harlingen **93** 25.
 — (Lambert), m. **91** 1.
 — (Willem), m. **81** 68, **02** 153.
 Divara, koningin te Munster **99** 15.
 Dixmuiden, **77** 80.
 Dobbelaer (Boudewijn), Aardenburg **81** 10, 12, **84** 38.
 Doedes (ds. Dyrck), **03** 58 vv.
 — (Jan), N. Amerika, **84** 77.
 Doetinchem, **03** 187.
 Dokkum, **90** 16 v, verbond der vier steden **93** 1 enz.
 Dokkumburg (ds. P. van), **98** 16.
 dompeldoop, gevoelen van D. S. Gorter IV 358; V 65—110, te Leeuwarden V 65, **74** 63 enz., Leiden **82** 110, Surhuisterveen **96** 171, Schiedam **09** 161, baptisten IV 359, bij Gron. O. Vlam. **70** 112, Gulik **99** 85*, collegianten **83** 70, Groningen **83** 77.
 Doom (ds. Jan), **63** 137, **99** 67, 104.
 doop, van Metken m. **64** 148, door Pastor **09** 111, te Norden **75** 24, **97** 166, bij Waterlanders **77** 82 v, in Gallicië **65** 98, in Frankrijk **72** 133, in Paltz VI 152, bij Oud Vlam. ook door leeraars bediend II 35, verbod van — te Kampen **81** 78, op

14—15 jarigen leeftijd **70** 162, uit doopkan **86** 50, private — **63** 91, huisdoopt **68** 104 v, **77** 82, bij — bloemen in de kerk **10** 191, bediening van — op Ameland **89** 49 v, oordeel van Halbertsma over — **61** 35 vv, doopkwestie vergadering te Amsterdam (1879) **80** 97 enz., — bediening indrukwekkend **67** 106 vv, zie dompeldoop en wederdoopt.
 doopers en loopers, **61** 43.

doopsgezinden, oorsprong van den naam I 39—50, prins Willem I 44*, beteekenis bij verschillende auteurs 45—50, wat de naam beteekent **61** 33 vv, oordeel v. verschill. auteurs 33 vv, hoe en wanneer ontstaan 40 vv, oordeel van P. Leendertz. 44 vv.

verhouding tot regeering I 66—85, aanschrijving der Staten (1673) 68 v, vergadering Wormerveer 69 vv. collecte N. Holl. 79, brieven der Staten 79 vv, lijst v. geschonken goederen 83 v.

onderscheid v. anderegezindten II 82 vv, invloed op den staat onzer gewesten 107 vv, sociale arbeid 110, beoefening v. wetenschap 113, vrijheid 115, A. D. S. 118, verdeeldheden 119 vv, geschriften v. tegenstanders 127 v.

oorsprong en verbreiding IV 45—51, geheimhouding in vervolging 54 v, samenkomsten 66, kleeding 67, bijbelkennis 100, moeten — tegen Rome strijden? 107—200, bij herv. achtergesteld

XVIII

111, Cool's oordeel over deelname aan staatsbestuur 135.

gematigde — in N. Holl. V 45, levenswijze der Vlamingen 45, Vriezen zijn eenvoudig, verdienste v. Amsterdam en Haarlem 47, de A. D. S. 47, onderscheid tusschen Vlam. en Vriezen 50.

zelfstandigheid tegenover staat **61** 7 vv, gemeentelijke onafhankelijkheid 7 vv, leerstellige vrijheid 20 vv, praktische werkzaamheid 26 vv, **82** 81, getalsterkte in verschillende tijden V 49, **88** 92 v, **90** 84 (zie volkstelling), misstanden in broederschap **96** 135 enz., oudste — maken scheiding tusschen geloof en weten **67** 34 vv, geen ban wegens leerverschil 37.

Onderwijs in theologie III 69 enz., vroeger daarvan afkeerig 76 v, Galenus 88 vv, kweekschool gesticht 96 vv, Nieuwenhuis 99 vv, natuurkundig onderwijs 112, betrekking tot Remonstr. 109 vv, Oosterbaan 113 vv, overeenkomst met Athenaeum-hooggeleeraars 120, 123, 146, 153, Hesselink 122 vv, bibliotheek 136, brief van 1796, 138, beurzen 137 vv, A. D. S. gesticht 143 vv, R. Koopmans 146 vv, Muller en W. Cnoop Koopmans 156 vv, eeuwfeest 169 v, aantal leerlingen 171, 175, traktementen 173, beraadslaging over twee hooggeleeraars 179 vv, van Gilse 184.

betekkingen met buitenland-

sche — **62** 2 vv, beoefening der wetenschap door — VI 318, **68** 85 enz., liefde voor de broederschap VI 321 vv, aantal gemeenten in 16^e eeuw **93** 84 v, de grootte daarvan 85, van adel **06** 35, betrekking tot wederdoopers III 198 enz. *Korte geschiedenis* **82** 57 enz.; in overheidsambten **82** 82, publieke opinie in 18^e eeuw **67** 94 vv, weelderigheid 95 vv, soliditeit 96, kleeding 97, 101 vv, weerloosheid 103, slecht opgevoed 104, volgens Rues ontwikkeld 105, indrukwekkende doopbediening 106 vv, oordeel over hun beginselen (1866) **67** 159 enz. voorzichtig bij ja of neen **68** 27 vv, beschuldigd v. sluwheid en onoprechtheid 30, 33, invloed op den handel 31 v.

in de 19^e eeuw, **01** 1 enz., rijkstraktement 5, rationalisme 7, reveil 7, 25, protestantenbond 9, Nut 3, periodieken 3, 7, 23 v, 30, 36, Groninger school 6, moderne richting 8, 30, orthodoxie 10, 37, baptisten 11, 47, toestand in 1900 11, verlies in leden 13, gestudeerde leeraars 14, vervallen gemeenten 15, combinaties v. gemeenten 15, Sociëteiten 15, A. D. S. 18, nieuwe gemeenten 17, 32, tiërceering 16, catechisatie 21, beteekenis van doop 23, armenwet 24, oude liberalen 24, Hoekstra 26, radicalisme v. Straatman 28, voorstel Sybrandi in A. D. S. 28, Amsterdamsche vergadering

XIX

- (1879) 29, Zondagsbode 30, trek naar de groote steden 32, betrekking tot Remonstranten 33, kweekschool 33, Scheffer 34, verhoogingsfonds 35, kerkgebouwen 37, liederbundels 38, betrekking tot overheid 39, Haarlemsche Vereeniging 40, leeraars-positie 41, buitenland 47, zendingsvereeniging 48, oordeel van S. Cramer over 19^e eeuw 49.
- Dooregeest (Engel A. v.). oudste I 49, 96, 100, II 111, over voorbidden **97** 87, **98** 60, kwestie J. P. Banning **98** 78 vv, 88 vv, 96, 99.
- Doorecate (H. E.), Gron. O. Vlam. II 41 v.
- Dooreslaer-Austrosylvius, **97** 116, 165, **98** 73.
- Doornaert (ds. Hans), Haarlem **77** 81, **97** 93 vv.
- Dordrecht, tijdens vervolging **62** 89 vv, in 17^e eeuw 102 v, leeraar 103 vv, verval 108, proces **62** 109 vv, **67** 156 v, adres aan den Koning **68** 145 vv, **69** 125 vv, adres aan tweede kamer **76** 66, vergadering v. 1632 **63** 57. Voorts **63** 99, **96** 207 v, **1900** 224, **01** 20.
- (Christiaan v.), Munster, **99** 8.
- Dosie (Jacques), m. **96** 36 vv, 51, 121, 126.
- Douwen (ds. J. W. v.), **05** 34, 43 v, 48 v.
- Douwens (Hans), **08** 103.
- Doyer (ds. Abr.), **97** 59.
- (ds. Ant.), **97** 11.
- (ds. Assuerus), **97** 169, **1900** 115, **01** 24.
- (Th.), zendeling, **86** 83 v. 87, **87** 38, 42, 45 v, **89** 54 vv, 62 v, **92** 38.
- van Cleef (ds. A.), **98** 140*.
- Draaisma (ds. Menso), **91** 93.
- Drachten, VI zie bijlage, **82** 107, **1900** 93, **01** 91, 122.
- drekwagen, **94** 34.
- drieëenheid, strijd over — **94** 21.
- Drielst, zie IJlst.
- Droochscheerder (Willem) m. **06** 60.
- Drummond (sir Henry), apostolisch **10** 84 v, 89.
- Dryver (Jan de), burgemeester van Meenen **99** 140, 142.
- duikelaars, V 82.
- Duitschland, getal D. in — IV 299, V 30 bijlage, overzicht V 49, 52, 62 v, 109, in Zuid — mogen D. geen grondbezit hebben 51; **82** 11, zie Paltz, Pruisen, Baden en register in 1887 28—31.
- duivel, gevoelen van J. P. Banning **98** 94 vv, bij collegianten 101, bij H. Bouman 96*, oordeel van D. S. Gorter V 200 vv, 213.
- Dulces ante omnia musae, genootschap **81** 108.
- Dulmen (Trijntje Jans v.), m. **09** 22.
- Dunckley (H.), baptist **62** 69.
- Duncanus (M.), R. K. priester bestrijdt Menno **65** 115 v, **09** 32.
- dunkers, V 82.
- Duplouys (Jan), Amerika **84** 74.
- Duren, martelaars te — **87** 108.
- Durgerdam (Willem Jansz. v.) m. **99** 128.

XX

- Durks (Ruurd), oudste **95** 111 vv, **01** 72 vv.
 Dusseldorf, **88** 20.
 Duynherder (Gheeraert Janssen), m. **08** 16.
 Dyserinck, familie **77** 7.
 — (Cornelis), **77** 7 v, 11, **81** 12, **84** 40.
 — (Cornelis Barth.), **89** 112 v.
 — (Joos), **81** 11.
 — (Pieter), **81** 12.
 —, pastoor, **76** 96.
- E.**
- Ebbinck (Hinrich), oudste **09** 107 v. echtmijsing, **63** 138, **89** 8 v, **94** 55 enz., **08** 55, **10** 9.
 echtscheiding, **64** 137.
 Edam, tijdens vervolging **87** 114 vv, tucht 18^e eeuw 116 vv, overheid 121, vereeniging 123, leeraars 125 v, 128 v, avondmaalsviering 127 v, strijd met geref. **09** 42.
 Edes (Rein), zwager van Menno **94** 11, 42.
 eed, Middelharnis **08** 107, 109, Aardenburg **83** 19 enz., Amsterdam **83** 19 v, Friesland **75** 100, Staten v. Zeeland **83** 20 v, Arnhem **63** 61, Brussel **76** 75, Oud-dorp **07** 162, Middelburg **08** 33 enz., Cornelia m. doet. — **09** 113, J. S. v. Teerns doet — **09** 83, vrijstelling v. notaris — **99** 181, **09** 168, vrijstelling van — **75** 93 enz., **81** 43, in 2^e kamer **04** 233 v, Menno over — **68** 27, gevoelen van Stinstra **68** 53, S.
 Hoekstra V 135—165, S. Hoekstra Bz. 294 vv, J. H. Scholten 297, H. ten Cate Hoedenmaker 294—312.
 Eeden (Edo Tobias v.), Gron. O. Vlam. II 42, 45, 49.
 Eeghem (ds. Adriaan van) of Eeghen, I 96 vv, 106, te Middelburg **83** 11, **84** 37, 42, 63, 123, stemmelijk gebed **97** 85 vv, **98** 56 vv, 73, onderwijs aan jonge leeraars **89** 108. Voorts **64** 2, **73** 46, **81** 12, **01** 123, **08** 53.
 — Jr. (Christiaan v.), **79** 38.
 — Sr. (Christiaan v.), **76** 112, kerkbouw Aardenburg **77** 9 vv, 14, vervolgd **77** 18, 22; **79** 35 v, 38, 47, **83** 22.
 — (Christiaan v.), diaken Amsterdam **07** 80 enz.
 — (C. P. van), **86** 56.
 Eeghen (Jacob van), **77** 11, **79** 18, 36, 38, 47 vv, **83** 22, **84** 37 v.
 — (Jan van), Amsterdam **65** 175.
 — (Pieter van), Amsterdam, **07** 145*.
 — (Pieter van), penningmeester A. D. S., **07** 195 vv.
 — (Thomas van), **77** 12, **79** 33, 35, 38, te Middelburg **83** 11, **84** 37, zie Egen.
 Eeken (C. van), psalmdichter III 199.
 Eelke, m. **99** 130, **03** 20, **06** 56, 66, 76, 90.
 Eelkoma (ds.), geref. tegen Jan Thomas **96** 163.
 Eemkens (Hendrik), m. **63** 78, **03** 2, 6, 8, 12, 19, 23 v, 26, 51, **06** 73, zijn vrouw **03** 7, 12 v. 24, 42, 44.

XXI

- Eenke, leeraar Workum **99** 57, 63, **03** 57.
- Eenkens (Rippert), oudste **64** 41, 68, strijd met ds. Bilt **73** 90 vv, twist met — **03** 57 enz.
- eenvoud, D. — gehandhaafd **79** 111 v.
- Eeuwesz (Hendrik), m. **99** 36, 38.
- Effen (Justus van), **67** 94 vv.
- Egen (ds. Peter Hendriks v.), Nijmegen **75** 78 enz.
- Egers (Sieuwerd), **08** 103.
- EGge (oom), oudste **76** 23 v.
- Egges (Lubbert), oudste II 37, 41 v, 47 v, **79** 6, **90** 107, grafschrift **79** 69 v.
- Egtwarken (Jan), m. **99** 107, 121.
- Eick Jr. (mr. J. van), **99** 209.
- Eilkeman (Geert), door Obbe Philips gedoopt **06** 29.
- Elisabeth, m. Gent, IV 90.
- , m. Leeuwarden, voor vrouw v. Menno gehouden **65** 114, **99** 105, 126, **03** 15, **06** 56, 62, 69, 73, 76, 78, 90.
- Ellenberger (ds. Adolf), **73** 135 vv, **75** 104 enz.
- (ds. J.), **68** 4 vv, 14 v, **87** 39 v.
- Elgersma (ds. Fr.), strijd tegen Foecke Floris **87** 51 enz.
- Elmpt (H. H. van), Amsterdam **63** 8, 12, 32.
- Eltén (van), geslacht, **74** i enz., **75** 67 enz.
- (Jan Godschalks v.), **74** l enz. **75** 68 enz.
- (Matthijs v.), **74** l enz., **75** 71 enz.
- Eltjes (Jan), Gron. O. Vlam. II 40, 46.
- Elzas, II 54, **68** 9, 12, zie Frankrijk.
- Emden, toevluchtsoord IV 64, **81** 66 v, 75, oorzaken daarvoor 67 vv, à Lasco te — 76, diaconie der vreemde armen 64 v, geschil 1681 **98** 61 vv, vergadering 1547 **94** 18, 1568 **77** 67, **92** 97 v, 1579 **64** 20, **77** 79, twist Zwaantje Rutgers **94** 30 vv, Leenaert Bouwens te — **93** 13 vv, geschil met Dirk Philips **93** 57 vv, vereniging **95** 76, schenking **03** 187.
- Emmerik, **73** 58, **95** 183.
- Enchus (Willem), m. **68** 42.
- Engel (ds. Floris), **78** 32 v.
- Engelbrecht (Hans), libertijn **02** 97.
- Engeland, D. — V 65 enz., vluchtelingen naar — **62** 9, baptisten in — **72** 105 v, vluchtelingen uit — **62** vv, **64** 46 vv.
- engelen, gevoelen van D. S. Gorter V 206 vv.
- Engelen (ds. van), **68** 70 v.
- Enkhuizen, **89** 134.
- Enschedé, brand **64** 182.
- Epsz (Juriaan), collecteert voor prins Willem I **62** 95, **73** 3.
- erfzonde, strijd van 1556 over — **94** 45.
- Eriksz (Jan), twist 1613 **76** 37.
- Erven (Gillis v. d.), drukker **90** 62.
- Essen (Joh. van), m. **02** 153.
- Ethei (Karel), nazarener **91** 71.
- Etupes, zie Frankrijk.
- Euwsom (Christoffer van), **06** 35.
- Evans (dr. B.), baptist **62** 16 v, 58, 70.
- Evertsz (Jan), Haarlem **63** 137, 144 vv, 159, **98** 65.

XXII

- Evertsz (Jan), m. **08** 5 vv.
 Ewouts (Joost), oudste **76** 30, 35,
09 42.
 Exincourt, zie Frankrijk.
 Exselt (Willem Jans v.), oudste,
08 115.
- F.**
- Faber de Bouma (Gellius), **84** 3.
 Fagel, raadpensionaris bewerkt be-
 vrijding van Paltzers **61** 80.
 —, griffier bemoeiing met Zwit-
 sers **09** 132, 136 v, 149.
 Farwendel, oudste Creuznach **94** 45.
 Faulkelius (ds. H.), strijd tegen D.
83 7 v, **84** 61, **97** 115, **08** 27.
 Feckes (ds. Sypke), **95** 109, 115.
 Feenstra Sr. (ds. P.), **77** 112 v.
 — Sr. (ds. P. W.), **90** 92, 123.
 Fenneke, vrouw van Jan v. Geelen
99 11, 13.
 Fennema (H.), over dienstplicht in
 1^e kamer **98** 130 vv.
 Feyes (Cornelis), **83** 73, gebannen 85.
 Floris (Foecke), van socinianisme
 beschuldigd **87** 49 enz., veroor-
 deeld 65 v, gevangen 67 v, naar
 Holland 68, beroept zich op prins
 Willem III 71 vv, v. Veen's oor-
 deel over — 80 vv; **96** 171*.
 Fock Jr. (Jacob), **98** 29.
 — Sr. (—), **98** 2, 29, 31, 36.
 Fockis (ds. Idts), **03** 82, 88.
 Folkerts (Pieter), oudste II 46 v,
79 4, **90** 103, 105 v.
 fonds voor opleiding tot student,
86 114.
 — voor buitenlandsche nooden,
 zie buitenlandsche nooden.
- Fontanus (ds. Joh.), strijd tegen D.
63 48 vv.
 Fontein (Claas), boekhouder F. D. S.
95 30.
 — (Freerk D.), stichter A. D. S.
 III 143.
 — (ds. Pieter), II 113, III 136.
 Fonteyn (Jan), Harlingen **80** 10.
 — (Jurien Cl.), Harlingen **78** 91.
 — (Reyner Cl.), Harlingen **78**
 79 v, 90.
 — (Thomas), uitgever **81** 35.
 Foppe Ones gemeente, Ameland **89**
 5, 12, 17, 27 v, **90** 13, 16, 26.
 Foppes (Reinier), onbekwaam tot
 prediken **95** 109 v.
 Formantijn (Femundus), R. K. pries-
 ter **92** 125, **73** 58 vv.
 Fortuyn (S. J.), dichter **87** 99.
 Francius (prof.), III 120.
 Francken (ds. Everwijn), **81** 46, 48.
 — (ds. Jan), **68** 70, 77, **81** 48,
89 114 v.
 Franeker, Menno te — **94** 39 vv,
 twist 1555 **94** 30 vv, verbond
 der vier steden **93** l enz. Voorts
80 1*, **1900** 225.
 franekers, **76** 21.
 Franken (Gerrit), geestdrijver **96**
 102.
 Frankenthal, dispuut **94** 59, **08** 19.
 Frankforter compagnie, **84** 72.
 Frankrijk, V 53 vv, nooddoor oor-
 log 1870 **72** 109 v, school te
 Etupes 111 vv, waar D. wonen
 117 v, Straatsburg 121 vv, in
 17e eeuw 124 v, tijdens Fran-
 sche revolutie 126, toestand in
 19e eeuw 127 vv, gemeentelven

XXIII

- 132 v, huwelijk 135 v, school te Exincourt **73** 113 vv, 137.
- Fransd (Grietje), m. **09** 24.
- (Jeslic), vrouw van Jan Jacobs **89** 7.
- Frederik de Groote, oordeel over zijn verdraagzaamheid **67** 2 v.
- Frederiks (Jacob), bij Prins Willem I **73** 4, 8.
- (Willem), R. K. priester **06** 21.
- Freeriks (Jacob), in Vriesch-Vlaamsche twist **93** 22, 26 enz.
- Frerichs (ds. G. E.), **07** 186 v.
- Fresenburg (graaf van), beschermt Menno **82** 51, **84** 132, **04** 24.
- Friedrichstadt, **91** 93 vv, **01** 47.
- Friesland, opbrengst corporagoederen **90** 113, **05** 29 v, eedskwestie **75** 100, de artikelen van 1722 **88** 126, **95** 19, **96** 154 v, 164, overheid tegen D. **96** 54 enz., oudstenin — **03** 62, 64, 83 v, overheid tegen Stinstra IV 131, Gron. o. Vlam. **79** 2 v, 89 vv, geref. tegen D. **10** 10, kerkbouw **10** 11.
- Friezen, V 45, 50 v, zie Vriezen.
- Fröhlich (Samuel), Zwitsersch baptist **91** 69, 73, **04** 162.
- Froschauer (Chr.), zijn bijbel **68** 9 v, **90** 62, zonder vers-indeeling **68** 11.
- Fruin (prof. R.), **99** 71, **1900** 201, 207 vv.
- Fuller (dr. Andrew), baptist IV 362, 365, rede van — 367 vv; V 88.
- Funk (Stephanus) VI 306, preekt voor Karel XII van Zweden VI 307 vv.
- Fije, m. **99** 130, **06** 56, 66, 90 v.
- Fijts (ds. Simon), **73** 141, **99** 104, 120.

G.

- Gabriël (ds. Pëter), geref. **09** 35.
- Galenus, zie Haan (de).
- Gallicië, vestiging in 1784 **65** 97, godsd. gebruiken 98, eenvoud in kleding 99, getal 100 v, gemeenten en leeraars 101 vv, 108, godsd. oefen. 105, tucht 106.
- Ganglofs (ds. Claas), dichter **1900** 74. gebed, stemmelijk, **97** 77 enz., **98** 55 enz., door leeraars en oudsten, niet door vermaners **97** 92, kwestie Doornaert 93 vv, L. Clock en de Ries 109 v, geschil Amsterdam (1613) 111 vv, R. Wybrands 119, bij Waterl. **98** 55, A. v. Eeghem 56, in verschillende plaatsen 61 enz., buitenland 71 vv. Voorts **64** 2.
- , stil, **77** 81, **90** 6, **91** 46, **92** 57, **97** 77 enz., **98** 55 enz., hoe 't wordt gedaan **97** 78 vv, hoe ontstaan 85 vv, kwestie 1581 91 v, kwestie Haarlem (1587) 93 vv, motiveering van — 104, door geref. bestreden 114 vv, verdedigd door Claes Claesz 118, Leiden (1660) 58, beroep op Bijbel 73 vv.
- Geelen (Jan van), anabaptist **92** 11 v, **99** 1 vv, 9 vv, **05** 87, is Hans Lukener **75** 63*.
- Geert H., van Dantzig **93** 54, 63* v.
- Geertruyd, vrouw van Menno **82** 48, **94** 11*, **06** 3, 43.

XXIV

- Geerts (Jan), m. **99** 80, **06** 62.
 Geervliet, **07** 153, 162.
 geestdrijverij, Amsterdam (1607) **96** 101.
 Geesteranus (Joannes), sociniaan **83** 70.
 geheimhouding van namen, tijdens vervolging IV 55.
 Gelder (ds. A. H. van), II 53, **69** 25, **98** 2, 8, 12 vv, 22 enz., 30 vv, 37, 40, 47.
 — (ds. H. van), **1900** 111.
 Geldersman (Jacob de), m. **87** 114 v. geldhandel, **77** 74, 78.
 Geldorp (ds. Gosuinus), bestrijdt D. **73** 88.
 Gellius (ds. F.), geref. **87** 56* v. geloofsbelijdenis, in Hoornsch mart. boek **70** 70 v, Waterl. v. 1579 **64** 21, 1592 **64** 23, 1577 **04** 134 enz., zie gemeenteverordening.
 Gelre (jonker Karel v.), **06** 32 v.
 Geluwe (ds. A. v.), strijd tegen D. **77** 25 enz., levensloop 26 vv.
 gemeenschap van goederen, **10** 41.
 gemeenteverordening, 1568 **77** 69 vv, 1581 **77** 80 vv.
 Genemuiden, **75** 58, **88** 19, **07** 37, **09** 14.
 Gent, martelaars te — IV 56, 90 v, 102 vv, **70** 62 v, **02** 155 vv, gemeente in 1550 IV 51 enz., geref. tegen D. **84** 56 v, in 1581 **77** 80.
 — (Aeltje v.), m. **03** 8, 12 v, 15, 19, 35 vv, 40.
 — (Carel v.), II 121, **76** 14 v, **93** 49, **94** 59, zie I. H. V. P. N.
 — (Jan v.), diaken **08** 92, **09** 139.
 Georges (E. F.), beeldhouwt Menno **90** 75.
 Gerbrands (Claes), m. **64** 146.
 Gerdes (E.), over J. de Liefde **01** 148, 167, 193.
 Gereformeerden, hun strijd tegen D. **10** 1 enz., aanvang 4 vv, klachten over toeneming der D. 8 vv, godsdienstoefeningen verstoren 16 v, verbieden 18 vv, kerkbouw verbieden 11, 22, twistgesprekken 24 vv, strijdschriften 27 vv, schoolmeesters 33 vv, doop bij overgang is onnoodig 39 v, synode v. Friesland **73** 87, Edam **96** 45, Zeeland **08** 27, 29, Dordrecht **08** 33, tegen Foecke Floris **87** 50 enz., op Walcheren **83** 88 enz., **84** 104 enz., **91** 60 vv, Nieuwvliet **89** 102, Uitgeest **07** 36 enz., Gent **84** 56 v, Alkmaar **07** 69, **09** 41 vv, Overijssel **78** 8 vv, Nijmegen **74** 15 v, Westsouburg **63** 112 v, Aardenburg **79** 19, 24 vv, **83** 3 vv, Middelburg **08** 17 enz., Kampen **81** 85 v, 88, in Utrecht **63** 79, strijd met Stinstra **68** 56 enz., stil gebed bestreden **97** 98 enz., 144 vv; de opkomst der — **93** 86 vv.
 Germanen, kinderdoop bij — V 358 v.
 Germantown, gemeente in N.-Amerika V 60, 81, **69** 3, **73** 24, **84** 67 enz.
 Gerobulus (ds. Joh.), strijd tegen D. **63** 113.
 Gerrit, met den baard, anabaptist **09** 11.

XXV

- Gerrits (Dirck), begenadigd **03** 6.
 — (ds. Gerrit), **84** 42 v.
 — (Herman), R. K. priester **92** 16.
 — (Jacob), oudste, **89** 10.
 — (Jan), m. zonderling verlangen **73** 106, 140 v, **96** 40.
 — (Jan), oudste, **76** 39.
 — (Lubbert), oudste, in Vriesch-Vlaamsche twisten **67** 59 vv, **76** 26 vv, **93** 26, 32 v, 37 enz., gebannen **76** 30 v, **95** 106, met hoogd. vereenigd **76** 36 v, **77** 91, geloofsbelijdenis **64** 23, 43 vv. Voorts **64** 25, 27, 41, **94** 30, **98** 6, **09** 42, 156.
 — (Soetgen), dichteres **1900** 75, 78.
 — (ds. Teeke), **89** 18, 31 enz.
 — (Tijs), oudste, Medemblik **76** 30, 35, **89** 6, **93** 80.
 Geschillen, geschiedenis der — tot 1647, brief v. een oud Duitsch leeraar **76** 19—25, geschiedenis na 1567 **76** 26 enz.
 Gessen, Munster **99** 8.
 Geuns (van), familie VI 327 vv.
 — (ds. Jan van), **97** 15, 28 vv, 38, 59, 169, **98** 111, 116, **1900** 111, **01** 24.
 — (ds. M. van), **03** 119 vv, **04** 239 v.
 — (prof. Matthias v.), II 113, **98** 116, **1900** 119.
 — (Steven Jans v.), **99** 186.
 Geurts (ds. M.), **63** 98.
 Ghileyn, beul **06** 78.
 Ghysen (Hendrik), psalmdichter **65** 71, **67** 75.
 Giethoorn, III 40 v, **82** 107, **90** 142, **92** 79, 81 v, **01** 2, 16, 47, stil gebed **97** 83, **98** 71, overstroming **78** 2, vervolging door overheid 10, doopkwestie 14 vv, leeraars 23, 27.
 Gijsbrechts (ds. Hendrik), Gouda **84** 34.
 gilden, verhouding tot — **77** 73, **93** 5.
 Gillis, m. IV 90.
 Gilse (prof. J. v.), III 15, 184 vv, **64** 105 v, **86** 75 vv, **87** 47, **98** 153, **01** 21, 23.
 Glait (Oswalt), m. **99** 115.
 Glasemaker (Pieter Jacob), anabaptist **03** 12, 34, 37, 40.
 Gnadenfeld, **85** 66.
 Gnapheus (G.), **03** 9 v.
 Gobius du Sart (ds.) **97** 68, 71, 74.
 Goch, vergadering 1547 **94** 20 vv, Pastor doopt te — **09** 116; **95** 184.
 Goedens, VI 327 vv, zie Geuns.
 Goedereede, **07** 152 vv.
 Goertgen, anabaptist **90** 56.
 Goes, **76** 66, **83** 11, **85** 92, **98** 242, **99** 210, classis — tegen D. **83** 107, 109.
 — (Joh. Anton. v. d.), II 113.
 Goijen (Goossen), Crefeld **08** 120*.
 Goltzius (Hubert), **99** 145.
 Gonesius (Petrus), Poolseh unitariër **83** 70.
 Goot (ds. P. v. d.), **86** 74, **95** 128, **98** 51, **01** 21, 26.
 Gorkum, **63** 102, R. K. martelaars **06** 81 v.
 Gorredijk, V 59.

XXVI

- Gorter (ds. D. S.), **01** 23 vv, 145.
 — (Foeke), oudste II 39.
 — (Klaas Oenes), boekhouder
 F. D. S. **95** 30.
 — Jr. (ds. S.), **01** 26.
 — Sr. (ds. S.), VI 5 v bijlage.
 — (ds. S. K.), **77** 104.
 — (ds. Tijs Jans), **91** 5, 8.
 Gortinga (ds. H.), oranjeklant **81**
 50 vv, **84** 45.
 Gosen, D te — (Amerika) IV 280
 vv, 295.
 Gouda **92** 103, **96** 48.
 Goudsmid (Jan Matthijs den), m.
08 3 v, zie Matthijsz (Jan).
 Govertz (Joost), verzamelt marte-
 laars-berichten **99** 103.
 Graeff (gebr^e. op den), Amerika, **48**
 70, 72 v, bestrijden slavernij 99.
 Graft (Noordeind v.), **77** 80, **82**
 108, kerkbouw **78** 111 v, leeraars
 113 vv, leden 116, tucht 117,
 diakenverkiezing 118 v.
 Grahe (J. en W.), vervolgd in 1717
61 51 enz.
 Grasz (Heinrich), Munster **92** 11*,
99 10, 12.
 Grave (Isaack Abrahams), den Haag
96 47 v, 50 v, 53.
 Gravenhage ('s-), martelaars te —
96 37 vv, **05** 173, jongste mar-
 telaar **06** 64*, opkomst **96** 36
 vv, verval 41 vv, twee gemeenten
 43, verbod v. godsd. oefen. 44,
 bediend door buitenleeraars 47 vv,
 55 v, kerk 't Rozenkransje 49 vv,
 58 v., vrouwelijk beheer 53 vv,
 offervaardigheid 57, 60, ondergang
 60 vv, herleefd 64 enz. Voorts
80 166, **82** 128, **83** 59, **97** 146,
99 100, **09** 185.
 Greble(Coenraad),anabaptist**1900** 8.
 Grevenbroek (P. van), tuchtzaak
75 89 vv.
 Grevinchoven (ds. Caspar), geref.
99 159.
 Griet, Rein Edes vrouw,'Menno's
 brief, VI 78 vv, **75** 33, **97** 11.
 Grietje, m. IV 90.
 Grijpskerk (Gron.), **93** 135.
 Grijpskerke (Zeel.), **83** 102.
 Grob (ds. Albrecht), **10** 47.
 Groede, **79** 20 v, **89** 93, 100 vv,
91 64, geref. tegen D. **83** 100,
 102, 112, **84** 108.
 Groenewoud (W. B.), Harlingen **77**
 122 vv.
 Groen van Prinsterer, **97** 56, **01**
 134 v, 138, 165, 167 v, 175, 185.
 Gronau, **89** 134, **97** 256, **1900**
 226, **04** 227.
 Groningen, Menno te — **64** 135,
06 14, vervolging **06** 20 v, ana-
 baptisten (1537) **64** 140 v, brief
 landvoogdes (1538) **06** 23, plak-
 kaat (1539) 139 v, plakkaat (1548)
 27, collegianten **83** 72 enz. **91**
 26 vv, vrijzinnige partij (1681)
70 112, vrijstelling v. eed **75** 100,
 weeshuis III 54, voorts V 59,
79 140, **95** 5, 72, **01** 15, 28,
09 118,
 — (provincie), gemeenten in 18^e
 eeuw **72** 2, oud-Vlamingen **79**
 3 vv; **10** 12; weduwfonds I 31 v.
 Groot (ds. B. de), **62** 107.
 — (ds. Joh. de), geneesheer **84**
 43 v.

XXVII

Grosz (Jacob), sticht Straatsburgsche gemeente **72** 119.
 Grouw, **87** 51, 53, 79, **95** 24, **96** 160, 164, 171, **1900** 90, 123, **01** 15.
 — (ds. Jan Klaassen v.), I 49, 96, **87** 78.
 — (ds. Ruurd Gerbens v.), **95** 114, 116.
 — (ds. Tjalling Gerbens v.), **73** 145 vv, **81** 49, **08** 109.
 Grouwel (B.), inquisiteur **09** 109, 112.
 Gruenwald (George), m. **1900** 76.
 Gulik, gevangen dompelaars **99** 85*.

H.

Haan Pzn (A. de), oprichter D. zendingsvereniging **85** 55 v.
 — (Galenus Abrahams de), op Texel **73** 142, tegen Jan Stevensz **02** 89 vv, anecdote der Vl. redrijkers **88** 103 v, over avondmaal **88** 124, geschriften in 't Fransch vertaald II 65 v, leidt proponenten op III 88 vv, **92** 104, te Edam **87** 121, dichter **1900** 88, twist met Apostool enz. **63** 137, 147, **84** 34, 38, **1900** 1 enz., te Schiedam **09** 158, stamt van G. v. Aken af **64** 94, voorzitter soc. vergad. **92** 117, 122, bezoldigd **01** 119 vv. Voorts I 45, 49, 104, 107, II 112, 122, **75** 27 v, **97** 149, **98** 5.
 — (ds. Izaak de), **84** 44.
 Haarlem, huwelijk **63** 127 v, gemeenten (1614) 131 enz., borstetasters 135, Galenistische twist 137 vv, optreden der overheid 141 v, financiën 143, vereenigen 153 vv, 164, twist 1723 161 v, legaat Crajestein 163, twist 1680 **63** 144 vv, **98** 64 v, waterl. geschil (1587) **97** 93, vergadering 1647 **63** 59 v, **84** 34, **92** 102, martelaars te — V 339 vv, **84** 22. notar. verklar. over verkiezing v. oudsten **06** 146 vv, vereeniging (1602) **65** 14, twist L. Cloock 15 vv, nieuwe kerk 17, 19 v, Vlamingen **76** 38, Koldershofje 116, waterl. voorstel (1682) **92** 108 vv, tweede voorstel 124 v, kerkgezag **95** 180 v, **96** 205 v, **1900** 88 v, 93, **01** 17, 35, **02** 1 v, **03** 149, kwestie armenzorg **07** 80 enz. Voorts III 96, 137, **77** 91, **82** 97, 113.
 — (Johan v.), gardiaan **84** 7.
 —sche vereeniging, leden **74** 120 vv.; **01** 40, **10** 196.
 Haas (Abraham de), Arnhem **63** 51 vv, **81** 62.
 habaners, **10** 42.
 Hadewyk, non, **82** 34, **99** 105.
 Haesbaert (Jacob), Amsterdam **63** 13, 32.
 Häftler, II 61, **68** 12.
 Hayes, zie Jacobs (Jan).
 — (Sjouck), m. **06** 4.
 Haitjema (Tjiets R.), in oud-menniste kleeding te Balk **02** 26 vv.
 Halbertsma (ds. J. H.), III 207 vv, **92** 68, **97** 169, **01** 21, 24, 51 v, 55, 149 v.
 Hall (Robert); baptist **62** 69.

XXVIII

- Halle (Bartholomeus v.), anabaptist **84** 5, 9 v, 21.
- Hallum, V 339, **10** 121 enz., kerkverdeeling (1798) **10** 127 v.
- Halmael (Jac. v.), **98** 13, 20.
- Hamburg, **1900** 227, **01** 47, baptisten te — **62** 14 v, **22**, portret van Menno **90** 72 vv, brief van Menno **85** 7 v, **04** 28.
- Hame (Ghele), m. **75** 59 v. 63.
- Harckes (ds. Jan), Kollum **03** 91, 105.
- Hardenberg (Alb.), over Menno **64** 151, **06** 49 vv.
- , vriend v. reveil **01** 167, 192.
- Harder (ds. Carl), **68** 136 vv, 172.
- Harksz (Moyaart), oudste **76** 32.
- Harlingen, ordonnantie 1581 prins Willem I **95** 5, Menno te — **94** 39 vv, verbond der vier steden **93** 1 enz., 81, gebed (1718) **98** 63, toestand archief **77** 115 vv, vereeniging (1643) 118, vereeniging (1672) 119, kerkbouw 119, diaconale zorg 120 v, legaat Groenewoud 122 vv, ledenboek 124 vv, staatsleening (1665) 126, tucht 128 vv, trouwboeken 130 vv, collegianten **78** 78 vv, geschil (1700) 84 vv, vereeniging (1672) 86 vv, geschil over kerk 89 vv, afscheiding 96, de twaalf mannen **78** 87, **80** 1 enz., Stinstra **68** 51 enz., F. Hoekstra en H. Oosterbaan **69** 56 enz. Voorts VI 319, **82** 115 v, **89** 7, 10, 13, **95** 12, **99** 59, **1900** 89, 116.
- Harrouts (Paulus), m. **08** 106.
- Harting (dr. D.), **01** 21, 24.
- Hartevelt (Pieter S.), **87** 90 v.
- Hartman (ds. P.), I 115 vv.
- Hartoch (Cornelis), Schiedam **09** 158.
- Hartog (dr. J.), **01** 36.
- Hartsen (Antonie), II 113.
- Hartwert (Wybrant Jans v.), m. **99** 29, 36.
- Hasebroek (ds. J. P.), **01** 166, 183.
- Hasenberg (R. van), gevangen **76** 86.
- Hasevoet (Abraham), Frankfort **84** 72.
- Haslibacher, m. **72** 125.
- Hastenraad (Teunis van), m. oudste, **90** 58, 60, **94** 20, 36, **09** 109, zijn bekentenis afgedrukt **09** 120 vv.
- Haucx (Hemme), D. burgemeester **99** 58, 60.
- Haupt (dr. Herman), **99** 72, 139.
- Havelock (generaal), baptist **62** 12.
- Hazenpoet (Gerrit), m. **74** 3.
- Hazerswoude, oproer te — **09** 13.
- Hebberecht, familie **79** 15 enz.
- (Christiaan), doet een eed **83** 22.
- (Christoffel), **76** 104 v, **79** 18.
- (ds. Ghysel), **77** 11, 42, **79** 14 enz., **81** 2, 10, 12, 19, 29, van socinianisme beschuldigd **83** 1, 11, 13 vv, doet een eed **83** 22; **84** 32, 56, 60.
- Heemert (A. van), Harlingen **78** 89 v.
- Heerenveen, **96** 149 v, 161, 168, 171, met Knijpe vereenigd **70** 109 vv.
- Heeres (ds. Homme), **95** 110 enz., **98** 99.

XXIX

- Heerings (Paulus), collegiant **95**
 111 v.
 Heftler, zie Häftler.
 Heiden (ds. Caspar v. d.), strijd tegen
 D. **08** 19 vv, 33, 35, 42.
 Heines (ds. A.), **91** 52 v, 57.
 Heinsius (A.), raadpensionaris, **09**
 130, 141, 149.
 Heyne (Cop), m. **08** 8.
 Heynesd (Richt), m. **99** 109.
 Heyningen (ds. G. v.), **98** 20, 30 v,
 37, **07** 111.
 heks, verbrand **06** 91*.
 Heldring (ds. O.), **01** 134, 136 v,
 169, 173, 179, 183.
 Helwisse (Thomas), **62** 22.
 Hemert (prof. P. van), **91** 66.
 Hemsey (gebr^s), nazareners **91** 69 v,
 73, **04** 162.
 Hendrick (groote), m. **06** 87.
 Hendriks (Anna), m. huwelijk **08**
 51.
 — (Clement), m. **06** 91.
 — (Hendrick), dichter **87** 100.
 — (Jan), te Leiden, **92** 12.
 — (—), m. **68** 34, 37, **03** 3.
 — (—), wordt R. K. **75** 44,
95 120.
 — (—), oudste, Schiedam **93**
 39, 81, **09** 156.
 — (ds. Joost), **92** 75.
 — (ds. Laurens), Nijmegen, **69**
 7 vv, **74** 31, **75** 68 enz.
 — (Laurens), Amsterdam, **1900** l.
 Hengel (prof. W. A. v.), III 153 v.
 Hengeloo, **79** 7, **10** 72.
 Henkels (Joh.), vervolg'd in 1717
61 51 enz.
 Hennes (Hecko), oudste, **79** 9 v, 86.
- Hensberghe (Henri v.), Middelburg
08 50.
 Herberts (Walraven), m. **92** 11.
 Herdebol, Munster **99** 12.
 herdoop, zie wederdoop.
 Hermansen (Mathijs), Middelburg
08 44, 46.
 Hermens (Jan), zie Taet.
 Herr (Johan) en Herrianen, **73** 27.
 Herrison (H. J.), uitgever van Men-
 no's Opera **64** 128 v, **65** 118,
81 36, 38, **82** 42, **94** 61, **04**
 27, **05** 73.
 Herrnhutters, **63** 151, **68** 74, te
 Akkrum **85** 68 enz.
 herroeping van geloof door gevan-
 genen, IV 57, 93.
 Hessels (Ids), oudste, **89** 21 v.
 Hesseling (ds. Matthijs), **81** 53.
 — (Pieter Andries), oudste, **64**
 49, 51, 62 vv, **07** 51, 55 vv,
 61 vv.
 — (ds. Wybo), **07** 114, 116 v.
 Hesselink (prof. G.), II 112 v, III
 122 enz., **72** 8 v, **97** 8 v, **98**
 36, **01** 18, 24.
 Hessen, II 54, **94** 14.
 — (Filips van), **88** 39 vv, **99**
 5, 7.
 Hesta (ds. L.), **01** 127 vv.
 Hettinga (ds. I. van), **77** 125.
 Hetzer (L.), m. **83** 9, **88** 40, **94** 21.
 Heukelom (van), familie **98** 113.
 — (Walraven v.), III 143, **07**
 145.
 Heuning (Roelof), oudste, II 39 v,
90 111.
 Hiddes (Cornelis), Ameland **89** 11.
 Hiël, zie Barnevelt.

XXX

- Hikkes (Amme), oudste, **70** 111, 114 v, **79** 5, 13, **83** 75.
 Hilgundt, m. **75** 59, 61 vv.
 Hilversum, **79** 140 v.
 — (Hendrik v.), Munster **99** 10.
 Hindeloopen, **70** 34 vv, **74** 87, **95** 24.
 Hingst (Gouke), **80** 27, 31.
 — (Sybrand), **80** 10, 27, 30.
 Hinlopen (Dirk G.), Workum **03** 86 vv, 114 vv.
 — (S. D.), Workum **05** 27.
 Hinrichs (Pieter), Gron. O. Vlam. II 41 v.
 Hippolytushoef, zie Wieringen.
 Hoejewilt (H. A.), dichter VI 195.
 Hoek (ds. W. v. d.), **91** 53 v.
 — (ds. W. H. v. d.), **90** 120 v, 123, **94** 73.
 Hoekstra, geslacht **68** 90, **90** 109 v.
 —. leeraars op Texel **73** 145 enz.
 — (ds. B.), **98** 161.
 — (ds. E. S.), **07** 163.
 — (ds. Freerk), kinderschrijver, **69** 56 enz., dichter 74, leven 62 vv, 66 v.
 — (ds. H. S.), **90** 107 vv.
 — (ds. J. A. J.), **87** 125, 129.
 — Bz. (prof. S.), VI 13 v, 33, 35 bijlage, **98** 150 enz., **01** 21, 26, **04** 93.
 — (ds. Sj. S.), **07** 163.
 — (ds. S. W.), **81** 102.
 — (ds. W. S.), **64** 110 vv, 114, 119, **80** 51, **81** 97.
 Hoeye (Joos d'), Aardenburg **77** 10, 13 v.
 Hoffman (Melchior), **64** 144, **65** 113, **72** 120 vv, **81** 66, 72, **84** 5, 8, 11, 22 v, **88** 36, **94** 14 v, **05** 85.
 Hofstra, (ds. S.), **05** 25 v, 33.
 Holland, aantal herdoopers **07** 41, Gron. O. Vlam. **79** 6 v, hof van — tegen Galenus **1900** 25.
 Hollaz (ds. David), schrijver **96** 26.
 Hollum, **89** 3 enz., vrij evangeli-sche gemeente **61** 146.
 Holwerd, III 45 vv, **82** 108.
 Hondt (Vincent de), oudste, **63** 58 v, 135, 156, **76** 35, **98** 6.
 Honert (prof. Jan v. d.), **68** 62, 64.
 Hongarije, D. in — V 108, **10** 41 v, nazareners in — **91** 67 enz., **04** 160 enz.
 Hoofd (Mattheus), Haarlem, **07** 80 enz.
 Hoogduitschers, scheuring, **94** 36 enz., in Friesland **03** 78.
 Hoogezand, **95** 72.
 Hooghe (R. de), graveur, **90** 71.
 Hoop (Jan D. de), **05** 24 vv, 38, 41.
 Hoorn, **61** 161, **68** 39, **73** 52 v, **82** 97, 116 v, **93** 55, 59 vv, **1900** 86, 95, 99, belangstelling in Menno **89** 76 v, scheuring **67** 78 vv, Plempsche gemeente **67** 87.
 —sch liedboek (klein), **87** 39 vv, beschrijving van — 91 enz.
 — (den), op Texel, leeraars, **73** 145.
 — (Jacob Pieters van), student, **92** 114.
 — (Rem van), anabaptist **09** 17, 30.
 Hoornbeek (prof.), **83** 9, **84** 18.

XXXI

- Hoosen (ds. Jan), zwitser te Kampen **78** 28, **81** 103 v.
 — (ds. Roelof), **78** 28.
 Horn (den), **01** 122.
 Horst (ds. Klaas v. d.), II 65.
 Hortensius (L.), **84** 9, **99** 1, 3.
 Hosius (Stanislaus) over Menno **72** 87 vv.
 Houten (mr. S. van), **88** 53, **04** 84.
 Houttuyn, familie **67** 57, 70, **98** 119.
 — (A.), **80** 92.
 Houtzager (Pieter de), m., dooper **75** 61, **84** 7 vv, **99** 31.
 Hove (Anneken v. d.), m. V 68, **99** 139, **02** 153 v.
 Hovens (ds. Daniël), **80** 84 vv, 90, 95, **07** 116 v.
 — (ds. Enoch), **63** 149, 161 v, **98** 64.
 — Greve (ds. A. K.), VI 47 bijlage.
 — — (ds. K.), **78** 34, 37.
 Hubmaier (Balthasar), **72** 90, **76** 78 v.
 Hughes (Jos.), baptist **62** 68.
 huisdoop, **68** 104 v, **77** 82.
 Huisinga Bakker (P.), **96** 12.
 huiskoopers, **76** 30.
 Huissen (Jan), Middelburg **08** 46.
 Huizen, **79** 140 v, **83** 59, **96** 52, vervallen 1 16, v. d. Kempe — **07** 113, 115.
 Huizinga, familie **79** 8.
 — (Albert Feyes), oudste **79** 5, 8 v, 86.
 — (Jacob Derks), oudste VI 327 v, brief van — 329 vv, **79** 5, 8 v, 86, **83** 73, 86.
 Huizinga (Siert Derks), II 48, 50. hulp in 1672 en 73 door D. verleend, I 66—85, **73** 168 enz.
 Hulshoff (ds. Allard), II 112, III 112 v, 125, **63** 25, **98** 20, 26 v.
 Hulst (van), familie **75** 68 enz.
 — (Laurens van), **74** 31, **75** 68 enz.
 Humsterland I 34 v, II 27, vrede van — **67** 63, **93** 81.
 Huter (Jacob), gemeenschap van goederen **10** 41.
 Hutten (ds. Maarten Jans v.), **96** 55.
 Huttherthal, **65** 10.
 huwelijk, geref. tegen D. **83** 99, 101, **84** 105, **10** 7, 23, besluit Staten-Generaal **89** 104, ordonnantie Holl. 1580 **08** 52, Zeel. 1583 **08** 53, moelijkheid met overheid **61** 90 v, **63** 127 v, besluit Holl. 1622 **99** 183, Ooltgensplaat **08** 115, Ouddorp **07** 152 v, Vlissingen **75** 39, 41, Deventer **70** 25, Edam **87** 117 vv, Ameland **89** 46 vv, Frankrijk **72** 135 v, Gallicië **65** 98, Amerika **69** 139, 141 vv, bij Gron. O. Vlam. **90** 101 v, — in de familie **79** 12 v, van Batenburgers **09** 28, 30, — met niet-D. **93** 2, eerste Vlaamsch — **93** 37, — onder D. **08** 51 vv, — sluiting **81** 79 enz., — gebruiken enz. **99** 185 vv.
 Huybert de Haas, familie **81** 54 v.
 Huyberts (ds. Claas), **77** 125 enz.
 — (ds. Pieter Cl.), **87** 117 v, 130.
 Huygelmumszoon, **99** 159 v.

XXXII

- Huyzen (ds. Cornelis van), I 96,
III 206, **67** 52 vv, **98** 62, 76 v.
Hyum, **90** 103, **10** 124 v, 139 vv.
- I.**
- Ibersheimer hof, vergadering 1803
II 67 v, 77.
Idtses (ds. Jentie), **87** 79.
Ieyes (ds. Ieye), **1900** 10, **02** 94.
I. H. V. P. N., **63** 129, 152, **76** 14 v.
I. K. I. D. K. F., **76** 16.
Illekhoven, **90** 54 vv.
Ilp (den), brand **64** 174.
inductie, besluiten bij — **77** 65.
Imbroek (Thomas v.), m., reliëf **98**
108 vv.
Irle (T. E.), zending **93** 110 vv.
Irnsnum, I 28, kerkgebouw **70** 140
vv, vers op glasruit 146 v, pas-
torie 151 v, kerkverbouwing 152
vv, van Poppingawier gescheiden
72 190.
Irre (Michael), nazarener **91** 88.
Irving (Edward), apostolisch **10**
84 v, 89.
Isenbaert (ds. Joost), **98** 59.
Ivimey (J.), baptist **62** 16 v.
- J.**
- Jaarsma (ds. H.), III 113, 119.
Jacob (mr.), doet teekenen **96** 99.
Jacobsd (Grietje), m. **09** 24.
Jacobsen (Iemant), bestrijdt D. **83**
109 v, **89** 103.
Jacobsz (Antonie), strijd met H.
Faukelius **83** 7.
— (Damas), zwaardgeest **92** 11.
Jacobsz (Gerrit), oudste **89** 10, 18.
— (Hans), N. Amerika **03** 107.
— (Jan), oudste **67** 65, **73** 88,
76 30—35, **89** 6 vv, **94** 31, 60,
dichter **1900** 74, 98.
— (Joris), oudste, dooplijst **89** 4.
— (ds. Marten), Berlikum **96** 161.
— (ds. Rijk), **97** 164.
— (Simon), waterl. oudste **64** 11,
77 79, 86.
— (Vrerick), kerkdief **09** 21.
— (Wouter), copie dooplijst Leen.
Bouwens **89** 3.
Jaersma (ds. Fred.), **74** 62 enz.,
95, 111.
Jager (Lieven de), vervolgd **05** 171.
— (ds. Pieter de), **92** 126, **09** 160.
— (ds. Wiger Thomas de), **78**
23, 29.
Jamnitz (Oswalt von), m. **99** 115.
Janjacobsgezinden, **74** 59, Terschel-
ling **61** 87, Ameland **89** 5 enz.,
vervolgd **89** 8; **90** 1 enz., Baard
en Makkum **90** 15 vv.
Jannes (Eggert), Gron. O. Vlam.
II 47.
Jansd. (Adriaanke), m. **62** 99 v.
— (Anneke), m., davidjoriste **70**
51, **99** 91, 93 v, 100, 140, **05**
170, **06** 75, 90.
— (Anna), m. Alkmaar **09** 10.
— (Avicenna), m. **99** 100.
— (Geertruyt), m. **09** 10.
— (Guertje), vrouw van H. de
Ries **63** 117, 121, 124.
— (Macyken), m. **08** 17.
— (Stijntje), m. **03** 3.
— (Trijntje), vrouw van H. Pruyt
(m.), **99** 56 v.

XXXIII

- Jansen (Albert), **83** 75, 78, 81, gebannen 84 v.
 — (Arrien), Leeuwarden **74** 64 vv.
 — (Broer), den Haag **96** 48.
 — (Cornelis), dispuut 1607 **03** 57, 76.
 — (Cornelis), oudste **89** 12, 18.
 — (ds. Hans), **05** 122 enz., 158, **06** 94, 98 enz., 116 vv.
 — (Jacob), oudste **89** 10, 18.
 — (Jan), oudste **06** 140, 142.
 — (Klaas), N. Amerika **84** 75.
 — (Laurens), oudste **89** 10.
 — (Michiel), in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 18 v, 33, 40, 46.
 — (Joos), m. **08** 106.
 — (Peter), Gron. O. Vlam. **79** 6, 9.
 — (Reinier), N. Amerika **84** 76.
 Jansz. (Cornelis), m. **08** 62.
 — (ds. —), **96** 106.
 — (Dirck), of Menno **64** 142.
 — (Frans), Alkmaar, anabaptist **09** 7 vv, 29.
 — (Gerrit), geref. **64** 35 v.
 — (Geryt), herbergt Menno **64** 135, **06** 3.
 — (Gysbert), oudste **06** 140, 142.
 — (Herman), herbergt Menno **64** 135, **06** 3.
 — (ds. Hero), Amsterdam 1616 **96** 99 vv.
 — (Jan), m. **99** 142 v.
 — (ds. Joltje), **1900** 47 v, **01** 93 enz.
 — (ds. Nanne), **95** 109, 116.
 — (Peter), m. door Menno gedoopt **75** 65 v, **06** 4.
 — (Philips), Amsterdam 1616, **96** 106 v.
 Jansz. (Pieter), oudste, **01** 74, 77.
 — (ds. Rijke), **95** 75.
 — (Teunis), gebannen **76** 31 v.
 — (Willem), Utrecht **03** 10, 12, 19, 35, 40, 42.
 — (—), oudste, **06** 140, 142.
 — (P.), zendeling V 64, **85** 59 enz., **86** 73 enz., **87** 32 enz., **91** 31, 35, **92** 37, 39, 41, **01** 48, **04** 236 vv, Javaansche bijbelvertaling **86** 73.
 — (P. A.), zendeling **92** 42 vv.
 Jan Tammesvolk, **77** 129.
 Jarich (Tjebbe), oudste, **03** 78, 86.
 Jarighs (Cornelis), oudste, dooplijst **89** 4.
 Jaspers (Nelleken), m. **99** 91, 108, 121, 139.
 Jeens (ds. Wijtze), **96** 158 v.
 Jehring (J. C.), vertaalt van Gent II 121, **95** 98, **98** 61.
 Jelles (ds. Reiner), **95** 107, 115.
 Jeltjes (ds. Aucke), **87** 79*.
 Jeltjes (Pieter), oudste, v. Kollum **89** 6, **92** 71, **94** 60.
 Jensema (Hidde), **05** 99, **06** 39, 44.
 Jesse (ds. W.), **01** 9.
 Jisp, **77** 80.
 Jobs (Jacob), oudste, **89** 18, 31 enz., **90** 1 vv, 14 vv, 19 vv, 30, **98** 67 vv.
 Jogchems (ds. Jan), **96** 149, 165, 170 v.
 Johnson, puritein te Amsterdam, V 67 v.
 Jonckbloet (ds. Jac.), **81** 49 v.
 Joncker (Klaes Klaes), m. **99** 125.
 — (ds. Roelof Agge), **78** 12, **89** 110 v.

XXXIV

- Jones (T. D.), baptist **62** 15 v, 40, 42.
- Jooskint, m. **06** 72, 87, **09** 115.
- Joosten (Jan), m. **07** 41.
- (Lambert), strijd met H. Bouman **98** 96*.
- Jorjaan en Clement, m. **87** 109.
- Joriaansz' (Simon), brief aan — V 341, 349.
- (Thijs), m. **87** 116, **93** 62, **99** 78, 90 v, 104, 138, fransche vertaling II 65.
- Joris, m. IV 90.
- (Mary), m. V 339, sterft in de gevangenis 348.
- Jorisz (David), III 211, **64** 136, 142, **77** 26, **84** 10, **89** 74, **90** 59, **92** 11, **94** 14, 17, **99** 91, 93, **06** 29, 36, 50, **09** 30, 125, zijn vrouw Derekgén **09** 23.
- Jouckes (ds. Age), aangeklaagd **70** 109 enz., **79** 2, **83** 76, 82.
- Joure, **90** 88, **92** 90 v, **95** 12, 24, **01** 15.
- J. T. **94** 59*.
- Jut (P. N.), diaken **98** 13.
- Jurrien Thomasvolk, **70** 114.
- K.**
- Kaarsmaker (Jacob), m. **76** 27, zie Rore.
- Kaaskoper (ds. Jan Jansz). **91** 8.
- Kadt (ds. Jan L.), **98** 79 v, 83 vv, 99.
- Kaiser (Leonhard), m. III 215, **82** 59, **99** 141.
- Kälbing (J.), hernhutter **85** 70.
- Kalcker (Berend van), Gron. O. Vlam. **79** 51 vv.
- Kalmar (Stefan), nazarener **91** 69 vv, **04** 162.
- Kampen, martelaars **75** 57 enz., brief landvoogdes 66, overheid tegen D. **81** 78 vv, geref. tegen D. 85 v, 88, huwelijksluiting 79 enz., in 18^e eeuw 90 v, moeilijkheden over administratie 93 v, bezoek prins Willem V 97 vv, Oud-Vlaamsche gemeente-goederen 94 vv, Zwitsers 103 v, 19^e eeuw 104 v. Voorts III 37 v, V 59, **82** 117, **95** 72, **1900** 99, **01** 15, **09** 148.
- (D. C. van), **90** 110.
- (Jacob van), zie Campen.
- (prof. N. G. van), II 113.
- Karsdorp (A. en J.), te Dordrecht **62** 109 vv, **67** 156 v, **68** 147 vv.
- (Herman), N. Amerika **84** 75.
- Kassel (Joannes), N. Amerika **84** 74.
- Kat (ds. J.), **98** 16 v.
- Kate (Lambert ten), II 113, III 88, **62** 16, **68** 99.
- Kautz van Bockenheim (Hans), gevoelens over Christus **83** 9.
- Keersgieter (Jacob), m. zie Rore, fransche vertaling II 65.
- Keeskoper (Hans), m. IV 65, 67, verhoord 78, 94, brief 94, 98 v, terechtgesteld 102 vv; **06** 76, 80 v.
- Keizer (ds. Albert P.), **91** 43, 57.
- Kelder (Corn. Corn.), m. **96** 40.
- Keller (dr. Ludwig), **88** 26 vv, **03** 151 enz.
- Kels (Hans), m. **99** 115.
- Kemp (ds. Fr. A. v. d.), geboorte en opvoeding **07** 99 vv, academische opleiding 103 vv, in ver-

XXXV

- schillende gemeenten 112 vv, politieke gevoelens 122 vv, leerredenen 134 vv, in Amerika 143 vv. Voorts **04** 104.
- Kempesen (Douwe), Munstersch leeraar **94** 11, **99** 59, 63.
- Kennemerland, baljuw vervolgt Foecke Floris **87** 69 v, 77.
- kerkgezang, psalmen VI 191 vv, **65** 69 vv, Laus Deo **65** 72 v, 81 v, **1900** 99, **02** 18, Leidsche — **02** 19 vv. Verschillende oude liedboeken I 63 vv, VI 192 v, **64** 3 vv, **65** 68 enz., **67** 72 vv, **78** 5, **1900** 74 enz., te Balk **87** 89 vv, Ameland **90** 7, achttende eeuwse bundels **96** 109 v, **1900** 93 vv. Na 1780: groote bundel **65** 74, 84 vv, **96** 108 enz., **1900** 102 vv, kleine bundel **65** 73, 83 v, **1900** 102 v, Zwolsche liederen **65** 74, 87 v, **1900** 102, 115, uitgezochte liederen **65** 76, 88 vv, **96** 110 v, **1900** 102, 110 vv, **01** 6, Haarlemsche bundels **61** 159 v, **65** 76 vv, 91 vv, **95** 180 v, **96** 111, 132 vv, 176, **1900** 102, 109 v, 117, **02** 2 v, 14 v, Altonasche liederen **1900** 115, Amsterdamse bundels **72** 138 enz, 193, **96** 111, **02** 4 vv, Remonstrantsche bundel **96** 111, Evangelische gezangen **90** 6 vv, **1900** 115 vv, eigendomsrecht **02** 2 v, Vervolgbundel **02** 8, Protestantenbond-bundel **02** 9 vv, Leidsche bundel **01** 38, **02** 15 vv.
- kerkgezang, dichters van liederen **65** 68 enz., **67** 143 v, toestand in 1865 **65** 153 vv, orgels **1900** 122, rhythmisch zingen **1900** 122. kerklieden, V 60 v.
- Kershof (Cornelis in 't), dweepend anabaptist **06** 31.
- Ketel (Joriaan), m. **99** 139.
- Ketelaer (Jan Gerrits), m. **68** 38 v.
- Keulen II 57, **98** 108 v, vergadering 1559 **76** 23, **94** 44, 53, concept van — **64** 26 vv, **76** 35, **95** 106, **97** 113.
- (Antony van), oudste **94**, 18, 22.
- (Pieter van), over Menno **81** 35, **82** 41, disputeert met geref. **73** 84 vv, 89, **84** 19 v, **93** 81, **10** 20 v.
- Keurlis (Peter), N. Amerika **84** 70, 73.
- Keyser (Dirk), N. Amerika **84** 74.
- (J. A.), Haarlem **97** 94 v.
- Kielstra (ds. T.), [**94** 75.
- Kien (ds. Joh.), vroeger D., bestrijdt D. **91** 63 v, **95** 121.
- Kimedoncius (ds. Joh.), strijd tegen D. **08** 26.
- kinderlectuur, in 18^e eeuw **68** 110.
- Kistenmakers (Anna en Trui), anabaptisten **09** 109 vv.
- (Hendrik), dooper **75** 62.
- (Pieter Pieters), zie Pietersz.
- (Willem), m. **99** 105.
- Klasen (Tonjes), oudste, II 35, 41 v, 45—48, 50.
- Klassen, verdeeling in — in Friesland, **95** 17.
- Klaesz (ds. Adriaan), **91** 6 v.
- klauwen (gespoude), **84** 10.

XXXVI

- kleederdracht, Aardenburg **77** 15,
Gallicië **65** 99, Amischen II 61,
Amerika **69** 133 v, Balk **92** 83 v,
02 26 vv, mutsen **99** 187 v,
der Vriezen en Vlamingen **93**
10 v, der Oud Vlam. VI 328,
van Dieuwertje Roos en van
Waterlanders VI 332, in Duitsch-
land V 50, Frankrijk 53, van
den leeraar 166—190, **01** 9, toga
V 166, 170, 183, 188, mantel en
bef 187, ronde hoed 189, steek
V 187, **73** 51, te Haarlem **63** 133.
Kleerkooper (Jan de oude), m. **99**
83, 124, 154.
Klincken (Arend), N. Amerika **84** 74.
Klinkert (H. C.), zendeling **85** 60,
63, **86** 74, 82 vv, **87** 32 vv,
90 39 vv, **91** 34, **92** 38, Ma-
leische Bijbelvertaling **90** 44 v,
op Sunda-eilanden 46, bij Bijbel-
genootschap 48.
Klok (Huich Barents v. d.), oudste,
07 153, 162.
Klomp (P.), oudste, II 39.
Klopper (ds. N.), **68** 77, **05** 23 v.
— (ds. R.), **07** 159.
Klosma (ds. V. K.), **72** 40 v.
Knepper (W.), vervolgd in 1717
61 51 vv.
Knevel (Hans), m. **99** 96.
Knijpe, **83** 76, 78, **96** 150, 161,
168, verenigd met Heerenveen
70 109 vv, vergadering Gron.
Oud Vlam. Sociëteit **70** 111 vv.
Knipperdollinck (B.), **88** 3, 5 v,
13 enz., **99** 7, portret **90** 67.
Knollendam, III 25, **07** 38, 72 vv,
collegianten 73.
Knuyt (François de), oudste, ge-
vangen **76** 86, strijd met A. v.
Geluwe **77** 25, met Udemans
97 106 vv, 114 v, 117, over
gebed **98** 57, 73 vv, strijd met
Stamperius **97** 106 vv, **08** 106.
Koch (Hans), m. III 215, **99** 116 v.
Kock (Gerrit), Amsterdam **1900** 20.
Kodde (Gebrs. v. d.), **83** 69 v.
Koekebakker (Gerrit), anabaptist
81 42, **09** 109 vv.
— (ds. H.), **01** 30.
Kofman, apostolisch voorganger,
10 91.
Kohlbrügge, **97** 25, 65 v, 72.
Kohr (Jozef), Zevenburgen **10** 55,
62, 69.
Koker (J. en G. de), collegianten,
61 77 v, 80.
— (Pieter de), collegiant, **09** 101.
Kolb (Peter), oudste, **69** 3.
Kolder (Jan), hofje te Haarlem,
76 116.
Kole (ds. Stoffel Ph.) **07** 156 v, 161.
Kolhorn, kwestie met geref. **80**
84 vv, lotgevallen na 1755 90 vv,
brand (1788) 93.
Kollum, I 26, **74** 107 v, **92** 71 v,
95 12, 20.
—erzwaag, **95** 12, 20, **03** 165 v.
Komenjansvolk, **96** 18.
Koning (C.), graveur **90** 69 v.
Koog, **1900** 99.
Kool (A.), collegiant **97** 167.
— (Age Roskam), **09** 100.
Kooltuyn, zie Cooltuyn.
Koopmans (prof. R.), II 112, III
143, 146 enz., **92** 86, **98** 21,
01 18.

XXXVII

- Koopmans (S.), Friesland **90** 83.
 — (prof. W. Cnoop), III 16,
 156, enz., **85** 55, **97** 59, **01** 18,
 144 v.
 Koos (ds. L. D.), **73** 146 vv.
 Kops, familie **67** 55, **74** 6, 13 enz.
 Kos (ds. Dirk J.), **67** 79 vv.
 Koster (ds. Harmanus), **91** 6, 9.
 Kosters, familie te 's-Gravenhage,
96 53 enz.
 Koudum, **69** 156, **70** 32 enz.,
74 87.
 Krechtig (Hendrik), Munster **84**
 14, **88** 15, 22.
 Kreemer (Albert Tobias), Gron.
 O. Vlam. II 46.
 — (Lubbert Jan), oudste, II
 32—52, **92** 90.
 Kremer (ds. Harmen A.), **95** 75, 81.
 — (Jacob), m. **06** 32.
 Krighout (prof.), III 111.
 krijgdiens, zie weerloosheid.
 Kromhorn (Oostfriesland), **95** 82.
 Krommenie, brand **63** 97.
 — dijk, **07** 39, 73 vv.
 Kromwal, of IJtens **64** 75 enz.,
 leeraars 79 vv.
 Krood (Dirk Pz.), m. **99** 121.
 Kuenen (prof. A.), **04** 90 vv.
 Kuhen (Michel), oudste, **10** 61.
 Kuinders (Teunis), Amerika **84** 70.
 Kuiper (Dirk), anabaptist **84** 5.
 Kuiper (Egbert), in Vriesch-Vlaam-
 schen twist **93** 54 v, 57, 65, 79.
 Kuiper (Frans Reinesz), oudste, af-
 vallig **94** 18 v, 22.
 Kuiper (ds. J.), **90** 120 v.
 — (ds. T.), **01** 36, **07** 177 vv.
 Kuyck, zie Cuyck.
 Kuycken (G.), Amsterdam **63** 32.
 Kuyper (Frans), collegiant, **83** 71,
98 101 v, 104, zijn oordeel over
 van Braght **1900** 184 vv.
 — (ds. Teunis Dirks), **91** 4—8.
 Kükenbieter (ds. J.), zijn brief over
 Obbe Philips **84** 15 v.
 kwakers, II 46, **77** 129, **08** 73,
1900 6.
 kweekschool, zie Doopsgezinden bij
 onderwijs in theologie.
- L.**
- Laekeman (ds. M. P.), **92** 76.
 Laen (ds. Joh. v. d.), **98** 56.
 Landis (Hans), m. **99** 117.
 Lansbergen (ds. F. van), bestrijdt
 D. **64** 34, **97** 78 vv, 88 vv, 97
 vv, **98** 73.
 Landsmeer (Celi en Jacob v.), m.
99 121.
 Las (Virgile de), **73** 61.
 Lasco (Joh. à), strijd met Menno
64 146, 149 vv, **81** 76, **94** 38,
06 50 v.
 Langedul (Christiaan), m. **99** 82, 90.
 Laurens (ds. Hendrik), **75** 78 enz.,
95 71.
 — (St.), in Zeeland **83** 102.
 Laurillard (ds. E.), **04** 78.
 Lausoms-gemeente, **89** 5, 12, 20.
 L. D. W. **94** 46*, 60*.
 Lean (ds. Mc), baptist **62** 29.
 Leeghwater, II 113, III 87.
 Leendertz (ds. Jan), **81** 46.
 — (ds. Tjipke), **89** 18, **90** 5,
 27 vv.
 — (W.), diaken **75** 80 v.

XXXVIII

- Leenhart [Munsels], dooper **09** 106, 117 v.
- Leenhof (ds. Fred. v.), **84** 113.
- Leer **95** 76.
- leeraars, van verschillende gemeenten **78** 114 v, **87** 130 v, **89** 21, 25, **91** 06, 48, **95** 107, van Gron. O. Vlam. **79** 1 enz., in Amerika **69** 130 v, — onderhoud (1568) **77** 69 v, verhouding tot gemeente **77** 69 v, 72, 81, gestudeerde — aan academiën **68** 106 v, — tractementen **61** 88, **64** 121, **65** 151 v.
- Leeuw, zie Ameldonck.
- Leeuwarden, in 18e eeuw **74** 59 enz., vereeniging **62**, onderdompeling **63** enz., twist (1719) **64** enz., verbond der vier steden **93** 1 enz., plakkaat tegen socianen **83** 10. Voorts III 44, V 65, **95** 2, 12, 24, **1900** 90.
- Leeuwen (Claes v.), rector, ketter **81** 42*, **09** 112.
- Legemeer, **95** 12, 20.
- Leiden, Waalsche D. **75** 27 vv, **76** 62, waterl. sociëteit **92** 103 vv, v. d. Kemp te — **07** 114, kwestie Bethlehemshofje 116 vv, vergadering (1660) **98** 58, **1900** 15 vv, zorgt voor den Haag **96** 60 vv. Voorts III 96, **82** 109 v, **96** 55.
- Leitgen, oudste, **90** 58, **09** 120.
- Lely (Cornelis T.), oudste, **67** 81, 83, **81** 107.
- (ds. Gerrit T.), **67** 84.
- Lemken, hoogd. oudste **94** 36 v, 42 44 v, 51 v, 58, 60 v.
- Lemken, diaken, **90** 55, 61.
- Lenaert, de schoolmeester, dooper, **90** 57, **09** 117.
- Lennepe (ds. E. D. van), **81** 54.
- (mr. H. S. van), **03** 132 vv.
- (J. A. van), kerkbouw Amsterdam **63** 21 vv.
- Lensen (Jan), N. Amerika **84** 70.
- Leuve (Roelof van), Amsterdam **63** 17, 28, 40.
- Leuvene (Frans en Willem), m. **99** 67, 104.
- Leuvenig (ds. B. van), **63** 7, dichter **1900** 96.
- Levina, m. **99** 141.
- Ley (ds. E. J.), **81** 90 v.
- Leydecker (ds. Jac.), geref. **84** 123.
- Leyen (Laurens v. d.), m. **99** 90.
- Libresd (Jater), m. **90** 57, **03** 17, **09** 117.
- Liebe (Chr.), leeraar, galeislaaf **08** 121 v.
- liedboek, aanbevolen door martelaars VI 194, zie kerkgezang.
- Liefde (ds. Jan de), te Zutphen **81** 56 enz.; **70** 105, **95** 122, **96** 27 vv, **97** 3, **01** 21, 26, zijn denkbeelden over de gemeente en zijn vroomheid **1900** 133 enz., in de kring der D. 143 vv, onder de vrienden van het réveil 164 vv, na 1854 175 vv, verval zijner Vrije gemeente en laatste levensjaren 191 enz.
- liefdepredikers, I 86—135, waarom zij ongestudeerd waren 87 v, leeren bij collegianten het prediken 110 vv.
- Lier, martelaars te — IV 90.

XXXIX

- Limburg en omstreken, anabaptisten
in — **09** 120 vv.
- Lind (Esaias de), burgemeester
05 170.
- (Thijs de), m. **99** 140, 142.
- Lindanus (W. D.), inquisiteur **72**
32, **99** 45, 52, **06** 68, 84 v,
over Menno **72** 91 vv.
- Linden (ds. Hendrik A. v. d.), strijd
met D. **73** 83 vv.
- (ds. Jan Huygen v. d.), **09**
158 vv.
- Lindenius (ds. Joh.), strijd met D.
10 21.
- Linnineckhuysen (Pieter J. v.), m.
99 153 v.
- Linnigh (Jacob), Amsterdam **02** 95.
- Liommes (ds. Jouke), **70** 109.
- Lioren, zie Sleutel.
- Lipkes (Nette), oudste, in Vriesch-
Vlaamschen twist **93** 12—76;
94 39.
- Listinch (Aefje), profetes te Mun-
ster **09** 11.
- Litthauen, **95** 14.
- Lijse, m. **90** 58, 60.
- Lijске, m. **64** 85, 100 v, **06** 56,
58, 66, 80, 84.
- , Aerken Snyers wijf, m. **09**
114 v.
- Lobach (J.), vervolgd in 1717 **61**
51 vv, familie 52 v.
- Loeren (Pieter van), Amsterdam
1900 20.
- Lodesteyn (Jodocus van), **1900**
90 v.
- Londen, martelaars te — **94** 24.
- Loon (ds. A. van), geneesheer, I
103, 105.
- Loon (ds. P. van), **05** 124 v, 149 v,
06 96, 98, 103 v, 108, **09** 161.
- Loosdrecht, **73** 83.
- Loosvelt (Pierijntje v.), m. **99** 140.
- Loosjes Sr. (ds. A.), I 99.
- (A.), schrijver, II 113, III 143.
- Jr. (ds. A.), **04** 66 enz.
- (ds. Cornelis), **97** 167, **09** 101.
- (Pieter), collegiant, **09** 101.
- Overbeek (ds. C.), **81** 54 v.
- Louwen (ds. Louweris Jans), **98**
78 v, 88, 93, 95, 97.
- Lovendegem, **76** 96, 102, 104.
- Loysen (Joos), Middelburg **08** 40.
- Lubberts (ds. Bouwen), V 347.
- van B. (Jan), **99** 141.
- Lubeck, vergadering (1552), **94**
23, 29.
- Luiens (Jan), oudste, **76** 39, **06** 47,
145, 147.
- Luiken (Jan), landverhuizer **84**
70, 73.
- (—), graveur **70** 45, **90**
71, **1900** 90 v, **02** 99 v.
- Luirts (Luirt), oudste, **79** 5, 9 v,
86, 89 vv, 111.
- Luther (M.), over polygamie **88**
39 v.
- Luthi (ds. Kaspar), **95** 37 vv.
- Luytgens (Cornelis), m. **96** 40.
- Luytroep (Jan), Amsterd. **1900** 20.

M.

- Maakal (ds. Wouter M.), **74** 113,
1900 41 enz.
- Maarseveen, **63** 101.
- Maastricht, **61** 178, **63** 84, **97** 153,
09 122.

XL

- Maatschappij v. Nederl. Letterkunde, **68** 95 v, **81** 108.
- Maatschoen (ds. Gerard), I 46 v, 96 v, 100, 106, 110, II 111, 124, 129, **91** 66, **05** 73.
- Mabé (Pieter), oudste II 40 vv, 45—48, **63** 154, **79** 7, **92** 94.
- Machiels (Simon), zie Michiels.
- Mack (Alexander), van Schriestein V 81, **99** 75.
- Maertensd (Jaepgen), m. **09** 20 v.
- Maes (Hans v. d.), m. **99** 89, **06** 72.
- Makkum, **99** 211, **09** 186, Jan-jacobsgezinden **90** 15 vv.
- Maldegem, **76** 106.
- (ds. Jacques van), **76** 86, 89, 98, 108, levensloop **76** 109 enz.; **77** 6, door gezef. vervolgd **83** 4 vv; 59 vv.
- Male (Cornelis van), Amsterdam **96** 104.
- maliapen, **72** 32.
- Mander (Karel van), **87** 99, dichter **1900** 74, 78 vv, 91.
- Mannhardt (ds. H. G.), **84** 125 vv.
- (ds. J.), IV 382, **68** 143, **72** 108, **02** 105.
- Mannheim, **95** 68, 70.
- Manz (Felix), m. **1900** 8.
- Marck (prof. F. A. v. d.), **07** 105, 107 v.
- Marcus (ds. Pieter), **63** 132.
- Maria (landvoogdes), **99** 12, **06** 4, 21 vv, 29.
- Marken-binnen, **07** 46 vv, 73 v.
- Marks (ds. Jan), **74** 31, **75** 68 enz.
- Marnix, **08** 20, 35.
- martelaars, aantal **02** 150 vv, eerste en laatste — 153, in verschillende steden 154 v, D. — 157, oordeel over folteringén 161 vv, jongste — **06** 64*, hun overdrentheid IV 69 vv, door gevangengebwaarders geholpen 83, niet steeds gedoopt 94, van goeden stand **98** 115, tongschroefje 116 vv, teedere — zorg voor zijn vrouw **64** 89 vv, karakteristiek der D. — **06** 53 enz.
- martelaarsboeken, II 102 vv, **64** 55 vv, **70** 46 enz., Offer des Heeren 54 vv, Haarlemsch en Hoornsche — 59 enz., van Braghts betrouwbaarheid, zie van Braght.
- brieven, soms op tinnen lepel geschreven IV 51, van Maeyken Wens **04** 115 vv, toon van — en bijzonderheden **99** 77 vv, **06** 53 vv.
- liederen, **69** 105 enz., **70** 52, 56.
- relieken, **98** 106 enz., **02** 68 vv.
- Martens, Russisch D. **65** 131.
- (Berend), oudste, **79** 9 v, 92, 111.
- (Cornelis), oudste, **79** 3, 10, 13, 87.
- (ds. Reinier), **95** 107, 115.
- (Roelof), I. 42, zie Pastor.
- Martijn (Jan Anthonisz), den Haag **96** 48*, 50 v.
- Massenhove (Jacob van), **79** 33, 38, **81** 12, eedskwestie **83** 22 vv.
- Matthijsen (Hans), oudste, **64** 41, 51, 53 v, **97** 112, **03** 59 v.
- Matthijsz (Gillis), m. **08** 9 v, 12, 61.

XLI

- Matthijsz (Jan), van Haarlem **64**
133, **84** 5, 8, **88** 5 vv, 24, **99**
15, **99** 11 v, portret **90** 67 v,
schaakt Dieuwertje **88** 12.
- (Jan), van Middelburg, m.,
doopt **84** 14, **99** 8, **99** 17, 25.
- Maurik (ds. Aart Th. v.), **74** 81.
- Maurisz (Mattheux), m. **08** 17.
- Maurits (prins), eedskwestie Mid-
delburg **08** 40 v.
- Mauve (ds. W. C.), **94** 73, **01** 21.
- Mazille (Noëlle), m. **99** 109.
- Mecklenburg, G. v. Aken in —
94 29.
- Medemblik, **89** 134.
- Medendorp (Alle P.), Gron. O. Vlam.
II 47 v.
- Meertens (Ubbo), Gron. O. Vlam.
II 37, 41—48.
- Meeuwesz (Dirk), m. **99** 86.
- (Reyer), Rotterd. **97** 79*, 98.
- Mehr (Jan ter), Nijmegen **74**
15 v, 22.
- Mehrning (Jac.), **82** 58.
- Mein (ds. Meyndert A.), **73** 170 vv.
- Meister (Leonhard), m. III 215,
99 116.
- Melanchton (Ph.), over polygamie
88 39 v.
- Melchiorieten, te Kampen **75** 57
enz.; **64** 136 v.
- Menalda (ds. Eke), **64** 106 v.
- (ds. Jan), **64** 106 v, 119.
- Mennisten of Mennonieten, oor-
sprong der benaming I 39—50,
niet gewild bij Menno 42, door
Zonisten gebruikt 44, niet door
Galenus 45, door sommigen ver-
worpen, naam — voorwerp van
spot **61** 33, hoe naam — ont-
stond 41 vv, nieuwe — IV 295,
verschillende namen in Amerika
73 26 vv, harde of stijve —
VI 315 v, Obere en Untere —
68 11 v, uitgescholden **70** 29,
— streken **68** 23 enz., zie Doops-
zinden en scheldnamen.
- Menno Simons, levensschets **82** 41
enz., **04** 1 enz., levensdata **64**
125 enz., **81** 34 enz., geboorte-
plaats **82** 35, opgeleid misschien
te Aduard **05** 74, **06** 50, kreu-
pel **72** 93,
gewijd tot priester **64** 130, ont-
breekt op de lijst der gewijden
04 5, als priester **64** 129 vv,
65 109 vv, zijn gedrag als pries-
ter **99** 23, zijn ambtgenooten en
opvolgers **64** 131, 133, **65** 111 v,
gekozen te Witmarsum door de
boeren **04** 5, verlaat de R. K.
kerk **64** 133 v, **84** 13,
zijn familie **64** 125, 150, **75**
53, **82** 45, 48, **92** 11, 15, **94**
11, tegen Munsterschen **64** 133,
88 41, oordeel over Munster
64 141, III 199 vv,
gedoopt **88** 24, 26, **06** 42, door
Obbe Philips bevestigd **64** 135,
84 13, **04** 12, **05** 100, **06** 14,
vervolgd **64** 138 v, 144, **06** 3 v,
7, zijn oordeel over de vervol-
ging **02** 164 vv, voor fickfeyer
gescholden **94** 58, bestreden door
Duncanus **65** 115 v, berichten
bij R. K. schrijvers **72** 88 enz.,
zijn zwerftochten, te Witmar-
sum **64** 135, **06** 3, in Friesland

XLII

64 140, **65** 113 v, te Leeuwarden
06 4, Oostfriesland **75** 66, **94** 13,
06 4, in Limburg (Visschers-
weert) **64** 147 vv, **90** 60 v, **09**
125, Amsterdam **64** 145, Eenigen-
burg **64** 147, Duitschland
64 150, Emden **64** 146, 149,
81 66, 75, Groningen en Omme-
landen **64** 135, 138, 140, 147,
84 13, **94** 13, **05** 100, **06** 7
enz., Holland **06** 52, reizen **06**
48, Franeker en Harlingen **94**
39 vv, Keulen II 57, **94** 44 vv,
gebruikt apocriefen I 59, van
werkheiligheid beschuldigd **73**
41, is Dirk Jansz **64** 142, op
vergaderingen Emden (1547) **94**
18 vv, Goch **94** 20 vv, Lubeck
94 23, Wismar **94** 29, Mecklen-
burg **94** 29, oordeel over Obbe
Philips **84** 18, 20, over Pastor
04 19, **09** 105, bevriend met
Dirk Philips **06** 31, oordeel over
— van Mosheim **82** 54, A. Har-
denberg **06** 49 vv, à Lasco en
Mikron zie aldaar, T. v. Hasten-
raad over — **09** 124, Reytse
Ayssesz over — I 50, Rauf Bisch
over — **94** 59,
opvattingen van — over gebed
97 86, 88, eed **68** 27, weerloos-
heid **62** 7 v, 10, doop **62** 10, ge-
meente VI 112, Lutherschen III
75 v, IV 217 v, **06** 4 vv, 12,
Karel V **06** 8, adel **06** 40,
boete **06** 9, geestelijken **06** 10,
38 v, herdoop I 40, **75** 53, **97**
162, 165, menschwording **94** 20
v, ban en mijding **94** 12 enz.,

zijn ontwikkeling **04** 11, **05**
83 v, zijn invloed **94** 44, ver-
houding tot de Waterlanders
76 24, heeft geen beslissend ge-
zag **64** 34, 57, oordeel over v.
Wingens bijbelvertaling **90** 63,
zijn tijdsbepalingen **92** 24, dis-
puten met à Lasco **64** 146, 149
vv, brief der Hoogduitschers **94**
47 vv, ontvangt salaris **03** 14,
doopelingen **75** 53, 65 v, sterf-
bed **89** 76,

gedenkteeken te Witmarsum
80 164, vierde eeuwfeest **93**
138 v, gedenkpenning, **01** 49, 153,
portretten **90** 64 vv, **92** 28, ver-
zen op — **90** 69 vv, **92** 29,
borstbeeld **90** 75, goed opmerker
06 38, de legende van den reis-
wagen IV 9 v, **68** 25 vv, Sepp's
oordeel **92** 15 vv, vereering van
— in 18^e eeuw **09** 63,

als schrijver, verspreiding van
zijn boeken, door Jan Claesz **64**
145, **09** 26, te Utrecht **03** 11,
39, Limburg **90** 57, 59, zijn
drukkerij te Oldeslo **05** 108,
dichter **65** 68, **1900** 74, 90,
verschillende geschriften bespro-
ken **64** 126 enz., **82** 41 enz.,
„tegen Jan v. Leiden” bespro-
ken **89** 64 enz., **92** 1 enz.,
brieven door Herrison uitgegeven
94 61, belangstelling in — ge-
schriften te Hoorn **89** 76 v,
zijn brieven aan Emden en Fran-
neker **76** 22, uitgaven van zijn
Opera **82** 53, **92** 20 enz., **94**
12 enz. eigenhandige brief te

XLIII

- Amsterdam **94** 61, idem te Hamburg **85** 7 v, de Duitse vertaling in beslag genomen **04** 27, in het fransch vertaald I 64, **73** 61, verkorte Duitse uitgaaf I 63, zijn brief aan Griet Rein Edes wijf VI 78 vv, uitgaven van Menno's Uitgang besproken **64** 127 vv, zijn „brief aan een weduwwrouw” afgedrukt **65** 121 vv, zijn brief „van der afsunderinge” afgedrukt **94** 62 vv, —'s taal besproken **05** 72 enz., overeenkomst daarvan met die der Broeders des gemeenen levens **81** vv, taal van 't 1^e geschrift 86 vv, 2^e geschrift 90 vv, 3^e, 5^e en 6^e geschrift 93 vv, overige geschriften 105 vv, zijn oudste geschriften **06** 1*, geschriften aan Groningen **06** 13. menschwording van Christus, **62** 7, **64** 21, 23 vv, 30 v, 43, 55, **68** 27, **04** 147.
- Mensingaweer, **72** 2, **01** 17.
- Mepsche (Johan de), **06** 35, 44.
- Meppel, **80** 166, **82** 3 vv, **88** 94.
- Merula (Angelus), m. **06** 83, 85, 87.
- Messchaert (ds. N.), II 111, **64** 120, **97** 11, **01** 21.
- Messchert (W.), dichter **95** 122 vv.
- Messelaer (Claes), m. **99** 139.
- Metken, m. **64** 147 vv, **90** 56, 60.
- Metser (Jan den), dienaar **04** 128 v, 131.
- Meulen (dr. Jac. v. d.), **92** 108, 127. — (Jacob Pieters v. d.), bankroetier **76** 35, **10** 31.
- Mejboom (ds.), **01** 136, 173.
- Meijer (ds. Boudewijn de), **76** 112, 115, levensloop **77** 1 enz.; 10 13 v, 22 v, strijd met A. v. Geluwe **77** 25 vv; **79** 14, 19, 34.
- Meylin (Hans), oudste V 60. — (Marten), V 60.
- Michiell, de boekverkooper, m. **75** 59, 62 v.
- Michiels (ds. Cornelis), **76** 36, **77** 81. — (ds. Simon), **63** 110, **64** 20, **77** 79, 82, 84, **97** 93, 110.
- Mickers (Frans Jans), dooper **09** 21 v, 24, 28. — (Guert Jans), m. **09** 22, 24. — (Stijntje Jans), m. **09** 24.
- Middelburg, in 16^e eeuw, vervolgd **08** 2 vv, geref. tegen D. 17 vv, overheid tegen D. 32 vv, kolonisatie bij — **05** 118 enz., 157, **06** 93 enz., geref. tegen D. **83** 88, 101 v., **84** 106 enz., vervolging **63** 113 v, Gron. O. Vlam. **79** 7, 93 v, vrijstelling van eed **75** 99. Voorts **75** 36 v, **77** 5, **83** 11, **1900** 228.
- Middelie, **1900** 116.
- Middelharnis, **80** 50, **08** 106 vv.
- Middelstum, **64** 169.
- Midwolda, **94** 168.
- Mierdman (Steven), bijbel **90** 62.
- Mierevelt (Michiel), III 88.
- mijding, sterk door Obbe Philips gedreven **76** 20 v, Waterlanders **77** 84, **04** 154, 157, generale — **93** 79, te Balk **92** 81, twisten over — **94** 12 enz.
- Mike (Toth), **10** 42 enz.
- Mikron (M.), over Menno **72** 92 v, **94** 38, 44, **06** 48.

XLIV

- Milden (ds. Peter de), **74** 13 enz.
 Minnaert (Jan), kwestie armenzorg
07 80 enz.
 Mc Lean (Archibald), V 93.
 Moerbeek (ds. Abr. van), III 85.
 — (ds. Jak. van), **91** 52, 57.
 Moerejaan (ds. Dirk Symenz), **98** 88 v.
 Moerkerke, **76** 106.
 Molenaar (ds. I.), **01** 4, 147.
 — (ds. J.), **68** 1 vv, 144.
 Molkerum, **70** 34 v, **74** 85 vv,
 142, **95** 24, **1900** 61 vv, leden-
 tal (1647), **95** 105, kerkbouw
 107, ban 107 v, buitenl. nooden
 108, oorlogstijd 108, avondmaal
 108, leeraars 107, 109 enz.,
 kwestie Heeres—v. Overwijk 110
 vv, collegianten 111.
 — (ds. Douwe Feddriks v.), I 49,
78 83, 96 v.
 Momber (Abr. W. de), den Haag
96 51.
 Monnikendam, **07** 38.
 Monsheim, II 54, 75, 77, **68** 1 enz.
 Montfoort (Pieter van), onderhan-
 delingen met Munster **99** 2 enz.
 Moorman (Cornelis), Amsterdam
1900 4.
 Mor, schildert Menno **04** 28.
 Moraviërs, gemeenschap van goede-
 ren **10** 41.
 Mormonen, V 108.
 Morton Peto (S.), baptist **62** 11.
 Mosheim, over Menno **82** 54.
 Motte (Pieter), m. **02** 154.
 Moyer (ds. Pieter J.), **81** 38.
 Mulder (ds. Claas), kwestie weer-
 loosheid **73** 144.
 — (Joris), **99** 73.
 Müller (Jacob), in Gallicië **65** 107 v.
 — (dr. J. P.), **07** 188.
 Muller (prof. S.), III 156 v, V 48, VI
 9 vv bijlage, **72** 72, **81** 54, **84** 49,
85 55 v, 92 vv, **88** 128. **97**
 15 v, 27 enz., 47, 49, 58 vv, 70,
98 20, 24 vv, 129, 153, **01** 9,
 17 vv, 144 v, 149, 162.
 Mulier (Bartholomeus), **89** 95.
 Muliers (prof. N. P. des), **99** 104,
 familie **75** 29 vv.
 — (Pierson des), vluchteling **75**
 28 v, 31, **99** 104.
 Munsels (Leenhart), zie Leenhart.
 Munstdorp (Hans van), m. **99** 121.
 — (Janneken van), m. **99** 82 v,
 121 v.
 Munster, **84** 8, 11, **88** 1 enz., on-
 derhandelingen met — **99** 1
 enz., lied op — **03** 124 vv;
09 11 v, vergadering van 1885
03 160.
 — (Cornelis J.), oudste **08** 115.
 — (Hans van), m. **99** 153 v.
 Münzer (Thomas), III 204 v, 208,
88 23, 25.
 Murmellius (Johannes), **09** 3 v, 13.
 Mussen (ds. Beene Gerrits), **78** 14,
 16 v, 19, 22, 28*.
 Muyden (Jan Claesz van), m. **99**
 104.
 Myleman (Fr.), Jezuiet **05** 21, **06**
 29, 41 vv.
 N.
 Naantje, m. IV 90,
 Nabels (dr. Eduard), oudste **06**
 140 enz.
 Nadminx (Maritgen), m. **09** 20.

XLV

- Naeldeman (Hendrik), Emden **94**
32, 36, 39, 41 enz.
- Naffziger (Christiaan), Canada V **63**,
73 25.
- Nägels (ds. Jozef), Zevenburgen
10 46.
- Nannes (Harko), Gron. O. Vlam.
II 46.
- Nannincks (Abraham), oudste **79**
86, 88.
- Nannius (Petrus), **09** 3 vv.
- Nazareners, in Hongarije **91** 67
enz., geloof 72 vv. godsdienst-
oefening 75 vv, huwelijk 76,
begrafenis 78, gemeentelinrichting
78, sporadische dweeperij 81, ver-
volging door staat 81, 87 vv,
door kerkgenootschappen 81 vv,
brief 90 vv, overzicht **04** 160
enz., brieven 168 vv.
- Nes, **89** 3 enz.
- Nesselrae, zie Hastenraad.
- Neulen (Jan), anabaptist **90** 55 v.
- Neustadt-Goedens, VI 328, **95** 184.
- Neuwied, **68** 184.
- Nicolai (ds. Idz.), bestrijdt D. **73** 86.
- Niedorp (Nieuwe), **09** 15.
- Nielles (Charles de), **84** 17.
- Nieuwenhuis (ds. Benjamin), **81** 91
enz., familie 105.
— (prof. Tjerk), III 09 vv,
68 54.
- Nieuwenhuizen (ds. Jan), **84** 45,
87 126, **89** 115 vv, **08** 108 v.
— (ds. Maarten), **87** 130.
— (Martinus), **67** 143, **96** 109,
voorzanger **84** 45, vers op Menno
90 74.
- Nieuwezijl (Gron.), **95** 8, 20.
- Nieuwvliet, **79** 22, **84** 42, 45, 108,
113, **89** 90 enz.
- Nijmegen, **74** 1 enz., pest te — 4;
toelating van D. door overheid 5 v,
kerk gebouwd 8 vv, geschiedenis
1655—1700 13 enz., in 18^e eeuw
75 67 enz., financiën 68 vv, ach-
teruitgang 75 v, leeraarstrakte-
ment 77, kerk 77 vv, leeraars
78 v, diakenen 80 vv, tucht
84 vv, betrekking tot A. D. S.
91 v, Zwitsers te Nijmegen **95** 70,
09 140. Voorts **63** 99, **82** 117 v.
- Noël (W.), baptist **62** 11, 31.
- Nooddruft (Louwerens Jans), m.
99 85.
- Noordhorn, II 27 v, **61** 152, **72** 4,
77 148.
- Norden, Oud-Vlamingen 1762-1780,
95 74 enz., onderhandelingen
met Waterl. 76 vv, 85 vv, kerk-
gebouw 82 vv, doop **75** 54, **97**
166, psalmen v. Datheen **1900** 99.
- Nose (Joost), **99** 103.
- Nuszbaum (ds.), bij Untere Menno-
niten **68** 13, 19.

O.

- Oberholtzer (J. H.), **73** 28.
- Obbesz (Nittert), II 146, **65** 51,
57—72, **96** 18, **03** 74.
- Ober-Nessau, **10** 189.
- Obes (ds. Rinke), **92** 75.
- Ochino (B.), **94** 21.
- Odenkirchen, **90** 59, **94** 19, **09**
109, 125.
- Oegstgeest **89** 69.
- Oever (den), zie Wieringen.
- Offer des Heeren (het), II 102,

.XLVI

- verschillende uitgaven **70** 54 vv, het liedboekje **56**; **03** 10, 33, **38**.
- Olbrants (Thijs), m. **73** 140.
- Oldeboorn, VI 7 bijlage, **87** 147, **90** 88, **95** 24, **01** 15.
- Oldeklooster, **64** 133 v, **92** 11, **99** 14, **04** 8 v.
- Oldemarkt, **78** 12.
- Oldersum, Menno te — **06** 4.
- Oldesloo, Menno te — **82** 52, **94** 30, **04** 24.
- Olieslager (Gillis de), **77** 4, 22.
- Olk (Jozef), Zevenburgen **10** 61.
- Ommelanden, Menno in de — **06** 28 enz., plakkaat (1555) 33 v, gemeenten in — 46, Ukowal-
listen 47.
- Ones (Foppe), oudste **89** 11 v, 17.
- Ooltgensplaat, huwelijkskweslie **99** 183, **08** 114 v.
- Oom (Jacob P.), **91** 43, 57.
- Oostburg, **89** 102, geref. tegen D. **83** 101, 103.
- Oosten (Jan Marinissen v.), m. **08** 16.
- Oostenrijk (Maria Theresia v.) ver-
volgt D. **10** 50 v.
- Oosterbaan (Evert Claassen), **78** 91.
- (prof. H.), III 113 enz., **62** 120, **68** 101, **69** 56, 64, **80** 2, 10 vv, 23 enz., **88** 128 v, **07** 109 v, 112 v, 143.
- Oosterland, **05** 77.
- Oosterlinc (ds. Abbe J.), **89** 110.
- Oosterwijk (ds. Matthijs van), **96** 55, **08** 100.
- Bruin (J. van), dichter **97** 34 vv.
- Hulshoff (W. van), kinder-
schrijver **69** 56, 59, 83.
- Oostfriesland (Edzart van), IV 64, **99** 4.
- (graven van), **81** 68 enz., **06** 9.
- , toevluchtsoord **81** 64 vv, oorzaken daarvoor 67 vv, her-
vormers in — 70, mandaat tegen
D. 77, Gron. Oud Vlam. in —
79 7 v.
- Oostvlieland, **61** 92.
- Opzieners (algemeene), bij Gron.
O. Vlam. II 38, 50 vv.
- Orchard (G. H.), baptist V 40.
- orgels, invoering van — **63** 19 vv;
1900 122.
- Os (ds. A. v. d.), **72** 69 v, **97** 167,
09 100.
- Otegem (van), familie **63** 132.
- Ottes (Apollonia), over Menno
94 43.
- Ottesen (Pier), **99** 59.
- Oudaen (Joachim), dichter II 113,
92 29, **1900** 88.
- Ouddorp, **76** 72, **07** 152 enz.
- Oudebiltzyl, **09** 191, **10** 131 vv.
- oudsten, of gemeenten souverain
06 141 enz., van Gron. Oud
Vlam. **79** 1 enz., reizen van —
II 33 enz., **79** 84 enz., invloed
van — **77** 66, onderhouden (1561)
03 13 v, in Amerika IV 292,
V 62, in Frankrijk **72** 134, —
in verschillende gemeenten **74**
94 v, 107, 112 vv, **07** 167, in
Friesland **03** 62, 64, 83 v.
- Oude Vlamingen, Kampen **81** 94
vv, herdoopen **75** 54, zingen
psalmen VI 194, kleederdracht
328, 334, Biestkensbijbel I 60,
Groningen — te Sneek **90** 87

XLVII

- enz., **92** 89 enz., in Friesland **90** 93, vredesouderhandeling met de zoon **90** 110, in 18^e eeuw II 33—52, wijze van diakenkeuze 48 v, societeitsvergadering (1755) 50 vv, Norden **95** 74 enz., bevestiging van leeraar **95** 92 enz., Groningen **79** 3 vv, 69 vv, Dantziger — voetwassching **78** 13 v.
- Outerman (Jacques), **64** 55, **70** 59, 63, **76** 39, **93** 80, **99** 103, **1900** 28, **04** 117, 120, 122 v, **06** 145, 147.
- Ouwejan (ds. Jacob), **64** 106 vv. — (Jan), **64** 107 vv.
- Overdam (Hans v.), m. geschiedenis uitvoerig verhaald IV 44 enz.; **94** 28, **99** 77, 83, **03** 17, **06** 56, 63, 65, 70, 73, 77, 80 vv.
- overgang, doop bij — **97** 161 vv, Menno 162, Schijn 163, van geref. tot D. 163 vv, Muller's houding 168 v, na 1870 170, zonder doop **79** 120, **80** 155, **99** 58, uitvoerig rapport **82** 104 vv, in 1693 **73** 52 v, Groede (1712) **91** 64, van geref. tot D. op Walcheren **83** 88 enz., 102.
- Overhaag, zie Zuttere.
- overheid, verhouding tot D. in 1673 I 66 enz.; **73** 168 vv, van 1575 tot 1672 **73** 163 vv, hulp v. — door geref. gevraagd **10** 18 vv, vervolging te Aardenburg: **76** 85 enz., **77** 16 vv, **79** 19 enz., te Middelburg **08** 32 vv, tijdens Bataafsche republiek **78** 7, **82** 88 vv, **05** 35 vv, belasting der corporagoederen **90** 113, **05** 29 v, Kampen **81** 78 vv, den Haag **96** 44 vv, in Friesland **05** 2 vv, 9 vv, na 1795 **05** 28 vv, in N. Amerika **69** 131 v.
- overheidsambt, D. schepenmeester **91** 45, vrederechter **90** 119, burgemeester **99** 58, 60, mogen — door D. bekleed **77** 86.
- Overijsel, D. — **10** 10, Gron. Oud Vlam. in — **79** 7, 92 v, Noordhoek v. — in 16^e eeuw **78** 4 vv.
- Overlanders, brief aan — (1614) **75** 28, vereeniging (1591) **64** 26 vv, geschil met Menno **94** 36 enz.; **05** 77.
- Oversticht, in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 72 enz.
- Overwijk (ds. H. Reinskes van), **95** 111 enz., **98** 78, 80, 88, 99 v.
- Oye (Gerrit op 't), anabaptist **81** 42, **09** 109 vv.

P.

- Paaling (Abraham), **98** 58.
- Paltz, toestand in — II 53—77, bijbels 59, auszbundt 59, lectuur 66, dooptijd 68, keuze v. kerkeraad 70 v, weinig gestudeerde leeraars 75, statistiek 77, landverhuizing naar Amerika **69** 1 vv, samenkomst te Friedelseheim **75** 104 vv, te Sembach **73** 135 enz. Voorts **82** 60.
- Pan (Adriaan), m. **99** 89, **06** 56, 65.
- Panten (Mattheus), m. **99** 89.
- Parma (Margaretha van), landvoogdes **05** 174.

XLVIII

- Pascal (B.), **04** 82 v, 87, 95 vv.
- Paschiers v. Westbuseh (H.), uitgever **90** 67, 71.
- Pastor (Adam), leven en werkzaamheid in Gelderland **09** 104 enz., lied van Dirk Philips **87** 101, portret **90** 68, strijd met Menno **94** 18 enz., 27, 38 v. Voorts I 42, 55, **67** 37, **83** 9, **90** 55, 59, **04** 19.
- Pastorius (Frans Daniël), **84** 72, bestrijdt slavernij 99.
- Patrick (Simon), **96** 12.
- Penn (William), V 59 v, **69** 1, **84** 71 v.
- Pennsylvanië, landverhuizing naar — **69** 3 enz., hulp v. fonds voor buitenl. nooden 5 vv, Eng. uitnoodiging tot landverhuizing 12 vv, rampen v. landverhuizers 17 v, 24, v. Braght vertaald 21 vv, gemeenten 25 v, krijg dien st 20, drieërlei Mennisten 130, eeredienst 130 v, gebruiken 131 v, kleederdracht 133 v, landbouwers 135 vv, huwelijk 139, 141 vv, feesten 140, begrafenis 146, zie Amerika.
- Pennypacker (S. W.), **81** 37 v, **84** 66, 77.
- Persoon, geslacht **74** 13 vv.
- s (Gerrit), **95** 121, **1900** 84.
- Pesch (ds. J. A. van), **81** 58, 61.
- Peters (Aaf), m. **09** 25.
- (Jacob), Nijmegen **74** 31, **75** 68 enz.
- (Nikolaas), R. K. priester **92** 16.
- (Reinder), zie Veen.
- Petershagen, doopkwestie te — **78** 15 v.
- Petitz (Marten du), **99** 107.
- Peyzel (Conrad), stichter der thun- kers V 80.
- Philip, koster **84** 1.
- Philips (J. C.), graveur **90** 72.
- Philipsz (Dirk), franciscaner **84** 2, 16, te Emden **81** 75, in fransche vertaling II 64, **73** 61, bevestigt Jan Willems **67** 59, in Vriesch- Vlaamschen twist **67** 62 v, **76** 26 vv, 38, **93** 5 enz., te Utrecht **03** 11—22, 39, 41 v, zijn uiter- lijk **03** 22, 41 v, strijd over ban en mijding **94** 18—59, lied tegen Pastor **87** 101 v, sterft **67** 63, **93** 75, **03** 4*, de aangifte van Batenburg **64** 136, **84** 15, zijn taal **05** 106 vv. Voorts I 42, **84** 1, 10, **89** 75, **97** 87, 165, **1900** 74, **05** 113, **06** 30 v, 44.
- (Lukas), oudste te Haarlem **63** 53 v, 135, 156, **76** 35.
- (Obbe), zijn levensloop **84** 1 enz., brief van Kükenbieter 15 v, zijn Bekentenis 16 vv, **76** 14 v, **89** 73, **99** 94 v, de aangifte van Batenburg **64** 136, **84** 14, doopt Menno **88** 24, 26, **06** 42, bevestigt Menno **64** 135, **84** 13, **04** 12, **05** 100, **06** 14, afvallig **64** 143, drijft de mijding sterk **76** 20 v, doopt te Appingadam **06** 29 v. Voorts I 42, **81** 77, **89** 75.
- Pierson (Pierken), **93** 11 v, 19.
- Pieter (Sint), of Nieuwvliet **89** 99.
- Pietersz (Adriaan), Middelburg **08** 44, 46.

XLIX

- Pietersz (ds. Claes), **77** 81.
 — (Digna), m. **62** 92 v, **99** 107.
 — (Dirk), oudste, Hoorn **76** 37.
 — (—), —, Niedorp **76** 37.
 — (—), geneesheer Sappemeer
02 100 v.
 — (Ebbe), in Vriesch-Vlaamschen
 twist **93** 3, 13, 16 enz., 50,
 70 enz.
 — (Enoch), Harlingen **78** 91 vv.
 — (Jannetje), Hoorn **67** 85, 87.
 — (Jan), m. **94** 24, **09** 12, 29 v.
 — (Maerten), oudste **96** 43.
 — (ds. Pieter), of Kistenmakers,
 schrijver **96** 18 vv, allegorie van
 't Hooglied **64** 15, dichter **1900**
90, strijd met Widmarius **07**
49 v; **63** 122.
 — (Quirinus), m. door Menno
 gedoopt **64** 141, **75** 53, **06** 14 v.
 — (Syvaert), schrijver der voor-
 rede van 't Hoornsch martelaars-
 boek **64** 56 v, **70** 69, 72, **89**
76, **93** 1, 4.
 — (Tamme), Gron. Oud Vlam.
 II 47, **79** 4.
 Pijl (ds. Jan Roelofs), **81** 95.
 Pingjum, **64** 125 vv.
 Pinto (J. de), bekeerd **01** 163.
 Pistorius (Joh.), m. **81** 68, **96** 38 v.
 Pitts (Samuel), vervolgd 1629 **76**
 96, 101.
 Plantinus (ds. D. J.), **72** 34.
 Pleun, m. **99** 83, 154.
 Plockhoy (Pieter), collegiant
1900 15.
 — (Pieter C.), N. Amerika **84** 76.
 Plovier (Lenaert), m. **99** 89, 103.
 Plymouthbroeders, V 109.
 Poel (M.), Amsterdam **1900** 111.
 Pol (ds. Adam), **91** 54, 57, **97** 8.
 — (ds. Jacob), **97** 11.
 — (ds. Jan), oudste, II 39 v,
97 5 v.
 — (ds. Jan), **97** 16*.
 Polen, D. in — **05** 113.
 polygamie, **64** 137, **88** 38 vv.
 Pompmaker (Jan), Munster **99** 12,
09 11.
 Poole (Jacob le), **96** 60 v.
 Poorter (Maillaert de), Middelburg
08 40.
 Popkes (Tiete), oudste, II 46 v,
 bijlage, **79** 4, 69, **90** 106.
 Poppendam, **83** 102.
 Poppingawier, kerkgebouw **70** 140
 vv, nieuwe kerk 152 vv; **72**
 190 v.
 Portielje (mr. J. P.), **10** 202 vv,
 familie 208 v.
 Posjager (ds. C. A.), I 96.
 Pott (ds. Nic.), **91** 45, 54, 57,
1900 55, **01** 87 v, met R. K.
 vrouw gehuwd **91** 56.
 Pouss (Dirk), den Haag **96** 56.
 Praat (Claas de), m. **68** 35 vv,
 41 v, **99** 97, **03** 17, **06** 59,
 62, 72, 88 v.
 proefdienaars, **89** 28 vv.
 Pronk (ds.), geref. **80** 84 vv.
 pronkerij, bestraft **63** 89, **75** 88,
99 187 vv.
 pruiik, tuchtzaak **02** 95, **04** 48.
 Pruisen, D. betalen schutgeld **68**
 140, tot militiedienst verplicht
 141, gemeenten in — **84** 126,
 134, D. in — **05** 114 vv, ver-
 volgd 116 vv.

L

- Pruyt (Hendrik), m. **99** 55 v, 109. psalmberijming, zie kerkgezag.
 Punt (Piet), aanhanger van J. de Liefde **01** 191.
 Purmerend, **77** 79, **10** 71.
 Pyetersen (Claes), den Haag **96** 48.
- Q.**
- Quintijn (Frans D.), m. dooper **09** 17 vv.
- R.**
- Rademacher (Reinken), m. **90** 58, **09** 120.
 Raenburg (ds. Jan A.), **09** 158, 160.
 Rahusen (mr. E. N.), **98** 128 vv.
 — (ds. R.), **95** 86, 91.
 Raux (ds. Jan des), **63** 137.
 Randall (Benjamin), stichter der free will baptisten V 76.
 Ranst (ds. Jan van) **72** 61, 64, 66.
 Rarop (Thijs Joriaansz v.), m. zie Joriaansz.
 Rasires (G. de), vrijgesteld van eed **75** 95.
 Rauschenbusch (prof. A.), **73** 23.
 rechtstoestand, eed **99** 181 v, huwelijk 183 v, der D. gemeenten **82** 1 enz., **83** 43 enz., houding der overheid **82** 2, vroegere toestand 6 vv, in Pruisen **84** 131.
 Reen (ds. Y. Y.), **96** 165.
 Reenix, zie Reinders.
 Reenseveen, **63** 63, 98 vv, zie Veenendaal.
 Reinders (Tjaard); m. herbergt Menno **64** 140, **92** 19, **06** 3, 43.
 Reinegom (van), zie Oüterman.
 Reinmann (J. G.), hernhutter **85** 81 v.
 Reinvaan (dr. G.), geref. **79** 25, **83** 8.
 Reist (Hans), stichter der Untere Mennonieten II 61, **82** 60.
 Rekker (P.), Middelburg **84** 50, **85** 92, 95.
 Remke (Gerrit), N. Amerika **84** 72.
 Remmes (Jacob), zwaardgeest **09** 11, 30.
 Remonstranten, brief van 1796 **80** 64 v, betrekking tot — **01** 33, hun kweekschool III 111.
 Renesse, **83** 110.
 Rengers ten Post (Johan), **05** 97.
 Republiek (Bataafsche) vraagt opgave van financiën **82** 88 vv, eischt wapendragers 91 vv, armenzorg 94 v, opbrengst der corporagoederen **90** 113, **05** 29 v. Voorts **78** 7.
 Resink (Felistis Jans), m. **99** 86, 128.
 restitution (van de), Munstersch geschrift **92** 10, **05** 86, 107.
 Reublin, **72** 119 v.
 reveil, **01** 7, 25, 133 enz., 164 enz.
 Reyding (dr.), collegiant **74** 70.
 Reynes (ds. Evert), **03** 64, 72, 81.
 Rich (Abraham), **72** 109.
 — (Christiaan), oudste **73** 115.
 — (Hans), **72** 109.
 — (Izaak), **72** 112 vv, **73** 113 vv, 136 vv.
 Rieken (ds. D.), **95** 91, 98.
 Rienks (ds. Yde), **90** 103 vv.
 Ries (Hans de), zijn leven **63** 107 enz., als prediker **64** 1 enz.

LI

- homiletiek **64** 10 vv, in godsdiensttwisten **90** enz., geloofsbelijdenis **21** vv, **43** vv, *confessie* van **1592** **28**; strijd met geref. **31** vv, socinianen **38** v, Jacob Thomas **52** vv, Nittert Obbesz **57** enz.; over eed **08** **33**, **40**, te Worum **08** **59** enz., **72**, **79**, vredehandelingen **76** **36** v, dichter **64** **4** vv, **1900** **74**, **76** vv, **84** vv, over stil of stemmelijk gebed **97** **103**, **109** v, **113** v, **119**, **164** v, geeft martelaarsboek uit **64** **55** vv, **70** **63**, **75**, **78**, **89**, te Alkmaar **91** **2**, **8**, **09** **46** vv, zijn belijdenis **62** **5**, **77** **79**, **84** v, **87** v, **92**, geschriften in het engelsch vertaald **62** **5**, in het duitsch **II** **63**; dispuut met Pieter Cornelis **07** **70**, **09** **43** v, over tongschroeffe **98** **117** vv. Voorts **I** **94** vv, **II** **145** v, **93** **95**, **10** **25**.
- Riesen (P. von), vertaalt Menno **04** **27**.
- Rieu (Adriaan du), **99** **138** v, **02** **157**.
- Rijcen (Christiaan), m. **99** **77**.
- Rijke (Willem), m. **99** **111***.
- Rijkmans, familie **78** **6** enz.
- Rijkmans (Berend Th.), **78** **16** enz., **28**.
- Rijnsburg, **83** **69**, **71**.
- Rijp (de), vereniging (1601), **76** **36** v, dichtersessen uit — **VI** **195**, menniste stoutigheid **09** **169** vv; **77** **79**, **1900** **89**, **109**, het rijper achterhofken **VI** **195** v.
- Rijsdijk (ds. J.), **68** **65**, **78** **48**, **95** **121**.
- Rijswijk (ds. G. J. van), **I** **62**, **113** v, **69** **95**, **73** **145**, **96** **166** v, zijn uitlegging van het woord doopsgezind **I** **45** v.
- Rinck (Melchior), m. **81** **75**.
- Ring, Bolsward **77** **133** vv, **78** **120** vv, Noord-Holland **III** **35** v, **72** **77**, **74** **127** vv, **79** **13** vv, **95** **180**, Zuid-Holland en Zeeland **76** **63** enz.
- Ringh (Yeme de), oudste **64** **15** v, **53**, **68**, **03** **58** v, **62** vv, **71** vv, **81** vv.
- Ris (ds. C.), **I** **46**, **II** **116**, **98** **14**.
- Ritter, bevordert landverhuizing **95** **65** vv.
- Rittinghausen (ds. Wilhelm), in N. Amerika **69** **3**, **73** **24**, **84** **74** v, **77**.
- Robles (Caspar de), **99** **53**, **55**.
- Roelofs (ds. Barend), **09** **43**.
- (Rijkman), Steenwijk **78** **3**, **23**, **28**, **30** v, **33** v.
- Rogge (ds. Jan Lijns), **I** **99**.
- Rogne (Antoine), m. **99** **109**.
- Roock (Andries Jacobs de), oudste **09** **158** v.
- Rood (ds. Willem P.), **87** **117**, **130**.
- Roos, familie **VI** **327** vv.
- Roosen (ds. B. C.), **75** **106** vv, **05** **208**.
- (Gerrit), oudste, over Menno **64** **128**, **81** **36** vv, **82** **41** v, **94** **57***, **05** **110**, vraagboekje **II** **64**.
- (Paul), N. Amerika **84** **75**.
- Roozen (Epke S.), Sneek **05** **41**.
- Rore (Jacques de), m. **II** **65**, **76** **27**, **99** **77**, **88**, **98**, **139**, **145**, **06** **74**.
- Rose (ds. Jan), Leiden **63** **56** v.

LII

- Rosemyns (ds. G.), geneesheer **99** 85.
- Rosevelt (Hendrik van), oudste in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 21—76.
- Rossem (Maarten van), vervolgt D. **09** 105 v.
- Rostock, **84** 15.
- Roth (Marten), Zevenburgen **10** 55, 62.
- Rothman (B.), Muuster **88** 3 enz., vers van — **89** 70; **92** 1, 10, **99** 7, 9, 15 v, **05** 86, 88.
- Rotterdam, 1771—1801 **64** 105 enz., vereniging (1700) 107 vv, twist (1781) 108 vv, moeilijkheden (1799) 115 vv, financiën 121, subsidies 121 v, martelaars **05** 169 vv, oproer 172, brief van 1620 **06** 140 vv, bemoeit zich met Dordrecht **62** 110 vv, gezangbundel **1900** 94, geschil over hulp aan Zwitsers **08** 90 vv, in de Waterl. sociëteit **92** 103, 118 vv, van — uit gaat de landverhuizing **69** 4 enz., geschil met geref. (1596) **97** 78 vv, 97 vv, helpt den Haag **96** 55. Voorts III 96, **77** 79, **82** 118.
- Rottevalle, **72** 33 enz., ontstaan 34, geschil 36, leeraars 38 vv, II 32, **1900** 109, 122.
- Rues (S. F.), II 125.
- Runkel (Joh. L.), Zwitsersch resident **09** 136, 145 vv, 154.
- Ruscher (Hubert), Munster **88** 10.
- Rusland, landverhuizing naar — **62** 117, 119, 128 v, buiten-trouw 120, keizerlijk privilegie 121 vv, gemeenten 125 vv, inrichting van hofsteden **65** 4 v, karakter der D. 5 vv, hun bedrijf 8 vv, welvaart 129 vv, vestigingen 131 v, verhouding tot overheid 133, kerkinrichting 133 v, gedrag tijdens oorlog 7, 137, bij keizerskroning 138 v, overzicht der D. in — V 55 vv, getal 58. Voorts **68** 135 v, **82** 61, **84** 132 v.
- Rustburg (ds. B.), VI 4 v bijlage.
- Rutgers (Zwaantje), kwestie te Emden met Menno, **76** 22, **94** 35, 40, 43, 57.
- Ruyter (Hans de), m. **99** 108.

S.

- Saakes (ds. Reitse), **09** 61.
- Sandvoord, **99** 33, 35.
—erriyp, **95** 17, 20, **99** 34 v.
- Santvoort (Hoyte Renix), oudste, in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 12 enz.; **76** 28, **09** 156.
- Saphorin (St.), Zwitsersch gezant **09** 136—149.
- Sappemeer, V 59, **95** 5, 72, **09** 148.
- Satler (Michiel), m. III 215, **94** 51, **02** 167.
- Saussaye (D. Chantepie de la), **01** 134, 136, 138, 169 vv, **04** 80 v, 92.
- Scelling (Garbrant G. v. d.), m. **09** 24.
- Schaaff (Catharina), den Haag **96** 55 vv, haar boekerij 57.
- Schabaelje (J. P.), **64** 44, **91** 2 v, 8.
— (Pieter), **91** 2.

LIII

- Schaeckelaer (Jacob J.), eedskwestie **83** 27 v.
- Schagen, **80** 81 v.
- (Marten), uitgever **87** 89, 92.
- (ds. Marten), levensloop **81** 106 vv, letterkundige werkzaamheid 109 v, is tegen privaat doopen **63** 91, **68** 10 vv, te Utrecht **63** 85 v, 126, 129, zijn bibliotheek I 62, III 137. Voorts I 96 vv, II 111, 113, 135, **64** 130, **68** 65, 101 v, **90** 75, **91** 11 v, **98** 64, **01** 120 v.
- (ds. Pieter), geneesheer I 105 v, III 85.
- Scharff (ds. Daniël), **68** 81.
- Scharwoude, **09** 15.
- Schaumburg (Adolf von), **64** 151.
- Schedemaker (Jacob Jansz), oudste, strijd met Pieter Cornelis **64** 32, 35, **09** 45 v, met Lansbergen **64** 2, **97** 78 enz., 92 vv, **98** 73, brief v. Coornhert **63** 114, Waterl. verg. 1567 **64** 20 v, **77** 79—90, **04** 142 vv, twist met G. v. Aken **94** 34.
- Scheffer (prof. J. G. de), **61** 156, **72** 193, **94** 170, **98** 119, **01** 21, 34 vv, **05** 73 v, bij —'s laatsten arbeid **94** 1—10.
- scheldnamen der D. I 39 vv, **77** 34, **97** 79 103, **98** 62, **03** 52.
- Scheltes (Johannes), oudste **89** 4.
- Schellingwou (ds. Jan van), **97** 12, **03** 59.
- Schenck van Tautenburg (George), **99** 5, 20, 33, **06** 23 enz., 33, 51, 140.
- Schermerhorn, **77** 80.
- Schiedam, **92** 103, 1610—1747 **09** 156 enz., uiteinde 162 vv, leeraars en dienaars 166 v, vervolging 168, D. notaris **99** 181, **09** 168.
- Schilder (ds. Wybren S.), **95** 109, 115.
- Schimmelpenninck (Rutger Jan), **88** 55 vv.
- Schijn (dr. Herman), I 39, 44, 49, 96 v, 104, 106, 110, II 111, 116, 124, 127, **92** 27, **98** 5, 8, **05** 73, over herdoop **97** 163, 166, kwestie met J. P. Banning **98** 78 enz., strijd met D. Bramer **08** 65 enz.
- Schlatt am Randen, **97** 85, 87.
- Schmid (Hans), m. **99** 141.
- Schmettau (baron von), Pruisisch gezant **09** 144.
- Schmutz (Christiaan), kwestie met D. Zendingsvereniging **68** 4.
- Schoenmaker (Cornelis de), m. **99** 90.
- (Douwe), Munstersch leeraar **75** 53.
- (Harm), wederdooper **92** 13, **06** 31 v, 36.
- Scholten (prof. J. H.), **04** 92.
- Scholtens (Harmen), oudste, II 41—48, **79** 4, 69, **90** 107 v, 110, **92** 92, 97.
- Schoolmeester (Valerius de), m. **08** 11 vv, 62.
- Schoonhoven, **63** 102.
- Schoonort (Oostfr.), **79** 86 v.
- Schot (Jan Jansz), m. **05** 169 vv.
- Schotland, D. in — V 92.
- Schouwen (classis), tegen D. **83** 107 vv, **84** 108.

LIV

- Schrijver (Gillis), oudste, in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 26—51.
 — (ds. Pieter A.), **73** 42, 51.
 — (Tobias), Kampen **81** 96 v.
 Schuere (Denys v. d.), oudste **63** 124, 138, **64** 19, **70** 89, **98** 56.
 Schuiling (ds. K. R.), **07** 189 vv.
 — (ds. R.), **10** 131 v.
 schuldboek te Harlingen **77** 120, te Amsterdam **02** 87 vv.
 Schumacher (Peter), Amerika **84** 74.
 Schut (Jan), of Schutte (Johan), m. te Vreden **99** 140, **09** 106 vv.
 Schuurmans (N. D.), zendeling **86** 87, **90** 48 vv, **91** 31, 35, **92** 39, 41, 44 v, **93** 111 v.
 Schuyring (N. Joh.), bestrijdt D. **97** 117.
 Seebes (Hinrich), Gron. O. Vlam. II 41.
 Segersz (ds. Herman), **64** 84.
 — (Jeronimus), m. uitvoerige geschiedenis **64** 82 enz., **06** 56, 65, 78, 80, 83, 87.
 Seilemaker (Volkert M.), over Menno's sterfbed **89** 76.
 Sellen (D. en H.), N. Amerika **84** 75.
 Seill (ds. Albrecht), **10** 46.
 Seilmaker (ds. Gerlof Tj.), **89** 22 v.
 Sembach, II 62, gestudeerd leeraar te — II 75, 77, samenkomst te — **73** 135 enz.
 Sepp (dr. C.), **89** 64, **92** 1 enz., **96** 64 vv, 71, **05** 89.
 — (ds. J.), **02** 12 v, 16, **05** 208.
 — (Jan Chr.), uitgever **98** 21*.
 Servaes (Matthijs), m. **68** 45 vv, **94** 28.
 Seu (ds. Joh.), strijd met D. **08** 21 vv, 33, 42.
 Seye (ds. H.), **09** 161 vv.
 Seylemaker (Frans Willems), **67** 72.
 — (Gerrit Willems), **67** 81, 84.
 — (Willem Maartens), **67** 77 v.
 Siehem (Chr. van), graveur **90** 65 vv.
 Siedsma (ds. J. H.), **90** 111, wordt vrederechter 119 vv.
 Siegenbeek (prof. M.), **1900** 111.
 Siemens (Jan), N. Amerika **84** 70, 73.
 Sierts (Derk), Gron. O. Vlam. **79** 86 enz.
 — (Geert), N. Amerika **83** 75.
 Sikken (Hans) van Dantzig, in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 54, 63 vv, 77, **94** 37.
 Sikkes (ds. Dirk), **78** 79, 84, 90.
 Simons (Hans), dienaar Antwerpen **93** 35*.
 — (ds. Jan), **77** 80.
 — (Joriaan), m. uitvoerige geschiedenis V 336 enz., **06** 68, 70, 74, **10** 124.
 — (Pieter), geref. wordt D. **10** 37.
 — (Pieter), Munster **94** 11*.
 Sinckes (Albert P.), m. **09** 16, 19.
 Sinteren (Isaac v.), N. Amerika **84** 75.
 Sipkes (Hans), Zuidveen **78** 17 enz.
 Sipman (Dirk), N. Amerika **84** 72 v.
 Sittart (Herman v.), dooper **09** 125.
 Slachtscaep (Hendrik), anabaptist **90** 54.
 Slagregen (J.), oprichter D. Zendingvereeniging **85** 55.
 slavernij, loskoop uit — **02** 37; bestreden door D. **84** 99 vv.

LV

- Sleutel, geslacht **67** 57 enz.
 — (Jan Willems), geb. 1533, oudste **67** 58—65, zie Willems.
 — (Pieter Jans Lioren), schepen, vindt het fluitschip uit **67** 65—70.
 — (Jacob Fransz), geneesheer, dichter **67** 70—77, **87** 91.
 — (Jan Willems), geb. 1654, oudste **67** 77—90.
 Slingerlandt (Jannetje Harmens), **96** 53.
 Sloot (Joost Henders van), oudste **78** 10 v.
 Sloten, **95** 12, 20.
 Slotenmaker (Frans Jans), kerkdief **09** 21 v, 25.
 Sluym (dr.), **63** 161 v.
 Sluys (van der), familie Aardenburg **76** 108, **79** 38, **89** 95.
 — (Guillaume v. d.), burgemeester **79** 46, 48 v, **81** 5, 31, **84** 38, 58, **89** 96.
 — (Joris v. d.), **79** 33, 46, **81** 12, **84** 38, 58.
 Smet (ds. Charles de), **77** 6, 12 vv, 42.
 Smid (ds. Obe Johannes), III 49, 195.
 Smidt (prof. Petrus), **68** 101, **72** 55, **90** 110.
 Smissen (ds. C. J. v. d.), hoogleeraar in Ohio **68** 144, 171, **69** 26.
 — (ds. J. v. d.), **73** 135 vv, **75** 106 vv.
 — (v. d.), student **72** 108 vv.
 Smit (Hans), m. **68** 34.
 — (Jan), m. **98** 147, **99** 104, leeraar **73** 12.
 Smit (R. J.), oudste, van Balk naar N. Amerika IV 3, brieven van — IV 274—298; **87** 112.
 Smith (John), komt te Amsterdam V 69 vv, gelooft, dat elk mensch door Christus zalig worden kan 71; **62** 9, 22, **83** 68.
 Smuel (Dirk P.), m. **68** 37, 40 v, **87** 114 v, **99** 97, 125.
 Snauaert (Jan), eedskwestie **83** 26.
 Sneek, Oude Vlamingen **90** 87 enz., **92** 89 enz., ledenlijst **90** 99, huwelijk 101 v, kleederdracht 106, leeraars 103 enz., in 1787 112 v, in 1796 113, kerkverdeeling van 1798 115, achteruitgang in 19^e eeuw 116 v, vereniging 121 vv, kwestie met IJlst **92** 89 vv. Voorts III 48, 137, VI 7 bijlage, **73** 88 v, **01** 15.
 Snep (ds. Isaac), **63** 137, 140, 142, 156 vv, **65** 19 vv, **1900** 33.
 — (Thomas), **63** 144 vv, 159, **65** 21, **98** 65.
 Snijder (Dirk), zendeling van Jan Matthijsz, portret **90** 67 v.
 — (Hendrik H.), naaktlooper **92** 12.
 — (Sicke Freerks), m. **64** 132, **65** 113, **81** 38, 66, **82** 43, **84** 3, **92** 17, **99** 29, **02** 153.
 Sociëteit, Groninger Oud-Vlaamsche II 36, vergadering te Knijpe **70** 111 vv; **72** 2, 49 vv, Hamsterlandsche **72** 2, 4, 51, Friesche: request van 1739 **68** 56, 200jarig bestaan herdacht **95** 1 enz., stichting 4, subsidies in 18^e eeuw 11 v, contributies 12,

LVI

- buitenl. nooden 13 v, verdeling in klassen 17, verloren gemeenten 20, boekhouders 30, staat van 1870 **70** 175 v; **72** 52 v, 76 v, verhouding tot A. D. S. **70** 106, Vriesche in Noord-Holland **72** 53 v, Rijper **70** 93, Waterlandsche in Noord-Holland **72** 54, 56, besluiten v. 1581 en 1647—48 **72** 57 v, 68 vv, in 1795 **72** 71, maaltijd in 1734 **73** 103; **92** 103*, Waterlandsche in Zuid-Holland **72** 55, 60 vv, besluit van 1686 **72** 67, beraadslagingen over vacature-nood **92** 103 enz., de getroffen regeling 126 v, zorg voor den Haag **96** 53 v, Zonsche **72** 55, 67 v, Groningsche **70** 93, opgericht **72** 1 enz., 74 vv, 50jarig bestaan **77** 94 enz., A. D. S. geschiedenis tot 1850 III 143 enz., 50jarig bestaan **62** 158 v, in Friesland in 't begin niet gesteund **05** 46 v, verhouding tot F. D. S. **70** 106, voorstel Sybrandi (1866) **67** 159 vv, **01** 28, inrichting **70** 93 v, 98 vv, 103 v, **72** 72 vv, dubbele vergadering (1908), **08** 201 vv, vrouwen tot de studie toegelaten **05** 194 v. Voorts V 47, VI 9 yv bijlage, in 19^e eeuw **01** 17 vv, wat beteekent sociëteit III 94 v.
- socinianisme, **64** 38 v, strijd met Nittert Obbesz **64** 57 vv, op Walcheren **84** 111, Jan Thomasz **96** 150 vv, Foecke Floris **87** 50 enz., Galenus **1900** 25, Stinstra **68** 56 vv, in Zeeland 1717 **91** 65 v, te Groningen **83** 72, Deventer **70** 19 vv, Aardenburg **83** 1 vv.
- Sommelsdijk, **08** 106 vv.
- Son (Jan van), Middelburg **08** 44.
- Sonhooven (Joris), student **92** 114.
- Sonoy (Dirk), **10** 18.
- Sorgdrager (C. P.), oudste **89** 2, 19, **90** 1 enz., kwestie rijkstraktement **90** 31 v; **98** 67 vv.
- Souburg (Oost), geref. tegen D. **84** 110.
- (West), **83** 102, 104.
- Spaarndam, **99** 14, **07** 37.
- Spakenburg, zie Bunschoten.
- Sperpenmosterd (J. P.), **76** 35*.
- Spinniker (ds. A.), dichter **63** 162, **90** 72, **96** 19.
- (ds. Melys A.), **09** 160.
- Spruyt (ds. David), **1900** 1 enz., **02** 96.
- (Willem), **1900** 20.
- Spurgeon (Ch. H.), **62** 11, 30, 60, 69.
- Stadskanaal III 61 v.
- Stamperius (ds. A.), bestrijdt D. **97** 106, **08** 106.
- Staneke (ds. J. P.), **73** 150 v.
- Stapel (Claas), dichter VI 196, 199, **1900** 89 vv, 97.
- Stapper (ds. P. J.), **72** 55, 67 v.
- Starck (J. A.), II 126.
- Stavoren, **74** 87, **97** 164.
- steek, V 187, **73** 51.
- Steenwijk, **78** 1 vv, verhouding tot overheid en geref. 7 vv; **82** 118.
- Stenfort (ds. S.), **63** 95, 97.

LVII

- Stetius (G. L.), in 1717 vervolgd **61** 51 vv, familie 52 v, 66.
- Stevensz, (Jan), Böhmist, kwestie te Amsterdam **02** 87 vv, zijn „openbaringen” **99** vv; **10** 70 v.
- Stiens, **95** 20.
- Stijl (S.), II 113.
- stilstaanders, **97** 106.
- Stinne (ds. Johannes U.), **10** 128 vv.
- Stinstra (ds. J.), IV 131, **85** 76, **96** 158 v, 164, **67** 116 enz., studeert te Franeker 123 v, afzetting 134, leven **68** 51 enz., over eed 53, strijd met overheid 56, met geref. 57, zijn vijf Christuspreken 58 v, beschuldigd van socinianisme 61 vv, bestreden door Zonisten 65, beslissing van den stadhouder 68, hersteld in zijn ambt 71, strijd tegen geestdrijvers 74 v, dogmatiek 76 v, karakter 78, F. Hoekstra over — **69** 61 vv.
- (ds. Pieter), III 122.
- (Simon J.), boekhouder F. D. S. **95** 30.
- Stoffers (Pieter), Gron. O. Vlam. **79** 51 v.
- Stoppelaar Blijdestein (ds. J. de), VI 47 bijlage.
- Stork (wed. A. v. d.), uitgeefster **87** 91.
- (Nicolaas), **88** 23.
- Stork (ds. Mindelt v. d.), **98** 61.
- Straatman, (ds. J. W.), **68** 112 enz., 168, **01** 28.
- Straatsburg, **64** 143, **72** 119 vv, **94** 14 vv, dispuut **72** 121, vergadering 1555 **94** 38, verg. 1557 **94** 45 enz., brief aan Menno **94** 47 vv.
- Streppers (Jan en Willem), N. Amerika **84** 70—73.
- Stroe, zie Wieringen.
- Stübner (Marcus), **88** 23.
- Stutenbernt, of Rothman, **88** 8*.
- Stuurman (ds. Jan), **73** 146 vv.
- Suderman (Jan), diaken **08** 103.
- Sudermans (ds. W.), **92** 127.
- Surenhuis (prof.), III 120.
- Surhuisterveen, **87** 50, **97** 116, thunkers te — V 81; **96** 150, 165, 171, dompeldoop 171*.
- Swart (ds. H. P.), Gron. O. Vlam. II 48.
- Swinden (prof. van), III 123, 131, 146.
- Sybesma (R. J.), oudste, te Balk naar Amerika IV 3, zijn brieven 263—274, 291—298, **87** 112.
- Sybrandi (ds. K. S.), zijn voorstel in A. D. S. **67** 159 vv; **1900** 117, **01** 28, **02** 1 v, 4, **04** 73.
- Symons (Hans), m. **99** 90.
- (ds. Sjoerd), **90** 97 v, **92** 92.
- (Sjourt), Gron. O. Vlam., II 41—48.
- Syvaerts (Cornelis), N. Amerika **84** 76.

T.

- Tade of Taet (Jan), anabaptist **09** 23, 27 v, 33.
- Tak (ds. Abraham), **63** 135.
- (F. J. en J.), **84** 50, **85** 92, 95.
- Tammes (Jan), **83** 75, 78, 81, gebannen 85.

LVIII

- Tapper (Ruardus), inquisiteur **06** 85, 87.
- Tasch (Peter), m. **94** 18.
- Tauler, **1900** 92.
- Taylor (Daniël), baptist **62** 28.
- Teeks (Teunis), m. VI 194.
- Teerns (ds. J. S. v.), **09** 49 enz., patriot 70 enz., doet een eed 83.
- (ds. S. J. v.), **70** 151.
- Telner (Jacob), N. Amerika **69** 6, **84** 72.
- Ternaard, III 45 vv.
- Terschelling, ramp van 1666 **61** 87 v, leeraarstraktementen 88 v, huwelijken door overheid bemoeilijkt 90 v. Voorts III 33 v, **95** 181 v.
- Tersier (ds. A.), **08** 109 vv.
- Teunis (Abraham), N. Amerika **84** 70.
- (Jacob), oudste, dooplijst **89** 4, vervolgd 9.
- Texel, **73** 140 enz., martelaars 140 v, in 17^e eeuw 142 v, in 18^e eeuw 144, leeraars 145 vv, vereeniging (1772) 148 vv, in 19^e eeuw 153 vv. Voorts **97** 151, **02** 8.
- Teyler v. d. Hulst (P.), **76** 116.
- 's fundatie, II 112.
- Thaborita (Petrus), **05** 77 v, 95.
- Thelwall (ds. A. S.), **97** 20 vv.
- Theobald, oudste te Worms **94** 45.
- theophilanthropisch genootschap te Parijs, **72** 28 vv.
- Theunissen (Jan), strijd met Nittert Obbesz **64** 65, 69, 71, **96** 18, vermeldt gevallen van geestdrijverij **96** 101 v.
- Thielemans (Jan), m. **93** 49, **96** 40.
- Thielemans (Joris), m. **99** 125.
- Tholen, classis — tegen D. **83** 106 v, 109.
- Thomas (Claes), oudste **74** 61, 94 v, 104, **77** 126, **01** 65, 77.
- (Jacob), zijn Vriendelijke Aenspraecck **64** 49, 52 vv.
- (Jan), afscheid **96** 150 v, leerrede 151 vv, beschuldigd van sociniaansche gevoelens 158 enz., besluiten der overheid (1580 tot 1672) 154 vv, tegen Socinianen 158 vv, zijn Kort Onderwijs 161 vv, bij collegianten opgeleid 166 vv, te Knijpe 168 vv, te Surhuisterveen 171 vv, dood 172 vv, friesche psalm 175.
- (Jurjen), Oud-Vlaming **96** 39*.
- thinkers, V 80 vv.
- thysgerritsvolk, **63** 134.
- Tibben, I 43, **72** 32, naam verklaard **82** 34 vv, —steeg **88** 49.
- Tichelaar (ds. Douwe A.), **89** 17, 21 vv.
- (ds. H.), III 123, **98** 12 v, 20, 32.
- Tieleman (ds. A.), **98** 16, 21 v, 26, 37.
- Tielt (Herman van), leeraar te Wismar **94** 37.
- tiërceering, **01** 16, **05** 33.
- Tiessen (Dirk), van Dantzic **78** 14, 16.
- Tietes (Jacob), oudste, II 39.
- Tigler, geslacht **74** 60 enz.
- (Claas Karsten), **74** 61 enz.
- Tilburg, **97** 153.
- Timmerman (Herman), m. bestrijdt Menno **64** 126, **81** 39, **82** 53, **94** 58.

LIX

- Tinnegieter (Jeroen), in Vriesch-Vlaamschen twist **93** 12, 16 enz., 72 v, 77, 80 v.
- Titelman (Pieter), deken van Ronse, inquisiteur **06** 68, 89, **09** 115.
- Tirion (ds. Chr.), **63** 84 vv.
- (Izaak), Amsterdam **96** 61.
- Tjaards (Jacob), **83** 74, 79, 81, gebannen 85.
- (Jan), **83** 75, gebannen 85.
- (ds. Poulus), **95** 107, 110, 115.
- Tjallebird, **72** 4, **01** 17.
- Tjerksz (Meyndert), Amsterdam **1900** 2.
- Tjoembring, op Java V 64.
- Tjommes (ds. Pieke), **96** 158 v, 172.
- Tjummarum, **95** 20.
- Toger (dr. Fred.), I 105, **68** 80 v.
- Tollenaar (Joos de), m. VI 19 v, **70** 51 v, **99** 77 v, 91, **1900** 90.
- Tollius (prof.), III 120.
- Tongerloo (Jasper van), Amsterdam, **63** 13, 32.
- (Kornelis van), Amsterdam, **63** 14, 18, **32**, 37.
- Toren (ds. Hendrik), **08** 85, 92, 98 v, 101, 103.
- Toth (Jozef), nazarener **91** 71.
- Townshend, Engelsch gezant, **09** 138 v, 141 v.
- Tremmel (George), nazarener **91** 79.
- Tricht (Jan Smeken van), m. oudste, **64** 148, **84** 14, **90** 56, 58.
- Trijnwouden, **95** 20.
- Trijpmaker (Jan Volkerts), **64** 133, **65** 113, **81** 66, **84** 5.
- tucht, bij Amischen II 61, besluit Ibersheimer hof 67 v, Rotterdam **64** 115, Gallicië **65** 106, Warns **04** 30—65, Aardenburg **77** 7, Ameland **89** 41, Nijmegen **75** 84 vv, Utrecht **63** 87 vv, Graft **78** 117, Harlingen **77** 128 vv, Workum **03** 93 vv., over pruik **02** 95, **04** 48.
- Tute (Warner), m. **75** 59, 62 v. twaalf mannen, college te Harlingen **80** 1. enz.
- Twisk (P. J.), oudste, I 96 v, **64** 42, 54 v, 125, 127, **65** 68, 119, **70** 69, 72 v, **72** 53, 94, **76** 38*, **81** 34 v, **82** 41, **87** 99, **89** 76, **92** 26, **99** 98 v, 144, 158.
- de Jonge (P. J.), oudste **67** 79 vv, **91** 9.
- volk, **70** 114.
- Tyssen (Reinier), N. Amerika **84** 70.

U.

- Ubboniten, **64** 136 v.
- Udemans (ds. G.), geref. tegen D. **97** 106, 114 v.
- Uitgeest, Abdias Widmaris te — **07** 43 vv, 73.
- Uithoorn, **64** 121.
- Ukwallisten, gebed **98** 62.
- Upckes (ds. Hendrik), **03** 86, 88.
- Ureterp, **90** 93.
- Utenhove (jhr. Jan), **79** 16 v.
- (Jan Nicolaas), bijbelvertaling **90** 62 vv.
- (Karel), **79** 15 v, **84** 56.
- Utrecht, van 1560—63 **03** 1 enz., martelaars te — 2 vv, Leenaert Bouwens te — 4, behandeling der R. K. geestelijken 48, overgang zonder doop **88** 124, de

LX

12 artikelen opgesteld **83** 10 v, private doop **63** 91, **68** 104 v, toelating tot avondmaal 105, catechisanten 109, nieuwe kerk **63** 78, 92 v, synodale vervolging 79 v, houding v. overheid 79 v, in 17^e eeuw 80 vv, in 18^e eeuw 84 vv, tucht 87 vv, collegianten 90, hulp aan andere gemeenten 94 vv, buitenlandsche nooden 102, M. Schagen te — **81** 107 v, gedrukt verslag **96** 208 v. Voorts **82** 108, **97** 166.

V.

Vaal **67** 66, zie Sleutel.
 Vacatures, hulp bij — 1568—1649 **92** 99 vv, zorg der Waterl. soc. **92** 102 vv, brief v. Leiden 104 vv, van Haarlem 108 vv, voorstel Amsterdam 115 v, id. Rotterdam 118 vv, 2^e voorstel Haarlem 124 v, regeling en vergoeding van reiskosten 126 v.
 Valkenier (P.), **73** 57 vv.
 Valkenburg, martelaars te — **64** 147 vv.
 Varcken (mr. Hendrik Busch), m. **09** 26.
 veelwijverij, zie polygamie.
 Veen (ds. Reinder Peters v.), **78** 17 enz., 29 vv.
 Veendam, **03** 191.
 Veenema (ds. Nolle A.), **89** 17 v, 25, **90** 26, **95** 81 v, 84, **05** 34.
 Veenendaal, **63** 60, 98 vv, **05** 119, 124.
 Veenstra (ds. Djurre S.), **01** 115 v.

Veenstra (ds. H.), **73** 153 vv.
 Veenwouden, **09** 61 vv.
 Veerdig (ds. V.), **91** 46 v, 49, 57.
 Veere, **76** 86, geref. tegen D. **83** 89.
 Veerom (ds. Gerrit Jans), **91** 4 v.
 Velde (J. v. d.), graveur **90** 69 vv.
 — (Raphel v. d.), m. **99** 85.
 Velius (dr. D. P.), **99** 104.
 Venema (ds. F. W.), VI 3 v bijlage.
 Verbeeck (Joos), m. doopt **03** 11, 33, **06** 80.
 Verbond der vier steden, **67** 59, **72** 51, **93** 1 enz.
 — van Eenigheid, **63** 60 v.
 Verduin (ds. A.), **62** 107.
 Verfailje (ds. Jacob J.), **91** 4 v, 9.
 — (Pieter), **05** 23.
 verhoogingsfonds **65** 150 v, **01** 35.
 Verkindert (Joos), m. **99** 85 v.
 vermaners, **77** 72, 76, mogen niet overluid bidden **97** 92.
 Vermanje (ds. Jan Tjerks), **72** 39 v, **01** 104.
 Vermeersch (Gillis), boekhouder F. D. S. **95** 30.
 Vermeulen (ds. Matthijs), **96** 55.
 Verniers (Laurens), Vlaming **93** 16.
 Vernouwen (Symon M.), kerkdief **09** 22, 28 v, huwelijk 28.
 Verschoor (Jacob), libertijn **91** 65.
 Verspeck (Albrecht), oudste **63** 111, **64** 20, **72** 57, **77** 79 v, **04** 144.
 Verstralen (Hendrik), m. **99** 77, 79, 83 v, 88, 123, **06** 75, 79.
 Verveer (Jacob), collegiant **09** 102.
 verzamelingslieden, V 60.
 Vette (Hans de), m. **99** 89, **06** 56, 80, 86, huwelijk **08** 51.

LXI

- Vettere (Claudine le), m. **75** 29, **99** 104, 106 v.
- Vianen, **63** 102.
- Vilvoorden, **84** 14.
- Vincentius (ds.), geref. te Wismar (1555) **72** 93.
- Vinne (Dionysius), anabaptist **90** 54.
- Visschersweert, **64** 147 vv, **90** 54 vv.
- Visser (ds. H. H.), **87** 112.
— (ds. Jan), **69** 161.
- Vissering (ds. J. D.), **82** 87, **83** 41.
- Vitii (ds. Joh.), tegen D. **83** 89.
- Vlamingen, scheuring van 1567, **93** 1 enz., Emden 1681, **98** 61 v, hun levenswijs V 45.
- Vlamingh (H.), Amsterdam **63** 32.
- Vlekwijk (Herman van), m. **70** 74, **83** 9, **99** 98, 144 vv.
- Vlissingen, **72** 196, **76** 86, **77** 5, **99** 212, geref. tegen D. **83** 101 v, 107, **84** 106 enz.; **75** 32 enz., martelaars 32 v, getalsterkte 33 v, kerk 34 v, leeraars 35 v, jaarwedde 36, bestuur enz., 37 vv, armenzorg 40 v, voorrechten 41, huwelijk 39, 41.
- Voes (Hendrik), m. **02** 153 v.
voetwassching, bij Amischen II 62, Dantziger Oude Vlamingen **78** 13 v, Frankrijk V 54, **72** 131, N. Amerika V 63, bij Oude Vlamingen II 36, Waterlanders **04** 155, 157, te Hoorn **67** 87, Zeeland **63** 112.
- Vogel, familie **67** 57, 72, 88.
— (ds. Claas D.), **87** 117 vv, 128, 130.
— (L. T. de), legaat III 138, 140.
- Volbot, zie Vrijburg.
- Volder (ds. Pieter J. de), **91** 6.
volkstelling 1796, **05** 18 v; 1869 **74** 119; 1889 **93** 121 v, **94** 82 vv; 1859, 89, 99, **02** 15 enz.
- Vollenhove, **93** 72, **07** 37.
— (Hendrik), Amsterdam **98** 32.
— (Jacob v.), Munster **99** 14.
— (ds. Koenraad v.), **63** 130, 142, 156 vv, **65** 19 vv, **09** 166.
- Vondel (Joost v. d.), **63** 124, **64** 69, hekeldichten verklaard II 143 vv.
- Voogd (Adam), vervolgd **62** 98 v.
- Voogt (Jacob Jans), van socinianisme beschuldigd **74** 60.
- Voorde (ds. Jan v. d.), **89** 105, 108.
- Voordt (Cornelis van), verhooren **03** 6 enz., 30 enz., gebannen 46.
- Voorhelm (ds. Dirk), **63** 145, **74** 16.
- Voorst (ds. Hendrik v.), **73** 58 vv.
- Vos (ds. Willem de), II 112, III 113, 122, 143, **63** 16, **98** 13, 20, 26, 32.
- Vrancken (Jacob), anabaptist **64** 117, **90** 56, 60.
vredemakers, in Frankrijk **72** 131.
- Vreede (P.), **07** 127 v, 145 v.
- Vreeden (Hendrik van), oudste **94** 18, 22.
- Vrede (ds. I. van), in Zonschen twist **1900** 20 enz., 32.
vredehandelingen, verschillende — **93** 81.
- Vries (ds. A. de), III 143.
— (ds. Cornelis de), III 144, **63** 92 v, **68** 88.
— (ds. Jacob de), **91** 7, 9.
— (Henri Marie de), den Haag **96** 64, 68 vv, **10** 219 vv.

LXII

- Vries Jr. (ds. Jeronimo de), **01** 9, **26**, **02** 172 enz.
 — Sr. (ds. Jeronimo de), **1900** 111, **02** 173.
 — (ds. Klaas de), III 112.
 — (ds. Paulus S. de), **89** 17, **25** v, **90** 14.
 — (ds. Wouter de), **03** 19.
 Vriezen, scheuring van 1567 **93** 1 enz., jonge en harde **76** 30 v, **95** 106, teere of bekommerde **76** 35, **95** 106, eenvoudige levenswijs V 45.
 Vrijburg (Geert van), of A. D. Volbot **63** 134, 136.
 vrijcorpsen, D. in — **05** 23 v, te Alkmaar **80** 53 vv, v. d. Kemp **07** 128 vv.
 vrijheid (christelijke), gevoelen van S. Hoekstra Bz. V 253—293.
- W.**
- Waard (ds. S. K. de), VI 17 v bijlage.
 Waaijen (prof. Joh. v. d.), **87** 65 v, **73**, **80**.
 Wadsworth, kweekschool te — (N. Amerika) **73** 28.
 Waerma (ds. H.), **81** 97, **90** 40, **98** 64.
 Wageningen, **95** 183, **01** 215, **09** 186; kolonisatie te — **05** 112 enz., **06** 93 enz., aanleiding **05** 113 vv, aanvang 118 vv, 't valt tegen 130, men wil naar Zeeland 132, 146, bedenkingen der commissie 134, twist, einde 151, achterblijvers 154, Zeeland 156, Amsterdam 158, naar Polen terug 160, contract met — 164, waarom mislukt **06** 93 vv, minder kostbaar in Zeeland 111, kwestie met H. Jansen 116 vv.
 Wagenmaker (ds. C.), I 117, **91** 49 vv, 57.
 Walcheren, **97** 163, classis — tegen D. **83** 88 enz., **84** 104 enz., in 18^e eeuw **91** 60 vv.
 Waldeck (Frans v.), bisschop van Munster **88** 3, 34, 37, **99** 5.
 Waldenzen, afkomst van — II 56, III 206 vv, IV 48, **67** 53, **82** 58, **1900** 184 vv, hulp aan — **70** 23.
 Walen (Jan Dirks), m. **96** 40.
 Walle (Dionies van), zijn vrouw ontvoerd **08** 55.
 — (Jacob van de), Frankfort **84** 72.
 Walles (Uko), oudste **70** 114, **76** 39, **79** 8 v, 86 vv.
 Walraven (ds. Jacques), **99** 104.
 — (Janneke), m, **99** 104.
 — (prof.), III 120.
 Wandscherer (Elisabeth). vrouw v. Jan Beukelsz **88** 18.
 Warendorff, de profeet-goudsmid van —, **88** 14 vv.
 Warendorp (H. H. van), stichter der Amsterdamsche kerk **63** 6 enz., **1900** 85.
 Warga, **90** 84, **1900** 93.
 Warns, korte geschiedenis **74** 85 enz., financiën 90, kerk 91 v, leeraars 93 vv, predikdienst 94 vv, tucht 99 vv, liefdadigheid 104 vv, buitenl. nooden 108 v, laatste liefdeprediker **1900** 38

LXIII

- enz., wording van leeraarstrakement **01** 57 enz., geschil (1700) **72** vv., f 150 **83** vv., f 267 95 vv., diaconale zorg **02** 29 enz., geneeskundige hulp 58 vv., onderwys 71, tucht 1650—1750 **04** 30 enz. Voorts **95** 107.
- Wartena (ds. Abe R.), **91** 53 v, 57.
- Warmond, **83** 69.
- Wartel (ds. Jan Koops), **78** 23.
- Waterland, gemeenten in — **94** 33 v.
- ers, **94** 34, stemmelijk gebed **98** 55 vv., kleederdracht IV 332, twist met G. v. Aken **76** 23 vv., vergaderingen van 1568 en 1581 **77** 67, **97** 91, belijdenis van 1577 **04** 132 enz.
- wederdoop, **63** 134 vv., **64** 34 v, **75** 53 vv., **76** 29, **78** 14 enz., **93** 70, afgeschaff **75** 55.
- wederdoopers, I 39—58, afstammende van Waldenzen IV 48.
- weduwfonds, Zwolsch — sticht Zwolsche vereeniging **61** 105 vv., Groningsch **77** 104, Amsterdam **80** 60 v. Voorts **70** 92.
- Weenigem (Bastiaan van), oudste **1900** 188, **08** 107, **09** 159.
- weerloosheid, beleg van Alkmaar **09** 40, beleg van Aardenburg **82** 2 vv., geschonden te Workum **03** 94, Warns **04** 45, 53 v, in 18^e eeuw **67** 103, Rotterdam **64** 113, te Alkmaar **80** 53, 56 vv., vrijcorpsen **05** 23 v, **07** 128 vv., Goeree **08** 114, Ouddorp **07** 157, 160, Texel **73** 144, Edam **87** 120, Zuidveen **78** 29, D. te Alkmaar (1572) moeten steenen bikken **91** 20, tijdens Bataafsche republiek **82** 91 vv., Lodewijk Napoleon **83** 35, in 1710 verdedigd **09** 154 v, door Funk tegen Karel XII verdedigd VI 307 vv., in N. Amerika **69** 131, **73** 24 v, Frankrijk V 54, Pruisen **68** 140 vv., Menno **62** 7 v, anecdote uit oorlog (1759) **72** 94, kwestie met overheid Middelburg **08** 42 vv., Aardenburg **77** 17 enz., **79** 27 enz., **84** 33, Kampen **81** 87, Rotterdam (1799) **64** 115 v, te niet gegaan **98** 123 vv., wet op persoonlijke dienstplicht 124 enz., in Pruisen 124, afkoop van krijgsvendienst 135.
- Wees (Gerrit H. de), **84** 74, bestrijdt de slavernij 99.
- weezen, octrooi om van -- te erven **10** 75.
- vereeniging, **05** 200.
- Wens (Adriaan), **98** 114, **04** 122, 124.
- (Maeijken), m. **98** 114, **99** 104, 108, 121, authentieke brief **04** 115 vv, 127.
- (Mattheus), **04** 116 vv, 127.
- Wensing (Chr. A.), huwelijkskwestie **79** 12 v, proces **83** 73 enz., gebannen 84. Voorts **91** 25.
- Werdum, zie Beckum.
- Werff (Pieter Adriaansz. v. d.), burgemeester **62** 95, **73** 3.
- Werner (Jacobus), habaner **10** 43, 46.
- Wesel (Elsgen van), m. **09** 22.

LXIV

- West (Frederik), over eed V 136.
 Westerhove (Jan van), Haarlem
63 139, 141, 148, **92** 108.
 Westerkappel (H. en I. van), **96** 61.
 Westzaan, **77** 80, **89** 134.
 wetenschap, door D. beoefend II
 113, D. geneesheeren **68** 92 vv,
 tevens leeraar 96 v, leden der
 Holl. Mij. 95, der Mij. v. Ned.
 letterk. 95 v, rechtsgeleerden
 97 v, taalkundigen 99, bestuur-
 ders Mij. v. drenkelingen 106,
 zie bij Doopsgezinden.
 Wever (Adriaan de), dooper **09** 30.
 — (Hans de), zie Busschaert.
 Weydmann (ds. L.), II 54, 56 v,
73 135 vv, **75** 103 vv.
 Wezel, **92** 11.
 — (Barbara van), vervolgd **62**
 97 vv.
 — (Hendrik van), Amsterdam **96**
 103.
 Widmarius (ds. Abdias), tegen D.
07 36 enz.
 Wied (Herman von), bisschop van
 Keulen **64** 150.
 Wieringen, **98** 64, **01** 88, gave
 voor buitenland **91** 44, schepen-
 meester (1724) 45, kerk 50, 52,
 55, vers op preekstoel 53, leeraars
 en diakenen 57 v.
 Wiersma (ds. Enno), **81** 50, **07**
 158.
 — (ds. Eye Kl.), **06** 47.
 Wiggers (Willem), m. **80** 81 v.
 Wilde (W.), **99** 70, 129, **1900**
 192 vv, **02** 159.
 Wildeman (G. F.), hofje te Alkmaar
91 22 v.
 Wildenbruch (Ernst von), zijn „Der
 Mennonit” **84** 127 vv.
 Willem I (prins), over D. **82** 7,
 ordonnantie (1581) te Harlingen
95 5, **96** 156, collecte onder de D.
 voor — **73** 3 enz., laat het aantal
 martelaars tellen **02** 151, beschik-
 king over eed voor Antwerpen
75 79 v, voor Middelburg 99, **83**
 19, **08** 43, vrijstelling van wacht-
 plicht **08** 45 v. Voorts I 44, 76.
 — III (prins), voorspraak voor
 Paltzers **95** 6, in zake Foecke
 Floris **87** 71 vv.
 — V (prins), bezoek aan Over-
 ijssel **81** 97 vv, **82** 8 v, bemid-
 delt op Ameland **89** 39, bezoek
 aan Ameland **90** 9 v.
 Willemsd. (Jater), m. **09** 117.
 — (Katrijn), m. **09** 20 v.
 Willemsz (Adriaan), m. **99** 104, 120.
 — (Barend), Ameland **89** 18,
 31 enz.
 — (Bastiaan), oudste **77** 5 v.
 — (Jacob), Gron. O. Vlam. II
 41 v.
 — (Jan), oudste, in Vriesch-
 Vlaamschen twist **67** 58—65,
76 26 vv, 37, **93** 26 enz.
 — (Jan), van Kleef **1900** 200.
 — (Louwerens), **1900** 79.
 — (Oeilliaert), oudste **77** 5 v.
 — (Olivier), m. **99** 104.
 — (Reynier), davidjorist **09** 25 v.
 — (Willem) gebannen **03** 6 enz.
 30, 34, 36, 38, 50.
 Williams (Roger), stichter der
 American baptists IV 370, V
 95 vv.

LXVII

- Zatfen**, tijdens vervolging **81** 40 vv, vrijstelling van eed **43**, geref. tegen D. **42***, **44** v, twee gemeenten **45** vv, 18^e eeuw **48** vv, kerk wordt hospitaal **52**, 19^e eeuw **54** v, J. de Liefde **56** vv, betrekking met Arnhem en Deventer **61** vv, leeraars **46** enz., anabaptisten te — **09** 109 vv. Voorts **82** 118, **01** 146 vv.
- Zuttere (Pieter de) of Overhaag, **84** 56, 58, 60.
- Zwaagwesteinde, **03** 164 vv, **05** 192 v.
- zwaardgeesten, **78** 5.
- Zwartsluis, **81** 48, **82** 118 v, **01** 5.
- Zwickauer profeten, III 205 v, 208, **88** 23, 25.
- Zwicker (Daniël), **1900** 12.
- Zwingli (U.), **1900** 8.
- Zwitserland, II 56, 60 v, V 52, 59, 61, 63, **82** 59 v, bezoek van S. Cramer **68** 1 enz., Deknatel's richting 2, Froschauer bijbel 9, Auszbundt 10, 16, Obere en Untere Mennoniten 11 v, godsdienstoefening 15 vv, gebed 18, baptisten 20, 22, betrekking tot staat 20.
- Zwitsers, vervolgd 1710—11, **08** 85 enz., houding der overheid
- 09** 128 enz., missive der Staten 132 vv, aankomst in Holland 147 v, vervolging 1693 **95** 46 v, 53, 62 v, landverhuizing naar N. Amerika 65 vv, te Mannheim 68, komen in Nederland 71 v, in N. Amerika IV 294, stil gebed **98** 66, 72, in Nederland **01** 15, te Kampen **81** 99 v, vervolging-**69** 3 enz., landverhuizing 4 enz., brief van — galeislaaf **08** 116 enz. Voorts **88** 25.
- Zwolle, **82** 108 v, **1900** 115, **03** 149.
- Zwolsche vereeniging, **61** 104, 117 vv, **70** 161 enz., **72** 177 vv, **73** 176 vv, **74** 123 vv, **75** 119 vv, **76** 117 vv, **77** 138 vv, **79** 122 vv, **80** 152 vv, **81** 110 vv, **82** 102 vv, **83** 115 vv, **84** 137 vv, **85** 118 vv, **86** 127 vv, **87** 132 vv, **88** 134 vv, **89** 117 vv, **90** 124 vv, **91** 99 vv, **92** 128 vv, **93** 123 vv, **95** 139 vv.
- Zylis, hoogduitsch oudste **94** 36 v, 51 v, 58, 60 v.
- Zypp (ds. Atse Wytzes v. d.), **74** 96, 113, **1900** 42, 47, 60, **01** 94, 96, 99 enz.
- Zytsema (Jacobus), diaken Amsterdam **98** 2, 40.

REGISTERS OP DE DOOPSGEZINDE BIJDRAGEN oude en nieuwe reeks

ISBN 90-6550-705-1

Singel 452, 1017 AW Amsterdam.
<http://dhk.doopsgezind.nl>

De Doopsgezinde Historische Kring (DHK) stelt zich ten doel:

- de bestudering van het Doperdom en aanverwante stromingen;
- de bezinning op de doperse traditie ten dienste van de kerkhistorie in het algemeen en de Doopsgezinde Broederschap in het bijzonder.

Zij tracht dit te verwezenlijken door:

- het houden van studiebijeenkomsten en excursies;
- samenwerking met soortgelijke verenigingen in binnen- en buitenland
- het uitgeven van de reeks *Doperse Stemmen*: tekstedities van oude bronnen, herspeld in modern Nederlands en voorzien van uitvoerige toelichting;
- het uitgeven van het jaarboek *Doopsgezinde Bijdragen*, nieuwe reeks.

Leden, donateurs & abonnement:

De *contributie* voor gewone *leden* (individuen) bedraagt €20,45 per jaar. *Instanties* (bijv. doopsgezinde gemeenten en instellingen) kunnen *donateur* worden voor €29,50 per jaar. Zowel leden als donateurs ontvangen het jaarboek en de informatie over DHK-activiteiten gratis. Een *abonnement* op het jaarboek (zonder lidmaatschap van de DHK) bedraagt €29,50 per jaar.

Betalingen/payments

Contributies, donaties en *abonnementsgelden* dienen te worden overgemaakt op Postgiro 4349337, t.n.v. penningmeester Doopsgezinde Historische Kring, Elpermeer 27, 1025 AA Amsterdam. Betalingen uit het buitenland dienen te worden overgemaakt naar/payments & subscription fees from outside the Netherlands should be transferred to: ABN-AMRO, Molukkenstraat 122, Amsterdam, rekeningnummer/account number 43.28.38.945 t.n.v. Doopsgezinde Historische Kring, Amsterdam.

LXXVII

- 08** 62 vv, 79, briefaan — (1620)
06 140 vv.
- Wijhaartsz (ds. Willem), **92** 75 v.
 Wijngaert (ds. Tobias Goewantszw. d.),
51 38, **96** 47 vv, **1000** 20, 26,
 29, 36.
- Wytses (Gosse), Dlst, **92** 92, 95 v.
 Wijtenbach (prof.), III 120.
- IJ.**
- IJesz (IJge), drukker **94** 12, 30, 33.
 IJst, VI 48 v bijlage, vereeniging
01 15, J. S. v. Teerns te — **09**
 64 enz., Oude Vlamingen **90**
 87 vv, 96 v, **00** 66, kwestie
 met Sneek **92** 89 vv.
- IJmuiden, **09** 186.
 IJnsen (Hendrik), oudste **89** 19,
90 6 vv, 29, 31 vv.
- IJperen (Jacob v.), m. **99** 107.
 IJbrands (Jacob), Dokkum **92** 72.
 — (—), Alkmaar, boek-
 binder **01** 4 v.
- IJaenbeek (ds. Daniël), V 21 v
 bijlage, **01** 13 v.
- IJtens, zie Kromwal.
- Z.**
- Zaalberg (ds.), **01** 136.
 Zaandam, **77** 80, — Oost III 96,
87 63 v, — West III 26 vv,
1000 111.
- Zahler (M.), Zwitserland **93** 67.
 Zandt ('t), ongeveer **05** 91, 97, **06**
 31, 36.
- Zanen (ds. Jacob w.), **72** 70 vv.
 Zanten (ds. Jacobus w.), II 105,
97 166.
- Zaanwoud Wlandraem, D. in — **76**
 82 enz.
- Zagers (ds. Hanman), **03** 130.
- Zandingsvereeniging (D.), W 48,
 63 v, 74, 89, 91, 99, 101, 104,
 VI 320 v, **02** 13, **03** 144, **04**
 48, medische zending **03** 205,
10 198; **73** 119 enz., geschiede-
 nis **83** 55 enz., **86** 73 enz.,
87 32 enz., **89** 54 enz., **90**
 39 enz., **91** 30 enz., **92** 30 enz.,
93 106 enz.
- Zeper (Dirk en Pier), boekhouders
 F. D. S. **95** 30.
- Zevenburgen, vervolging **10** 41 enz.,
 habaners 42, vestiging 43 vv,
 Jezuitenmissie 50 enz., vlucht 69.
- Zevenhuizen, **96** 48.
- Zeylmaker (Willem), anabaptist, dee-
 per **09** 17, 21, 29 v.
- Zierikzee, **76** 67, 86, **97** 106.
- Zijldijk, **72** 2, **1000** 192.
- Zijpe, **79** 141 v.
- Zinzendorf (graaf van), **95** 71 vv.
- Zoet (Jan), dichter **05** 66.
- Zomergem, **76** 96, 102 v.
- Zondagsbode (de), **95** 145, **01** 80.
- Zoutelande, geref. tegen D. **86** 89 v.
- Zuiderklasse, in Friesland **05** 47,
 sluit zich bij F. D. S. aan, 55 v.
- Zuidveen, D. in Noordhoek v. Over-
 ijssel in 16^e eeuw **76** 4 vv, doop-
 kwestie (1767) 14 vv, schending
 (1774) 16 vv, lotgevallen der
 beide gemeenten 26 vv. Woorts
 III 39 v, **97** 167, **01** 16, 47.
- Zuidzants (Zeeland), **99** 100.
- Zuidich, vervolging W 59, brief v.
 Amsterdam aan — **70** 23.

LXV

- Willink (J.), **09** 139, 144.
 — (Jan Ananias), stichter A. D. S. III 143, **97** 41 v, **98** 13.
 Wingen (Godfried v.), bijbel uitgave **90** 62 v.
 Wind (ds. Gerard de), I 97, 105 v, **73** 47.
 Winebrenner, baptisten V 83 v.
 Winschoten, **87** 148.
 Winterswijk, menniste stoutigheid **09** 172.
 — (Goossen van), wederdooper **99** 9.
 Wippe (Joris), m. **63** 93 v, **99** 85.
 Wismar, **72** 92 v, **94** 29 v, 35.
 Wit (ds. S. en J. Jans. de), **91** 47, 49, 57.
 — (ds. Willem de), **10** 119.
 Witmarsum, Menno te — **64** 77, 125 vv, ketterij in 1527 **65** 111 v, gedenkteeken voor Menno **80** 164.
 Wittenoom de oude (C.), dichter VI 196.
 Witt (Joan de), zijn ketterjagerij **83** 17.
 Witveen, II 22, zie Rottevalle.
 Wognum (ds. E.), **91** 42, 46 v, 49 vv, 57.
 Wolvega, **62** 142 v, **88** 94 v, **94** 73.
 Woort (Hendrik ter), m. **94** 24*.
 Wopkens (ds. Thomas), II 113, **68** 52, 69 v.
 Workum, **73** 83, 90 vv, **74** 87, **88** 116, vervolging **99** 20 enz., na 1578 58 vv, D. overheids-persoon 60 v, 17^e eeuw: kwestie-Rippert Eenkens **03** 56 enz., opbouw en inrichting 77 enz., tucht 93 vv, financiën 101 vv, 18^e eeuw **05** 1 enz., financiën 5 enz., achteruitgang 19 vv, volkstelling (1796), 18 v, patriotentijd 23 vv, omwenteling 26 vv, opbrengst corporagoederen 29 v, 19^e eeuw 40 vv, financieel tekort 51 vv.
 Wormer en Jisp, III 23 v, **77** 80, **98** 78 enz.
 Wormerveer-Noord **01** 15, **99** 213.
 — -Zuid, I 18, V 25 v bijlage, **82** 114, vergadering 1673 I 69 vv.
 Worms, **94** 45, 51.
 Wormser, vriend van 't réveil, **01** 134 v, 166, 168, 170, 182, 185.
 Woudsend, **82** 109, **95** 12, **01** 145 v.
 Wouter, m. IV 90.
 Wouters (Andries), te Sneek **90** 99 v, 104, 108, 110, **92** 92, 95.
 — (Beernt), te Sneek **90** 94 vv.
 — (Wouter), te Haarlem **07**-53.
 — (Wybe), te Sneek **09** 99, **92** 92.
 Wouwe (Jan van der), m. **68** 33.
 wrake (van der), Munstersch geschrift **84** 11, 13, **88** 8*, **89** 68 vv, **92** 1 vv, **05** 86.
 Wtenbogaert (J.), **10** 28 v.
 Wuite (ds. Harm Roelofs), **78** 23.
 Wustefelde, Menno te — **82** 52, **94** 30, **04** 24.
 Wybes (Here), oudste **03** 78, 86.
 — (Jouke), oudste **01** 65, 76.
 Wybma, zie Wybrands.
 Wybrands (Reinier), oudste **64** 3, 18, 49, 51, 62 vv, **97** 87, 119,

Onder de historische disciplines neemt de kerkgeschiedenis een aparte plaats in. Steeds meer ontdekken geïnteresseerde leken en beroepshistorici het belang van kerkelijke bronnen, niet alleen voor de geschiedenis en religieuze inhoud van de kerkgemeenschappen zelf, maar ook voor de kennis van het sociale, culturele en economische leven in het algemeen.

De doperse reformatie uitte zich in haar beginfase op chilias-tisch-revolutionaire wijze en de Doopsgezinde Broederschap kreeg als gevolg van die radicaal-christelijke oorsprong eeuwenlang een aparte plaats binnen de Nederlandse samenleving. Met name daarom zijn haar bronnen van zo groot belang.

De Doopsgezinde Historische Kring werd opgericht op 23 maart 1974 en stimuleert de bestudering van de doperse reformatie en de bezinning op de Nederlandse doperse traditie. Zij wil dit verwezenlijken onder meer door de uitgave van het jaarboek *Doopsgezinde Bijdragen nieuwe reeks*, een voortzetting van de *Doopsgezinde Bijdragen oude reeks*, en van enkele voorafgaande periodieke uitgaven. Dit deel, gepubliceerd ter gelegenheid van de verschijning van het 25^{ste} jaarboek (1999) wil de gebruiker, doopsgezind of niet, hierin de weg wijzen.